

KIERSTEN WHITE
EJDERHANIN
YÜKSELİŞİ

*Bu kitabı okumaya asla vakit bulamayacak olan ancak bana
bunu yazma zamanını armağan eden Christina için.*



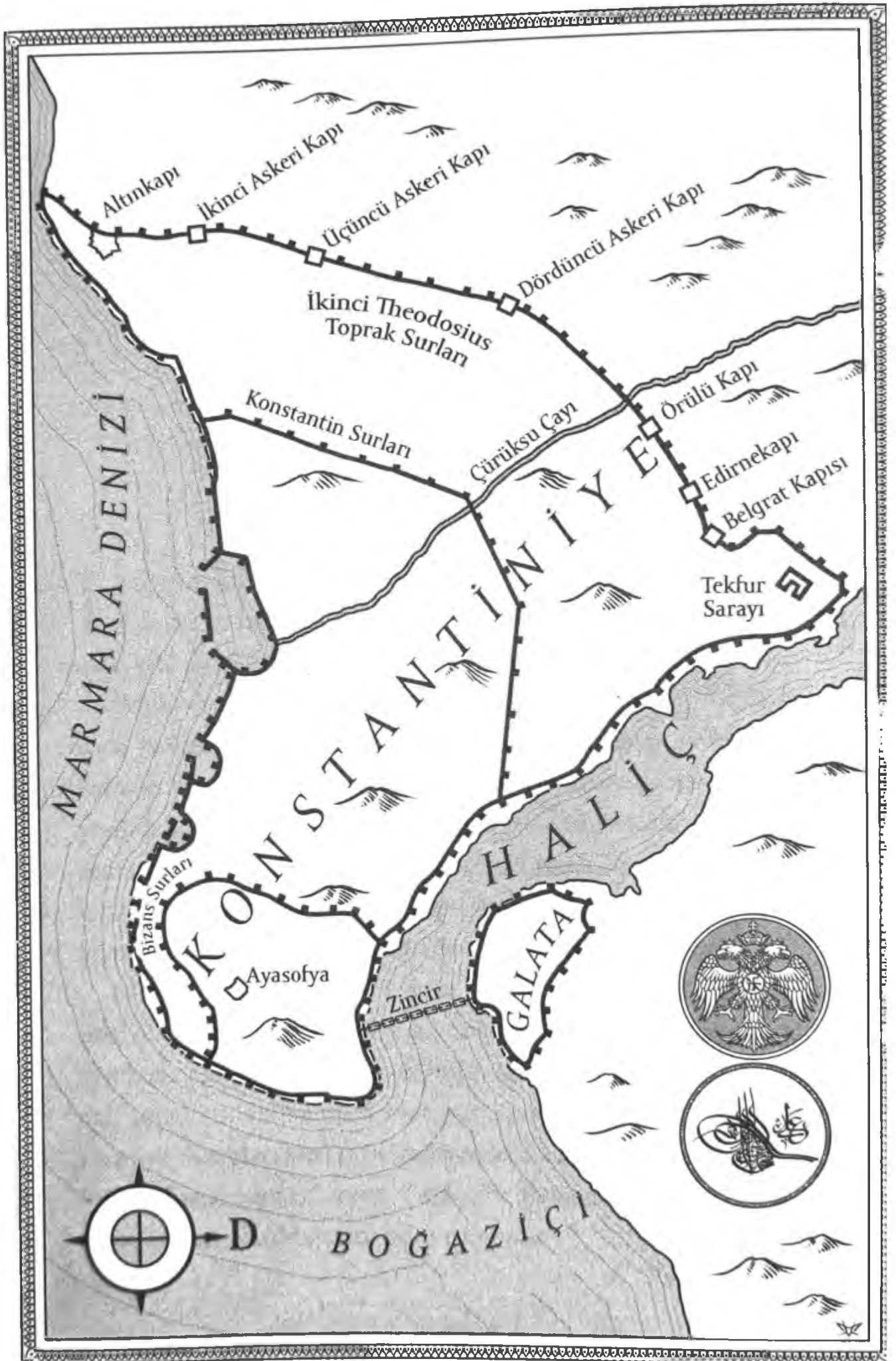
YAZARIN NOTU

Lütfen, Vlad Tepes, 2. Mehmet ve Raducel Frumos'un inanılmaz yaşamlarıyla ilgili daha fazla araştırma yapmak için, yazarın kaynaklarla ilgili daha ayrıntılı bilgi verdiği Ejderha'nın Kızı'nda yer alan nota bakınız.

Bu kitabın bir notu olarak, Macaristan devletinden ve muhteşem tarihinden şahsen özür dilemek isterim. Hunyadi aile mirası kendi üçlemesini hak ediyor ancak üç bin sayfalık kitaplar yazmak istemediğim için, anlatım gereksinimlerime uygun olsun diye olayları çarpıcı bir şekilde sadeleştirdim ve kısalttım. Sonuç olarak bu kitaplar kurgu eserlerdir. Tarihi elimden geldiğince saygılı bir şekilde kitaplarıma katmaya çalışıyorum; bu dönemi ve bölgeyi daha da araştırmak isteyen herkesi teşvik ederim.

Bu serideki karakterlerin hepsi çeşitli şekillerde dinle, özellikle de İslam diniyle etkileşim içerisinde. O temel barış ilkesinin zengin tarihine ve güzel mirasına ancak saygı duyabilirim. Hem İslam hem de Hristiyan inançlarının karmaşık yönleriyle ilgili olarak karakterlerin yansıttığı fikirler benim fikirlerimi yansıtmaktadır.

Sözcüklerin diller arası yazımları gibi, yer isimleri de zamanla değişir. Kitapta görebileceğiniz hatalar ya da tutarsızlıklar bana aittir. Ana karakterler çeşitli diller konuştuğu halde, tüm yaygın terimleri İngilizce sunmak gibi bir yayın kararı aldım.



1



Ocak 1453

Bir parti gibiydi cehennem.

En azından, Radu cehennem diye bir yer varsa kesinlikle bu parti gibi olacağından son derece emindi.

Havayı boğmayan ve ona sadece latif bir tat veren müzik, havada parfüm gibi süzülüyordu. Müzisyenler gruplar halinde adanın dört bir yanına dağılmıştı; kış aylarında kurumayan, dayanıklı yeşillik alanların arasından onları görmek mümkündü. Ana yemek sonradan servis edilecekti ama mavi üniformalı uşaklar nilüfer yapıraklarını andıran yiyecek dolu tepsilerle kalabalığın arasında süzülüyorlardı. Adanın iki yanında Tunca Nehri keyifle akıyordu.

Mehmet'in ölmüş olan babası ve Radu'nun bir zamanlar hamisi olan Murat için pek çok şey söylenebilirdi ama lüksten kaçınan biri değildi. Adada inşa ettirdiği harem binası, onun ölümünden sonra kullanılmamıştı ama görkeminden de hiçbir şey yitirmemişti. Karoları pırıl pırıl parlıyordu. Duvarların oymalı taşları, lüks ve huzur vaat ediyordu. Çeşmeler binanın etrafını çevreleyen nehre neşeyle şırıldayarak eşlik ediyordu.

Radu geometrik bahçeler gibi boyanmış binaların arasında dolanıyor, nehrin akış yönü gibi kendisinden emin bir şekilde ilerliyordu. Bunun bir işe yaramayacağını ve kendisini daha iyi hissettirmeyeceğinin farkındaydı. Ama yine de etrafına bakınıyordu.

İşte orada, hamamın yanındaydı. Radu ona doğru, nehrin akıntısına kapılmış bir yaprak gibi çekilmişti sanki. Mehmet'in üzerinde, artık hiç çıkarmadığı koyu mor renkli kaftanı vardı ve başına da altın renkli, kıvrımlı sarığını takmıştı. Değerli taşlarla süslü, zincirli bir pelerin geniş omuzlarının etrafını sarıyordu. Radu, Mehmet gülümsediğinde dolgun dudaklarının nasıl aralandığını, kaşlarının alayla değil de nasıl neşeyle kalktığını hatırlamaya çalıştı. Birlikte büyümüş olan bu iki genç adam, aynı boya ve ince yapıya sahipti. Ama Radu son zamanlarda Mehmet'in bakışları altında kendisini küçük hissetmeye başlamıştı.

Şu an buna bile razı olabilirdi. Ama Mehmet onun tarafına bile bakmıyor, Radu'nun oluşturmaktan kaçınmadığı o bağı umursamıyordu.

Elleri belinde yeni hamam binasına bakarken, "Gerçekten de muhteşem," dedi Vezir Halil, Mehmet'e. Camilerinkini andıran kubbeli çatıları olan, birbiriyle bağlantılı üç bina, son birkaç ay içinde inşa edilmişti. Bunlar Mehmet'in büyük saray tesisinin nasıl olacağına işaret eden ilk yeni yapılarıydı. Babasının –ya da *herhangi* birinin– inşa ettirdiği herhangi bir şeye rakip olacaktı bunlar. Mehmet, Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentindeki bu yatırımını kutlamak için önemli olan herkesi davet etmişti.

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen elçiler, serbestçe Osmanlı'nın seçkin kişiliklerinin arasına karışmışlardı. Mehmet onlardan ayrı duruyordu ama etrafa gülümsüyor, sarayında gelecekte düzenleyeceği davetlere dair vaatlerde bulunuyordu. Ona her zaman eşlik eden kişilerin yanı sıra, yanında en güçlü sipahilerinden biri olan

İshak Paşa, Radu'nun kayın biraderi Kemal Paşa ve her zamanki gibi, ismi insanın boğazına zehir tadı veren Vezir Halil de vardı.

Radu, eski düşmanı Halil Paşa'yı Vezir Halil olarak görmekten nefret ediyordu. Ama daha yakından gözlemlemek için onu güven ve güç gerektiren bu pozisyona getirmek aslında kendisinin yapmış olduğu bir plandı bu ve bundan daha da çok nefret ediyordu. Belki de Lada haklıydı. Belki de onu öldürmüş olmaları gerekirdi. Bunu yapsaydılar, her şey çok daha kolay ya da en azından daha güzel olurdu. Mehmet'in yanındaki kişi o değil, Radu olmalıydı.

Vezir Halil, Radu'nun zehir gibi kıskançlığını hissetmiş gibi ona baktı. Dudaklarında alaycı bir gülümseme belirdi. "Yakışıklı Radu," dedi. Radu kaşlarını çatı. Bu lakabı düşmanları olan Skanderberg, Arnavutluk savaşının sonunda ona taktığından beri duymamıştı. Mehmet ona baktı ama göz göze geldikleri anda bakışlarını kaçırdı. Tıpkı bir çiçeğe konan ve aradığını bulamayan bir kelebek gibiydi bu bakışlar.

"Söylesene," dedi Halil, sakallı yüzünde pis bir gülümsemeye. "Güzel karın bunun henüz faal olmayan bir harem olduğunu biliyor mu acaba? Hareme girme konusunda onun boş yere umutlanmasından endişe ediyorum."

Halil'in etrafındaki adamlar kıs kıs güldüler. Kemal kaşlarını çatı, sonra da ağzını açtı. Radu ani bir hareketle başını salladı. Kemal başını hüznle başka yöne çevirdi. Mehmet bu hakareti –Radu'nun karısının ondan boşanmak için Mehmet'in haremine girebileceği imasını– duymazdan geldi ama buna itiraz edecek bir şey de söylemedi.

"Benim karım..."

Radu birisinin kolunu hafifçe sıktığını hissetti. Başını çevirince Nazire'yi gördü. Oysa Nazire'nin orada olmaması gerekiyordu. "Karısı onun tüm dikkatini tekeli altına alan kişilerden hiç

haz etmez,” dedi. Şeffaf peçesinin altında, gülümsemesi kış güneşinden çok daha parlaktı. Üstünde ilkbahar mevsimine ait renkler vardı. Ama Radu yine de ona bakarken bir soğukluk hissetti. Nazire ne yapıyordu?

Nazire, Radu’yu adamlardan uzaklaştırdı ve insanların hayatlarında göremeyeceği kadar fazla miktarda ipekli kumaşla süslenmiş olan bir yola soktu. Yol da tıpkı bu partideki her şey gibi abartılı, aşırı ve saçmaydı. Görünüştən ve kendi zevklerinden ötesini düşüneyecek kadar genç ve aptal olan bir sultanın bir yansımasıydı.

“Burada ne işin var?” diye fısıldadı Radu telaşla.

“Benimle bir tekne gezintisine çık.”

“Bunu yapamam! Yapmam gereken...”

“Vezir Halil’in alaylarına tahammül etmek mi? Mehmet’in gözüne yeniden girmeye çalışmak mı? Radu, neler oldu?” Nazire onu binalardan birinin gölgelerinin arasına çekti. Dışarıdan bakanlar, onun güzel karısıyla kaçamak bir an yaşadığını düşünebilirlerdi.

Radu çenesini sıkıp Nazire’nin başının üstündeki duvara baktı. “İşim var.”

“Senin işin, benim de işim demektir. Bize yazmıyorsun, asla ziyarete gelmiyorsun. Mehmet’le aranın bozulduğunu Kemal’den öğrenmek zorunda kaldım. Neler oldu? Sen... O, biliyor mu?” Koyu yeşil renkli gözlerinde son derece anlamlı, Radu’ya fazla ağır gelen bir ifade vardı.

“Hayır! Tabii ki hayır. Ben... Mesele bundan daha karmaşık.” Arkasını döndü ama Nazire onun bileğini yakaladı.

“Şanslısın ki ben çok zekiyim ve en karmaşık şeyleri bile anlayabilirim. Anlat bana.”

Radu serbest elinin parmaklarını sarığının kenarlarında gezdirip çekiştirdi. Nazire uzanarak onun parmaklarını tuttu. Keskin gözlerindeki ifade yumuşadı. “Senin için endişeleniyorum.”

“Benim için endişelenmene gerek yok.”

“Endişelenmem gerektiği için endişelenmiyorum. Seni önem-sediğim için endişeleniyorum. Mutlu olduğunu görmek istiyorum. *Edirne*’nin seni mutlu edeceğini sanmıyorum.” *Edirne* sözcüğü-nü vurgulamış, söz ettiği meselenin başkentin kendisiyle değil, bu başkentte bulunan şeyle, daha doğrusu kişiyle ilgili olduğunu belli etmişti.

“Nazire,” dedi Radu tıslar gibi. “Şu anda bu konudan söz edemem.”

İçinden neredeyse keşke bunu yapabilsem, diye geçiriyordu. Biriyle, herhangi biriyle konuşmaya can atıyordu. Ama ona bu so-runla ilgili olarak kimse yardım edemezdi. Radu bazen bir erke-ğin başka bir erkeği sevmesinin nasıl bir şey olduğunu açık açık konuşsalar, Lazar ona ne derdi diye düşünüyordu. Lazar, Radu’y-la... daha fazlasını... yaşamaya açık oldukları konusunda hiç de ketum davranmamıştı. Radu’ysa onun sadakatini ve arkadaşlığını bir bıçakla ödüllendirmişti. Artık konuşacağı ve yanıtını çaresiz-likle aradığı bu soruları sorabileceği kimse yoktu. Yanlıştı, öyle değil mi? Onu bu şekilde sevmesi?

Ama Radu, Nazire’ye ve Fatima’ya baktığında onların bir-birlerini bulmuş olmalarının yarattığı mutluluktan başka bir şey hissetmiyordu. Aşkları o güne dek gördüğü tüm aşklar kadar saf ve gerçekti. Bu tür düşünceler, zihninin içinde hiçbir duanın sa-kinleştiremediği daireler çizmesine neden oluyordu.

Radu, Nazire’nin onun elini tutan ellerine baktı. “Sarayda beni mutlu edecek bir şey olmayabilir. Ama benim mutluluğu başka yerde aramam da mümkün değil.”

Nazire içini çekerek Radu’nun elini bıraktı. “Benimle geri dö-necek misin? Evde biraz daha kalacak mısın? Fatima seni özledi. Biraz uzaklaşmak sana iyi gelebilir.”

“Yapacak çok iş var.”

“Çok fazla dans mı? Çok fazla parti mi?” Sesi alaycıydı ama bakışlarında alaycı sözlerine eşlik eden bir samimiyet parıltısı yoktu. Bu sözleri Radu’yu incitti.

“Bundan daha fazlası olduğumu biliyorsun.”

“Biliyorum. Sadece bunu unutabileceğinden endişe ediyorum. Kendine bunu yapmak zorunda değilsin.”

“Bunu kendime ya da kendim için yapmıyorum. Ben... Kahretsin. Kahretsin, kahretsin, kahretsin.” Radu yanlarından geçen denizci üniformalı bir adama baktı. Sağlam görünümlü bir pelesini, sıradan askerler tarafından takılanlardan daha ufak bir sarığı ve Mehmet’in renklerini temsil eden bir kuşağı vardı. Yanında da Vezir Halil’in güvendiği arkadaşlarından biri vardı.

“Ne oldu?” Nazire onun bakışlarını takip etti.

“Şu adamla konuşmam gerek. Ama kimsenin duymaması gerek. Burada olmamın tek nedeni bu.”

Nazire birden heyecana kapıldı. “Öyle mi? O...” İmalı bir tavırla kaşını kaldırdı.

“Hayır! Hayır. Onunla sadece konuşmam gerekiyor. Gizlice.”

Nazire’nin gülümsemesinin yerini düşünceli bir biçimde çattığı kaşları aldı. “Birlikte görülebilir misiniz?”

“Evet ama bunun önceden kararlaştırarak buluşmuşuz ya da önemli bir şey konuşuyormuşuz gibi gözükmemesi gerek. Sessiz sakın bir yer bulurum diye umuyordum ama burası çok kalabalık. Adam başkente geldiğinden beri hiç yalnız kalmadı. Vezir Halil bu işin icabına baktı.”

“O halde, bu partide bulunuş sebebin düşündüğümünden de karmaşık.”

Radu çenesini sıktı. “Hem de çok.”

“Eh, böylesine iyi bir evlilik yapmış olduğun için çok şans-

lısın.” Nazire kolundan tutup onu yürüyüş yoluna doğru çekti.
“Bana ondan söz et.”

“İsmi Süleyman ve donanmanın yeni atanan amirali.”

Nazire güldü. “Bu iş kolay olacak.”

Yüzünde cilveli bir gülümsemeyle herkesle selamlaşarak dans eder gibi bir gruptan diğerine gitti. Radu son zamanlarda bu tür partilerde hep kenarlarda köşelerde kalıyordu ve bu durum onun ıslıl ıslıl bir odak noktası olduğu günleriyle tezat oluşturuyordu. Ama şimdi kolunda Nazire varken, giderek daha çok kişi sohbet etmek için yanlarına gelmeye başlamıştı. Süleyman’ı görmek için başını yana eğince, Nazire kolunu sert bir biçimde çimdikledi.

“Sabır,” diye fısıldadı.

Merhum babasının en yakın arkadaşının amcası, Kemal’in merhum karısının kuzeni, Nazire’nin neşeyle ve Osmanlı toplumdaki hiyerarşideki yerlerine bakmaksızın saygıyla koştığı kişiler için birkaç kere daha durduktan sonra, doğrudan Süleyman’a doğru ilerlediler. Nazire öyle bir dönüp yürüdü ki, Radu’nun bir şekilde adama çarpıp yere devirmesine neden oldu.

“Ah!” diye ciyakladı Nazire bir kuş yavrusu gibi ve ellerini peçeli ağzına götürdü. “Çok özür dilerim!”

Radu adamın yerden kalkmasına yardım etmek için elini uzattı. Daha önceden hiç karşılaşmamışlardı ama Süleyman’ın bakışları Radu’nun pelerinindeki gemi biçimli altın iğneye takılmıştı. “Lütfen, beni affedin.”

“Elbette,” dedi Süleyman eğilerek. “Ben Süleyman Baltaoğlu.”

Radu da eğildi. “Radu.”

“Radu...?” Süleyman onun bir şeyler söylemesini beklemiş gibi duraksadı.

“Sadece Radu.” Radu gergin bir ifadeyle gülümsüyordu. Lada onu Draculesti ailesinin pelerininin altında geride bırakmıştı.

Ama Radu babasının ismini reddetmişti. Bir daha asla o ismi kullanmayacaktı. “Bu da eşim Nazire.”

Süleyman, Nazire’nin elini tutup daha da eğildi. “Edirne’deki eşler Bursa’dakilerden daha güzel.”

Nazire bu sözlere çok sevindi. “Çünkü rüzgâr liman şehirlerinde daha sert eser. Oralardaki zavallı kadınların tüm enerjilerini dik durmak için harcamaları gerekiyor. Güzel olmak için vakitleri kalmıyor.”

Süleyman dikkatleri üstlerine çekecek kadar yüksek sesle bir kahkaha attı. Ama dikkatler Radu’yla ona değil, Nazire’yle ona çevrilmişti.

“Söylesenize, Bursa’da ne yapıyorsunuz?” diye sordu Nazire.

“Ben bir amiralim.”

“Gemiler! Ah, gemilere bayılırım. Bakın, görüyor musunuz?” Nazire nehirde sallanan zarif bir grup gemiyi işaret etti. Gemilerin garip şekilli oymaları vardı. Bir tanesinin pruvası bir kurbağa başı gibiydi ve küreklerinin uçlarına perdeli ayak şekli verilmişti. Bir diğeri bir savaş kadırgası gibiydi ve iki yanından ufak ve süslü kürekler sarkıyordu. “Radu bir tekneyle açıldığımız takdirde geri gelemeyeceğimizden endişeleniyor. Ama tabii yanımızda bir amiral olsaydı...” Nazire kalın kirpiklerinin arkasından Süleyman’a baktı.

“Hizmetinizdeyim.” Süleyman onların peşinden rıhtıma gitti ve Nazire’nin balıkçıl şeklindeki bir tekneye binmesine yardım etti. Teknenin ince boynunun ucundaki bir baş ileriye gösteriyordu ve iki yanında ipek yelkenler vardı. Kıvrık kuyruğu yolcuların güneşte kalmasını engellemek için teknenin üstünde kemer oluşturan bir gölgelik görevi görüyordu ama hava ona ihtiyaç duyulacak kadar ısınmamıştı.

“Çok hoş!” diye iç çekti Nazire mutlulukla ve eğilip ellerinden birini suya daldırdı. Radu’yu memnun etmek o kadar kolay değildi –teknelerden nefret ederdi– ama çaktırmadan Nazire’yle birbirlerine gülümsediler. Nazire işi onun yerine yapmıştı.

Süleyman kürekleri tuttu. Radu da dikkatlice küçük teknenin arkasına oturdu.

Kıyıdan ve meraklı kulaklardan uzaklaşırlarken Nazire, “Büyük bir neşeyle bir şeyler anlatacağım ve ellerimi çok sallayacağım,” dedi. “Hatta sürekli olarak konuşacağım ve ikiniz bu yüzden ağzınızı bile açamayacaksınız.”

Nazire tek yönlü konuşmasına devam etti. Aslında hiç ses çıkarmadan konuşuyordu. Başını aşağı yukarı sallayıp gülüyor ve elleriyle hayali cümleler vurguluyordu. Dışarıdan onlara bakanlar, Radu’nun kusmamak için elinden geleni yaptığı ve Nazire’nin de Süleyman’ı eğlendirdiği gibi bir manzarayla karşı karşıya olduklarını zannedebilirlerdi.

“Yeni kadirgahların inşa edilmesi ne kadar sürer?” diye mırıldandı Radu, teknenin iki yanını elleriyle sıkı sıkıya kavrayarak.

Süleyman kürek çekmek için esnetiyormuş gibi omuzlarını silkti. “Gemileri, onun ne kadar sürede para bulduğuna bağlı olan hızda inşa edebiliriz.”

“Kaç gemimiz olduğunu kimsenin bilmemesi gerek.”

“Sırf göstermelik olsun diye Bursa’da birkaç kadirga inşa edeceğiz; böylece bir şeyler yapıyormuş gibi gözükeceğim. Geri kalanlarsa gizlice, Çanakkale Boğazı’ndaki özel bir tersanede inşa edilecek. Ama yine de adama ihtiyacım var. Dünyadaki bütün gemilere sahip olabiliriz ama eğitilmiş denizciler olmadan, bunlar tıpkı şu anda içinde bulunduğumuz tekne gibi olur.”

“O kadar adamı nasıl gizlice eğitebiliriz?” Bir donanma için adam toplamaları halinde birileri mutlaka fark ederdi. Birkaç yeni geminin, olgunlaşmamış bir sultanın aptalca bir hevesi olduğu düşünülebilirdi. Ama içinde tayfası olan bir donanma, tamamıyla ayrı bir konuydu.

“Bana Yunan denizciler tutacak kadar parayı vererseniz, ben de ona dünyanın en iyi donanmasını veririm,” dedi Süleyman. “Bunu hallederiz,” dedi Radu bir tarafa eğilirken. Kusmasına ramak kalmıştı.

Süleyman, Nazire’nin yeni pandomimine güldü. “Ne yaparsanız yapın, onu etrafınızda tutun. Gerçek bir hazine o.”

Bu sefer Nazire’nin gülüşü gerçektir. “Öyleyimdir.”

Süleyman adanın etrafında dolanıp rıhtıma geri döndüğünde, Radu’nun rahatladığını belli etmek için rol yapmasına gerek kalmamıştı.

Apar topar rıhtıma çıktı ve ayaklarının altında hissettiği sert karaya minnet duydu.

“Kocanızın midesi pek sağlam değil,” dedi Süleyman, Nazire’nin tekneden inmesine yardım ederken.

“Evet. Neyse ki bu kadar yakışıklı...” Nazire hafifçe Radu’nun yanağına vurdu, sonra hoş bir tavırla Süleyman’a el salladı. “Donanmamız dünyanın en becerikli ellerinde!”

Süleyman alaycı bir ifadeyle güldü. “Benim küçük kuş gemilerim, denizlerin korkulu rüyası olacak!” Abartılı bir şekilde eğildi ve yanlarından uzaklaştı.

“Teşekkür ederim,” dedi Radu, Nazire onu önce partinin içine sokup sonra da ıssız bir köşeye doğru götürürken. Sırtlarını hamamın duvarına verip bir banka oturdular. “Harikaydın.”

“Evet, öyleyimdir. Şimdi, bana gerçekten neler olup bittiğini anlat.”

“Ben... Biz... Bu, çok gizli bir konu.”

Nazire bıkkınlıkla gözlerini devirdi.

“Mehmet’in Konstantiniye’yle ilgili planlarına yardım ediyorum. Gizlilik içinde çalışmalıyız ki Halil Paşa...” Duraksayıp yüzünü buruşturdu. Halil’in yeni unvanı ağzında her seferinde acı bir tat bırakıyordu. *Neden* Halil’in paşalıktan vezirliğe yükselmesi için ısrar etmişti ki sanki? “...planlarımızı öğrenemesin ve bunları sabote edecek vakti bulamasın. Onun hâlâ İmparator Konstantin’le aynı safta olduğunu biliyoruz. Benim Mehmet’in yakın çevresinden çıkarılmam kasıtlı bir durum. Önemsiz görünmem gerek; böylece, donanma gibi Mehmet’in önemseydiğini belli etmemesi gereken konularda işleri ben ayarlayabileceğim. Halka açık bir şekilde yaptığımız her şey, dikkatleri onun gerçek amaçlarından uzaklaştırmaya yönelik olacak. Bu parti bile Mehmet’in ciddiyetsiz olduğunu ve sadece Edirne’yi önemseydiğini göstermek için düzenlenmiş bir komedi. Başka bir yeri başkenti yapmak istiyor olsa, neden bir saraya bu kadar para harcasın?”

“Ama yaptığın her şey gizliyse, bunları yapıp yine de onun danışmanlarından biri olarak kalman mümkün değil mi?”

“Sürekli olarak Mehmet’in yanında olursam davranışlarım çok dikkat çeker.”

“Onun sadece bir arkadaşı olduğunu herkes biliyorken dikkat çekmezdi. Sultanların ille de önemli olmaları gerekmeyen çok sevdikleri yakın arkadaşları olabilir.” Nazire sıkıntılı ama kararlı bir ifadeyle bakışlarını yere çevirdi. “Hiç düşündüğün oluyor mu? Belki de Mehmet senin düşündüğünden daha fazlasını anlıyordur. Üstelik bu ayrılık bir stratejiden çok sana yapılan bir iyilik de olabilir.”

Radu öyle bir hızla ayağa kalktı ki neredeyse dengesini kaybedecekti. “Hayır.”

“O aptal değil. Ben ne hissettiğini bir gecede anladıysam, o da kesin aynı şeyi birlikte geçirdiğiniz bunca senede anlamıştır.”

Radu ellerinden birini kaldırdı. O sözcükler Nazire’nin ağızından keşke hiç çıkmasaydı ya da onları ona gerisin geri yutturabilseydi diye düşündü. Mehmet onun hislerini gerçekten de anladıysa, o zaman... Bunu düşünmek bile ağır geliyordu ona. Yanıtları Radu’nun duymak istediği türden olmayan pek çok soru söz konusuydu.

“Belki de kız kardeşin gitmekle akıllıca davranmıştır. İhtiyaç duyduğu şeyleri ona bir sultanın asla veremeyeceğini fark etmiş olmalı.”

Mehmet’in planı mantıklıydı. Tek yol buydu. Mehmet bu yüzden bunu seçmişti. “Burada kalıyorum çünkü hayatım burada,” dedi Radu. “Lada bir taht istediği için gitti ve bunu da elde etti.”

Bazen, önceki sene Lada’yı onları terk etmeye zorlamasaydı neler olurdu diye düşünüyordu. Çünkü kendisi de bu yolu seçmiş ve kız kardeşine Mehmet’i ve de onu terk etmesi için tam da duyması gereken şeyleri söylemeyi seçmişti. Kasvetli ve çaresizlik içeren bir hamle olmuştu bu. Kendisini Mehmet’le daha da yakınlaştıracasını düşündüğü bir hamleydi. Radu acı bir kahkaha atmamak için kendisini tuttu.

Lada’yı uzaklaştırmıştı ve kız kardeşi Eflak’a, şana, şerefe doğru gitmişti. Sözümlerine ona sevdiği adama bir kere bile dönüp bakmadan, arzu ettiği her şeye doğru gitmişti. Ya da acınası ağabeyine... Radu kız kardeşini mutlu bir sona doğru gitmeye ikna edebilmişken, bütün akıllılığına rağmen öyle bir sonu kendisi için garanti altına alamamıştı.

Lada hâlâ orada olsaydı, aralarındaki bu zoraki mesafeyle ilgili plan kendi hayatının çizgilerini böylesine belirler miydi? Yoksa Lada, Halil’i çökertmenin başka bir yolunu mu bulurdu?

Radu'nun Mehmet'le arkadaşlığını sürdürebilmesinin bir yolunu bulur muydu? Radu'nun her gece yapayalnız hissetmesine ve geleceğinin ne zaman umduğu gibi olacağını düşünmesine neden olmayan bir yol olabilir miydi bu? Ya da ne tür umutları olabileceğini düşündürmeyecek bir yol bulur muydu Lada?

Umut, kalbini delmekten asla vazgeçmeyen bir oktu.

Mehmet her şeyi bu planlara bağlı olmaksızın, Nazire'nin dediği gibi de yapabiliirdi. Radu'yla üstü kapalı, gizli mesajlarla değil de yüz yüze konuşabilsin diye bahaneler uydurabiliirdi. Mehmet'in yapabileceği ama yapmadığı ve muhtemelen asla yapmayacağı o kadar çok şey vardı ki. Radu bunları düşünecek olsa, kesinlikle aklını yitirirdi.

Nazire'nin bakışlarından kaçındı. "Sorun yok. Her şey eskiden olduğu ve her zaman olacağı gibi... Konstantiniye'yi aldıktan sonra, yine onun yanında olacağım. Arkadaşı olarak." Radu'nun arkadaş sözcüğünü söylerken titreyen sesi onu ele veriyordu.

"Yeterli olacak mı?" diye sordu Nazire.

"Öyle olması gerek." Radu gülümsemeye çalıştı ama Nazire'yi kandırmaya çalışmak faydasızdı. Bunu yapmak yerine, eğilip karısının alnına bir öpücük kondurdu. "Fatima'ya sevgilerimi ilet. Yapmam gereken işler var."

Nazire kalkıp onun dirseğini sıkıca tuttu. "Bensiz olmaz. Bir müttefike ihtiyacın var."

Radu içini çekti. Buna gerçekten de ihtiyacı vardı. O kadar yalnız ve kaybolmuş hissediyordu ki.

Ondan bunu istemeyi arzu etmiyordu. Ama kendisi ondan bir şey istemiş değildi ki. Nazire gelmiş ve ona işlerin nasıl olacağını söylemişti. Radu bunun karısının tarzı olduğunu düşündü. İçi minnetle doldu. "Teşekkür ederim."

Birlikte partiye geri döndüler. Parti artık cehenneme daha az

benziyordu ve daha ziyade bir oyun gibiydi. Radu artık gözden düşmüş biri olduğu için, Nazire kasıtlı olarak onunla konuşma ihtimali en düşük olan insanlarla selamlaşıyordu. Bunu onları sinir etmek için yapıyordu ve Radu bu yüzden ona bayılıyordu. Bir zamanlar, onun gözüne girmek için kıyametler koparan, sonra da onu dışlayan kişilerin nazik davranmak için kıvranmalarını izlemek çok keyifliydi. Radu ciddi ciddi eğlenmeye başlamıştı. Ayrıca, Mehmet'e vereceği iyi haberler vardı ve bu da bir mesaj bırakma bahanesiyle onun odalarına gizlice girebileceği anlamına geliyordu.

Bu düşünceyle gülerken arkasını döndü ve geçmişinden hayallerle burun buruna geldi.

Aron ve Andrei Danesti. Çocukluk rakipleri. Ormanda sadece Lada'nın yırtıcılığı sayesinde engellenen yumruklaşmalarla ilgili anılar. Radu'nun onlarla tek başına karşılaşacak gücü yoktu. Ama başka bir yol bulmuştu. Onları son gördüğünde ikisi de hırsızlık suçundan halkın önünde kırbaçlanıyorlardı. Onları gaddarlıkları nedeniyle cezalandırılmaları için oyuna getirmişti.

Zaman onları adeta gererek boylarını uzatmış ve onlara yeni şekiller vermişti. Aron ince ve hastalıklı görünümlü biri olmuştu. Bıyığı ve sakalı ince kıllı ve seyrek. Geniş omuzlu ve sağlıklı olan Andrei'ye ondan daha iyi durumdaydı ama yüzünde Radu'nun oyunundan önce var olmayan temkinli bir ifade vardı. Radu davranışlarının, birinin yüzüne bu ifadeyi yerleştirmiş olmasından dolayı kısacık bir an için suçluluk hissetti. Aron gülümsemi ve Radu adamın gözlerinde çocukken asla görmediği bir şey gördü: nezaket.

Ama belli ki zaman Radu'ya, Danesti rakiplerine davrandığından daha zor davranmıştı. Durum ya buydu ya da sarığı ve Osmanlı tarzı giysileri kimliğini tamamıyla gizliyordu. Nitekim

adamların gülümsemelerinde –Andrei’ninki temkinli, Aron’inki sevecendi– onu tanıdıklarına dair hiçbir işaret yoktu. ^P_{SEP} Nazire neşeyle kendisini tanıttı. Radu karısını onlardan korumaya dair içinden gelen o şiddetli güdüye karşı koydu. Elbette ki bu adamlar artık çocuklarındaki gibi zorba kişiler değillerdi. “Nerelisiniz?” diye sordu Nazire.

“Eflak bölgesi,” diye yanıt verdi Andrei. “İkimiz de buraya Prens babamızın yanında geldik.”

Radu’nun kulaklarına rüzgâr uğultusu gibi bir ses doldu.

Nazire’nin yüzü aydınlandı. “Aa, ne büyük bir tesadüf! Kocam da...”

Radu onu kolundan çekiştirdi. “Affedersiniz, gitmemiz gerek.” O kadar büyük bir hızla yürümeye başladı ki Nazire’nin ona yetişmek için koşması gerekti. Radu bir köşeyi döner dönmez, altüst olmuş bir halde duvara yaslandı. Babaları. Bir Danesti. Eflak Prensi. Bu da Lada’nın artık tahtta olmadığı anlamına geliyordu.

Buraya ona saygılarını sunmak için gelmişlerse Mehmet, Lada’nın tahtta olmadığını da *biliyor* demekti.

Mehmet başka neleri biliyordu? Ondan başka hangi sırlar saklıyordu?

Ama bu kez en büyük soru Mehmet’le ilgili değildi. Onca aydır, Radu sırf ona yazmadı diye Lada’ya yazmamıştı. Bir başka neden de Lada’nın istediğini elde etmiş ve her zamanki gibi onun ellerini bomboş bırakmış olmasıydı. O yüzden de ondan nefret ediyordu.

Ama belli ki bu konuda yanılmıştı.

Lada neredeydi?

2



Şubat 1453

Müstakbel suikastçının, Lada'nın düşmanının ismini haykırarak söylemesi için sadece üç parmağının paramparça olacak kadar ezilmesi yetmişti.

“Tamam.” Nicolae bir zamanlar bitişik olan ama artık aradan geçen zamanın bile gizlemeyi başaramadığı korkunç bir yara tarafından ayrılmış olan kaşlarını kaldırdı. Bogdan genç adamın boğazını keserken arkasını döndü. Adamın bedeninden çıkan yaşam ısısı, buz gibi kış havasında biraz buhar çıkardı. “Bu *tam bir* hayal kırıklığı.”

“Braşov Valisi'nin bize ihanet etmesi mi?” diye sordu Bogdan.

“Hayır, suikastçi kalitesinin bu kadar düşmüş olması.”

Lada, Nicolae'nin durumu yenir yutulur bir hale sokmak için mizaha başvurduğunu biliyordu –infazlardan asla hoşlanmamıştı– ama sözcükleri ta derinlere işliyordu. Braşov Valisi'nin onu ölü görmek istemesi onlara vurulan kötü bir darbeydi. Adam yardım edeceği vaadinde bulunmuş ve Lada'ya aylardır ilk kez bir umut kırıntısı sunmuştu.

Artık hiç umudu kalmamıştı. Braşov, bir müttefik edinmeye çalıştığı son Transilvanya şehriydi. Soylu Eflak *boyar* ailelerinden hiçbiri mektuplarına yanıt vermemişti. Eflak ve Macaristan arasında kalan güçlendirilmiş dağ şehirleriyle Transilvanya esas olarak Eflak halkının yerleşim bölgesiydi. Ama Lada, Saksonların ve Macaristan'ın yönetici sınıfının, onun halkına önem vermediğini ve onu değersiz gördüğünü görmeye başlamıştı.

Ama bir müttefik bulmaya dair son şansını kaybetmiş olmasından da kötü olan şey, ona vere vere *bunu* vermeleri idi: yani yetersiz beslenmiş ve ergenlikten henüz çıkmış, eğitimsiz bir suikastçı.

Demek ki etrafa saçtığı korku, kazandığı tüm saygı bundan ibaretti.

Bogdan cesedi tekmeleyerek kamp alanlarının etrafındaki ufak bir dağ geçidinin kenarından aşağı attı. Tıpkı çocukluklarında olduğu gibi, ona Lada'nın pisliklerini temizlemesini söylemelerine asla gerek kalmazdı. Parmaklarına bulaşan kanı sildi, sonra da ellerine iyi uymayan eldivenlerini taktı. Şekilsiz bir şapkayı iyice başından aşağı çekmiş, sürahi kulpları gibi dışarı uzanan kulaklarını gizlemişti.

İrileşmiş ve güçlenmişti. Dövüşmesi pek dikkat çekici değildi ama gaddar bir şekilde etkiliydi. Lada onu kavga ederken görmüş ve dilinin ucuna kadar gelen hayranlık dolu sözcükleri söylemek için kendisini tutmak zorunda kalmıştı. Bogdan bir de titizlik derecesinde temizdi. Osmanlıların, Lada'nın tüm adamlarında bulunmadığını vurgulayarak söyledikleri bir özellikti bu. Bogdan her zaman aralarına gizlendikleri çam ağaçları gibi taptaze kokardı. Onunla ilgili her şey, Lada'ya evini hatırlatıyordu.

Diğer adamları kamp ateşlerinin etrafına çökmüş, sık ağaçların arasında gruplar halinde oturuyorlardı. Tümü de Bogdan'ın

şapkası gibi şekilsizdi ve bir zamanlar tertemiz olan Yeniçeri üniformalarını giymekten çoktan vazgeçmişlerdi. Sayıları otuza inmişti, on ikisini ülkeye girerken Tuna Nehri'nin karşı kıyısına geçme girişimleri sırasında Danesti Eflak prensinin beklenmedik bir gücüyle karşılaştıklarında, sekizini de kendilerine çaresizlik içinde müttefik aradıkları aylarda kaçarken ve gizlenirken kaybetmişlerdi.

“Sence Braşov, Danesti Prensi'yle mi yoksa Macarlarla mı aynı safta?” diye sordu Nicolae.

“Bunun bir önemi var mı?” dedi Lada aksi bir tavırla. Bütün saflar ona karşıydı. Hepsi yüzüne gülüyor ve yardım vaat ediyor ama gece çökünce suikastçıları yolluyorlardı.

Kendisi Mehmet adına çok daha üstün suikastçıların hakkından gelmişti. Bu küçük de olsa bir teselliydi ama bu teselliye sadece Mehmet'le birlikte geçirdiği zamanı hatırlayarak bulmuş olması daha kötüydü. Sanki gurur duyarak hatırlayabileceği her şey onunla birlikteyken gerçekleşmişti. O halde, onun yanındayken olduğu kişi olmaktan vazgeçmekle kendisini çok mu küçültmüştü?

Lada başını eğdi, ensesinin dibindeki o bir türlü geçmeyen gerginliği ovarak gidermeye çalıştı. Tahtı ele geçiremediğinden beri, Mehmet'e ya da Radu'ya ne yazmış ne de onlardan bir haber almıştı. Başarısızlığını onların karşısında açığa vurmak ve ne diyeceklerini beklemek onu fazlasıyla utandırıyor. Mehmet onun geri dönmesini isterdi. Radu da onu teselli ederdi ama Lada, Radu'nun onun geri dönmesini hoş karşılayacağından da pek emin değildi.

Bir yandan da yokluğunda ikisinin ne kadar yakınlaştığını merak ediyordu. Ama bunun bir önemi yoktu. Kendisi bir güç göstergisi olarak onları terk etmeyi seçmişti. Güçsüz bir durumdayken asla geri dönmeyecekti. Adamlarının, Mehmet'ten vazgeçmesinin ve senelerdir edindiği deneyimlerin, gücün sayesinde tahtı ko-

laylıkla elde edebileceğini sanmıştı. Bunun için yeterli olduğunu düşünmüştü.

Artık yapabileceği hiçbir şeyin yeterli olmayacağını biliyordu. Tabii, bir penise sahip olsaydı durum farklı olurdu ama bu da olasılık dahilinde değildi. Özellikle istediği bir şey de değildi bu.

Ama sürekli olarak ormanda gizlendikleri için, bir penisi olsaydı en azından tuvaletini yapıp rahatlaması daha kolay olacaktı. Gecenin bir yarısında mesane boşaltmak insanı soğuktan donduran ve huzursuz eden zor bir işti.

Peki, ona ne kalmıştı? Müttefiki yoktu. Tahtı yoktu. Mehmet ya da Radu yoktu. Elinde sadece bu bıçkın adamlar, keskin bıçaklar, keskin rüyalar vardı ve bunların hiçbirini kullanmanın bir yolu yoktu.

Petru yakınlardaki kış nedeniyle çıplak kalmış bir ağaca yaslandı. Yapı olarak son bir senedir irileşmiş ama sessizleşmişti. Lada'nın adamlarının arasına katıldığı zamanki çocuktan eser kalmamıştı. Kulaklarından biri ezilmişti ve bunu gizlemek için saçlarını uzatmıştı. Ayrıca, tıraş olmayı da bırakmıştı. Adamlarının çoğu da artık tıraş olmuyordu. Yüzleri artık Yeniçeri olduklarını belli edecek şekilde tertemiz değildi. Özgürlerdi. Ama bir yandan da Lada'yı giderek endişelendirecek bir şekilde amaçsızlaşmışlardı. Dövüşmek ve öldürmek için eğitilmiş otuz adamın dövüşecek ve öldürecek bir şeyleri olmadığında, Lada'ya bağlı kalmaları için geriye ne kalıyordu?

Ateşten bir dal çekti. Dal kor gibi bir mühre dönüşmüştü ve parıltısıyla gözlerini dağlıyordu. Adamlarının dikkatlerini ona verdiklerini görmekten çok hissediyordu. Bu durum onda bir ağırlık yaratmaktan ziyade omuzlarını dikleştirmesini sağladı. Bu adamların yapacak bir şeye ihtiyaçları vardı.

Lada'nınsa yanan bir şey görmeye...

“Tamam,” dedi yanan dalı ağır ağır havada çevirerek. “Sanırım Transilvanya’ya saygılarımızı iletmenin zamanı geldi.”

Lada meyve ağaçlarının tüm tomurcuklarını koparıırken sütan-nesi ona hep, *İnşa etmektense yok etmek daha kolaydır ama bomboş tarlalar da karın doyurmaz*, derdi.

Lada çocukluğunda bu sözlerin ne anlama geldiğini asla anlamamıştı. Ama artık anladığını düşünüyordu. En azından, yok etmenin inşa etmekten daha kolay olduğu kısmını. Mektuplar yazdığı ya da onunla müttefiklik kurma numarası yapmış olan o önemsiz soyluların önünde durduğu zamanlar tamamen boşa gitmişti. Son bir sene sadece mücadele ederek geçmişti. Toplantılar düzenlemek, askerlik oyunu oynayan bir kızıdan daha fazlası olarak görülmek, ona hep yabancı olmuş olan bir sistemin içinde bir şeyler yapabilmek için doğru yolları bulmak için mücadele vermişti. Sibiu şehrine Braşov’dan daha yakınlardı. Lada sırf daha kolay olur diye önce orada durmaya karar vermişti. Sibiu’nun yüzlerce koyununu, boğulsunlar diye buz gibi gölete yönlendirmek, üniformalı bir uşağın ona, Vali’nin onu görmeyeceğini söylemesinden daha az vakit almıştı. Koyunları kurtaramadıkları için kesinlikle öldürülecek olan Eflak çobanları da sessizce onun adamlarının arasına katılmıştı. Bunu başardıktan sonra, Lada ve adamları Sibiu’nun uykulu ve korunaksız eteklerine doğru ilerlemişler ve bunu yaparken hiçbir şeye ve hiç kimseye zarar vermemişlerdi. İleride sadece Transilvanyalı soyluların uyumasına izin verilen –asla Eflaklıların değil– iç şehrin duvarları yükseliyordu. Lada onların, Eflaklıların alinteri sayesinde rahat ve korunaklı bir şekilde derin bir uykuda olduklarını düşündü. Sibiu’nun iç bölge-

sine bir saldırı düzenleyecek ne zamanları vardı ne de adamların sayısı bu iş için yeterliydi. Oraya yok etmeye gelmişlerdi. Alevli oklar bir yağmur gibi duvarların tepesinde yüksek kavisler çizdiği ve labirenti andıran çatıların üstüne her indiğinde Lada'nın gülümsemesi hem yüzüne yayılıyor hem de kasvetli bir hal alıyordu.



Birkaç gün sonra, Braşov'un dışında havanın kararmasını beklemeye başladılar. Şehir, sık bir yeşillik örtüsüyle kaplı bir vadiye kurulmuştu. İç şehrin duvarlarının önünde, her biri farklı bir lonca tarafından idare edilen, belirli aralıklarla inşa edilmiş kuleler vardı. Lada bir baskın düzenleyecek olsaydı, işi bir hayli zorlaştırdı. Ama Sibiu'da olduğu gibi, o şehri ellerinde tutmak istemiyorlardı. İstedikleri tek şey, şehri cezalandırmaktı.

Alacakaranlık olduğunda Nicolae bir keşif gezisinden geri döndü.

“Dehşet alevlerden daha büyük bir hızla yayılır. Her yerde söylentiler çıkmış. Sibiu'yu fethetmişsin, on bir Osmanlı askerinin başındaymışsın ve şeytanın seçilmiş uşağıymışsın.”

“Neden bir erkeğin uşağı olayım ki?” dedi Lada. “Tam aksine, şeytanın uşağı değil ortağı olmam gerekir.”

Bogdan suratını buruşturup haç çıkardı. Yetiştirildikleri dinin bir tür bozulmuş versiyonuna hâlâ bağlıydı. Annesi –Lada ve Radu'nun sütannesi– Hristiyanlığı açılıp kapanan bir düğme gibi kullanır, o andaki duruma hangi öykü uyuyorsa ondan yararlanırdı. Bu genellikle de ayılar tarafından yenen yaramaz çocuklarla ilgili olan bir öykü olurdu. Lada ve Radu da Bogdan ve annesiyle birlikte kiliseye giderlerdi ama Lada o bitmek bilmeyen boğucu saatleri pek az hatırlıyordu.

Bogdan dinini, Osmanlılarla birlikte geçirdiği onca sene boyunca içinde taşımış olmalıydı. Yeniçeriler Müslüman olmaya zorlanmışlardı. Başka seçenekleri yoktu. Lada'nın adamlarının geri kalanıysa İslam'ı Yeniçeri kasketleri gibi hayatlarından çıkarıvermişler ama onun yerine başka bir şey de koymamışlardı. Çocukluklarında her ne inanca sahip olmuşlarsa, bunlar eğitimle onların içinden sökülüp atılmıştı.

Lada, onca zorlamaya rağmen Bogdan'ın Hristiyanlıktan vazgeçmemesinin bedelinin ne olmuş olabileceğini merak etti. Ama Bogdan hem kindarlık hem de sadakat konusunda her zaman inatçı olmuştu. Lada ikincisi için ona minnettardı çünkü Bogdan'ın ona olan sadakati, Eflak'ta geçen çocukluklarının ta başlarından ve yeşil ormanlarının, gri kayalıklarının derinliklerinden gelen bir şeydi. Bogdan, Osmanlılar tarafından onun elinden alınmadan önceki zamandan kalmaydı.

Dürtüsel bir hareketle elini uzattı ve çocukluklarındaki gibi Bogdan'ın kulaklarından birini çekti. Bogdan'ın asık yüzünde beklenmedik bir gülümseme belirdi ve Lada birden kendisini geçmişte, Radu'ya işkence ederken, mutfaklara baskınlar düzenlerken ve kirli avuçlarını keserek aralarında bir kan kardeşi bağı oluştururken buldu. Bogdan onun çocukluğuydu. Bogdan, Eflak'tı. Onu geri almıştı. Geri kalanını da alabilirdi.

“Şeytana hizmet ediyorsan, bize ödeme yapmasını söyleyebilir misin? Cüzdanlarımız bomboş.” Matei ne demek istediğini göstermek için içi boş derin bir keseyi kaldırdı. Lada irkilip bakışlarını Bogdan'dan çevirdi ve göğsüne bir ılıkılık yayıldı. Matei ilk Yeniçerilerinden biriydi; yaşı en büyük olandı ve en güvendiği adamıydı. Adamları Lada'nın onlara sunabileceği bir şeyi kalmadığında bile onun peşinden Amasya'ya gitmişlerdi. Şimdi de durum aynıydı ve onlar yine de onu izliyorlardı.

Matei, Stefan'dan da büyüktü ve senelerin eşsiz deneyimine sahipti. Yeniçerilerin çoğu onun yaşına erişmeden ölürdü. Sınırdaki sürpriz bir saldırıyla karşılaştıklarında, Lada'yı korurken Matei'nin böğrüne bir ok saplanmıştı. Kır saçları ve çökük suratı ona her daim aç bir hava veriyordu. Bu ifade, Transilvanya'nın dağlık bölgesindeki vahşi doğada giderek artmıştı. Lada adamlarının bu açlığına değer verirdi. Peşinden gelmelerini sağlayan şey buydu. Ama pek yakında bir şey yapmadığı takdirde, onları uzaklaştıracak olan şey de bu olacaktı. Matei'nin yanında kalmasını sağlaması gerekiyordu. Onun kılıcına ve daha az somut bir şey olmakla birlikte saygısına son derece ihtiyacı vardı. Şartlar ne olursa olsun Bogdan'a sahipti. Diğer adamlarını da yanında tutmaya kararlıydı.

Lada gözlerini altlarındaki şehrin duvarlarına dikti ve minik fenerleri andıran ışıkları izledi. "Matei, işin bittiğinde dilediğini al."

Braşov şehir kapılarını kilitlemişti ve karanlık çöktükten sonra içeri kimseyi almıyordu. Matei ve Petru, yanlarına duvarları incelesinler diye beşer adam aldılar ve karanlığı bir örtü gibi kullandılar. Adamların gereken yere çıkmasını bekledikten sonra Lada, kupkuru bir ağacın dibini ateşe verdi. Ağaç alevleri açlıkla karşıladı ve o kadar büyük bir hızla tepesine kadar çekti ki Lada'nın ve adamlarının ısıdan uzaklaşması gerekti.

Şehrin iki zıt ucundaki kulelerin alt kısımları da tıpkı bu ağaç gibi parlak alevlerle kaplandı. Lada paniğe kapılan muhafızların ona en yakın olan kulenin tepesine koşup aşağı baktıklarını gördü. "Eflaklı mısınız?" diye seslendi ana dilinde.

Adamlardan biri bir ok fırlattı. Lada yana kaçtı ve ok üstündeki zincirli zırha çapıp sekti. Bogdan da karşılık olarak bir ok fırlattı. Adam sessizce kulenin kenarından aşağı uçtu.

"Yaralandın mı?" dedi Bogdan çaresizlik içinde ve iri elleri bir yara ararken Lada'nın göğüslerinin etrafını yokladı.

“Bogdan!” Lada onun ellerini itti. “Yaralanmış olsaydım, kesinlikle senin ilgilenmeni gerektirecek bir yara olmazdı!”

“O zaman bir kadın mı bulalım?” diye sordu Bogdan. Sanki sihirli bir şekilde bir kadın belirebilirmiş gibi etrafına bakındı.

“Bir şeyim yok!”

Kulenin kenarından bir başka adam bir parça kumaş salladı. “Evet, Eflaklıyız!” diye seslendi titrek bir sesle.

Lada biraz düşündü. “Bizi içeri alın ve kaçın. Ya da bize katılabilirsiniz.”

Kalp atışlarını saydı. Kulenin kapısı açılmadan önce sadece on kalp atışı, adamlar dışarı çıkmadan önce de yedi kalp atışı saydı. Adamlardan üçü sessizce ağaçların arasına doğru ilerledi. Dördü orada kaldı. Lada yanlarından geçip basamaklardan kulenin tepesine çıktı. Kule daire biçimindeydi. Şehre bakmak için kulenin kalın tırabzanının üstünden eğildi.

Panik çoktan bir hastalık gibi duvarların dışında yayılmaya başlamıştı. İnsanlar sokaklara akın etmişlerdi, kadınlar çığlıklar atıyorlardı ve erkekler bağırarak talimatlar veriyorlardı. Ortalıkta tam bir kaos hüküm sürmekteydi.

Her şey mükemmeldi.

Şehirden yer yer yayılan dumanlar Lada’nın öfkesini üç gün sonra bile yıkık şehrin üstündeki göğe yazıyordu. O ve adamları cesaretle yakınlarda kamp kurmuş, şehri kaplayan isten ve intikam hissinden sarhoş olmuş bir şekilde, şehirdeki her adamın henüz kaybedilmemiş olanları kurtarma çabasıyla bitkin düştüğünü bilerek kendilerini güvende hissetmişlerdi. Ayrıca, Matei’nin bir şekilde geriye getirmeyi başardığı şarap dolu bir el arabasıyla epeyi de sarhoş olmuşlardı.

Stefan işte o arada sessizce ve bir gölge gibi kimliğini belli etmeden aralarına sızmıştı. O da ilk başından beri Lada’nın yanında

olmuştu. Bilgi toplamakta en iyi olan kişi her zaman o olurdu: boş bakışlı, sıradan yüzü, birinin önünde durduğu zaman bile yarım yamalak hatırlanan bir anı gibi olmasını sağlardı. Lada, dünya bir gün onun gibi bir suikastçıyı hak ettiğimi bilecek, diye düşündü.

“Târgovişte’den ne haberler var?” diye sordu. Boğazı hâlâ çok duman solumuş olmaktan dolayı yanıyordu ama boğuk sesi heyecanını gizlemiyordu. “Prens’i öldürdün mü?”

“Orada değildi.”

Lada kaşlarını çattı ve rakibinin öldüğünü adamlarına duyurmakla ilgili umutları sönüverdi. Prens’in ölümü, tahtın artık ona ait olduğu anlamına gelmezdi; adamın onun yaşında iki vârisi vardı. Lada’nın ayrıca Prens unvanını hak ettiğine dair iddiasını desteklemek için o lanet *boyarlara* hâlâ ihtiyacı vardı ama ölmesi yine de mutluluk verici bir durum olurdu. “O halde neden geri döndün?”

“Çünkü Prens, Edirne’de. Mehmet’in daveti üzerine oraya gitmiş.”

Lada bu bilgiyle birlikte içinde yanan ateşin körüklenerek akkor gibi bir öfkeye dönüşmesi gerektiğini bildiği halde, içi buz gibi acı küllerle doldu. Gururu Mehmet’ten yardım istemesini engellemişti. Ama bunca zamandır, Mehmet ve Radu’nun ona hâlâ inandıklarını bilerek onu kalbinde sımsıkı saklamıştı.

Ama artık bu bile elinden alınmıştı.

*Ocak*

Mehmet karşılıklı mesajlarını bıraktıkları saksının içine bu kez bir mektup bırakmamıştı. Radu her zaman gizli tünelden giderdi; Lada'nın İlyas ve Lazar'ın ihanet ettiği gece kaçarken kullandığı tüneldi bu. Radu ayrıca *her seferinde* Mehmet'in, Radu ve Lada'nın onun hayatını kurtardığı odada bekliyor olmasını dilerdi. Ama Mehmet asla orada olmazdı. Radu onun yanında söyleyeceği birkaç cümle için yaşıyordu. Gözleri Mehmet'in haşin el yazısının hatlarını adeta yutuyor, birkaç kıvrık çizgiye takılıyordu. Mesajlarını asla imzalamıyor ya da birbirlerinin isimlerini yazmıyorlardı. Radu bir kez olsun ismini Mehmet'in elinden yazılmış bir halde görmek için can atıyordu.

Ama o gün, saksının içindeki toprak da Radu'nun hayatı kadar boştu. Mehmet, Radu'nun Danesti Prensi'nden haberdar olduğunu biliyor olmalıydı. Radu teknik olarak o partiye davet edilmişti –Süleyman'la buluşmak, çaresizce yapılan bir son dakika planıydı– ama Mehmet onu görmüştü. Dolayısıyla, donanmayla ilgili kendi mektubunu saksıya bırakmak ve Mehmet'in Lada'nın

kaderini belirleme işini ele almaya karar vermesini beklemek için gizlice oradan uzaklaşmak yerine, orada oturdu. Umduğu şey...

Artık ne umduğunu o da bilemiyordu. Oturdu ve bekledi.

Güneş batarken Radu, o odanın barındırdığı dehşetengiz şeyleri düşünmemeye çalıştı ama Lada aklından hiç çıkmadığı için başka bir şey düşünemez haldeydi. Lada'nın Eflak tahtını ele geçireceğine o kadar gönülden inanmıştı ki onun başarısız olabileceği ihtimalini aklına bile getirmemişti. Onun kız kardeşi başarısız olmazdı. Acaba hâlâ hayatta mıydı? Radu, Mehmet'in kız kardeşinin ölüm haberini ondan gizleyeceğine ihtimal vermiyordu.

Ama Mehmet babalarının ve erkek kardeşinin ölümlerini Lada'dan *gizlemişti*. Aynı şeyi Radu'ya yapmayacağını kim bilebilirdi? Ondan bir şey gizliyorsa, bunun anlamı neydi? Radu'yu koruyor olduğu mu? Yoksa Konstantiniye'yle ilgili planlarına odaklanmaya devam etsin diye uğraşıyor ve bu haberin ne tür bir etki yaratacağından mı korkuyordu? Mehmet, Lada'nın ölümünü umursamadığı için bu bilgiyi ona verecek zamanı bile yaratmamış olabilir miydi?

Hayır. Radu'nun bu son ihtimale inanması mümkün değildi.

Huzurlu bir düşünce dizisinde kalamayınca hayatındaki tek teselliye döndü. Kendisini sözcükler ve hareketler arasında kaybederek dua etti. Şu anda her ne oluyorsa, geçmişte olduysa ya da gelecekte olacaksa, bir Tanrı'sı vardı. Duaları vardı.

Duasını bitirdiğinde huzursuz zihnine bir huzur örtüsü inmişti. Bu örtüyü etrafına sıkıca çekerek kapıyı açtı ve Mehmet'in geniş dairelerinin merkezi salonuna girdi. Geçmişini değiştirmek için hiçbir şey yapamazdı. Sadece gelecek açısından en iyi olduğunu düşündüğü şeyi yapabilirdi. Bunu yapabilmek için de daha fazla bilgiye ihtiyacı vardı.

Odaların hepsi karanlıktı. Radu, Mehmet'in yatak odasının

köşesinde bir sandalye buldu. Huzur örtüsünü paramparça etmekle tehdit eden yatağa bakmamaya gayret etti.

Bir süre sonra, Radu yaşlarında bir kız içeri girip ışıkları yaktı ve sessizce odadan çıktı. Radu o kadar kıpırtısızdı ki kız onu fark etmemişti.

Nihayet içeri girdiğinde Mehmet de onu fark etmedi. Peşinden aynı kız içeri girdi. Radu görmek istemediği bir şeyi görmekten korkabilirdi ama kızın üstünde bir cariyeye ya da bir eşin ipekli giysileri ve eşarpları değil, bir uşağınki gibi sadece giysiler vardı. Mehmet kollarını kaldırınca, kız dikkatle onun cüppelerinin görkemli katmanlarını teker teker çıkarmaya başladı. Radu bakışlarını kaçırmaması gerektiğini biliyordu.

Ama öyle yapmadı.

Mehmet iç çamaşırlarıyla kalınca, kız onun giysilerini bir kenara koydu ve Mehmet'in başından aşağı üstüne Kuran ayetleri yazılmış olan bir gecelik geçirdi. Sonra, eğilip geri geri odadan çıktı. Kapı kızın arkasından kapanır kapanmaz, Mehmet'in sultanlığı sona erdi. Radu'nun kalbine yerleşmiş olan tüm karanlık ve korku, Sultan'ın gitmesiyle birlikte yok oldu. Oradaki kişi Mehmet'ti. Tahttaki yabancı değil, *onun* Mehmet'i.

Mehmet ensesini ovuşturup iç çekti. Sonra yatağın kenarına oturup iri sarığını açmaya başladı. Saçları Radu'nun hiç görmediği kadar uzamıştı. Omuzlarında kıvrılıyor ve loş ışıktaki siyah görünüyordu ama Radu bu saçların güneşin altında kestane renklerinde parıldadığını biliyordu. Radu onun saçlarına dokunmanın nasıl bir his olduğunu bilmiyordu ama içinde bunu yapmak için şiddetli bir istek duyuyordu.

"Kız kardeşim öldü mü?" diye sordu Radu.

Mehmet gerildi, ellerinden biri beline, hançerinin normalde asılı olması gereken yere gitti. Sonra gevşedi ve omuzları aşağı çöktü.

“Burada olmamalısın,” dedi ona dönmeden.

“Bana neler olduğunu anlatmadan, Danesti Eflak *Prensi*’yle görüşemezsin.”

Mehmet iç çekti ve yine ensesini ovuşturdu. “O ölmedi.”

Radu hem Lada ölmediği hem de Mehmet’in ilk tepkisi hayal kırıklığı olmadığı için derin bir oh çekerken gözlerinde beklenmedik gözyaşları birikti. Demek henüz kız kardeşinin hayatını ondan esirgeyecek kadar zalim değildi. Sadece Mehmet’in gözündeki yeri belliydi.

“Neler oldu? Tahtı ona verdiğini sanıyordum.”

“Verdim. Belli ki Eflak benimle aynı fikirde değildi.”

“Buna rağmen onun rakibini mi destekliyorsun?”

Mehmet çaresizlik içinde ellerini kaldırdı. Sırtı hâlâ Radu’ya dönüktü. Radu onun yüzünü, ifadesini görmek için can atıyordu. Ama aralarındaki mesafeyi kapatamıyordu. Onca zaman sonra Mehmet’e bu kadar yakın olmak kendisine olan güvenini sarsıyordu.

“Ne yapabilirim? Bütün sınırlarımın güvende olması gerektiğini biliyorsun. İki cephede birden savaşamam. Konstantiniye’yi alacaksak, geriye kalan yerlerde de barış olması gerek. Hunyadi beni her fırsatta taciz ettiği için Macaristan büyük bir tehdit. Avrupa’da herhangi bir bölgeyi kaybedemem ve bir haçlı seferi riskine girmeden bir savaş başlatamam. Danesti Prensi bütün şartlarımı kabul etti.”

Mantıklıydı. Mükemmel bir açıklamaydı. Ama... Mehmet

hâlâ ona bakmıyordu. “Bu kadar mı? Yoksa Lada’nın başarısız olup da buraya dönmesini umduğun için mi onu tahttan uzak tutuyorsun?” Radu’nun son bir senedir hissettiği tüm sıkıntı ve yalnızlık, boğazından yukarı doğru tırmanıp bu sözcüklere bir suçlama havası katmıştı.

Mehmet balkonu kaplamış olan karanlıktan da kasvetli bir şekilde güldü. “Onu burada görüyor musun sen? Ondan bir kere bile haber aldın mı? Radu, o benden yardım istemiş olsaydı yollardım. Ondan duyduğum tek bir sözcükle savaşa girerdim. Ama *bizi* terk eden o. Bizi o reddetti ve bir davet gelmeden onun peşinden gidersem ne olayım.”

Açıklama yine mantıklıydı. Ama bu bilgilerin hiçbirisi bir sır gibi saklanması gereken şeyler değilmiş gibiydi. “Lada’nın tahtta olmadığını ne zamandır biliyorsun?”

Mehmet bu soruyu boğazından yükselen kayıtsız bir sesle yanıtladı. “Bunun bir önemi var mı?”

“Benim için var. O benim kız kardeşim. Onunla ilgili bilgileri neden benden gizliyorsun?”

Mehmet nihayet, *nihayet* ona doğru döndü. Lambanın cılız ışığının altındaki yüzünde rahatlamış bir ifade vardı; burnu ve elmacık kemikleri altın rengiydi, dudakları bir ara yüreğini hoplatacak şekilde görünür gibi oldu ama sonra tekrar karanlığa gömüldü. “Belki de korkuyordum.”

“Neden korkuyordun?”

“Onun sıkıntıda olduğunu bilersen yardım etmek için gidersin diye.”

Radu şok içinde güldü. “Ona yardım edebilmek için ne yapabileceğimi düşündün ki?”

Mehmet başını hafifçe bir yana eğdi ve yüzünün yarısı karanlıkta, diğer yarısı aydınlıkta kaldı. “Bunu içtenlikle mi soruyorsun?”

Radu yere baktı ve müthiş bir huzursuzluk hissetti. Bir yanıt duymayı çok istiyordu ama bundan çok da korkuyordu. Ya Mehmet kulağa boş sözlerden başka bir şey gibi gelmeyen birtakım nedenlerden başka bir şey düşünmüyor idiyse?

“Ben her zaman bir yayla ve okla daha başarılıydım.” Radu alaycı bir ifadeyle gülümsedi.

“Lada’nın kusursuz bir şekilde hedefe odaklanmış bir oka ihtiyacı yok. Onun kusursuz bir gülümsemeye ihtiyacı var. Ve ona söylenecek kusursuz sözcüklere... kusursuz hal ve tavırlara...”

Radu en sonunda bakışlarını yerden kaldırabildi. “Onun bu konulardaki hedefi *her zaman* şaşmıştır.”

“Seninki ise asla şaşmaz, öyle değil mi? Sırf Lada o konuda çok başarılı değil diye, kendi yapabileceklerini hafife alma. İkiniz dengeli bir çift oluşturunuz.” Mehmet bakışlarını Radu’dan kaçırmış, aralarındaki boşluğa bakıyordu. “En azından, sen öyleydin.”

Radu o anda Mehmet’in onu değil, kız kardeşinin orada olmayışını gördüğünü anladı. “Benden sır saklama,” dedi.

Mehmet sert bir şekilde tekrar ona baktı. “Ne?”

“Bazı şeyleri sır olarak saklarsan, onlara daha çok güç ve ağırlık vermiş olursun. İhanetini fark eder etmez en kötü olasılıkları düşündüm. Sırf seninle konuşabilmek için arkadaşlığımızı tehlikeye atmaya hazırdım. İleride bana karşı dürüst ol.” Radu, Mehmet’le bir sultanla konuşur gibi değil de bir arkadaş gibi konuştuğunu fark ettiği için duraksadı. Geçmişte Mehmet buna aldırmazdı. Ama şimdi... Şimdi aralarında bir mesafe vardı. Acaba o sahte mesafe, büyüyüp başka bir şeye mi dönüştü diye düşündü. Aralarındaki bu muğlak durumdan korkarak, daha yumuşak bir ses tonuyla sözlerine, “Lütfen,” sözcüğünü ekledi.

“Sen bana karşı her konuda dürüst müsün?” Mehmet’in sesin-

de, Radu'yu farklı bir şekilde dehşete düşüren bir özellik, belli belirsiz alaycı bir ton vardı. *Mehmet sorduğunu düşündüğü şeyi mi soruyordu ona?*

“Ben... Sadece senin hizmetinde olduğumu biliyorsun ve...”

Mehmet o dehşet anına, bir yana kıvrılan dudaklarıyla son verdi. “Biliyorum. Amacımıza olan bağlılığından şüphe duyarak aptallık ettim. Ama seni bencilce sırf kendime istediğim için beni suçlayamazsın.”

“Doğru.” Radu'nun sesi çatlamış, dudakları bir anda kurumuştur. “Tabii ki suçlayamam.” Ama ağzından çıkmak isteyen sözler şunlardı: “*Ben seninim. Her daim.*” Acıyla yutkundu ve bu sözcükleri söylememeyi başardı.

Mehmet yatakta kıpırdandı. “Bu gece için başka planların var mı?”

Radu'nun kalbi o kadar yüksek sesle atıyordu ki Mehmet duyuyor mudur diye düşündü. “Ne? Ne demek istiyorsun?”

Mehmet kapıyı işaret etti. “Kimseye görünmeden nasıl gizlice dışarı çıkacağını biliyor musun?”

Radu'nun bedenini kaplamış olan ter birden buz kesti ve boğucu hale geldi. Aptalın tekiydi. “Hayır.”

“Dışarı çıkıp muhafızların beni ilk giriş salonuna kadar izlemesini sağlayayım. Sen de o sırada gizlice koridora çıkabilirsin.” Mehmet ayağa kalkınca Radu da kalktı. Birbirlerine fazla yakınlardı. Ona çarptı.

Mehmet duraksadı, sonra arkasını dönüp Radu'nun kollarını sıkıca kavradı. “Seni yeniden görmek güzel dostum.”

“Evet,” diye fısıldadı Radu. Sonra Mehmet gitti.



Nazire'den gelen bir mektup masasında onu bekliyordu. Nazire ona Fatima'yla birlikte Kemal'in şehirdeki mütevazı evinde kalacaklarını yazmıştı. Ayrıca, Kemal'in yemeklerde onlara katılacağını da haber vermişti.

Radu buna hem sinir oldu hem de memnun oldu. Karısının onun üstüne düşmesi gerekmiyordu ama ondan hiçbir beklentisi olmayan biriyle konuşabilmek güzel olurdu. Kusursuz bir kız kardeş hayal edecek olsa, Nazire kendisi için yaratacağı o kişiye çok yakın olurdu.

Suçluluk hissi geri gelmişti. İsteddiği her şeye sahip olduğunu sandığı için Lada'yla ilgili düşünceleri aklından çıkarmayı başarmıştı.

Artık bunun doğru olmadığını biliyordu. Bitkinlikle iç çekerek bir parça parşömen ve bir tüylü kalem çıkardı.

Sevgili kız kardeşim, diye yazdı. En azından, bu sözcüklerden biri doğrudu.



Radu üç gün sonra kollarını adımlarına uygun bir şekilde sallaya sallaya saraya yakın bir hana gitti. Oradaki bir grup paşazade –paşaların ona hâlâ yakınlık gösterecek kadar önemsiz olan oğulları– Sultan tarafından kabul edilmek için uğraşan yabancı bir kadından söz ediyorlardı. Kadının onun haremine katılmak istediğine ve sıradan yüzünün göz ardı edilmesi karşılığında bir araba dolusu havan topu getirdiğine dair espriler yapıyorlardı.

Radu'nun merakını çeken ve aynı zamanda da endişelendiren şey bu havan toplarıydı. Yabancı bir kadın silahlarla şehre girmiş, Sultan'ın onu görmesi için uğraşıyorsa, Radu'nun bunun nedenini öğrenmesi gerekiyordu. Diğer erkekler kadının delinin teki ol-

duğunu söyleyip onu hafife alabilirlerdi ama Radu kadınların aynen erkekler kadar şiddet dolu olabileceğini ilk elden öğrenmişti.

Bir köşeyi döndüğünde bir kadınla çarpıştı. Onu tutmayı başardı ama kadının elindeki bir öbek parşömen o anda yere düştü. Kadın Macarca yüksek sesle ve hararetle küfretti. Bu durum Radu'nun bir zamanlar onlara ormanda ders veren sıkıcı ve kekeme öğretmenini tuhaf bir şekilde özlemesine neden oldu. Sonra, bu kadının Mehmet'le görüşmek için çabalayan kadın olması gerektiğini düşündü.

“Affedersiniz,” dedi Radu, senelerdir Macarca konuşmadığı halde sözcüğü doğru telaffuz ederek. Bildiği diğer dillerde –Latince, Yunanca, Arapça ve Mehmet'in Radu yanındayken öğrendiği her dilde– düzenli olarak pratik yapmıştı ama Macarcayı ve Eflak dilini Lada gittiğinden beri konuşmamıştı. “Dalmışım.”

Kadın şaşkınlıkla ona baktı. Gençti. Gerçi ondan büyüktü ama sadece birkaç yaş... Üstünde seyahatler için tasarlanmış kaba saba bir etek ve bluzdan oluşan Avrupalı giysiler vardı. “Macarca biliyor musunuz?”

“Başka dillerin yanı sıra.” Radu kadına parşömenlerini verdi. Kadının parmakları kısa ve kapkaraydı; elleri de eski yanıklardan oluşan yara izleri yüzünden parlıyordu.

“Türkçe bilmiyorum. Bana yardımcı olabilir misiniz?” Bunu aksi bir tavırla, yalvarır gibi değil de talep edermiş gibi söylemişti. “Bu lanet şehirdeki kimse Sultan'la görüşmeme izin vermiyor.”

Radu lanet şehrin bu konuda haklı olduğunu düşündü. “Hizmetkârlarınız nerede? Ya babanız?”

“Yalnız seyahat ediyorum. Sırf bu yüzden kaldığım handan kovulmak üzereyim. Kalacak bir yerim yok.” Kaşlarını çatarak alnını ovuşturdu. “Tüm yolculuğum boşa gitti.”

“Sultan'ın haremine mi girmeye çalışıyorsunuz?”

Kadının bakışlarındaki ölüm saçan öfke o kadar ani ve sertti ki bu ona Lada'yı hatırlattı. Bu yüzden kadını daha çok sevdi ama bir yandan da endişelendi. Belki de kadın Mehmet'i öldürmek için oradaydı.

“Haremine katılıp benim üstüme çıkmasına izin vermektense, ahırlarına katılıp sırtıma binmesine izin veririm.”

Radu yanaklarının kızardığını hissetti ve hafifçe öksürdü. “O halde, neye ihtiyacınız var?”

“Ona bir teklifim var. Önce Konstantiniye'ye gittim. Orada da onu görmeme izin vermediler.”

“Konstantiniye'den mi geliyorsunuz?” Kadın bir suikastçıysa, bunu açıkça söylediği için aptal bir suikastçıydı.

Kadın parşömen rulolarından birini aldı. “O gerzek İmparator ona eserlerimi göstermeme bile izin vermedi. Güldü, hatta iddialarım doğruysa bile bana maddi destek veremeyeceğini söyledi.”

“Hangi konuda?”

Kadın nihayet gülümseyip güzel dişlerini sergiledi. “Babil'in duvarlarını yok edecek kadar büyük bir havan topu inşa edebilirim. Sultan beni huzuruna kabul etseydi bunu onun için yapabilirdim. Ama öyle görünüyor ki babamla annemin dediği gibi rezil olmuş bir halde evime geri dönmek zorundayım.” Kadın acı bir ifadeyle başını salladı ve uzaklaşmak üzere arkasını döndü.

“Bir dakika! İsminiz nedir?”

“Urbana. Transilvanya'dan.”

“Ben de Radu. Sanırım birbirimize yardımcı olabiliriz.” Radu, kadından parşömenleri aldı. “Gidip eşyalarınızı alın da sizi karımla tanıştırayım.”

Urbana kaşlarından birini kaldırdı. “*Kimsenin* haremine katılmak gibi bir niyetim yok.”

Radu gülmemek için kendisini zor tuttu. Gülmesi kaba bir

davranış olarak yorumlanabilir ve yanlış anlaşılabilirdi. “Sizi temin ederim ki aklımdan son geçen şey bu olur. Transilvanya’da doğdum ve yeni bir diyarda bir yabancı olmanın nasıl bir şey olduğunu ben de biliyorum. Size birinin kız kardeşime yardım etmesini isteyeceğim gibi yardım etmeme müsaade edin.”

“Uygunsuz bir şey yapmayı denerseniz, evinizi rahat rahat havaya uçurabilirim.”

Bu sefer Radu kendisini tutmayıp güldü. “Kız kardeşim de böyle bir yardım teklifini aynen sizin gibi kabul ederdi. Gelin, sizi evime götürüyüm. Karıma bayılacaksınız.”

Urbana’ya güvenip güvenemeyeceğini Nazire’nin yardımıyla anlayabilirdi. Radu’nun içini, bu kadına güvenebileceğini anladığı takdirde, Mehmet için ne kadar değerli olabileceğini bir kez daha kanıtlayabileceğine dair hafif ve mutluluk veren bir his kapladı.

*Şubat*

Lada son bir senedir ters giden her şey için Transilvanya'yı cezalandırmanın, stratejik açıdan çok da mantıklı bir şey olmadığını biliyordu. Ama bu diğer her şeyden daha fazla iyi hissettiriyordu ve o yüzden Transilvanya şu anda alevler içindeydi.

Lada mutlu değildi ama çok meşguldü ve bu da neredeyse mutlu olmasıyla aynı şeydi.

“Tanrı’nın yaraları,” diye fısıldadı, zincirli zırhına sürtünmesin diye göğüslerini sıkıca saran kumaş parçasını bağlamaya çalışırken. Ormanda giyinmesi zordu. Ama bu ayarlama, Braşov Valisi’nin –onun peşinden bir suikastçıyı yollamadan önce– yaptığı tekliften çok daha fazla tercih edilebilecek olan bir durumdu. Bu Vali, Lada’nın tahta çıkmasını desteklemek için ne kadar adam ve para temin edeceğini düşünmeyi kabul ettikten sonra Lada’ya “bir hanımefendinin ait olmadığı” bir yere gitmek yerine, onun yanında kalması teklifinde bulunmuştu.

Lada adamlarının yanına aitti. Hava *buz* gibi olsa da. Kendisine biraz mahremiyet sağlamak için astığı battaniyenin arkasında tir tir titriyordu. Kumaş parçasıyla göğüslerinin üzerine sarmayı

başarmıştı ama buz kesen parmaklarıyla bir türlü düğüm atamıyordu. Kumaşı yere atıp öfkeyle bir çığlık attı.

“Lada?” dedi Bogdan ve battaniyenin diğer tarafına dikildi. “Yardım gerekiyor mu?”

“Senden değil! Beni rahat bırak!” Öfkeyle geçen birkaç dakika daha sonra nihayet kumaşı düzgünce bağlamayı başardı. Üstüne bir tunik geçirdi –bunun temiz olması bir değişiklikti– ve adamlarını topladı.

“Yardıma ihtiyacın var,” dedi Bogdan kimsenin duymaması için alçak sesle.

“Yardıma ihtiyacım yok.”

“Sen bir leydisin. Bu tür şeyleri kendi başına yapmamalısın.”

Lada ona dik dik, öfkeyle baktı. “Bogdan, ben ne zaman bir leydi oldum?”

Bogdan onun öfkeli bakışına yumuşak ve utangaç bir ifadeyle karşılık verdi. “Benim için her zaman bir leydiydin.”

“Belki de beni o kadar iyi tanıımıyorsundur.”

Bogdan sert ellerinden biri uzattı ve çocukluklarında ‘evlendikleri’ zamandan kalan yara izini göstermek için avcunu açtı. “Seni tanıyorum.”

Lada nasıl yanıt vereceğine –ya da nasıl hissedeceğine– karar veremeden önce gözü Petru’ya takıldı.

Soydukları son konvoy, kamplarında oraya buraya fırlatılmış olan pahalı giysilerle doluydu. Ağaçlardan pantolonlar sarkıyor, gömlekler esintide hafifçe sağa sola savruluyordu. Çıplak dallardaki parlak renkler, çevredeki her şeye bir festival havası katıyordu.

Petru ince süslü, sırmalı bir yelekle boğuşup bunu omuzlarına oturtmaya çalışıyordu. Önce bir yana, sonra diğer yana döndü. Nicolae dudaklarını birbirine bastırmış, gözlerinde muzip bir ifadeyle onu izliyordu.

“Bu bir erkeğe göre tasarlanmış olsaydı, senin üstüne daha iyi uyardı,” dedi Matei yanlarından geçerken. Matei’nin cüzdanı artık doluydu ama hâlâ aç görünüyordu.

Petru sağa sola dönmeyi kesti ve dehşet içinde yeleği yırtar gibi üstünden çıkardı. Nicolae kahkahalara boğuldu. “Bana söyleyebilirdin!” dedi Petru.

“Ama gözlerinin rengini çok iyi ortaya çıkardı.”

Petru ona öldürecekmiş gibi bir bakış attı. Sonra Lada’ya bakıp yeleği ona uzattı. Lada yeleğin zarif renklerine ve işlemelerine bakıp kaşlarından birini kaldırdı. Petru kendi kendine mırıldanarak yeleği Nicolae’nin kafasına doğru fırlattı ve oradan uzaklaştı.

Lada pantolonunun üstüne beline bağladığı kırmızı kuşak haricinde simsiyah olan uzun bir tunik giydi. Muhteşem kürklerle çevrili kalın siyah renkli bir pelerin onu aylardır olmadığı kadar sıcak tutuyordu. Çizmeleri –zarif desenlerle süslü, elle işlenmiş kaliteli bir deriden yapılmıştı– üstündeki tek kadın giysisiydi. Saçlarını bir kumaş parçasıyla bağlamaya alışmıştı ama Yeniçeri beyazı yerine siyah rengi tercih ediyordu. Bunun üstüne de kürklü bir başlık takıyordu.

Uzun süre önce hepsi, Yeniçeri başlıklarından ve üniformalarından vazgeçmişlerdi. Ama bazıları, köle olarak geçirdikleri hayattan geriye kalan birkaç şeyi kullanmayı sürdürüyordu: bir kuşak ve bir bıçak gibi... Bogdan başlığının beyaz kumaş kısmını silahlarını temizlemek için kullanıyordu. Adamların birçoğu da kendilerininkini daha da hoş olmayan temizlik işleri için kullanıyorlardı.

“Stefan geri geldi mi?”

Nicolae yeleğinin düğmelerini ilikledi ve pelerininin önünü kapattı. “Henüz gelmedi. Eğlenmeye başlamadan önce onu beklememiz mi gerekiyor? Yeteri kadar adamımız var.”

“Bu gece, yeterli miktarda adama sahip olmamızla ilgili değil. Bu gece, hız ve gizlilikle ilgili.”

Bogdan, Lada’ya biraz yaklaştı. “Ben geleceğim.”

“Gelmeyeceksin.”

Bogdan’ın yüzü asıldı. Lada çenesini sıkarak devam etti. “Seni kampın başında bırakmam gerek.”

Bogdan omuzlarını silkip sert adımlarla uzaklaştı. Lada onun öfkeli olduğu için mi yoksa iri yarı biri olduğu için mi öyle yürüdüğünü bilemedi. İşin aslı, o gece Bogdan’ı yanına alamazdı çünkü Bogdan onun aklından geçenlere mutlaka itiraz ederdi. Nicolae de aynen onun gibi yapabiliirdi. Petru’dan pek emin değildi. Ama Matei...

“Matei, sadece ikimiz gideceğiz.”

“Ne yapacaksınız?” diye sordu Nicolae.

Lada bıçaklarını kınından çıkardı. Her bir kol bileğinde ve sağ ayak bileğinde birer tane bıçak vardı. Omzuna asmış olduğu bir kayıştan kocaman bir kandil yağı şişesi sarkıyordu. “Braşov Valisi’ni ziyaret edeceğim.”

“Bunu yapman gerçekten de gerekli mi?”

“Bana ihanet etti. Önce bana yardım vaat edip sonra neden beni öldürtmeye çalıştı? Bilgi topluyor olmalıydı. O bilgileri başkalarına aktardığında aldığı talimat da beni yok etmekle ilgiliydi. Ya Macaristan için çalışıyor ya da Danesti Prensi’nin safında bu adam. Hangisi olduğunu öğrenmek istiyorum. Danesti Prensi’nin tarafındaysa korkacak hiçbir şeyimiz yok. Ölmemizi istediğini zaten biliyoruz. Ama Macarların safındaysa yeni bir sorunumuz var demektir.”

“Ona nasıl ulaşacaksın? Şehir çok iyi korunuyordur.”

Lada, Matei’nin gözlerinin içine baktı. Matei kasvetli bir ifadeyle başını salladı. Bu işi kendisi yapacaktı. Lada, onun her zaman, her şeye hazır olduğunu biliyordu.



Eflak bölgesinin zifiri karanlık sokaklarında sessizce ilerlediler. Duvarların en uçlarına kadar itilmiş yıkık dökük barakalardan oluşan bir mahalleydi burası. Evlerden bazıları, duvara bitişik inşa edilmiş ve taşları bir dış duvar olarak kullanılmıştı. Lada ve Matei devriyelerin sesini duydular ama görünmemek için yollarını değiştirmeleri yeterliydi.

Duvara karşı inşa edilmiş olan barakaların bir avantajı vardı. Birbirlerine çok yakın olan iki barakanın arasından tutunarak bir çatıya tırmandılar. Matei, Lada'yı duvarın üstüne kaldırdı. Lada görünmediğinden emin olana kadar içine birkaç gergin nefes çekti ve sonra peşinden gelebilsin diye aşağıya, Matei'ye bir ip sarkıttı.

İç şehrin duvarlarının içinde kalan yerde hava bile farklı gibiydi. Daha temizdi. Daha zengindi. Daha az çaresiz ağız onu teneffüs ettiği için daha ayrıcalıklıydı. Ama yanık tahta kokusu, her şeyin üzerine sinmişti. Bu da Lada'nın içinin huzura benzer bir hisle kaplanmasına neden oldu.

Lada tam olarak nereye gitmesi gerektiğini biliyordu ama bir düzine sokaktan geçtikleri için oraya varmaları iki saat sürdü. Yanmış olan evlerin artık soğumuş yıkıntılarının etrafından dolandılar, gerekli olduğunda bunların arasına gizlendiler. Lada'nın siyah giysiler giymiş olması iyiydi çünkü isler başka her şeyi mahvederdi.

Devriyeler giderek ciddiyet kazanan bir istikrarla sokakları arşınılıyordu. Vali'nin evinin yakınlarına kadar nihayet gelebilmiş olmaları da işleri kolaylaştırmıyordu. Kapıda muhafızlar nöbet tutuyordu ve başka muhafızlar da evin etrafını çevirmişti. Lada ilk kattaki pencerelerden birinden içeri girmeyi planlamıştı ama bu mümkün değildi.

Matei sessizce bekliyordu ama Lada, adeta onun bedeninden yayılan o soruyu hissedebiliyordu. *Şimdi ne olacak?*

Lada yıldızlara lanet etmek için bakışlarını göğe çevirdi ama dikkatini sıra sıra çatılar çekti. Evler birbirine yakın olacak şekilde inşa edilmişti ve adeta kendilerine yer açabilmek için birbirlerini dirseklıyorlardı. Aralarındaki ara sokaklar bazı yerlerde o kadar dardı ki geçebilmek için insanın yan dönmesi gerekiyordu.

Vali'nin evine gizlice girmesine gerek yoktu. Yapması gereken şey sadece onun daha az korunan komşularından birinin evine girmekten ibaretti.

"Kiliseler hakkında ne düşünüyorsun?" diye fısıldadı.

Matei karanlıkta kaşlarını çatı.

"Şehir dışındaki tüm kiliselerin nasıl tahkim edilmiş olduğunu hiç fark ettin mi? Bunlar bir saldırı sırasında herkese koruma sağlar. Ama buradaki, şehrin merkezindeki kilise güzel ve soğuk. Eflaklıların hiçbirine burada ibadet etmeleri için izin vermiyorlar. Bence kiliseyi biraz ısıtmamız gerek." Ona yağ kutusunu uzattı. Matei kutuyu ondan alırken yüzünden ne yapması gerektiğini anladığı belliydi.

Karanlıkta gözden kayboldu. Lada'nın artık daha fazla adamı vardı ama önceki adamlarına her zaman daha fazla güvenirdi. Matei bu işi yapabilirdi. Nicolae ve Bogdan kutsal binayı yakma konusunda tereddüt yaşayabilirlerdi ama Eflaklılardan esirgenen bir şey nasıl kutsal olabilirdi?

Lada gizlendiği karanlık yerden çıktı ve hızla savunmasız ara sokakta koşmaya başladı. Vali'nin evinin yanındaki dördüncü ev üç katlıydı ve ilkbaharda çiçek saksıları koymak için kusursuz olan büyük pencere pervazları vardı.

Lada pervazlardan birine çıktı ve kendisini önce ikinci, sonra

da üçüncü kata çekti. Çatı garip bir eğime sahipti ve onun tutunabileceği kadar öne uzanıyordu. Lada'nın tepesinde onu hayal kırıklığına uğratacak kadar uzakta olan ve bir sonraki çatıya atlamasını kolaylaştıracak ufak bir tavan arası penceresi vardı.

Karşısındaki pencere kilitli değildi. Bir köşesi içine bir bıçak sokulabileceği kadar açık duruyordu. Lada bıçağıyla bunu açarken çıkan en ufak bir gıcırtının ya da tahta pervazın çıkardığı sesin onu ele vereceğinden emindi. Yeteri kadar boşluk açtıktan sonra, önce ayaklarını uzatarak içeri girdi.

İçerideki yataktaki bir kız doğrulup doğrudan ona baktı. On yaşından büyük görünmüyordu; saçları bir başlığın altında toplanmıştı ve bembeyaz bir gecelik giyiyordu.

“Çılgılık atarsan bütün aileni uykularında katlederim,” dedi Lada.

Kız dehşet içinde hareketsiz ve sessiz kaldı.

“Bana çatı katına nasıl girildiğini göster.”

Kız tir tir titreyerek yataktan çıktı; ufak ayakları tahta zeminde ses çıkarmıyordu. Yatak odasının kapısını yavaşça açtı ve iki yöne bakıp Lada'nın peşinden gelmesini işaret etti. Koridorun sonunda bir başka kapı daha vardı. Lada kendisini bir düşmanla karşılaşmaya hazırladı ama oda eski eşyalar ve bir merdiven dışında boştu.

Kız yukarıyı işaret etti.

Lada ellerinden birini merdivene koydu ama duraksadı. Lada odasına girdiğinden beri gözleri fal taşı gibi açılmış bir halde ona bakmayı sürdüren kıza döndü.

Çizmesinden ufak bir bıçak çıkardı. Kabzasını kıza doğru çevirip eğildi. “Gecenin bir yarısı birisi odana girecek olursa hazırlıklı olman gerek. Bunu al.”

Kız bıçağı aldı ve bir bilmeceymiş gibi ona baktı. Sonra kabzayı kavrayıp tamam der gibi başını salladı.

“Güzel. Şimdi gidiyorum. Yatağına geri dön.” Lada merdivenden yukarı çıktı ve tavandaki kapak şeklindeki kapıyı açtı. Ama tavan arasındaki pencere açılmıyordu. Talihsizliğine lanet ederek kırık ayaklı bir sandalyeyi aldı ve pencereyi kırdı. Matei’nin işe yarar bir şey yapacağını ve sesi duyup ortalığı ayağa kaldırabilecek olan kişileri oyalayacağını umuyordu.

Kırık camların geri kalan tırtıklarını da temizledikten sonra, dışarı tırmandı ve pervazın üzerinde çömeldi. Gece baş döndürücü ve karanlık bir halde altında bekliyordu. Lada karşıya sıçradı.

Çatıyı ummadığı kadar süratli bir şekilde ayaklarının altında hissetti. Dengesini sağlayamadan önce az kalsın aşağı yuvarlanacaktı. Sonra koşmaya başladı. Kendisini onu yutmaya hazır olan boşluğa atıp karşıya atlamadan önce, çatıda koşarak hız kazanmaya çalıştı. Artık diğer çatıdaydı. Bu çatının eğimi diğer tarafa doğruydı ve ondan sonraki çatı birkaç adım daha yüksekti. Lada çatının kenarında koşup büyük bir hızla karşıya sıçradı.

Elleriyle bir sonraki çatının kenarını kavradı. Ayakları sallanıyor, ağırlığı onu aşağı çekmekle tehdit ediyordu. İki yana sallanarak dizlerinden birini çatıya kaldırdı ve kendisini yukarı çekti.

Geriye tek bir çatı kalmıştı.

Bu sefer, dikkatlice kiremitlerin üzerinde süründü. Hava buz gibi olduğu halde, teni ter içinde kalmıştı ve kaşınıyordu. Vali’nin evinin çatısı, üstünde olduğu çatıdan daha yüksekti ama hedefi orası değildi. Aradığı şeyi bulana dek iki evin arasında çatının kenarında süründü ve nihayet altında ufak bir pervazı olan bir pencere gördü. Camı kırarak içeri girmeyi planlamıştı ama bu sefer şans ondan yanaydı.

Pencerenin kanadı ardına kadar açıktı ve dazlak bir adam dı-

şarıya sarkıttığı başını şehir merkezine ve o yönden yankılanan seslere çevirmişti. Uzakta hafif bir parıltı vardı ve kırılan camların sesi geliyordu.

Lada bir nefesle diğeri arasındaki o sonsuz boşlukta duraksadı. Adam bol geceliğinin içinde yaşlı, yumuşak ve savunmasız gözüküyordu. Bir eştı. Bir babaydı. Sonra adam aynen ona yardım edeceğine dair söz verdiği ama ihanet etmeyi çoktan planlamış olduğu o zaman yaptığı gibi boğazını temizledi ve hırıltılı bir ses çıkararak öksürdü.

Lada boşluğu aşarak karşıya atladı ve Vali'ye çarptı. Birlikte odanın içine yuvarlandılar. Lada derhal ayağa kalktı ve adamın göğsüne dizlerini dayayıp bıçağını boğazına dayadı.

“Benim ölmemi isteyen kimdi bakalım?”

Adam titredi ve bıçağa odaklanmaya çalışan gözleri şaşıştı.

Lada bıçağı biraz daha bastırıp Vali'nin boğazını kanattı. Vali korkuyla bir dua etmeye başladı.

“Tanrı bu gece burada değil,” dedi Lada. “Sadece sen, ben ve bıçağım var. Ölmemi kim istiyor?”

“Prens!” dedi Vali. “Eflak Prensi.”

“Neden?”

“Çünkü sen bir tehditsin.”

Lada gülümsedi. Bu hoşnut olunacak bir durum değildi ama hoşnut olmuştu. Prens onun peşinden bir suikastçı yollanacak kadar büyük bir tehdit olduğunu düşünmüştü. Demek ki hâlâ bir şansı vardı. Korkunun olduğu yerde, güç de olurdu çünkü.

Bıçağı geri çekip Vali'nin başının yanına koydu. Adam kıpırdamadı. “*Prens* için bir hediye. Ona saygılarımı ve yakında karşılaştacağımızı iletirsin. Tanrı'na da yanması daha zor olan kiliseler inşa etmesini söyle.”

Lada sessizce pencereden dışarı çıkarken Vali'nin rahatlayıp

hıçkırarak ağlamaya başladığını duydu. Çatıların üstünden atlayıp Braşov'un merkezinden adamlarına doğru ilerlerken bu hıçkırık seslerini yanında bir armağan gibi taşıdı.

*Şubat*

Urbana kesinlikle tuhaf bir misafirdi. Nazire ve Fatima'yla birlikte Kemal'in evinde yaşadığı bir hafta boyunca sürekli olarak konuşmuştu.

“Bu kadın bir casussa, hayatımda gördüğüm en kötü casus,” dedi Nazire bıkkınlıkla iç çekerek bahçede Radu'nun yanına otururken. “Başkalarının konuşmasına izin vermezse, nasıl bilgi toplar?”

“Nelerden söz ediyor?” Radu aldıkları riske değdiğinden emin olana dek fazla dikkat çekmemek için eve hemen hemen hiç uğramıyordu.

“O korkunç havan toplarından bahsediyor. Başka bir şeyden söz etmiyor. Ocaktan çubuklar alıp diyagramlar çiziyor; hem de duvarların üzerine Radu, o güzelim bembeyaz duvarların üzerine... Sonra da Fatima'nın bunları yıkamasını bekliyor çünkü Fatima'ya bir hizmetçiden başka bir şey değilmiş gibi davranmamız gerekiyor.”

“Üzgünüm.” Radu iki kadından özel hayatlarına başka birini sokmalarını istemekle haddini aştığını biliyordu.

Nazire elini salladı. “Urbana geceleri yattıktan sonra temizliğin büyük bir kısmını ben yapıyorum. Fatima bunu anlayışla karşılıyor.”

“Peki ne düşünüyorsun?”

“Bence Urbana çatlağın teki ama bir dâhi de olabilir. Havan topları hakkında hiçbir şey bilmem ama kimse onun yaptıklarını numaradan da olsa taklit edemez. Maddi destek veren herhangi biri için bu havan toplarını yapacağını iddia ederken de yalan söylemiyor. Hayatı boyunca bu işin peşine düşmüş ve her seferinde reddedilmiş. Hayatını dünyanın görmediği kadar çok insanı öldürmenin etkili bir yolunu yaratmaya adanmış.”

Radu heyecanını dizginlemeye çalıştı. “O halde, bir şey yapmalı mıyım?”

“Kadın inanılmaz bir servet. Paha biçilmez olduğunu bile söyleyebiliriz.”

Radu keyifle gülümsemeden edemedi. Mehmet’e paha biçilmez bir şey –birini– götürecek olursa ne olurdu? Ya Mehmet’in, Konstantiniye hayalini nihayet gerçekleştirmesinin nedeni kendisi olsaydı?

Nazire elini Radu’nun yanağına götürdü. “Neredesin?”

Radu başını salladı. “Özür dilerim.”

“Donanmaya ne oldu? Nasıl gidiyor?”

“Umabileceğimiz kadar iyi gidiyor. Kadırgalardan birçoğu inşa edildi, Süleyman orada çalıştıracak gemicileri de buldu. Bunun zor olacağını sanıyordum ama adamlar adeta oraya akın ettiler. Konstantiniye’nin zenginliklerini düşününce hepsinin ağızlarının suyu akıyor.” Radu iç çekti. “Konstantiniye konusu açıldığında askerlerden bunu duyuyorum. Şehrin ortasında, Justinien’in heykelinin elinde altın bir elma olduğunu söylüyorlar. Altın külçeleriyle inşa edilmiş ve mücevherlerle süslenmiş kili-

seler varmış. Sallallahu aleyhi ve sellem Peygamberimizin şehri ele geçirmenin bizim kaderimiz olmasıyla ilgili söylemiyle hiç ilgilenmiyorlar.” Radu kaşlarını çattı. Ayrıca, şehrin vatandaşlarının sahip olduğu zenginliklere ve ganimetlere odaklanan çok daha kasvetli konuşmalara da tanıklık etmişti. O an için, bunlar sadece şaka olarak dile getiriliyordu çünkü kimse Mehmet’in şehre hemen girip girmeyeceğini bilmiyordu. Ama bunları duymak Radu’nun ağzında kötü bir tat bırakmıştı.

“Ama şehri ele geçirmek zorunda olmamızın nedeni bu değil.”

Radu daha önceden Nazire’yle Konstantiniye konusunu konuşmamıştı. Onun bu konuda bir fikir sahibi olmasına da o yüzden şaşırmıştı. “Ne demek istiyorsun?”

“İnsanlar bu kehanetin bize varlık ve servet getireceğini düşünüyorlar. Ama Tanrı bunu neden umursasın ki? Bence şehir öyle olması gerektiği için bizim olacak. Konstantiniye var olduğu sürece haclı seferlerini kendisine çekecek. Daha da çok insan topraklarımıza gelip bizi sırf Müslüman olduğumuz için öldürecek. Ben Konstantiniye’nin düşüşünün güvenlik ve koruma getireceğini düşünüyorum. Tanrı huzur içinde ibadet edebilmemiz için o şehri bize verecek.”

Radu gözlerini yumdu ve yüzünü güneşe çevirdi. Mehmet’in şehri *nasıl* fethedeceğine öylesine odaklanmıştı ki *nedenini* düşünmekten vazgeçmişti. Nazire haklıydı. Bu sadece Mehmet’in yapması gereken bir iş değildi; kutsal bir görevdi. Ona çok şeyler vermiş olan inancı korumak için yapacaktı bunu.

“Zaman çizelgesi nasıl?” diye sordu Nazire, onu şimdiki ana geri döndürerek.

“Yaklaşıyoruz. Her şey plana göre gidiyor. Ama Mehmet bütün sınırlarından emin olana dek harekete geçmeyecek. Macaristan onu hâlâ tedirgin ediyor. Hunyadi bir tehdit.”

“Ya İtalyanlar?”

Radu ona açıldığına memnun olmuştu. Bu konuyu, söz konusu olan bütün parçaları anlayan ve ona esas amaçlarını hatırlatan birisiyle konuşmak çok rahatlatıcıydı. “Onlar Konstantiniye gibi bir husumet tarihçesi olan bir şehri koruma konusunda birbirleriyle atışmakla meşguller. Suyollarını güven altına aldığımız anda, yardım yollamaya karar verseler bile bunu yapamazlar.”

Nazire içini çekti. “Bunun yapılması gerektiğini biliyorum ama hem erkek kardeşimi hem de kocamı Konstantiniye’nin duvarlarının önündeki kaderlerine çağırarak olan o günü dört gözle beklediğimi söyleyemem doğrusu. Olacaklardan korkuyorum.”

Radu onu kendisine çekti. “Senin güvende olman için elimden gelen her şeyi yapacağımı biliyorsun. Ne olursa olsun.”

Nazire onun göğsüne yaslanarak hüznle güldü. “Yine kendim için endişelendiğimi sanıyorsun. Radu, başkalarının seni, onlar için yapabileceklerin yüzünden değil de *sen* olduğun için sevdiklerini asla düşünmüyorsun. Günün birinde sana özgürce verilen bu sevgiyi yeteri kadar anlayabilmen benim en büyük duam.”

Radu buna yanıt veremedi. Zaman zaman Nazire biraz *fazlaca* içgörü sunuyordu. “O halde Urbana’yla konuşacağım. Teşekkür ederim.” Nazire’nin elini öptü.

İçeri girerken Fatima’nın yanından geçti. “Bu duruma tahammül ettiğin için teşekkür ederim,” diye fısıldadı. “Nazire bahçede. Urbana’yı birkaç saat oyalayacağım. Git de karınla biraz zaman geçir.”

Fatima kısacık bir an için ona baktı ve sevecen yüzünde minnet dolu bir gülümseme belirdi. “Bol şanslar,” dedi.

“Karınız kısır olabilir,” dedi Urbana, Radu’yla birlikte öğleden sonra bir şeyler atıştırmak için masaya geçtiklerinde.

Radu şaşkınlıktan lokmasını boğazına kaçırdı. “Efendim?”

“Bir seneden uzun bir süredir evlisiniz. Ne sıklıkta birlikte oluyorsunuz?”

Radu bakışlarını tavana çevirdi ve yanaklarının dökümhanenin fırınlarından da fazla yandığını hissederken verebileceği türden yanıtlar aradı. “Bu konularda da mı uzmansınız?” diye sordu alaycı bir ses tonuyla konuşmaya gayret ederek.

Urbana kaşlarını çattı. “Hayır. Ama hiçbir sonuç vermeyen bir yolda ilerlemenin pratik olup olmadığını merak ediyorum. Ya o hizmetçi kız?”

Radu paniğe kapıldı. Belli ki Urbana’nın algılarının ne kadar kuvvetli olduğunu hafife almışlardı. “Fatima mı?” dedi zaman kazanmaya çalışarak. Durumu nasıl açıklayabilirdi? Ya kadın birisine söylesen?

“O kadın hizmetçiniz. Buradaki gelenekleri bilmiyorum. Kadın size bir erkek evlat verirse, çocuk meşru bir vâris olur. Hem kadın için de iyi olur. Meşru bir pozisyona erişir ve onu başkasına satmak zorunda kalmazsınız. Fatima’yı sevdim. Bunu düşünmelisiniz.”

Radu’nun sesi hem Urbana evliliğiyle ilgili gerçekleri anlamadı diye rahatlayarak hem de onun bunu uygun bir konuşma konusu olarak görmesi yüzünden duyduğu utanç nedeniyle güçlkle çıktı. “Karıma sadık kalmayı tercih ederim.”

“Bu yüzden mi yatağıma girmeye çalışmadınız? Gerektiğinde sizi şiddetle geri tepdim ama bu durum beni şaşırttı.”

“Ben havan toplarınızdan söz etmek istiyorum!” dedi Radu, konuyu bebeklerden ve yataklardan uzaklaştırmaya çalışarak.

Urbana yüzünü astı, sonra da acı hissetmemek istermiş gibi kalın kaşlarını çattı. “Sultanınızla görüşmemi sağlarsanız...”

“Havan toplarını yapmanızı istiyorum.”

Urbana şaşkınlıkla kaşlarını kaldırdı. “Ne?”

“Havan toplarını yapmanızı istiyorum. Hepsini. Babil’i yerle bir edenlerin yanı sıra, zaman bulabildiğiniz ve hayal edebildiklerinizi de yapmanızı istiyorum. Dünyanın gördüğü en büyük havan toplarını yapmanızı istiyorum.”

Urbana’nın sevinci hızla hayal kırıklığına dönüştü. “Ben de bunu istiyorum ama ikimizin de bunu başarmak için gerekli olan dökümhane, malzeme ya da para yok.”

“Bir sır tutabilir misiniz?”

Urbana dudaklarını yaladı ve düşünceli bir ifadeyle dişlerinin arasına çekti. “Hayır, sanmıyorum.”

Radu keyifsizce güldü. Urbana paha biçilmez birisi haline gelebilirdi ama onu Vezir Halil’den gizlemeyi başaramazsa öyle olamazdı. Belli ki hayatındaki hiçbir şey kolay olmayacaktı. Alnının sarığının altında kalan kısmını ovuşturdu. “O halde, bu bir sorun olacak. Söylesenize, bu havan toplarını dikkat çekmeden yapmak mümkün olabilir mi?”

“İhtiyacımız olan cevher miktarıyla mümkün olamaz. Hem adama ihtiyacımız olacak... pek çok adama. Bunu yalnız yapamam. Herhangi bir yerde de yapamam. Bu yüzden buraya geldim. Sadece Edirne ve Konstantiniye’de havan toplarımı yapabileceğim kadar büyük dökümhaneler var.”

Radu’nun çok fazla sırrı vardı. Bunlar adeta dolup dolup taşıyordu. Topçu silahlarını göze batmadan nasıl yapabileceklerini bilemiyordu. Dahası, bu sırların ağırlığı onu yıpratmaya başlamıştı. Artık her şeyden şüphe ediyordu. Mehmet’ten bile şüphe ediyor olmak, ona acı veriyordu. Mehmet, Eflak Prensi’yle anlaşmalar yapıyorsa ve Lada’nın içinde bulunduğu güç durumu gizliyorsa, Radu’dan kim bilir başka neler gizliyor olabilirdi?

Sırlar yıkmak ve yok etmek için her şeye daha fazla güç ve potansiyel bahşediyordu.

Radu ayağa kalktı ve pencereye gitti. Nazire ve Fatima bahçede bir battaniyenin üzerinde uzanmış, fısıldayarak konuşuyor ve gülüşüyorlardı. İlişkilerinin gerçeğini bilmeden görmüş olsaydı, onların çok yakın arkadaş olduklarını düşünürdü. Kimse Fatima'nın neden hep Nazire'nin yanında olduğunu ve şehir dışında kimsenin olmadığı bir yerde birlikte yaşamaktan neden mutlu olduklarını sorgulamıyordu.

Aşklarını gözlerden ırak tutuyorlardı.

“Urbana,” dedi Radu, aklına hoşuna giden bir fikir gelince. “Davetler konusunda ne düşünüyorsunuz?”

“Nefret ederim.”

“Ya size havan toplarınızı yapabilmenin bedelinin, bir sürü partiye gitmek olduğunu söylersem?”

Kadının sesi monotondur ama kararlı bir tonda çıktı. “Giderken ne giymem gerekir?”

*Ocak*

Braşov Valisi'ni sorguya çektikten sonra izlediği yol buz gibi ve yalnızdı. Lada kampa giderken Matei'yi aradı. Duyduğu her seste, hızla arkasına döndü ve onu görmeyi bekledi.

Matei görünürde yoktu.

İleride ona dinlenme ve sıcaklık vaat eden ateşleri gördüğünde kampa neredeyse varmak üzereydi ki sağındaki karanlık alanda bir kişneme sesi duydu. Hemen yere çömeldi ve küçük kıza cömert davrandığı, üç bıçağından yanında sadece biri kaldığı için lanet etti. O veledede bıçaklardan birini vermesi neden gerekmişti ki?

Eflak kızı bıçağını geri istiyor.

Çok geçmişten gelen bu anıyı düşününce titredi. Babası ona bir bıçak vermişti ve bunu yaparak onun hayatını değiştirmişti. Küçük kıza verdiği armağanla onun da hayatını değiştireceğini umuyordu çünkü Lada bunu yaptığı için hayatını kaybedebilirdi.

Bir adam, "Sessiz olun çocuklar," diye fısıldadı abartılı bir şekilde; sesi gecenin içinde yankılandı. Macarca konuşuyordu. "Ufak bir avcı hayvan bulduk galiba. Bunlar köşeye sıkıştırıldıklarında çok tehlikeli olurlar."

Lada geri geri bir ağaca doğru gitti, bu şekilde en azından karşısına çıkacak olan şeyi görebilirdi. Kasları soğuktan gerilmişti. Hızla ellerini esnetti ve biraz kan akın etmesi için uğraştı.

Birinin atından indiğini duydu. Adam ona yaklaşırken ayak seslerini gizlemeye çalışmadı. Lada'nın onu görebileceği kadar yakına ama teke tek dövüşemeyecekleri kadar uzağa oturdu. Son bıçağını fırlatmayacaktı. Iskalarsa, silahsız kalırdı.

Adam inleyerek yerden bir taş aldı ve yana fırlattı.

“Seni arıyordum, Ladislav Dragwlya. Transilvanyalılara terör estiriyorsun. Çok tatsız bir davranış bu.”

Lada ona meydan okur gibi çenesini kaldırdı. “Onlara hiçbir şey borçlu değilim.”

“Burada doğdun sen.”

“Ve burada mı öleceğim?”

Adam gülüp yeleğinden bir şey çıkardı. Lada gerildi ama adam öne eğilip bir öbek çalı çırpı kıvılcım alana dek çakmaktaşlarını birbirine sürtmeye başladı. Sonra ormanın donmuş zemininden söktüğü birkaç çalı çırpıyla ateşi besledi. Alevler giderek güçlenirken, Lada'nın düşmanının yüzü ortaya çıktı. Babasını Târgovişte'den Sultan'ın kollarına gitmeye ve çocuklarını terk etmeye zorlayan adamın yüzüydü bu. Babasını ve ağabeyini öldürmek için geri dönmüş olan adamın yüzüydü.

Lada geriye yaslandı. Bıçağını hâlâ sıkıca tutuyordu ama sonunu getirecek olan adamla bir bağ kurmuş olması onu tuhaf bir şekilde rahatlatmıştı. “Hunyadi.”

Adamın kestane rengi saçları, alevler kadar kızıl bir parıltı saçıyordu. Alnı geniş, kaşları gürdü ve burnunun pek çok kere kırıldığı belliydi. Lada'nın onu Târgovişte'deki taht odasında son gördüğünden beri yaşlanmamış gibiydi. Hunyadi tarafından öldürülmemiş olsaydı, babası şu anda onun yaşlarında olacaktı. Dav-

ranışları Lada'nın hayatını akıl almaz bir şekilde değiştirirken, Hunyadi'nin aynı kalmış olması adil değildi.

Hunyadi evet der gibi başını eğdi. “Bu gece ne yaramazlıklar peşindesin bakalım?”

Lada yalan söylemenin fayda etmeyeceğini anladı. “Kundakçılık yapmak. Ölüm tehditleri savurmak. Bilgi toplamak.”

Hunyadi iç çekti. “Yoğun bir gece geçirmişsin. Nereyi yaktın?”

“Katedrali.”

Hunyadi şaşkınlıkla öksürdü. “Yeni sunağın parasını ben ödemiştim.”

“Kötü bir yatırım olmuş.”

Adam alaycı bir ses çıkararak güldü. “Öyle sanırım. Birkaç senedir, Transilvanya'nın voyvodasıydım. Güçten kurtulmak beni hiç bu kadar mutlu etmemişti. *Saksonlar*.” Başını salladı ve nefesi sessiz bir gülüşle gecenin içinde bir buhar oluşturdu. Sonra ellerinden birini dizine yaslayıp yana doğru kaydıldı. “Söylesene, kiliseyi yakmanın sana ne faydası oldu?”

Lada işaret parmağını bıçağının ucuna değdirdi. “Görevimi rahat rahat yapabileyim diye dikkat dağıttı. Ayrıca, beni mutlu etti.”

“Hımm. Buralardaki hiçbir şeyin seni mutlu edebileceğini sanmam. Eflak tahtı için yollandığını biliyorum. Hâlâ Sultan'la işbirliği mi yapıyorsun?”

Lada bıçağını çevirdi. “Sence Osmanlılara hizmet ediyor muyumdur?”

“Nerede olduğun ve ne yaptığınla ilgili olarak ona haber yollamıyor musun?”

Lada alevlerden yayılan ışığın utançtan kızaran yanaklarını gizlediğine sevindi. Mehmet'e yazıp başarısızlıklarından mı söz edecekti? Asla. “Yollamıyorum.”

“Ama o seni izliyor.” Hunyadi ince bir parşömen parçası çı-

kardı. Üstü ince uzun harflerle kaplıydı. Bir köşesi de birkaç iri mürekkep damlasıyla lekelenip kararmıştı.

Lada gözlerini kıstı. Hayır, mürekkep değildi bunlar. Kan lekeleri idi.

“Bunu seni izleyen yaralı bir adamın üstünde bulduk. Sultan’a yazılmış, yaptığın her şeyi ayrıntısıyla anlatan bir mektup.”

“Matei,” dedi Lada. Demek Matei bu yüzden ona yetişememişti. Bunu başaramamıştı. Lada, Bogdan’ı geride bıraktığı için minnet duasına benzer bir şeyler mırıldandı. Onun güvende olduğunu duyup bu kadar sevinmesine kendisi de şaşırılmıştı. Ama bunun üstünde durmadı. “Adamıma ne yaptın?”

“Dövüştük. Onu öldürdük.”

Lada uyuşmuş gibi başını salladı. Matei ölmüştü. Braşov’da yaralanmış, Hunyadi tarafından da işi bitirilmişti. Üstelik Mehmet’e bir mektup götürüyordu. Mehmet’i ne kadar süredir onun yaptıklarıyla ilgili olarak bilgilendiriyordu acaba? Mehmet ne kadarını biliyordu? Kime daha çok kızmalıydı? Mehmet gizlice onu izlettiği için ona mı, ihanet ettiği için Matei’ye mi yoksa Matei’ye güvendiği için kendisine mi? Ya da yazılacak bir sürü tatsız başarısızlıkları olduğu için yine kendisine mi kızmalıydı? Ama Matei’nin ihaneti ağırdı. Eflaklıları seçmesinin esas nedeni, en az onun kadar Osmanlılarla bağlarını koparmak isteyeceklerini düşünmesiydi. Ama belli ki Matei’nin açgözlülüğü, Lada’nın sunabileceklerinin ötesine geçmişti. “Mehmet’e rapor verdiğini bilmiyordum.”

“Mektupta yazanlardan öyle olduğunu tahmin etmiştim ben de. Demek Sultan için çalışmıyorsun. Ama ona ismiyle hitap ediyorsun. Onu, mizacını ve taktiklerini biliyorsun.”

Hunyadi’nin bu sözleri Lada’ya hem tehlikeli hem de umut vaat edici geldi. “Hem de herkesten iyi biliyorum.”

“O halde sana bir mektubum daha var.” Hunyadi, Matei’nin mektubunu ateşe attı. Lada’nın parmakları bir refleksle mektubu almak için uzandı. Mehmet’in gözünden bakınca hayatının nasıl göründüğünü bilmek istiyordu. Ama artık çok geçti.

Hunyadi elini yeleğinin iç kısmına sokup bir zarf çıkardı. Bunu Lada’nın önüne fırlattı.

Lada şaşkınlıkla zarfı aldı. Mührü açılmıştı.

“Bunu senin nerede olduğunu araştıran bir Türk’ün üstünde bulduk. Kardeşinden geliyor.” Hunyadi adeta akşam yemeğinden havadan sudan bahsediyormuş gibi tatlı bir ses tonuyla konuşuyordu. “Durumun nasıl olduğunu merak ediyor ve güvenliğinden endişeleniyor. Hatta Edirne’ye dönmeni bile önermiş. Mehmet’in hükümdarlığı altında, dünyanın en güzel partilerine gittiklerinden söz ediyor.”

Lada alaycı bir ses çıkardı. “Bunu parti vaadinden başka hiçbir şeyin beni oradan daha fazla uzakta tutamayacağını bildiği için söylemiştir.” Yine de Lada mektubu gömleğinin altına sokup kalbinin üstüne koydu. Radu’nun ona verdiği kolyenin altına. O da her şeyi biliyor muydu? Yaşadığı utançların hiçbiri gizli kalmayacak mıydı?

Hunyadi doğrulup eldivenli ellerinden birini uzattı. Lada’nın ona saldırmayacağı kadar yakındaydı. Hızlı bir bıçak darbesiyle babasının intikamını alabilirdi. Ağabeyi Mircea’nın da öyle. Kana kan.

İhaneti için Matei’den intikam almasınaysa gerek yoktu.

“Gel,” dedi Hunyadi. “Sana bir teklifim var.”

Lada’nın bıçağı hareketsiz kaldı. Babası her zaman yaptığı şeyi yaparken –kaçarken– ölmüştü ve kendisi ağabeyi Mircea’yı da asla önemsememişti. Hunyadi’nin uzattığı eli tuttu.

*Şubat-Mart*

Edirne’de önemli olan herkes devasa masanın etrafındaydı: valiler, beyler, paşalar, vezirler ve yüzeysel bilgiye sahip olan birkaç eş. Hatta bu kişilerin nüfuzlu birilerinin dikkatini çekmeyi umut ederek gelmiş olan birkaç kızı da oradaydı. Bu kızlardan biri, bütün gece Radu’nun dikkatini çekmeye çalışmıştı. Ama Radu kızın babasının Mehmet’ten zaten büyük bir destek aldığını bildiğinden, kıza karşı acımasız davranıp ona ilgi göstermesine gerek olmadığını düşünüyordu.

Salih de oradaydı. Halil’in ikinci oğlu. Radu’nun öptüğü tek kişi. Ama Salih uzun süre önce onunla konuşmaya çalışmaktan vazgeçmişti. Radu içini kaplayan hastalıklı bir suçluluk duygusu nedeniyle ona bakamıyordu bile ve bu yüzden, onun başının üstünden uzaklara bakmakta ustalaşmıştı.

Herkes minderlere uzanmıştı ve önlerine muhteşem bir ziyafet serilmişti. Radu’nun yanında olan Urbana sürekli olarak kıpırdanıyor, sıkı Avrupa giysileri içinde rahat etmeye çalışıyordu. Kaşlarını çattığı ve kendi kendine Macarca bir şeyler mırıldandığı için de epeyi göze batıyordu. Birilerinin dikkatini çekiyor idiyse

bile, bunun kesinlikle flörtle ilgili bir yanı yoktu. Birini boğmak istiyormuş gibi gözükiyordu. Onun bu hali, Radu'nun Lada'yi özlemesine neden oldu.

“Kıpırdanma,” diye fısıldadı Radu masanın başına bakarak. Mehmet'in herkesten daha yüksek bir seviyede oturduğu yerden uzaktaydı. Bir hizmetkâr Sultan'ı yelpazeliyorken, arkasında da tek bir hizmetli duruyordu. Sultan'ın sağında da Vezir Halil oturuyordu.

Radu endişe içindeydi, öyle ki başı dönmeye başlamıştı.

“Bu da ne?” diye sızlandı Urbana, parmaklarından birini etle birlikte servis edilen soğuk, kremalı soslardan birine sokarak. “Bu partilerden usandım? Çalışıyor olabilecekken neden burada olmam gerekiyor?”

Mehmet'in ayağa kalktığını gören Radu onu susturdu. “Dostlarım,” dedi Mehmet kollarını bütün odayı içine alacak şekilde iki yana açarak, “bu bir kutlama gecesi. Bu gece, en muhteşem üç danışmanımın şerefine düzenlenmiş bulunuyor. Onların bilgeliği bana güç veriyor. Rehberlikleri mirasımın temel taşlarını oluşturuyor. Bu gece, o mirası dünyaya adıyorum. Zaganos Paşa, Sarıca Paşa.” Hemen solundaki iki adama, Radu'nun Konstantiniye'nin fethi konusunda son derece sadık ve adanmış olduğunu bildiği iki adama bakıp başını salladı. Kemal çoktan oraya gitmişti bile. “Ve en önemli danışmanın, Vezir Halil.”

Halil yaptığı yaramazlık gözden kaçmış bir çocuk gibi kıpkırmızı oldu. Başını eğip elini kalbinin üstüne koydu.

“En bilge üç adamım, sizlerin şerefimize her birinizin ismini vereceğim birer kulesi olacak bir kale inşa ettiriyorum. Gücünüz ta göklere uzanacak. Bilgeliğiniz sonsuza dek topraklarımızı gözetecek. Üçünüz benim güç kulelerim, gözcülerim olacaksınız.”

Üç adam başlarını daha da eğdiler.

“Bu şeref karşılığında sahip olduğum her şeyi verebilirim,” dedi Zaganos Paşa.

Mehmet neşeyle güldü. “Eh, bunu duymak iyi oldu çünkü her biriniz kendi kulenizin finansmanı ve inşasıyla ilgileneceksiniz. Sizin miraslarınızı başkalarının eline teslim edemem.”

Vezir Halil diğer iki adama göre biraz daha az memnun olmuş gibiydi ama bu hoşnutsuzluğu yüzünde sadece bir an için belirmedi. Bu hem büyük bir şeref hem de Mehmet üstündeki etkisinin her zamankinden daha güçlü olduğunun bir diğer kanıtıydı. Mehmet’in bunu imparatorlukta bütün önemli kişilerin önünde duyurmuş olması da hiç şüphesiz Halil’in dikkatinden kaçmamıştı. Halil evet der gibi başını salladı. “Elbette Sultanım.”

“Seninki en hayati değer taşıyan, en büyük kule olacak.” Mehmet, Halil’in elini tutup içtenlikle sıktı. Onun bir başka erkeğe dokunmuş olması, en büyük saygı ifadesiydi. Halil o anın keyfini çıkararak bakışlarını odada gezdirdi.

Mehmet onun elini bırakıp oturdu. Sesi artık o kadar resmi değildi. “İnşaatta hemen başlayacağız. Bu kaleye, Rumeli Hisarı denecek.”

Halil kaşlarını çattı. “Rumeli Hisarı. Dedenizin Boğaz’daki kalesi Anadolu Hisarı gibi.”

“Evet, tıpkı onunki gibi!” Mehmet hizmetlilerden birine kadehini doldurmasını işaret etti. “Adamlarımı çoktan oraya yolladım ve bizler bunları konuşurken taşlar oraya götürülmeye başlandı bile. Kemal Paşa inşaatı yönetmek için orada.”

“Nereye...” Halil sarığının altında boncuk boncuk toplanmaya başlamış olan terleri sildi. “Rumeli Hisarı nereye inşa edilecek?”

Mehmet kayıtsızca elindeki bazlamayı salladı. “Anadolu Hisarı’nın karşısına.”

“Karşısına mı? Ama orası Konstantiniye toprakları.”

Mehmet bir kahkaha patlattı. “Orada sadece birkaç yaşlı keçi yaşıyor. Başka hiçbir şey yok. Henüz. Ama çok yakında, sizlerin şerefinize inşa edilecek olan bir kalenin temelleri, o keçilerin yerini alacak! Hisarlar Boğaz’ın iki tarafından birbirine göz kırpacak. Havan toprakları orta yerde buluşabilecek.” Mehmet yine güldü. “Kulen inşa edildikten sonra bunu deneyip görmeliyiz.”

Bu sefer, Halil’in yüzünde beliren koyu renkli kızarıklık, mutluluktan kaynaklanmıyordu. Radu ve Mehmet’in kurduğu tuzaktan kurtulmanın bir yolunu bulmak için uğraşırken ağzını açıp kapattı.

Ama artık çok geçti. Herkesin önünde hisarın inşasına razı gelmiş, destek vermekten başka bir şey yapmamıştı. Hatta masrafını karşılamayı bile kabul etmişti. O anda geri adım atarsa, bunun nedenini söylemek zorunda kalırdı. Konstantiniye konusunda, Mehmet’e doğrudan meydan okuyamazdı. Mehmet’in saldırıya geçmek istediğine dair sağlam kanıtları yoktu ve İmparator Konstantin’le olan bağlantısını gizli tutması gerekiyordu.

Halil’in fazla bir seçeneği yoktu ve Konstantin’in sarayındaki müttefikleri topraklarında Halil’in ismini taşıyan bir kulenin inşa edildiğini duyunca seçenekleri daha da azalacaktı.

Sırlar, bilgileri daha güçlü ve kuşkucu kıldı. Hisarı Halil’in oyunlarından güvende tutmanın en iyi yolu, onu hisarın inşasına doğrudan ve kaçınılmaz bir şekilde dahil etmektir. Radu’nun, Nazire ve Fatima’nın ilişkisinden ilham alarak topçulara uyguladığı yöntemin aynısıydı. Gözler önünde olmaya karşın gizli kalmak.

“Bu kadar komik olan nedir?” diye sordu Urbana kaşlarını çatarak. “Konuşulanlardan hiçbir şey anlamadım. Neden gülümsüyorsun?”

“Çünkü bu gece olan bitenler çok hoşuma gitti.”

Urbana içini çekip tabağındaki biçare tavuğun kemiklerini

didikledi. “Hâlâ neden burada olmam gerektiğini anlamıyorum. Sultan’la hiçbir zaman konuşmuyoruz.”

“Sen benim özel projem olduğunu herkesin görmesi için buradasın. Bütün şehrin Sultan’ı etkilemek için dünyanın en büyük havan topunu inşa etmek üzere bir kadın tutmakla ne kadar aptal olduğumu gösterdiğime dair dedikodu yapmasını istiyorum. İkimizle de alay edilmesini istiyorum.”

Urbana kaşlarını biraz daha çattı. “Neden böyle bir şey yapıyorsun?”

“Başarılı olana dek insanların bizi rahat bırakması için.”

Urbana o gece ilk kez gülümsedi. Sonra da tavuğun etini kemiğinden ayırdı.

Radu onu dirseğiyle dürttü. “Sultan, bir kadın ve imparatorluktaki en yakışıklı, işe yaramayan bir yabancı tarafından inşa edilmiş dünyanın en büyük toplarına sahip olduğunda herkesin ne kadar şaşıracağını bir hayal etsene.” Ayağa kalktı. “Gel. Seni herkesle tanıştırmam ve Karadeniz’in dibinde kocaman bir delik açarak onu kurutabilecek kadar büyük bir havan topu tasarladığını anlatmam gerek.”

Urbana yüzünü buruşturdu ama tamam der gibi başını salladı. “Yolu sen göster.”



O hafta daha sonradan Radu, Urbana’nın kaydettiği gelişmelerle ve donanmanın buna ne kadar hazır olduğuyla ilgili güncel bilgileri bırakmak için duvar kilimini kenara çektiğinde Mehmet’in odada olduğunu görünce o kadar büyük bir şok yaşadı ki bağırılmamak için kendisini zor tuttu.

“Radu.” Mehmet sıırttı. “Çok geç kaldın.”

“Ben... Sorun nedir?”

“Hiçbir şey. Sana vereceğim bir şey var.” Mehmet ona bir mektup uzattı.

Ona yollanan bu mektup bir bıçağın mürekkebe batırılmasıyla yazılmış gibi görünüyordu. Kalbi yeniden atmaya başladığında sonsuza dek boş kalacak olan kısmında bir sızı hissetti. Parşömeni diğer tarafına çevirince, bir bıçağın ucunun balmumunun üzerine bastırılmasıyla mühürlendiğini gördü.

“Lada,” diye fısıldadı parmaklarını kırmızı mührün üstünde gezdirip.

“Bu sabah geldi,” dedi Mehmet gayet sakin bir ses tonuyla konuşarak. “Ona yazmış mıydın?”

“Evet, tahtta olmadığını öğrendikten sonra yazmıştım. Ulağın onu bulabileceğine dair umutlarım tükenmişti.”

Radu mektubu yalnızken okumayı tercih ederdi ama Mehmet’le bir armağan gibi geçirebileceği o zamanı bırakıp gidemezdi. Ama Mehmet’in bakışlarının bir ekmek parçasına gözlerini dikmiş açlıktan ölmek üzere olan bir adam gibi mektupta olduğunu görünce içinde bir acı hissetti. Belli ki ayrı ayrı geçirdikleri bunca zamanı, Radu’yu bekleyerek geçirmemişti.

Mehmet sırf Lada için oradaydı.

Ona hâlâ âşıktı. Ondandır söz etmiyorlardı ama bunu gözden kaçırmak imkânsızdı. Belki de Mehmet, ona sahip olmadan önce oradan gittiği için onu sonsuza dek arzulayacaktı. Tıpkı Konstantiniye’ye sahip olmadığı ama olması gerektiğini hissettiği gibi, aklını Lada’ya da takmıştı.

Ama İslam’a göre Mehmet, Lada’yla cinsel bir ilişkiye giremezdi. Evlilik ya da resmi cariyeler dışında bunu yapması yasaktı. Ama Lada onun haremine girdiği için, yasal olarak harem bir parçası sayılıyordu.

Mehmet ve Lada için her zaman bir gelecek vardı. Radu başını

eğdi. Peki kendisi gelecekteki hayatının nasıl olacağını ummuştutu? Sevgili arkadaşı ve güvendiği danışmanı olarak sonsuza dek Mehmet'in yanında mı kalacaktı? Nazire'ye bunun yeterli olacağını söylemişti. Ama asla yeterli olamazdı böyle bir şey.

Mehmet elini Radu'nun omzuna koydu. Dokunuşunun yarattığı irkilme, Mehmet'in parmaklarının hafif baskısından çok daha derinlere kadar işledi. "İyi misin, dostum?"

Radu hafifçe öksürerek evet der gibi başını salladı. Mektubu gerektiğinden de sert bir şekilde açtı. Her zamanki gibi duygusal bir şekilde, *Tek kardeşim Radu'ya*, diye başlıyordu. Radu'nun ona yazdığı mektuba başlayış ifadesinden çok daha dürüst bir ifadeydi.

"Ne diyor?" diye sordu Mehmet hiç kıpırdamadan. O sırada odada volta atıyor da olabilirdi ama endişesini gizlediğı için hareketsiz olmayı yeğlemişti.

Radu duygu yoğunluğundan bitkin düştüğü için mektubu monoton bir sesle okumaya başladı.

"Mektubunu alınca çok şaşırdım. Yolladığın ulağın öldüğünü haber vermekten dolayı üzgünüm. Onu ben öldürmedim. Sanırım, onu buraya yollayarak bir bakıma sen öldürmüş oldun."

Radu duraksadı ve Lada'nın sözleri ve haklı olabileceğı gerçeğı karşısında gözlerini kıstı. Ablasına bir mektup yollamak uğruna bir insanın hayatını mı feda etmişti?

"Seninle dalga geçiyor," dedi Mehmet. "Ulağın iyi olduğundan eminim. Devam et."

"Buna karşılık olarak, Hunyadi'yle birlikte olduğumu söyleyerek ben de seni şaşırtacağım. Beni Transilvanya'da buldu ve birbirimizi öldürmeyi reddettik. Babamızla ağabeyimize ihanet mi ediyorum diye düşündüm ama onlar hayatta olmadığı için bu durumdan şikâyet edemezler. Adamlarımı ve beni ona katılmaya davet etti."

“Niyetinin ne olduğunu bilmiyorum ama bu teklifi kabul ettim. Nihayet, kayda değer bir müttefikim olacak. Hunyadi’yi bana destek vermesi için ikna edebilirsem, tahtı ele geçirebilirim. Ama ondan sonrasında, soylu olabilmek gibi bir becerim yok. Ben kör bir silahım. Bir cerraha ihtiyacım var.

Güçlü erkeklerin sağ kolu olmaktan usandım. Senin benim sağ kolum olmanı istiyorum. Senin havayı bölerek uçan bir şahin gibi soyluların arasında dolaştığını gördüm. Benim için aynen o şahin gibi boyarların arasından geç ve evine dön Radu. Bana yardım et. Eflak bize ait ve ben sensiz eksiksiz olamam.”

Radu şok içinde duraksadı. “Sonra imza atmış.” Nasıl bir imza attığını söylemedi.

Buzların üstünde olan ve şu anda yardımına ihtiyaç duyan, Lada.

Lada tek bir satırla Radu’yu buzların üzerinde fazla ilerlediğinde çaresizce kurtarılmayı beklediği çocukluğuna geri götürmüştü. Lada’nın ondan yardım istediğine inanamıyordu.

Lada onun kendisinin başarılı olmadığı bir alanda başarılı olduğunu fark etmişti. Mehmet haklıydı. Lada güce giden yolu, onun güvence altına almasını istiyordu. Ona acı veren, sessiz birkaç saniyeden sonra Radu, ablasının söylediklerini düşündü. Lada onun ablasıydı. O güne dek, ondan hiçbir şey istememişti. Lada ilk başlarda Radu’nun onunla gitmesini beklemişti ama bunun sebebi bunu ondan istemiş olması değil, onun gelmesi gerektiğini düşünmüş olmasıydı.

Ama şimdi...

“Ona gidecek misin?”

Radu şaşkınlıkla başını kaldırdı. Mehmet’in sesi de onunki gibi alçaktı ve duygusuz bir tavırla konuşmaya çalıştığı belliydi. Ama Radu arkadaşının yüzünü dünyadaki her şeyden daha iyi tanıyor-

du. Dikkatle onun yüzünü inceledi, ona tapınacak kadar hayran oldu. Mehmet ise hissettiği korkuyu ve acıyı gizleyememişti.

Onun bu ifadesi, Radu'nun ruhuna merhem gibi geldi; o kadar büyük bir rahatlama hissetti ki titrek bir sesle güldü. Lada, Mehmet için önemli olan tek Dracul değildi.

“Hayır, hayır, tabii ki gitmeyeceğim.”

Mehmet'in omuzları gevşedi, yüzündeki o gergin ifade yumuşadı. Elini tekrar Radu'nun omzuna koyup mektubu ondan aldı.

Radu arkadaşıyla orada öylece durmaktan dolayı mutluydu. Bir savaşçı olan ablası tarafından ona değer verilmesi önemli olsa da ait olduğu yer onun yanı değildi. Lada *kendi* amaçlarını *onun* elde etmesini istiyor ve her zamanki gibi onun duygularını göz ardı ediyordu. Radu burada, ablasının hayallerinin peşinden koşmayı bırakmak için uzun bir süre ve çok çalışmıştı. Lada'nın hayali asla onun hayali olmamıştı.

Lada bu kararına incinecekti. Bunu düşünmek Radu'ya tuhaf bir güç verdi. Bu özelliğinden hiç hoşlanmıyordu ama bundan kaçınması mümkün değildi. Lada da onu istiyordu, *Mehmet* de. Mehmet'i seçecekti. Başka bir şey yapamazdı.

Mehmet parmağını mektuba vurdu. “Hunyadi'nin yakın çevresine girmiş olması çok ilginç. Onun babana ve ağabeyine yaptığı onca şeyden sonra.”

Buna Radu da şaşırmıştı. Ama bir yandan da mantıklıydı bu davranış. “Lada sadece ona faydalı olacaksa kin tutar. Bir bakıma, babamızın ölümü ona özgürlüğünü verdi. Hunyadi'ye minnettar bile olabilir. Hatta ondan bir şeyler öğrenebilirse ve güç elde etmek için onu kullanabilirse onu her şey için affeder.”

“Hımm,” dedi Mehmet. Parmağını Hunyadi'nin isminin üstünde dolaştırdı. Radu mektubu geri istiyordu. Güçlü ve yırtıcı ablasının asla yapamayacağı şeyleri kendisinin nasıl yapabilece-

ğini tekrar okumak istiyordu. Mektubu eline almak ve Mehmet'in onun gitmeyi tercih edeceğini sandığında yüzünde beliren korku ifadesini hatırlamak istiyordu. Bu korku, Radu'yu umutlandırmak için yeterdi.

Kendi rüyasını hâlâ gerçekleştirebilirdi.

*Şubat*

Lada'nın Macarlarla çıktığı yolculuk bir haftayı doldurduğunda, Hunyadi at sırtında Lada'nın adamlarının kurduğu kampın kenarına gitti. Onlara toparlanmalarına dair Macarca bir emir savurdu. Kimse tepki vermedi. Lada'ya baktı.

Kendi aralarında fazla konuşmamışlardı ve Lada, Radu'ya mektup götürecek birini bulması için Bogdan'ı apar topar görevlendirdiği için kendisi sorgulamaya başlamıştı. Belki de Hunyadi'nin müttefiki olduğunu düşünmekle acele etmişti. Hem Bogdan'ın başına bir şey gelirse kendisini asla affetmezdi. Bogdan, unutmamayı başardığı çocukluğunun tek parçasıydı. Onu da kaybetmeye dayanamazdı.

Bogdan'ın yokluğu, Lada'ya en çok önemseddiği iki diğer adamın da yokluğunu hatırlattı. Ama Radu kısa bir süre sonra mektubu alıp onlara katılacaktı nasıl olsa. Diğer adamıysa düşünmemeyi tercih ediyordu.

Hunyadi bağırarak emrini tekrarladı. "Adamların neden bana itaat etmiyorlar?" diye sordu.

Lada kaşlarından birini kaldırdı. "Macarca bilmiyorlar."

Hunyadi aynı emri Türkçe verdi. Adamlar aynı anda ona baktılar. Kimse yerinden kıpırdamadı.

Lada gözlerini kıstı. “Türkçe’ye de yanıt vermezler.”

Hunyadi kaşlarını çatıp sakalını çekiştirdi. “Peki, onlara nasıl emir vereceğim.”

“Sen vermeyeceksin. Ben vereceğim.” Lada adamlarına Eflak dilinde toparlanmalarını emretti. Adamlar hiç vakit kaybetmeden, ne yaptıklarını bilen bir şekilde harekete geçtiler. Hunyadi onları düşünceli bir ifadeyle izledi. Lada ondan sonra daha neşeli bir şekilde atının sırtında ilerlemeye başladı. Kendisini ona daha da kanıtlayacaktı.

Hunyadi o gün daha sonradan Lada’yı kafilenin en arkasında Stefan ve Nicolae’nin yanında ilerlerken buldu. Stefan atını yana çekip ona yer açtı.

“Adamların çok disiplinli,” dedi Hunyadi sakalını kaşıyıp. Sürekli olarak sakalıyla oynuyordu. Lada, acaba bunun nedeni gençken sakal bırakmasına izin verilmemiş olması mı, diye merak etti. Köylü bir çiftçi çocuğu olan Hunyadi, Osmanlı İmparatorluğu’nun sınırlarındaki en güçlü liderlerden biri olana kadar oldukça uzun bir süre büyük bir çaba sarf etmişti. Lada onun sakalını sevmeye ve onunla ilgilenmesine her türlü hakkı olduğunu düşündü.

Ya da belki de sakalı sadece kaşınıyordu.

“İyi eğitim aldık,” dedi Lada, Eflak dilinde.

Hunyadi de aynı dilde yanıt verdi. “Ben her zaman savaşan sipahileri Yeniçerilere tercih etmişimdir. Yeniçeriler çok daha yırtıcılar.”

Nicolae alaycı bir ifadeyle gülümsedi. “Mal mülkleri ya da aileleri olmayan bir köle gücüne sahip olmanın faydalarından biridir bu. Kaybedecek hiçbir şeyiniz olmadığında korkusuz olmak kolaydır.”

Hunyadi homurdandı. Nicolae'nin belirgin yara izini işaret ederek, "Bu nasıl oldu?" diye sordu. Eflak aksanı o kadar kötüydü ki konuşmasını dinlemek Lada'ya acı veriyordu.

Nicolae'nin gülümsemesi biraz daha yüzüne yayıldı ve yara izini gererek daha beyaz görünmesine neden oldu. "Varna'da. Bir Macar yaptı. Biz kralınızı öldürmeden hemen önce."

Lada'nın elleri Nicolae'yi savunmaya hazır bir konuma geçti. Ama Hunyadi gülerek onu şaşırttı. "Ha, demek Varna'da oldu. Felaket bir olaydı." Macarca konuşmaya geri döndü. "Beni birkaç sene geriletti. Kralımızı kaybetmiş olduğumuzu hâlâ atlatamadık. Onun yerini alan yeni kralımız Ladislav tam olarak ideal bir kral değil." Uzaklara daldı ve düşünceli bir ifadeye büründü. "Yerine başka biri geçebilir."

Lada düşünmeden onun ses tonuna tepki verdi. "Sen mi?" Hunyadi, Transilvanyalı bir Prenses'ti. Halkı ve korkulan bir askeri güç tarafından sevilirdi. Gerçekten de kral ve onun müttetiki olsaydı...

Eflak tahtına giden yol, altın bir ışığa bürünmüş bir halde Lada'nın gözlerinin önünde belirdi.

Bu, Hunyadi gülene ve umutlarını yerle bir edip karanlığı geri getirene dek sürdü. "Ben, kral mı? Hayır. Bir tahtta olmayı denedim. Ama oturduğum yer neresi olursa olsun, oturmaktan hoşlanmadığımı anladım."

Lada eyerinin üstünde keyfi kaçmış bir şekilde omuzlarını sarkıttı. Hunyadi güçlü bir müttetik olacaktı. Ama bir kral olsaydı, tabii ki çok daha iyi olurdu. "Senin gibi bir kralları olsaydı halkın çok şanslı olurdu."

Hunyadi, Lada'nın omzunu kavradı. "Ben bir askerim. Politika ve saraylar için yaratılmamışım. Öte yandan, oğlum Matthias bunların arasında yetiştirildi. Çok ilerleyecek ve benden çok daha

büyük işler başaracak.” Hunyadi keyiflendi. “Oğlum en büyük zaferimdir. Ayrıca çok da yakışıklıdır.”

Lada konunun Matthias’ın iyi özellikleriyle ne ilgisi olduğundan emin olamayarak kaşlarını çatı. Ama yakışıklı yüzü yüzünden, Radu’ya kapıların nasıl açıldığını görmüştü. “Eminim ki işine yarayacaktır.”

“Güçlü bir eşe ihtiyacı var. Onun... taşkınlıklarını hafifletecek biri gerek. Yön bulmasına yardım edecek biri.”

“İyi bir müttefike ihtiyacı olacak.” Matthias, Macar saray çevresinde yükselmeye devam etmek istiyorsa beraberinde getireceği bir güç de olmalıydı. Hunyadi’nin bir aile ismi ya da tarihi yoktu. Evet, topraklara ve paraya sahipti ama bunlar yeni şeylerdi. Yenilik de soyluların dünyasında gurur duyulacak bir şey değildi.

Hunyadi yine Lada’nın omzuna hafifçe vurdu. “Müttefiklikler konusunda o kadar endişe etmiyorum. Bunlar gelip geçicidir. Ama güçlü bir karakter... İşte, bu paha biçilmezdir.”

Hunyadi atıyla hızla uzaklaşırken Lada şaşkınlıkla arkasından bakakaldı.

“Oğluna bir eş mi bulmamı istiyor?” diye sordu Nicolae’ye doğru eğilerek bir şeyler fısıldamakta olan Stefan’a. Stefan, Macarca konuşamıyormuş gibi davranıyordu ama bu dili anlıyordu.

Nicolae’nin yüzü bir şeyi belli etmemek için sarf ettiği çabadan morarmak üzereydi. En sonunda, boğuk ve hafif bir kahkaha attı. “Lada, sevgili ejderham, adam *senden* oğlunun eşi olmanı istiyor.”

“Şeytan görsün yüzünü,” dedi Lada ters ters. İçini öfke ve utanç hisleri kapladı. Hunyadi bunca zamanda onu sadece bir rahim olarak görmüştü demek. Dünyanın onu kendisini gördüğü gibi görmesini nasıl sağlayacaktı? “Oğlunun yüzünü de şeytan görsün.” Bıkkınlıkla alnını ovuşturdu. Hunyadi’nin onun adamlarıyla

rını emir altına almaya çalışmasına şaşmamak gerekirdi. Muhtemelen, Lada'nın adamlarının kendisine ait olduğunu düşünüyor, onları bir tür çeyiz olarak görüyordu. "Tam olarak neredeyiz?"

Nicolae ona yaklaştı. "Bulgaristan'a yaklaştık."

Etraflarındaki kışın çıplak kalmış ağaçlara keyifsizce bakan Lada ne yapacağını bilemiyordu. Hunyadi'yi öldürüp yoluna devam mı etmeliydi? Macar tahtını ele geçirmeye çalışmak için oğluyla mı evlenmeliydi? Bunu yaparsa Eflak'a daha mı çok yaklaşırdı yoksa daha da mı uzaklaşırdı? Daha önceden karşı karşıya kaldığı ve ona tanınmış olan tek seçenek hâlâ geçerliydi: bir erkek aracılığıyla mümkün olabilecek kadar güç elde etmek.

Tekrar tekrar hep aynı kaderle karşılaşacağını biliyor olsaydı Mehmet'le kalırdı. En azından, onun yanında yanan bir kıvılcıma sahipti. Matthias babasının dediği gibi zeki ve yakışıklıysa onun gibi bir eşe ihtiyaç duymazdı. Hem kendisi bir eş olmak da istemiyordu.

Asla bir eş olmayacaktı.

Aşkını geride bırakmış ve güçten yoksun bir geleceğe doğru yola çıkmıştı. "Hiçbir şeyim yok," diye fısıldadı.

Nicolae atını dürterek bacakları birbirine sürtünecek kadar onunkine yaklaştırdı. "Hâlâ bize sahipsin," dedi anlayışlı ve yumuşak bir ses tonuyla. "Bir şeyler düşüneceğiz."

Lada evet der gibi başını sallarken hissettiği çaresizliği belli etmemeye çalıştı. Nicolae'nin daha ne kadar onunla birlikte kalacağını umabilirdi? Ya Stefan'ın? Petru ve adamlarının geri kalacağını? Hunyadi gibi şana ve güce sahip biri yerine, ona sadık kalmayı tercih ederler miydi? Bir süre daha onunla birlikte kalırlarsa bunu tercih edeceklerini hiç sanmıyordu.

"İlk fırsatta Hunyadi'den ayrılacağız." Onun buna ne tepki vereceğini bilmiyordu ama Hunyadi'nin ondan daha fazla adamı

vardı. Adamlarının hayatını onunla savaşarak feda etmeyecekti. Doğru fırsat karşısına çıkana kadar, çenesini sıkacak ve evlilikle ilgili konuşmaları geçiştirecekti.



İki gün sonra, Hunyadi üç adamıyla kampta bir araya geldi. Lada ondan uzak duruyordu ama adamların hararetli konuşmaları yeni bir şey olduğuna işaret ediyordu. Bu durum adamlarının kaçması için bir fırsat yaratabilirdi. Ya da başlarının dertte olduğu anlamına gelebilirdi.

Lada hızla yanlarına gidip aralarına girdi. “Neler oluyor?”

Hunyadi şaşkınlıkla ona baktı. “Bize yaklaşmakta olan silahlı bir Bulgar birliğı var. Bir kanyondalar. Oradan çıkmalarına izin verirse dağılıp saf alabilirler. En iyi seçeneğimiz atlarımızla ilerlemek ve karşılarına çıkmak.”

“Ama plan yapacak kadar vaktiniz yok.”

“Saldırmak en sevdiğim savunma yöntemidir.”

Lada içinden onun bu sözlerini tekrarladı. Bunlar ona birini, Tohin’i –ona savaşta barut kullanmasını öğreten Osmanlı kadının– hatırlatmıştı. Diğer ülkeler Osmanlı topraklarını istila etmesin diye sürekli olarak saldırmak gerektiğinden söz ederdi bu kadın. Topraklarına kimsenin girmesini istemiyorsan onları uzak tutman gerekir der, insanın *bir ölüm taciri* olması gerektiğini söylerdi. Yeteri kadar ölüm gerçekleştireceksin ki onları kendi evinden uzak tutacaksın.

“Ne tür bir güçleri var?” diye sordu Lada.

Hunyadi’nin adamlarından biri, Lada’nın konuşmaya dahil olmasından dolayı bıkkınlıkla ofladı ama Hunyadi yanıt verdi. “Atlı ve ağır silahlı bir güç.”

Hunyadi’nin bu tür bir güçle baş edecek kadar silahlı adamı

vardı. Ama Lada'nın adamları teke tek çatışmaya uygun olmayan hafif zırhlar giymişlerdi. Hunyadi onun aklından geçenleri anlamış olmalıydı. “Bu, Yeniçerilere göre bir savaş değil. Onları arka safta tutacağız.”

Lada çok öfkelenmişti. Adamlarının onunkilere kıyasla iki misli daha değerli olduğunu biliyordu. Hunyadi onu oğlu için müstakbel bir eş olarak görmeye o kadar odaklanmasaydı, o da bunu görebilirdi. Ama Lada tartışmaya girmeden önce dilini tuttu. Hunyadi bir kanyona girecekse ve Lada'nın adamları arkada olacaksa, kaçmak için ellerine gayet iyi bir fırsat geçmiş olacaktı.

İçini çekip tahta uzanan bu yeni bağların teker teker koptuğunu hissetti. Her zamanki gibi, elinde güçle ilgili tek bir bağ kalmıştı: kendisinin oluşturduğu bağ.

Tehdit mevkiine varana kadar, düz ve açıklık çiftlik alanlarında ilerlediler. Kanyonun –kayalık ve dik tepelerden oluşan uzun bir sıra halindeki– duvarları kilometreler boyunca uzanan dar ve atlı birliklere açılan tek kolay geçit olarak karşılarına dikildi.

Lada, Hunyadi'nin Bulgarları neden kanyondan çıkmadan önce durdurması gerektiğini hemen anladı. Oradan çıktıkları anda, Macaristan'da nereye isterlerse doğrudan gidebilirlerdi.

Keskin rüzgâr sesleri Lada'ya kadar ulaştırıyordu. Hunyadi atını adamlarının önünde ileri geri sürüyordu. O sırada nefes nefese kalmış ve ağzından köpükler saçan atıyla bir keşif öncüsü geldi. Lada adamın dediklerini dinleyen Hunyadi'nin omuzlarının gerildiğini fark etti. Adama bir şey deyip Lada'yı işaret etti. Keşif öncüsü de tamam der gibi başını salladı.

Hunyadi yumruklarından biri havaya kaldırıp kükredi. Adamları da peşinden kanyona girerlerken aynı şekilde yanıt verdiler.

Hunyadi keşif öncüsüne, Lada'nın oradan ayrılmaması için elinden geleni yapmasını mı söylemişti? Lada acı acı gülümsedi.

Bunu umursamazdı. Atını adama doğru sürdü. Keşif öncüsü, titreyen atının üstünde tir tir titriyordu.

“Ne oldu?” diye sordu Lada adama sert bir ses tonuyla.

“Hunyadi sizin etrafı gözlemenizi istiyor. Bulgarlar kanyondan çıkmaya başlarsa, hızla en yakın köye gidip insanları tahliye edecekmişsiniz.” Adam Lada’nın ocaklardan yükselen dumanların tembelce köyün yerini belli ettiği doğu yönünü işaret etti.

“Bulgarların buradan çıkabileceğini mi düşünüyor?”

Adam bitkin bir halde omuzlarını silkti. “Düşündüğümüzden çok adamları var. Çok kalabalıklar.”

“O zaman neden kanyona girdi?”

“Bulgarlar kanyondan çıkarlarsa köyü yakacaklar ve kışlık erzaklarını alacaklar. İnsanlar açlıktan ölecek.”

Lada kaşlarını çattı. “Ama tek bir köyden söz ediyoruz.”

Adam keyifsizce gülümsedi. “Ama orası *onun* köyü. Orada büyümüş.”

Lada duyduklarından huzursuz olmuş bir halde atıyla ağır ağır adamlarının yanına gitti. Oradan gidebilirlerdi. Onları kimse durduramazdı. Ama Hunyadi de gidebilirdi. Adamlarını başka bir yerde yeniden toparlayabilirdi. Ufak bir köyü gözden çıkarabilirdi.

Lada, “Onun şerefine lanet olsun,” diye homurdanarak bakışlarını tekrar kanyona çevirdi. Hunyadi’nin güçleri çoktan bir köşeyi dönmüştü. Düşmanla karşılaşmaları an meselesiydi. Her iki taraf da kanyona hapsolacak ve kanyon duvarlarının arasına sıkışacaktı. Her iki tarafta da bir katliam gerçekleşecekti.

Bu durum Lada’nın sorunu değildi.

Ama bakışları kanyonun kenarına takıldı. Ağır zırhlı ve atlı askerlerin oradan geçmesi mümkün değildi. Ama bu herkesin oradan çıkamayacağı anlamına gelmiyordu.

Bir müttefike ihtiyacı vardı. Güçle ilgili daha fazla bağlantıya ihtiyacı vardı. Hunyadi'ye neler yapabileceğini kanıtlayabilseydi, belki o zaman onların gözüne girebilirdi. Kaçabilirdi –bunu yine yapabilirdi– ya da bu fırsatı değerlendirebilirdi.

Atından aşağı atlayıp silahlarını aldı. “Atlarınızdan inin! Kolayca taşıyabileceğiniz her şeyi yanınıza alın. Nicolae, buradan geçememe ihtimaline karşın, adamları diğer tarafa götür.”

“Ne yapıyoruz?” diye sordu Petru onun peşinden gelip.

“Oraya gidip bir göz atacağız.”

Adamlar tepelerden yukarı doğru koştular, ağaçların ve kayalıkların arasında dağıldılar. Herkes farklı bir patika bulup o yöne gitti. Lada koşarak, kayarak ve tırmanarak onlara yol gösteriyordu. İlerlemek kolay değildi ama hızla ilerlemeyi başardılar. Adamların ve kişneyen atların sesleri, onları hedeflerine biraz daha yaklaştırdı.

Nihayet, oraları buraları sıyrılmış ve ter içinde kalmış bir halde, kanyonun çatışmanın hemen üstünde kalan kenarına vardılar. İki taraf da dar geçitte sıkışıp kalmıştı, sadece öndeki birkaç adam savaşabiliyordu. O adamlar ölünce, yerlerini arkadakiler alıyordu. Lada Bulgar cephesine baktı. Ta arkaya kadar uzanıyordu. Onlar daha sert bir şekilde savaşabilir ve daha uzun süre dayanabilirlerdi.

Hunyadi ön cepheden fazla uzakta değildi. Oradaki herkes ölecekti. Bunu biliyor olması gerekirdi; oraya girerken bunu biliyor olması gerekirdi.

Ama Lada'nın adamlarını geride bırakmıştı. Lada lider olsaydı, düşmanları yıpratmak için başka bir kişinin adamlarını feda ederdi. Ama Hunyadi kendi çabaları fayda etmediği takdirde, köyü koruması için onu görevlendirip onları çatışmadan uzak tutmuştu.

Hunyadi, babasını ve ağabeyini öldürmüştü. Daha önce babasının onu Osmanlılara fidye olarak ödemesinin nedeni de oydu. Hunyadi aklından sadece evlilik geçtiği için onu birliğine katılmaya davet etmişti. Adamlarını koruduğu için ona minnettar olsa da onu öldürmek için her nedeni vardı. Ama Eflak onu çağırmıştı ve bu çağrıya yanıt vermeliydi. Bunu nasıl başarabilirdi?

“Hepsi ölecek,” dedi Petru kaşlarını çatıp.

Lada ve adamları, oklarla ve mızraklarla iyi nişan alamayacak kadar yüksektydi. Dahası, Bulgarların üstünde ağır zırhlar vardı. Pek bir şey yapamadan bütün cephanelerini tüketeceklerdi.

Ama...

“Davut ve Golyat’ın öyküsünü duydunuz mu?” Lada bu öyküyü hatırlıyordu. Aslında, sadece savaşlarla, aslanlarla ve ordu- larla ilgili eski öykülere ilgi duyardı. İsa’yla ilgili meselelerle ve onun şifa gücüyle ilgilenmezdi. Gazap dolu olan intikam ve savaş tanrısını severdi. Büyükçe bir taş alıp bunu birkaç kere havaya fırlattı.

Kanyonun diğer tarafındaki Nicolae’ye baktı. Taşı havaya kaldırdı ve Bulgar hattının arkasını işaret etti. Tepede seneler boyunca kayaların düştüğü bir alan vardı —orada hiç ağaç yoktu ve topraklar kısa bir süre önce alt üst olmuştu— ve kanyonun kenarında sabırla serbest kalmayı bekleyen çok sayıda büyük kayalar ve doğal oluşumlar vardı.

Lada ona kayaları itmesini işaret etti ve elindeki taşı bıraktı. Nicolae kayalara baktı. Kolunu kaldırıp salladı, sonra Stefan ve birkaç adamla birlikte kayalara doğru koşmaya başladı.

Lada yanına çömelmiş olan Petru’yla birlikte bekledi. Aşağıdan gelen savaş sesleri çok korkunçtu. Asla bu kadar büyük ve bu kadar yakınında olan bir savaş görmemişti. Hayranlıkla olanları izledi. Beklemediği bir durumla karşılaşmıştı. Teke tek savaşla

ilgili tek deneyimi ya suikastçılarla temasında ya da talim sırasında gerçekleşmişti. Hunyadi'nin adamlarını nasıl yönlendirdiğini, yerden bile sanki etrafı kuş bakışı görebiliyormuş gibi hareket ettiğini gördü.

Ayrıca, zeki olmasına rağmen bu savaşı kaybedeceğini de gördü. Pratiklik yerine, şerefi seçmişti. Bulgarları yavaşlatmak için onun adamlarını feda edebilir, başka bir yerde adamlarını bir araya toplayabilir ve köyüne karşı yöneltilen tehdidi görmezden gelebilirdi.

Ama Lada'nın ona yardım edeceğini hiç düşünmemişti.

Bir moloz yığınının büyük bir gümbürtüyle yerde oluştuğunu gören Lada dikkatini yeniden Nicolae'ye verdi. İri kayalar büyük bir toz bulutuyla birlikte aşağı yuvarlandı. Düşen kayalar kanyonu tamamıyla kapatacak büyüklükte değildi ama birden fazla adamın aynı anda geri gitmesini engellemek için yeterliydi.

Hunyadi yukarı baktı. Lada'yı görünce bağırarak bir şey dedi ve öfkeyle kayaları işaret etti. Lada durumun nasıl görüldüğünü anlayarak güldü. Kayaları yuvarlayarak Bulgarların sadece ileriye, Hunyadi'ye doğru gitmesini garanti altına almışlardı.

Lada iki elini birden kullanmasını gerektirecek kadar ağır bir kayayı kaldırdı. Sonra, müthiş bir çığlık atarak hızla fırlattı.

Kaya, Bulgar askerlerinden birinin miğferinin üstüne düşerek metalik bir ses çıkardı. Adam eyerinin üstünde çöktü, sonra da yere kaydı.

Lada'nın adamları kanyonun iki tarafından harekete geçti. Etrafta bol bol kaya vardı. Bulgarlar o kadar dar bir alana sıkışmışlardı ki adamların nişan almalarına bile gerek yoktu. Bir kaya fırlattıklarında, mutlaka bir şeye isabet ediyordu. Bu kadar basitti.

Bulgarlar paniklemeye ve yoldan çekilmeye çalıştılar ama gidebilecekleri hiçbir yer yoktu. Atlar sürekli haykırır gibi kişniyordu.

Askerler atlarından inip kanyonun yan taraflarına tırmanmaya çalıştılar. Ama orada da kayalarla karşılaştılar. Birkaçı sakın davranıp arbaletlerini çekti ama mesafe büyüktü ve Lada'nın adamları iyi korunuyorlardı.

Öndeki Bulgarlar çaresizlik içinde saldırıya geçtiler ama Hunyadi oradaki rolünün onları engellemek olduğunu anlamıştı. Bulgarların düzensiz saldırılarına rahatlıkla karşı koyabilen bir hat oluşturdu ve bekledi.

Karanlık çöktüğünde Lada son kayayı da aşağıya fırlatırken kollarının güçten kesildiğini hissetti. Sonra bitkin düşüp yere oturdu. Kanyonun diğer tarafındaki Nicolae ve adamları da aynı şeyi yaptılar. Geriye o kadar az Bulgar askeri kalmıştı ki Hunyadi'nin adamlarının onları arbaletleriyle haklamaları kolay olacaktı. Sanki özensiz bir Tanrı oradan geçmiş ve askerlerin vücutlarını atık maddeler gibi etrafa saçmıştı. Adamlar ve atlar paramparça olmuş ve birbirlerine geçmiş bir halde yolu tıkamışlardı.

Lada ve adamları apar topar tepelerden indiklerinde, onları göğe yükselen alevler ve onlar için hazırlanmış yemekler karşıladı. Hunyadi'nin adamları tezahüratlar ederek onları bağırlarına bastılar. Hunyadi kalabalığın arasından Lada'nın yanına geldi. Onu kucakladığı gibi etrafında döndürdü. “Bu dâhiceydi!” diye bağırdı gülerek.

Lada, Hunyadi onu yere bırakana dek bekledi. Sonra onun bakışlarına gülümsemeden ve gözünü kırpmadan karşılık verdi. “Evet, öyleydi,” dedi. “Sen bir kral değilsin, ben de bir eş değilim. Ben bir lider ve bir hükümdarım ve senin desteğini istiyorum.”

Hunyadi ciddiyetle tamam der gibi başını salladı ve parmakları yine sakalının arasında kayboldu. “Evlenmeden de çok değerli olabilirsin.” Bunu şaka yapar gibi ya da öylesine söylememişti. Lada, Hunyadi'nin ona artık farklı bir gözle baktığını görebiliyordu.

Sırtını biraz daha dikleştirdi. İyi bir şey yapmıştı. Kendi becerileriyle bir müttefik kazanmıştı. Bundan böyle düşmanlarını yok etmek için Hunyadi'yi nasıl kullanması gerekiyorsa, öyle kullanacaktı.

*Mart*

Liman şehri Bursa’da bir kutlama yaşıanıyordu. Her yere asılan kurdeleler Marmara Denizi’nden sürekli olarak esen rüzgârda ve sokakların arasında neşeyle savruluyorlardı. Çocuklar gülüyor, kalabalığın arasında koşuşturuyordu. Sokak satıcıları ürünlerini satmak için –genel olarak yiyecek satıyorlardı ve bunların büyük bir kısmını balık ürünleri oluşturuyordu– kalabalığın sesini bastıracak şekilde bağııyorlardı.

Radu kalabalığın onları yönlendirmesine izin verdi. Nazire kucağında çığlık çığlığa ağlayan ve neredeyse kendisi kadar büyük bir çocuğu taşıyan küçük bir kızı işaret etti. Çocuk kızın kollarından kurtulmayı başardı. Küçük kız onu bileğinden kavrayarak kararlılıkla çekiştirmeye başladı.

“Böyle şeyler görünce ablanı özleyor musun?” diye sordu Nazire.

Radu hayır anlamında başını salladı. “Lada asla bu kadar şefkatli davranmazdı.”

“Keşke onu daha iyi tanıyabilseydim.”

“Bence bunu istemezdin.”

Nazire durup Radu'nun gözlerine baktı. "Hayır, isterdim. Çünkü o senin için önemli, sen de benim için önemlisin. Bu yüzden, Lada benim için de önemli."

Radu, Lada'nın onun için ne kadar önemli olduğuna dair bir şey söylemedi. Bunu ya da kendisinin onun için önemli olup olmadığını düşünmemeye çalıştı. Kendisi seçimini yapmıştı. Yine. "Onu tanısaydın sevmezdin. O da seni sevmezdi."

Nazire burnunu çekip yüzünü kibirle kaldırdı. "Beni *herkes* sever. O korkunç ablanı medeni hale getirememen, onun beni sevmeyeceği anlamına gelmez. Ben dünyanın en tatlı insanıyım. Yoksa bunu duymamış mıydın?"

Radu güldü ve onun elini tutup meydanda bir anda açılan boşluğa doğru ilerledi. "Öyle olduğunu duydum ve bunu destekleyecek bir sürü de kanıt gördüm."

Nazire elinde sallamak için kurdele satın almak istiyordu. Bunun için birkaç kere durduktan sonra rıhtıma vardılar. Durabilecekleri bir yer bulmaları biraz vakit aldı ama insanlar şık giysilerini görünce zaten onlara hemen yer açtılar. Radu canlı renklerden oluşan bir kaftan giymiş ve sahip olduğu bütün mücevherleri takmıştı. Bu haliyle, hâlâ sarayın uçarı bir üyesi görünümündeydi. Nazire de giysilerini doğuştan sahip olduğu konuma yaraşır bir rahatlıkla taşıyordu. Hava oldukça güneşliydi ve rüzgâr sıcak havayı biraz olsun rahatlatıyordu. Çalkalanan sulardan güneş ışınları yansıyor ve ufak dalgalar üstünde durdukları iskeleye çarpıyordu.

Radu'nun gemileri suya inmişti. Daha doğrusu, imparatorluğun gemileri. Ama Radu onlara bakarken gururlandığını hissetti. Nazire'yle şehir dışındaki evine gitme bahanesiyle tersaneleri ziyaret etmişti. Süleyman hırslı ama pratik bir adamdı. Onun denetimi altında, her şey planlandığı gibi gidiyordu. Karşılarında da emeklerinin meyveleri duruyordu.

Muhteşem bir manzaraydı bu.

Nazire diğerlerinden farklı olan gemileri işaret etti. “En büyük olanlardan şu üçü! Onlara ne deniyordu?”

“Kadırga. Bunlar imparatorluğun sahip olduğu en büyük gemiler ve üçü de yepyeni.”

“Ya şu orta büyüklükte olanlar?”

“Onlar da kadırga. Üçü daha eski, ikisi yeni.”

Nazire hayal kırıklığıyla burnunu çekti. “Bunlara isim verirken daha özenli davranmalılar. Büyük kadırgalar ve orta boy kadırgalar. Ya onların arasında hareket eden daha ufak gemilere ne deniyor?”

Radu güldü. “Hayal kırıklığına uğrayacaksın.”

“Onlar da mı kadırga?”

“Evet.”

Nazire sinirlenmiş gibi kaşlarını çatı. “Bana sormaları gerekirdi. Yine de muhteşemler! Şunlara baksana! Su nasıl o kadar ağırlığı taşıyabiliyor? Ah! Harekete geçtiler.”

Yelkenler fora edildi. Gemiler güvertelerini göremeyeceği kadar uzaktaydı, buna rağmen Radu denizcilerin bir şeyleri bağlamak, rüzgârı yakalamak ve yelkenleri ayarlamak için koşuşturduklarını biliyordu. Nehirlerde ilerlemek için uzun ve ağır kürekleri tutan adamlar da sıralarda oturuyor olmalıydı.

Gemiler suyun üzerinde adeta dans ediyor ve büyüklüklerine göre dalgaları bölerek ya da onların üstlerinden kayarak geçiyordu. Bir gemi ne zaman güzel bir manevra yapsa, kalabalıktan tezahürat sesleri yükseliyordu. Birkaç dakika sonra, bütün kadırgalar kıyıya yakın bir yerde, izleyicilerin güverteadaki telaşlı faaliyetleri görebileceği bir mesafede yan yana dizildiler. Sonra, kıyıdan uzak bir noktaya doğru havan topları atıldı.

Bu gemiler çok ağır silahlar taşıyamadıkları halde çıkan ses

korkunç ve etkileyiciydi. Bebeklerle çocuklar korkuyla ve şaşkınlıkla bağırdılar. Kalabalığın geri kalanı ellerini çırpıp kurdelelerini salladılar. Osmanlılar daha önceden hiç böyle bir donanma görmemişlerdi. Böyle bir gösteriye de şahit olmamışlardı.

Radu gerçeği bildiği için gülümsedi: Bu gemiler, donanmanın sadece yarısını oluşturuyordu. Diğer yarısı yan derelerden birinin az kullanılan bir yerindeki bir tersanede gizlenmişti.

“İşte orada.” Nazire’nin alçak sesi gürültüyü böldü. Radu dönünce Mehmet’in bir balkonda olduğunu gördü. Üstünde koyu mor renkli bir cüppe, kırmızı bir sarık ve göz kamaştıracak kadar beyaz bir pelerin vardı. Nazire ve Radu onu fark eden tek kişiler değillerdi. Kalabalığın büyük bir kısmı ona tezahüratlar edip kurdelelerini salladı. Radu emin olamayacak kadar uzaktaydı ama Mehmet’in gülümsüyor olduğunu düşündü.

Radu, Mehmet’in ona gülümsediğini farz etti ve tezahürat eden kalabalığa eşlik etti.



“Birlikte daha çok tatile gitmeliyiz,” dedi Nazire arabada geriye yaslanıp. “Fatima yeni yerler görmekten hoşlanmıyor. Edirne’de bile bu kadar kalması için onu zor ikna ettim. Alışık olduğu, rutin şeyleri seviyor.” Nazire mutlulukla gülümsedi. “Ama oraya bayağı alıştı. Tabii, kalabalığa karışmak zorunda kalmadığı sürece.”

“Kalabalıktan bu kadar hoşlanmadığını bilmiyordum.” Radu kırılık alanın yanlarından geçişini izledi. Eserinin suda dans ederkenki halini gördüğünde hissettiği gurura tutunmaya çalıştı. Ama zihninde hep aynı manzara canlanıyordu. Nazire’yle birlikte iskelede değil de Mehmet’in yanında, balkonda olduğunu hayal ediyordu sürekli olarak. Mehmet onun planlarının başarısını izlerken Radu giderek ona yaklaşıyordu. Sonra elleri birbirine sürtünüyordu.

Mehmet elini çekmek yerine, parmaklarını Radu'nun parmaklarının arasına geçiriyordu ve gemileri ikisi birlikte izliyorlardı.

“Evet,” dedi Nazire, Radu'nun fantezisini bölerek. İyi de olmuştu bölmesi. Bu tür şeyleri düşünmek zehirliydi. “Fatima... Çok gençken o...” Nazire durup kaşlarını çatı. “Bu öyküyü anlatmak bana düşmez.”

“Anlıyorum.” Radu onun elini tuttu ama hayalinde Mehmet'in elini tutarken hissettiği şeyi hissetmedi. “Çocukluğunu paramparça olmadan geçirebilen biri var mıdır merak ediyorum. Ben kesinlikle geçiremedim.”

“Ah, ben harika bir çocukluk yaşadım! Annemle babam, ben ne olduğunu anlayamayacağım kadar küçükken öldüler. Kemal hayatımın sevgi ve mutlulukla geçmesi için çok gayret etti. Sonra Fatima'nın benimle aynı hisleri paylaştığını anladığımda hayatıma daha çok sevgi ve mutluluk girdi. Sonra sen benimle evlendiğinde daha da fazlası geldi. Bazen dünyanın en şanslı kadını olduğumu düşünüyorum. Allah yaptığı iyiliklere karşılık verebilmem için bana bir fırsat sunsun diye dua ediyorum.”

Şehre girmişlerdi. Binalar, bir partideki davetliler gibi etraflarında yükseliyordu. Hepsi tanıdıktı ama gizledikleri çok şeyler vardı.

Radu, Nazire'nin elini sıktı. “Vermen gereken bir karşılık yok. Hayatın zaten iyi yürekliliğin yüzünden kendine çektiğin iyiliklerle dolu.”

Nazire önce güldü, ardından ciddileşti. “Ama daha fazlasını yapmak istiyorum. Daha fazlası *olmak* istiyorum. Belki, günün birinde...” Başını eğdi ve yanakları kızarıırken karnını tuttu.

“Kendini kötü mü hissediyorsun? Çok uzun süre arabada kaldın.” Bursa'dan düşündüklerinden önce ayrılmışlardı. Şehre planladıklarından tam bir gün önce varmışlardı. Radu doğrudan Urbana'nın ne yaptığını görmek için dökümhaneye gidecekti.

Nazire başını kaldırıp kirpiklerini kırıştırdı. “Kötü mü? Hayır. Hayır, ben iyiyim. Radu, ben sadece...” Duraksayıp dolgun dudaklarını emdi. “Önümüzdeki hafta özel bir aile yemeği için bize katılır mısın diye soracaktım.”

Araba dökümhaneye giden dar sokakta durdu. Radu, Nazire’nin yanağına bir öpücük kondurdu. “Elbette. Fatima’ya sevgilerimi ilet.”

“Sen de benim sevgilerimi Urbana’ya iletir misin?”

Radu güldü. “Urbana ekstra bronz malzeme ya da yeni bir ocak olmadığı sürece sevgilerini yollayıp yollamadığını umursamaz.”

Radu dökümhanenin yoğun sıcağından hoşlanmadığı halde oraya her fırsatta gidiyordu. Üstelik bir gün önce dönmesi de iyi olmuştu. Urbana birkaç şaşkın işçiye bağırarak Macarca bir şeyler söylüyordu. Radu hemen tercüman olarak devreye girdi ama Urbana’nın dediklerinin büyük bir kısmını onlara aktarmadı. İşçilere “bin ölü köpeğin çürümüş leşinden de faydasız olduklarını” söylemenin, onların moralini yükselteceğini sanmıyordu.

O öğleden sonranın ilerleyen saatlerinde, girişe sırtını dayadı ve ufak bir konvoyun gelişini izledi. Urbana ona bir teslimat beklediklerini söylemişti ama Radu barutu kılıksız bir kadının getireceğini hiç beklemiyordu.

Sırtı bir yarım ayı andıran kadın arabadan indi. Radu yardım etmek için yanına gitti ama kadın elini sallayıp yardımı reddetti. “Ben hallederim, seni genç şapşal.”

Kadının bu ters yanıtına alınan Radu –yaşlı kadınlar genellikle onu severlerdi– iki adama barut fiçilerini indirmelerini işaret etti. Kadın dikkatle onları izledi. O sırada arabasının arkasına bir araba daha yanaştı. Bir adam arabadan atlayıp varilleri indirme işine yardım etmeye koyuldu.

“Kaç tane anne?” diye seslendi.

“Hepsi.” Kadın başını salladı. “O salak üçten fazla rakamı ak-
lında tutamıyor.”

Radu kadının anne şefkatinden yoksun olmasına şaşırıp kaşla-
rını çattı. Kadın dikkatle onu süzüp Radu’nun kaftanını inceledi.
Radu son zamanlarda içindeki karmaşayı bastırmak için mücev-
herler gibi ıslıl ıslıl parıldayan, cesur renkli giysiler giymeye baş-
lamıştı.

“Bu kadar barut istemeni sana kim söyledi?” dedi kadın.

Radu en tatlı gülümsemesini takınmaya çalıştı ama başarama-
dı. Bu kadına gülümsese de fark etmezdi zaten. “Dünyanın en
büyük topunu yapıyoruz. Babil’in duvarlarını bile yerle bir ede-
bilecek bir top.”

Kadın homurdanır gibi bir ses çıkararak güldü. “Artık var
olmayan bir şehri yenmek için hayali bir havan topundan daha
faydalı bir şey olamaz. Bunca çabamın ve kat ettiğim yolun boşa
gittiğini görebiliyorum. Bugünlerde benden aptalca bir şey daha
istenecek ve aptallık konusunda sabrım taşacak. Bir kocam ve üç
oğlum var; bu yüzden de çok sabırlıyım ama her şeye de ta-
hammül edemiyorum. O gün geldiğinde dünyadaki tüm *gerçek*
şehirlerin duvarlarını yerle bir edecek bir patlama olacak.”

Radu ağırlığını bir ayağından diğerine verip içinden adamlar-
ın ellerini çabuk tutmalarını ve o korkunç kadının bir an önce
gitmesini diledi.

“Sen Türk değilsin,” dedi kadın.

Radu başını salladı. “Eflaklıyım.”

Kadın başını sallayıp çenesinden sarkan birkaç beyaz renkli
uzun kılla oynadı. “İmparatorlukta pek Eflaklı yok. Faydalı ola-
mayacak kadar aptallar. Ama birkaç sene önce iyi bir Eflaklıyla
tanışmıştım. Beni etkilemişti. Onu kızızı hiç unutmadım.”

Radu fırlatılmış bir havan topu hızıyla kadına döndü. ““Kız’ mı?”

“Küçük kaltak.” Kadın ona yakışmayan şefkatli bir ifadeyle gülümsedi. “Çok zekiydi. Ben şeydeydim... Neresiydi? Unuttum.”

“Amasya,” dedi Radu alçak sesle.

“Evet. Onu tanıyor musun?”

“Lada. Ablam.”

Kadın onu tepeden tırnağa süzerken daha da dikkat kesildi. “Kardeşe benzemiyorsunuz.”

Radu sıkkın bir tavırla gülümsedi. “Farkındayım.”

“Eh, o parlak zihinli, yırtıcı kızın neler yapabileceğini hep merak etmişimdir. O adamlar sorgusuz sualsiz onun peşinden gidiyorlardı. Bana kendimi daha genç hissettirmişti.”

Radu’nun içini biraz sevgi kaplar gibi oldu. Lada’yı tanıyan ve ona hayran olan biriyle konuşmak tuhaf bir duygu yaratmıştı içinde. Mehmet’in Lada’ya karşı beslediği hayranlıktan farklıydı. Mehmet’in ilgisi, Radu’yu asla mutlu etmemişti. Ama bu yaşlı başlı kadının anıları, Radu’nun ablasını özlemesine neden oldu.

“Şimdi nerede?” diye sordu kadın.

“Macaristan’da sanırım.”

“Orada ne yapıyor?”

“Bunu kimse bilemez.”

“Eh, yaptığı şey her ne olursa olsun, yoluna çıkan kimse için iyi olmayacaktır. Dünya eninde sonunda onu da yok edecek. Fazla kıvılcım patlamaya yol açar.” Kadın henüz arabadan indirilmemiş olan bir barut fiçisine hafifçe birkaç kez vurdu. “Ama ablan da ölmeden önce elinden gelen her şeyi mutlaka yok edecektir.”

Kadının bu tüyler ürpertici kehaneti, Radu’yu boğazını sıkan bir yaka gibi rahatsız etti. “Kim bilir, belki de bir denge kurmayı başarır.”

“Hayır. Alevler ve kanlar arasında ölecek.” Kadın tatlı tatlı gülümsedi. “Ona yazarsan, Tohin’in saygılarını iletirsin.” Sonra

gözü başka bir şeye takıldı ve oğluna seslendi. “Timur! Fıçıları nasıl koyduklarını kontrol ettin mi?”

“Evet anne,” dedi Timur

Tohin hızla depoya doğru gitti. Timur başını sallayıp sıkıntıyla Radu’ya baktı. “Benim de çocuklarım var ama elinden gelse beni hâlâ kendisi giydirecek. Anneler nasıldır bilirsiniz.”

Radu’nun gülümsemesi sırf reflekstendi. Aslında annelerin nasıl olduğunu bilmiyordu. Ama birinin onu kollamasının nasıl bir şey olduğunu biliyordu. Düşünceli düşünceli geriye kalan fıçılara baktı. Lada çoktan ateşle oynuyor, Hunyadi’ye destek veriyordu. O adama saygı duyuyor olabilirdi ama Hunyadi onların ailesine asla iyilik etmemişti. Kim bilir Lada’yı kendi tarafına çekmek için ne gibi bir nedeni vardı.

Radu, Lada’nın ondan yardım istemesine hem memnun olmuştu hem de öfkelenmişti. Ama belki de korkması gerekirdi. Lada’nın yardım istemesi için, kesinlikle yaşlı kadının öngördüğü gibi berbat sonun yakınında olmalıydı. Büyüme çağındayken Lada ondan asla yardım istemediği halde, Radu ona yardım ederdi. Onun tehlikeli davranışlarını törpülemiş, korkmadan atılacağı tehlikelerden uzak durması için ikaz etmişti. Belki de... belki de Lada’nın ona hep ihtiyacı olmuştu ama o her zaman Mehmet’i seçmişti.

Birisi ona seslenince işinin başına döndü.

Tanrı’sına karşı olan görevlerine. Osmanlı İmparatorluğu’na. Mehmet’e olan görevlerine. Lada’nın kendi başının çaresine bakması gerekecekti. Ona hiçbir şey borçlu değildi.

Ama Lada’ya yardım etmezse ve o ölürse taşıyacağı suçluluk hissi, teninin üzerine bir gölge gibi yapışmıştı.

10



Şubat

Lada elli kişilik bir Yeniçeri birliğinin izini sürüyordu. Bunlar geniş bir alanda görev yapan bir öncü grubuydu ve imparatorluğun iradesini tabi devletlerde uygulamak için kullanılırlardı. Hunyadi'nin Yeniçerilere saldırmak için özel bir nedeni yoktu ama Türk güçlerini öldürmek için bir nedene ihtiyacı da yoktu.

O ana dek, sadece daha fazla sayıda Bulgarla çatışmışlar, kandan, çığlıklardan ve kılıçlardan oluşan kısa süreli manzaraların dışında, at sırtında monoton bir şekilde ilerlemişler, kamplar kurmuşlar ve açık havada uyumuşlardı.

Lada adamlarıyla gurur duyuyordu. Adamları Hunyadi'ninkiler kadar iyi ya da onlardan daha iyiydi. Bunu Hunyadi de fark etmişti. Kanyondaki zaferlerinden sonra, Hunyadi sık sık Lada'ya danışıp tavsiye istemeye başlamıştı. Lada da onun taktiklerini inceliyordu ama sadece kâğıt üstünde ve teorik olarak. Onu savaş alanında görmek, apayrı bir olaydı. Hunyadi her zaman üç gün sonrasını düşünüyordu: yiyecek, su, savunulabilir bölgeler. Ama beklenmedik bir tehdide ya da fırsata şimşek gücüyle karşılık veremeyecek kadar da planlarına bağlı kalmıyordu.

Bu Yeniçeri birliğı de o tür fırsatlardan biriydi. Lada huzursuz bir halde yanındaki Nicolae'ye baktı.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu.

“Ben de onlardan biri olabilirdim.”

Lada yine izledikleri adamlara baktı. Nicolae haklıydı. Aynılardı: Kaçırılan ve bir başka ülkeye ve Tanrı'ya hizmet etmek için askerlere dönüştürülen çocuklardı bunlar.

“O halde onları bırakalım,” dedi Lada. Nicolae'nin çayırın diğer tarafından olduğunu hayal etmeden duramıyordu. Ya da Bogdan'ın. Ya da Stefan'ın, Petru'nun veya adamlarından herhangi birisinin. Yeniçerilerle arasında böyle bir duygudaşlığın olmasını istemiyordu ama bundan kaçış yoktu.

Yeniçeriler aniden durdu. Lada gerildi ve onları izleyen on adamını fark etmiş olmalarından korktu. Ama adamlar yönlerini değiştirip doğrudan Hunyadi'nin kampına doğru yöneldiler.

Lada hemen adamlarına işaret verdi. Adamları sessizce ve eğilerek koşmaya başladılar. Lada arbaletlerini çekmelerini işaret etti. Adamları koşmayı kesmeden oklarını yerleştirdiler. Yeniçeriler orada olduğunu henüz bilmiyorlarsa da birkaç dakika içinde kampı göreceklerdi. Hunyadi gafil avlanacaktı. Lada adamlarına kampa geri dönmelerini işaret etti.

“Gidip onları uyar,” diye fısıldadı Lada, Nicolae'ye.

“Sen ne yapacaksın?”

“Onları oyalayacağım, salak. Haydi, git!”

Nicolae ormanda gözden kayboldu. Lada doğruldu. “Sultan bir eşeğin oğlu!” diye bağırdı Türkçe.

Yeniçeriler hep birlikte ona döndüklerinde oklarını çoktan arbaletlerine yerleştirmiş ve ona doğrultmuşlardı. Lada korunaklı bir yerdeydi ama onun yerini bulmaları an meselesiydi. Hemen bir başka ağacın arkasına geçti. “Özür dilerim. Sultan hakkında

böyle dememeliydim. Ona eşek demek, insanlara mükemmel bir şekilde hizmet eden bu yaratıklara bir hakaret sayılır.”

Lada ağacın arkasından onlara baktı. Yeniçeriler oklarını fırlatmaya hazır bir şekilde durmuşlar, sık bitki örtüsünün arasındaki tehdit unsurlarını görmeye çalışıyorlardı. Lada yüksek sesle güldü ve sesi ağaçların arasında cınladı. “Siz Yeniçeri misiniz? Yeniçerilerin sipahi çizmelerinin tozunu yalayamadığını duymuştum.”

Biri, “Kim var orada?” diye öfkeyle bağırırken, bir diğeri de ona küfretti. Liderleri bağırarak sessiz olmalarını emretti. Sonra ona seslendi. “Çık ortaya kadın!”

“Bulgarlar neden bu kadar kötü çiftçi oluyorlar?” dedi Lada.

Sessizlik oldu. Ağacın arkasından onlara baktığında Yeniçerilerin şaşkın şaşkın birbirlerine baktıklarını gördü. Birçoğu saldırı gelmeyince oklarını aşağı indirmişti.

“Ne?” diye seslendi liderleri.

“Bulgarlar neden bu kadar kötü çiftçi oluyorlar, diye sordum,” dedi Lada.

Öndeki Yeniçerilerden biri kılıcını çekti. “Bilmiyorum.”

Liderleri bağırarak ona sessiz olmasını söyledi ama adam omuzlarını silkti. “Ben bilmek istiyorum.”

“Ben de,” diye bağırdı bir başkası. Birçoğu başlarını sallarken, birkaçı da ormanda karşılaştıkları bu tuhaf olay karşısında sırtmaya başlamıştı.

“Çünkü domuzları Bulgar kadınlarıyla karıştırıyorlar ve o yüzden karılarını katledemiyorlar.”

Yeniçerilerden alaycı gülüşmeler yükseldi.

“Kimsin sen?” diye seslendi adamlardan biri. “Bu ormanda olmaman gerekirdi. Burası güvenli değil.”

Aynı anda gökten adamların üstüne bir ok yağmuru yağdı.

“Biliyorum,” dedi Lada, ağacın arkasından çıkıp kendisi de ok fırlatarak.



Adamlar öldükten sonra, yerde yatmakta olan beyaz pelerinli cesetlere bakmak Lada’ya hiç keyif vermedi. Hunyadi cesetlerin üstüne basarak yanına geldi ve elini tuttu. “Onları nasıl oyalayabildin?”

Kampa doğru giderlerken Lada omzunu silkti. “Onlar asker. Rutine bağlılar ve sıra dışı olan her şey onları duraklatır. Ayrıca, onlar erkek. Kendilerine hakaret edilmesinden hiç hoşlanmazlar ama başkalarıyla alay edilmesine bayılırlar. Hem de aptallar çünkü ormanda tek başına olan bir kadının bir tehdit oluşturabileceğini asla düşünemezler.”

Daha sonradan, Lada bir kamp ateşinin orada Hunyadi’nin yanına oturdu. Hunyadi’nin diğer yanında Nicolae vardı. Adamlar öykülerini paralar gibi değiş tokuş ediyor, her biri kendi öyküsünün en değerli ve parlak olması için gayret ediyordu. Petru o kadar abartılı bir şekilde gözüne bir ok saplanmış gibi yaptı ki neredeyse ateşe düşecekti.

Lada kısa bir süre önce bu adamların savaştan döndüklerinde kendisinin asla bir parçası olamayacağından endişe ettiği öykülerini dinlemek zorunda kaldığını hatırlıyordu. Artık bu savaşların tam merkezindeydi ve gerçekten de oraya aitti.

“Adamlarını nasıl buldun?” diye sordu Hunyadi. Lada’nın adamlarının birçoğu Macarca bilmediği ve kendisi Eflak dilini hiç iyi konuşmadığı için adamların yanında nezaketen Türkçe konuşuyordu.

“Biz onu bulduk,” dedi Nicolae gururlu bir ifadeyle. “Daha doğrusu, ben buldum. Komik bir öyküsü var. Lada şu kadarcıkken...”

Elini yere yaklaştırıp gözlerini kısarak ona baktı. “Eh, aslında hâlâ o kadar küçük ya...”

Lada onun omzuna bir yumruk attı. Hem de bayağı sert bir yumruk.

Nicolae yüzünü buruşturup omzunu ovuşturdu. “Lada şimdiki gibi boylu poslu bir kadın değilken, o küçük yobazın oyun arkadaşı olarak Amasya’daydı. O zamanlar kimse, onun sultan olacağını bilmiyordu. Veledin tekiydi.”

Lada evet der gibi başını salladı, sonra ifadesini bozmakla tehdit eden o özlem dolu gülümsemeyi yüzünden sildi.

“Biz eğitim alırken gizlice bizi izlerdi. Sonra, zavallı Ivan’ı dövdüğünde...” Nicolae duraksadı. “Ivan’a ne olmuştu?”

“Onu öldürmüştüm,” dedi Lada hiç düşünmeden.

“Sen... Onu öldürdün mü? Onun farklı bir şehre yollandığını sanıyordum! Onu neden öldürdün?”

Lada etraflarından yükselen alçak ve düzenli mırıltıların kesildiğini fark etti. Herkes ona bakıyordu. Adamlarının çoğu Ivan’ı tanımıyorlardı. Lada da tanımamış olmayı isterdi. Aptal ve gaddar olan Ivan, ondan her zaman nefret etmişti. En sonunda, bir kızıdan fazlası olmadığını kanıtlamak için ona zorla sahip olmaya çalışmıştı. Alabileceği bir şeymiş gibi. Kırabileceği bir şeymiş gibi.

Lada çenesini kaldırdı. “Seni hiç ilgilendirmez.”

Hunyadi güldü. “Gerçek bir lider gibi konuştun,” dedi Macarca.

Lada onun gözlerine baktığında Hunyadi hafifçe başını salladı, gözlerinde tutkulu ve gururlu bir ifade belirmişti. Lada onun adamlarıyla rahat rahat otururken bile sırtını nasıl dik tuttuğunu gördü. Hunyadi hâlâ işinin başındaydı, hâlâ onlardan biraz farklıydı. Lada onun duruşunu taklit etti. Bu adamların lideriydi o. Onlara bir açıklama borçlu değildi. Özellikle de geçmişte yaşanan travmalar için.

“Bir dakika,” dedi Petru. Yüzündeki endişeli ifade, yavru bir köpeğe benzemesine neden oluyordu. “Bogdan’ı da mı öldürdün? O yüzden mi burada değil?”

Lada bıkkınlıkla iç çekti. “Hayır, Bogdan’ı öldürmedim. Ama bir daha gözüne ok saplanmış gibi yaparsan, seni öldürebilirim.”



Onları bulan Bogdan oldu.

Lada onları nasıl bulduğunu bilmiyordu. Ama bir sonraki hafta, Bogdan kampa o kadar salak bir gülümsemeyle girdi ki Lada onun erkeksi yüzünün bunu başarabilmesine şaşırdı. Lada hemen ona koştu. İçinden gelen ilk şey, kollarını boynuna dolamaktı. İkinci şeyse çok geç geldiği için ona vurmaktı. Ama karşısına dikildi ve o sevgili aptal suratına, sevgili aptal kulaklarına ve sevgili aptal haline dik dik baktı.

“Nerelerdeydin?”

“Sana ihtiyacın olan bir şey getirdim.”

“Daha çok adam mı?” Bogdan’ın arkasına baktı ama orada tek bir kişi vardı. Üstelik bu bir erkek de değildi. Kadın gayet kendinden emin yürüyordu. Uzun saçları arkadan örülmüştü ve sürahi kulpları gibi kepçe kulakları vardı.

“Lada!” dedi yaşlı sütannesi, ona sarılmak için öne atılırken. Kadın ona sarılınca, Lada’nın kolları bedenine yapıştı kaldı. Bogdan’ın annesini nasıl bulduğunu hayal bile edemiyordu. Ama o Bogdan’dı. Hayatındaki kadınlara sadık kalırdı. Lada ona baktı.

“Onu *neden* getirdin?”

“Yardım etmesi için,” dedi Bogdan omuzlarını silkip. “Sana... Kızlarla ilgili konularda sana yardım edecek biri gerek.” Yanakları kızarıp sustu. “Kadınlara ilgili konular demek istemiştin.”

Lada çenesini sıkıp dişlerini gıcırdattı. “Hiçbir konuda kimse-
nin yardımına ihtiyacım yok.”

“Erkek kardeşin nerede?” diye sordu sütannesi. “Burada ol-
malıydı. Ona daha iyi baktığını düşünüyordum.”

Lada çok öfkelen-di. Bu kadın kim oluyordu da ona Radu’ya
nasıl bakacağını söyleyebiliyordu? Sütannesi onlarla Edirne’de
bulunmamıştı. Onların yaşadıklarını, Lada’nın hayatta kalabil-
mek için çektiği sıkıntıları görmemişti. “Gelecek,” dedi çenesini
sıkarak. Sütannesinin kollarından sıyrıldı.

“Saçlarını tarayayım,” dedi sütannesi, Lada’nın düğüm dü-
ğüm olmuş saçlarına uzanarak.

Saçlarına dokunulması, yine bir çocuk gibi hissettirdi. Geriye
doğru sendeledi, sütannesinin ona dokunmasını engellemek için
ellerini kaldırdı. “Bir dadıya ihtiyacım yok!”

“Beş yaşındayken de aynı şeyi söyledin. Ama en azından, o
zamanlar saçların düzgündü.”

“Şeytan görsün yüzünü,” dedi Lada aksi bir tavırla.

Bogdan buna gücenmiş gibiydi ama sütannesi güldü. Kadının
gözleri değişik bir ifadeyle parıldıyordu. Sevinç ve sevgi pırıl-
tılarıydı bunlar ama Lada ikisine de tahammül edemiyordu. En
kötüsü de Hunyadi’nin oturduğu yerden bütün bunları izliyor ol-
masıydı.

“Pelerinim nerede?” diye bağırdı eyer çantasındaki giysileri
çıkararak.

“Bırak da dadın bulmana yardım etsin,” dedi Nicolae alaycı
bir sesle. O ve Petru, kamp ateşinin orada oturuyorlardı. Bu ola-
yı kaçırmamış tek bir kişi bile yok muydu? Bogdan ne yaptığını
sanıyordu?

“O benim dadım değil!”

Petru omuzlarını silkti. “Şanslısın. Keşke bana da bakacak birisi olsa. Belki de kendime bir eş bulmalıyım.”

“Belki bu dadiyla evlenebilirsin,” dedi Lada ters ters.

Pelerinini bulmaktan vazgeçip atına atladı ve kamptan uzaklaştılar. Katlettikleri Yeniçerilerin olduğu yerden ayrılarak başkente doğru ilerlemeye başladılar. Karşılarına giderek daha fazla çıkan buz tutmuş tarlalar, Hunyadi’nin ellerinin seğirmesine neden oluyordu. Nereye gittikleri sorulduğunda sadece omuzların silkti ve “Kaleye,” dedi. Bu, ağzından yabancı bir sözcükmüş gibi çıkmıştı.

Ama o gün, kırlık bölgenin sık ağaçlardan oluşan ormanlık bölgesindeydiler. Gün boyunca kimseyle karşılaşmamışlardı ama bu yalnız oldukları anlamına gelmiyordu. Lada tek eli her daim kılıcının üstünde, alışkanlıkla ağaçları tarıyordu.

Ağaçlar da hava gibi çıplak ve soğuktu. Güneş tepeye yükselmişti ama yaptığı tek şey onların gözlerini kamaştırmaktı. Bu kadar parlak olan bir şey nasıl o kadar az sıcaklık yayıyordu? Amasya’nın ılık ikliminde o kadar uzun süre yaşadıkdan sonra, kış mevsiminin nasıl olduğunu unutmuştu.

O sırada, oraya geri dönmekten başka bir şey istemiyordu. *Hayır!* diye bağırdı hain yüreği. İmparatorluğa değil, kampa geri dönmek istiyordu. Bir ateşin etrafında, adamlarıyla birlikte olmak istiyordu.

Sütannesi sürekli olarak vızıldayan bir sinek gibi orada olacak, yanında kalacak ve ayrılmayacaktı ama ne azından Lada’nın kovabileceği bir sinek olacaktı. Bir başka kadına ihtiyacı yoktu. Onunla ilgilenilmesine ihtiyacı yoktu. O kadın annesi değildi. Kendi annesi Lada dört yaşındayken ülkesi Moldova’ya kaçmıştı. Anneler bunu yaparlardı. Belli ki sütanneler daha güvenilirlerdi. Ayrıca, insanı hep mahcup ederlerdi.

Hunyadi atının onunkine yanaştırdı. “Etrafında sana yardım edecek birisinin olması iyi olabilir.”

“Dadının senin peşinde olduğunu, senin saçlarını taradığını görmüyorum.”

Hunyadi parmaklarını kestane rengi gür saçlarının arasında gezdirdi. “İtiraz etmezdim doğrusu!” Ses tonu yumuşadı. “Bütün liderlerin yardıma ihtiyacı vardır. Önemsiz işleri başkasına bırak ki sen daha büyük işlere odaklanabilesin. Mehmet’in hiçbir şeyi kendisinin yapmadığından eminim.”

Lada gözlerini devirdi. “Tek görevi bir lazımlıkla peşinden gitmek olan bir adamı bile var onun.”

“Kıçını kendisi mi temizliyordur acaba?”

Lada yüzünü ekşitti. “Neden aklıma böyle bir manzara soktun?”

Hunyadi yüksek sesle güldü. Sonra eyerine iyice yerleşti, mutlu mutlu iç çekti. “Burası ülkemin en güzel yerlerinden biri.”

“Bana Târgoviște dışındaki ormanları hatırlatıyor. Öğretmenimizin derslerde bizi oraya götürmesini isterdim. Kale yaz aylarında bir fırın, kışın ise bir buz kutusu gibi olurdu. Hep mimarın bir aşçı olduğundan şüphelenirdim.”

“Orayı özlüyor musun?”

Lada açık mavi renkli gökte koyu renkli bir kuşu izlerken suratını buruşturdu. “Neyi özlüyor muyum?”

“Târgoviște’yi.”

“Orayı asla sevmedim. Dağları tercih ederim.”

“Ama tahtı hâlâ istiyorsun.”

“Eflak’ı istiyorum.”

Hunyadi alaycı bir sesle güldü. “O kadar mı?”

“Mehmet’in istediğinden çok daha...” Sustu ve cümlesini tamamlamadı. Mehmet ne cüretle ağzından izinsiz fırlatabiliyordu.

Hunyadi ona biraz daha yaklaşıncı atı da aynı şeyi yaptı ve ne-

redeyse yan tarafı Lada'nın bacaklarına sürtünecek kadar yaklaştı. "Demek gerçekten de Konstantiniye'yi ele geçirmek istiyor."

Lada, Mehmet'in planlarından söz etmekten kaçınmıştı. Planlardan söz etmek, ona ihanet gibi gelmişti ve buna öfkelenmişti. Mehmet gaspçı Danesti Prensi'ni hoş tutarken, Lada'ya karşı hiçbir sadakat sergilememişti.

Hunyadi ısrarla devam etti. "Genel olarak, onun genç ve kolay fikir değiştiren birisi olduğu düşünülüyor. Genişlemekten ziyade savurgan partilerden ve kalabalık haremle ilgileniyor."

Lada harem sözcüğünü duyduğunda irkildiyse bile Hunyadi bunu fark etmemiş gibi yaptı. Hunyadi devam etti. "Herkes onunla avantajlı anlaşmalar pekiştirdi. Ondan kimse korkmuyor. Murat'ın ölümü, Osmanlı genişlemesinin sonu olarak görülüyor. Ama ben emin değilim. Bence Sultan, Konstantiniye'ye giden yol açılsın diye bizleri kışkırtmamaya çalışıyor."

Harem sözcüğü hâlâ Lada'nın kulaklarında çınlıyordu. Mehmet'in ona sadık olmadığı belliydi. Onu gizlice izletmişti. Rakiplerini desteklemişti. Ona hiçbir şey borçlu değildi ve onu korumaya dair hissettiği o hain dürtüyü de kalbinden söküp atabilirdi. "Tek isteği Konstantiniye. Ne kadar masum ya da mantık dışı görünürse görünsün, yaptığı her şey sırf bu amacı elde etmeye yönelik. Şehir başkenti olana, kendisi hem Osmanlı İmparatorluğu'nun Sultanı hem de Roma'nın Sezarı olana dek de durmayacak."

Hunyadi nefesini sesli bir şekilde dışarı verdi ve atının üstünde omuzları çöktü. "Sence bunu başarabilir mi?"

"Başarabilecek birisi varsa, bu Mehmet'tir."

"Ben de bundan korkuyordum." Hunyadi yüzünü ovuşturup kırılmış bıyığının kenarlarını çekiştirdi. "Ne zaman harekete geçeceğini düşünüyorsun?"

"En kısa zamanda. Bu ya da sonraki ilkbaharda."

“İşte bu her şeyi değiştirir. Bu gece Hunedoara’ya gideceğiz. Yazmam gereken mektuplar ve planlamam gereken bir haçlı seferi var.”

“Konstantiniye’yi savunacak mısınız?”

“Elbette.”

“Ama orası ne senin şehrin ne de insanları senin halkın. Ayrıca, Macaristan sınırlarına Osmanlıların olduğu kadar yakın değil; dolayısıyla, daha büyük bir askeri tehdit de söz konusu değil.” Hunyadi gülümsedi. “Ben Hıristiyanım Lada. Konstantiniye’yi korumak benim görevim. Yüce Roma İmparatorluğundan geriye kalan son şey. Onu Türklerin almasına hayatta izin veremem.” Atını durdurdu ve başını çevirmeden önce duraksadı. “Yanımda olursan, bundan şeref duyarım. İkimiz birlikte olursak o cehennem surlarını savunabiliriz.”

Lada o anda Hunyadi’nin doğrudan ona bakmıyor olmasına sevindi. Bu sözler karşısında duyduğu gururun yanaklarını kaplayan ılık kızarıklığı kendi özelinde tutmak istiyordu.

*Mart sonu*

“**N**e zaman hazır olacak?” diye sordu Radu sert bir sesle, hava sıcaktan ısıldarken.

“Hazır olduğu zaman!” Urbana en yakındaki ocakta yanan alevlerin ısınısını ayarlamak için devasa boyutlarda körüklerden kullanırken alnında biriken terleri sildi.

“Bana şu anda lazım!”

Urbana örse çarpıp çınlayan bir çekiç gibi bir ses çıkararak güldü. “Şu anda mı ihtiyacın var? Benim buna tüm hayatım boyunca ihtiyacım oldu! Bazilika *benim* mirasım, dâhiciğim. Sırf senin programın gecikmesin diye hepimizi hatalı bir havan topuyla havaya uçurmayı göze almayacağım!”

Radu gözlerine akan terleri sildi. “En azından bana gösterebilir misin? İkimiz de bu işe çok yatırım yaptık.”

Urbana oflayarak onu cehennem kadar sıcak olan binanın arka tarafına götürdü. Radu’nun dört misli uzunluğundaki bir kum çukurunu işaret etti. “İşte, burada.”

“Ne zaman yeteri kadar soğuyacak?”

“İki güne kadar.” Urbana duvara yaslanıp sırf irade gücüyle

başarılı olabilirmiş gibi kumlara baktı. “Çatlaklar ya da yarıklar oluşmazsa –eğer Tanrı yardım ettiyse, bu sefer gerçekten de işe yarayacak demektir– bunu iki güne kadar değerli Sultanına gösterebiliriz.” Bir anne şefkatiyle 600 yüz poundluk top güllesini okşadı.

“İşe yarayacak,” dedi Radu. Yaraması gerekiyordu. Herkese Dracul kardeşlerin en başarılısı olduğunu kesin olarak kanıtlayacaktı. Daha değerli olan oydu. Aşk daha çok hakeden. Hem orada kalmakla doğru kararı verdiğini kendisine de kanıtlamış olacaktı.

Konstantiniye’den elçiler ertesi gün geldiler. Radu karşılama salonunda artık Mehmet’in yanında değil, arkalarda ve yan tarafta duruyordu.

Normal şartlar altında, Radu elçilerin Mehmet’in karşısında kıvrandığını görmek isterdi. Mehmet şapşal ve şımarık bir sultan gibi davranmaya devam ediyordu. Ama tüm bunlar çok yorucuydu. Kendisini bu bitmek bilmeyen bekleme süresinin sona ermesine hazırlamıştı. Konstantiniye’nin ele geçirilmesi gerekiyordu. Şehre akın ettiklerinde her şey daha iyi olacaktı. Her şey açıklığa kavuşacaktı. Radu, Mehmet’in yanındaki yerini geri alacaktı. Surları birlikte ele geçireceklerdi.

Lada da ne fiziksel olarak ne de Mehmet’in düşüncelerinin yakınlarda bir yerde olacaktı. Konstantiniye düştüğünde Mehmet en çok istediği şeye sahip olacaktı. Onları geride bırakıp terk eden o kızı unutacaktı. Yanında kimin olduğunu, attığı her adımda ona kimin yardım ettiğini eninde sonunda görecekti.

Radu’nun değerini nihayet anlayacaktı.

Radu yeniden konuşulanlara odaklandı. Elçiler sürekli olarak

konuyu Mehmet'in Boğaz'ın onların tarafında kalan bölümünde inşa ettirdiği hisara getirmeye çalışsa da Mehmet tuzağa düşmüyordu.

“Bir ziyafet vermeliyiz! Bir parti vermeliyiz.” Dalgın dalgın gülümseyerek notlar alan bir adama fısıldamak için yana doğru eğildi. “Balık. Hayır, kuzu eti. Hayır, balık. Hayır, hayır. İkisi de olsun.”

Baş elçi hafifçe öksürdü. “Ama toprak konusunu görüşmemiz gerek. Yakınlardaki bir köyün halkını katlettiniz.”

Mehmet kayıtsızca elini salladı. “Adamlarımız kendilerini saldırıya karşı savundular. Önemli bir şey değil. Söylesenize, dans etmeyi sever misiniz? Bugünlerde Konstantiniye’de ne tür danslardan hoşlanıyorlar?”

Parlak kırmızı renkli yeleğinin gözükeceği şekilde önü açık mavi bir ceket giymiş olan baş elçi durduğu yerde ağırlığını bir ayağından diğerine verdi. “En azından, ele geçirdiğiniz topraklar için bir ödeme talep etmemiz gerek.” Diğer beş elçiye hiç kıpırdamadan duruyorlardı.

Mehmet'in gülümsemesi, Radu'nun bile tüylerini diken diken etti. “Evet, ödeme. Konstantiniye’ye çok şey borçlu olduğumuzu söyleyebiliriz. Ama çok yakında, bütün borçlar silinecek.”

Odaya kan kadar yoğun bir sessizlik çöktü.

Mehmet birden neşeli ve mutlu genç sultana dönüşüp güldü. Ellerini çırpıttı. “Bir parti! Bu akşam. Bize Konstantiniye’de nasıl dans edildiğini gösterebilirsiniz. Hepinize dans ettireceğiz.”

Mehmet, Kemal’e eğilip onu lafa tuttu ve böylece elçileri görmezden geldiğini belli etti. Elçiler oldukları yerde kalakaldılar; ya durdukları yerde kıpırdandılar ya da hafifçe öksürdüler. Mehmet henüz gitmelerini söylemediği için gidemiyorlardı. Radu durduğu yerden adamların yüzünü göremiyordu ama mutlu göründüklerine hiç ihtimal vermiyordu.

Derken, en yakınındaki elçi ona döndü. Mehmet'e taç giyme töreninde bir hediye –bir kitap– getirmiş olan gri gözlü elçiydi. Radu bir sene sonra bile genç adamı kolaylıkla tanıyabildiğine şaşırdı. Hem elçi de onu tanımış gibiydi. Kaşlarını hayretler içinde kaldırdı, sonra da keyifsizce gülümseyip omuzlarıyla tahtı işaret etti.

Radu da benzer bir gülümsemeyle ona yanıt verdi.

Elçinin bunu bir davet olarak algıladığını görünce Radu şaşırdı. Adam diğer elçilerin yanından ayrılıp Radu'nun yanına geldi.

Herhangi bir giriş konuşması yapmaya gerek görmeden, "Daha önce Sultan'ın yanında dururdunuz," dedi.

"Her şey değişir."

"Doğru. Ben Cyprian."

"Radu."

Cyprian, Radu'nun elini kavradı ve gerektiğinden birkaç saniye daha uzun tuttu. Radu dokunuşları her zaman derinden hissederek, sıra dışı bir şey yapmamaya özen gösterirdi. Sanki birisine fazla sarılırsa ya da ayakta ona fazla yakın durursa normal olmadığı anlaşılabileceği gibi hissederek. Cyprian bu endişeye sahip değilmiş gibiydi. Radu'ya yakın duruyor, sıra dışı gözleri onu delip geçiyordu. Gözleri fırtınalı bir günde denizin aldığı renk gibiydi ve Radu'da bir tekneye çıktığında hissettiği türden bir etki yaratıyordu. Cyprian bakışlarını başka tarafa çevirene kadar zemin ayaklarının altından kayar gibi oldu.

"Söylesenize, sarayın dışında yemek yiyebileceğimiz bir yer var mı?" diye sordu elçi. "Burası hatırladığımdan da soğukmuş."

Aslında, salon mevsime rağmen gayet ılıktı. Ama Radu elçinin ısıdan söz ettiğini sanmıyordu.

"Üzgünüm." Radu gerçekten de üzgün olduğunu fark edip şaşırdı. "Bir parti için hazırlık yapmamız gerek."

"O halde sizi orada bulurum." Cyprian başını eğip gülümse-

di ve gözlerinin etrafında gözlerini neredeyse görünmez bir hale getiren kırışıklıklar belirdi. Radu, dünyanın en güzel gülümsemesinin Mehmet'e ait olduğunu düşünürdü ama gülümsediği vakit Cyprian'ın yüzündeki bir şeyin, Radu'ya günlerdir ilk kez umut verdiğini, yüzünün şeklini değiştirdiğini inkâr edemezdi.



Radu parti için üstünü değiştirirken kapısı çalındı. Kapıyı açtığı anda karşısında Mehmet'i görünce büyük bir şaşkınlık yaşadı. Tıpkı umut ettiği ve hayalini kurduğu gibi.

“Meh... Sultanım?” Radu yerlere kadar eğildi.

“Burada bekle,” dedi Mehmet ona her zaman eşlik eden Yeniçeri muhafızlardan birine. Radu'nun yanından geçip kapıyı kapatmasını bekledi.

Radu'nun kalbi o kadar gümbür gümbür atıyordu ki bir kez daha acaba Mehmet bu sesleri duyabiliyor mudur diye düşündü. “Neler oluyor?”

Mehmet, Radu'nun küçük misafir odasında hızlı adımlarla yürüdü. Ellerini arkasında kavuşturmuş, kaşlarını çatmıştı. “Aklıma bir fikir geldi.”

“Öyle mi?” Radu onu gözleriyle izledi. Mehmet'in varlığı odayı dolduruyordu. Mehmet başka bir şey söylemedi. Radu'nun onu konuşturması, orada tutması gerekiyordu. “Benim de güzel haberlerim var! Urbana, Bazilika'yı yarın test edebileceğimizi söyledi. Acaba onu herkese sergileyebilir miyiz diye düşünüyorum. Elçileri bile davet edebiliriz. Böylece, muhteşem topçu sınıfınızla ilgili öykülerle koşarak geri dönebilirler.”

Mehmet bakışlarını yere çevirmişti ve başını evet der gibi salladığı halde Radu'yu duymamış gibiydi. “Bugün Peloponez'e birlikler yolladım. İmparatorun erkek kardeşlerinin Konstantiniye'ye

gidip ona yardım etmesini engelleyecekler. Birliklerimiz orada bir hat oluşturur oluşturmaz resmi olarak savaş ilan edeceğiz. Ama sanırım bunu daha önceden yapacağım.”

Radu keşke Mehmet’in yanında volta atacak kadar yer olsaydı diye geçirdi içinden. Kapının orada dikilmeye devam ettiği takdirde patlayacakmış gibi hissediyordu. “Bir topçu gösterisi, bunun için kusursuz bir an olurdu!” Bunu gözlerinin önüne getirebiliyordu. Herkes sıraya dizilip gösteriyi izleyecekti. Saray erkânının şoku ve hayranlığı. Elçilerin korkusu. Mehmet’in ona gizli ve mutluluk dolu bir gururla bakması. Bunlar hep Radu’nun başarısı olacaktı. O olmasaydı, Urbana’ya kimse yardım etmezdi. Bu sadece ona ait olan bir projeydi. Radu’nun elde edeceği zafer, savaş ilan etmek için kullanılacaktı ve en sonunda aralarındaki o sahte soğukluğu da sona erdirebilirlerdi.

Mehmet durdu. Gözlerini kısıp Radu’ya bakarken ne düşündüğü anlaşılmıyordu. “O elçinin senin yanına geldiğini gördüm.”

“Ben... Ne?”

“Genç olanı diyorum. Eline geçen ilk fırsatta yanına geldi. Neden?”

Radu kendi düşüncelerinin yörüngesinden çıkmaya çalıştı. “Aslında, bilemiyorum. Benimle yemek yemek istedi.”

“Başka bir şey demedi mi?”

“Önceleri senin yanında durduğumu ama şimdi daha farklı bir pozisyonda olduğumu fark ettiğini söyledi.”

Mehmet gülümsedi. Ama onda Cyprian’ın samimi gülümsemesinden eser yoktu. “Ben de böyle olmasını umuyordum. Radu, senden bir şey yapmanı isteyeceğim. Bu konuda başka kimseye güvenemem. Bunu benim için ancak sen yapabilirsin. İmparatorluk için. Tanrı’mızın amacı için.”

Radu’nun kalbi daha da hızlı çarpmaya başladı. Mehmet için

sadece *kendisinin* yapabileceği bir şey. “Evet. Her şeyi yaparım. Senin için her şeyi yapacağımı biliyorsun.”

“Partide elçinin yanına git. Benden ayrılmak istediğini söyle. Planlarımla ilgili bilgileri Konstantiniye’ye vererek şehre yardım etmek istediğini söyle. Bir hain olmak istediğini söyle.”

Radu, Sultan’ın ondan ne istediğini idrak edemedi. “Ama... O zaman *şehirde* olmam gerekir. Sana eşlik etmek için nasıl vakitlice geri döneceğim?”

“Surların diğer tarafındayken bana bu taraftaki kişilerden daha çok faydan dokunabilir.”

Radu hangi düşünce dizisini izleyeceğini bilemedi. Mehmet için dünyadaki en değerli kişi olmasının yarattığı mutluluk mu? Ondan istenen şeyin yarattığı korku mu? Ya da onca plan ve çalışmadan sonra, surların önüne geldiklerinde Mehmet’in yanında olmayacağının yarattığı hayal kırıklığı mı?

“Onları nasıl ikna edeceğim? İkna etsem bile, Konstantin’e ne söylememi istiyorsun?”

“Ne istersen söyle. Hatta ona gerçeği söyle. Surlara karşı güçlerini salacak herkesten daha hazırlıklı olduğumu söyle. Donanmamdan, hava topumdan, lejyonlarca adamımdan söz et. Ona Konstantiniye’nin düşeceğini söyle. Ya da hâlâ umut sahibi olabileceğini söyle. Her halükârda, ona doğrulanabilir bilgiler ver ve seni kaçıran, çocukluğunu elinden alan kişilere karşı onun yanında savaşacağını söyle.”

“Ama öyle düşünmüyorum!”

Mehmet ellerini Radu’nun omuzlarına koydu, onu kıpırtısız duracağı şekilde tuttu ve gözlerine bakmaya zorladı. “Bunu ben biliyorum. Ama o bilmiyor. Sen benim surların arkasındaki gözlerim ve ellerim ol.”

“Ben senin yanında olmak istiyorum.” Radu kendi sesinde-

ki isteği duyuyordu ama bunu gizleyemiyordu. Ondan yeniden –kimsenin bilemediği bir süre boyunca– ayrı kalma düşüncesi göğsüne saplanan bir hançer kadar acımasızdı.

“Sana başka bir yerde ihtiyacım var. Bunu yapabileceğini düşünüyor musun?”

Radu evet der gibi başını salladı ama başı kendi kendine hareket ediyormuş gibiydi.

“Elçi sana güvenecek. O, senden... hoşlanıyor gibi.”

Radu bir anda kendisine geldi. Sözlerinin arkasında başka bir ima olup olmadığını anlamak için dikkatle Mehmet’in yüzüne baktı. Mehmet o kadar yaklaştı ki Radu onun nefesini dudaklarında hissedebiliyordu. “Sadakatinin kime olduğunu unutma. Bana söz ver.”

Onu öpmek için eğilmesi an meselesiydi. Radu güçlkle, “Bunu asla unutamam,” diye fısıldadı.

“Güzel.” Mehmet, Radu’yu alnından öptü. Radu gözlerini yumdu ve başını kaldırmamak için kendisine zor hâkim oldu. Mehmet’in dudakları onunkilere çok yakındı. Onu öpmesi çok mu kötü olurdu? Mehmet ona direnir ya da şaşırır mıydı? Yoksa Radu’nun hayal etmekte bile cesaret edemediği bir şekilde kendi dudaklarıyla mı yanıt verirdi.

Tam o sırada, Mehmet geri çekildi. “Bunu başaracağını biliyorum. Benim için Ayasofya Katedraline git. Seninle Konstantiniye surlarının içinde görüşürüz.”

“Surların içinde,” dedi Radu monoton bir sesle, Mehmet onu bırakıp geldiği gibi büyük bir hızla giderken.

*Şubat sonu*

Lada'nın o işkenceye biraz daha tahammül etmesi gerekiyor. Lidiyse, işkencecisi de hiç olmazsa bundan bu kadar keyif aldığı belli etmeyebilirdi. Sütannesi en sonunda Lada'nın saçlarını düzeltirken ahenkten yoksun bir şekilde mırıldanıp şarkı söylemesini sürdürdü.

“Seni yeniden bulduğu için Bogdan’ı öldürebilirim,” dedi Lada.

“Kolay olmadı. Oğlum görüldüğünden de zekidir.” Sütannesi duraksadı. “Ama o kadar da zeki değil.”

Lada alaycı bir ifadeyle güldü. Sonra, başı yana doğru çekilip de saçları tarağa takılınca bir küfür savurdu. “Annesini istediye sorun yok. Ama neden hâlâ benim dadımmış gibi davrandığını anlamıyorum.”

“Seni şapşal çocuk, Bogdan beni buraya kendisi için getirmeydi. Bana daha yeni merhaba demişti ki ‘Eflak’ı kurtarıırken’ seninle ilgilenecek birisine ihtiyacın olduğunu söyledi. Bunu başaracağına kesinlikle inanıyor. Sen konuşabildiğinden beri, o sana ait. O zaman da senin için her şeyi yapabilirdi, şimdi de yapar.”

Lada buna verecek bir yanıt bulamadı. Çocukluğunda Bogdan'ın ona her zaman sadık olacağını düşünmüştü. Birbirlerini yeniden bulduklarında eskiden olduğu gibi, aynı şekilde yaşamaları hiç de zor olmamıştı. Ama Lada, Matei'den sonra sadakatin kesin bir şey olmadığını biliyordu. "Ondan seni bulmasını ben istemedim."

"Eh, beni seven Radu'ydu zaten. Ama ben seni ikimize yetecek kadar çok seviyorum." Tarak bir saç düğümüne daha takıldı.

"Tanrı aşkına, dadı. Ben..." Lada durdu ve hissettiği acıya dayanmak için çenesini sıktı. "Sana dadı demeye devam edemem. İsmin nedir?"

Dadısının parmakları Lada'nın şakağında durakladı. Şakağını çok hafifçe bir kere okşadığında Lada bu hareketinin kasıtlı olup olmadığını merak etti. "Oana."

"Tamam. Oana, işin ne zaman bitecek?"

Sütannesesi –hayır, Oana– güldü. Ayrıldıklarından bu yana dişlerinin çoğunu kaybetmişti. Lada onun her zaman yaşlı olduğunu düşünmüştü ama artık Oana'nın onunla ve Radu'yla ilgilenmeye başladığında çok genç bir kadın olması gerektiğini fark edebiliyordu. İşin aslı, kadının hâlâ sağ olduğuna bile inanamıyordu. Edirne'ye götürüldükleri andan itibaren, Oana onun zihninde var olmaktan çıkmıştı. Ama Oana güçlü ve sağlam bir kadındı, ayrıca da her zamanki gibi becerikliydi.

Lada bu yüzden o gece onu hem çok sevdi hem de nefret etti.

"İnşa etmektense yok etmek daha kolaydır," dedi Oana. "Sen de uzun süredir görünüşünü yok etmekle meşgulmüşsün."

Lada sütannesinin –Oana'nın– en sevdiği sözcükleri Transilvanya'nın yakılmasıyla değil, saçlarını taramasıyla ilgili olarak kullanmasındaki ironiden hiç hoşlanmadı.

"Ne önemi var ki? Yabancı bir krala bir kız olarak değil, bir asker olarak sadakat yemini edeceğim."

“Bu tür şeylerin önemi vardır küçüğüm. Şimdi, kıpırdama.” Oana tarağın sert tahta kenarını Lada’nın şakağına vurdu. Lada onun bu kez bunu kasıtlı olarak yaptığından emindi.

Hunedoara’daki kalede onlara verilen ufak odada şömine yoktu. Taşlar adeta buzdan oyulmuş gibiydi. Oana’nın iki kere su kâsesinin buz tutmuş yüzeyini kırması gerekmişti. Lada şiddetle titriyordu ama tarağın bitmek bilmez saldırısı altında zihninde dönüp duran düşünceler daha da şiddetliydi.

Oana en sonunda tatmin olup giyinmesine yardım etti. Yeni kral Ladislas ona bir elbise hediye etmişti. Lada bunu reddetmenin saygısızca, hatta tehlikeli olacağını biliyordu. Yine de odada şömine olmaması iyiydi. Yoksa elbiseyi şömineye atardı.

Oana elbisesinin bağcıklarını fazla sıkınca Lada onun eline vurdu. Oana da onun eline vurdu. En sonunda, ikisi de Lada’ya elbiseyi giydirme konusunda Lada’nın şimdiye kadar yaşamadığı kadar büyük bir savaş verdikleri için kıpkırmızı olmuş ve ter içinde kalmışlardı.

“Bu lanet şeyin içinde nefes alamıyorum.” Lada kollarını kaldırmaya çalıştı ama elbisenin kolları onun geniş omuzlarına ya da kalın kollarına göre dikilmemişti. Güç bela hareket edebiliyordu. Oana’nın elbisenin bel kısmını biraz açması gerekmişti ve Lada’nın göğüsleri yine de büstiyerinin üstünden dışarı taşıyordu. Oana oraya da bir parça kumaş ekleyerek o yumuşak çıkıntıları örtmeye çalıştı.

“Bu elbise zincirli zırhımdan da ağır.” Lada etekleri oluşturan kumaş katmanlarını ve eteklerin şekli bozulmasın diye elbiseye dikilmiş olan daha da sert bir şeyi çekiştirdi.

“Bunun bir zırh olduğunu düşün.”

Lada alaycı bir ifadeyle gülümsedi. “Bu beni neye karşı koruyabilir ki?”

“Alaylardan. Aşağılanmaktan. Adamların sana alışık ama burası bir saray. Her şeyi kurallarına göre yapman gerek. Bu işi berbat etme.” Oana, Lada’nın lülelerinden birini çekip daha zarif bir şekle soktu. Başının tepesine de dantelli bir mendil yerleştirdi.

“Radu burada olmalıydı.” Lada çaresizlik içinde yere baktı. “Bu insanlarla nasıl konuşacağımı bile bilmiyorum.”

“Radu her zaman bu konuda daha başarılıydı ama sen gittikten sonra kendisini nasıl idare etti? Onun için endişelenmiştim. Seni öldüreceklerini ve Radu’nun kalbini kıracaklarını düşünmüştüm.” Oana’nın sesinde hasret dolu, şefkatli bir ifade vardı.

Lada içine derin bir nefes çekti. Daha doğrusu çekmeye çalıştı, o korkunç elbisenin içinde bunu yapması imkânsızdı. Oana, onun nerede olduğunu sorduğundan beri Radu’dan pek söz etmemişlerdi. Gerçekler su kâsesindeki buz kadar soğuk ve kırılıyordu. “Yepyeni bir erkek oldu. Zeki. Sinsi. Fazla yakışıklı. Zamanla da benim için bir yabancı haline geldi.” Radu’dan hiçbir mektup, hiçbir haber almamıştı. Oana’ya, Radu’nun geleceğini söylemek istedi ama aradan çok uzun süre geçmişti. Ya gelmezse ne olacaktı? “Ben gittiğim vakit, Radu Osmanlıları seçti. Dolayısıyla, yanılıyorsun. Ben hayatta kaldım, Radu’nun da yeni bir kalbi oldu.”

“O halde, hiçbir ortak noktanız yok muydu?”

Lada’nın bir hapishaneyi andıran büstiyerinden boğuk bir kahkaha yükseldi. “Tek bir şey vardı.” Lada yine yokluğunun Radu’ya, Mehmet’in o çok arzuladığı ilgisinin ve sevgisinin bir kısmını verip vermediğini merak etti.

Buna rağmen kendisini bunu düşünmemeye zorladı.

Lada büstiyerini çekiştirip biraz daha rahat bir hale getirmeye çalıştı. Şık Osmanlı giysilerini özlemişti. En azından, o giysiler rahat olan kat kat tuniklerden ve pelerinlerden oluşuyordu. “Bunu giyerek yanlış bir izlenim vereceğim.”

“İyi bir izlenim demek istedin herhalde.”

“Evet, kesinlikle öyle.”

Oana onu eleştirel bir gözle süzdü ve pes etmiş gibi ellerini havaya kaldırdı. “Görünüşün konusunda elimizden gelenin en iyisi bu. Diğer konulara gelince, bu akşam Radu’ymuşsun gibi davran.”

Lada kalbinin hemen üstünde ince bir sızı hissetti. Oana kavuştuğu kişinin Lada değil de Radu olmasını mı istiyordu? Herkes, her zaman Radu’yu daha çok severdi. Şimdi de Radu ve Mehmet birbirlerine sahipti, Lada’nın sahip olduğu tek şeyse tıraşını bir silah olarak kullanan bu kadındı.

Eh, Lada bir geceliğine Radu olabilirdi. Önce yüzünü ekşitti, sonra da kocaman bir gülümsemeyle iri gözlerini elinden geldiğince açtı. Radu’yu en iyi bu şekilde taklit edebiliyordu.

Oana geri çekildi. “Ama bu korkunç, kızım. Yanılmışım. Sen yine kendin gibi davran.”

Lada eğik gözkapaklarını daha da eğdi. Zaten bir başkası gibi davranmayı hiç becerememişti.



Hunedoara kalesi Edirne’deki herhangi bir başka yapıya kıyasla ufaktı ama Târgoviște’dekilere kıyasla büyüktü. Etrafı bir hendekle çevriliydi ve kalenin arkasında dik bir tepe vardı. Lada kışın duvarın üstünden puslu ufka doğru uzanan toprakları izlemeyi severdi. Oradan Eflak’ı görebildiğini hayal ederdi.

Ama o gece bunu yapacak vakti yoktu. Küçük odasından çıktı ve kulenin bir yılan gibi kıvrılan merdivenlerinden aşağıya indi. Birkaç korkunç saniye boyunca, elbisesinin onu öldüreceğini sandı ama aşağıya inmeyi başardı. Onu Stefan karşıladı. Adamlarından Macarca konuşan tek kişi oydu ama bunu kimse bilmiyordu.

Her zamanki gibi onun bilgilerini toparlayacak, oradan buradan bulduğu parçaları bir bütün haline getirecekti.

Açık avludan kalenin ortasına doğru yürüdüler, sonra da kocaman tahta bir kapıdan taht odasına girdiler. Zemin rengârenk karolarla döşenmişti ama oradaki hiçbir fayans Lada'yı etkileye-
mezdi. Edirne'den sonra, kiliseler haricinde her şey sıradan gö-
züküyordu. Bu kalenin duvarları beyaza boyanmıştı ve duvarlara
şık duvar halıları, kasvetli Macar soylularının yaldızlı, çerçeveli
resimleri asılmıştı.

Lada, Edirne'de yaşadığı süre boyunca büyük ve hoş pencere-
lere alışmıştı. Başka yerlerdeki kalelerin süs amacıyla değil, sa-
vunma amacıyla inşa edildiğini unutmuştu. Ama bu durumu telafi
eden avizeler ısıltı ısıltı ve iki şömine de gürül gürül yanıyordu.

Kendi odasının buz gibi olmasına karşın taht odası boğucu de-
necek kadar sıcaktı. Lada hep kadınların bayılmasının bir zayıflık
belirtisi olduğunu düşünmüştü ama artık bunu anlayabiliyordu.
Sorun vücutları değil, giysileriydi.

O gece programdaki tek şey kendisi değildi. Bitmek bilmez
sıkıcı Macarca konuşmalar sonunda, nihayet sıra ona geldi. Kra-
lın önünde diz çökmek onu rahatlattı, bunu yaparken hiç olmazsa
ayaklarının üstüne basmıyordu. Diz çökerken etraftan tiz gülüş-
meler ve şok içinde fısıldayan insanların sesleri duyuldu. Halbuki
ondan önceki adam da diz çökmüştü.

Diz çökmek yerine ne yapması gerekiyordu acaba? Dehşet
içinde yapabileceği hiçbir şey *olmadığını* fark etti. O elbiseyle
tek başına ayağa kalkması imkânsızdı. Yüzü kızarmış bir halde
krala baktı.

Önceki hükümdarın yerine geçmiş olan son derece genç Kral
Ladislav titriyordu. Lada ilk önce onun üşüdüğünü ya da korktu-
ğunu sandı ama kralın titremesi hiç durmadan devam ediyordu.

Serebral palsisi vardı ve bu hastalık her hareketinden belli oluyordu. Lada'nın bu kralın tahtta uzun süre kalamayacağını tahmin etmesi için merhametsiz olması gerekmiyordu.

Ondan daha genç, fiziksel olarak daha güçsüz ama yine de ondan daha önemli olan biriydi bu kral. Bu yüzden, başını eğip söylemesi gereken sözcükleri mırıldandı. Transilvanya cephesini—onun oraya doğrudan o bölgede terör estirerek gelmesine kimse itiraz etmedi—korumaya ve sınırları Osmanlı tehdidine karşı güvende tutmaya yemin etti. Nihayet, krala ve Macar kraliyetine bağlı kalacağına dair ant içti.

Görünürde bir taç yoktu. En azından, Ladislas'ın titreyen başının üstünde kesinlikle yoktu.

Lada yemini ettikten sonra, büyük bir utanç içinde olduğu yerde kalakaldı. Ayağa kalkamıyor, yardım da isteyemiyordu. Dirseğini kavrayan bir el imdadına yetişti. Stefan onu güzelce ayağa kaldırırken hafifçe gülümsedi. Lada yüzündeki ifadenin ne kadar rahatladığını gizlediğini umarak elinden geldiğince nazik bir şekilde ona başını salladı. Birlikte odanın arka tarafındaki yerlerine geçtiler.

Resmi tören sona erdikten sonra, herkes yerinde kaldı. Belli ki her zaman daha sonra resmi bir davet düzenleniyordu. Lada destek almak için bir duvara yaslandı. Elbisesi yüzünden alışık olmadığı bir pozisyonda kalmaktan dolayı her yanı ağrıyordu. Kimse onunla konuşmuyordu. Müttefik kazanmak için birileriyle konuşması gerektiğini biliyordu ama gülümseyemiyordu bile. Bunu yapabilmek için çenesini fazla sıkıyordu. Bir dost edinebilmek için sarf ettiği çabayla birilerini haydi haydi öldürebilirdi.

Hayır. Birini öldürmek onunla dost olmaktan *çok* daha kolaydı.

Ancak bu belli belirsiz hayal kırıklığının nedenini anlayamadığında korkunç bir şeyi fark etti. Soylu bir kadın gibi görünürse er-

keklerin onunla konuşacağını sanmıştı. Elbette onların flört girişimlerine karşı gelirdi ve kendisini zaten öyle yapmaya hazırlamıştı.

Kendisini hazırlamadığı şeyse bir elbise giymiş ve saçları taranmış bir haldeyken tamamıyla görünmez olacaktı. Belki de bir elbisenin içinde o kadar akıl almazdı ya da diz çökerek o kadar rezil olmuştu ki hayatta kimse onun soyluların arasında olması gerektiğine inanmazdı.

Lada'nın aklına Mehmet'in düğünü geldi. Tek başına, yapayalnız, bir yeri ve değeri olmadan ayakta kalmıştı o düğünde. İçine titrek bir nefes çekti. Ama bu durum aynı değildi. Aynı kişi değildi ki. Artık Mehmet ve Radu'dan daha fazlasına sahipti.

Ama artık *onlara* sahip değildi. Bu gece, o kaybı tüm ağırlığıyla hissediyordu. Yanında olacak, bu görgü kuralları ve politika savaşını onun için savaştıracak bir erkek kardeşin yokluğunu hissediyordu. Elbisesine ve saçlarına gülecek ama her şeyi onun için çözümleyebilmek için yalnız olmayı deli gibi isteyecek bir erkekten de yoksundu.

Belki de asla güçlü olamayacağı bir yerde kaybolmuş olan bir kız olmaktan asla kurtulamamıştı.

Stefan'ın etrafta dolaşp insanlarla konuştuktan sonra yanına geldiğini fark etmesi birkaç dakikasını aldı. “Neler öğrendin?” diye sordu tanıdık bir yüz gördüğü için rahatlayarak ve minnet hissederek. Bu, Stefan'ınki gibi kimliksiz ve boş ifadeli bir yüz olsa da.

“Taç,” dedi Ladislav'ın birkaç rahiple ve uzun boylu, kendinden emin görünümlü bir adamla konuştuğu yeri işaret ederek. Soyluların geri kalanı iki adamın ve bir soylu kadının etrafında dönüp duruyordu. Kadının son derece güzel olduğunu itiraf etmesi gerekirdi. Şık giysilerini Lada gibi içinde kıvrandığı bir şey gibi değil, bir zırh gibi taşıyordu. Etrafındaki herkesin dikkatini

çekişi, krala sık sık fırlattığı sert bakışlar, Lada'ya Mehmet'in annesi Hüma Hatun'u hatırlatıyordu. Lada oradan ayrılırken Hüma Hatun o kadar hastaydı ki şimdiye dek kesin olarak ölmüş olması gerekirdi. Hüma Hatun'un öldüğü düşüncesi, Lada'yı tuhaf bir şekilde hüzünlendirdi. O kadın hem bir tehditti hem de bir katildi. Ama yaptığı her şeyde *çok* başarılı olmuştu.

Katman katman, altın işlemeli şık giysileri içindeki kadın, tam o sırada bir an için Lada'yla göz göze geldi. Lada kendisinin tartılıp biçildiğini ve hemen göz ardı edildiğini hissetti. Bu biraz canını acıttı.

"Taç nerede?" diye sordu Lada, Stefan'ın dikkatini dağıtacağına sevinerek.

"Varna'dan sonra, Polonya Kralı muhafaza etmek için onu aldı. Ama taç olmadan kimse Macaristan'ın gerçek kralı olamaz. Elizabeth onu elinde tutabilmek için elinden gelen her şeyi yapıyor."

"Elizabeth mi?"

Stefan ışıldayan kadına doğru başını salladı. Birden her şey anlam kazandı. "Elizabeth onun annesi mi?" diye sordu Lada.

"Macaristan'ın gerçek hükümdarı. Ama tacı geri alacak parası yok. Ladislas bu parayı bulana dek hükümdarlığı gayri meşru olacak. Yanındaki adam da vekili Ulrich. Bu ülke onunla Elizabeth arasında idare ediliyor."

"Ladislas'ın hükümdarlığının itibarı kadar kısa süreli olacağını düşünüyorum."

"Kimse onu doğrudan öldürmekten söz etmiyor. Ondan kötü bir şekilde bile söz etmiyorlar. Ladislas önemli değil. Esas taht Elizabeth'e ait."

"Ya Ulrich?"

"Onun en olası halefi o. Kraliyet ailesiyle uzaktan da olsa bir bağı var. Mütevazı ve sevilen biri."

“Bunu nereden biliyorsun?”

“Hizmetkârlarıyla konuştum. Birini tanımanın en iyi yolu budur. Diğeriyse...”

Konuşmaları bir sessizlikle kesildi, arkasından bir ses dalgası geldi. Lada kalabalığın bakışlarını Hunyadi’nin durduğu kapı eşiğine kadar izledi. Bir önceki gün Hunyadi, Transilvanya sınırına gidip oradaki bir sorunu halletmişti. Omuzlarındaki binici pelerinine ve yüzündeki yorgun ifadeye bakılacak olursa oraya daha yeni varmıştı. Hunyadi gülümseyip ellerinden birini kaldırıırken salonda tezahüratlar yükseldi. İnsanlar onunla konuşmak için yanına koşturdu. Elizabeth onu gözlerini kısarak izledi. Sonra kalabalık ona yer açmak için iki yana açıldı ve Elizabeth onu karşılayarak uzun uzun sarıldı.

“İstese bunların hepsine sahip olabilir,” dedi Lada.

Stefan başını salladı. “Öyle bir niyeti yok. Ama askerleri kontrol ediyor, bu da bu kaledeki herkesten daha fazla güç sahibi olduğu anlamına geliyor.”

Eflak’ta da durum aynıydı. Prens’e kendisine ait olacak birlikler, kaleler ya da savunma gücü verilmiyordu. Prens, her biri kendi askerlerini hazırda tutan *boyarlara* bel bağlamak zorundaydı. Bu şekilde güçlü bir lider olmasının önu kesiliyordu.

Kral Ladislas, Hunyadi’ye elini salladı. Hunyadi bunu görmedi. Lada bunu görünce krala acıdı ama daha çok da güçsüz olduğu için ondan nefret etti. Orası onun ülkesiydi ama bir başka adamın bütün güce sahip olmasına izin veriyordu. Her şeyi yitirmeyi hak ediyordu. Lada, Elizabeth’in tahtı kendisine almaktansa güçsüz bir erkek evlada neden güvendiğini de bir türlü anlayamıyordu.

Hüma Hatun da aynı oyunu oynamış, sonunda sürgüne yollanmıştı. Oğullar aracılığıyla gelen güç, kocalar aracılığıyla gelen güçten daha güvenli değildi.

“Tahtın bir adayı daha olduğunu söylemiştin,” dedi Lada, Stefan’a.

Hunyadi’yi karşılamaya tek bir adam gitmemişti. Tek başına orada duruyor, koyu renkli gözleriyle Macaristan’da önemli olan herkesin bir an için bile olsa nasıl Hunyadi’nin dikkatini çekmeye çalıştığını izliyordu. Hunyadi’dan çok daha ince yapılı ve onun asla giymeyeceği kadar şık giysiler içinde olsa da Lada onda da o aynı kararlı çeneyi ve kendinden emin kaşları gördü. Ama Hunyadi’nin bakışları cesur ve dürüstken, oğlununkiler içten pazarlıklı ve sır küpü gibiydi.

“Matthias,” dedi Stefan.

Lada gece boyunca Matthias’ı izledi. Matthias ona hiç bakmadığı için yakalanmaktan korkmadan onu izleyecek kadar vakti oldu. Matthias’ın yüzünde boynunda asılı olan altın zincir ve yeleğindeki değerli taşlardan oluşan broşlar kadar fiyakalı bir gülümseme vardı. Bunlar göz kamaştırmayı amaçlayan süslerdi. Birisiyle konuşurken gözleri ya hep kısık ve küstahtı ya da çoğu zaman kimseyle *konuşmuyordu*.

Hunyadi bir köşeye sıkışmış, aşılması mümkün olmayan bir elbise duvarının arkasına hapsedilmişti. Lada onu kıskanmıyordu. Hunyadi bir duldu ve ülkenin en güçlü erkeğiydi. Aile isminin olmaması, zenginliğinin yanında sönük kalıyordu. Lada keşke Hunyadi onlardan kurtulabilse de konuşabilseler diye düşündü. Ne konuda konuşacakları önemli değildi. Ama Hunyadi oradaki tek müttefikiydi ve Lada onsuz yalnız kalmış gibiydi.

Nicolae, Lada’nın yanına geldi. Davete katılabileceği kadar şık giysiler bulmuştu. Lada onun giysileri nereden ya da nasıl

bulduğunu bilmiyordu ve umurunda değildi. Nicolae'yi görmek onu rahatlatmıştı.

“Dans etmelisin. Ya da en azından birileriyle konuşmalısın,” dedi Nicolae.

Lada başını salladı. “Bir faydası olmaz. Buraya ancak üstüne bir elbise geçirilmiş bir domuz kadar aitim ve ağzımı açtığımda herkes bunu anlar.”

“Aslında içeri girerken elbiseli birkaç domuz gördüm. Hiçbiri kapıdan içeri giremedi. Sen kesinlikle onlardan daha iyi durumdasın.”

Lada başını sallayarak Nicolae'nin onu duvardan uzaklaştırmasına izin verdi. “Bak, kimse kralla konuşmuyor.” Nicolae onu o yöne bakması için dürtükledi. “Onunla konuş.”

“Onunla kimse konuşmuyor çünkü onun bir önemi yok. Ben de bir hiçe sadakat yemini etmiş bulunuyorum.”

Lada'nın ses tonu Nicolae'yi uyarmış olmalıydı ki hemen onu diğer yöne döndürdü ve Lada'yı taht odasından avlunun buz gibi serinliğine çıkardı. Yanından geçtikleri herkese gülümseyip başını salladı ve Lada'yla birlikte hızla ana kapıdan çıkıp köprüyü aştı. Lada sırtını taş sütunlardan birine yaslayıp bütün ağırlığını ona verdi.

“Orada diz çöktüm ve bir başka krala –yabancı bir krala– boş yere sadakat yemini ettim Nicolae. Kral tahtıma çıkmama yardım etmeyecek. Kendi tacını bile ele geçiremiyor. Ona yemin etmekle elime ne geçti?”

Nicolae, Lada'nın ellerini tuttu. “Sen yapman gerekeni yapıyorsun. Senin yaptığın o küçük bağınazın, üstüne yazıldıkları kâğıttan da değersiz olduğu anlaşmalar yapmasından ve müttefiklikler kurmasından farksız. Kardeşin de aynı şeyi yapardı. Ha-

yatta kalmalısın. Macaristan sana kucak açtı. Bu avantajı kullan. Hunyadi güçlü bir müttefik. Senin tüm çabalarına rağmen seni önemsiyor. Bu iyi bir durum. Kesinlikle ormanda gizlenmekten ve Transilvanya'ya saldırmaktan daha iyi.”

“Ama biz buraya bu amaçla gelmedik ki.”

Nicolae omuzlarını silkip ayaklarını buz gibi havaya karşı yere vurdu. “Ben buraya Osmanlılardan uzaklaşmak için geldim. Hepimiz öyle yaptık. Bu şansı bize sen verdin.”

“Matei bana karşı casusluk yapıyormuş,” dedi Lada. Bunu kimseye söylememiştir; bu bilgiyi utanç, öfke ve belki de biraz onun ölümünden dolayı duyduğu suçluluk duygusundan gizlemiştir. “Mehmet’e bilgi veriyormuş.”

Nicolae feci bir küfür savurdu, nefesi gece havasında buharlaştı. “O halde Matei gerzeğin tekiymiş. Herkesi daha yakından izlerim. Ama şunu biliyorum: Hepimiz için zaten çok şey yaptın. İyi bir durumdayız. Hunyadi’nin yanında savaş. Böylece yabancı krallar sadakatini kabul ederler. Adamların sana saygı duyuyor ve sana sadıklar.” Gülümsedi. “Eflak’ın küçük ejderhası için büyük işler bunlar.”

Lada, Nicolae’nin ona yardım etmeye çalıştığını biliyordu ve adamlarının mutlu olmasından dolayı içi rahattı. Onları kölelikten kurtarmıştı. Onlara savaşta başarıyla liderlik etmişti. Zamanının en önemli adamlarından birinin saygısını kazanmıştı.

Uyuşmuş bir halde karanlığa baktı. Macaristan gecesine. Eflak gecesine değil.

Yeterli değildi.

Asla yeterli değildi.

*Mart sonu*

Radu'nun partiden önce, Mehmet'e ihanet etmeye ve İmparator Konstantin'in amacına destek vermeye hazır olduğuna dair Cyprian'ı ikna etmesi için sadece bir saati vardı. Hemen Kemal'in evine gitti. Kemal orada değildi ama zaten Radu'nun konuşması gereken kişi o değildi.

"Nazire?" diye seslendi ön kapıdan içeri dalarak. "Fatima? Nazire?"

Nazire hemen peşinde Fatima'yla ön odaya koştu. Nazire'nin ellerinde üstünden yere sular damlayan bir el havlusu vardı. Yüz ifadesi endişeliydi. "Ne oldu?"

"Gidiyorum. Konstantiniye'ye gidiyorum."

"Saldırıya mı geçiyorlar? Hemen mi?"

"Hayır. Hayır, ben..." Radu duraksayıp etrafına bakındı. "Yalnız mıyız?"

"Evet, tabii."

Radu birden bitkin düştüğünü hissedip oturdu. Ellerine baktı. "Mehmet benden iltica etmemi istedi. Bir elçiyi İmparator Kons-

tantin'e yardım etmek istediğime dair ikna etmeliyim. Her şey plana göre giderse bu gece kaçacağım.”

Nazire ağzını ıslak havluyula kapattı, sonra havluyu indirdi. “Bu gece mi?”

“Evet.”

“Ama ya hâlâ Mehmet'e sadık olduğunu anlarılarsa?”

“Anlayamazlar. Onlarla yeni bir hayata başlıyormuşum gibi davranmam gerek. Asla geri dönmeyeceğimi düşünmeleri gerek. Mehmet'in Kemal'e ne söyleyeceğini bilmiyorum ama senin gerçeği bilmeni istedim. Hiçbir şekilde sana yazamam ya da iletişim kuramam.”

Nazire'nin yüzü ani bir kararlılıkla sert bir ifadeye büründü. “Sorun olmaz. Ben de seninle geliyorum.”

“Ne? Hayır. Gelemezsin!” Radu şaşkınlıkla ayağa kalktı.

“Gelebilirim ve geleceğim de. Sen bunca zamandır bize baktın. Şimdi sana borcumu ödeme vakti geldi. Bu sır senin tek başına dayanamayacağın kadar büyük. Karın olduğum için geleceğim.”

“Çok tehlikeli! Yalan söylediğim anlaşılırsa ikimizi de öldürürler!”

“Zaten bu yüzden gelmem gerekiyor! Bir adam neden sevgili karısını o kadar büyük bir tehlikeye atsın? Sırf senin yanında olmam bile, senin sadakatini onlara her şeyden fazla kanıtlar. Hem bunca senemi Yunanca çalışarak geçirdim. Onu kullanmanın da vakti geldi.”

Radu hayretle başını salladı. Destek almak için Fatıma'ya döndü. “Ona bunun bir çılgınlık olduğunu söyle.”

Fatıma ağlayacakmış gibiydi ama başını salladı. “Nazire haklı,” diye fısıldadı. “Seni güven içinde tutmanın en iyi yolu bu. Biz de geleceğiz.”

“Ama sen yolculuk yapmaktan nefret edersin!” Radu muzaffer bir edayla Nazire’ye baktı. “Fatima’nın gelmesini isteyemezsin.”

“İstemiyorum zaten.” Nazire, Fatima’ya dönüp yüzünü nazikçe ellerinin arasına aldı. Dudaklarını kızın kulaklarına yaklaştırıp Radu’nun duyamayacağı bir şey fısıldadı. Sonra, “Anladın mı?” diye sordu.

Fatima hayır der gibi başını sallarken yanaklarından aşağı sessiz gözyaşları süzülüyordu. “Gelebilirim,” diye fısıldadı. “Sen neredeysen, ben de orada olmak istiyorum.”

“Ben de sen neredeysen, orada olmak istiyorum. Ama güvende olman gerekiyor.” Nazire, Fatima’ya Radu’nun kalbini sızlatan bir şefkatle baktı. “İkimiz için bu fırtınaya dayanabilirim ama bunu ancak kalbimde sevgili Fatima’nın iyi olduğunu bilirsem başarabilirim.”

Fatima başını önce yine hayır anlamında, sonra gözyaşları arasında evet der gibi salladı.

“Senin için geri döneceğim. Her zaman.” Nazire ağızlarının arasındaki mesafeyi, tıpkı Radu’nun Mehmet’in yaptığını hayal ettiği gibi kapattı. Ama bu öpücük, Radu’nun hayal ettiğinden çok daha tatlı ve çok daha içtendi. İki kadının aşkına ve kalp kırıklığına izinsiz şahit olmamak için başını diğer tarafa çevirdi.

Nazire hafifçe öksürdü. Radu arkasına döndüğünde onun hâlâ Fatima’ya sarılmakta olduğunu gördü. Fatima yüzünü Nazire’nin omzuna gömmüştü ama Nazire’nin yüzünde yırtıcı bir ifade vardı. “Ne zaman gidiyoruz?”



Cyprian, Mehmet’in partisinin verildiği salonun büyük kapılarının orada bekliyordu. Elçi sakın görünmeye çalışıyordu ama

parmaklarını mavi pantolonuna pat pat vuruşundan gergin olduğu anlaşılıyordu. Radu, Konstantiniye’de giyilmekte olan giysileri sevmezdi. Giysi katmanlarının bu şekilde kasıtlı olarak sergilenmesinin çiğ ve sığ olduğunu düşünürdü. Ama diğer elçilerin aksine, Cyprian’ın kat kat giysileri birbiriyle uyumluydu ve fazla sırtıtmıyordu. Radu kendisinin de yakında o tür giysiler giyeceğini düşündü.

Parmakları kıvrımlarından birine takılana dek sarığına dokunmakta olduğunu fark etmedi.

Ve dua. Ne zaman dua edecekti? Kardeşleriyle dua etmekten alıkoyulacak olması, uykusundan mahrum edilmesi gibi bir şeydi. Bunun düşüncesi bile ona ruhunun çoktan yıpranıp yorgun düştüğünü hissettiriyordu. Dua etmenin bir yolunu bulacaktı. Bulmak zorundaydı. İçinden bile dua etse, Tanrı onu duyardı.

Kapıdan dışarı Radu’nun tatsız düşünceleriyle büyük bir tezat oluşturan bir ışık ve müzik sesleri sızıyordu. Vakit kaybetmenin bir faydası yoktu. Salonun karşı tarafına, bakışlarında önce anlık bir mutluluk, daha sonra da endişeli bir ifade beliren Cyprian’a doğru yürüdü.

“Geldiniz,” dedi Cyprian. “Gelmeyeceğinizden korkmaya başlamıştım.”

“Hepimiz Sultan’ın kaprislerinin köleleriyiz.” Radu ağzından sanki oraya aitmiş gibi bir anda dökülen bu sözcüklerden nefret etti. “Cyprian, bu karım Nazire.”

Radu’nun yanında Nazire’nin olduğunu nihayet fark eden Cyprian yüzünü anlık bir şaşkınlıkla buruşturdu. “Karınız mı?” Yılların oluşturduğu bir alışkanlıkla elini uzatıp Nazire’nin elini tuttu ve öptü.

“Merhaba,” dedi Nazire gergin bir sesle. Sürekli olarak arkasına bakıyordu. Radu onun, bu davranışın ne kadarını endişeli oldu-

ğu, ne kadarını da aldatmacalarını elçiye yutturmak için yaptığını bilemedi.

“Bir karınız olmasını beklemiyordum doğrusu.” Cyprian kaşlarını çatıp başını salladı. “Yani, çok gençsiniz. Benimle aynı yaştasınız.”

Radu gergin bir ifadeyle gülümsedi. “Nazire gibi birini bulduğunuzda beklemenize gerek kalmıyor.” Cyprian’ın arkasındaki partiye, sonra tekrar koridora baktı. “Özel olarak konuşabilir miyiz?” dedi alçak sesle.

“Elbette.” Cyprian onların peşinden yan bahçeye gitti. Orası Radu’nun pek çok kere Mehmet’in gizli notlarını okumak ve sonra yok etmek için gittiği yerdı. Onu bekleyen ne olduğunu bilmesine rağmen o kadarcık bir yakınlık seviyesine bile razıydı.

Bahçede yeteri kadar yürüdükten sonra Radu, Cyprian’a döndü. “Buradan gitmek istiyoruz.”

“Ne?”

“Hem de hemen. Artık Mehmet’i destekliyormuşuz gibi rol yapamayız. Babası beni kaçırdı, işkence etti ve tüm çocukluğumu elimden aldı. Burada öylece durup, Mehmet’in aynı şekilde Konstantiniye’yi ele geçirişine seyirci kalamam.”

Cyprian’ın yüzü soldu. “Demek gerçekten de saldırmayı planlıyor.”

“Hazır olur olmaz. Bizi şehre, İmparatora götürebilir misiniz? Elimden gelen her şeyi yaparım. Mehmet’le büyüdüm ve ona hizmet ettim. Onun gerçek mizacını ve planlarının çoğunu biliyorum. Size yardım edebilirim.”

Cyprian tamam der gibi başını salladı. Mehmet haklı çıkmıştı. Cyprian, Radu’dan bilgi almayı planlamış olmalıydı. Yoksa neden onlara hemen güvensindi ki? “Hemen gitmemiz gerek,” dedi.

“Biz hazırız.” Radu kendisinin ve Nazire’nin valizlerini bir taş sıranın arkasından çıkardı.

“O da mı geliyor?” Cyprian’ın şaşkınlığı, Nazire’nin söylediklerini doğruluyordu. İkili oynayan hiçbir casus, masum bir kadının hayatını tehlikeye atmazdı. Radu içinden, *Lütfen, lütfen Nazire’nin bu durumu sağ salim atlatmasına yardım et*, diye dua etti. Kendi canını Mehmet’in amacı için tehlikeye atması ayrı bir konuydu ama Nazire’nin de hayatını tehlikeye attığını bilmek midesini bulandırıyor.

“Radu benim kocam.” Nazire onun elini tuttu. Radu’nun korkuları biraz olsun yatıştı. Onun fedakârlığından herhangi bir mutluluk hissetmek bencilceydi ama elinde değildi. “O nereye giderse, ben de oraya giderim.”

“Pekâlâ.” Cyprian’ın peşinden onun elçiler için ayrılmış bulunan misafir ahırlarına gittiler. Elçinin genç hizmetkârlarından biri orada bekliyordu. Delikanlı ufak tefekti, zeki bakışları ve karma-karışık gür siyah saçları vardı. Cyprian’ın hızla fısıldadığı sözlerden sonra çocuk üç atı eyerledi.

Radu takip edilmeyeceklerini çok iyi biliyordu ama Cyprian’ın paranoyası bulaşıcı olmalıydı. Şehirde ilerlemeye başladıktan sonra, kendisini sürekli olarak arkasına bakarken buldu. Edirne’nin dışındaki tepeye çıkarlarken gördüğü manzara, imparatorluğu ilk kez gördüğü manzarayla aynıydı. Kuleler ve minareler, yıldızlarla kaplı göğe karşı siyah noktalar gibi görünüyordu.

Radu içinden onlara veda etti ve yokluğunda şehre göz kulak olmaları için dua etti.

*Mart başı*

Lada hangisinin daha şaşırtıcı olduğunu bilemedi: Hunyadi'nin Lbeyin takımı konseylerinden birine davet edilmiş olması mı yoksa oğlu Matthias'ın buna davet edilmemiş olması mı daha hayret vericiydi?

Hunyadi masanın başında, etrafında ona benzeyen birkaç kır saçlı adamla birlikte oturuyordu. Masanın karşı tarafında da iki rahip vardı. Hunyadi'nin yanındaki sandalye boştu. Ayağa kalkıp Lada'ya oraya oturmasını işaret etti. Lada'yı sadakat yemini ettiği hafta boyunca rahatsız etmiş olan o görünmezlik sıkıntısı, Hunyadi'nin sağ tarafına oturduğunda yok olup gitti. Lada yerine geçer geçmez, Hunyadi öne eğilip yumruğunu masaya indirdi.

“Konstantiniye!” diye kükredi. “Bir kez daha tehdit altında. Belki de bugüne dek karşılaştığı en büyük tehdit bu. Hıristiyanlığın kalbi olan eskilerin Romasının kâfirlerin eline geçmesine izin veremeyiz. Konstantiniye, İslam denen vebaya boyun eğerse, onun tüm dünyaya yayılmasını ne engelleyebilir?”

Rahiplerden biri heyecanla evet der gibi başını salladı. Diğer bir şey yapmadı. Adamlardan birkaçı Hunyadi'yi onaylıyor gi-

biydi ama bazıları kendilerini konudan uzak tutmak istermiş gibi geriye yaslanmışlardı.

“Ne öneriyorsunuz?” diye sordu heyecanlı rahip.

“Eskisi gibi haçlı seferine çıkacağız. Kâfirlerin oluşturduğu tehdidi sonsuza kadar boğmak için, erdemli kişileri kutsal bir dalga gibi yükselmek üzere surların önünde toplayacağız.”

Diğer rahip acı acı gülümsedi. “Sanırım, son başarılı Hristiyan haçlı seferi Konstantiniye’nin *yağmalanmasına* neden olmuştu.”

Hunyadi oflayıp rahibin sözlerini ellerini sallayarak geçiştir-di. “İtalyanlar. Onlarda şeref diye bir şey yoktur. Müslümanların Konstantiniye’yi, yani Doğu Hristiyan Dünyası’nın kalbini almalarına izin verirsek, sırada neresi olacak? Transilvanya mı? Macaristan mı? Bizler çok uzun süre İslam’ın yayılmasına karşı Avrupa’nın geri kalanının arkasında durduk. İsa’nın savunucuları olarak, Konstantiniye’nin içinde bulunduğu bu zorlu durumu göz ardı edemeyiz.”

Lada, Hunyadi’yi izliyor ve onun bakış açısını anlamaya çalışıyordu. Osmanlı İmparatorluğu çoktan şehrin etrafını çevirmişti. Şehrin düşmesi onlara başkalarının girmesi imkânsız olacak bir başkent verecekti ama onları Macaristan’a ya da Avrupa’nın geri kalanına daha fazla yaklaştıramayacaktı. Dolayısıyla tehdit maddi değil, sadece maneviydi. O muhteşem şehrin kaybedilmesi moral bozucu olurdu ama onlara zarar vermezdi. En azından Macaristan’a vermezdi.

“Bize daha önce de Sultan’a karşı liderlik ettiniz,” dedi dazlak başı parlayan ama sakalı hâlâ koyu renkli olan adamlardan biri. “Sizinle Varna’da savaştık. Kaybettik. Kralımızı kaybettik. Macaristan hâlâ bu savaşın sonuçlarını yaşıyor ve kraliyet yeniden daha istikrarlı bir hale gelene dek de yaşayacak. Kendimizi neden yine Konstantiniye için riske atalım?”

“Mesele Macaristan’la ilgili değil. Hıristiyanlıkla ilgili. Osmanlılara karşı köylülere –sıradan köylülere!– liderlik eden rahibi duymuş muydunuz? Onları inançlarının şiddetiyle püskürttüler! İsa onların yanında olduğu için, kesin ve şok yaratan bir zafer kazandılar.”

“Evet,” dedi dazlak adam bıkkınlıkla yüzünü ovuşturarak. “Sonra rahip vebaya yakalandı ve köylülerin birçoğu donarak öldü.”

Lada, Hunyadi’nin sakalını sıvazlayıp ne kadar ciddi olduğunu diğer adamlara etkileyici bir şekilde belli etmeye çalıştığını fark etti ve o anda bir bakış açısına sahip olmadığını da anladı. Konstantiniye ona kişisel bir politik avantaj sağlamıyordu. Hatta orada kendisine ve oğluna inşa etmek için büyük çabalar sarf ettiği her şeyi kaybedebilirdi.

Onun konuşmasını ve tartışmasını izleyen Lada, bundan etkilenmeden edemedi. Hunyadi tutkulu ve albeniliydi, Konstantiniye’yi savunmanın doğru şey olduğu düşüncesinde de son derece kararlıydı. Lada bunu Mehmet’in şehri ele geçirmeye dair şiddetli isteğiyle kıyasladı. Başkaları Mehmet’in bu işe ganimet elde etmek için kalkıştığını sanıyordu –nitekim kendi adamlarının şehri sadece söylentilere konu olan zenginlikler için istediği biliniyordu– ama Mehmet’i motive eden şey bu değildi. Mehmet peygamberinin kehanetinin ağırlığını ve Tanrı’sının yükünü omuzlarında hissediyordu. Bu his şehri alana ya da bu uğurda ölene dek geçmeyecekti.

Lada karşıt taraflarda Mehmet ve Hunyadi gibi adamlar varken dünyanın nasıl ayakta kalabildiğine hayret ediyordu. Kim bilir, belki de bu şekilde ayakta kalabiliyordu. Ama aynı amaca hizmet ediyor olmaları halinde, güçlerinin birleşmesi karşısında hiçbir ülkenin dayanamayacağı da bir gerçektir.

Hıristiyan ve Müslüman iki Tanrı'nın da karşı tarafı köşeye sıkıştırmaya hazır bekleyen kendi savunucuları vardı.

Kendisi kimin tarafındaydı? Hunyadi'ye katılabilir miydi?

Mehmet'e karşı gelebilir miydi?



O gece Lada, Stefan'la yürüyüşe çıktı. Stefan'ın verebileceği fazla bir haber yoktu. Kralın annesinin Hunyadi'den hoşlanmadığından ve onu çökertmeye ya da evlendirmeye çalıştığından söz etti.

“Konstantiniye konusunda ne düşünüyorsun?” diye sordu Lada, çıplak dalların arasından alacakaranlığa bakarken.

“Hunyadi'nin savaşa girecek kadar desteği yok ama bunu yapacak. Kralın annesi onu teşvik ediyor. Onun orada öleceğini ve böylece sorunlarının bir kısmını çözeceğini umuyor. O yüzden de ihtiyaç duyduğu güçleri ve parayı ona mutlaka verecektir.”

“Ben seni kast etmişim. Sen ne düşünüyorsun? Adamlar ne düşünüyor? Onlardan Hunyadi'yle birlikte saldırıya geçmelerini ve surları savunmalarını istesem... bunu yaparlar mı?”

Stefan uzunca bir süre yanıt vermedi. Sonra omuzlarını kaldırdı. “Bence yaparlar.”

“Ama amacımız bu değil. Bizi bugüne kadar birlikte tutmuş olan şey bu değil.”

“Hedefler değişebilir,” dedi Stefan sadece. “Sen istersen birçoğu sana destek verecektir.”

“Ya sen?”

Stefan'ın boş ifadeli yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. “Bilmiyorum.”

Lada başını sallayıp tekrar göğe baktı. “Sorun değil. Ben de bilmiyorum.”

Konstantiniye'yle ilgili konsey toplantısından iki hafta sonra Hunyadi, Lada'yı kalede akşam yemeğine davet etti. Lada her zaman adamlarıyla birlikte yemek yediğinden, bu sıra dışı bir durumdu. Lada daveti yine de kabul etti ama buna ancak Hunyadi'nin ona bir elbise giymesi gerekmediğini söylemesinden sonra razı geldi. Elbise giyme işkencesini bir daha yaşayamazdı.

Sırtını bir kılıç gibi dimdik tutarak ve saçları da Macar saray erkânının şık stillerine meydan okur gibi siyah bir parça kumaşla bağlanmış bir şekilde yemek odasına girdi.

Ama o kadar da endişe etmesine gerek yoktu. İster elbise ya da pantolon giysin, ister saçları lüle lüle ya da bağlı olsun, görünmezlikten yine de kurtulamayacaktı.

Uşaklar yiyecekleri servis ederlerken, Lada etrafındaki konuşmaları dinlemeye çalıştı. Yemekteki davetliler tanımadığı kişilerden ve onu ilgilendirmeyen konulardan söz ediyorlardı. Konuşmalara katkıda bulunmasını, hatta keyif almasını sağlayabilecek hiçbir şey yoktu. Tüm bunların tanıdık olması onu bitkin düşürüyordu. Büyürken yaşadıklarıyla aynıydı her şey: dedikodu çevreleri, güç karşılığında verilen sözler ve yerine getirilen ricalar, soyluların katkıda bulunmadığı ama sonuna kadar yararlandığı birtakım anlaşmalar.

Teklif edebileceği hiçbir şey olmadığı için kimse onunla ilgilenmiyordu. Hunyadi daha iyi durumdaydı. Son derece popüler bir adamdı ve fethiyle ilgili öyküler anlatması için yapılan ricalarla hoş vakit geçiriyordu. Ama ötekilerden farklı olduğu hemen fark ediliyordu. Sapına kadar bir askerdi ve çekiciliği inkâr edilemez olduğu halde, oraya uymayan kaba bir açık sözlülüğe sahipti. Soylular onu patronluk taslayan bir kibirle öteliyorlardı. Kralın

annesi Elizabeth, her biri onun çocukluğuna kadar uzanan öyküleri peş peşe anlatmasını istiyordu.

Lada ani bir öfkeyle neler olduğunu anladı: Hunyadi onların evcil hayvanıydı. Onun başarılarıyla gurur duyuyorlardı, yaptıklarıyla övünüyorlardı ama onu asla ama asla denkleri olarak görmeyeceklerdi. Onun nereden geldiğini kimsenin unutmamasını sağlayan kişi de Elizabeth'ti.

Hunyadi bu kalenin tamamındaki o kokuşmuş, görkemli insanların hepsinden daha değerliydi.

Hunyadi sefere çıktığında ya da at üstündeyken asla içki içmezdi ama Lada onun şarap kadehlerini arka arkaya yuvarladığını görüyordu. Hunyadi'nin şu anda ondan daha iyi durumda olduğuna dair düşüncesini bir kez daha gözden geçirdi. Adam çok mutsuzdu. Yemek sona erince ve herkes gruplara ayrılıp sohbet etmeye başlayınca, Hunyadi birkaç kere dans edilmesini önerdi. Lada daha önce onu dans ederken görmüştü –muhteşem bir dansçıydı– ve onun vücuduyla bir şeyler yapma isteğini de anlayabiliyordu. Hareket etmek, özgürlük demekti. Ama etrafta herhangi bir müzisyen olmadığı için, Hunyadi'nin bu önerileri espri olarak yorumlanmış ve kahkahalarla karşılanmıştı.

Lada hızlı adımlarla yanına gidip onun dirseğini tuttu. “Onunla görüşmem gerek,” dedi aksi bir tavırla keskin parfümleriyle havayı kirleten sosyete fahişelerine. Onlar da hemen dudaklarını sarkıttılar, Hunyadi öyküsünü bitirmedi diye biraz itiraz ettiler ama Lada onu onlardan uzaklaştırır uzaklaştırmaz, sanki Hunyadi hiç yokmuş gibi onun boşluğunu dolduruverdiler.

“Teşekkür ederim,” dedi Hunyadi hafifçe sallanarak. “Bu insanlar bir Yeniçeri birliğinden de korkunç.”

“Üstelik çok daha acımasızlar.”

Lada onu kapıya doğru yönlendirdi ama Hunyadi tökezleyerek

durdu ve yüzündeki ifade o alkol pusundan kurtulacağı için mutluluk dolu bir gülümsemeyle aydınlandı. “Matthias!”

Kestane rengi saçları babasının saçlarının aksine briyantınlenip özenle şekillendirilmiş olan Matthias, birkaç adamla konuşurken duraksadı. Lada onun Hunyadi’yi duyduğunu biliyordu ama Matthias babasını duymamış gibi konuşmaya devam etti.

“Matthias!” Hunyadi apar topar oğlunun yanına gidip genç adamın omuzlarını tuttu. Matthias’ın yanıt olarak yüzünde belirgin gülümseme de saçları kadar doğallıktan uzaktı.

“Baba.”

“Matthias, seni Lada Dracul’la tanıştırmak istiyordum.” Hunyadi, Lada’ya döndü ve belirgin bir gururla onu işaret etti. Matthias’ın alayla dudak büküp alçak sesle güldüğünü gören Lada onu kılıcıyla ikiye ayırmak istedi.

Matthias eğilip ona yarım yamalak bir selam verdi. “Demek babamın kanatlarının altına aldığı Eflaklı vahşi kedi kız sizsiniz.” Etrafındaki adamlar gülüştüler. İçlerinden biri, Hunyadi’nin arkasından müstehcen bir işaret yaptı.

Adamların, Lada’nın Hunyadi’yle olan ilişkisi hakkındaki fikirleri belliydi. Lada, o anda Matthias’ın babasının ikisinin evlenmesiyle ilgili düşüncesinden haberdar olmadığını anladı.

“Lada tek başına kocaman bir Bulgar birliğinin hakkından geldi. Benim hayatımı kurtardı. Ayrıca, Sultan Mehmet’in yanında büyümüş. Eşsiz iç görüleri sahip. Çok zeki.” Hunyadi oğluna karşı sergilediği aynı gurur seviyesiyle ona gülümseyince Lada’nın içinden bir şeyler kopar gibi oldu.

“Öyle mi?” Adamlardan biri sırtarak öne eğildi. “Söylesenize, dedikleri doğru mu? Onun haremde bin tane kadın olduğu ve sadece oğlanlardan oluşan bir diğer haremi olduğu da doğru mu?”

Lada harem lafını duyduğunda her zaman hissettiği o tanıdık

öfkeye ve anlık bir korkuya kapıldı. Oğlanlardan oluşan bir harem mi? Böyle bir şey mümkün müydü? Yoksa Radu... Bu duyguları, beklemediği bir şekilde içinde uyanan erkek kardeşini savunma isteğiyle bastırdı. Hissettiği aşkın imkânsız olduğunu bilerek zaten azap çekmekte olan Radu, iftiradan öteye gitmeyen bu tür imalı lafları duyunca kim bilir nasıl hissediyordu?

Ayrıca, bu adamlar Mehmet'i tanımıyordu. Ondan ne cüretle böyle söz edebiliyorlardı? Soğukkanlılıkla kaşını kaldırdı. "Erkek haremleyle bu kadar ilgileniyorsanız sizi Sultan'la tanıştırebilirim. Ama onun zevkine uyacak kadar güzel değilsiniz."

Adamın yüzü tehlikeli bir şekilde kıpkırmızı kesildi. Hunyadi bir kahkaha patlattı ve Matthias'ın sırtına vurdu. Oğlu önce irkildi ama yüzündeki ifadeyi hemen toparladı. "Sanıyorum Elizabeth seninle konuşmak istiyor," dedi babasına.

Hunyadi inler gibi bir ses çıkardı.

Kötü bakışlı adam devam etti. "Bence seninle konuşmaktan fazlasını yapmak istiyordur."

Matthias çok kızmış gibi davrandı ama numara yapıyordu. Hunyadi utanmıştı. Yanıt vermesi mümkün değildi. Ne Elizabeth'in ismini lekeleyebilirdi ne de oğlunun arkadaşlarını eleştirmek istiyordu.

Lada bu duruma daha fazla tahammül edemedi. "Burası çok sıcak. Dışarıya kadar bana eşlik eder misin?"

Hunyadi nazikçe başını salladı ve kolunu uzattı. Lada onu bir kez daha kapıya doğru götürdü ve çıkarken bir şişe şarap kaptı. Hiçbir şey söylemeden ona uzattı. Birlikte orta avludan ve köprüden geçip dalları çıplak kalmış bir salkımsöğüde doğru bir tepeden aşağı indiler. Hunyadi birkaç kez, neredeyse ikisinin de düşmesine neden olacak şekilde kaydı.

Lada'nın aklından Mehmet geçiyordu. İnsanların Mehmet

hakkındaki görüşlerini duymak çok tuhafına gitmişti... Aynı kişiyle ilgili olmakla birlikte, her biri farklı, çarpıtılmış ve abartılmış, ardı arkası gelecekmiş gibi görünmeyen öykülerdi bunlar. Ama Lada gerçek Mehmet'i tanıyordu.

Gerçekten de tanıyor muydu?

Mehmet onu izletmişti. Onu teşvik ederek Eflak'a yollamış ve sonra da rakibini desteklemişti. Ona aşkını ilan ederken evlenmiş ve çocukları olmuştu. Tüm bunların arasında, düşüncelerini bir an bile olsun Konstantiniye'den ayıramamıştı. Bunu yapamazdı, yapması mümkün değildi. Onun için bile.

Mehmet'e ve onun için ifade ettiği her şeye karşı geleceğini bile bile, gerçekten de Konstantiniye için savaşabilir miydi? Kılıcını ona karşı kaldırabileceğini sanmıyordu. Hunyadi'yi sevdiği ve Osmanlılardan nefret ettiği halde, savaşacağı kişiler esasında Osmanlılar olmayacaktı. Mehmet olacaktı.

Bir kozanın içindeymiş gibi Lada'nın odasına kapanıp şehre nasıl saldıracaklarını tasarlayıp planladıkları ılık geceleri hatırladı. Ona oyun oynuyorlarmış gibi gelmişti. Ama bu plan Mehmet için asla bir oyun olmamıştı. Konstantiniye rüyası, onun asla vazgeçmeyeceği tek şeydi. Her şeyi bu amaç doğrultusunda yapıyordu. Buna Lada'nın Eflak tahtını ele geçirmek isteyen rakibini desteklemek de dahildi. Mehmet onun hayallerini kendisinininkiler için feda etmişti.

Surları savunmaya belki de gerçekten *gidebilirdi*.

"Onu gördün mü?" dedi Hunyadi oturduklarında.

Lada irkilerek düşüncelerinden sıyrıldı. "Mehmet'i mi?"

Hunyadi güldü. "Hayır! Oğlumu! Bir kral gibiydi."

Lada bunun gurur duyulacak bir şey olmadığını düşündü. Adil olabilmek için sözcüklerini iyice tarttı. "Sana hiç benzemiyor."

Hunyadi gülümseyip başını salladı. "Biliyorum. Onu anlaya-

mıyorum. Ama oğlum benim sahip olamadığım her şeye sahip olsun diye tüm hayatım boyunca kanla ve terle çalıştım ben. Kılıcım onun saraylara girebilmesi için yol açtı. O, asla benim yaptıklarımı yapmak zorunda kalmayacak. Ona böyle bir şey verdim ben.” Başını eğip gözlerini yumdu. “Bence tahta çıkma şansı var. Bunu hayal edebiliyor musun? Ben bir köylü çocuğuyum ve oğlum kral olabilir. Yaptığım ve kaybettiğim her şey, onca mücadele ve ölüm. Hepsi onun içindi.”

Lada, Hunyadi’nin ona nasıl gururla baktığını hatırladı. Matthias babasını hak etmiyordu. “Keşke benim babam olsaydın,” dedi. Hunyadi babası olsaydı, her şey çok daha kolay olurdu. Onunla haçlı seferine çıkma, yanı başında savaşma fırsatını asla kaçırmazdı.

Hunyadi babası olsaydı, Mehmet’i asla tanımazdı; sadakati çarpıtılıp ve çekştirilip yeni şekillere sokulmazdı. Kendisini kalbinin sürekli olarak büyük bir arzuyla Mehmet’i özleyen kısmından korumak zorunda da kalmazdı.

Hunyadi, Radu’yu da korurdu. Radu da onu Matthias’ın asla yapamayacağı bir şekilde takdir ederdi.

Hunyadi iri eliyle hafifçe onun koluna vurdu. “Başka birisi olmayı dileme. Sen kızım olsaydın, ateşini çok uzun süre önce söndürürdüm. Sana en iyi eğitmenleri, en güzel giysileri verir, evlilikle takas edeceğim güzel bir oyuncak bebeğe dönüştürürdüm. Aynı şeyi oğluma da yaptım; onu tanımadığım birisine dönüştürdüm ve bu beni hem gururlandırıyor hem de hüznlendiriyor. Çocuklarımız için yapabileceğimizin en iyisi bu: Onları bizlerden daha güzel umutları olan yabancılara dönüştürmek. Baban aptal ve ödleğ bir adamdı ama onun seçimleri seni şu an olduğun gibi korku salan bir yaratığa dönüştürdü. Yine de senin sen gibi olmadığın bir dünya hayal etmek istemiyorum.”

Lada babasına karşı senelerdir sadece nefret beslemiş, onu sevmenin yarattığı acıyı o şekilde yok etmeye çalışmıştı. Ama o gece çadırında uykuya dalarken, bu korkunun bir kısmını serbest bıraktı. Çünkü o da olduğu kişi için minnet hissediyordu. Hiçbir özelliğinin yok olmasını istemiyordu.

Bu da, Mehmet'i hâlâ seven ve Hunyadi'nin yanında savaşmak isteyen yanlarıyla nasıl baş edeceği sorusunu bir şekilde yanıtlaması anlamına geliyordu.

*Mart sonu*

Edirne'den ayrıldıktan üç saat sonra, Radu, Cyprian ve Nazire bir atın kendilerine doğru çılgınlar gibi dörtnala koşturduğunu duydular. Atlarını yolun kenarına çekip durdular. Cyprian kılıcını çekince, Radu da aynı şeyi yaptı ama kimin peşlerinde olabileceğine dair en ufak bir fikri yoktu. Mehmet'in birlikleri olamazdı. Belki de elçilerden biri ihanetlerinin farkına varmıştı ve Cyprian'ı uyarmak için geliyordu.

Atın üzerindeki kişi ıslanmış olan ve tir tir titreyen atın dizginlerini aniden çekerek önlerinde durdu. "Onları öldürdü!" diye bağırdı.

"Valentin?" Cyprian kılıcını kınından çıkardı. Gelen kişi, onlara ahırlarda yardım eden, saçları karmakarışık olan delikanlıydı.

Valentin atından inmeye çalıştı ama sert bir şekilde yere düştü. "Onları öldürdü!"

Cyprian atından atlayıp onu yakaladı. "Ne demek istiyorsun? Neden buradasın?"

"Onları öldürdü! Partide. Sultan onları öldürdü. Hepsini öldürdü."

Cyprian dehşet içinde Radu'ya ve Nazire'ye baktı. “Bunu biliyor muydunuz?”

Radu şoktan uyuşmuş bir halde hayır anlamında başını salladı. Bundan haberi yoktu. Demek Mehmet'in savaş ilanı buydu. Radu bu uğurda insanların öleceğini biliyordu —elbette öleceklerdi, bir kuşatmanın bedeli buydu— ama bu olay son derece kişisel gibiydi. Son derece... aşırı bir eylemdi. Savaştan çok cinayet gibiydi. Mehmet'in kendine göre nedenleri olduğundan emindi ve Mehmet nedenleri açıklayabilseydi, Radu bunları anlardı.

Birden Radu'nun gözlerinin önüne etraflarında bir kan birikintisi oluşmuş, parlak karo döşeli zeminde yatan elçiler geldi. Boğazına safra yükseldi ve kusacak gibi oldu. Kesinlikle bir neden olmalıydı. “Bilmiyordum,” diye fısıldadı.

Cyprian bakışlarını Radu ve Nazire'den ayırmadan delikanlıyı kucakladı. “Zamanlaman hayatımı kurtardı. Her şeyi sana borçluyum ve hayatımın sonuna dek seni dost kabul edeceğim.”

Nazire ve Radu bakıştılar. Nasıl bir durumun ortasında olduklarının omuzlarına binen ağırlığını nihayet farkına varmışlardı.

Aradan üç gün geçtikten sonra Radu, Nazire'nin yolda çok yardıma ihtiyacı olacağına dair varsayımında bir hayli yanıldığını anlamıştı. Nazire yanına sadece en gerekli eşyalarını değil erzak bile almıştı. Radu, Nazire'nin bunları düşünebileceğini aklına dahi getirmemişti. Nazire de bunun fakındaydı zaten. Ateşi kolayca tutuştururken ve eyer çantasındaki yiyecekleri çıkarırken, ona bakıp kirpiklerini kurnazca kırıştırdı. “Eşlerin etrafta olması çok faydalıdır,” dedi.

Radu ateşe yanaştı. Ateşin verdiği ısı ve Nazire'nin becerikli-

liği için minnet hissetti. “Ben de bunca zamandır senin göstermelik bir şey olduğunu düşünüyordum,” dedi.

Cyprian alçak sesle gülerken, Radu ve Nazire o anki rollerinin aslında ne kadar göstermelik olduğunu düşünüp birbirlerine gizlice gülümsediler. Cyprian’ın güldüğünü duymak güzeldi. Cinayet haberini aldıklarından beri onlara dost gibi davranıyor olması anlaşılır bir durumdu.

Suikastlar, dedi Radu içinden cinayet sözcüğünü düzeltip. Kişisel değil, politikti. Bu özellik, bunları cinayet değil, suikast yapıyordu. Radu bunu kabul etmenin daha kolay olduğunu fark etti ama her iki düşünce de tatsızdı.

“Şehre ne kadar yol kaldı?” diye sordu Radu.

“Yarın varmış oluruz.” Uşak Valentin’in getirdiği dehşetengiz haber ve Cyprian’ın izlenme korkusu nedeniyle dolambaçlı bir yol çizmişlerdi. Yol arkadaşlarına Mehmet’in onların oraya sağlam varmasını istediğini söylemeleri mümkün olmadığı için, Radu ve Nazire az kullanılan yollardan ve kırsal bölgeden ilerlerken hiç seslerini çıkarmamışlardı.

Nazire herkese çorba dağıtıp Radu’nun yanına oturdu.

“Baharatları bile unutmadın demek?” dedi Radu. Çorba ağzında leziz ve sıcak bir his yaratmıştı.

“Çok iyi bir evlilik yapmışsın, Radu.” Nazire onun serbest olan koluna yaslandı. Radu başını kaldırıncı Cyprian’ın onları dalgın ve özlem dolu bir ifadeyle izlediğini fark etti.

Bunu Nazire de fark etti. “Evli misiniz, Cyprian?”

Cyprian bir rüyadan uyanmış gibi başını salladı ve önündeki kâseye baktı. “Hayır.”

“Sizi bekleyen bir eşe mi geri dönüyorsunuz diye merak etmiştim. Konstantiniye’de mı büyüdüünüz?”

Cyprian evet der gibi başını sallayıp bayatlamış bir parça ekmeği yumuşatmak için çorbasına daldırdı.

Nazire sorular sormaya, Cyprian'dan bir şeyler öğrenmeye çalışmaya devam etti. Radu onunla hem gurur duyuyordu hem de böyle bir şey gerekli olduğu için üzülüyordu. “Orada hâlâ bir aileniz var mı?”

“Evet, sayılır.” Cyprian buruk bir şekilde gülümsedi ve gözleri bu gülümsemeyi hiç yansıtmıyordu. “Babam Demetrios’tur.”

“Şu despot mu?” diye sordu Radu şaşkınlıkla. Konstantin’in iki erkek kardeşi Demetrios ve Thomas, Pelopenez’in diğer bölgelerini yönetiyorlardı. Sık sık birbirlerine ters düşerler, müttefik oldukları kadar düşman kesilirlerdi. Radu bunlardan birinin neden oğlunun bir elçi olmasına izin verdiğini anlayamadı. İtibardan yoksun, teşekkür görmeyen ve açıkçası tehlikeli bir görevdi elçilik. Elçiler hem yabancı saraylarda hem de istenmeyen haberlerle geri döndüklerinde, kendi saraylarında bile öldürülebiliyorlardı.

Cyprian evet anlamında başını salladı. “Ben ne yazık ki bir piçim. Annem onun metresiydi. Dolayısıyla, meşru oğulları kadar değerli değilim. Konstantin beni yanına aldı ve anneme bir iyilik olarak sarayında bir pozisyon verdi.”

“Anneniz Kıbrıslı mı?” diye sordu Nazire.

Cyprian’ın yüz ifadesi yumuşadı. “Bana o adanın ismini vermiş. Bana her zaman nerede olursa olsun, oranın onun yuvası olduğunu söylerdi.”

Nazire tatlı tatlı iç çekti. “Onu şimdiden çok sevdim. Hiç Kıbrıs’a gittiniz mi? Çok güzel bir yer olduğunu duydum.”

“Hayır. Annem dört sene önce öldü. Gidip onun doğduğu yeri görmeyi istiyordum ama Konstantin’in ihtiyaçları benim isteklerimden çok daha büyük.”

“Amcanız olan İmparator bu kadar talepkâr birisi mi?” Nazire sakın ve imalı bir ses tonuyla konuşuyordu. Radu geriye yaslandı ve ne kadar hafife almış olduğunu Nazire’nin mükemmel bir şekilde yüzüne vurduğunu düşündü.

Cyprian güldü. “Hayır. Beni onun yanında tutan şey de bu zaten. Bana yaptığı tüm iyiliklere, bana en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda çekip giderek karşılık verseydim, canım için endişe ederdim.” Yüzündeki ifade yine kasvetli bir hal aldı. “Elçilerinin öldüğünü biz oraya varmadan öğrenirse neler olur diye endişeleniyorum. Benim de cinayete kurban gittiğimi düşünür ve kendisini suçlar. Bu olay onun suçu değildi. Gitmeyi ben istedim.”

Radu kaşlarını çattı. “Neden böyle bir şey yaptınız?”

Cyprian yanıt vermeden önce çorbasını bitirdi ve sanki daha fazlasını var edebilirmiş gibi kâsesine baktı. “İlk ziyaretim hoşuma gitmişti. Edirne’nin çok güzel ve... etkileyici bir yer olduğunu düşünmüştüm. Durumun böyle değişebileceği hiç aklıma gelmemişti.” Başını kaldırdı ve yine gülümsemeye çalıştı ama bu çabası gözlerindeki hüznü bakışı değiştirmede. “Hem onca zamandır Türkçe öğreniyorum. Bunu heba etmek istemedim.”

“Böyle bir olay yaşanacağını bilseydim, hepinizi uyarırdım.” Radu bunu söylerken bile doğru olmadığını biliyordu. Ama Mehmet’in doğru olduğunu düşündüğü şeye karşı gelmesi mümkün değildi.

Cyprian, Radu’nun omzunu tutacakmış gibi öne eğildi. Sonra geriye çekildi. “Uyarmamış olmanız daha iyi. Sultan ona sadık olmadığınızı anlardı ve bizimle birlikte siz de öldürdünüz. Hayır, böylesi daha iyi. Bize verdiğiniz umuttan destek bularak, yol arkadaşlarım için yas tutacağım.”

Radu’nun midesindeki çorba ekşimeye başlamıştı.

*Mart başı*

“**E**lçiler geldiler. Edirne’den.” Lada, Stefan’ın lafını tamamlamasını beklemeden kamplarından kaleye doğru koşmaya başladı. Radu onlarla birlikte olmalıydı. Onunla konuşacak çok şeyi vardı ve ona Oana’yı göstermek için can atıyordu.

Hızla taht odasına doğru ilerledi ve içeri girmeye çalışan diğerlerinin başlarının üstünden bakarak etrafı görmeye çalıştı. İki muhafız içeri girmesini engelledi. Hunyadi onu orada, muhafızlarla tartışırken buldu.

“Kardeşim elçilerle birlikte gelecekti,” dedi.

Hunyadi başını salladı. “Hayır, gelenlerin hepsi Türk. Ama bunu getirmişler.” Ona hitaben yazılmış bir mektup uzattı ve geçen seferin aksine bunu ona açılmamış bir şekilde verdi.

Lada hayal kırıklığını ve öfkesini gizlemeye çalışarak Hunyadi’nin elini kavradı. “Mektup Radu’dan. Ondan yardım istemiştim. Kayda değer bir bilgi varsa, size de söylerim.”

Hunyadi tamam der gibi başını sallayıp gülümsedi. “Biliyorum.”

Lada mektubu alıp ağır söğüt dallarının onu bir koza gibi sarıdığı ve o zehirli kaleden uzaktaymış gibi davranabileceği köprü-

nün altına gitti. Radu'nun gelmemiş olması için çok neden vardı. Hasta olabilirdi. Gecikmiş olabilirdi. Ölmüş olabilirdi. Ya da en sonunda istediği şeyi elde etmiş, hiçbir şeyin oradan ayrılmasını sağlamayacağı bir durumda olabilirdi. Lada sadece bu son ihtimali, ölüm ihtimaline yeğliyordu. Mührü kopardı ve mektubu açtı. Mektubun ona Eflak'la ilgili amacı için ona katılacağını söylemesini beklediği Radu'dan olmadığını idrak etmesi biraz zaman aldı.

Mektup Mehmet'tendi.

Mektubu okuduğunda yüzü kızardı ve sonra ilk satırları tekrar okuduğunda dehşete düştü.

*Onun bir dişi ceylanınki gibi süsten yoksun,
ince uzun boynunu düşlüyorum.*

*Çıplaklığımızın arasında bir örtü oluşturan uzun saçlarını,
Pürüzsüz aynaları andıran göğüslerini
Ve su kenarında eğilmiş incecik sazları andıran bacaklarını...
Akşamüzeri karanlıkta yanan bir lamba gibi
aydınlatır o gölgeleri.*

*Bedenime saldığı o ateşten de tutkudan da
asla vazgeçmeyeceğim.*

*Onunla birlikteyken, hedefine fırlatılmaya hazır,
hızlı ve gergin bir ok gibiyim ben.*

“Neler saçmalamış böyle?” diye mırıldandı Lada mektubu okurken. Mehmet eskiden ona şiir okumaya çalışmıştı ama Lada onu hep durdurmuştu. Bunu sözcüklerin ve nefesin boşa tüketilmesi olarak görürdü. Kim bir dişi ceylana şehvetle bakardı? Ayrıca göğüsleri de kesinlikle ayna gibi değildi. Şiirin geri kalanını hızlı hızlı okudu. Mehmet onun vücudunu çeşitli nesnelerle ve hayvanlarla kıyasladıktan sonra sadede geliyordu.

Tahtı ele geçirme çabalarında başarılı olamadığını biliyorum. Keşke sana yardım edebilseydim. Ama sana bir teklifim var.

Lada kaşlarını çattı. Mehmet ona yardım etmiş olmayı dilemediğini dile getirmiyordu; hatta bunu istemediğini açıkça sergiliyordu. Lada, Mehmet'in onun geri dönmesini istemesi ihtimaline karşı kendisini hazırladı.

Hunyadi'yi Konstantiniye'den uzak durması yönünde ikna edebilmek için elinden gelen her şeyi yaparsan, tahtı geri alabilmen için gerekli olan adamları sana verebilirim. Yanıtını bana elçilerimle yolla. Yanıtını alır almaz, seni Sırbistan ve Eflak'ın kesiştiği Güney Transilvanya'da bekliyor olacağım.

Lada mektubu kucağına bıraktı. Mehmet'in onu geri getirmek için türlü türlü sinsi girişimlerde bulunacağını ya da yanlış seçimi yaptığını hatırlatmak için pek çok şey yazacağını düşünmüştü ama bunların hiçbiri mektupta yoktu. Bunun kendisinde hayal kırıklığı yaratıp yaratmadığını bilemiyordu. Ama beklemediği bir şeyle karşılaşmıştı. Destek. Mehmet onun başarılı olmasını istiyordu. Ayrıca, yardım teklif ediyordu. Tahta giden yol yeniden açılmıştı. Yapması gereken tek şey, Hunyadi'ye ihanet etmektir.

Lada dalgın dalgın kampa geri döndüğünde hava kararmıştı. Adamları kışlada onlara oda verilmediği için hâlâ dışarıda yaşıyorlardı. Bunu ne onlar ne de Lada sorun ediyordu. Lada bir çadırı, Hunedoara gibi taş bir hapishaneye tercih ederdi. Çadıra girdiğinde, Oana'nın bir lambanın yanındaki kilimin üstünde oturmuş, giysileri tamir ettiğini gördü. Lada çocukken bazen sütannesi dikiş nakış malzemeleriyle mi doğmuştu diye düşünürdü. İçini çekerek şilteye çöktü. "Burada ne işin var?" diye sordu Oana'ya.

“Bogdan horluyor. Dokuz ay boyunca onu karnımda taşımanın ve onu dünyaya getirirken neredeyse ölmenin karşılığı bu işte. Benim güzel küçük oğlum uyurken ölmek üzere olan bir domuz gibi ses çıkaran muhteşem, iri yarı bir erkeğe dönüşmüş meğer.”

Lada gülmeden edemedi. “Geceleri hiç kampta dolaştın mı? Bir yabani domuz sürüsü, adamlarımdan daha az ses çıkarır.”

Oana evet der gibi başını salladı, gözlerini kıstı, sonra da di-kiş işini bir kenara bıraktı. “Burası yaşlı gözlerime göre fazla karanlık.”

“Uyu.” Lada şiltesinin üstündeki kürklerden bazılarını alıp Oana’ya fırlattı. “Ya da istersen sana kalede bir oda bulabilirim.”

“Sevgili Ladacığım, bana canım Bogdan’ımı geri verdin. Başka hiçbir şey getirmene ya da vermene gerek yok.” Sütannesı ağladı ağlayacak bir haldeydi. “Ama,” dedi boğuk bir sesle, “Macaristan’dan gitmeyi çok isterim. Burada herkes bir şeyler atıp tutuyor. Her beş sözcükten birini anlamıyorum.”

“Dileğin yakında gerçekleşebilir.”

“Eflak’a geri mi döneceğiz?”

Lada geleceğin ağırlığıyla derin derin ofladı. “Hayır. Hunyadi, Konstantiniye’yi savunmayı planlıyor.”

“Neden oraya gideceğiz ki?”

“Çünkü doğru şeyin bu olduğunu düşünüyor.”

Sütannesı alaycı bir ses çıkardı. “Bizans’ı ve tüm görkemini şeytan görsün. Bize asla faydası olmadı.”

Lada sütannesinin uzanıp şilteye yerleşmesini ve yorgun bedenlerinin çıkardığı o hafif sesleri dinledi. Sinir bozucuydu ama yanında bir başka kadın olmasının içini rahatlatan bir yanı da vardı. Tanıdığı bir kişi onu önemsiyordu.

“Yanlış olan yol hangisi?” diye sordu Lada. “Eflak’a geri döneceğim anlamına geliyorsa, ne kadar şeyi feda etmeliyim?”

Mehmet'e yalan söyleyebilir, Hunyadi'yi Konstantiniye'den uzak durmak konusunda ikna ettiğini anlatabilirdi. Mehmet onun yalanını, ona birlikleri yolladıktan sonrasına kadar fark etmeyebilirdi. Ama sonrasında bunun bedelini ağır bir şekilde öderdi ve kalesi zaten düşmanlarla doluydu. Hunyadi'nin sevgisi ve güveni, değerli bir şeydi: Lada için hayal edemeyeceği kadar anlamlıydı. Ama Hunyadi tahta erişmesini sağlayamazdı. Ayrıca, Lada'nın Konstantiniye'ye karşı duyduğu ilgi hayatındaki erkeklerinki gibi değildi. Hunyadi'yi önemsiyordu. Konstantiniye sadece bir şehirdi.

Eflak'sa... Eflak onun için her şeydi.

Sütannesi onun aklından geçenleri duymuş gibi, "Her şeyi," dedi. "Halkın ve toprakların için ödeyebileceğin fazla yüksek bir bedel asla olamaz."

"Bana güvenen birisine ihanet etmek anlamına gelse bile mi? Ya da oğlunu senden ayıran bir İmparatorlukla anlaşma yapmak anlamına gelse bile mi?"

"Onu sen geri getirdin. Kendini de öyle. Eflak'ın sana ihtiyacı var ve sen Eflak'ı hak ediyorsun. Sadakatinin kalbinin bulunduğu tek yer olmasına izin ver. Diğer her şey yollara saçılabilir ve biz memleketimize giderken ayaklar altına alınabilir." Oana onun kolunu okşadı. "Sevgili vahşi kızım. Sen her şeyi başarabilirsin."

Lada bunun bir izin mi yoksa bir kehanet mi olduğunu bilemedi ama ona her halükârda inanıyordu.



İnsanları manipüle etmek Radu'nun uzmanlık alanıydı ama Lada da bunu yapma fırsatını dışı bir ceylanın boynuyla ilgili şiirsel bir zarafet sayesinde yakalayabileceğini fark etmişti. Hunyadi karşısında volta atıyordu. Onu kaledeki toplantı odasına çağır-mıştı ama bu sefer içeride sadece ikisi vardı.

“Sırbistan ne olacak?” diye sordu Hunyadi.

Lada başını salladı. “Murat’ın eşlerinden biri olan Mara Brankovic’in Sırbistan için yeni bir anlaşma yaptığını kesin olarak biliyorum. Konstantiniye’ye giderseniz, Sırlarla birlikte değil, onlara karşı savaşıyor olacaksınız.” Lada bir an için Mara Brankovic’in zekice elde ettiği özgürlüğünü kullanarak neler yaptığını geçirdi aklından. Mara, Konstantin’den bir evlilik teklifi almıştı ve bunu Mehmet’le babası olan Sırp Prens arasında bir anlaşma yapılması için kullanmıştı. Böylece, kendisini için yeni ve sonsuza dek bekâr kalacağı bir hayat yaratmıştı.

“Lanet olsun.” Hunyadi iç çekerek geriye yaslandı. “Danesti Prensi’yle ilgili ne düşünüyorsun? Ondan nefret ettiğini biliyorum ama bize yardım edecek mi? Belki surlarda ölür. Bu da senin çok işine yarar.”

Lada bir bıçağı masanın üstünde sürterek, tahta yüzeyinde derin bir çizik bıraktı. “Solucanın teki o. Kısa bir süre öncesine kadar Edirne’deydi ve Mehmet’e sadakatini şahsen sundu.”

“Bunu nereden biliyorsun?”

“Biliyorum çünkü Târgovişte’de o zamanlar onu öldürmeye çalışan bir adamım vardı.”

Hunyadi başını salladı ama yüzündeki ifadeden şaşırmak yerine bunu komik bulduğu belli oluyordu.

“Hem *boyarların* desteğini almadan birlik vermeyi göze alamaz. *Boyarlar* zaman kazanmaya çalışacaklar ve işi yaramayacakları ana kadar bekleyeceklerdir. Sonra da baş sağlığı dileklerini yollayacaklardır.”

“Ama Eflaklı *boyarlar* beni severler.”

“Evet, Mehmet’ten de korkarlar. Sence o ödleik sürüsü için daha güçlü motivasyon kaynağı hangisi olacak?”

Hunyadi keyifsizce başını salladı. “Ama hiç desteğim yok değil

ki. Elizabeth beni gitmek için teşvik ediyor. Ayrıca, sen ve adamların da varsınız. Yapacağın bir şeyin olması, senin için de iyi olur.”

Lada’nın yapacak bir işi zaten vardı. Hunyadi’ye saygı duyuyordu ama Hunyadi ona tahtı veremezdi. Bunu ancak Mehmet yapabilirdi. Ayrıca, Hunyadi anlaşmanın kendi üstüne düşen kısmına uymadığı takdirde tahtı sonradan Lada’nın elinden alabilirdi de.

“Zaten tam da Elizabeth yüzünden kalman gerekiyor,” dedi Lada bıçağını masanın üstünde açtığı yarıktan ileri geri oynatarak.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Macaristan karışmış durumda. Ladislas fazla yaşamayacak ve Elizabeth gücüne karşı senin bir tehdit olduğunu biliyor. Matthias’ın tahta çıkma şansı var. Oğlun *kral* olabilir.” Lada duraksadı ve bu sözcüğün havada aralarında asılı kalmasını sağladı. “Tahta çıkmak için, eline daha iyi bir fırsat geçemez. Konstantiniye’ye gidersen, Elizabeth onu kaleden uzaklaştırır. Gücünün ve itibarının oğlunun popüleritesini ne kadar etkilediğini *görmek* gerek. Sadakatinin yanlış yere, yani ölü bir toprağın imparatoruna verdiğin takdirde sarf ettiğin onca çaba ve dökülen kanlar heba olacak.”

Hunyadi’nin yüzündeki çizgiler derinleşti. “Ama ben oraya Hıristiyanlık için gidiyor olacağım.”

“Hıristiyanlığa burada hizmet et. Sınırları koru. Mehmet’in Avrupa’da daha da fazla ilerlemesini engelle. Konstantiniye’yi almak Mehmet’i tatmin etmeyecektir. Şehir düşer düşmez, gözlerini Macaristan’a çevirecektir. Ülkeyi güçsüz bir çocuk kralın ve onun işbirlikçi annesinin ellerine terk edemezsin.” Lada düşünüyor gibi sustu. “Hem senin surların önünde olman fazla bir fark da yaratmayacaktır.”

Bunun doğru olmadığını biliyordu. Mehmet’in Hunyadi’nin surlardan uzak durması koşuluyla birlikler yollamaya razı olması, onun Hunyadi’nin deneyimlerinin ve isminin şehri sonsuza dek

Osmanlıların elinden alabilecek kadar güçlü silahlar olduğunu bildiğini gösteriyordu. Hunyadi şehrin savunmasında kesinlikle bir fark yaratırdı. Ama Lada buna izin veremezdi.

“Ama kâfirler...”

“Papa bile Hristiyanlığa karşı bunu bir tehdit olarak görmüyorsa, bence bu konuda endişelenmene hiç gerek yok. Şehirler düşer. Sınırlar değişir. Tanrı var olmaya devam eder.” Lada en sonunda ona bakmaya cesaret etti ve gördüğü şey neredeyse kararlılığını yerle bir edecekti.

Hunyadi konuşmaya başladığından daha yaşlı ve kesinlikle çok daha yorgun görünüyordu. “İmparator Konstantin’e onun için savaşaçağımı söyledim bile. O benim vereceğim yardıma güveniyor. Matthias bensiz de idare edebilir.”

Lada beklediği boşluğu bulup saldırıya geçti. “O halde, sen de babamdan daha iyi biri değilsin. O da bizim geleceğimizi kendi bencil arzuları için satmıştı. Tıpkı senin bir asker olarak gururunu tatmin etmek için Matthias’ı satabileceğin gibi.”

Hunyadi ellerini yukarıya doğru çevirdi ve avuçlarına baktı. İri ve nasırlı, çıkık eklemli elleri vardı. Sonra onları iki yanına indirdi ve omuzlarını sarkıttı. “Haklısın. Başka yerde şan aramam bencilce bir şey. Benim görevim burada.”

Lada’nın içinden ona sarılmak geldi. Onu teselli etmek istedi. Matthias’la ya da Konstantiniye’yle hiç ilgilenmediğini, sadece onu önemseydiğini itiraf etmek istedi. Buna rağmen onu manipüle ettiğini de.

Ama kendisini tutup onun tek başına oradan uzaklaşmasına izin verdi. Sonra, Mehmet’e bir mektup yazdı. Elçileri bir sonraki gün yola çıkacaktı ve bu mektubu ona götürebilirlerdi. İhanetini –ve geleceğini– Mehmet’e götüreceklerdi.

Eflak onu bekliyordu.

*Mart sonu*

Ertesi gün Rumeli Hisarı'ndan, Mehmet'in yeni hisarının oradan geçtiler. Radu yoldan geçerken elinden geldiği kadarını görebilmek için boynunu uzattı. Hisar, Boğaz'a bakan üç yüksek kulesiyle karşılarında yükseliyordu. Cyprian oraya hüzünlü ve ciddi bir ifadeyle baktı. Valentin o yöne doğru tükürdü. Karşılarında bir dizi kazık belirince durdular. Boğaz'ın kenarına, kazığa geçirilmiş ve kafaları kesilmiş cesetler birer muhafız gibi dizilmişti.

"Neler oldu?" diye fısıldadı Nazire.

Cyprian'ın ifadesi ciddileşti. "Birileri blokajı aşmaya çalışmış olmalı. Bu da Sultan'ın boğazın kapalı olacağına dair bir uyarısı."

Ses çıkarmadan ve huzursuz bir şekilde ilerlediler. Radu, Mehmet'in babasının sarayındaki ilk dersini çok iyi hatırlıyordu. O ve Lada, baş bahçıvanın birkaç adamı kazığa oturtmasını izlemeye zorlanmışlardı. Bu olay, mutlak hukuk kuralı altındaki pek çok dersin başlangıcı olmuştu. Radu, Mehmet'in kanatlarının altına alındığından beri, bunları unutmayı başarmıştı. Daha doğrusu, çoğunu unutmuştu. Ama belli ki Mehmet de aynı eğitimden geçmişti.

Çok geçmeden, Rumeli Hisarı'ndan gelen devriyeyi gördüler. Gizli misyonunun ironilerinden biri de düşman olarak bilindiği için Radu'nun kendi tarafı tarafından öldürülebileceğiydi.

Cyprian kılıcını çekti.

“Hayır,” dedi Radu. “Onlarla ben konuşayım. Onları aşabileceğimizi düşünüyorum.”

Yaklaştıkça çaresizlik içinde askerlerin yüzlerini inceledi ama hiçbirini tanııyordu. Radu üç günlük yolculuktan sonra, atının üstünde elinden geldiğince dik ve kendinden emin bir şekilde oturmaya çalışıyordu. Henüz Konstantiniye'yle açık açık savaşa girmemişlerdi. Bunu başarabilirdi.

Başarmak zorundaydı.

“Komutanınız nerede?” diye sordu, sanki korkacak hiçbir şeyi yokmuş ve soru sormaya her hakkı varmış gibi kayıtsızca ve göz korkutucu bir ses tonuyla.

Adamlar yavaşladılar ve ufak grubun etrafını çevirdiler. Atlarıyla etraflarında ağır ağır bir daire çizdiler. “Şehirde ne işiniz var?” diye sordu öndeki adamlardan biri. Üstü tıraşlı dudağının altındaki eksik dişleri yüzünden peltek peltek konuşuyordu. Başka şartlar altında, adam Radu'ya komik gelebilirdi. Ama adamın kılıcını çekmiş olması, duruma hiçbir komik özellik katmıyordu.

Radu kaşlarından birini kaldırdı. “Tanrı'nın Yeryüzündeki Eli, Muhteşem Sultanımız, Mübarek Mehmet'ten Konstantin'e bir mesaj getirdim.”

“Ne mesajı?”

Radu, Lada'yı taklit ederek alaycı bir ifadeyle gülümsedi. “Konstantiniye'nin İmparatoru sen misin yoksa?”

Adam öfkeyle çenesini öne çıkardı. “Doğruyu söylediğini nereden bileyim?”

“İstersen beni alıkoy ve Sultan'a haber yolla. Acilen yerine

ulaştırılması gereken mesajına müdahale ettiğin için seni çok hoş karşılayacağından eminim.”

Asker önceki kadar kendinden emin gözükmüyordu. Atını aniden geriye çekti. “Kimsin o zaman? Seni gördüğüme dair bir mesaj yollayacağım.”

“İsmim Radu.”

Adam kaşlarını çattı ama sonra alaycı bir gülümseme bir kez daha dişlerinin arasındaki boşlukları sergiledi. “Yakışıklı Radu mu? İsmi duymuştum.”

Radu bu sıra dışı unvana şaşırmamış gibi davrandı. “O halde yolumdan çekilmen gerektiğini biliyorsundur.”

Adam diğer askerlere bir işaret yapınca hepsi kenara çekildi. Radu yanlarından geçerken, aralık dişli adam alçak ve pis bir ses tonuyla konuştu. “İmparator için bir hediye olmadığından emin misin? Belki o da güzel oğlanlardan hoşlanıyordur.”

Askerler güldüklerinde, sesleri Radu’nun sırtına birer darbe gibi indi. Ama suratını buruşturmadı, arkasına dönmedi, sırtını dik ve düz tutarak şehre doğru sırtını ilerlemeye devam etti.

“Aferin,” dedi Cyprian yanından. “Hepimizin öleceğinden emindim.”

“Kötü nam salacak kadar yakışıklı olmanın bazı faydaları var ne de olsa,” dedi Nazire. Bunu bir espri gibi söylemeye çalışmıştı ama Radu onun sesindeki sıkıntıyı hissedebiliyordu.

Askerin imalı lafı, canını daha çok sıkıyordu. İsmi nereden duymuştu? İmparatorun *da* güzel oğlanlardan hoşlanabileceğini söylerken ne demek istemişti? Buradaki ima, Radu’nun bir başka erkeğin de güzel, evcil hayvanı olduğuydu.

Bu söylentinin yöneltilebileceği tek bir erkek geliyordu aklına. Bu düşünceyi aklından atmaya çalıştı ama sırtında kışlık pelesininden de büyük bir ağırlık oluşmuştu.

“Bakın,” dedi Nazire bir yeri işaret ederek. “Gemiler.” Yol kıvrıldı ve Boğaz manzarası birden karşısına çıktı. Yedi tane güzel gemi, ikiz hisarlara doğru hızla ilerliyordu. Radu nereye gittiklerini merak etti ve denizcilerin büyük becerisine gıpta etti. Kendi donanmalarının bu kadar usta manevralar yaptığına şahit olmamıştı. İçine bir şüphe tohumu düştü.

Cyprian, “Hayır!” diye bağırdı.

“Ne? Ne oldu?” Radu yalanının ortaya çıktığından ve seyrek dişli askerin onlara doğru geldiğinden emin bir şekilde hızla dönüp arkasına baktı. Ama yol bomboştu. Cyprian suya bakıyordu.

“Bunlar İtalyan gemileri. İçlerinde yüzlerce adam olmalı. Şehirden kaçıyorlar.” Cyprian’ın omuzları sarktı ve başını önüne eğdi. “Bizi terk ediyorlar. Savaş haberi bizden önce ulaşmış. Amcamı teselli etmek için hemen gitmeliyiz.”

Yorgun atlarını ileriye doğru mahmuzladılar. Mehmet’in zihninin en ön saflarında olan ve bu yüzden Radu’nun da zihninin en önünde yer alan hisar... tam bir hayal kırıklığıydı. Kilometreler boyunca uzanan yıpranmış ve birbirine uyumsuz taşlardan oluşuyor ve çiftlik arazilerinin ortasından geçiyordu. Radu bu hisar için kaç kişinin görevlendirilmesi gerektiğini hayal bile edemiyordu. Bir kere çok uzundu. Ayrıca çok yüksekti; onun boyunun rahatlıkla beş misli vardı. Herhangi bir saldırı anında fark edilir ve karşılık bulabilirdi. Diğer noktalardan daha fazla saldırıya açık olan herhangi bir nokta yoktu. Üstelik dıştaki surun arkasında bir sur daha vardı.

“Öyle aval aval bakma,” dedi Nazire onu dürtükleyerek. “Tıpkı ağzı bir karış açık kalmış köylü bir çocuk gibisin.” Gülümsemesi bir uyarı gibi gergindi. Radu surları bir istilacı gözüyle incelemişti. Cyprian ilerideki yola odaklanmış olduğu için şanslıydı.

Radu ta ne zamandan beri orada olmayı hayal etmişti ama nöbet tutan askerin bir selamıyla kapıdan geçeceği asla aklına gel-

memişti. Öylece dıştaki surların iç kısmına girdiler. Kapı kapanırken, Radu cesaretini toplayıp arkasına baktı. Oradan bir daha ne zaman çıkabileceğine dair –çıkabilirse tabii– hiç fikri yoktu.

Atının üstünde yüzünde umutlu bir gülümsemeyle ve gururla ilerleyen Nazire'ye baktı. Onun kendinden emin tavrını taklit etti. Cyprian epeyi ileride olduğu için onunla konuşmaya cesaret edebilirdi. Ona biraz yaklaştı. “Bunu nasıl bu kadar iyi yapabiliyorsun?”

Nazire eliyle havada bir daire çizdikten sonra kendisini işaret etti. “Bütün hayatını, gerçek özünün güvende kalması için insanlara sadece görmelerini istediklerini göstermeyi öğrenerek geçirdiğinde, bu işte bayağı ustalaşıyorsun.” Hüzünle ona gülümsedi. “Sen de bunu anlarsın.”

Radu evet der gibi başını salladı. Nazire haklıydı. Bunu nasıl yapacağını biliyordu. İşe yarayacaktı. “Yanımda olduğu için memnunum.”

Nazire güldü. “Elbette memnunsun. Şimdi hüzünlü ama meraklı bir ifadeye bürün ve gidip Sultanımızın kaderinde yatan şehri görelim.”

Şehre girişi tıkayan daha küçük sura yaklaşırlarken, Radu ileriye doğru bakmayı sürdürdü. Sanki tüm hayatı onu oraya yönlendirmiş gibi hissediyordu. Oraya bu şekilde gireceğini hiç düşünmemişti ama artık o noktadan sonra yapması gereken şey bu durumu en iyi şekilde değerlendirmektir. Ne de olsa Konstantiniye dünyanın en muhteşem şehriydi.

Konstantiniye dünyanın en muhteşem şehri değildi.

Edirne'ye kıyasla bir harabe gibiydi. Bir hayaletler şehriydi. Yanından geçtikleri daracık, sıkışık evlerin yarısından fazlası terk

edilmiş gibiydi. Sokaklar çöp doluydu ve binaların duvarlarına kadar dayanmıştı. Bazı evlerin kapıları menteşelerinden çıkmış, eğri duruyordu, bazı evlerinse kapısı bile yoktu. Tek bir ruh bile görmeden, kocaman mahallerden geçtiler. Orada pespaye sokak kedilerinin ve sıska, uyuz köpeklerin ruhları vardıysa, o ayrı bir konuydu tabii.

Radu'nun grubu şehrin eteklerinden merkezine doğru ilerledikçe manzara biraz iyileşmeye başladı. İçlerinde birileri yaşıyor-muş gibi gözükten evler çoğaldı. Orada burada sokak satıcılarının arabaları belirdi ve yanlarından geçtikleri adamlar gönülsüzce selam verdiler. Kadınlar çocuklarını çekiştirerek ve at sırtındaki gruba kaçamak bakışlar fırlatarak sokaklarda koşturuyordu.

Radu özellikle de savaş haberi çoktan şehre ulaşmışsa, etrafta daha fazla askerin devriye gezeceğini sanmıştı ama kapılardaki muhafızlardan başka asker görmemişti.

Ayrıca, Konstantiniye'nin dillere destan zenginliğine dair de hiçbir şey yoktu ortalıkta. Elbette, mantığı ona her zaman sokak-ların altınla döşenmediğini söylemişti ama daha fazlasını görmeyi beklemişti. Târgovişte bile bundan daha parlak bir şehirdi.

Nihayet, daha fazla hayat belirtisi olan bir bölgeye vardılar. Bir rahip elindeki tütsü kabını sallayarak ve arkasında kokulu du-manlar bırakarak yanlarından geçince aniden durdular. Adam onu huzursuz edecek şekilde Yunanca bir şarkı söylüyordu. Arkasın-dan da insanlar geliyordu. Şarkı söyleyen rahip dışında ürkütücü bir şekilde sessiz olan insanların önlerinden geçmesi ve yolun tekrar açılması birkaç dakika sürdü.

“Bu da neydi?” diye sordu Radu.

“Bir tören alayı.” Cyprian endişeli gibiydi. “Birçok yerde iç çekişmeler yaşanıyor. Birçoğu da Ortodoksluk ile Katolik kilisesi arasındakilerle ilgili. Sonra anlatırım. Gelin.”

Tam o sırada çanların sesi, şehrin dört yanında çınlayıp yankılandı. Cyprian başını kaldırdı, sonra da iç çekti. “Bugünün ne olduğunu unutmuşum. Amcam katedralde olacaktı. Onunla orada konuşamayız. Gelin. Sizi kalacağınız yere yerleştireyim. Sarayın yakınlarında bir evim var.”

“Sizi rahatsız edemeyiz,” dedi Nazire. “Eminim ki kalabileceğimiz başka bir yer vardır.”

Cyprian elini sallayıp onu rahatlattı. “Birçok yatak odam var ve tek başıma yaşıyorum. Hepimiz orada yaşasak bile birbirimizi hiç görmememiz mümkün olabilir. Bu şehir gibi, evimin de daha çok kişiye ihtiyacı var.”

Cyprian’ın evi uzakta değildi. Güzel ve bakımlı bir binaydı burası. Konstantiniye’deki evlerin duvarları neredeyse bitişikti ve aralarındaki dar boşluklar zaman zaman çatıların birleştiği yerde kayboluyordu. Cyprian bir anahtar çıkarıp ön kapıyı açtı. Onları buz gibi bir havadan oluşan bir duvar karşıladı.

“Valentin, gidip şömineleri yak.” Delikanlı tamam der gibi başını sallayıp içeri koştu. Cyprian kaşlarını çattı. “Bir hizmetçim var. Nerede bu kız? Ana odadaki şöminenin çoktan yakılmış olması gerekirdi. Maria? Maria!” Yanıt gelmedi. “Neyse, içeri gelin. Birazdan içerisi ısınır.” Onları Valentin’in şömineyi yakmayı başardığı ufak bir oturma odasına aldı.

Merdivenden ayak sesleri geldiğini duydular. “Maria?”

“Sadece benim,” diye seslendi Valentin. “Burada başka kimse yok.”

Cyprian endişeli gözüküyordu. Nazire elini onun elinin üstüne koydu. “Eviniz çok güzel. Çok teşekkür ederiz. Umarım bu iyiliğinizi ne kadar takdir ettiğimizi biliyorsunuzdur.”

“Elbette!” Cyprian da diğer elini onunkinin üzerine koydu. “Özür dilerim. Kendi endişelerime ve korkularıma o kadar ka-

pıldım ki nasıl hissediyor olabileceğinizi pek düşünmedim bile. Yuvanızı, ülkenizi, her şeyinizi geride bıraktınız.” Radu’ya döndü. “İkiniz de.”

Radu yanıt olarak Lada ne derdi diye düşündü. “Edirne benim yuvam değil, hapishanemdi. Esas fedakârlığı Nazire yaptı.”

Nazire başını sallayıp yere baktı. “Bahçemizi özleyeceğim. Ama bu yeni Sultan’ın idaresi altındaki imparatorluğu tanıyamıyorum. Artık oraya ait olduğumu düşünmüyorum.” Sırtını dikleştirip daha neşeli bir ifadeye büründü. “Üstelik Radu’m da yanımda.”

Radu, Fatima’nın o sırada Nazire’yle paylaştığı evde yapayalnız neler yaptığını hayal etmeye çalıştı. Ne kadar endişeli olmalıydı. Mehmet’ten ayrılışı ona çok ıstırap vermişti ama insanın kalbi de dahil olmak üzere, her şeyini paylaştığı birinden ayrılması kim bilir ne kadar daha kötüydü.

Kollarını uzattı. Nazire kollarının arasına girip başını göğsüne dayadı. Cyprian onları Radu’nun daha önce de gördüğü özlem dolu bir ifadeyle izliyordu. Sonra hafifçe öksürdü. “Yiyecek bulmaya gideceğim. İmparatorun bizimle nerde buluşabileceğini öğrenmek için de bir mesaj yollamam gerek.”

Onları yalnız bıraktı. Radu son bir kez Nazire’nin sırtını okşadı ve sonra yan yana oturup ateşe baktılar.

“Onu sevdim,” dedi Nazire; bu sözleri kulağa methiye gibi geldi.

“Ben de,” dedi Radu.

*Mart sonu*

Lada'nın adamları kampı toplamayı yeni tamamlamışlardı ki Latinin sırtında Hunyadi geldi. Gerginliğini hissetmiş olan atı, onun altında zıplayıp kıpırdanıyordu.

“Haberı duydunuz o halde?” dedi Lada'ya.

Lada eyer kayışlarını bağlamayı bıraktı. “Neyi?” diye sordu, ses tonuyla bir şey ele vermemeye çalışarak.

“Ormanlık birliklerinin Belgrad'da toplandıklarını ve Sırbistan sınırımıza göz koyduklarına dair söylentileri. Sırların sadakati konusunda haklı çıktın. Kâfirleri kendi başkentlerine buyur ediyorlar!”

Lada kırbaç yemiş gibi ona döndü. Mehmet nasıl bu kadar aptal olabilirdi? Güney Transilvanya'da buluşacaklardı. Macaristan sınırına o kadar yaklaşmaması gerekirdi. Mehmet'in yardımına ihtiyacı olduğunu kabul etmişti ama Hunyadi'ye bunu yaptığını hayatta anlatamazdı.

“Emin misin?”

Hunyadi başını salladı. “Tek bir haber geldi. Keşif öncüsü de bir şey görmemiş. Ama bunu göze alamam. Matthias tahta bu ka-

dar yaklaşmışken olmaz. Bana kalmamı tavsiye etmekte haklıymışsın.” Hunyadi hüzünlü bir ifadeyle ona gülümsedi. “Görevim burada. Konstantiniye için Matthias’a sırt dönemem. Adamların ne zaman yola çıkmaya hazır olacak?”

Lada birden eyerinin bütün kayışlarını teker teker tekrar kontrol etmeye dair büyük bir ihtiyaç hissetti. “Sırbistan’a mı gitmemizi istiyorsun?”

“Hayır. Transilvanya’da olmanı istiyorum. Osmanlılar, Transilvanya’dan geçip o yönden Macaristan’a gelmeyi deneyebilirler diye geçitleri korumanı istiyorum.”

Hunyadi gerçek amacını –Mehmet’i ve Eflak’ı– gizlemenin en basit yolunu sunarak, ona bir kez daha yardım etmişti. Lada tamam der gibi başını salladı. “Transilvanya’ya gideceğiz. Ama sonra geri gelmeyeceğiz. Yol açılınca devam edeceğiz.” Osmanlılar gittikten sonra yoluna devam edeceğini ima ediyordu ama aslında Osmanlılar ona yolu açar açmaz ilerleyeceğini söylemek istemişti. “Eflak’a gideceğiz.”

Hunyadi, Lada’nın zaten sıkı olan kayışları çılgınlar gibi çekiştirmesini durdurmak için elini, onun elinin üstüne koydu. Sesi endişeden dolayı yumuşak çıkıyordu. “Orada seni ne bekliyor?”

“Neler olacağını bilemiyorum. Ama oranın benim ülkem olduğunu biliyorum. Sürgünde çok uzun seneler geçirdim. Sürgünde kalmaya devam edemem. Kaderimizde bizi ne bekliyor olursa olsun, oraya geri gideceğiz. Öleceksem de kalacaksam da bunun Eflak topraklarında olmasını istiyorum.”

“Bana biraz daha zaman ver. Sınırları güven altına alayım ve bu tehditle ilgili söylentinin aslını araştırayım. Matthias tahta geçer geçmez sana yardım edebiliriz.”

Lada başını salladı. Birkaç hafta önce olsaydı, bu teklifi kesinlikle kabul ederdi ama artık ne yapması gerektiğini biliyordu.

Asla gerekleŖmeyebilecek bir yarım vaat, birliklerle birlikte beklemekte olan bir sultan kadar değerli değildi. Bunu yapmalıydı. Eflak için.

Düşüncelerinde Mehmet vardı. Onun Mehmet'i, onu bekliyordu. Eflak'a geri dönmeyi bu kadar arzulamasının arkasında o yokmuş gibi davranıyordu ama kalbi onun çok kötü bir yalancı olduğunu biliyordu.

"Eflak," diye fısıldadı kararlılıkla.

Sonra, ne yaptığını düşünmeden Hunyadi'nin boynuna sarıldı. "Her Ŗey için teŖekkür ederim."

Hunyadi hafifçe onun sırtına vurdu. "Dikkatli ol, küçük ejderha. Sen ve ben kraliyet sarayları için değil, savaŖ alanları için yaratılmışız. Kullanabileceğın silahlarının olmadığı savaŖlar başlatma sakın."

Onu alnından öpüp tekrar atının sırtına bindi. "Tanrı yanında olsun."

Lada gülümsedi; bu sefer içtenlikle gülümsemiŖti. "Tanrı beni sadece Eflak'ta olduğumda görür."

Hunyadi güldü. "O halde, ona saygılarımı ilet." Atını döndürüp geldiğinden daha ağır bir hızda uzaklaŖtı. Lada yüzündeki gülümseme silinirken onu izledi. Ŗiltelerini taşıyan sütannesesi gözüne takıldı ve ona hızla başını salladı.

Eve gitme vakti gelmiŖti.

*Mart sonu*

Cyprian içinde peynir, ekmek ve boynu çoktan kırılmış cılız bir tavuk olan bir sepetle geri geldi. Onlara peşinden mutfağa girmelerini işaret etti. Radu'nun da Nazire'nin de içi farklı sıkıntılarla doluydu. Sessizce ateşin önünde oturmuşlardı. Radu, Nazire'nin sıkıntılarının Fatima'yla ilgili düşüncelerle ilgili olduğundan emindi ama kendininki Mehmet'in ne yaptığıyla ve değerini ona nasıl kanıtlayabileceğiyle ilgili bitmek bilmeyen bir endişe döngüsünden ibaretti.

Nazire nazikçe Cyprian'ı uzaklaştırdı. "Bana tabakların yerini göster ve ocakta bir ateş yak."

Cyprian tamam anlamında başını salladı ve ona mutfağı gezdirdi. O da orayı ilk kez görüyormuş gibiydi. "Aa, bakın! Bir sürü tencere var. Neden bu kadar çok tencereye ihtiyaç var acaba?"

Nazire gülerek masayı işaret etti. "Gidip otur, seni şapşal. Her şeyi kendi başıma daha iyi çözerim."

Cyprian onun dediğini yaptı. "Kayıp hizmetçime ne olduğunu anladım. Belli ki öldüğüm haberi her yere yayılmış. O da işini kaybettiğini düşünüp sadece evimden değil, ülkeden de kaçmış.

Birçok kişi kaçmış. Umarım iyidir.” İ çekip bitkinlikle yüzünü ovuşturdu. “Onun yerine birisini bulmaya çalışacağım ama bunun kolay olacağını sanmıyorum.”

“Biz rahatlıkla idare edebiliriz,” dedi Nazire. Mutfağa giren ve ocakta ateş yakılmasına yardımcı olan Valentin’e gülümsedi. “Valentin gayet becerikli ve ben mutfak işlerine yabancı değilim. Bence evde başkaları olmadan da gayet güzel idare ederiz.” Radu’yla göz göze geldi. Nazire haklıydı tabii. Onları ne kadar az insan yakından izlerse, o kadar iyiydi.

“Teşekkür ederim,” dedi Cyprian. Ne kadar rahatladığı gözle-
rinin çevresinin ve omuzlarının gevşemesinden belliydi.

Tam o sırada kapı çalındı. Valentin çıkıp yanında, üstünde İm-
parator’un çift başlı kartal amblemi bulunan yelekli ve üniformalı
bir uşakla içeri girdi. “İmparator sizi derhal görmek istiyormuş.”

Radu ayağa kalktı. “Hizmetindeyim. Hemen gidelim.”

Radu ve Cyprian, serin öğleden sonra havasına çıkarken pe-
lerinlerini bağladılar. Uşak o kadar hızlı yürüyordu ki neredeyse
koşar gibiydi.

“İçeri girmeden önce bilmem gereken bir şey var mı?” diye
sordu Radu gergin bir ifadeyle. İlk görüşme çok önemliydi. İm-
paratorun güvenini şimdi kazanabilirse, mkemmek bir durumda
olacaktı. Ama bunu yapamazsa...

Eh, o zaman daha talihsiz bir durumda olacaktı.

Cyprian elini Radu’nun omzuna koydu. “Korkman için hiçbir
neden yok.”

Radu buna hak veremedi.

Konstantin de tıpkı yönettiği şehir gibi Radu’nun beklentile-
rine uymuyordu. Düşündüğünden daha yaşlı, kırklı yaşların son-

larında ellilerine yakın olan bir adamdı. Başının tepesi açılmıştı. Başında süslü bir taç yerine, metalden yapılmış basit bir halka vardı. Bütün erkekler kat kat giyinme modasına uyarken İmparator öyle yapmamıştı. Beyaz gömleği ve dizlerine kadar inen mor renkli pantolonu ağırbaşlı denecek kadar sadeydi. Gösteriştten tamamıyla uzak gibi duruyordu.

Dürüstlük denen şey ne kadar da büyük bir lükstü.

Radu ve Cyprian kalabalık odanın arka tarafına durdular. Konstantin ön tarafa yakın bir yerde volta atıyor, ince uzun vücudu öne eğik durduğu için, attığı her adımda başı vücuduna yol gösteriyordu. Radu şaşkınlıkla İmparator'un ayaklarının çıplak olduğunu fark etti. Roma İmparatoru'nun çorap dahi giymeden ortalıkta dolanmasının tuhaflığına şaşırarak gülmemek için kendisini zor tuttu.

“Haliç ve deniz seddi ne oldu?” diye sordu İmparator.

“O konuda korkmamızı gerektiren bir şey yok,” dedi bir adam kayıtsızca. Uzun boylu ve sarışın olan adamın vücudu, acımasız bir savaş silahı gibiydi. “Benim İtalyan denizcilerimin karşısında bir avuç eğitimsiz tayfanın esamesi bile okunmaz. Deniz seddi konusunda gayet güvendeyiz.”

Radu karşısına bir fırsat çıktığını fark etti. Konstantin'e gerçeği ve kolaylıkla teyit edilebilecek olan bir şeyi söylemek, onun nazarındaki statüsünü sağlamlaştıracaktı. Nasıl olsa neyle karşı karşıya olduklarını bilmek, kaçmış olan yedi gemiyi sihirli bir şekilde onlara geri getirmeyecek ya da geri dönmeyecek olan insanların surların önünde dizilmesini sağlamayacaktı.

“Orada güvende değilsiniz,” dedi. Herkes merakla ona baktı. “Ben oradan ayrılırken, Amiral Süleyman'ın altı büyük kadirgası vardı. Ayrıca, on tane normal boyutlarda, on beş tane de küçük kadirgası var. Adamları gemilere aktarmak ve ufak alanlarda dolaş-

mak için yetmiş beş büyük sandalı, atların taşınması içinde yirmi tane de nakil aracı vardı.”

Havadaki değişim elle tutulur gibiydi. “Kimsin sen?” dedi İtalyan adam sert bir sesle.

“Ben, Radu...” Radu kendisine nasıl bir isim vereceğini bilemediği için duraksadı. “Yakın tarihe kadar son birkaç senedir Mehmet’e, yani Sultan’a hizmet ettiğim Edirne’deydim. Esas olarak, donanmasının gizlice geliştirilmesi işinde görevliydim.”

Cyprian elini onun omzuna koydu. “Bu, hayatımı kurtaran adam, amca.”

Konstantin kapının oradaki bir adamı işaret etti. “Galata Valisi’ne haber yollayın. Tüm girişleri engellemek için zinciri çekmelerini söyleyin.” Kimse kıpırdamadı. “Hemen şimdi!” diye bağırdı İmparator.

Adam ayağa kalkıp eğildi ve koşarak odadan çıktı.

“Saldırısının esas noktası bu mu olacak o halde?” diye sordu Konstantin.

Radu başını salladı. “Sizi her yönden sıkıştırmayı planlıyor. Deniz seddi tarafından girebilirse, bunu yapacak. Ama esas olarak karadaki hisarlara odaklanacak.”

“Hisarlar dayanır,” dedi bir rahip. “Her zaman dayandılar. Bundan sonra da dayanacaklardır.”

“Daha önce her zaman saldırılara dayandılar ama saldırıdan saldırıya fark var,” dedi Radu. “Sultan yeni yöntemler ve silahlar için hiçbir masraftan kaçınmıyor. Hisarları inceledi, hatta oraya kendisi gitti. Çürüksu Çay Vadisi’ne ve sarayın dışındaki alana odaklanmak istiyor.”

Önlerde duran bir adam kaşlarını çatı. Bizanslılardan çok Osmanlıların modasına yakın giysiler giymişti. “Bunlar en bariz seçenekler. Bunları zaten biz de biliyoruz.”

“Orhan haklı,” dedi İtalyan adam. Radu irkilerek az önce konuşmuş olan tuhaf kıyafetli adama daha büyük bir dikkatle baktı. Orhan, Osmanlı İmparatorluğu’nun hakkı olmadığı halde hak iddia eden vârisi ve Konstantin’in Mehmet’i daha tahta geçmeden önce bile tehdit etmek için kullandığı bir adamdı. Mehmet’in şimdi bile düzenli olarak ona para yollaması gerekiyordu yoksa Konstantin Orhan’ı iç savaş başlatmak için imparatorluğa göndermesi işten bile değildi.

Orhan, Mehmet’in hayatına karşı gerçek ve aktif bir tehdit oluşturmuştu ve hâlâ da öyleydi. Radu’nun kalbini büyük bir öfke kapladı. Bir şeyin bu insanların canını yakmasını, hissetmeleri gereken korkuyu hissettirmesini istiyordu. “Bir topçu birliği var.”

“Onları gördük!” diye bağırdı tıknaz bir adam. “Alt tarafı birkaç top fırlatıyor. Bizimkiler daha büyük.” Odada kahkahalar yankılandı. Adam bundan cesaret alarak devam etti. “Osmanlıların asla bizimkiler kadar büyük topları olmadı.”

Radu adamın küstah meydan okumasına gergin bir gülümsemeye karşılık verdi. “Bir buçuk kilometreden daha uzağa 600 poundluk güller fırlatabilen, benim boyumun dört misli bir topları var.”

Buna kimse gülmedi ama birkaç kişinin yüzünde açıkça alaycı bir ifade belirmişti. Konstantin iç çekti. “Yiyecekler servis edilebilir. Umarım biri bütün bunları yazıyordur.” Yakınlardaki boş bir sandalyeye oturması için Radu’ya işaret etti.

Radu oturdu. Sonuç ne olursa olsun, içlerine girmeyi başarmıştı.

Konstantin sanki yanıt oradaymış gibi tavana baktı. “Peki, ya Orhan’ın iddiasından vazgeçersek?”

Radu sahte vârise bir bakış attı. Orhan yumuşak ve soluk renkli ellerini inceliyordu. Konstantin’in ya da İtalyan’ınkiler gibi savaşçı elleri değildi bunlar. Orhan onaylar gibi başını salladı.

Konstantin elini uzatıp öteki adamın omzunu sıktı. “Mehmet’in meşruluğuna karşı her türlü tehditten vazgeçiyoruz. Rumeli Hisarı’nın inşa edildiği toprak için yapılan ödemeyi iyi niyetli bir şekilde geri çeviriyoruz. Ona yaptığımız ödemeleri arttırıyoruz.”

Radu buna destek verse mi vermese mi diye düşündü. Mehmet bunu kabul edebilirdi. Ama yine de saldırırdı. Hem oradaki her şey sonuçta Mehmet’in olacağı için, bu bir fark yaratmazdı. Radu doğruyu söylemeye karar verdi. “Akıllı tek bir yere, yani şehre odaklanmış durumda. On iki yaşından beri bundan başka bir şeyden söz etmedi ve başka bir şeyin hayalini kurmadı. Şu anda hiçbir şeyin onun fikrini değiştirebileceğini sanmıyorum. Teklifinizi yapabilirsiniz ama eğer teslim olmayacaksanız, kuşatmaya hazır olmanız gerek.” Radu askerlerle ve havan toplarıyla ilgili olarak anlattıklarını dinledikten sonra, onların teslim *olacaklarını* umuyordu. Şehri hiçbir zarar görmeden doğrudan Mehmet’e götürebilirdi!

Konstantin kaşlarını bir beklentiyle kaldırarak İtalyan’a döndü. “Giustiniani?”

Giustiniani’nin Yunancası ağır aksanlıydı ama adam bu dile hâkim olduğunu gösteren, hatta güven gerektiren bir keyifle konuşuyordu. “Hazırlıkları neredeyse tamamladık, majesteleri. Keninizi elimizden geldiği kadar zorladık. Gereken miktarda yiyecek ve su depolandı. Asgari düzeyde destekle, bize bir sene yeter.” Acı acı gülümsedi. “Birçok kişinin şehirden gitmesi de bize bir avantaj sağladı.”

Radu içten içe yıkıldığını hissetti. Demek kolay kolay teslim olmayacaklardı.

Giustiniani devam etti. “Toplar, gemiler ve adamlar açısından onlar bizden üstün olabilirler –özellikle de adam sayısı açısından– ama Konstantiniye hâlâ dünyanın en iyi korunan şehri. Ko-

lay kolay düşmeyecektir. Söylesenize, Radu, sizce Mehmet'ten daha çok dayanabilir miyiz?"

Radu zihninde gerçekleri tarttı. Henüz teslim olmayı düşünmüyorlardı. Bir çaba göstermek istemekte de haklılardı. Bunları söylemek bile ihanet etmek gibiydi ama gerçeği kabullenmek durumu değiştirmeyecekti. "Kuşatmaya yeteri kadar dayanırsanız, bir şansınız olur. Osmanlılar daha önce de Konstantiniye'ye saldırdılar ve hep başarısız oldular. Batıl inançlara sahipler; herhangi bir gecikmeden ya da başarısız olan girişimden kötüye dair bir işaret görecektir. Mehmet zamana ve morale karşı savaşıyor olacak. Daha önce gelen herkesten daha hazırlıklı ama tahtını da mirasını da yapacağı bu tek saldırıyla tehlikeye atıyor. Ona dayanabilirseniz, bir başka girişimde bulunmak için bir daha asla destek bulamaz."

"O halde, bunu yaparsak, şehri ona karşı güven altına alabiliriz."

Radu evet anlamında başını salladı. "Surlarda başarısız olursa, Mehmet'in fazla yaşamayacağından eminim. Onu sevmeyen çok sayıda güçlü kişi var." Bunu düşüncesi bile onu dehşete düşürüyordu. Vezir Halil hâlâ Mehmet'in yanındaydı ve her fırsatta ona karşı işler çeviriyordu. Radu, Mehmet'i buradan nasıl koruyacaktı?

Konstantin dalgın bir ifadeyle, boş gözlerle yere baktı. "O halde, yapmamız gereken tek şey kuşatmada ondan daha dayanıklı olmak."

Bu, o kadar basit ve bir o kadar da imkânsız olan bir şeydi.

*Mart sonu*

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu Bogdan.

Lada elinde bıçaklarıyla hızla arkasına döndü. İçine derin bir nefes çektikten sonra da onları indirdi. Vakit neredeyse gece yarısına gelmişti. Kamptan gizlice gittiğini kimsenin fark etmeyeceğini düşünmüştü. Bogdan’ın her hareketi gibi bunu da fark edeceğini bilmesi gerekirdi. Bogdan onu, kendine has bir yöntemle, belli etmeden izlerdi hep. Çocukluklarındaki sadakati, kendisi gibi zaman içinde gelişip güçlenmişti. Lada genellikle bunu düşünüp rahatlardı. Ama son zamanlarda durum daha da ciddileşmiş gibiydi. Bogdan onu izlemekle kalmıyor, aynı zamanda *ondan* bir şey bekliyormuş gibi de duruyordu.

Lada, Macaristan, Transilvanya ve Eflak’ın ortak sınırlarla ilgili amaçları konusunda kimseye özellikle bilgi vermemişti. Adamlarının hiçbiri onun Hunyadi’nin talimatına karşı gelmesini ve Transilvanya’da korumaları gereken geçitlerden ayrılmalarını sorgulamamıştı.

Lada, adamlarının Osmanlılarla yeniden işbirliği yapması konusunda ne hissedeceğini bilemiyordu. Bunların bazıları onları

eskiden ele geçirmiş ve velinimetleri haline gelmiş olan kişilere karşı o kadar da olumsuz hisler beslemezken, diğerleri onlardan nefret ediyordu. Hiç şüphesiz, bazıları Osmanlılardan ziyade, Konstantiniye için savaşmayı tercih ederdi. Ama Lada onların liderleriydi. Eflak'ı geri almak için ona katılmışlardı ve Lada karar alırken kimsenin iznine ihtiyaç duymazdı. Adamları bundan hoşlanamıyorlarsa, istedikleri takdirde gidebilirlerdi.

Çizdiği yol tahta giden yoldu; oraya nasıl varacağı önemli değildi.

“Kampın diğer tarafında devriye geziyor olman gerekirdi,” dedi Lada aksi aksi.

Bogdan'ın yüzünü göremiyordu ama o pervasız gülümsemesini resmen hissedebiliyordu. “Soruma yanıt vermedin.”

“Çünkü yanıt vermeye mecbur değilim. Gidiyorum. Geri geleceğim. Senin bilmen gereken sadece bunlar.”

“Bir terslik var.”

“Hiçbir terslik yok!” Lada, Mehmet'in ne kadar yakınlarda olduğunu bildiği için bütün gün gergin hissetmişti. Kampının yerini tam olarak bilmiyordu ama durduğu noktadan birkaç kilometre ötede olduğunu kestirebiliyordu. Mehmet birkaç kilometrelik bir alan içindeydi ve aralarında nehirler, ülkeler ve onları birbirinden ayıran bir sene gibi engeller yoktu. Huzursuzluğunu iyi gizlediğini sanmıştı ama belli ki bunu başaramamıştı.

“Seninle geleceğim.”

“Hayır!” Bogdan gelemezdi. Onun dışında herkes olabilirdi. Bogdan onun ne yaptığını anlayacak olursa, bir daha yüzüne bakamazdı. Bunu itiraf etmek izin istemek gibiydi ve bunu yapmak istemiyordu. Hem Bogdan'ın Mehmet'e karşı pek de gizlemediği hoşnutsuzluğu da hatırlıyordu. Bunu beraberinde götürmek istemiyordu. “Yalnız gitmeliyim.”

“Neden?”

“Devriyene geri dön.”

Bogdan öylece ayakta durdu ve ona sonsuz kadar uzunmuş gibi gelen beş nefes boyunca yerinden kıpırdamadı. Sonra gece-
nin karanlığına karıştı.

Lada bıçaklarını alıp karanlıkta hızla ilerledi. Aşması gereken
epeyi büyük bir alan vardı. Bir at sırtında daha kolay olurdu ama
kamptan ayrılışı o şekilde daha da çok dikkat çekerti. Bölgede bir
saatten fazla her yeri taradığı ve bir kamp bulmaya çalıştığı halde,
yavaşlamaya başladığını hissetti. Keşke tek başına yürümekten
keyif alabilseydi diye düşündü –yalnızlık son zamanlarda sahip
olduğu bir lüks değildi– ama onu neyin beklediğini biliyordu.

Kimin beklediğini.

O kadar uzun süre ayrı kaldıktan sonra, ona karşı ne hissede-
ceğini de bilemiyordu. Hislerini inceleyememiş, gerçek olanlar
ile çocukluğunda yaşadığı durumlara verdiği tepkiyi birbirinden
ayırt edememişti. Ya Mehmet’i görüp hiçbir şey hissetmezse ne
olacaktı? Daha da kötüsü, Mehmet’i görüp de her şeyi birlikte
oldukları zamanlardaki gibi çok şiddetli bir şekilde hissederse ne
olacaktı? Onu terk etmek çok zor olmuştu. Tekrar karşılaşmaları
o yarayı yeniden açar mıydı?

Duygularını tahlil edemeden önce, bir Yeniçerinin tanıdık be-
yaz başlığını gördü. Başlık ay ışığında parıldıyordu. Lada buna
sinir oldu. O başlıkları geceleri takmamaları gerektiğini biliyor
olmalıydılar. Lada bir suikastçi olsaydı, bu muhafız çoktan ölmüş
olurdu. Yüzüne ağır ağır yırtıcı bir gülümseme yayıldı. Kampa
girip kendisini tanıtmayı planlamıştı. O gece geleceğini beklemi-
yorlardı. Mehmet sadece nerede olacaklarını söylemişti. Buluş-
mak için belirli bir zaman kararlaştırmamışlardı.

“Sultan’ı öldür” oyununu oynayacağı bir geceydi bu.

Merhamet gösterip muhafızları öldürmemeye karar verdi. Adamlar muhtemelen zaten onu görmedikleri için cezalandırılacaklardı ama bunu hak ediyorlardı. İlk muhafızın etrafından kolaylıkla dolandı. İkinci ve üçüncü muhafızlar, ince dalları kırarak çıkardıkları gürültü sayesinde yaklaştıklarını belli ettiler. Kampa yaklaştıkça ilerlemek zorlaşacaktı. Birbirine yakın olan çadırları ağaçlar örtüyordu. Lada ağaçlardan dolayı ve karanlık nedeniyle, Mehmet'in yanında kaç adam getirmiş olduğunu kestiremiyordu. Ama sanki yeteri kadar adam yok gibiydi. Gerçi onları geniş bir alana yaymış da olabilirdi. Kendisi olsa öyle yapardı.

Lada iki Yeniçeri alçak sesle konuşarak yanından geçerken bir çadırın arkasındaki daha karanlık olan alana girdi. Yeniden Türkçe konuşulduğunu duymak, içinde nostaljiyi andıran tuhaf bir his uyandırdı. Kaşlarını çatarak bıçaklarını daha da sıkıca kavradı.

Mehmet'in çadırının üstüne ismi yazılmış olsa o kadar olurdu. En büyük çadır onunkiydi; Lada'nın günışığında kırmızı ve altın rengine dönüştüğünü düşündüğü gösterişli bir kumaştan dikilmişti. Bu da bir başka hataydı. Kendisi bu işin başında olsaydı, Mehmet daha ufak ve göz batmayan çadırlardan birinde olurdu. Hedefi açıkça belli etmek yerine, bir suikastçının bütün çadırları tek tek aramasını sağlardı.

Mehmet işi gerçekten de kolaylaştırıyordu.

Lada hafif horultuların yayıldığı bir asker çadırının kenarından etrafa bakındı. Mehmet'in gösterişli çadırının girişinde, her ikisi de uyanık ve tetikte olan iki Yeniçeri nöbet tutuyordu. Lada sessizce tek dostu karanlık tarafından korunan çadırın arka tarafına gitti.

Öne doğru atıldı ve hiç tereddüt etmeden çadıra bir bıçak saplayıp aşağı çekti. Kumaş çok az ses çıkararak, onun için özel bir giriş açtı.

İçerisi loştu ve sadece köşedeki kömür mangalından hafif bir parıltı yayılıyordu. Lada, Mehmet'in yanına aldığı eşyaları kimin taşıdığını merak etti: Bir çalışma masası, bir tabure, kocaman bir masa, bir sürü yastık ve bir de karyola vardı. Vücudu zemine değmeyecek kadar değerli olan Sultan için yer şiltesi kullanılmazdı.

Sultan o sırada hafif nefesler alıp vererek o yatakta uyuyordu.

Lada bıçağını kaldırıp yavaşça ilerledi. Sonra, durdu ve Mehmet'e baktı.

Onun siyah kirpiklerinin nasıl kıvrık olduğunu unutmuştu. Dolgun dudaklarının köşeleri, rüyalarından huzursuz olmuş gibi aşağı kıvrılmıştı. Son birkaç senedir genellikle sarıklarla kaplı olan saçları yastığın üzerine yayılmıştı ve bir tutamı da alnına düşmüştü. Lada'nın içini aniden bir şefkat duygusu kapladı. Elini uzatıp alnına düşmüş olan saçları geriye attı.

Mehmet irkilerek uyanıp Lada'nın bileğini kavradı. Gözleri irileşmiş, vücudu ona karşı koymak için gerilmişti. Lada biraz daha eğildi. Mehmet'in yüzündeki o vahşi ifadeyi daha önce hiç görmemişti. Bunu tatmak istiyordu.

Mehmet bileğini acıtacak kadar sıkı tutmaya devam etti. "Lada?" dedi kirpiklerini kırpıştırarak.

"Seni az önce öldürdüm. Yine."

Mehmet onu kendisine doğru çekip büyük bir tutkuyla öptü. Lada bıçağı düşürdü. Öpülmenin, arzulanmanın nasıl bir şey olduğunu unutmuştu. Buna ihtiyacı olmadığını düşünmüştü.

Ama yanılmıştı.

Mehmet, Lada'nın dudaklarından boynuna kaydı ve parmaklarını onun saçlarının arasına geçirdi. "Gittiğinde, kalbimi de beraberinde götürdün. Öldür beni Lada," dedi. Bunu öylesine büyük bir arzuyla söylemişti ki Lada ellerini ondan uzak tutamadı. Mehmet onu altına alacak şekilde yana kaydı. Elleri Lada'nın vücu-

dunda gidip geldi, zaman zaman güçlü bir açgözlülükle ilerledi, zaman zaman da içini acıtacak kadar şefkatle dokundu.

Ağzını Lada'nın kulağına dayadı. "Bazı şeyler öğrendim," dedi muzip bir sesle. "Zevk almakla ilgili."

Lada onun bu tür şeyleri –sadece kendisini tatmin etmekle ilgilendiği ve bunları umursamadığı için onu hep suçlamıştı– nereden öğrendiğini düşünmeye fırsat bulamadan, Mehmet vücudunun aşağı kısımlarına indi. Elleri tuniğinin altından gövdesinin yukarısına doğru giderken, Lada sırtını gerdi. Kendisinden uzaklaştırması mı yoksa kendisine doğru çekmesi mi gerektiğini bilemeyerek Mehmet'in saçlarını kavradı. Mehmet bunları yapmaya devam ederse, kontrolünü kaybedeceğinden korkuyordu. Daha önceden asla kontrolünü kaybedeceği şeyler yapmamıştı.

Mehmet'in elleri bacaklarının arasındaki açıklığı bulduğunda, Lada onu şoka uğratan yoğun hisler arasında bağırdı. Mehmet de ona daha büyük bir istekle, karnını ve göğüslerini öperek yanıt verdi. Tuniğini daha da yukarı çekti ve Lada onun beceriksizliği karşısında sabırsızlanarak kendisi çıkardı. Bu kadarını daha önce de yapmışlardı ama birbirlerinden ayrı geçirdikleri zaman hislerini daha da güçlendirmişti. Lada her zaman bu noktada durur, yaptıkları şey üstünde kontrol sahibi olabilmek için her zaman bu noktada çizgiyi çekerdi. Vücudu sadece ve sadece kendisine ait olsun diye yapardı bunu.

Ama bu sefer Mehmet'i durdurmadı.

Mehmet kendi geceliğini çıkardı. İçinde hiçbir şey yoktu.

Lada'nın pantolonunun bağcıklarını çözüp çıkardı. Mehmet'in içine girmeye çalışacağını ve bunu yapmasını –belki de– istediğini düşündü.

Ama Mehmet bacaklarını kaldırıp onu öpmeye başladı; onu, öpülmeyi hayal bile edemeyeceği bir yerinden öpüyordu. Lada

bir zevk dalgasıyla kontrolünü yitirdi ve kontrolü elinde tutmayı istemediğini fark etti. Yaralanmış bir yaratık gibi bağırdı ama üstüne çıkarken, Mehmet eliyle onun ağzını kapattı.

Lada da ona izin verdi.

21



Mart sonu

“**B**ir toplu iğnenin ucunda kaç melek dans edebilir?” diye bağırdı, suçıçeği izleriyle kaplı yüzünde alaycı bir gülümseme olan bir adam.

Bir başka adam, parmağını ilk adamın göğsüne dayadı ve bağırarak Baba ve Oğul’la ilgili bir şeyler söyledi. Suçıçeği izleri olan adam bir yumruk attı ve ikisi birbirlerini ısırarak ve tekmeler atarak çamurlu sokakta boğuşmaya başladılar.

Cyprian, Radu’yu onların etrafından dolaştırırken hiç durmadı bile.

“Buradaki halk... çok mu dindar?”

Cyprian keyifsizce güldü. “Çöküşümüze neden olacak kadar. İşte, orada.” Bir şeyi işaret etti. Günün geri kalanında yapacak başka işleri olmadığı için, Radu biraz şehri gezmek istemişti. Özellikle de meşhur Ayasofya katedralini görmek istemişti. Orayı ziyaret etmesini Mehmet söylemişti. Aslında, verdiği tek talimat da bu olmuştu. Konstantin onu tekrar yanına çağırana dek, gözlerini ve kulaklarını açık tutarak gezmekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

Sokak kocaman bir katedralin yükseldiği bir avluya açılıyordu. Katedral Cyprian'ın kahkahasından da daha kasvetliydi. Geçtikleri her yerde kiliselerin çanları çalmaktaydı ve insanlar neredeyse sürekli olarak bunların içine girip çıkıyorlardı. Ama Konstantiniye'nin değerli mücevheri, öykülerde Rus halkının tamamının Ortodoksluğa geçmesini sağlayacak kadar muhteşem olduğu söylenen Ayasofya kilisesi, akşamüzeri yağmurunun altında soğuk ve boştu.

“Neden kimse yok?” diye sordu Radu. Kapıya doğru yürüdüler. Cyprian kapıyı açmayı denedi. Kilitliydi.

“Birkaç hafta önce, burada Latince ayin yapıldı.”

Radu, Ortodoks ayinlerinin Yunanca yapıldığını biliyordu, o yüzden Cyprian'ın ne demek istediğini anlamadı.

Yanlarından, peşinden çıplak ayaklı bir çocuğun koştuğu bir köpek geçti. “Romalı Papa!” diye bağırdı çocuk. “Dur, Romalı Papa! Hemen geri gel!”

“O çocuk köpeğine Romalı Papa mı dedi az önce?”

Cyprian elinin tersiyle Ayasofya'nın cilalı, muhteşem tahta kapısına vurdu. “Evet. Şehirdeki köpeklerin yarısına öyle derler. Amcam papadan yardım isterken, insanlar ona küfrediyorlar. Amcam iki kilisenin birleşmesi için ısrar etti, hatta Doğu ve Batı arasındaki hizipleşmeyi sona erdiren bu birleşmeyi kutlamak için burada ayin düzenledi. Hristiyan dünyasının bu en muhteşem kilisesi, artık sulandırılmış şarap, Katolik ayin ekmeği ve Latince ibadetle lekелendiği için sessiz ve terk edilmiş durumda.” Cyprian iç çekip avucunu saygıyla kapıya yasladı. Onca fedakârlığına rağmen, Ayasofya bize bir şey getiremedi. Papa yardım yollamıyor.” Başını salladı. “Gel. Kutsal emanetleri görelim. Bunu yapmak her zaman eğlencelidir.”

“Eğlence anlayışımız farklı sanırım.”

Cyprian güldü; bu sefer, sesi kasvetli ve yağmurlu günle tezat oluşturacak kadar neşeliydi. “Bu şehirde, biz kutsal emanetlerimizi çok ciddiye alınız. Onlar bizi korurlar.” Ona göz kırptı.

“Buna gerçekten de inanıyor musun?”

“Bir önemi var mı? İnsanlar inanıyorlarsa, bu onlara güç verir. Dolayısıyla, şehre de güç verir ve bu da kutsal emanetlerin işe yaradığını gösterir.”

“Dairesel bir durum.”

“Biz Bizanslılar dairesel şeylere bayılırız. Zaman, ay, tartışmalar ve en çok da madeni paralar. Bütün iyi şeyler daireseldir.”

Şehrin bir başka boş bölümünden geçtiler. Yürürlerken, Cyprian falanca sütunun geçmişinden ya da harabeye dönmüş filanca binadan neşeyle söz etti. Bütün şehir geçmişin mirasıyla doluydu ve etraflarındaki her şey yıkılmak üzereydi.

Tam başka bir kiliseye varmışlardı ki ayaklarının altındaki zemin zangırdadı. Radu sendeledi ama Cyprian onu tuttu. Yukarıdan bir şeyin kayarken çıkardığı sesi duydular.

“Kaç!” diye bağırdı Cyprian, Radu’yu yanlarındaki evin duvarlarından uzaklaştırarak. Az önce durdukları yere, büyük bir gümbürtüyle kayrak taşları düştü. İki adam kendilerini hızla çamurlu sokağa attı.

Radu kesik kesik nefes alıyordu ve kolları Cyprian’ın kollarına dolanmıştı. Gözleri Cyprian’ın gözleriyle karşılaştı. Cyprian’ın siyah gözbebekleri, gözlerinin grisini neredeyse tamamıyla kaplamıştı. Sonra başını sallayıp ayağa kalktı. Çamurları ellerinden geldiğince üstlerinden silkelediler ama bunun bir faydası olmadı.

“Teşekkür ederim,” dedi Radu. “Hızlı içgüdülerin ikimizin de hayatını kurtardı.”

Cyprian çekingen bir gülümsemeyle yanıt verip Radu'nun omzundaki çamurları silkeledi. "Sana olan borcumun bir kısmını ödediğimi düşün."

Suçluluk hissi, dünyayı bir anda renksizleştirdi. Radu yutkunarak başını çevirdi. "Bu, sık sık olur mu? Toprak böyle sallanır mı?"

"Son zamanlarda giderek sıklaştı. Ayrıca, mevsim dışı fırtınalar, korkunç bir kış ve işkenceden farksız bir ilkbahar yaşadık. Bunun etraflarındaki her şeyde işaretler ve kötü belirtiler arayan inanların moralini ne kadar bozduğunu hayal edebiliyorsunuzdur."

İleriden birisinin bağırdığını duydular. Radu acaba bir başka kavga mı yaşanıyor diye merak etti ama sesler daha çok bir gösteriye ait gibiydi. Birkaç sokağı geçip seslere doğru ilerlediler ve kendilerini en sonunda bir türbenin etrafındaki duvarın üstünde oturan bir adamın etrafına toplanmış bir kalabalığın karşısında buldular.

"Rezil Romalılar, ne kadar da yoldan çıktınız! Umudunuz Tanrı'nızdan yana olacağına, Frenklerin gücüne inandınız. Gerçek dini yitirdiniz ve şehrimiz sizin günahlarınız yüzünden yok olacak!" Kaba dokunmuş bir kumaştan kahverengi giysiler giymiş olan adam kollarını bulutlarla kaplı göğe kaldırarak başını geriye attı. "Ah Tanrım, bana merhamet eyle. Bu şehrin yozlaşmasında benim bir payım yok ve ben masumum." Sonra başını hızla indirip kalabalığa doğru baktı ve ellerinden birini havada onların başlarının üzerinde gezdirdi. "Sefil vatandaşlar, Tanrı'ya olan inanıcınıza papanın vaatleri yüzünden ihanet ederek ne yaptığınızı anlayın. Size atalarınız tarafından verilmiş olan gerçek inancı reddettiniz. Sapkınlığın köleliğini kabul ettiniz. Bunu yaparak, Tanrı'ya tüm günahlarınızı itiraf ettiniz. Yargılanacağınız zaman vay halinize!"

Kadınlar bağırp göğüslerine vurdular. Erkekler çocuklarını kucaklarına alıp kutsanmak için yalvardılar. Her yanı Konstantin'e,

papaya ve İtalya'nın tamamına karşı olan çirkin ve sert tezahürat sesleri kapladı.

Cyprian eliyle müstehcen bir işaret yapıp Radu'nun kolunu tuttu ve onu uzaklaştırdı. "O aptal adam Sultan'dan nefret ettiğinden daha çok Papa'dan nefret eder. Başından beri haklı olduğunu kanıtlayabilmek için şehrin yanıp kül olduğunu görmekten ve cehennemi kollarını açarak karşıladığını göstermekten başka istediği bir şey yoktur."

"Konstantin'den onları korumak için yaptığı şeyler yüzünden nasıl nefret edebilirler?"

Cyprian bezgin bir tavırla yüzünü ovuşturdu, sonra hâlâ çamurla kaplı ellerine baktı. "Burası Konstantiniye. Vücutlarımızın hayatta kalmasındansa ruhlarımızın saflığıyla daha çok ilgileniriz. Burada görmeye değer bir şey kalmadı."



Yakındıktan ve Nazire'yle birlikte akşam yemeğini yedikten sonra, Cyprian amcasını görmek için müsaade istedi. Konstantin'in ana görevleri, bitmeyen bir mektup yazma faaliyetinden oluşuyormuş gibiydi; onun silahı kalemiydi, cephanesiyse boş vaatler ve beyhude ricalardan ibaretti. Radu keşke Cyprian onun da gelmesini isteseydi diye düşündü.

"Sabır," dedi Nazire, bulaşıkları yıkayan Radu'nun omzunu sıkıp. "Yardım etmenin yollarını bulacaksın. Şu anda, elimizden gelen en iyi şey, şehrin bir parçası olmak."

Radu arkasına bakınca onun Konstantiniye'deki kadınlar gibi giyinmiş olduğunu fark etti: sert ve kalıp gibi bir büstiyer, sıkı kollar ve bol etekler. Kaşlarını kaldırdı. Nazire kendi etrafında dönerek muzip bir ifadeyle güldü. "Beğendin mi? Yanlış yaprakların arasındaki bir çiçek gibi hissediyorum."

“Her zaman çok hoşsun. Bir yere mi gidiyorsun?”

“Evet. Bugün pazarda İmparator Konstantin’in danışmanlarından birinin karısıyla tanıştım. Buradaki yiyeceklerle yemek pişirmeyi bilmediği söylediğimde halime çok üzüldü. Beni geç bir akşam yemeğine davet etti.”

“Ama geç akşam yemeğini az önce yedik. Hem çok da güzel bir yemektir.”

Nazire’nin muzip gülümsemesi yüzüne biraz daha yayıldı. “Ama kadın bunu bilmiyor. Hem bu yemekte, bütün diğer önemli erkeklerin karılarıyla da tanışacağım. Önemli erkeklerin metresleri hakkında dedikodular yapacaklar ve ben bu şekilde yakında senden daha geniş bir ağa sahip olacağım.”

“Bunun bir yarışma olduğunu fark etmemiştim.”

Nazire güldü, parmak uçlarında yükselip Radu’yu iki yanağından öptü. “Ama öyle. Eve geri dönebilmemiz için, kimin en kısa sürede bir şeyler öğrenebileceğine dair bir yarışma bu.”

Bunu sakın sakın söylemişti ama Radu onun sesindeki hasreti duyabiliyordu. Nazire asla Fatima’dan söz etmiyordu, Radu da Nazire’yi yanında getirebilmek uğruna onları ayırmış olmaktan dolayı büyük bir utanç hissediyordu. Kendisi Mehmet’le arasındaki kalbini sızlatan, tek yönlü ilişkiyi her gün özlüyorsa, kim bilir Nazire aşkına karşılık veren kadını ne kadar özlüyordu.

“O halde, tüm bahislerimi sana ve dedikodularının üzerine yatırıyorum. Sen dehşet bir yaratıksın.”

Nazire hoş bir reverans yapıp gitti. Radu heyecandan yerinde duramıyor, sabırsızlanıyordu. Şehre geldiğinden beri ilk kez yalnız kaldığı için, Cyprian’ın evinden çıkıp karanlık sokaklara daldı. Zeminin taşlarından yayılan feci soğuktan korunmak için pelerinini üstüne iyice sardı.

Aklından korkunç düşünceler geçiyordu. Nazire çoktan planla-

rını uygulamaya başlamıştı. Kendisiyse Konstantin'le sadece gerçekleri söylediği tek bir görüşme yapmıştı. Uzak kalmak istediği korku, onu pelerinininden de sıkı bir şekilde sarıp sarmalıyordu.

Ne yaptığına dair en ufak bir fikri bile yoktu.

Her şey büyük bir hataydı. Cyprian'dan ya da Konstantin'den hayati önem taşıyan bilgiler elde etse bile, bunları Mehmet'e iletmesi mümkün değildi. Bir kodları, mesaj yollayıp almak için bir yöntemleri yoktu. Radu şehirde muhteşem bir sabotaj yolu bulmadığı takdirde, bir casus olarak orada olması neredeyse anlamsız bir şeydi. Mehmet'i hayal kırıklığına uğratmak istemiyordu ama Mehmet'in onu hayal kırıklığına uğrattığına dair o endişeyi içinden bir türlü atamıyordu. Neden onu çok az talimat vererek, çok az hazırlıkla oraya yollamıştı ki? Radu onun yanındayken daha faydalı olmaz mıydı?

Radu belki de çaresizlik içinde buna inanmak istiyordu çünkü istediği tek şey Mehmet'in yanında olmaktı. Gerçekten de harcanması bu kadar kolay olan biri miydi?

Yoksa... Mehmet onun gerçek hislerinden şüphelenmiş ve onu kasıtlı olarak mı uzaklara yollamıştı? Radu bir başka erkeğe karşı o tür hisler beslememesi gerektiğini biliyordu. Birçok şey için bir mazeret bulunabilirdi. Ama Mehmet'ten istediği şeyi mazur gösterecek hiçbir şey bilmiyordu.

Bu aşk onu hem hayatındaki en önemli kişiden hem de yalnızlığı içinde ona huzur veren Tanrı'dan ayıracak mıydı?

Şehirde dolaşıp etrafı biraz daha tanımak istemişti ama kendisini yine o karanlık Ayasofya'da bulmuştu. O sırada bile bilinçli bir şekilde düşünmeden Mehmet'in talimatlarını yerine getiriyordu.

Sokaklarda kimsecikler yoktu. Radu yeleşinin gizli cebinden birkaç alet çıkarıp dikkatle kilidi zorladı. Birkaç dakika boyunca sabırla uğraştıktan sonra, ödöl olarak bir klik sesi duydu. Sessizce

içeri girdi. Gözlerinin karanlığa alışması biraz vakit aldı. Bir hışırtı duyunca, içeride olduğu belli oldu diye irkildi ama bu sadece bir güvercinin kanat sesleriydi. Onlar da ibadet etmek için bu boş kiliseye gelmişlerdi.

Tüm bitkinliğini ve korkusunu nefesini derin derin dışarı vererek giderdi ve dua etti. Konstantiniye'ye geldiğinden beri, doğru dürüst namaz kılmamıştı. Namazın gerektirdiği hareketleri yapmak, ılık bir banyo yapmaktan daha rahatlatıcı ve bir o kadar da arındırıcıydı. İçinde tuttuğu her şeyi serbest bıraktı. Bir tek buna odaklandı. İnancı karanlık binada parlak bir nokta gibi parılıyordu.

İşi bittikten sonra gitmek istemedi ve kadınların ayinler sırasında durduğu üst balkona çıktı. En sonunda, başka basamaklara ve daha sonra da tahta bir el merdivenine açılan ufak bir kapı buldu. Tepedeki bölmeyi ittirip çatıya çıktı. Konstantiniye sere serpe karşısında duruyordu. Konstantin'in gece boyunca çalıştığı devasa bir binadan oluşan sarayı gördü.

Burada olmak ve beklemek yeterli olacaktı. Konstantin'e yaklaşacak ve Mehmet'e yardım etmesini sağlayacak bir yolun karşısına çıkacağına güvenecekti. Mehmet'in onun için bir planı olduğuna inanmalıydı. Tanrı'nın ona bu görevde yardım edeceğine güvenmeliydi.

Radu korkudan çok güven hissetmeye çalıştı. Şehre bakarken, yanan ışıklardan her birinin kime ait olduğunu merak etti. Oralar da kimler yaşıyordu? Ne düşünüyorlardı? Onlar da huzur bulmak için dua ediyorlar mıydı? Yönlerini bulmak, korunmak için bunu yapıyorlar mıydı?

Ve kimin Tanrı'sı bu dualara kulak veriyordu?

Çatının kenarına oturup ayaklarını boşluğa sarkıttı. Bu boşluk da tıpkı içinde açılan boşluk gibiydi. Kendisini düşecekmiş ya da uçacakmış gibi hissediyordu. Hangisinin gerçekleşeceğini bilmiyordu ama zamanın bunu göstereceğinden emindi.

*Nisan başı*

Mehmet öyle rahat yatıyordu ki farklı biri gibiydi. Lada merak kapıldı. Hayır, hiçbir şeyi merak etmeyecekti. Hiçbir şey düşünmeyecekti. Mehmet orada, az önce yaşadıklarından başka hiçbir şeye ihtiyaç duymuyormuş gibi uzanabiliyorsa, kendisi de aynı şeyi yapacaktı.

Ama bu sadece iki dakika kadar sürdü. Gözlerini kısıp onu kendisinden uzaklaştırdı.

“Hep bu kadar çok mu terlersin?”

Mehmet gülüp onu kendisine çekti ve yüzünü boynuna sürttü. Eliyse başka bir yere gitti. “Seni daha çok terletmemi ister misin?”

Lada yarı keyiften, yarı Mehmet’in dolanan parmaklarının yarattığı şoktan tiz bir çığlık atıp onu itti. O kadar çok ses çıkarmakla hata yaptığını daha fark edemedi, çadırın ön tarafı açıldı ve iki Yeniçeri içeri daldı. Mehmet Lada’yı arkasında gizlemek için yerini değiştirdi.

“Çıkın,” dedi. Sesi saniyeler önce kullandığı sese kıyasla buz gibi, otoriter ve son derece farklıydı.

“Biz bir ses...”

“Çıkın.”

Yeniçeriler eğildiler. İçlerinden biri duraksadı. “Hünkârım, Sırbistan-Macaristan sınırında Hunyadi’nin başlattığı bir çatışmanın haberi aldık.”

“Haberler sabaha kadar bekleyebilir! Buraya kesinlikle girmeyin.”

Yeniçeriler eğilip telaşla geri geri giderken neredeyse birbirlerine takılıp düşeceklerdi.

Lada dirseğine yaslanıp doğruldu ve battaniyeyi yukarı çekip çıplak göğsünü örttü. “Orada birliklerin var demek.”

Mehmet onu yatağa çekmeye çalıştı. “Yatağa soğuk hava geliyor.”

Lada yana kayıp biraz daha uzaklaştı. “Macaristan sınırında neden adamların var?”

Mehmet’in sesindeki prova edilmiş kayıtsızlığı duyunca Lada’nın ensesindeki tüyler diken diken oldu. “Hunyadi’ye ona Macaristan’da hâlâ ihtiyaç olduğunu hatırlatmak için oradalar.”

“Ama onu Konstantiniye’den uzak durması için onu zaten ikna ettim ben. Bunu sana söylemiştim. Bana güvenmiyor musun?”

“Tabii ki güveniyorum! Ama hiçbir şeyi riske atamam. Sadece fazladan bir önlem bu, o kadar.”

Lada bunun mantıklı olduğunu düşündü. Ama kendisinin yaptığı bir işi Mehmet’in tekrar yapmış olması onu rahatsız etmişti. Ayrıca, Hunyadi’nin güvende olup olmadığı konusunda endişelenmişti. Dünyada ailesi saydığı birkaç kişiden biriydi bu adam.

Aile. Lada henüz Radu’nun nerede olduğunu sormayı bile akıl edememişti. “Radu nerede? Geldi mi?” Elçilerle birlikte gelmemişti ama Mehmet neredeyse, Radu da orada olurdu.

Mehmet onu tatlı dille ikna etmekten vazgeçti. Sırt üstü uzandı

ve yorulmuş gibi kollarından biriyle yüzünü kapattı. “Hayır, Radu gelmedi.”

“Gelmedi demek,” dedi Lada, hayal kırıklığından ve şoktan monotonlaşmış bir sesle. Erkek kardeşine ihtiyacı vardı. *Boyarlar* gibi kişiler konusunda ne yapacağını en iyi o bilirdi. Hunyadi haklı çıkmıştı... Lada o tür bir savaş için gerekli olan silahlara sahip değildi. Bunlara Radu sahipti. Ne cüretle onu yine geri çeviriyordu? “Nedenini söyledi mi?” Mehmet başını salladı. “Şu anda nerede?” Onun hem Lada’dan hem de Mehmet’ten uzakta tutacak kadar önemli olan şey neydi?

Mehmet omuzlarını silkti. Ona yanıt vermekten kaçınıyordu. Lada onun yüzünü örttüğü kolunu tutup yüzündeki ifadeyi görebilmek için aşağı çekti. “Kardeşim nerede Mehmet?”

Mehmet çadırın tepesine baktı. “Konstantiniye’de.”

“Kuşatma başladı mı yoksa?” Kuşatma başlamıştı ve Mehmet buradaydı. Onun yanında. O aptal şehre karşı nihayet bir üstünlük sağladığı için, içini tatlı bir keyif kapladı.

“Hayır.”

Lada’nın keyfi kaçtı, buz kestiğini hissetti. “O zaman, Konstantiniye’de ne işi var? Onu elçi mi yaptın? Bunun ne kadar tehlikeli olduğunu biliyorsun!”

“Orada, içeride birisi olması gerekiyordu.”

Lada üstündeki battaniyeleri atarak doğruldu. Mehmet Radu’nun bir elçi olup olmadığıyla ilgili soruya yanıt vermemişti. Yanıta benzer bir şeyle geçiştirmişti ama kesinlikle bir yanıt değildi bu. Demek Radu bir elçi de değildi.

“Onu bir *casus* olarak mı yolladın?”

“Yürekten güvenebileceğim birisine ihtiyacım vardı.”

“Neye ihtiyaç duyduğun umurumda değil! Onun burada, be-

nim yanımda olması gerekiyordu! Ya da en azından kuşatma sırasında kesinlikle güvende olacağı yerde, senin yanında olması gerekirdi.”

Mehmet gözlerinde tehlikeli bir ifadeyle doğruldu. “Ne demek istiyorsun?”

“Kuşatma sırasında senin bulunacağın yerin, dünyanın en güvenli yeri olacağını söylemek istiyorum. Kardeşimin de orada olması gerekirdi! Onu nasıl bu kadar büyük bir tehlikeye atabilirsin?”

“En iyi seçenek buydu.”

“Onun için mi senin için mi?”

“İmparatorluk için.”

“Ha, demek imparatorluk için! Şimdi her şey yerli yerine oturdu.” Lada battaniyeleri atıp yataktan kalktı. Üstünden çıkardığı giysileri toplamaya başladı.

“Radu’ya bir şey olmaz. Senin onu takdir etmediğin kadar zeki ve güçlüdür.”

Lada parmağını onun çıplak göğsüne dayadı. “Sakın bana kardeşimi benden daha iyi tanıdığını söyleme.”

Mehmet güldü. “Ama daha iyi tanıyorum.”

Her zaman pişman olacağını bildiği sözler, dilinin ucuna kadar geldi. Mehmet, Radu’nun ona karşı ne hissettiğini bilmiyorsa, bunu ondan öğrenmeyecekti. “Ondan çok şey istiyorsun.”

“Ben sadece onun yapmaya istekli olduğu şeyi istiyorum. Daha fazlasını değil.”

“O halde onu ben daha iyi tanıyorum, seni aptal. Radu senin için *her şeyi* yapar.”

Mehmet bakışlarını kaçırdı ve yüzü kıpkırmızı oldu.

“Biliyorsun...” Lada gözlerini iyice kıstı ve yumruklarını canı acıyacak kadar sıkı. “Onun sana âşık olduğunu biliyorsun.”

Mehmet omzundaki bir şeyi silkeleyecekmiş gibi başını hafifçe yana eğdi. “Kardeşin benim için çok önemli.”

“Ama asla senin onun için olduğun kadar olmayacak. Mehmet, onu serbest bırak. İçinde taşıdığı sahte umuttan kurtulması için, onu serbest bırakmalısın.”

Mehmet başını salladı. “Bunu yapmam. Radu’yu önemsiyorum. Hem ona ihtiyacım var.”

“Ama onu asla onun seni sevdiği gibi sevmeyeceksin.”

Mehmet ayağa kalkıp Lada’nın yumruklarını tuttu. “Bunu nasıl yapabilirim ki? Ben seni seviyorum.”

Lada suratına tokat gibi inen bu sözler karşısında gözlerini yumdu. Radu odanın içinde dolaşan bir hayalet gibiydi. Lada onun varlığını ensesine çarpan hafif bir esinti gibi hissediyordu. Radu’nun ihtiyacı olan şey ondaydı ama onunla ne yapacağını bile bilemiyordu.

“Onu geri getir. Ölebilir.”

Mehmet onun ellerini bıraktı. “Bu iş için elimde daha iyi biri yok. Evet, bir risk olduğu doğru. Ama kabul edilebilir bir risk bu. Radu karşılaşacağı tehlikeleri biliyor ve bu görevi kabul etti. O da Konstantiniye’yi benim kadar önemsiyor.”

Lada boğuk bir kahkaha attı. “Senden başka kimse o uğursuz şehri o kadar önemsemiyor.”

“Sen de Eflak’ı aynı derecede önemsiyorsun.”

“Çünkü orası bana ait! Senin Konstantiniye üzerinde Radu’nun hayatını tehlikeye atacak türden bir hakkın var mı?”

Mehmet başını iki yana salladı. Yatağın kenarına oturdu, parmaklarını saçlarının arasında geçirirken, omuzları öne doğru çöktü. “Radu’ya hiçbir zarar gelmeyeceğine söz veriyorum. Sonra hepimiz bir arada olacağız.”

“Buna söz veremezsin. Hem nasıl bir arada yaşayacağız? Radu her zaman benim tarafımı değil, senin tarafını seçecek.”

“Benim tarafım da senin tarafın olursa, öyle olmaz.” Mehmet yorgunluktan gözlerinin altı çökmüş bir ifadeyle ona gülümsedi. “Bu işi tek başıma yapamam. Daha önceden gitmekte haklıydın. Değerini bilmediğim için seni arkamda bıraktım. Ama artık biliyorum.” Şefkatle gülümsedi. “Artık sen de biliyorsun. Yanımda olmana ihtiyacım var. Seni *yanımda* istiyorum. Surların önüne gittiğimizde yanımda ol. Kaderime erişmeme yardım et. Sonra... kaderime sen hükmet. Benimle birlikte. Roma İmparatoriçesi olarak.”

Lada şaşkınlıkla geriye doğru ufak bir adım attı. “İmparatoriçe.”

Mehmet hâlâ çıplak, her yanı tamamıyla açık ve savunmasız bir halde karşısında durmuş, avuçlarını açmıştı. “Şehri benimle birlikte fethet. Tacı al. *Beni* al, Lada.”

Lada’nın gözlerinin önünde çok geride kalmış bir anı canlandı. Mehmet’in korkunç annesi Hüma Hatun, ona Theodora’nın öyküsünü anlatıyordu. İmparatorun âşık olduğu ve onunla birlikte imparatorluğa kadar yükselen bir tiyatro oyuncusu, fahişe ve güçten yoksun bir kadın olan Theodora’nın öyküsünü... Hem İmparatoru hem de şehri kurtarmış, her şeyi sadece gücüne dayalı olacak bir şekilde kendi vizyonu ile değiştirmişti.

Bir de onu seven adamın gücüne.

Lada öyle bir kadın olabilir miydi?

Ama Mehmet *İmparator* dememişti. *İmparatoriçe* demişti. İmparatorun hayat arkadaşı. Yani, gücünü ve pozisyonunu yine de bir erkeğe borçlu olacaktı. Lada sefil bir fahişe, bir tiyatro oyuncusu değildi. Ona doğuştan bahşedilmiş olan birtakım haklar vardı.

“Eflak ne olacak?”

“Eflak’ı unut! Dünyanın en büyük imparatorluğunun imparatoriçesi olabilecekken, neden değersiz bir ülkenin voyvodası olacaksın?”

Lada geriye gitti. “Çünkü Eflak’ı ben yönetmezsem, başka kimse yönetemez.”

Mehmet elini salladı. “Eflak’ın her zaman önemsendiğini garanti altına alınız.”

Lada başını ağır ağır salladı. Bu teklif cazipti. Ama Eflak’a çok yaklaşmıştı. Mehmet’in yakınlarda olduğunu nasıl hissettiyse, Eflak’ı da hissedebiliyordu. O saatten sonra, sırtını ülkesine dönmeydi. “Birlikler nerede? Ben... Biz bunu sonra konuşabiliriz. Ben Eflak’ı güven altına aldığım da, sen de Konstantiniye’yi ele geçirdiğinde... O zaman ne olacağını bilmiyorum. Belki de bir çözüm yolu bulabiliriz. Yapmamız gerekenleri yaptıktan sonra.”

Acı hissi, Mehmet’in yüzüne daha genç, daha yumuşak bir ifade vermişti. “Buraya gelmenin tek nedeni bu mu?”

“Tabii ki bu!” dedi Lada ters ters.

Mehmet’in savunmasızlığının yerini, bir anda soğuk ve taş gibi yüz hatları ve otoriter görünümlü kaşları aldı. Geceliğini kap-tığı gibi başından aşağı geçirdi. “Birlik filan yok.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Elimdeki tüm adamlara ihtiyacım var. Onları kontrolüm altında olan bir ülkeyi karıştırmak için harcayamam. Danesti Prensi’yle bir anlaşma yaptım.”

Lada geriye doğru sendeledi. “Ama Hunyadi’yi rahatsız etmeleri için adamlarını yollayabiliyorsun. Bunu yapmana gerek yoktu. Bana güvenebilir, o birlikleri bana verebilirdin. Bana vermeyi düşündüğün birlikler gerçekten de var mıydı? Bana yardım etmeyi gerçekten de istedin mi?”

“Sana yardım *ediyorum* zaten! Kaderinde daha muhteşem şeyler yapmak var! Benimle birlikte.” Mehmet ona doğru bir adım atınca, Lada ellerini kaldırdı.

“Bana yazmadın. Ben Radu’ya yazıp Hunyadi’nin güvenini kazandığımı söyleyene kadar, bir kere bile yazmadın. Karşına bir fırsat çıktığını gördün ve beni kullandın. Ben senin için Hunyadi’ye ihanet ettim.” Lada kendisini hayatında hiç o anki kadar küçülmüş ve mutsuz hissetmemişti. Hunyadi’nin iyiliklerini bir hiç uğruna satmıştı. Bütün gerekçeleri ve mantıklı çıkarımları boşa gitmişti. Yaptığı onca fedakârlığa rağmen, Eflak’a şu anda daha yakın değildi. “Beni oyuna getirdin.”

“Sana bir iyilik yaptım! Sana birlikleri yollamış olsaydım, sen ele geçirmiş olsaydın bile, tacı asla elinde tutamazdın. Halk asla bir kadını bir prens olarak kabul etmez. Bu yanılgıdan vazgeç, Lada. Bu seni yok edecek. Benimle gel. Yanımda savaş. Bir tek sana gönülden güvenebilirim.” Çadırın kenarındaki yırtığı işaret etti. “Sen olmazsan ölebilirim.”

Lada kaşını kaldırdı. “Sanırım, bu kabul edilebilir bir risk.”

Mehmet ellerini havaya kaldırıp volta atmaya başladı. “Sana çok daha fazlasını teklif ediyorum. Sana dünyayı teklif ediyorum. Sana kendimi teklif ediyorum.” Öfkeyle yatağı gösterdi. “Birkaç dakika önce, bunu memnuniyetle kabul ettin.”

“O farklı bir durumdu! Bana asker vaat etmiştin.”

Mehmet tiksiniş gibi yanıt verdi. “Bu durum senin için sadece bir alışverişten mi ibaretti?”

Lada, Mehmet’in karnına bir yumruk attı. Mehmet iki büklüm olunca da onun kulağına fısıldadı. “Benimle *asla* bu şekilde konuşma.”

Ama Mehmet’in sözleri hedefini bulmuştu. Gözleri öfkeden yaşlarla doldu. Vücudunu ona satmamıştı. Onu manipüle etmek

için vücudunu kullanmış olduğunu düşündüğü için ondan nefret etti. Ne var ki, hem tahtı tek başına ele geçirme kararlılığını hem de Hunyadi'yle ilişkisini *satmıştı*. Hem de sadece onun birkaç yüz adam vereceğine dair yaptığı düzmece teklif yüzünden.

Mehmet onun elini yakalayıp yanağına bastırdı. “Neye inanırsan inan, bunu aşkımdan dolayı yaptığımı bil. Seni seviyorum. Her zaman sevdim. Buna rağmen Eflak’ı mı seçeceksin?”

Lada elini geri çekti ve yere düşmüş olan bıçağını aldı. “Sana karşı olan hislerini bilmiyormuş gibi davranarak erkek kardeşime ihanet ettin. Bana ihanet ettin. Ama ben Eflak’a asla ihanet etmeyeceğim.” Bıçağını kaldırıp ona doğrulttu. “Bir daha Eflak topraklarına –*benim* topraklarıma– ayak basarsan, seni öldürürüm.”

Mehmet arkasından seslenince onu duymazdan geldi ve çadırın kestiği kısımdan dışarı çıktı. Yarık bu sefer daha derin gibiydi.

*Nisan başı*

Radu nemli sabah pusunda bile ter içindeydi. Biraz soluklanmak için taş basamaklara yaslandı, sonra çıkmaya devam etti. Taşımakta olduğu iri mezar taşının garip şekli, parmaklarına kramp girmesine neden olmuştu. En sonunda surların üstüne vardığında, sendeleyerek bir taş öbeğine doğru gitti ve elindeki taşı oraya koydu.

“Ölülerin mezar taşlarını surları tamir etmek için kullanmak komik doğrusu.”

Radu başını kaldırınca, Konstantin’le yaptığı ilk ve o ana dek tek görüşmede tanıştığı İtalyan Giovanni Giustiniani’nin yorgun ama neşeli yüzünü gördü. Giustiniani uzun boylu, geniş omuzlu bir adamdı ve ne kadar güçlü olduğu hareketlerinden belli oluyordu. Kaşlarının arasındaki derin çizgi, ona sürekli olarak kaşlarını çatıyormuş gibi bir ifade veriyordu ama diğer kırışıklıklarının hepsi gülümsemenin ve gülmenin sonucuydu.

Radu kolunun tersiyle alnını silip doğruldu. Ondan daha yaşlı olan adamdan sadece birkaç santim daha uzundu. “Eh, vatandaşlar şehrin savunması için en azından bunu yapabilirler.”

Giustiniani bir havan topu fırlatılmış gibi gür bir kahkaha attı. Radu'nun omzunu kavradı. "Seni hatırlıyorum. Bize kâfirlerin hazırlıklarıyla ilgili haberleri sen vermiştin."

Radu evet der gibi başını salladı. Osmanlılardan kâfir olarak söz edilmesi onu her zaman rahatsız ederdi çünkü onlar da Hıristiyanlardan öyle söz ederlerdi. "Keşke daha iyi haberlerle gelebilseydim."

"İyi ya da kötü, bütün haberlerin bir faydası olur." Giustiniani iç çekip birbirlerine bağırmakta olan bir grup adama döndü. "Mezar taşlarıyla katkıda bulunan ölüler, hayatta olup da birbirleriyle didişmekten vazgeçmeyen kişilerden daha faydalı olabilirler." Böyle dedikten sonra kavga eden adamlara doğru gitti.

Radu surların kenarından eğilip aşağıdaki ovaya baktı. Osmanlı birliklerini gizleyebilecek her şey temizlenmişti. Karşılarında bir hendek, saldırganları yavaşlatmak ve kolay hedef haline getirmek üzere kazılmış derin bir çukur vardı. Konstantiniye'nin savunması olan bu hendek ve Radu'nun üstünde durduğu dış surların yanı sıra iç surlar, bin seneden uzun süredir bütün saldırganları şehirden uzak tutmuştu.

Ama o saldırganların hiçbiri Mehmet değildi.

"Radu!" Bu ses, daha Radu onun kime ait olduğunu anlamadan bile bir mutluluk dalgasının oluşmasını sağladı.

Arkasını dönünce Cyprian'ın, İmparator'un yanında yürüdüğünü gördü. Radu yerlere kadar eğildi, şaşırmış gibi görünmeye çalıştı. Oraya kasıtlı olarak gitmişti ama Cyprian'ın o gün Konstantin'le birlikte surları gezeceğini söylediğini duymamış ve iki adamın surların bu en zayıf noktasına er ya da geç geleceğini bilmiyormuş gibi davranıyordu. Cyprian o kadar meşguldü ki aynı evde yaşadıkları halde birbirilerini nadiren görüyorlardı.

Amadiğeradamarastlamakiçinçabasarfetmişolmasıbirtaktikti.

Bunun nedeni, Nazire'yle paylaştığı yatak odasının dışındaki birileriyle sohbet etmek için can atıyor olması değildi. Nazire aslında sık sık dışarı çıkıyor, sosyal faaliyetlere katılıyor ve Radu'yu çok sık düşünceleriyle baş başa bırakıyordu.

“Giustiniani'yi gördün mü?” diye sordu Cyprian.

“Az önce buradaydı. Bir kavga çıktı, o da neler olduğunu görmek için gitti.”

Konstantin dış surlardan aşağı eğilip sakalını kaşıdı. “İtalyanlar ondan başkasını göndermemiş olsalar da bize herkesten çok yardım ettiler. Cenevizlilerin Venediklilerle savaşmasını engellemiyorum. Venedikliler de bu arada, Katoliklere karşı büyük bir nefret besleyen, Ortodokslardan nefret eden, Cenevizlilerden kuşku duyan Yunanlarla savaş halindeler. Bir tek Orhan'ın komutası altındaki Türkler herkesle iyi anlaşıyorlar.” Sıkıntılı bir ifadeyle Radu'ya gülümsedi.

“Orhan hâlâ burada mı?” Radu, Orhan'ın kuşatmadan önce şehirden kaçmamasına şaşırılmıştı.

“Gidecek başka bir yeri yok. Ben de onun ve adamlarının yardımlarından memnunum. Orhan, Giustiniani değil ama zaten kimse de o değil. Tek istisna Hunyadi olabilir.”

Radu bilgili olduğu bir konuya katkıda bulunmaya hevesliydi. “Daha önceden, Giustiniani'nin ismini hiç duymamıştım ama Hunyadi gibi bir adamsa, Osmanlılar ondan korkuyor ve nefret ediyor olmalı.”

“Hunyadi'den o kadar çok mu korkuyorlar?”

“Hunyadi, peşlerini bırakmayan bir hortlak gibi. Ona karşı kazandıkları zaferler bile, Hunyadi'nin onlara mal olduğu şeylere kıyasla bir hiç sayılır. Sırf ismi bile Mehmet için sorunlar yaratır.”

Konstantin düşünceli düşünceli başını salladı. “Şimdiye dek burada olmalıydı. Ne yazık ki onu kaybettik galiba.”

“Ama elinizde daha Venedikliler var, değil mi?” Radu, İmparator’unun ağzından laf alıyormuş gibi değil de olumlu düşünmeye çalışıyormuş gibi bir izlenim yarattığını umdu.

“Sayıları çok az. Daha fazlasının geleceğini umuyoruz. Komşumuz Galata adam yollamayacak. Bu karmaşaya karışmaktan çok korkuyorlar. Onlar herkesin müttefikleri oldukları için, aslında kimsenin müttefiki değiller. Bir tek Haliç’in ağzına bir mania yerleştirmelerini sağlayabildik.”

Haliç Körfezi’ne doğrudan girişi engelleyen bu devasa zincir, Konstantiniye’den Galata’ya kadar uzanıyordu. Haliç’e hızla akan suyun kenarında bulunan Galata, Konstantiniye’nin doğal savunmalarından yoksundu. Mehmet şehre saldıracak olursa, onu hemen ele geçirirdi. Ama kaynaklarını Galata için harcamak istemiyordu. Konstantiniye’yi ele geçirirse, Galata da nasıl olsa onun olacaktı.

Gündüzleri, insanlar iki şehir arasında rahatça dolaşıyorlardı ama geceleri ikisi de kapanıyor, kapılarını kilitliyordu. Radu içinden keşke Konstantiniye’deki herkes körfezden Galata’ya geçse ve orada kalsa diye geçirdi. İnsanların neden Konstantiniye’de kaldıklarını anlamıyor ve Mehmet geldiğinde bunun ne kadar faydasız olduğunu göreceklerini umuyordu.

“Şuraya,” dedi Konstantin bir yeri işaret ederek. Cyprian ayrıntılı notlar tutuyordu. Radu, Konstantin’in işaret ettiği yöne doğru ilerledi. “Çürüksu Çayı tarafına mümkün olduğunca fazla adam yollamamız gerek.”

Konstantiniye bir tepede olduğu halde, surların yüksek bir yerde olmadığı bir bölümü vardı. Çürüksu Çayı doğrudan oradan geçiyor, bir hendek kazılmasını imkânsız kılıyor ve o kısmı tehlikeli bir şekilde aşılabilir bir seviyeye indiriyordu. Radu tüm bunları Mehmet’in haritalarından biliyordu ama surları bizzat ve kuşat-

madan sonrasına kadar bulunmayı aklına getirmediği tarafından görmek, tuhaf bir heyecana kapılmasına yol açmıştı.

Konstantin ayrıntılı bir biçimde oraya hangi adamların ve komutanların yollanması gerektiğini anlattı. Radu bunu hafızasına yazdı ve duyduğu tüm diğer bilgilerle birlikte depoladı. Nereye gitseler, Konstantin dimdik ve kendine güvenen bir şekilde duruyor, çalışmakta olan adamlara övgüler yağdırıyor, her şeyin nasıl daha iyi yapılabileceğine dair önerilerde bulunuyordu. Sokaklarda yuhalanıyor olabilirdi ama askerler arasında büyük saygı gördüğü belliydi. Kendisi de bu saygıya aynı şekilde karşılık veriyordu.

“Şurası,” dedi yine durarak. Yama işini andıran bir çalışmanın yapıldığı bir bölüme gelmişlerdi. Dış surlar parlak kireçtaşından ve bunların arasından geçen kırmızı tuğladan örölmüş bir hattan oluşuyorken, bu kısım gelişigüzel yapılmış gibi duruyordu. Ayrıca, geri kalan kısımların aksine iki değil, orada tek bir sur vardı. Dik açılı bir çıkıntı gibiydi ve Konstantin’in yaşadığı yer de onun arkasında yükseliyordu.

“Neden bu kısım çok farklı?” diye sordu Radu ama yanıtı biliyordu.

“Bir mabedi, surların dışında bırakamazdık.” Konstantin’in ses tonu bu duruma sinir olduğunu belli ediyordu ama o kendinden emin gülümsemesi yüzünden silinmemişti. “İki sur ve bir mabet yerine, tek bir sur ve bir kutsal mabetle daha iyi korunuyoruz. Ya da en azından, birkaç asır önce bu suru mabedi içine alacak şekilde inşa ettiklerinde öyle düşünüyorlardı.”

Konstantin tamirat çalışmalarının başındaki bir ustabaşıyla konuşurken, birkaç zayıflamış ve aşınmış nokta fark etti. En sonunda, üç adam basamaklardan inip bir çıkış kapısından, saldırılar sırasında askerlerin girip çıkması için kullanılan ve iyi koru-

nan bir kapıdan şehre geri döndüler. “Söylesene Radu, surlarım hakkında ne düşünüyorsun?” diye sordu Konstantin.

“Bence o muhteşem şöretlerini hak ediyorlar. Bunca zamandır ayakta kalmalarının bir sebebi var.”

Konstantin düşünceli düşünceli başını salladı. “Hâlâ bizi koruyorlar.”

Bu surlar bitmek bilmeyen kuşatma çatışmalarında tam bin sene dayanmışlardı. Ama Mehmet geçmişte kalan biri değildi, geleceğin ta kendisiydi. Kimsenin hayal dahi etmediği şeyleri getirecek ve hiçbir surun görmediği şeyleri yapacaktı.

Konstantin, Radu’yla aynı düşünceleri paylaşarak lafına devam etti. “Sultan’ın topraklarımın dört bir yanındaki yolları ve köprüleri tamir ettirdiğini duydum. Ben meşgulken tamirat işleriyle uğraşması büyük cömertlik. Sence hazır bu işe başlamışken, surların tamir edilmesi için de adamlarından bir kısmını yollar mı?”

Radu hafifçe güldü. “Ne yazık ki artık bu ricada bulunacak bir konumda değilim.”

İmparatorun yüzünde o kadar ani bir şekilde ciddi bir ifade belirdi ki Radu ağzından bir şeyler kaçırmış olduğundan korktu. İmparatorun eli birden onun omzuna indi ama ona vurmak yerine, güven verircesine sıktı. “Neden kaçtığını biliyorum. Herkes onun ahlaksızlığını, hem kadınlardan hem de erkeklerden oluşan haremleri olduğunu duydu. Bir daha asla o hayata geri dönmek zorunda değilsin.”

Radu, Konstantin’in sözlerinin ve ses tonunun ne anlama geldiğini anlamaya çalışırken birkaç saniye geçti. Gözlerini kararlılıkla saraya dikmiş olan Cyprian’a baktı. Sonra her şey anlam kazandı. Rumeli Hisarı’nda yanından geçtikleri alaycı muhafız aklına geldi. Herkes Radu’nun kolaylıkla Mehmet’e sırt çevire-

ceğini düşünüyordu. Ona aşağılayan ya da acıma dolu bakışlarla bakıyorlardı

“Ben... Evet, teşekkür ederim. Benim... Affedersiniz.” Radu arkasını dönüp hızla uzaklaştı. Bir köşeyi dönüp kimsenin görme-yeceği bir yere vardığında, dehşet içinde yumruğunu ısırdı.

Söylentiler bununla mı ilgiliydi? Mehmet’in bir erkek haremi olduğuyla mı? Radu’nun da bu haremın mücevheri olduğuyla mı? *Yakışıklı Radu*. Bir süre önce, o askerden önce de birisi ona böyle hitap etmişti. Vezir Halil Edirne ona böyle demişti. Söylentilerin kaynağı o muydu? Mehmet’i aşağılamak, onu kötü yürekli biriy-miş gibi göstermek için uyguladığı bir başka taktik miydi bu?

Radu hangisinin onu daha fazla çaresiz hissettirdiğinden emin değildi: Kendisi dışında herkesin bu söylentiye duymuş olması mı, yoksa Mehmet’in kadınları da erkekleri de sevmesinin kötü bir şey olarak görüldüğüne dair yapılan ima mı? Mehmet’e karşı hissettikleri, ona asla kötü ya da zalimce gelmemiştir. Hayatının en gerçek, neredeyse kutsal hisleriydi bunlar. Aşkından böylesine alelaide söz edilmesi, resmen midesini bulandırmıştı.

Derken, aklına başka bir şey, çok daha korkunç bir düşünce geldi. Mehmet bu söylentileri biliyordu mutlaka. Kesinlikle biliyor olmalıydı. Radu’nun Mehmet’ten uzaklaştırılmasıyla ilgili oyun sadece düşmanlarla ilgili olan bir durum değil miydi yoksa? Mehmet herhangi bir hazırlık yaptırmadan ya da bir güvence vermeden onu kendisinden uzaklaştırmak için bunu fırsat bilmiş olabilir miydi? Mehmet ona herhangi bir bilgi ya da garanti vermemiştir. Radu bu davranışının sebebinin Mehmet’in ona olan güveni olduğunu sanmıştı. Ama artık bundan şüphe duyuyordu.

Mehmet söylentilerden haberdar olmanın yanı sıra Radu’nun gerçek hislerini biliyor muydu ve Radu’yu oraya bunlara bir son vermek için mi yollamıştı?



Radu yatağa, Nazire'nin yanına çöktü. Surların tamiratına yardım ettiği için yorucu bir gün geçirmişti. Oraya surlara zarar vermek için yollanmıştı ama onları fiilen tamir ediyordu. Sızlayan kasları ona bu durumun ironisini hatırlatıyordu. Derin bir iç çekerek, koluyla yüzünü kapattı. "Önce sen."

Nazire onu itip karın üstü yatmasını sağladı ve sırt kaslarını ovmaya başladı. Radu eğri büğrü şilteye biraz daha yayıldı, tüylerin sert kısmının vücuduna batmasına aldırış etmedi. Onu önemseyen birinin ona dokunuyor olduğu düşüncesi bile Nazire'nin ufak ellerinden daha çok şifa vericiydi. Son birkaç senedir, ona ne kadar az insanın dokunduğunu fark etti. Yumrukları dışında, Lada'nın sevgisini fiziksel olarak gösteren biri olduğunu söyleyemezdi. Lazar ona sık sık *kazara* dokunurdu ama Radu ölü arkadaşını düşünmemek için elinden geleni yaptı. Mehmet'le arasında geçen her bir fiziksel temas anını hatırlıyordu ama bunların hepsi fazla kısa, fazla resmiydi ve asla yeterli değildi.

Bir de Halil'in oğlu Salih'le paylaştığı o korkunç öpücük vardı; onun hislerine karşılık vermiyor olsa da arzulanmaktan bu kadar hoşlandığı için kendisinden hâlâ nefret etmesine neden olan bir öpücüktü o.

O yüzden, Nazire'yle arasındaki bu dostane samimiyet faydalıydı. Elbette, evli olmanın kötü yanı onlara paylaşımları için aynı odanın ve yatağın verilmiş olmasıydı. Bazen Radu rüyalarından –vücudunu sızlatan ve gerçek bedeninin henüz deneyimlememiş olduğu ama zihninin bir şekilde bildiği duyumsamaların yer aldığı çaresiz rüyalardan– Nazire'nin şahit olmasını *gerçekten* de istemediği bir halde uyanıyordu. Tüm yorgunluğuna rağmen,

onun yanında yatarken göreceği rüyaların korkusuyla uykuya dalmak istemediği pek çok zaman oluyordu.

Nazire düğümlemiş bir kası yoğururken, Radu yüzünü ekşitti. “Bugün duyduklarımı bir düşüneyim,” dedi Nazire. “Mehmet, Deccalmış.”

“Evet, bunu ben de duydum.”

“Şehrin surlarını koruyan meleğin gittiğini rüyasında gören çocuğu duydun mu?”

“Hayır, bu yeni bir şey galiba ama içinden kan damlayan istiridyeler tutan bir balıkçı hakkında söylenenleri duydum.”

“Neyse ki istiridye sevmem. Bir de balıklar! Bu şehirde o kadar çok balık var ki. Buradan gittikten sonra ağzıma bir daha balık koymayacak olsam bile mutlu olurum. Başka... Hımm. Hah! Yeni arkadaşlarımdan biri olan Helen çok kızgın. Şehrin ilk İmparatoru olan Konstantin, Helen’in oğlu. Şimdiki İmparator da Helen’in oğlu Konstantin; dolayısıyla, tarih döngüsü artık tamamlanıyor ve şehir kötü bir sona mahkûm. Bu aynı zamanda, Helen isminin hiç sevilmediği anlamına da geliyor ve arkadaşım bu işe çok alınıyor.”

“Onunla neden arkadaş oldun?”

“Şu anda Venedik gemilerinden birinin kaptanı olan Coco isimli bir adamı misafir ediyor. Sürekli olarak ondan söz ediyor.”

“Aferin,” dedi Radu, Nazire omuzlarının çok tutulmuş bir noktasını bulduğunda yüzünü buruşturarak. “Surlardan gelen haber, şehirdeki kutsal emanetlerden biri olan gerçek haç sayesinde, Konstantiniye’nin Deccal tarafından alınmasının mümkün olmadığı yönünde. Öte yandan, kuşların uçarken göklerde çizdiği motifler kaygı yaratıyor. Ama Meryem Ana’nın kendisi de şehri koruyormuş. Ne yazık ki birinin amcası bin senelik bir sütunda bunun Dünya’nın son senesi olduğunu söyleyen gizli mesajları

nihayet çözmüş. Ama ay yakında büyüyecek ve ay bu durumdayken şehir alınamazmış. İşte, durum bu. Şehir hem kötü bir sona mahkûm hem de fethedilmesi imkânsız.”

“Bu insanlar delirmiş,” dedi Nazire.

“En azından, bizi surların iç tarafında bir kaos yaratma zahmetinden kurtarıyorlar. Bu konuda yardıma ihtiyaçları yok.”

“Konstantin’le yakınlaşma işi nasıl gidiyor?”

Radu omuzlarını silkip sırt üstü yattı. Nazire de yan yatıp dirseğine yaslandı. Konstantin’in onun sadakatini sorgusuz sualsiz kabul etmesinin asıl nedenini ona söylememiştir; bunu yüksek sesle anlatamayacak kadar utanıyordu. “Onu sadece bir ara gördüm. Adam şehrin dört bir yanında dolaşıyor, sürekli olarak insanlara ilham vermek için uğraşıyor.”

“Onu birkaç kere gördüm. Helen ondan nefret ediyor. Bence hoş birisi. Ya diğer önemli adamlar?”

“Şu anda bir düzene girmeye çalışıyorlar ve çabalarını nereye yönelteceklerine karar vermeden önce daha fazla yardım gelmesini bekliyorlar. Onlarla pek karşılaşmıyorum. Beklemenin bu kadar yıpratıcı bir şey olduğunu bilmiyordum.”

“Ya Cyprian?”

Radu huzursuzca kıpırdandı. “Konstantin’e yakın. Onun için notlar tutuyor. Şehirde neler yapıldığını genel olarak bildiğinden eminim. Ama...”

“Ama ne?”

Radu gözlerini yumarak yüzünü ovuşturdu. Cyprian söz konusu olduğunda, çok daha önemli, muğlak ve Radu’nun henüz ayrıntılarını çözemediği bir durum vardı. Bunu istediğinden ya da yapabileceğinden bile emin değildi. “Cyprian’la birlikte yaşıyoruz. Onunla yemek yiyor, onun odasının yanındaki odada uyuyoruz.” Üstelik ondan hoşlanıyorlardı. Nazire bu konuda bir şey

dememişti ama Radu bunu onun Cyprian’a gülümsemelerinden, yemeklerde anlattığı öykülere içtenlikle gülmesinden anlamıştı. Radu düşmanlarına karşı karmaşık hisler besleyen tek kişi değildi. Ama bunları yine de gerekçelendirmeye çalışıyordu. “Ondan edindiğimiz bilgileri yanlış kullanmak çok tehlikeli olur. Bizden anında şüphelenirler.”

“Haklısın.” Nazire battaniyeyi çenesine kadar çekip Radu’ya sokuldu. “O halde, bu şekilde devam edeceğiz.”

Radu onun koluna birkaç kez hafifçe vurup nefesinin düzenli hale gelmesini ve derinleşmesini bekledi. Sonra, yana dönüp yatağın kenarına oturdu ve başını ellerinin arasına aldı.

Oraya gelmekle başardıkları tek şey, Radu’nun Mehmet’ten ve onlar hakkında çıkarılan söylentilerden uzaklaşması olmuştu. Radu, Mehmet bunu gerekli gördüğüne göre şimdi mutludur diye düşünüyordu. Mehmet’in vizyonunu ve itibarını korumak için kendisini feda etmeye razı olması gerektiğini de biliyordu. Ama Nazire’yi feda edemezdi, etmezdi.

İzlediği yola devam edecekti. Orada geçirdikleri zamandan bir fayda sağlamaya çalışacaktı. Sonra da ne olursa olsun, Nazire’yi oradan sağ salim çıkaracaktı.

*Nisan başı*

Oana –Lada’nın Mehmet’le buluştuğunu bilen tek kişi– ertesi sabah Lada adamlarına kamptan ayrılma emri verdiğinde hiçbir şey demedi. Lada bu yüzden ona minnettar oldu. Birlikte geri dönmüş olması gereken askerlerle ilgili sorulara katlanması mümkün değildi.

Bogdan ona her zamankinden de yakın duruyordu. Ona nereye gittiğini hiç sormadı. Neyse ki onun eylemlerini hiçbir şey sormadan kabullenmeyi sürdürüyordu. Ama sormuş olsaydı bile, Lada ona asla anlatmazdı.

Başkalarına da anlatmazdı.

Düşünceler Lada’nın zihninde öfkeli daireler çizerek dönüyordu. Her zaman güvendiği Mehmet, ona ihanet etmişti. Bu ihanetten sonra bir de onun Konstantiniye’yi mi seçeceğini düşünmüştü? Onu ne kadar da az tanıyordu.

Ama ertesi gece, buz gibi zeminin üzerinde yatarken zihni ona ihanet etti. Gözlerini kapattığında, rüyasında kendisini Mehmet’in yanında bir imparatoriçe olarak gördü. İşin en kötü yanı da

bir bakıma ödeyeceği bedele rağmen böyle bir güce sahip olmayı istediğini biliyor olmasıydı.

Nefes nefese ve ağrı sızı içinde uyandı. Hayır. En kötüsü, Mehmet'i tamamıyla farklı bir şekilde yanında gördüğü rüyalar.

Şafak sökmeden önce, adamlarının harekete geçmesini emretti. Uyku onun en yakın dostu değildi. Onları hiç vakit kaybetmeden Hunedoara'ya yönlendirdi ve en azından Hunyadi için iyi bir şey yaptığına kendisini inandırmaya çalıştı. Konstantiniye fethedilecekti –artık şüphelendiği her şeye ve Mehmet'e karşı hissettiği nefrete rağmen, bundan emindi– ve gittiği takdirde Hunyadi de orada ölecekti. İkiyüzlülüğü, onun hayatını kurtarmıştı. En azından bununla teselli bulabilirdi.

Lada, Nicolae ve Bogdan'ın yanında at süren Petru, “Macaristan'dan nefret ediyorum,” diye homurdandı. “Bir de lord mudur, soylu mudur ya da prens midir, Matthias var ya? Ne zaman yakınlarım da olsa, burnunu bir mendille kapatıyor.” Petru başını eğip koltuk altlarını kokladı. “Bana koku filan gelmiyor.”

“Matthias bir prens değil,” dedi Lada. “Hunyadi'nin oğlu.”

Petru'nun yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. “Hunyadi'nin tohumu nasıl olmuş da o pısrık politikacıyı yaratmış?”

Nicolae neşeli bir sesle yanıt verdi. “Vlad Dracul'un hain tohumlarının bizim yürekli Lada'mızı yarattığı gibi!”

Lada uyuşmuş bir halde ileriye bakıyordu. O anda, *tıpkı* babası gibi olduğunu fark etti. Hunyadi onu o yapan adamı göz ardı etmemesi konusunda onu uyarmıştı. Belli ki babası işini iyi yapmıştı. Kendisi de ona güvenen birini Osmanlıların yardımı karşılığında feda etmişti. Üstelik bu yardım ona hiçbir fayda da sağlamamıştı. Ayrıca, Mehmet'le fazlaca yakınlaşacak kadar da aptalca davranmıştı.

Aptalın tekiydi.

“Lada?” dedi Bogdan, endişenin yumuşattığı alçak ve boğuk bir sesle.

Lada atının sırtında ilerlemeye devam etti ve çocukluğundan beri ilk kez döktüğü gözyaşlarını kimse görmesin diye önlerine geçti.

Ama Oana ona yetişti. Lada hızla yüzünü sildi. “Ne istiyorsun?”
“Nereye gidiyoruz?”

“Hunyadi’ye geri dönüyoruz. O benim tek müttefikim.”

Oana mırıldanır gibi bir ses çıkardı. “Tek müttefikin o değil. Baban dışında da akrabaların var.”

“Mircea öldü. *Boyarların* hiçbiri de Danestiler ya da Basarablar kadar Dracul ailesiyle yakından ilişkili değil.”

“Ailenin o tarafını demiyorum. Annenden söz ediyorum. Son duyduğuma göre, Moldavya’daymış ve hayattaymış. Üstelik de orada hâlâ bir soylu olarak yaşıyormuş.”

Lada başını yana çevirip yere tükürdü. “Annem benim için bir hiç.”

“Öyle olabilir ama sen onun için bir hiç olmayabilirsin. Kan, kanı çağırır. Onun ailesi aracılığıyla, tahta giden yolu hâlâ bulabilirsin. En azından, dinlenip toparlanacak bir yer. Biraz dinlenmen gerek.”

Lada homurdanarak alnını ovuşturdu. “Onu görmek istemiyorum.” Moldovyalı akrabalarından yardım istemeyi hiç düşünmemiş olmasının bir nedeni vardı. Annesi onun için seneler önce ölmüştü. Tahtı elde edebilmesini sağlayacak bile olsa, o kadını yeniden hayatına alma düşüncesi...

Oana ona biraz daha yaklaştı. “Bunu yapmak sana Sultan’la aranda geçenlerden daha büyük bir bedele mal olmaz.”

“Tanrı aşkına be kadın, tamam.” Lada atını geri çevirirken Oana’nın yüzünde beliren tatlı gülümsemeyi görmezden geldi. “Yeni plan,” dedi adamlarının yanına geri döndüğünde.

“Yeni plan mı?” dedi Petru.

“Şimdi nereye gidiyoruz?” dedi Nicolae.

“Moldovya’ya.”

“Moldovya mı?” dedi Petru.

“Ne oluyor? Sesim yankı mı yapıyor?” diye sordu Lada dik dik Petru’ya bakarak.

Petru kıpkırmızı olup başını eğdi ve heyecanlı bir sesle konuştu. “Moldovya şehirlerini mi yakacağız? Transilvanya’da yaptığımız gibi mi?”

Lada, Matei’yi ve bir hain olmuş olsa onun ölümünün bir kayıp olduğunu unutmamıştı. Bir daha adamlarını sıradan intikamlar yüzünden kaybetmeyecekti. Sadece almaya değer intikamları önemseyecekti. Başını salladı.

“Ne yapacağız o zaman?” dedi Nicolae.

“Akrabalarımдан yardım isteyeceğiz. Birini görmeye gideceğiz...” Duraksadı, bir sonraki sözcüğün boğazına yapışıp onu boğmak üzere olduğunu hissetti. “Annemi.”

“Çok güzel,” diye fısıldadı Petru, arkasına gizlendikleri çalılardan bakarak. “Ona hiç benzemiyorsun.”

Nicolae suratını ekşitti. “Senin soyun işte bu yüzden kuruyacak, Petru.”

Annesi, şehir dışındaki malikânesinin toprak yolunda at sırtında zarif bir şekilde onlara doğru ilerlerken Lada yanıt vermedi, veremedi.

Lada’nın onunla ilgili olarak tek hatırladığı şey, yüzünü çevreleyen düz saçları, çıkık köprücük kemikleri ve kamburlaşmış sırtıydı. Yerde sürünüyordu. Ağlıyordu. Oraya gittiğinde, aynı

çökmüş yaratığı bulacağını sanmıştı. Annesinin değil at sırtında, ayakta bile olacağını düşünmüyordu.

Karşısındaki kadın ufak tefek ve bir kuş gibi ince kemikliydi. Yer yer grileşmiş parlak siyah saçları zarif bir şekilde şapkasının altında toplanmıştı. Sırtı dikti, çenesini kaldırmıştı ve yüzünü örten bir tül takmıştı.

Lada annesi aracılığıyla Moldovya kralı olan dedesinden yardım isteme konusunda epeyce tereddüt etmişti. Ama annesini bir basamak taşı, üstüne basıp aşılacak biri olarak kullanma düşüncesi daha çok işine gelmişti.

Annesi şu anda kendi topraklarındayken yerle aynı hizada değildi. Lada'dan daha yüksekteydi.

“Gitmemiz gerek,” dedi Lada. “Bu kötü bir fikirdi.”

“En azından onunla konuşmalıyız,” dedi Nicolae.

“Bu kadının o olduğundan bile emin değilim. Onu üç yaşından beri görmedim. Belki de bizi yanlış yönlendirmişlerdir. Annem ölmüş olabilir.”

Bogdan, Petru'yu bir kenara itip onun etrafı gözetlediği yere geçti. “Bu, o.”

“Nereden biliyorsun?”

Omuzlarını silkti. “Annen gittiğinde, ben senden daha büyüktüm.”

“Sadece bir yaş!”

Bogdan inatçı bir ifadeyle ona baktı. “Ben bizim çocukluğumuzla ilgili her şeyi hatırlıyorum.” *Bizim* sözcüğünü, kendisinden beklenmeyen bir şefkatle söylemişti. Bu ses tonu Lada'yı daha da huzursuz etti.

Lada kollarını göğsünde kavuşturdu. “Ne yapacağız peki? Çalılıkların arasından fırlayıp, ‘Merhaba, anne,’ diye bağırarak mıyız?”

Nicolae başını salladı. “Tabii ki öyle yapmayacağız. O, *bizim* annemiz değil. Sadece senin annen.”

“Güç bela öyle sayılır. Beni tanımayacaktır bile.” Lada, kendisi çocukken kaçan kadına kim olduğunu kanıtlamak zorunda kalacaktı. Ama bunu nasıl yapacağını bile bilmiyordu.

“Onu annemle görüştürebiliriz,” dedi Bogdan. “Senelerce annenin yanındaydı.

Oana’yı adamların geri kalanıyla birlikte kampta bırakmışlar, onları Moldovya’ya gizlice girdikleri dağ geçidinde gizlemişlerdi. Lada tüm yolculuk boyunca arkasını dönüp evine geri gitmek istemişti. Ama bunu yapamamıştı. Yardıma ihtiyacı vardı.

Bir şeye ihtiyaç duymaktan *nefret* ediyordu.

“Tamam.” Lada kalkıp çalılıkların arasından çıktı. Tam annesi önlerinden geçerken, toprak yola çıkmayı başardı.

“Tanrı aşkına!” diye bağırdı Vasilissa, Lada’nın en sık kullandığı ifadeyle. “Nereden...” Sustu ve eliyle tül peçesinin üzerinden ağzını kapattı.

“Yanında muhafızlarla dolaşmalısın.” Lada öfkesini bu kadına karşı bir zırh olarak kullanıyordu. “Biz başka birileri olabilirdik.”

Vasilissa titreyen elini kalbine götürdü.

“Seni soymak için burada değiliz.” Lada iç çekti. “Konuşmak için geldik.”

““Ladislav,” diye fısıldadı Vasilissa. “Benim küçük kızım.”

Lada kendisini annesine tanıtmak zorunda kaldığında utanç verici bir durumla karşı karşıya kalmaya kendisini hazırlamıştı ama annesi onu tanıdığı takdirde ne yapacağını hiç düşünmemişti. Vurulmuş gibi geriye adım attı ve etrafı bir tünelden görür gibi oldu. Vücudundaki bütün kaslar gerildi ve bir saldırıya karşılık vermeye hazırlandı.

Vasilissa atından eğilebildiği kadar eğildi. Lada kulaklarında akan kanının sesini duyduğu için, onu zorlukla duyabildi.

“Ladislav.” Annesi eldivenli, küçük ellerinden birini Lada’nın saçlarına doğru uzattı. Sonra hafifçe öksürdü ve Lada’yı öyle bir dikkatle tepeden tırnağa süzdü ki, Lada kendisini çıplak gibi hissetti. “Gel. Sana bir banyo yaptırırım ve yeni giysiler bulalım.” Annesi atını malikânesine doğru çevirip hızla ilerlemeye başladı.

“Yanımda adamlarım var!” diye bağırdı Lada nihayet sesine kavuşmayı başararak.

“Hayır,” dedi Vasilissa arkasını dönmeden. “Sadece sen geleceksin. Erkekler gelemes.”

Lada ne yapacağını bilemeden onu çalılıkların arkasından izleyen Petru, Nicolae ve Bogdan’a baktı. “Siz... şimdilik burada kalın. Sizin için geri geleceğim.”

“Sana bir şey olmayacağından emin misin?” diye sordu Bogdan. Gözlerini kısıp telaşla oradan uzaklaşan Vasilissa’ya baktı.

Lada bunun tam aksinin olacağından emindi. Ama Bogdan’ın kast ettiği türden bir zarar görmeyi beklemiyordu. “Burada kalın.”

Malikâneye vardığında ön kapı kapalıydı. Evin her yanını çıplak sarmaşıklar kaplamış, düğüm düğüm kahverengi dallar evin tüm çıkıntılarını ve şeklini saklamıştı. Sarmaşıklar yazın yeşillenip güzel görünecekti mutlaka ama şu anki görüntüleri pek de hoş değildi.

Annesi en azından onu bekleyebilirdi. Lada acı acı güldü. Hayır, annesi kızı için yapabileceği en az şeyi yapmakta gayet ustaydı. Elbette onu kapıyı çalmak zorunda bırakacaktı. Lada eldivenli elini yumruk haline getirip kapıya sert bir şekilde vurdu. Kapı o kadar büyük bir hızla açıldı ki hizmetçi kız orada bekliyor olmalıydı.

Hizmetçi beceriksizce reverans yaptı. Üstünde kahverengi şe-

kilsiz bir elbise ve başına uymayan siyah renkli bir başlık vardı.
“Hoş geldiniz hanımım. Leydim sizin için bir oda hazırladı.”

Lada kaşlarını çattı. Annesi başka birini daha mı bekliyordu?
“Onunla henüz az önce yolda karşılaştım.”

Kız hafifçe öksürdü ve bakışlarını yerden ayırmadı. “Leydim sizin için bir oda hazırladı. Lütfen, benimle gelin.”

“Ann... Vasilissa nerede?”

“Benimle gelerseniz, size odanızı gösterip banyonuzu hazırlayacağım. Leydim ziyaretçilerini akşam yemeğinden sonra kabul eder.”

“Ama burada olduğumu biliyor. Adamlarım da dışarıda bekliyor.”

Hizmetçi kız nihayet başını kaldırdı. Gözleri hafif şaşıydı, biri sola kayıyordu. “Lütfen hanımım, ona erkeklerden söz etmeyin. Biz o ne isterse onu yaparız. En iyisi bu. Sizi odanıza götürmeme izin verin. Sizi yemekten sonra kabul edecek.”

Lada bıkkınlıkla elini salladı. “Tamam. Beni odama götür.”

Kız ona hızla minnet dolu bir gülümseme fırlatıp içeri aldı. Evin içinde yürürlerken Lada’nın midesi korkudan gerilmeye başladı.

Burada çok ters olan bir şey vardı.

*Nisan başı*

İsa, Radu'ya hüzünle bakıyordu. Radu ne kadar yer değıştirse ya da nereye bakarsa baksın, İsa'nın yuvarlak gözleri onu izliyordu.

“İyi misin?” diye fısıldadı Cyprian dudaklarını fazla oynatmadan, ona yaklaşarak.

Devasa mozağin altında durmakta olan Radu kıpırdanmayı kesti. “Evet. Sadece yorgunum.”

Karşılarındaki devasa ahşap arka kapının arkasında, bir rahip peş peşe dualar okuyup duruyordu. Radu'nun Yunancası iyiydi ama eski ifadeleri ve sözcükleri anlamakta zorluk çekiyordu. Zaten anlasa bile umurunda olmazdı. O kilisede olmak, ona yine bir çocuk gibi hissettiriyordu. Radu mutlu bir çocukluk geçirmemişti ve bunun ona hatırlatılması hoşuna gitmiyordu.

Kilisede her şey fazla abartılıydı. Ayasofya kadar büyük ya da güzel olmadığı halde, gözün gördüğü her yer yaldızla kaplıydı. Rahip de kilolarca ağırlıktaki tarihi ve geleneksel motiflerle işlenmiş gösterişli giysiler giymişti. Bir buhurdandan yayılan tütsü

dumanı, Radu'nun gözlerinin sulanmasına ve başının dönmesine neden oldu.

Konstantin, rahibin yanındaki yüksek platformun üzerinde durmakta olan bir tahtta oturuyordu. Radu onun oturduğu yere imrenerek baktı. İçerideki kişilerin geri kalanı sıkışık bir halde kıpırdamadan ayakta duruyor ve ayini dinliyordu. Radu gerçek ibadetin sade hareketlerini, güzelliğini ve insana sağladığı yoldaşlık duygusunu özlediğini hissetti.

Dualar duvarları süsleyen ve feci sonlarla karşılaşmış olan çeşitli azizleri resmedildiği duvar halıları kadar soğuk ve umursamaz bir şekilde devam etti. Lada en azından bunlardan hoşlanırdı. Radu, Eflak'ta Snagov adasındaki bir manastıra gittikleri günü hatırlayarak gülümsedi. Lada Aziz Bartholomew'un korkunç ölüm sahnesine güldüğü için azarlanmıştı. Bartholomew'un derisinin yarısı yüzülmüş halde betimlendiği, özenle yapılmış bir tablo manastırın duvarlarından birini süslüyordu. Radu o duvar halısına korkuyla titremeden asla bakamıyordu. Lada ona oraya bakmak yerine zavallı Aziz Bartholomew'un derisi olmadan ne kadar üşüdüğünü düşünmesini söylemişti.

Radu keşke Lada yanımda olsaydı diye geçirdi içinden. Ama Lada yanında olsaydı bile, Nazire ve diğer kadınlarla birlikte üst balkonda olurdu. Ve bu yüzden çok da öfkeli olurdu.

Radu yine İsa'nın bakışlarından kaçındı ama kendisini bu kez de Meryem Ana'nın bir o kadar hüznü bir mozaigine bakarken buldu. Meryem Ana'nın başı aşağıya doğru ve yana eğikti, ciddi bakışlı minik bir İsa da onun kucağında oturuyordu. Radu içinden *Şehrini koruyacak mısın?* diye sordu Meryem Ana'ya. Tek bir Tanrı olduğuna inanıyordu. Ama o şehirde, gizemcilik ile dini tutkular öylesine birbirinin içine girmişti ki, çocukluğunun diğer Tanrı'sının dünyanın pusunda, yağmurunda ve depremlelerinde var

olduğu korkusunu içinden atamamıştı. Radu o surların arkasına hapsolmuş, gerçek kişiliğinden ayrı düşmüştü. Diliyle Müslüman kâfirleri lanetliyor, yüreğiyle sürekli olarak affedilmek için dua ediyordu.

Elbette, gerçek Tanrı, yüreğindeki Tanrı Radu'nun orada ne yaptığını biliyordu. Radu bunu kendisi bilmese bile.

Ayin nihayet sona erdiğinde, Radu'nun tek istediği şey Cyprian'ın evine gitmek ve bütün bir gün boyunca uyumaktı. Ama Cyprian onu kolundan tutup Konstantin'in yanında toplanmakta olan gruba doğru götürdü.

“Seni birileriyle tanıştırmak istiyordum... Ah, hepsi de buradaymış!” Cyprian etraflarını saran o mozaiklerdeki iri gözlü, hüzünlü bakışlı kişilere benzeyen iki çocuğun ellerini sevgiyle tuttu. Radu bir an için çocukların başlarını yana eğip ellerini azizler gibi kaldıracıklarını sandı. Ama iki çocuk da çekingen bir ifadeyle gülümsedi.

“Bunlar John ve erkek kardeşi Manuel. Kuzenlerim. Babaları Konstantin'den önceki İmparator John'du.”

Delikanlılardan yaşça daha büyük olanı sekiz, diğeri beş yaşlarında gözüküyordu. Üstlerinde mor renkli cüppeler ve başlarında altın halkalar vardı. Cüppelerinin ön tarafındaki zincirlerin tokaları mücevherler gibi parılıyordu ama Radu daha dikkatlice bakınca, bunların camdan yapıldığını fark etti.

Radu eğilerek selam verdi. “Ben Radu.”

Çocuklardan küçük olanı bir anda canlandı ve gözleri irileşti. “Hani Sultan'ın sarayından gelen mi?”

“Sana kim benden söz etti?” dedi Radu şaşkınlıkla gülümseyerek.

“Cyprian bize sizinle ilgili her şeyi anlattı!”

Cyprian hafifçe öksürdü. “Her şeyi değil tabii. Ben sadece... senin benim hayatımı kurtardığını anlattım.”

Manuel evet der gibi başını salladı. “Sultan hakkında söylenenler doğru mu?”

Radu o anda midesinde açılan boşluğu gizlemek için gülümsedi. Bu küçük çocuk bile Radu’nun Sultan’ın utanç verici bir oyuncacı olduğunu mu duymuştu? Cyprian neden böyle bir şey söylemişti? “Herkes bir şeyler söylüyor. Sanırım, biraz daha ayırtı vermen gerek.”

“Sultan’ın her yemekten önce birini öldürdüğü ve kendisini ölümden korumak için öldürdüğü kişinin kanını yemeğine serptiği doğru mu?”

Radu o kadar derin bir oh çekti ki kendisini bir kahkaha atmak için zor tuttu. Öksürüyormuş gibi yapıp güldüğünü gizledi. “Ben oradan ayrıldığımdan beri, her şey çarpıcı bir şekilde değişmemişse, hayır. Yemeklerini birçok kişi gibi kansız yemeyi tercih eder.”

“Dişlerinin yerine mücevherler taktıracak kadar varlıklı olduğunu duydum.” Çocuklardan John isimli yaşça büyük olanı bunu temkinli ve sakin bir ses tonuyla söylemişti ama o da en az kardeşi gibi merakla öne eğilmişti.

“Öyle olsaydı, üstüne kan serptiği yemekleri yemesi çok zor olurdu! Hayır, bu da doğru değil. Gerçi zaman zaman o kadar büyük bir sarık takar ki başı neredeyse tavana değer!” Abartıyordu ama çocuklar şaşkınlıkla başlarını salladılar. “Bütün odalarında temiz su akan çeşmeleri var ve parmaklarında o kadar çok yüzük var ki önce bunları çıkarmadan imza bile atamaz.”

Manuel kaşlarını çattı. “O halde, neden bu aptal şehrimizi istediğini bilemiyorum.”

John onu sertçe dürttü. “Tahtın vârisi sen değil de benim diye kıskanıyorsun.”

Manuel ona dilini çıkardı. “Önce sen ölürsen, öyle olmaz!”

Cyprian çocukları omuzlarından tuttu. “Böyle konuşmayın çocuklar.” Çocuklar sakinleşip utanç içinde yere baktılar. “Dadınızla duyduğunuz o söylentiler konusunda konuşacağım.”

Önce John başını kaldırdı. Çenesini cesurca kaldırdı ama hafifçe titriyordu. “Sultan dedikleri kadar gaddar mı?”

Radu buna hayır diye yanıt vermek istedi ama bir rolü olduğunu unutmamalıydı. “O... çok zeki ve hedefine kilitlenen biridir. İstediklerini elde etmek için her şeyi yapar. O yüzden, evet, gaddar olabilir.”

John tamam der gibi başını salladı ve kararlılıkla çenesini sıktı. “Eh, bunun aslında bir önemi yok. Surlar bizi kurtaracak. Mehmet surları aşsa bile, gökten alevli kılıçları olan bir melek gelip Jüstinyen’in heykelinin ötesine geçmelerini engelleyecek. Kâfirler asla şehrimi ele geçiremeyecek.”

Yanlarından yüksek ve derin bir kahkaha geldi. Konstantin çocuğun kahverengi kıvrıkcık saçlarını karıştırdı. “Senin şehrin mi? Bu şehrin bana ait olduğundan kesinlikle eminim.”

John yanakları kızararak gülümsedi. “Ben sadece...”

“Korkma, John. Senin sıran gelene dek şehre iyi bakacağım.”

Çocuklar Radu’ya gülümsediler. Sevgilerinin ve umutlarının ağırlığı, tepelerindeki İsa’nın dik bakışlarıyla birleşince Radu yere düşecekmiş gibi hissetti. Radu hislerini gizlemek için eğildi, sonra da doğruldu.

“Yemekte bize katılır mısın?” diye sordu Konstantin. “Bir kez olsun, birinin bu çocukların bitmek bilmeyen sorularını yanıtlaması güzel olur.”

“Çok isterim,” dedi Radu. Hâlâ yorgundu ama heyecanlanmıştı. İmparator’la vakit geçirmek için ilk kez ondan bir davet almıştı. Bu da iyiye işaretti. Doğru yönde atılacak bir adım olabilirdi. İçinde bunun hiç gerekli olmadığına dair bir korku vardı ama bu da gerçekten bir şey başarıyormuş gibi hissetmenin bir yoluydu.

Derken koluna küçücük elli birisi girdi ve Radu başını çevirince Manuel'in azizlerin gözlerini andıran gözleriyle karşılaştı. Küçük çocuk heyecanla ona baktı ve Radu ona gülümsediğinde içinin eridiğini hissetti.

Akşam yemeğinde, her şey o kadar *normal* gitmişti ki, Radu bile rahatlamayı, yemeklerin, kahkahaların ve öykülerin keyfini çıkarmayı başarmıştı. Ama yararlı olabilecek bir şeyler duymaya dair umutları, ekmeklerin, etin ve kurutulmuş meyvelerin arasında kaybolup gitmişti.

Tam o sırada aklına bir fikir geldi.

Mehmet onu oraya bir plan yapmadan yollamış olabilirdi ama Osmanlılar daha Konstantiniye'ye varmadan bile, şehrin kuşatmadan sağlam çıkma şansını isterse yok edebilirdi. Eğer onları normal ve şehirleri yaklaşan bir tehdit altında değilmiş gibi hissettiren şey yiyecek idiyse, o zaman yiyecek bulamadıkları takdirde hayatta kalamayacaklarını da açık ve net bir şekilde anlayabilirlerdi.

Yiyecek kaynaklarını yok etmek, aslında bir merhamet eylemi olurdu. İnsanlar kaçmak zorunda kalırlardı. Bu durum hemen teslim olmalarına yol açmazdı belki ama en azından şehirdeki masum insanların kaçmasına vesile olurdu.

Osmanlı tahtının sahte vârisi Orhan, Radu'nun şehirdeki en önemli yiyecek kaynaklarından birinin yerini keşfetmesine vesile olmuştu. Onun adamlarının surlara gitmesine izin verilmiyordu—askerlerin onların Mehmet'e sadık Türk askerleri sanmasından korkuluyordu— o yüzden de onların şehirde başka görevleri vardı. Bu görevlerden biri de bir deponun etrafında devriye gezmek ve bütün kilitleri kontrol etmektir. Radu bu durumun ancak ve ancak orada yiyecek olmasına bağlı olabileceğini düşünüyordu.

Radu'nun bu adamları izleyip hedefi bulması çok kolay olmuştı. Ama esas sorun, deponun nasıl yok edileceğiydi.

Lada olsa, orayı hemen yakardı. Radu bundan emindi. Ama depo şehrin nispeten kalabalık bir bölgesindeydi. Binayı yakacak olsa, alevler etrafa sıçrar ve masum vatandaşların ölmesine neden olabilirdi. Radu'nun depoyu yok etmek istemesinin bir nedeni onları kurtarmaktı. O yüzden bu işi yaparken onlara zarar verdiği takdirde kendisini affetmezdi.

Zehrin de etkisi aynı olurdu çünkü insanlar ölene dek yiyeceklerin zehirli olduğunu anlayamazlardı. Hem Radu'nun ne fazla miktarda zehir bulma ne de bu işi gizlice yapma şansı vardı.

Mutfakta ekmeğini bölerken ve yiyecek sorununu düşünürken, Nazire'nin yatak odalarında dehşet içinde bir çığlık attığını duydu. Derhal yukarı kata koştu ve onu yatağın üstünde buldu. "Bir fare!" Nazire parmağıyla odanın köşesindeki kocaman, iğrenç bir fareyi gösteriyordu. Fare de en az onun kadar dehşete kapılmış gibiydi. "Öldür onu!"

Radu içini çekerek fareyi ezecek kadar büyük bir şey aradı. Ama sonra durdu. Yüzünde bir gülümseme belirdi. "Hayır. Onu yakalayacağım."



Şehirde bol bol fare vardı ama hatırı sayılır fare yakalamak kolay bir iş değildi. Daha doğrusu, onları yakalamak bir sürü ufak ufak iş demekti. Radu'nun surların orada görünmesi gerekiyordu, o nedenle uykusundan fedakârlık etmek zorundaydı. Nazire plana bayıldı ama fiziksel olarak cıyıklamadan farelerle etkileşim kurması imkânsızdı. Cıyıklamak da planın gizlilikle gerçekleştirilmesini engellerdi.

Dolayısıyla, Radu bütün geceyi ve daha sonraki her geceyi

fare yakalayarak geçirmeye başladı. Sultan'ın yanındaki hayatından çok farklı bir hayat yaşıyordu ama her zamanki rolünden uzaklaşmamıştı. Gizlice etrafta dolaşıyor, malzemeler topluyor, nihai bir hedef için çaba sarf ediyordu.

İşin içinde o kadar çok lanet olasıca fare olmasaydı, işi çok daha kolay olurdu.

“Ellerine ne oldu?” diye sordu Cyprian, fare macerası başladıktan birkaç sabah sonra. O ve Radu surlarda yan yana oturmuş yemek yiyorlar, geleceğe yönelik bir tehditten başka bir şeyin olmadığı boş alana bakıyorlardı.

Radu parmaklarına baktı. “Haşarat mezarlığındakiler, mezar taşlarını oraya izinsiz giren kişilerle paylaşmayı sevmiyorlar.”

Cyprian ekmeğini bıraktı ve Radu'nun ellerini tuttu. Sonra da dikkatle inceledi. Radu midesinin gerildiğini hissetti. Yaptığı için keşfedilmesinden çok başka bir şeydi onu korkutan ama bunun ne olduğunu tam olarak bilemiyordu.

“Dikkatli ol,” dedi Cyprian, parmaklarından birini onun avcunda adeta bir fısıltı gibi hafif hafif gezdirerek. “Bu ellere ihtiyacımız var.” Cyprian başını kaldırdığında, Radu onun yoğun bakışlarına tahammül edemeyeceğini hissetti. Cyprian ellerini çekip ne yapacağını bilemiyormuş gibi güldü. “Bütün ellere ihtiyacımız var.”

“Evet,” diye mırıldandı Radu ama avcunda hâlâ Cyprian'ın parmağını hissediyordu.

O gece, Radu'nun yeteri kadar fare yakaladı. Daha fazla fare yakaladığı takdirde, bunları başka bir yere gizlice götürmesi mümkün olmayacaktı. Orhan'ın adamlarının deponun arka kapısında devriye görevlerini tamamlamalarını bekledi. Adamlar asla içeri girmiyor, sadece kilitleri kontrol ediyorlardı. Sirtına astığı

çuvaldaki kıpır kıpır, tiksiniş farelerle sessizce sokakta ilerledi. Çuvalı yere koyup kilidi anahtar olmadan açmaya çalıştı ve farelerin ısırıldığı parmaklarının daha hızlı hareket edememesine lanet etti. Cyprian haklıydı. O ellere ihtiyaçları vardı.

Nihayet, gerginlikten titreyerek kapıyı açmayı başardı. Sessizce içeri girip geniş deponun ortasına doğru ilerledi. Sandıklar ve variller, karanlıkta mezar taşları gibi karşısında yükseliyordu. Her şey nem ve toz kokuyordu. Deponun içerdiği malzemeler konusunda yanılmamıştı. Yanında getirdiği metal levyeyle sandıkları ve varilleri açtı, esarete dayanamamış olanlar hariç çuvalın içindeki tüm fareleri serbest bıraktı. Ama depolanmış yiyeceklerin sadece üçte birine fareleri salmayı başarmıştı. Her şeyi yok edebilmek için, bunu haftalar boyunca her gece yapması gerekecekti.

Yak orayı, diye fısıldadı Lada zihninin içinde.

“Her zaman başka bir yol vardır,” dedi Radu. Tam o sırada gök ona hak vermiş gibi gürlemeye başladı. Şehir şiddetli yağışlara maruz kalıyordu. Radu’nun bunlardan birine yakalanmamak için elini çabuk tutması gerekiyordu. Tavana baktı...

Ve aklına başka bir fikir geldi.

Karanlık sokağa çıktığında, seçeneklerini gözden geçirdi. Konstantiniye’deki binalar eskiydi ve birbirine yakın inşa edilmişti. Hızla ara sokakta ilerleyip aklındaki şeyi aradı. Üç bina sonra onu buldu: tahta bir merdivendi bu. Binanın çatısına tırmanırken yağmurun ilk damlaları üzerine düşmeye başladı. İçine derin bir nefes çekerek, elinden geldiğince hızlı bir şekilde koşup bir sonraki çatıya atladı. Oraya o kadar sert bir biçimde düştü ki az kalsın aşağı kayacaktı. Lada bunda çok daha başarılı olurdu ama bunu denemeyi bile aklına getirmezdi. O zamana kadar her şey çoktan alevler içinde kalmış olurdu.

Kendisini çok daha becerikli ablasıyla ilgili düşüncelerden

uzaklaştıran Radu, bir sonraki çatıya doğru koştu ve ara sokağın üstünden atladi. Bu sefer, daha yumuşak bir iniş yaptı ve yağmur damlaları her yanını ıslatırken hafif bir şekilde sırt üstü düştü. Tam altında, şehrin tozlu ve kuru yiyecekleri duruyordu. Alçak eğimli çatının tepesine tırmandı. Yapması gereken şey, tahta kiremitleri ve samanları yeteri kadar aralayıp ufak delikler oluşturmaktı ama çok geç olana dek zararın fark edilmemesi için bunu abartmamalıydı. Tahta kiremitler ağırdı ve sıkıca çivilenmişti. Levyesiyle bunları gevşetti. Çatı yapıldığından beri geçen seneler boyunca biriken suların görüldüğü noktalara odaklandı. Yağmur şiddetlenmişti. Kiremitler kaygandı; Radu dikkatle bunlara tutundu. Ne yerinin belli olmasını ne de yaralanmayı göze alabilirdi. Birkaç saniye boyunca, gökten akan suların çatıya doluşunu ve açtığı deliklerden içeri girişini sessizce muzaffer bir edayla izledi.

Mümkün olduğu kadar kiremidi sökerek, binanın en ucuna doğru sürünerek ilerledi. Ama orada yeni bir sorunla karşılaştı.

Hız kazanmak için koşamıyordu. Çatı o kadar kaygan hale gelmişti ki kesinlikle düşüp ölebilirdi. Çatı yerden bir hayli yüksekti –boyunun üç misli kadardı– ve yere hızla çakılacak olduğu takdirde, durumu hiç de parlak olmazdı.

Çatının kenarında dar bir çıkıntı vardı. Yağmur yağıyor, fırtına giderek hız ve güç kazanıyordu. Levveyi çatıda bıraktı ve o çıkıntıya tutundu. Sonra, çıkıntıyı sadece parmaklarının ucuyla tutarak kendisini aşağı sarkıttı. İçinden dua ederek aşağı atladi. Yere çarptığında yerde yuvarlanarak herhangi bir yerinin darbeden fazla etkilenmemesine özen gösterdi. Bu numarayı uzun süre önce gaddar ağabeyi Mircea'dan kaçıp saklanırken öğrenmişti. Çocukluğunda pek çok pencereden ve duvardan atlamak zorunda kalmıştı.

Mircea artık hayatta değildi ve Radu onun yasını tutmuyordu. Ama ayağa kalkıp bir yeri yaralanmış mı diye üstünü başını

kontrol ederken, bir an için aldığı bu dersler için içinde bir minnet hissetti. Ayak bileklerinden biri sızlıyordu ve sabaha ağrıyacaktı. Ödenmesi gereken ufak bir bedeldi bu. Başlığını başına geçirdi.

“Hey! Sen!”

Radu şaşkınlıkla arkasına döndü. Hava yüzünü göremeyecekleri kadar karanlıktı ama Orhan’ın adamları devriye gezdikleri noktaya geri dönmüşlerdi. Radu da deponun kapısının hemen yanında duruyordu. Adamlar içeri bakacak olursa, bunca çaba boşa gitmiş olacaktı.

Hemen cebinden bir çakmaktaşı çıkarıp yere attı. Sonra, yüksek sesle Türkçe bir küfür savurup kaçmaya başladı.

“Yiyecekleri yakmaya çalışıyordu! Casus! Sabotaj!” Arkasındaki bağırışları ve gümbür gümbür gelen ayak seslerini duydu.

Canını kurtarmak için kaçmaya devam etti.

Çanlar ikaz mahiyetinde çalmaya, tiz sesleriyle onun peşinden gitmeye devam etti. Radu ara sokaklara ve geniş sokaklara daldı. Duvarların üstünden atlayıp şehrin en karanlık yerlerine sığındı. Çok geçmeden, terk edilmiş bir bölgeye vardı. Ama adamların hâlâ peşinde olduklarını duyabiliyordu. Bir kâbustan farksızdı başına gelenler: Ölü bir şehirde kaçıyordu, karanlıkta onun peşine düşmüşlerdi ve gizlenecek hiçbir yer yoktu. Radu çaresizlik içinde dış surları düşündü. Oraya varabilirse, dışarı çıkabilir ve Mehmet’i bulabilirdi.

Ama bir sabotajcının görüldüğü gece şehirde ortadan kaybolacak olursa, olaylar arasında bir bağın kurulması kolaylaşırdı. Nazire’yi de tehlikeye atmış olurdu. Radu dönüp boş bir ahıra koştu. Çökmüş çatıdan içeri yağmur giriyordu. Bir bölmeye girip gizlendi.

Bir keresinde, Lada’yla birlikte bir ahıra saklanmıştı. Lada ona onu kendisinden başka kimsenin öldürmeyeceğine dair söz

vermişti. *Lütfen*, diye düşündü Radu içinden, *lütfen Lada'nın sözleri doğru çıksın*.

Kalbi gümbür gümbür atmayana ve korkudan çok soğuktan titreyene kadar uzun bir süre bekledi ve daha sonra kalkıp karanlığa çıktı. Yavaş yavaş şehrin terk edilmiş bölgesinden daha canlı bir bölgesine giderken, yağmurun şiddeti de dinmeye başlamıştı. Uzun siyah pelerinini bir çamaşır ipinin üzerine bıraktı ve saçlarını güzelce atkuyruğu biçiminde topladı. Sonra, omuzlarını yağmurdan korunmak için öne sarkıtıp hiç telaş etmeden yürümeye başladı.

Tam kapı kolunu tutmuştu ki arkadan birisi sertçe omzunu kavradı. Bu kişi onu hızla arkaya döndürdü... ve ona sarıldı.

“Radu!” dedi Cyprian, onu sıkıca tutarak. “Her yerde seni arıyordum. Şehirde bir sabotajcı var. Onu yangın çıkarmaya çalışırken yakalamışlar. Senin için çok endişelendim.”

Radu içine derin bir nefes çekip sakın bir sesle konuşmaya çalıştı. “Ben de çanların çaldığını duyunca, ne oldu diye bakmak için dışarı çıkmıştım. Osmanlıların nihayet geldiklerini sanarak endişelendim. Ama sen benim için niye endişelendin?”

Cyprian ona biraz daha sarılıp geri çekildi ama ellerini onun omuzlarından çekmedi. “Sultan’ın adamı seni görseydi...” Gözlerinin etrafında endişeden kırılganlıklar belirmişti. “...güvende olmayacağından korktum.”

Radu ona tekrar sarıldı. Bunu o uzun gecenin yarattığı yorgunluğa karşın sıcacık ve rahatlatıcı olduğu, hem de Cyprian’ın onun hain hayatına karşı hissettiği korkudan ne kadar duygulandığını ve üzüldüğünü göstermenin tek yolu olduğu için yapmıştı.

*Nisan başı*

Küflü perdelerin gelişigüzel kenara çekildiği pencerenin ön kısmı bir toz bulutuyla kaplıydı. Oda evin arka tarafına bakıyordu ve ikinci kattaydı. Lada ekilmemiş bir alanın ilerisinde annesini izlediği çalılıkları görebiliyordu. Ama adamlarının onu beklediği yeri tam olarak göremiyordu.

Onu hâlâ beklediklerini umut etti. Onlarla arasındaki bağın koptuğunu hissediyordu. Ya onlar da onu terk ederlerse ne yapacaktı? Radu’yu kaybetmişti. Mehmet bir haindi. Kendisini Hunyadi’den ayırmıştı. Adamlarını da kaybedemezdi.

Hizmetçi kız hafifçe öksürdü. Lada kızın gideceğini sanmıştı ama kız hâlâ doldurduğu ve üstünden buharlar tüten küvetin yanında bekliyordu.

“Evet?” dedi Lada ters ters.

“Soyunmanıza yardım edeyim mi?”

“Hayır!”

Kız tokat yemiş gibi geriye çekildi. “Ama öyle yapmam gerekiyor.”

“Öyle yapman *gerekmiyor*.”

“Ama... Saçlarınızı yıkayıp örecek ve leydimin elbiselerinden birini giydirecektim.” Kız endişeyle kaşlarını çatmış, Lada’nın kalın beline ve iri göğsüne bakıyordu.

Lada durumun ne kadar saçma olduğunu düşünüp güldü. On beş senedir annesini ilk kez görüyordu ve annesi onun saçlarını tarayıp güzel bir elbise giydirmek istiyordu. Hayır... Aslında annesi bunları başka birinin onun için yapmasını istiyordu. İşte, tam da öyleydi. Neyse ki Oana orada değildi. Orada olsaydı, bunları yapmak için o da hemen gönüllü olurdu.

“Pekâlâ, annem hâlâ burada olduğunu düşünsün diye kapının dışında bekleyebilirsiniz. Sonra benim için adamlarıma bir mesaj ve yiyecek götürebilirsiniz. Kamp ateşlerini göreceksindir.”

Kız korkuyla cıyaklar gibi bir ses çıkardı. “Adamlar mı? Bunu yapamam. Yasak. Ah, lütfen benden bunu istemeyin. Leydim fark ederse, bunu anlarsa...”

Lada ellerini kaldırdı. “Tamam! Ben yanlarına geri dönene kadar idare ederler. Dışarı çık.”

Kız tamam der gibi başını allayıp ellerini ovuşturdu ve dışarı çıktı. Lada peşinden gidip kulağını kapıya dayadı. Hemen kapının orada durmakta olan kızın hızlı ve panik dolu nefes seslerini duyabiliyordu.

O evde neler oluyordu?

Lada banyosunu yaptı. Son bir senesi yollarda geçtiğinden bir banyo ya da yemek teklifini asla geri çevirmemesi gerektiğini öğrenmişti. Ama saçlarını hem yıkamadı hem de taramaya çalışmadı. Yine yol giysilerini giydi: hepsi siyah renk olan dizlikler, bir tunik ve bir palto. Belinde de kırmızı bir kuşak vardı. Çizmelerini giydikten sonra, kapıyı açtı. Hizmetçi kız o kadar yakında duruyordu ki burunları neredeyse birbirine değecekti.

“Saçlarınız?”

Lada ciddi bir ifadeyle başını salladı.

“Leydimin eski giysilerinden birkaçını buldum. Dikiş yerlerinden açabilirim ve...” Kız, Lada’nın ifadesinin değişmediğini görünce umudunu yitirip sustu.

“Akşam yemeği ne zaman?” diye sordu Lada.

“Anneniz çoktan yedi.”

“Bensiz mi?”

“Burada her şeyin saati bellidir.” Kız öne eğilip orada olduğunun keşfedilmesinden korkuyormuş gibi iki yana baktı. “Size bu gece daha sonra mutfaklardan biraz yiyecek getireceğim,” diye fısıldadı.

Lada buna nasıl yanıt vereceğini bilemedi. Minnetle mi? Hayretle mi? Ama hedefine ulaşmak için ısrar etmeyi sürdürdü. “Akşam yemeği sona erdiyse, artık onunla görüşebilirim.”

“Evet! Oturma odasında ziyaretçilerini kabul etmek için bekliyor olacak.”

“Çok ziyaretçisi olur mu?”

Kız başını salladı. “Neredeyse hiç olmaz.”

“O halde sadece beni görmek için bekliyor.”

“Akşam yemeğinden sonra ziyaretçilerini bekler. Siz de bir ziyaretçisiniz. Onu şimdi görebilirsiniz.”

Lada kızın peşinden koridorda ilerleyip merdivenlerden indi. Bir Bulgar birliğiyle ya da atlı süvarilerle karşılaşmayı tercih ederdi. En azından, bunlar bildiği ve anladığı şeylerdi.

Aklına birden Mehmet’in annesi Hüma Hatun geldi. Acımasız ve insana korku salan bir kadındı. Kadınlığını bir silah olarak kullanırdı. Lada böyle bir şeyi anlamaz ve kadınlığını asla bu şekilde kullanamazdı. Annesi de böyle mi yapıyordu? Üstünlük elde etmek için Lada’yı gafil mi avlamaya çalışıyordu? Hüma Hatun,

Lada ve Radu'yu kendi şartlarını kabul etmeye zorlayarak manipüle etmeyi başarmıştı. Annesi de aynı şeyi yapıyor olmalıydı.

Aslında, kendisini Mehmet'in annesi gibi zorlu bir kişiye karşı hazırlıyor olması içini rahatlatıyordu. Hüma Hatun kayda değer bir düşmandı. Pek çok kere cinayet işlemiş, hatta Mehmet'in üvey erkek kardeşini daha minicik bir bebekken küvette boğmuştu. Lada ıslak saçlarını ensesinde hissedip ürperdi. Yoksa hizmetçi kızın onun banyo yaptığı sırada içeride kalmak için ısrar etmesinin böyle karanlık bir nedeni mi vardı?

Önünden titreyerek giden ufak tefek kıza yeni bir şüpheyile baktı. Ellerini esneterek bu düşüncüyü aklından çıkarmaya çalıştı. Lada, annesinin onun ölmesini istediğinden *kesinlikle* emindi ama bunu mutlaka başka birisine yaptıırırdı. Bu salak da onu ya zehirler ya da uykusunda öldürürdü. Akşam yemeğini kaçırdığına memnun oldu.

Ama Hüma Hatun her şeyi oğlunun hayattaki yerini sağlamlaştırmak için yapmıştı. Vasilissa onu öldürterek ne elde edebilirdi ki? İyi de Lada neden Vasilissa'yı annesi gibi değil de fırsat kollayan potansiyel bir suikastçı olarak düşününce kendisini daha rahat hissediyordu?

Lada bunların yanıtını bulamadan, hizmetçi kız bir oturma odasının kapısını açtı. İçeri girmek, tıpkı açık bir fırına girmek gibiydi. Hava son derece boğucu ve tahammül sınırını aşacak kadar sıcaktı. Pencerelerin panjurları sıkı sıkı örtülmüştü ve o boyutlardaki bir oda için fazla büyük olan şöminede harıl harıl bir ateş yanıyordu.

Hizmetçi kız Lada'yı resmen içeri itti ve kapıyı elinden geldiğince hızla arkalarından kapattı. Lada'nın gözlerinin loş oda-ya alışması biraz vakit aldı. Annesi yüksek sırtlı bir sandalyede oturuyordu ve ellerini ayaklarını gizleyen bol eteğinin üstünde

resmi bir şekilde kavuşturmuştu. Başına şapkasının yerine, yüzünün tamamını örten uzun bir peçe takmıştı. Önceki elbisesini de değiştirmişti. Bu elbisesi beyazdı ve fırfırlı boğaz kısmı o kadar uzundu ki peçeli başı bir tabağın üstünde duruyormuş gibi duruyordu. Elbisenin bütün katları ve pilileri onu neredeyse tamamıyla yutmuş gibiydi.

“Aa,” dedi tek bir sözcükle hayal kırıklığı taşıyan uzun bir ifade yerine. “Üstünü değiştirmemişsin.”

Lada’nın içinden bileklerine taktığı bıçaklarını çekmek geldi. “Benim giysilerim bunlar.” Davet beklemeden annesinin karşısındaki sandalyeye oturdu. Sandalyenin yıpranmış ve incelmış olan kadife minderi, ağırlığının altında çöktü.

“Bir şey ister misin? Çay? Şarap?”

“Şarap.”

Vasilissa hizmetçi kıza başını salladı ve kız iki kadehe şarap koyup onlara verdi. Lada şarabından bir yudum aldı. Daha doğrusu, bir yudum alıyormuş gibi yapıp önce annesinin şarabını içmesini bekledi. Hüma Hatun’un yaptıklarını risk alamayacak kadar kısa bir süre önce aklından geçirmişti. Ama annesi o ana dek, Hüma Hatun gibi davranmamıştı. Hüma Hatun içinde bulunduğu oda ne kadar büyük olursa olsun, her yanı doldururdu. Lada’nın annesiye o küçük odada bile eşyaların arasına karışmış gibi duruyordu. Vasilissa peçesini kaldırdı ve şarabından minnacık bir yudum aldı. Annesinin gözleri de kendi gözleri gibi iriydi ama yüzü daha çok Radu’yu andırıyordu. Erkek kardeşini bir yabancıнын yüzünde görür gibi olmak tuhaf bir histi. Lada tam olarak nerelerinin benzediğini bilemiyordu ama ikisinde de ortak olan zarif ve güzel bir şey vardı. Ama annesinin yüzü yıpranmıştı ve hatları keskindi. Radu da mı ileride böyle olacaktı? O da zamanla solacak ve kendisinin soluk bir gölgesi haline mi gelecekti? Lada,

Radu'yu yine yanında görmeyi istedi. Radu orada olsaydı, onu korumaya odaklanabilirdi. Ama koruması gereken kişi sadece kendisi olduğu için, çok daha savunmasız bir durumda olduğunu hissediyordu.

“Söylesene,” dedi annesi, tek eliyle ağzını kapatarak. “Seni kırsal bölgeye getiren şey nedir? Senenin bu vaktinde buralar ne yazık ki pek o kadar da güzel olmaz. İlkbahar geldiğinde, çok daha hoş olur her taraf.”

Lada kaşlarını çattı. “Seni görmeye geldim.”

“Çok hoş. Bizim pek ziyaretçimiz olmuyor.” Annesi başını eğdi, sıkı sıkıya kapalı olan dudaklarıyla gülümsedi. Sonra gözlerini ona dikti. Lada, kendi düşük göz kapaklı iri gözlerinin de o kadar rahatsız edici olup olmadığını merak etti.

Lada kadınların oynadığı oyunlarda, anlamsız konuşmalarla savaşılan ve kazanılan savaşlarda başarılı olmamıştı. Bu yüzden ısrarla devam etti. “Sanırım babamın öldüğüyle ilgili kötü haberi almışsındır. Mircea da öldü.”

Vasilissa eliyle yine ağzını kapattı. Lada bunun dehşet ya da yas ifadesi olduğunu düşündü ama Vasilissa'nın ses tonu sakindi. “Ata biniyor musun? Öğleden sonraları kısa bir gezinti hem sinirlerimi yatıştırır hem de iştahımı açar. Üç atım var. İsimleri yok. İsim seçmek konusunda hiç başarılı değilim! Ama hepsi uysal ve tatlı hayvanlar. Belki yarın onları görebilirsin.”

“Neden bana atlardan söz ediyorsun?” Lada kadehini kenara koyup öne eğildi. “Beni senelerdir, bizi terk ettiğinden beri görmedin. En azından benimle eşitinmişim gibi konuşma nezaketini göster. Senin kocan, benim de babam olan kişi öldü.”

Annesinin yüzünde bu sözlerle gücenmiş gibi bir ifade belirdi. Sanki gerçek hisleri bir anda serbest kalmıştı. Dudakları bir hayvanın kiler gibi aralandığında Lada annesinin dişlerinin kırık

olduğunu fark etti. Bu dişler çürük değildi –Lada çok çürük diş görmüştü– dişlerini kaybettiğini gösteren boşluklar da yoktu. Vasilissa’nın ağzı, kırık dişlerden oluşan bir mezarlık gibiydi. Lada ne tür bir olayın bu hasara neden olabileceğini bilemedi.

Annesi yerde sürünüyor, ağlıyordu.

Hayır. Böyle bir hasara neyin neden olabileceğini *biliyordu*.

Lada sesini alçalttı. “O öldü. Artık yok.”

Annesi onu duyduysa bile bunu belli etmedi. Peçesini yeniden indirdi ve dilini ağzında şaklatmaya başladı. “Söylesene, ava çıkar mısın? Bana korkunç gelir ama bugünlerde modaya uyan bütün kadınların avlandıklarını duyuyorum.” Kahkahası ürkmüş bir kuşun panik içinde havalanırken çıkardığı ses gibi yüksek ve tizdi. “İstersen kuzenine haber yollarım. Kendisi muhteşem bir şahincidir. Sen dilediğin takdirde, sana bir gösteri yapabileceğinden eminim. Her yaz buraya gelir. Tabii, birkaç kilometre ötede ki kasabada kalması gerekiyor ama ziyaretçi kabul ettiğimde her zaman bana uğrar! Birkaç aya kadar geleceğini düşünüyorum.”

“O zaman ben burada olmayacağım. Buraya seni ziyaret etmek için gelmedim. Yardıma ihtiyacım var.”

Vasilissa yine o korkunç sesi çıkararak güldü. “Bence de! Ama hizmetçim saç konusunda harikadır. Seni kısa sürede toparlarız. Odanı sevdin mi?”

Lada ayağa kalktı. “Babanla konuşmam gerek.”

Vasilissa başını salladı. “O... O... Sanırım, o öldü!”

Lada hayal kırıklığıyla iç çekerek oturdu. “Moldovya’yı kim yönetiyor?”

“Sanırım kuzenin yönetiyor. Ah.” Vasilissa kucağındaki ellerini ovuşturdu. “Sence bu onun buraya bu yaz gelmeyeceği anlamına gelir mi? Özür dilerim. Sana bir şahin gösterisi sözü vermiştim.”

“Şahinlerle ilgilenmiyorum! Adamlara ihtiyacım var. Müttefiklikler kurmam gerekiyor.” Lada ani bir öfke ve hüznün dalgasıyla titredi. Babası ona bir bıçak vermişti, annesiye ona hiçbir şey bırakmadan gitmişti. Çaresiz bir halde, bir şeylere tutunmak istiyordu. Ya da en azından, savaşacağı bir şey olmasını istiyordu. “Bana son on beş senedir nerede olduğumu sorman gerek! *Oğlunun* nerede olduğunu sorman gerek!”

Annesi her yanını kaplayan elbisesinin içinde titreyerek ayağa kalktı. “Artık bu gecelik dinlenmeye çekilmem gerekiyor. Hizmetçim seninle ilgilenir. Odan evin en güzel odası. Mutlu olacaksın. Ayrıca güvende de olacaksın; burası çok güvenli bir evdir.”

Vasilissa elini uzattı. Hizmetçi kız hemen onun yanına gitti. Lada annesinin belirgin bir şekilde topallayarak yürüdüğünü o anda fark etti. Elbisesinin alt kısmından görünen ayaklarından biri tuhaf bir açıyla bükülmüş gibi duruyordu. Vasilissa’nın bir acı ifadesi olmadan yürümesi, bunun eski ve kalıcı bir yaralanmadan kaynaklandığını gösteriyordu. Lada ne diyeceğini, bu tuhaf ve perişan yaratıkla nasıl konuşacağını bilemedi. At sırtındaki Vasilissa’yla ilgili izlenimlerinde yanılmıştı. Annesi onları terk etmiş olan o kişiyle aynı kişiydi. Aralarında tek fark, bir tanesinin gizlenebileceği güvenli bir yer bulmuş olmasıydı.

Belki Radu ona karşı bir şefkat hissedebilirdi. Lada onun merhamet göstereceğini biliyordu.

Kendisi sadece öfke hissediyordu.

“Bizim için asla geri gelmedin,” dedi Lada. “O da bizi sattı. Türklere. İşkence gördük. Kâfirler tarafından, yabancı bir diyarda büyütüldük. Radu orada kaldı. Onu perişan ettiler.”

“Eh,” dedi Vasilissa ve yanından geçerken onun koluna dokunacakmış gibi elini kaldırdı ama eli havada kaldı, sonra destek al-

mak için tekrar hizmetçisinin koluna girdi. “Sonsuza dek burada kalabilirsin. Burada hepimiz güvendedeyiz.”

“Ben Eflak’a aitim.”

Annesi yanıt verdiğinde, sesi Lada’nın hiç duymadığı kadar sertti ve nihayet gerçek hislerini yansıtıyordu. “Kimse oraya ait değildir.”



Hizmetçi kız bilgi verme konusunda hiç istekli değildi ama Lada’nın görebildiği kadarıyla annesi aklını yitirmişti. İkisi son on seneden beri o evde herkesten ve her şeyden uzakta yaşıyorlardı. Vasilissa’ya malikâneyi hiç şüphesiz onun bu acınası haline katlanamayan babası vermişti.

Günlerinin hep aynı minval üzerinde geçtiğini anlatan hizmetçi kız gülümsedi; güvende olmanın ve her zaman ne bekleyeceklerini bilmenin ne kadar güzel bir şey olduğunu tekrar tekrar söyledi. Lada’nın annesinin seçtiği hayat buydu. Güvende ve inzivada olmak. Kadın rahat ve yalnız bir hayat yaşayabilmek uğruna, hayatın acı gerçekleriyle uğraşmaktansa çocuklarını tek kelimeyle tamamıyla terk etmeyi tercih etmişti

Hayatın acı gerçekleri, kendi öz çocuklarının hiçbir yardım almadan çaresizlikle hayatta kalmak için verdikleri mücadeleyi de kapsıyordu.

Lada ona veda etmedi. Mutfağa uğrayıp taşıyabildiği kadar yiyecek aşırıldı. Sonra ön kapıyı arkasından kapatıp karanlık patikada adamlarının –dostlarının– kamp ateşini gördüğü yere doğru yürümeye başladı. Aralarına oturdu ve onların omuzlarından sıcaklık ve güç çekti. Bogdan biraz daha yaklaşıncı da ona yaslandı.

“Eee?” dedi Nicolae.

“Annem aklını yitirmiş.”

“O zaman gerçekten de ortak bir noktanız var!”

Lada, Nicolae’nin espri yapma girişimine hiçbir tepki vermedi. Nicolae bunun üzerine sesini alçalttı. “Moldovya’dan yardım gelecek mi?”

“Annemden gelebilecek bir yardım yok. Başkente gidip yeni kraldan yardım isteyebiliriz. Ama bu insanların bize yardım edeceğini sanmıyorum. Annem tıpkı bütün soylular, *boyarlar* gibi. Hepsi aynı hastalıktan mustarip. Kendilerini süslü elbiselere ve zenginliğe veriyorlar; rahatlıklarını tehlikeye atabilecek şeyleri görmeyi reddediyorlar.” Lada duraksadı, annesinin dişlerini ve ayağını hatırladı. Belki de acımasız bir dünyada bulduğu bir nebze rahatlığı bu güçsüz kadından esirgememeliydi.

Ama güçlü olmak için hiçbir çaba göstermediği için annesine kesinlikle kızgındı. Kaçması ve ona ihtiyaç duyan kişileri terk etmesi, yapabileceği en zayıf ve en alçakça şeydi. Lada böyle bir şeyi asla yapmazdı. Yapamazdı. Her şey olabilirdi ama ona güvenen kişilere sırtını döndükten sonra yaşamaya devam eden kişilerden değildi.

“Ne yapacağız o halde?” dedi Nicolae. “Daha fazla *boyarı* senin bir derebeyi prensi değil de uysal bir prenses olduğuna mı ikna etmeye çalışacağız?”

Lada bir matara suyu alıp alevlerin üstüne döktü ve onların cızlayarak sönmelerini izledi. “Bilmiyorum. Her şeyi...” Sesi çatladı. Her şeyi denemişti. Yabancı krallara sadakat yemini etmişti, bir müttefikine ihanet etmişti ve sevginin dürüstlikle aynı şey olduğuna inanmıştı. “... her şeyi denedim ben.”

“O küçük yobazdan ümidimiz yoktu zaten ama hiçbirimiz ondan yardım beklemiş olduğun için seni suçlayamayız.”

Lada paniğe kapılıp sırtını dikleştirdi. “Ne demek istiyorsun?”

Nicolae’nin ifadesi sitemkâr değildi. “Hepimiz *çok* iyi asker-

ler ve keşif öncüleriyiz Lada. Sultan'ın birkaç kilometre ötede kamp kurduğunu gerçekten de fark etmeyeceğimizi mi sandın?"

Lada başını önüne eğdi ve utancının ağırlığıyla yerin dibine battığını hissetti. "Sizi özgür bıraktığımı söylemiştim. Ama yardım teklif ettiğinde, bu fırsatın üstüne atladım."

"Umurumuzda değil," dedi Petru.

Bogdan'ın kıpırdamadan yanında oturuyor olması, onun bunu umursadığını gösteriyor olabilirdi.

"Bizim için savaştığını biliyoruz. Eflak için." Nicolae omuzlarını silkti. "O küçük yobaz, senin için hedefini elde etmenin bir yoluydu. Ama işe yaramadı. Bu yüzden, aynı hedefe ulaşmanın başka yollarını bulmamız gerek."

Lada ellerini açtı. "Bu yolları tükettim ben. Bunca yolu peşimden geldiğiniz için üzgünüm."

"Hâlâ Hunyadi'ye sahibiz," dedi Bogdan.

Nicolae sakalını sıvazlayıp düşünceli bir ifadeyle geriye yaslandı. "Hayır, Hunyadi en iyi seçeneğimiz değil. Bizim Hunyadi'miz Lada. Asıl ihtiyacımız olan şey, yeni güç açıları oluşturabilecek olan biri. Bizim ihtiyacımız olan kişi Matthias."

"Onun da diğer liderlerden farkı yok," dedi Lada başını sallayarak.

"Benim de zaten demek istediğim buydu." Nicolae gülümsedi ve alevler karanlığın içinde yüzünü aydınlattı. "Onlardan bir farkı yok. Dolayısıyla, onu kendi tarafımıza çekebilirsek..."

Lada içine duman dolu derin bir nefes çekti. Duman ciğerlerini yaktı. Matthias'la hiçbir işi olsun istemiyordu ve yardımının –tabii, yardım ederse– karşılıksız olmayacağını biliyordu. Ait olduğu yere varabilmek için, kendisinden daha ne kadar ödün vermesi gerekecekti?

"Eflak için," dedi Bogdan.

Lada evet der gibi başını salladı. "Eflak için."

*4-6 Nisan*

Yoğun sis, şehrin üzerine hayatı boğacak bir şekilde çökmüştü: kilise çanlarının sesini kısmış, ayak seslerini yumuşatmış, sokakları nemli ve boğucu bir gizem katmanıyla örtmüştü. Radu pencereden dışarıyı izlerken, bakışlarını uzaklara giderek yaklaşmakta olan bir hastalık gibi çökmekte olan o bomboş beyazlığa çevirdi. İçine derin bir nefes çekip Mekke yönünde dizlerinin üstüne çöktü. Korkularını ve aklındaki soruları bir kenara bıraktı ve hiçbir şey başaramazsa bile, hiç olmazsa ettiği duaların pusla kaplı o şehrin dışına çıkabileceğini umdu. Kendisini ibadetine o kadar kaptırmıştı ki kapı aniden açılana dek, kilise çanlarının daha sık ve daha çok yerde çaldığını fark etmemişti. Bir an için donakaldı. Dizlerinin üstünde dimdik durmakta olduğu için, caiz olan bir Hristiyan duasında yakalanmış gibi ellerini önünde kavuşturdu. Cyprian nefes nefeseydi ve odayı göz seviyesinde inceliyordu. Yerdeki Radu'yu gördüğünde, Radu her şeyin görünmesi gerektiği gibi olduğundan *hemen hemen* emindi.

“Ne oldu?” diye sordu Radu ayağa kalkarak.

“Türkler.” Cyprian kapı çerçevesine yaslandı. “Geldiler.”

Radu hiçbir şey demeden pelerinini üstüne geçirdi. Nazire mutfakta sünmüş sebzelerle ve iri bir somun ekmekle öğleden sonra öğününü hazırlıyordu. “Hazır dışarı çıkmışken, biraz et almayı deneyin!” diye seslendi iki adam hızla yanından geçerken.

“Türkler geldiler!” diye bağırdı Cyprian. İkisi ön kapıdan dışarı fırlarken Nazire yanlarına geldi. Üstünde sadece terlikleri ve kat kat bir elbise vardı. Radu pelerinini çıkarıp onun omuzlarına geçirdi. Nazire pelerinin önünü tutup sokaklarda hızla surlara doğru koşan iki adama yetişmeye çalıştı.

Cyprian yanlarında olmasaydı, Radu kaybolacaklarından emindi. Sis, şehrin karakterini değiştirmiş, mihenk taşı olabilecek yerlerini örtmüş, zaten soluk olan renkleri daha da soluk bir hale getirmişti. Etrafta kilise kulelerini göremiyorlardı. Çanlar adeta ruhlar âleminde çalışıyor ve havada yapayalnız asılı kalan metalik ikaz çınlamaları yaratıyordu.

“Ne zaman geldiler?” Radu neredeyse yolun kaygan bir kısmında kayıp düşecekti. Cyprian ona destek olmak için dirseğini tuttu.

“Bilmiyorum. Öyle konuşulduğunu duydum.”

Birkaç dinsel tören alayını arkada bırakıp surlara vardıklarında, Nazire’nin gücü tükenmiş, Radu da bitkin düşmüştü. Askerlerin şehre girip çıkmak için kullandığı yaya kapılarından birinden geçmelerine izin verildi. Korkunun ağırlığıyla iyice çöken sis bu ıssızlığın üzerini olduğu gibi kaplamış, canlı bir yaratık gibi kıvrılıyor ve bir nabız gibi atıyordu. Radu sürekli olarak kollarını ovuşturuyor ve onu üstünden atmaya çalışıyordu.

Koşarak oraya gelenler bir tek onlar değildi. Dar bir merdivenden dış surların tepesine çıkabilmek için birkaç dakika bir yer açılmasını beklemek zorunda kaldılar. Radu onlar için iyi bir yer ararken, Giustiniani’yle karşılaştı. İtalyan adam başını salladı ve onların da sığabilmesi için kenara çekildi.

Radu ve Nazire, orada düşmanlarıyla omuz omuzayken kendi hemşerilerini izlemeye koyuldular. Çadırlar, sisin içinden muntazam aralıklarla fırlayan mantarlar gibiydi. Hareketleriyle sisin beyaz dokunaçlarını dalgalandıran insanlar şöyle bir görünüp yine sisin içinde kayboluyordu.

“Etrafımızı saran şey bir hayaletler ordusu,” diye fısıldadı Cyprian.

“Sakın kimse böyle dediğini duymasın,” dedi Giustiniani sert bir ses tonuyla. “Yeteri kadar batıl inançla uğraşıyoruz zaten.”

“Ne zaman geldiler?” diye sordu Radu. Nem kaplı havayı sihirli bir şekilde delemeyeceğini bildiği halde, öne eğilip gözlerini kıstı. Görmek istediği şeyi –kişiyi– göremeyeceğini biliyordu. Ama yine de denedi.

“Geceleyin gelmiş olmalılar,” dedi Giustiniani. “Lanet olasıca sis o kadar yoğun ki onları görmedik bile. Tuhaf sesler duyulduğuna dair haberler geldi ve en sonunda sis adamlardan bazılarını görebileceğimiz kadar dağıldı.”

“Ne yapmalıyız?” diye sordu Cyprian.

“Bir şey görene dek beklemeliyiz. Sonra bilgi toplamaya başlayacağız.”

Giustiniani haklıydı. Görüş mesafesi zayıftı ve sesler de durgun havada asılı kalıyor ve zaman zaman adeta çok uzaklardan geliyormuş gibi boğuklaşıyordu. Bazen de o kadar yakından geliyordu ki herkes telaşlanıyor, Osmanlıların çoktan surların arkasına geçtiklerini düşünerek korkuyla etraflarına bakınmasına neden oluyordu.

“Kürek sesi,” dedi Nazire kampı işaret edip. “Şu ritmik sürtünme sesini duyuyor musunuz?”

Giustiniani evet der gibi başını salladı. “Kendilerine savunma hattı oluşturmak için bir hendek kazıyorlar. Askerlerini arkasında

gizleyebilecekleri bir siper oluşturacaklar. Böylece bizim hende-
ğimizi doldurmak için de malzeme toplamış olacaklar.”

Tam o sırada bir başka ses havayı böldü. Radu tam oraya doğ-
ru dnecekken, ne yaptığını fark etti. Ezan okunuyordu ve ona ya-
nıt vermesi mümkün değildi. Namazını erkenden kılmıştı zaten.
Nazire onun elini sıkı sıkı tuttu. Ezan sona erece de, donakalmış
bir halde öylece dikildiler.

“Pis kâfirler,” dedi Giustiniani’nin sağındaki bir adam, surla-
rın üzerinden diğer tarafa tükürerek. “şeytanın adamları.” Sonra
birden doğrulup keyifli bir edayla, “Duydunuz mu?” dedi. “Bun-
lar Hıristiyan! Bu duayı biliyorum ben. Onlara karşılık veriyoruz!
Ben...” Sonra durdu ve kaşlarını çattı. “Sesler nereden geliyor?”

“Surların diğer tarafından,” dedi Cyprian, sis gibi ağır ve boş
bir sesle.

“Paralı askerler mi?” dedi Giustiniani.

Radu İtalyan’ın bu soruyu ona sorduğunu fark etti. “Muhte-
melen, tabi devletlerden askere alınmış adamlardır: Sırplar, Bul-
garlar, hatta Eflaklılar. Saldırımı duyunca gönüllü olarak gelenler
de olabilir.”

“Hıristiyanlar neden bize karşı savaşsın?” Askerin yüzü are-
sizlik içinde burulmuştu. Sanki bütün yanıtları Radu bilebilirmiş
gibi ona döndü.

Ama yanıt veren Giustiniani oldu. “Bize yardım etmemelerinin
arkasındaki aynı neden yüzünden. Para.” Bu sefer, o duvarın diğer
tarafına tükürdü. “Bakalım bu adamları nasıl organize edecek.”

Radu duvara yaslanıp sırtını Osmanlı kamplarına çevirdi ve
sisin lekesiz, beyaz örtüsüne baktı. Sisi deiecek kadar yüksek olan
tek bir şey vardı: Ayasofya’nın kulesi. şehrin karanlıkta bıraktığı
katedral. “Surların pek çok yerinde düzensiz birlikler ve Hıristi-
yanlar var. Onun daha az önemli olduğunu düşündüğü noktalar

bunlar. Buraya sırf para için gelmiş olan kimseye güvenmez. Yenicheriler ve sipahi güçleriye en zayıf oldukları noktalarda olacaktır: Çürüksu Çayı ve surların Blaherne Sarayı noktası.”

“O halde zayıf güçlerin olduğu yerlerde o da zayıf olacak. Hücumla geçebilirsek ve o noktaları aşabilirsek...”

Radu başını salladı. “Düzensiz birliklerin diğerleri kadar düzenli ve disiplinli olmasını sağlamak için yeteri kadar adamı vardır onun. Hatlarında bir kırılma noktası olmayacak. Saldırıların sizin güçsüz olduğunuz noktalara odaklayacak ama kendilerinin doğrudan saldırıya karşı savunmasız zayıf noktaları olmayacak.”

Giustiniani iç çekti. “O zaman bekleyeceğiz.”

“O zaman bekleyeceğiz,” dedi Radu onun sözlerini tekrarlayıp.



Ertesi gün şafak söktüğünde hava berrak ve güneşliydi. Askerlerin yüzündeki ifadeye bakılacak olursa, öyle olmamasını tercih ettikleri belliydi.

Radu bir kez daha Cyprian’la birlikte Giustiniani’nin yanındaydı. Nazire evde kalmıştı. Radu’ya veda ederken sıkı sıkı sarılmış, fısıldayarak dikkatli olmasını söylemişti. Radu’nun her zamankinden de dikkatli olması gerekiyordu.

Giustiniani ona bir dürbün uzattı. Kampın arka tarafında dumanların göğe yükseldiği bir köşeyi gösterdi. “Orada ne yapıyorlar?”

Radu’nun odaklanması birkaç saniye, dürbünü görmek istedikleri noktaya yöneltmesi de birkaç saniye daha sürdü. Gördüğü tanıdık şey içini ısıttı ama sevincini kasvetli bir ifadeyle gizlemek zorunda kaldı. “Tav ocakları,” dedi dürbünü geri verip.

“O kadar büyük tav ocaklarına neden ihtiyaçları var?” diye sordu Cyprian.

“Toplar için.”

“Savaş alanında top mu yapacaklar?” Cyprian güldü. “Tuğla fırınları da mı yapacaklar yoksa? Surların içindeyken kendi surlarını mı inşa edecekler?”

“Bence bunlara daha çok topları tamir etmek için ihtiyaçları var.”

“O zaman çok malzemeye ihtiyaçları olacak demektir.” Giustiniani kaşlarını çatı. “İşin lojistik yanı bir kâbustan farksız olacak. Sence bunu gerçekten de başarabilirler mi?”

“Evet. Mehmet...” Radu yüzünü buruşturup yeniden konuştu. “Sultan düzenli bir kişidir ve kendine özgü yöntemleri vardır. İstediklerini iki kıtadan da temin edebilecek güçtedir. Bunlara ihtiyaç duyuyorsa, o malzemeler zaten ya buradadır ya da çoktan yola çıkmıştır. Ben daha önce de Sultan Murat’ın emri altındaki bir Osmanlı kuşatmasında bulundum. Bu kuşatma çok daha büyük, temiz ve etkili olacak. Mehmet onu izledi ve pek çok şey öğrendi. Dayanmak için ihtiyaç duyduğu miktarda malzemesi olacaktır. Yiyecekler dayansın diye adamlara günde tek bir öğün verecektir. Hastalık durumunu önlemek için de her şeyi büyük bir titizlikle düzenli ve temiz tutacaktır.”

Giustiniani sıra sıra çadırları işaret etti. “Benim tahminlerime göre orada hemen hemen iki yüz bin adam var.”

Cyprian karnına bir yumruk yemiş gibi nefesini dışarı verdi. “O kadar çok mu?”

Radu evet anlamında başını salladı. “Ama savaşan her adam için iki kişi destek verme konumunda olacak.”

“Ama geriye hâlâ altmış bin mi kalıyor? Yetmiş bin mi?” Cyprian eliyle ağzını kapattı. Radu onun gri gözlerinin dolduğunu görüp şaşırdı. “Çok kalabalıklar. Devasa İslam’ın karşısında ufakcık kalan Hıristiyanlığın elinden ne gelir ki? Bizim Tanrı’mız bu inancın yırtıcılığına nasıl karşı koyabilir?”

“Dinine saygısızlık etme genç adam.” Giustiniani’nin sesi ol-

dukça sertti ama tekrar konuştuğunda tonu yumuşamıştı. “Ayrıca çaresizliğe de kapılma. Görüldüğü kadar kötü bir durumda değiliz.” İri ve nasırlı ellerinden biriyle önlerindeki taşa vurdu. “Bir avuç adamla ve bu surlarla, cehennem güçlerini bile püskürtebilirim.”

“Güzel,” dedi Cyprian tok bir sesle, Osmanlı kampına bakarken. “Çünkü öyle yapmak zorunda kalacaktınız gibi gözüküyor.”

Giustiniani gitti ama Radu ve Cyprian oldukları yerde kaldılar. Cyprian tiksintiyle elini salladı. “Kafesin içindeki şu hayvanlara bak. Şuradakine. Bunlar savaş hayvanları bile değil! Bunları sırf gösteriş yapmak için getirmiş olmalı!”

Radu gözlerini alanın tam ortasındaki kırmızı ve altın rengi çadırdan ayıramıyordu. Mehmet’in çadırıydı bu. “Muhtemelen bir paşadır. Ya da doğu bölgelerinden bir gazidir. Birbirlerini sık görmedikleri için, bunları bir zenginlik ve güç gösterisi olarak kullanmak istiyorlar!”

Cyprian güldü. “Bizi korkutmaya tenezzül bile etmiyorlar. Birbirlerini etkilemek için buradalar.” İç çekti ve en sonunda arkasını dönüp sırtını taşlara yaslayıp yere çöktü. Radu, Mehmet’in henüz orada olmadığını, çadırın boş olduğunu biliyordu. Bakışlarını oradan ayırıp Cyprian’ın yanına oturmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden. “Bütün bunlara sahiplerse –askeri bir seferde bu kadar başarılı olabiliyorlarsa– bizim şehrimizi neden istiyorlar ki? Onların kampı bizim burada sahip olduğumuz her şeyden daha güzel.”

Radu iç çekip başını kendi insanlarıyla arasında kalan soğuk kireçtaşına yasladı. “Konstantiniye’nin taşının toprağının altın olduğunu sanıyorlar.”

“İki yüzyıl kadar geç kalmış bulunuyorlar. Sultan nasıl olur da bunu bilmez?”

“Biliyor.” Radu bundan emindi. Mehmet aşırı dikkatli ve

özenli bir kişiydi, o yüzden de şehrin bu durumda olduğunu bilmiyor olamazdı. “Adamları savaşımaya istekli olsun diye, onları şehrin çok zengin olduğuna inandırıyor. Ama o, şehrin kendisini istiyor. Tarihi için. Konumu için. Onu başkenti yapmak için.”

“Ve istediğini alacak.”

Radu evet anlamında başını sallayıp aynı sözleri tekrarladı. “Ve istediğini alacak.”

“Osmanlıların yönetimi altında yaşamak nasıl bir şey? Tabi devletler ve fethedilmiş insanlar için demek istiyorum.”

Radu gözlerini yumdu ve karanlığın içinde kırmızı ve altın renkli bir çadır gördü. Yakında orada olacak adamın yüzünü gördü. Kendisi de olması gereken yerde, Mehmet’in çadırının yanındaydı.

Sadakatini Cyprian’a vurgulayabilmek için, ona muhtemelen dehşet verici şeylerden söz etmesi gerekirdi. Ama onun gözlerindeki çaresizlikten çok etkilenmişti. Gerçekler onu rahatlatmıştı için, Radu aynı şekilde devam etti. “Dürüst olmak gerekirse, pek çok şeyden daha iyidir.” Radu karşıdaki tepenin üzerine kurulmuş olan şehre odaklandı ve pek de iyi olmayan şeylerle ilgili görüntüleri zihninden silmeye çalıştı. “Osmanlılar feodal sistemlere inanmazlar. İnsanların onların yönetimi altında çok daha hürler. Endüstri ve ticaret alanları geliyor. Tabi kölelerinin infaz edilmeden, diledikleri gibi ibadet etmesine izin veriyorlar.”

“Müslümanlığa geçmeleri için onları zorlamıyorlar mı?”

“Hristiyanlar kendi dinlerinde kalmakta serbestler. Aslında, Osmanlılar bunu tercih ediyorlar çünkü Müslümanlara uyguladıkları vergiler çok daha düşük.”

Cyprian gülerek onu şaşırttı. “Eh, bu oldukça... pratik bir yöntem.”

Radu acı acı gülümsedi. “Seni rahatlatır mı bilemiyorum ama

Eflak'ta yaşayanları Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayanlarla kıyasladığımda, Osmanlıların daha iyi durumda olduğunu düşünüyorum.”

Cyprian boğazını belirgin bir şekilde oynatarak yutkundu. Önünde kavuşturmuş olduğu ellerine baktı. “Ama senin için aynı şeyi söyleyemeyiz.”

Radu vurulmuş gibi başını başka yöne çevirdi ve Mehmet nezdinde nasıl bir konumda olduğunu düşündüklerini hatırladı. Bu söylentilere inandıklarına göre, herkes onun ne kadar utandığını ve acı çektiğini düşünüyor olmalıydı. Oysaki Mehmet bir olasılık olarak bile ima etmiş olsaydı, böyle bir şeyi memnuniyetle kabul ederdi.

“Haklısın,” dedi Radu, sesi berrak gün ışığında soğuk bir gölge gibi çıkarak. Mehmet'in kafilesinin geldiğini gördüğü anda ayağa kalktı; şehrin surları Radu ile kalbinin arzuladığı kişi arasında aşılması imkânsız bir engel oluşturuyordu. “Benim için aynı şeyi söyleyemeyiz.”

*Nisan ortası*

Lada öfkeden ve acıdan paralize olmuş gibi Hunyadi'nin ölüm döşeginde yatmakta olduğu yatağın yanında dikildi.

Üç hafta önce onun yanından ayrıldığında, Hunyadi gayet sağlıklı, güçlü ve iri yarı bir adamdı. Ama şimdi o eski halinin eriyip bitmiş bir gölgesi gibiydi.

Mehmet onu bu şekilde öldürmeyi başarmıştı.

Hunyadi hırıltılı bir ses çıkararak güldü. "Ön cephelere vebalı adamlar yolladı. Çok zekice gerçekten. Beni kılıcıyla haklayamadı ama bununla..." Güçlkle nefes almaya çalışarak sustu.

Lada hayatında hiç bu kadar güçsüz hissetmemişti. İçinden bir şeyleri öldürmek geliyordu.

"Matthias nerede?" diye sordu, kaleden epeyi uzaklardaki mütevazı evin karanlık ve sıkışık odasında Hunyadi'nin bakımıyla ilgilenen kıza.

Kız bakışlarını ona çevirmeden, sanki canlı tutmanın birisine bir faydası olacakmış gibi şöminenin ateşiyle uğraşırken, "Buraya gelmiyor," dedi.

"Babası ölmek üzere. Onu çağırmak için birini yolla."

Kız başını salladı, lüle lüle saçları yüzüne düştü. “Gelmez.”

“Böylesi daha iyi,” dedi Hunyadi tekrar konuşabildiğinde. Gü-lümsedi. Diş etleri solgundu, dudakları çatlamıştı. “Babam ölür-ken, ben de onun yanında değildim. Yaşlı ve hasta bir çiftçinin ölümünü izleyemeyecek kadar meşguldüm. Şimdi de oğlum yaşlı ve hasta bir askerin ölümünü izleyemeyecek kadar kaledeki işler-le meşgul. Sorun yok.”

Lada bu konuşmadan nefret etti. Hunyadi’yle daha çok vakti olsun istiyordu. Boşa harcadığı ve ikisine de büyük bir bedele mal olan o zamanı geri istiyordu. Ondan hâlâ çok şey öğrenebilirdi. Onun biraz su yudumlamasına yardımcı oldu ve yastığını düzeltti. “Bunu nasıl başardın? O kadar mütevazı bir başlangıçtan buralara kadar nasıl geldin?”

“Her zaman en zorlu yolu seçtim. Kimsenin yapmak isteme-diği şeyleri yaptım. Kimsenin cesaret edemediği riskleri aldım. Herkesten daha zekiydim. Daha karalıydım. Daha güçlüydüm.” Titreyen ellerinden birini kaldırdı ve yine hırıltılı bir ses çıkararak güldü. “Eh, bazı şeyler değişir. Ama ben her zaman acımasızdım. Etrafımdaki en acımasız kişiydim. İnsan hayata aşağılardan baş-layınca, dünyada işgal ettiğin alanın her karışını korumak için sa-vaşmak zorunda kalır.” Lada’nın yanağına hafifçe vurdu. Avucu fazla sıcaktı ve kâğıt gibi incelmışti. “Sıfırdan başladığım halde senden daha şanslıydım. Bir erkek olarak dünyaya gelmiş olsay-dın, bütün dünya senin karşında tir tir titrerdi.”

Lada kaşlarını çatı. “Bir erkek olmayı istemiyorum.” Sonra Mehmet’in ellerinin, dilinin ve dudaklarının vücudunun üstünde nasıl gezindiğini hatırlayınca, yüzünü buruşturdu. Kadın olduğu için, şu anda değersiz olduğunu düşündüğü o anlardaki kadar mutlu hiç olmamıştı. O sırada, vücudu ona bir yabancıнын vücudu gibi gelmemişti. O hissi yeniden kazanmak istiyordu.

Hunyadi düşünceli bir ifadeyle gözlerini kıstı. “Doğru. Haklısın. Bence bir erkek olarak doğmuş olsaydın, belki de dünyanın sana sunduklarından tatmin olabilirdin. İşte, bu yüzden birbirimize benziyoruz. Bize ait olmayan şeyleri gördük ve açlık hissettik. O açlık hissini yitirme. Her zaman her şey için savaşmak zorunda kalacaksın. Sahip olduğunda bile, onları elinde tutmak için savaşmaya devam etmek zorunda kalacaksın. Daha acımasız, daha gaddar, *her şeyin* daha fazlası olmak zorunda kalacaksın. Göstereceğin herhangi bir zayıflık, elde ettiğin her şeyi mahvedecek. Olabilecek her bir çatlağı, senin yaptıklarını bir kadının yapamayacağı konusunda haklı olduklarının kanıtı olarak görecekler.”

Hunyadi ne dediğini çok iyi biliyordu. Lada’nın elde ettikleri, başarıları ve gücü onlar için asla yeterli bir kanıt olmayacaktı. Hayatının sonuna dek, dünyada kendisine yokuş yukarı yer açmak zorunda kalacaktı. Vahşi bir gülümsemeyle ufak dişlerini sergiledi. “Seni gururlandıracağım. Kimse benden daha acımasız olmayacak. Kimse daha gaddar olmayacak. Savaşmaktan asla vazgeçmeyeceğim.”

Hunyadi çoktan ölmüş gibi bembeyaz kalana dek hırıltılı bir sesle nefes almaya çalışarak güldü. Lada onun su içmesine yardım etti. Hunyadi boğulur gibi olup bunun büyük bir kısmını tükürdü ama birazını yutmayı başardı. En sonunda, gözlerini yumdu. “Kötüler asla dinlenmez. Ama bu zalim ruh artık biraz dinlenecek galiba.”

“Uyu.” Lada ona daha iyi olacağını söyleyerek rahatlatmak istedi ama yalan söyleyemedi. Ona bir kere daha yalan söyleyemezdi.

“Bana söz ver,” diye fısıldadı Hunyadi. “Matthias’ıma göz kulak olacağına söz ver. Onun dostu ol.”

“Söz veriyorum.” Lada bunu yapmaya çoktan karar verdiğini söylemedi.

“Baban ölmek üzere,” dedi Lada, Matthias’la birlikte özel bir odada otururken. Matthias’ın suçlu olmadığını bildiği halde, bunu onu suçlar gibi söylemişti. Kısmen de olsa, esas suçlu *kendisiydi*.

“Onu asla anlayamadım,” dedi Matthias, bir şarap kadehiyle oynarken. “Onu asla gerçek anlamda tanıyamadım. Ben daha yeni yeni konuşmaya başlamıştım ki, beni uzaklara yolladı. Ziyarete geldiğinde de beni hep garip bir ifadeyle izlerdi... Sanki onun oğlu olduğuma inanamıyormuş gibi. Ondan sadece fetihleriyle, cesaretiyle ve zaferleriyle ilgili öyküler duyuyordum. Geldiğinde, onun için *şiiirler* okurdum. Bir keresinde, bana savaşmayı öğretmesini istedim. Bana asla kızmamıştı, çünkü benimle bana kızacak kadar vakit geçirmemişti hiç ama o gün bana vuracağından korktum. Bana bütün hayatı boyunca oğlu bir kılıç sallamayı öğrensini diye savaşmadığını söyledi.” Matthias belindeki yıpranmış bir kılıç kınına dokundu. “İşte, bana bıraktığı miras bu.”

“Senin bir kılıca ihtiyacın yok. Yapman gereken tek şey, ne yaptığını bilen insanlarla birlikte çalışmak.” Lada öne eğilip onu gözlerine bakmaya zorladı. “Kral olmak istiyorsun.”

Matthias çekingen bir ifadeyle gülümsedi. “Kutsal kralımıza sadığım, uzun seneler ülkemizi yönetsin.”

Lada elini sallayarak, bu sahte dilekleri geçiştirdi. “Bu boklukları duymak isteseydim, seninle görüşmeye gelmez, bir tuvalete giderdim.”

Matthias güldü. “Sanırım askerlerle çok fazla birlikte yaşamışsın sen.”

“Ben birbirimize bir şeyler verebileceğimizi düşünüyorum. Sen Macaristan’ı istiyorsun, ben Eflak’ı. Tahtını elinde tutabil-

men için elimden gelen her şeyi yaparım. Tahtı elde ettikten sonra, sen de benim kendi tahtımı ele geçirmeme yardım edeceksin.”

Matthias kaşlarını kaldırdı. “Öyle mi dersin? Söylesene, bunu neden isteyeyim ki?”

“Eflak’ın güçlü olması, Macaristan’ın daha güvende olması anlamına gelir. İkimiz de şu anki Prens’in, Sultan’a ülkesinde doluşma izni verdiğini biliyoruz. Onları engelleyecek tek bir bıçakla bile karşılaşmadan, doğrudan sınırlara kadar gidebilirler. Eflak’ı almama yardım edersen, hiçbir Osmanlı gücünün oradan sağ salim çıkmasına izin vermem.”

Matthias elini başının üstünde salladı ve Lada’nın göremediği bir noktada kaldı. “Tacın Polonya’da olduğunu biliyor muydun? Onu ‘korumak’ için aldılar. Kimse o taç olmadan, Macaristan’ın meşru kralı olamaz.”

“Bunun ne önemi var? O bir nesne.”

“Bir sembol.”

“Sembollere bağlı kalmak, zayıflık getirir. Kralsan, bir taca ihtiyacın olmaz.”

“Hımm.” Matthias elini indirdi ve Lada’yı bir insandan çok bir hayvan gibi hissettirecek şekilde tepeden tırnağa süzdü. “Babam nekahet dönemindeyken, işlerin başına seni getirdi galiba.”

Matthias babasının durumu hakkındaki bilgisi ne kadardı? Lada haberi ona nazikçe verebilecek biri değildi. Durumun ona çoktan söylenmiş olması gerekirdi. “Baban bir daha asla iyileşemeyecek.”

Matthias başını salladı. “Hayır, öyle olamaz. Babam sağlığına kavuşmak için herkesten uzaklara gitti ama kendisi iyileşirken, en gizli endişelerini ve en önemli görevleri sana bıraktı.”

Lada onun sözlerinin arkasındaki imayı, başlamak üzere olan bir soğuk algınlığı gibi hissetti.

“Ayrıca, tahta yöneltilen tehditlerin kökünü kazıma görevini de sana bıraktı. Vatan hainliği gibi tehditlerin.”

“Vatan hainliği.” Lada onunla tartışması ve faydalı olabileceğine dair onu ikna etmesi gerekeceğini sanmıştı. Onun avantajlı bir durumu hemen kavrayabileceği aklına gelmemişti.

“Evet. Ulrich, kralın koruyucusu ve en büyük rakibim, vatan hainliği ediyor. Sen ve adamların onun evine gidip ihtiyaç duyulan tüm kanıtları toplayacaksınız.” Matthias şaraptan kararmış dişlerini sergileyerek gülümsedi. “Sonra da babamın adına onu infaz edeceksin.”

Lada kaşını kaldırdı. “Bir yargılama olmadan mı?”

“Sizler Eflaklısınız. Ne kadar gaddar olduğunuzu herkes bilir.”

Matthias ne tepki vereceğini anlamak için dikkatle Lada’ya baktı. Cinayet işlemesini istediği için şaşırmasını, gaddarlıkla suçladığı için öfkelenmesini bekliyordu şüphesiz. Ama ondan bu tepkileri alamayacaktı. Lada onun bakışlarına hafif bir gülümsemeyle yanıt verdi. Matthias, Eflak halkından öyle söz etmesine memnun olmayacağını düşünmüş olmalıydı. Ama Lada’nın içi gururla dolmuştu. Matthias onun itiraz etmediğini görünce devam etti.

“Ulrich öldükten sonra, kralın yeni bir koruyucuya, bir kral naibine ihtiyacı olacak.”

Lada evet anlamında başını salladı. Bu beklenen bir şeydi. “Ya sonra?”

“Sonra, kral zayıflıklarına yenik düşecek ve bu koruyucu, kral olmak için en bariz seçenek olacak. Seni tahtını garantilemene yardımcı olabilecek kişilerle tanıştıracak olan bir kral.”

Matthias elini uzattı. Eli ikisinin arasında bir zincir uzanmıştı. Bu, iki masum kişinin ölümleriyle ağırlaşacak olan bir zincirdi.

Biri Lada'nın hiç tanışmadığı ama adil ve ahlaklı biri olarak tanı-
nan Ulrich idi. Diğeride, taşıyamayacağı bir güce doğuştan sahip
olmaktan başka bir suçu olmayan bir çocuk kral.

İki ölüm. İki taht.

Lada ona uzatılan eli tuttu.



9 Nisan

Radu elinde bir bıçakla sessizce mutfığa girdi. Gecenin bir yarısı onu uyandırmış olan sesin nereden geldiğini odayı bir anda rahatlatan bir mum ışığı ortaya çıkardı. Odada birkaç altın renkli parıltı ve sürüyle de kapkara gölge vardı.

Parıldayan noktalardan biri de Cyprian'ın her zamanki ışığından yoksun olan yüzüydü. "Sorun ne?" Radu odada ilerledi ve hastalanmış olmasından korkarak Cyprian'ın alnını yokladı.

Sonra burnuna bir alkol kokusu geldi ve Cyprian'ın rahatsızlığının ne olduğunu anladı. "Gel." Onu ayakta tutabilmek için dirseğinden tuttu. "Yatağa girmelisin."

"Hayır. Hayır! Uyuyamıyorum. Şimdi olmaz. Bu gece amcamla yaptığım görüşmeden sonra, ne tür rüyalar göreceğimi çok iyi biliyorum."

Radu'nun bir fark yaratacağına dair sönmüş olan umutları birden yeşerdi. "O zaman bir yürüyüşe çıkalım. Gece havası seni ayıltacaktır."

Cyprian bir şeyler mırıldanarak bunu kabul etti. Radu onun pelerinini yerde buldu ve üstüne giymesine yardım etti. Cyprian

iyice yaklaşarak bir elini onun omzuna koydu. Elinin ağırlığı, Cyprian'ın onun desteği olmadan ayakta duramayacağını Radu'ya anlatıyordu. “Ya Nazire?”

“Yokluğumu fark etmez.” Radu kapıyı açıp Cyprian'ın sokağa giden kısa mesafeyi aşmasına yardım etti. Cyprian destek almak için ona yaslandı. Hava son derece soğuk ve bir mezarlık gibi sessiz ve durgundu.

“Nazire’yi seviyorsun,” dedi Cyprian.

“Evet.”

“Bir kız kardeş gibi.”

Radu durunca, Cyprian tökezledi. Radu kendisini alçak sesle gülmeye zorladı. “Nazire’yi ablamı sevdiğim gibi sevebileceğimi sanıyorsan, onunla hiç tanışmamışsındır demektir.”

Cyprian'ın yüzünde anlayışlı bir ifade belirdi. “Ama aranızda bir tutku yok.”

Radu zihninde dönmeye başlayan düşüncelerle yeniden yürümeye koyuldu. Cyprian çok şey görmüştü. Onunla aynı evde yaşamaya asla razı gelmemeliydiler. Biri Nazire'nin onun sevgili karısından başka bir şey olduğundan şüphelenirse, her zamankinden de çok tehlikeye girerlerdi. Nazire herkesin Radu'nun öyküsüne inanmalarını sağlamıştı. Ama insanlar evlilikleri konusunda şüpheyne düşerlerse... “O benim karım ve önem verdiğim biri. Artık sen de önem verdiğim birisin. Sorun ne? Seni hiç böyle görmemiştim.” Onunla birlikte oldukları haftalar boyunca, Cyprian asla sarhoş olmamıştı. Arkadaşları olan elçilerin öldüğünü öğrendiğinde bile soğukkanlılığını kaybetmemiş, üzüntüsünü belli etmemişti. O gece böyle bir değişim yaşadığına göre çok önemli bir olay meydana gelmiş olmalıydı.

“Sekiz bin,” dedi Cyprian fısıldayarak.

“Sekiz bin ne?”

“Sekiz bin adam. Elimizdeki tek şey bu.”

Radu duraksayınca Cyprian yine tökezledi. Radu onu yakalayıp kollarına aldı. “Sekiz bin mi?” Bu rakam, Radu’nun tahmin ettiğinden daha düşüktü. Şehrin ne kadar çıplak ve iç karartıcı olduğunu görmüştü ama yine de karşı tarafın bu kadar az sayıda adama bel bağlamak zorunda olduklarını tahmin etmemişti.

“On iki mil uzunluğundaki surlar için sekiz bin adam. Altmış bin adama karşı sekiz bin adam.”

“Ama mutlaka daha fazlası gelecektir.”

Cyprian başını iki yana sallayınca bu hareketi yana doğru kaykılmasına neden oldu. “Amcam umutlu ama ben değilim. Türkler çoktan geldiler. Sen de donanmalarının yolda olduğunu söylüyorsun. Bize kim yardım yollayacak? Buraya nasıl girecekler? Kapılarımızdaki kalabalık birliklere bakıp kim bizim tarafımızda olmaya cüret eder ki?”

“Ama Giustiniani’nin surlarda ne dediğini duydun. Savaşmak için hâlâ güçlü bir konumdasınız.” Radu, Cyprian’ın şehrin savunması konusunda bir şeyler daha söylemesi için onu zorladığını mı yoksa rahatlatmaya mı çalıştığını bilemedi. “Dünkü saldırıyı başarıyla püskürttünüz!”

Mehmet surların daha korunaksız kısımlarından birine ufak bir birlik yollamıştı. Ani ve vahşi bir saldırı olmuştu. Ama birkaç saat sonra, iki yüz Osmanlı askeri ölmüştü. Onlarsa şehri savunan sadece bir avuç askeri kaybetmişlerdi. Bu, Giustiniani için büyük bir başarı ve şehri savunabileceklerine dair iddiasını kanıtlayan bir durumdu.

Ya da en azından öyle olduğu söyleniyordu. Radu, Mehmet’in bir kedinin fareyle oynadığı gibi oynadığını düşünüyordu. Çünkü kimsenin bilmediği ve göz ardı ettiği bir şey vardı: Mehmet şehri ele geçirmek için adamlarını surları delmekle görevlendirmeyi

planlamamıştı. Toplar henüz gelmemişti. Onlar gelene dek surlara küçük vuruşlar yapıp farelerin kaçışmasını izlemekle yetinecekti.

Radu tam o sırada karşılarında tanıdık bir bina gördü. Cyprian'ı Ayasofya'ya doğru çekiştirdi ve onu duvara yaslayıp kilidi kurcalamaya başladı. Kapı bir klik sesiyle açıldı. Radu Cyprian'ı tutup kiliseden içeri itti. Cyprian sendeleyip ayakları yerine tavana baktı. "Neden buradayız?"

"Sessiz olduğu için."

"Buraya daha önce gelmiş miydin? Kapıyı kolaylıkla açtın."

Radu gülümsedi çünkü Cyprian karanlıkta onu göremiyordu. "Kilidi açmakta çok zorlandım. Bunu hatırlayamayacak kadar sarhoşsun. Ben uğraşırken uyuyakalmışsın."

"Uyumadım!"

Radu gülerek onu bir köşeye götürdü. Sarhoş adam sırtını duvara verip yere kayd ve başını arkaya yasladı. Radu da onun yanına oturdu ve aynı pozisyonu aldı.

"Çok üzgünüm," dedi Cyprian.

"Ne için?"

"Seni buraya getirdiğim için. Seni ölüme mahkûm ettim. Ben... Başka bir yere gitmeliydik. Kıbrıs'a. Seni bu çılgınca işten vazgeçirmeliydim. Şimdi buraya mahkûm oldun ve bu benim suçum."

Radu, Cyprian'ın kolunu tuttu; arkadaşının sesindeki acı hiç hoşuna gitmemişti. Hayır, Cyprian onun arkadaşı değildi. Onu bir arkadaş olarak göremezdi, görmeyecekti. Elini hemen geri çekti. "Sen bizi Mehmet'ten kurtardın. Bunun için özür dileme. Siz bu şehre yardım etmek istediğimiz için buraya geldik. Senin gibi biz de kaçıp gizlenmeyi kabul edemezdik."

"Ondan Mehmet diye söz ediyorsun."

Radu ona döndü ama Cyprian karanlıkta doğrudan ileriye ba-

kıyordu. Radu onun yüz ifadesini seçemiyordu. “Ne demek istiyorsun?” diye sordu temkinli bir sesle.

“Sultan’dan bahsediyorum. Ondan ilk ismiyle söz etmemeye çalışıyorsun ama dikkatli olmadığında Mehmet diyorsun. Ona yakındın çünkü.”

Radu etraflarındaki gölgelere bakıp doğru yanıtı düşündü. Ama yanıt veremedi, Cyprian tekrar konuştu. “O kadar da kötü değildi, değil mi? Onunla birlikte olmaktan söz ediyorum.”

Radu artık dikkat kesilmişti. Cyprian’ın sarhoşluğu, Radu’yu güvende hissettirip söylememesi gereken şeyleri söylemesi için çektiği bir numara mıydı? Az önce Nazire’yle ilgili olarak ağzından laf almaya çalışırmış gibi sorduğu soruların bir devamı mıydı? Sözlerini her zamanki gibi dikkatle seçti. “Çocukluğumuzda Sultan bana iyi davranmıştı. Ona saygı duyardım. Beni babasının öğretmenlerinin elinde çektiğimiz acılardan kurtardığını düşünürdüm. Sahip olduğum tek kişi oydu.”

“Ama ablan da yanındaydı.”

Radu acı acı güldü. “Bir kez daha hatırlatayım, sen benim ablamla hiç tanışmadın. O bizim çektiğimiz işkencelere, giderek daha sert, daha acımasız ve daha mesafeli biri olarak tepki verdi. Bunlar onu daha da güçlü kıldı ama beni yıktı. Dolayısıyla, Mehmet –Sultan– bana iyi davrandığı vakit, biri bana hayatımın en uzun ve soğuk kışında güneşi sunmuş gibi hissediyordum.” Radu hafifçe öksürdü. Yalanları bir samimiyet örtüsü altında kalsın diye, gerçeklerden mümkün olduğunca uzaklaşmamaya çalışıyordu. “Ama o, büyüdükçe farklı birine dönüştü. Hedefine daha çok kilitlendi. Daha kararlı biri oldu. Sahip olduğumu sandığımı o arkadaş ve koruyucu aslında benim değildi, asla bana ait olmamıştı. Ona her şeyden çok değer verdim ve o... Böyle işte. İmparatorluktaki her şey ona aittir ve insanları dilediği gibi kullanır.”

Radu, Cyprian'ın aslında Mehmet'in erkek haremının bir parçası olmaktan söz ettiğini düşündüğünü biliyordu. Ama sesindeki hüznün sahte değildi. Mehmet gerçekten de onu kullanmıştı. Onu saçma bir göreve yollamıştı. Sürgüne yollanmış biri olacağına, utanç verici bir sır olarak kalmayı tercih ederdi.

“Ama onu seviyor muydun?”

Radu dikkatle ona baktı. Cyprian yerdeki soğuk mermer karolara bakıyor, parmağını bunlardan birinin kenarında gezdiriyordu. Bu soru sanki onunla alay ediyormuş ya da onu kışkırtmaya çalışıyormuş gibi değildi ve tuhaf bir biçimde içtenlikle dolu bir hava taşıyordu.

Radu ayağa kalktı. “Önemli değil, çünkü sonuçta ona ihanet ettim. İhaneti asla affetmez.” Radu elini uzatınca, Cyprian onu tuttu. Radu onu sert bir şekilde çekip ayağa kaldırdı ve ikisi de dengelerini kaybedip sendelediler. Cyprian onun yakasına tutundu ve yüzü Radu'nun omzuna dayandı.

“Ben seni affederdim,” diye fısıldadı. Aradan birkaç nefeslik bir zaman geçti. Radu o sırada onun belki de...

Derken, Cyprian iki büküm olup karnını tuttu ve kapıya doğru koştu. Radu onun peşinden gitti ama Cyprian Ayasofya'nın hemen önündeki sokağa kusarken keşke gitmeseydim diye aklından geçirdi.

Radu zihni karışmış ve üşümüş bir halde kapıyı arkalarından kapattı. *Ben seni affederdim*, sözleri zihninde olmaması gereken bir yerde takılı kalmıştı ve sürekli olarak yankılanıyordu

Gerçekten de affeder miydi? Ne yaptığını bilse affeder miydi?

Radu, Cyprian'a yardım etmek için döndü. Karanlığın içinde bir tek Cyprian'ın çıkardığı korkunç böğürtünün sesi duyuluyordu. Tam o sırada gözüne bir kıpırtı ilişti. Sokağın karşı tarafındaki

bir sütunun gölgesinin altında bir çocuk duruyordu. Radu gözlerini karanlığa dikti ve içine şaşkınlıkla bir nefes çekti.

Çocuk, Murat ölürken bir süreliğine onun için casusluk yapmış olan Amal isimli uşaktı. Amal, Mehmet taht elinden alınmadan önce harekete geçsin diye imparatorluğun içinde oradan oraya koşturmuştu ve Radu ayrıldığında kesinlikle Edirne'deki saraydaydı.

Çocuk ona gülümsedi. Radu, Cyprian'ın hâlâ kusmakla meşgul olduğundan emin olduktan sonra hızla sokağın karşısına geçti ve karşı tarafın birliklerinin yerini, sayısını ve diğer ayrıntıları Amal'ın hatırlayabileceği bir şekilde fısıldayarak söyledi. Bunları Mehmet'e iletmesi için.

Onun Mehmet'ine.

Sonra Cyprian'ın yanına gidip onu eve götürdü ve içinde hissettiği ağırlık heyecan ve umutla yok oldu.



Radu elindeki mumun arkasındaki duvarda oluşturduğu gölgesiyle, odanın içinde volta atıp duruyordu. Nazire yatakta oturuyordu.

“Demek bizim için bir planı varmış! Bana bu yüzden Aya-sofya'ya gitmemi söylemiş. Demek bizim için oraya birini yollamayı başından beri planlamış. Amal mükemmel bir seçim! Galata ve Konstantiniye arasındaki geçit gündüzleri açık. Kolaylıkla şehre girip çıkabilir, Mehmet'in Galata'nın ötesindeki adamlarıyla buluşup onlara mesaj iletebilir. Ah Nazire, bizim için bir planı varmış demek ki.”

Radu en sonunda bitkin düşüp rahatlayınca oturdu. Nazire yataktan kalktı, Radu'nun önünde diz çöküp mumu bir masaya

koydu ve onun ellerini tuttu. “Tabii ki bizim için bir planı vardı. Gerçekten de bizi buraya öylesine mi yolladığını düşündün?”

“Öyle olabileceğinden korktum. Onun benim ortadan kaybolmamı istediğini sanmıştım. Çok korktum. Senin hayatını bir hiç uğruna tehlikeye attığımı sandım.”

Nazire tasvip etmeyen bir ses çıkardı. “Ben asla böyle aptalca bir şey yapmam. Mehmet’i de kaynaklarını boşa harcamakla suçlamam. Tabii ki senden faydalanmakta başarısız olmayacaktı. Amal konusunda dikkatli olmalı ve onu tehlikeye atmamalıyız. Ama bu iyi bir yöntem.”

Radu kendisine hâkim olamadı ve gözyaşları yanaklarından dereler gibi akmaya başladı. O ve Nazire faydalı olacaklardı. Mehmet’e yardım edeceklerdi. Mehmet bunu bilecek ve memnun olacaktı. “Beni terk etmedi,” dedi Radu başını Nazire’nin omzuna yaslayıp. “Ona hâlâ yardım edebilirim.”

Nazire hafifçe onun sırtına vurdu ve gözlerinin içine bakmak için çenesini kaldırdı. “İmparatorluğa yardım edebiliriz. Bu yüzden buradayız. Sallallahu aleyhi ve sellem Peygamberimizin kehanetini yerine getirmek ve halkımızın istikrarını güven altına almak için buradayız. Erkek ve kız kardeşlerimizin güvende olması için uğraş veriyoruz. Sakın bunu unutma. Mehmet’e bir iyilik yapmak için değiliz burada.” Nazire duraksadı ve sesi yumuşadığı halde daha keskin çıktı. “O da seni burada yaptıkların için sevecek değil.”

Radu bu sözleri duyunca irkildi. “Bana bundan söz etme.”

“İçinde fazla umut taşıyorsun ve bu durum ruhunu bir enfeksiyon gibi çürütecek. Mehmet’e hizmet et çünkü ona hizmet ederek imparatorluğa hizmet etmiş oluyorsun. Ama bunu onun seni, senin onu sevdiğin gibi sevmesi için beyhude bir umutla yapma. Bunu yapamaz.”

“Onu tanımıyorsun!”

Nazire kaşını kaldırdı. Radu sesini alçalttı ve bağırarak yerine tıslar gibi bir ses çıkardı. “Sen onu tanımıyorsun. Hem ben onun arkadaşlığından başka bir şey istemiyorum.”

“Bana dilediğin kadar yalan söyleyebilirsin ama lütfen kendine yalan söylemekten vazgeç. Onun hakkında her ne umut ediyorsan, şunu bil ki bu asla gerçekleşmeyecek.”

“*Sen* aşkı buldun ama.”

“Evet. Bana karşılık verebilecek birisiyle. Ama sen seni sevmeyecek bir erkeğe karşı beslediğin bu aşktan vazgeçmeyi reddediyorsun.”

Radu ağlamamak için gözlerini kırıştırdı. “Ben aşkı hak etmiyor muyum?”

Nazire elini onun yanağına götürdü. “Tatlı Radu, sen dünyanın en muhteşem aşkını hak ediyorsun. Ben sadece Mehmet’in *kimseyi* senin onu sevdiğim gibi sevebileceğine inanmıyorum.”

“Lada’yı seviyor.”

“Ablanla tanıştım ve Mehmet’i de tanıyorum. Onlar birbirlerini ve her şeyden önce de hırslarını seviyorlar. Hırslarını besleyen şeyi seviyorlar ve bu şey onların hırslarını beslemeyi kestiğinde, aşkları ikisinin de sevgisinin ötesine geçecek kadar büyük bir tutkuyla nefrete dönüşecek. Sen tüm kalbinle seviyorsun Radu ve sana tüm kalbiyle karşılık verebilecek birini hak ediyorsun.”

Radu’nun o yüzeysel mutluluğu birden kurşun gibi bir ağırlığa dönüştü ve ruhunu hiç olmadığı kadar derinlere çekti. “Ama istediğim tek kişi Mehmet. O dünyanın en muhteşem erkeği.”

“Haklısın. Halkımızın gördüğü en muhteşem lider de o olacak. Muhteşem işler başaracak. O bir erkekten fazlası ama onu bir erkekten daha azı olmasına neden olan şey de bu özelliği zaten. Onun sana sunacak hiçbir şeyi yok.”

Radu kalkıp Nazire'nin yanından geçti. Her yönden sıkıştığını, boğulduğunu ve güçlkle nefes aldığını hissediyordu. "Zaten bir önemi yok! Hiçbir din altında, istediğim aşka sahip olamam. Bu yanlış."

Nazire onu kolundan tutup kendisine çevirdi. Çok öfkelenmişti. "Fatima'ya karşı hissettiğim aşkın yanlış mı olduğunu düşünüyorsun?"

Radu ellerini havaya kaldırdı. "Hayır! Hayır."

"Allah bizlerin farkında olduğumuzdan daha muktedirdir. Dua ederken hissettiğim huzur, Fatima'yla yalnız kaldığımda hissettiğimin aynısı. Oruç tutmanın yarattığı netlik hissi de yan yana çalıştığımızda hissettiğimle aynı. Fatima'yla birlikteyken hissettiğim şey saf ve iyi. Aşk olan bir şeyden, birbirimize şefkatle yaklaşmak için yaptığımız şeylerden nefret eden bir Tanrı hayal edemiyorum. Senin de böyle bir aşkı bulmanı istiyorum; içinde hissettiğin sevgi yüzünden kendinden nefret etmeni istemiyorum." Onu kendisine çekti. Radu bunu yapmasına izin verdi. Onun sahip olduğu netliği ve saf aşkı acaba günün birinde kendisi de bulabilecek miydi?

Bunun Mehmet'le mümkün olmayacağını biliyordu.

Ama ruhunun derinlerine nakşolmuş olan bu adamdan nasıl vazgeçebilirdi?

*Nisan ortası*

Malikânenin içinde alevler gibi yayıldılar. Uşaklar eşyaların ve camların kırıldığını duyup uyandılar. Bazıları karşı koymaya çalıştı. Lada adamlarının kimseyi öldürmemesini emretmişti. Yarı uykulu, silahsız insanları etkisiz kılmak zor bir iş değildi.

Ulrich'in yatak odasına vardıklarında, adam giyinmiş onları bekliyordu. Sırtı dimdik, omuzları geniş ve yüzü ruhsuzdu. Oda da başka kimse yoktu. Lada adamın karısının orada olup ağlayıp yalvarmayacağına ve buna şahit olmayacağına sevindi. Bu şekilde daha temiz bir iş olacaktı.

Ulrich'in belinde kınında duran bir kılıç asılıydı. Bunu kullanmak için harekete geçmedi.

“Bunun anlamı nedir?” diye sordu sakın ve kendinden emin bir sesle.

Lada adamın kaderinin ne olacağını biliyordu. Onunla konuşmaya niyeti yoktu. Herhangi bir şahit olmadan numara yapmasına ve onu ikisinin de yapmadığını bildiği şeylerle suçlamasına gerek yoktu ama adamın sonunu böylesine sakın bir biçimde karşıladığını görmek, utanmasına neden olmuştu. Güçlü bir adamdı Ulrich.

Hatta Stefan'ın verdiği bilgilere göre, muhtemelen muhteşem bir adamdı.

O yüzden, hiçbir şey demeden onun yanından geçti ve yeleğinden Mehmet'in mektubunu çıkardı. Mühür hâlâ açılmamıştı ve Mehmet'in zarif imzasını bir başkasıyla karıştırmak imkânsızdı. Maşayı kapıp şömineden bir kömür aldı. İntikamla karışık hafif bir keyifle kendi ismini ve Mehmet'in hain elleriyle yazdığı şiiri yaktı. İş bittiğinde, görünen tek şey Mehmet'in imzası ve ona armağan edeceği adamlarla birlikte Transilvanya'da buluşma vaadiydi.

Mektubu Nicolae'ye verdi. "Onu bunu yakarken yakaladık."

Nicolae huzursuz olmuş gibi bir ifadeyle mektubu aldı. Lada adamlarına her şeyi anlatmamış, sadece Matthias ve Hunyadi adına o eve gideceklerini söylemişti. Ne de olsa bu müttefiklik Nicolae'nin aklına gelmişti. Çizdiği yolun onları nereye götüreceğini sorgulama hakkına sahip değildi.

Lada tekrar Ulrich'e döndü. Adamın yumuşak ifadeli kahverengi gözlerinde nihayet bir şeyler belirdi. Ama Lada'nın umduğu gibi öfkeli ya da korkmuş gibi değildi. Hüzünlü gözüküyordu. "Biliyorsun, o mükemmel bir kral olabilirdi."

Lada önce onun Matthias'tan söz ettiğini sandı ve bunu neden yaptığını merak etti ama Ulrich devam etti. "O, iyi bir çocuk. Zeki. Hem de başkalarında bulunmayan iyi bir ruha ve de sadakate sahip. Erkeklik dönemine ulaşacağı kadar yaşamasına izin verilirse, adil ve dürüst bir kral olacak. Macaristan'ın hak ettiği türden bir kral olacak."

"Üzgünüm." Lada *gerçekten de* üzgün olduğu için şaşkındı. Matthias'ın istediğini yapmaya o kadar odaklanmıştı ki bunun ona ne hissettireceğini düşünmemişti bile. Macaristan tahtını bir başka kişi için güvence altına almak, düşündüğü kadar da kolay bir iş değildi.

Başını salladı. “Ama Macaristan’ın çıkarlarını Eflak’ın çıkarlarından üstün tutamam.”

Şöminenin ateşi, Ulrich’in gözlerinde biriken yaşlara yansdı. Başını eğip fısıldayarak bir dua etti. Sonra kollarını iki yanına sarkıttı. “Onun bir çocuk olduğunu unutma. Onu acı çekirtmeden öldür.”

Lada’nın bıçağı havada kaldı. Titreyen elindeki bıçağa baktı. Savaş alanı dışında ilk kez birini öldürecekti. Üstelik de bunu kendi hayatını kurtarmak için de yapıyor değildi. Bir seçim yapabilir, Ulrich’in –iyi bir adamın– yaşamasına izin verebilirdi. Ulrich bu saldırıyı, Matthias’ın ihanetinin bir kanıtı olarak görüp onu kaleden kovmak için kullanabilirdi. Genç kral da gerçek koruyucusunun gücüyle şekillenerek bir erkeğe dönüşebilirdi.

Lada, Bogdan’ın, çocukluğunun yüzüne baktı. Bogdan onu yargılıyormuş gibi değildi. Sadece onu izliyor ve bekliyordu. Lada’nın boynunda asılı olan madalyon kalbini sıkıştırıyordu.

Eflak.

İçine derin bir nefes çekti. Bıçağı Ulrich’in kalbine saplarken eli titremedi.

Sunduğu “kanıt”, Ulrich’in ölümünü çok fazla tepki yaratmadan meşrulaştırmıştı. Onu kralın koruyucusu olarak seçen Elizabeth’in kararlarını şüpheyle karşılamak gerekirdi. O da bu yüzden inzivada yaşamak üzere, uzaklardaki bir kaleye yollandı. Matthias kralın naibi olarak atandı. Dahası, kral çocuğu olmadan ölürse, onun vârisi de olacaktı.

Lada’nın er ya da geç öyle olacağından şüphesi yoktu. Matthias’ın elini titreyen gencin omzuna koyuşunu izlerken Ulrich’in ricasını hatırladı. “Onu acı çekirtmeden öldür,” dedi Matthias’a,

ona kalacak olan kalenin sessiz bir koridorunda buluştuklarında. Lada Hunedoara'dan, o kaleden ve müttefikinden nefret ediyordu. Macaristan'dan kurtulmak istiyordu.

Matthias güldü. "Artık bana emir mi veriyorsun?"

"Ulrich'in son arzusu buydu."

"Ne istersem onu yaparım." Matthias ona üstünde kendi armasını oluşturan bir kuzgun resmi olan bir mektup verdi. O sabah, Lada bir kuzgunun kalenin saçaklarına yuva yapmış olan bir güvercini sistemli ve etkili bir biçimde paramparça ettiğini görmüştü. "Bu, Toma Basarab'a seni tanıttığım bir mektup. Tahta kavuşman için seni yönlendirip yardım edecek. Kimse Toma'yı Eflaklı boyarlardan daha iyi tanımaz."

"Ya adamlar?"

Matthias başını salladı. "Benim elimdeki adamlar seninkilerden iyi değil. Hem adamlarımı vermem mümkün değil. Adamlarım sana eşlik eder ve sen de başarısız olursan, Macaristan ve Eflak arasındaki ilişkiler mahvolur."

Lada gergin bir ifadeyle gülümsedi. "Bu durumda, ben kazanam da ölsem de tahta senin bir müttefikin olacak."

Matthias bunun için dünyaya gelmişti. Genç kral iyi yürekli olabilirdi ama Matthias güç elde etmek ve korumak için ne yapması gerektiğini biliyordu. "Gayet iyi anladın," dedi. "Umarım başarılı olursun, Lada Dracul. Neler yapacağını çok merak ediyorum. Uzun ve verimli bir ilişkiyi dört gözle bekliyorum."

Lada ondan böyle bir şey istemiyordu. Ama Matthias ona bir başka bıçak vermişti ve bunu tahta giden yolu açmak için kullanmak istiyordu.

Başını eğdi ve eğilmeyi veya reverans yapmayı reddetti. "Gitmeden önce babana saygılarımı sunmak istiyorum."

Matthias'ın ifadesi bir an için hüznle doldu, sonra her zaman-

ki gibi sertleşti. “O öldü. Yaptığı son şey, hain Ulrich’in foyasını ortaya çıkarmaktı. Cenazeye kalmanı beklemiyorum.”

Lada irkildi. Hunyadi’ye ihanet edip ölümüne zemin hazırlamış, sonra da onun uğruna iyi bir adama daha gereksiz yere ihanet etmişti. Sevgisi, güveni ve desteğı için Hunyadi’ye bu şekilde teşekkür etmişti.

Boynundaki madalyonu o kadar sıktı ki parmak eklemlerinin kanı çekilip bembeyaz oldu.

“Tuhaf bir kızsın,” dedi Matthias tatlı bir sesle.

“Ben bir ejderhayım,” dedi Lada. Sonra arkasını döndü ve o zehirli kaleye bir kere daha gelmeyeceğini umarak gitti.



12-19 Nisan

Radu ve Nazire şafak sökmeden önce odalarında namaz kılar-ken, dünyanın sonu gelmeye başladı.

Dizlerinin altına hissettikleri sarsıntı, namazlarını yarıda kesmelerine neden oldu. Kilise çanlarının tiz sesi, dünyanın sonunun geldiğini haber veren meleklerin telaşını yansıtıyordu. Radu sokaklardan çığlıklar geldiğini duydu.

“Toplar.” Nazire’ye döndü. “Toplar geldi.”

“Git,” dedi Nazire.

Radu telaşla çizmelerini giyerken neredeyse yere kapaklanacaktı. Pelerinini bağlamayı başarmadan önce, yatak odalarının kapısı sert bir şekilde çalındı. Radu kapıyı açınca karşısında yüzü ki-reçtaşından yapılmış surlar gibi soluk ve yıpranmış olan Cyprian’ı gördü. “Toplar,” dedi başını sallayarak. “İşimiz bitti.”

“Surlara gitmeliyiz.” Radu onun kolunu tuttuğu gibi diğer tarafa çevirdi. “Oraya gittin mi? Nereler yıkıldı? Osmanlılar şehre girdiler mi?”

“Oradan ayrıldığımdan beri neler olduğunu bilmiyorum. Am-

camla ve Giustiniani'yle birlikteydim. Seni çağırıyorlar. Sanırım nihayet Türklerin silahlarıyla ilgili olarak anlattıklarına inandılar.”

Cyprian'ın evinden hızla sokaklara çıkarlarken, Radu gülmek için kendisini zor tuttu. Kiliselerin önüne toplanmış birkaç grubu ve aynı anda içeri girmeye çalışan insanları iterek geçmek zorunda kaldılar. Peş peşe gelen, kilise çanlarının sesini ve çaresiz bağırışları bastıran patlamalar tüm şehri sarsıyordu.

“Sen!” Cyprian bir keşişi yakasından yakaladı. Adam ona şeytan görmüş gibi baktı. “Nereye gidiyorsun?”

“Kiliseye!”

“Orada kimseye bir faydan dokunmaz!”

Keşişin Cyprian'ın şeytan olduğuna dair şüphesi güçlendi. Hayretle ona baktı. “Faydamızın dokunacağı *tek* yer orası!”

“Vatandaşları topla, surlara taş ve başka şeyler fırlatsınlar. Bu geceden sağ çıkacaksak herkesin yardımına ihtiyacımız olacak. Çalışırken de dua edebilirsiniz.”

Keşiş tereddüt etti ama sonunda tamam der gibi başını salladı. “Haberı yayarım.”

“Bu iyi oldu,” dedi Radu, surlara doğru koşmaya devam ederken.

“Ama yeterli olmayacak. Türkler surları aşarsa, bana kaçacağına dair söz ver.”

“Önce Nazire'yi almam gerek.”

Cyprian tamam anlamına başını salladı. “Gidebilirsen Galata'ya git. Kimse fark etmeden oraya girmeyi başarabilirsin.”

“Ya sen?”

“Amcamla kalacağım.”

Radu durdu. Surlara varmışlardı. Duman sütunlarını ve dağılan taşlardan çıkan, havada geleceğe ait bir görüntü gibi asılı

duran toz bulutlarını görebiliyorlardı. “Hayatını bu şehre borçlu değilsin. Burası *senin* şehrin bile değil.”

Cyprian da durdu. Göğüsleri koştukları için hızla inip kalkarken yan yana kaldılar. “Amcam bana hep iyi davrandı.”

“Bu yüzden de ona minnettar olmalısın ve öylesin de. Ama mesele kalıp ölmeye ya da kaçıp hayatta kalmaya gelirse, ikinci şıkkı seç. Amcan da senin için bunu isterdi.”

“Öyle mi?”

“Bunu istemiyorsa da istemeli. Şehir, kaderin kaprislerine göre ya ayakta kalacak ya da çökecek. Onunla birlikte sen de çökersen, bu bir trajedi olur.” Radu bunları söylerken, sözlerinin ne kadar doğru olduğunu fark etti. Cyprian’ın da şehirle birlikte ölme düşüncesine katlanamazdı.

Cyprian’ın gri gözlerindeki endişe, yerini düşünceli bir ifadeye bıraktı. Sonra gözlerinin neredeyse tamamıyla kapanmasına yol açan, Radu’nun bir süredir görmediği enerjik bir gülümseme her şeyi sildi. Cyprian gülümsemesini fiziksel olarak daha uygun bir ifadeye dönüştürmek istermiş gibi başını iki yana salladı ama gülümsemesi yok olmadı. “Teşekkür ederim,” dedi. Radu daha önceden onun ağzını fark etmemişti ama nedense o anda bakışlarını onun dudaklarından ayıramıyordu.

Etrafta yankılanan çan sesleri ve bağırışlar, Radu’nun başının dönmesine neden oldu. Sersemlemişti ve kalbi oraya koşmuş olmasından başka bir sebepten dolayı daha da hızla atmaya başladı. Surlara çarpan bir güllenin sesi onu kendisine getirdi. Cyprian onu bu karmaşanın içinden çıkararak İmparator’un ve Giustini-ani’nin beklediğı yere götürdü. İki adam bir kulenin altında durmuş, abartılı el kol hareketleri yapıyorlardı. Çok büyük bir topun namlusu, Osmanlı birliklerine çevrilmişti.

Radu, “Hayır!” diye bağırdı ve onlara doğru koşmaya başladı.

Müthiş bir patlama sesi, kulaklarını bir an için sağır etti. Topun serbest kalan gücünün onu geriye fırlatışını, uzaklarda olan bir olayı izler gibi izledi. Patlamanın sıcaklığı ve oluşturduğu ivme topa fazla gelmişti. Top kulenin arka tarafına müthiş bir hızla çarptığında hem havan topu hem de kule paramparça oldu. Radu dönüp Cyprian'ı yere devirdi ve üstlerine moloz yağarken eliyle onun başını örttü. O anda omzunun üstüne bir şey indi.

Üstlerine sadece ince bir toz bulutu yağmaya başladığında Radu, Cyprian'ın üstünden yana yuvarlanıp omzunu tuttu.

“Yaralandın mı?” Cyprian üstüne eğilip neresinden yara aldığı anlamaya çalıştı.

“İmparator'u bul! O patlamaya daha yakındı.”

Cyprian ayağa kalkıp kuleden geri kalan kalıntıların etrafından dolaştı. “Amca? Amca?”

Radu acıyla inleyip doğrularak oturdu. Kule gitmişti. Geriye bir tek taş temeli kalmıştı. Birkaç parçalanmış ceset de yarı yarıya molozların arasında gömülü kalmıştı.

“Burada!” diye seslendi Cyprian. Radu ayağa kalkmaya çalışırken yüzünü buruşturdu. Cyprian, İmparator'u bulmuş olmalıydı. Ya da cesedini bulmuştu. Radu, İmparator bu kadar kısa sürede öldüğü için rahatlaması, hatta sevinmesi gerektiğini biliyordu. Hem de kendi adamlarının aptallığı yüzünden. Ama hüznlenmişti.

“Aa!” diye bağırdı hayretle, Konstantin ayağa kalkmasına yardım etmek için elini uzattığında. “Ben de sandım ki... Kuleye o kadar yakındınız ki!”

“Giustiniani senin bağırdığını duydu ve geriye sıçrayarak kurtulduk. Kulenin çökeceğini nereden anladın?” Konstantin büyük bir öfkeyle kuleden geriye kalanlara baktı. “Silahlarımı yapan bir hain mi? Bize ihanet eden biri mi var?”

Radu her yanına yayılan acıyı dindirebilirmiş gibi omzunu tuttu. “Hayır, bir hain yok. Sadece buna neden olan kişi aptalın teki... Bu kadar büyük bir topu, etrafına destek koymadan ateşleyemezsiniz. Patlamanın şiddeti topu geriye iter. Ayrıca çok da barut koymuş. Size Sultan’ın toplarını bildiğimden söz etmiştim. Onları yapan Urbana isimli mühendis Transilvanyalı. Arkadaşımdı. Sık sık konuşurduk.”

“Yarana bakayım,” dedi Cyprian. Radu’yu kendisine çevirip gömleğini yaralı omzundan yavaşça sıyırdı. Radu’nun teninin üstünde dolaşan parmakları bir tüy kadar hafifti. “Kanaman yok. Ama çok çürüyecek. Ama omzunu oynatabiliyorsan, muhtemelen kırılmamıştır.” Cyprian’ın parmakları Radu’ya hiç bitmeyecekmiş gibi gelen birkaç saniye kadar daha omzunda kaldı, sonra gömleğini tekrar yukarı çekti. Radu yine nefesinin kesildiğini hissetti.

Giustiniani öksürüp yere tükürdü. Saçları taşlardan yayılan tozlarla öylesine kaplanmıştı ki, otuz sene yaşlanmış gibi duruyordu. Düşünceli düşünceli Radu’ya baktı. “O halde toplar konusunda uzman mısın sen?”

“Uzman değilim. Ama bu kulelerin hiçbirisi toplara dayanacak şekilde inşa edilmemiş. Yeteri kadar sağlam değiller ve etraflarında onları destekleyecek kadar boş alan yok. Onları kullanmanın başka bir yolunu bulmanız gerek.”

“Sultan’ın toplarına ateş edebilirsek, bir...”

“Çok zor bir hedef. Siz menzili doğru saptayana kadar, onlar toplarının yerini değiştirirler. Kamplarını gördünüz. Tek bir topu yok etseniz bile, hasar görenleri tamir edecek ve yenilerini yapacak kaynakları var. Urbana’nın da onların yanında olacağından eminim. Kimse bu konuda ondan daha iyi değildir. Bir siper kazdıklarını ve bunun arkasından ateş ettiklerini tahmin ediyorum.”

Konstantin ciddi bir ifadeyle başını salladı. “Aziz Romanus Kapısı’na fırlattıkları ilk gülle... Ben bile dünyanın sonunun geldiğini sandım. Ama gerisi gelmedi. Belki de topları hasar görmüştür.”

Radu omzunu yokladı. Omzunu oynatabiliyordu ama feci bir acı hissediyordu. “Bazilika.” Urbana’nın ne kadar sevinçli olabileceğini düşününce gülümsememek için kendisini zor tuttu. “Topların atışlar arasında soğuması gerekiyor, o yüzden de günde sadece birkaç kere ateşlenebilirler. Bence o gülleyi pratik bir nedenden dolayı, yani böyle bir şey *yapabileceklerini* size kanıtlamak için fırlattılar. Asıl korkmanız gereken topların büyüklüğü değil, sayısı. Surlar dayanıyor mu?”

Giustiniani saçlarına bulaşan tozları silkeledi. “Şu ana dek bizi tehdit edecek kadar büyük delikler açılmadı. Yanlış ateş ediyorlar. Surların bir bölümünü tamamıyla patlatabilmek için iki tarafa ve ortaya olmak üzere üç kere top fırlatmaları gerek. Ama onlar tekrar tekrar aynı noktaya top fırlatıyorlar. Zarar veriyorlar ama yeterli değil.”

Giustiniani eğildi ve kocaman bir güllenin onlardan epeyi aşığıdaki surlara çarpıp parçalayışını gözlerini bile kırpmadan izledi. Çıkan ses Radu’nun hiç duymadığı kadar yüksekti. Tıpkı iki gök gürültüsünün birbiriyle çarpışması gibiydi.

“Bu darbelere dayanamayız. Surlardan düşen parçalar, aynen top gülleri gibi askerlerimiz için öldürücü olabilir.” Giustiniani bir süre düşüncelere dalıp sessiz kaldı. “Ne bu toplara karşılık verebiliriz ne de surların dayanabileceğinden emin olabiliriz.” Keyifsizce gülümsedi. “Daha esnek davranmanın vakti geldi.”

Omzu yaralandığı için Radu, surların tamir edilmesinden çok Cyprian’ın insanları toparlamasına yardım etti. Gün boyunca koş-

turdular, adamları surları güçlendirmek için harç dökmeye sevk ettiler. Yün balyalarına halatlar bağlayıp darbelerin etkisini azaltmak için bunları aşağı sarkıttılar. Saraydaki duvar halılarını aldılar ve geçmişi yansıtan o zarif ilmekler ve parlak betimlemeler, geleceği güvene almak için surlara asıldı.

Gece çöktüğünde, şehirdeki herkes uyanıktı ve durmak bilmeyen bombardımanlar yüzünden titriyorlardı. Ama hazırlıklıydılar. Hava kararır kararmaz, Giustiniani malzemeleri yukarı yolladı. Surlarda ne zaman büyük bir delik açılrsa, oralara aralarına sıkıca köseleler gerilmiş kazıklar çaktılar. Köselelerden ve surlardan geriye kalanların arasına da taşlar, kalaslar, çalı çırpı, çer çöp ve öbek öbek toprak döktüler.

Şehri kurtarmak için kullandıkları şeyler bunlardan ibaretti.

“Bunlar yanar mı?” diye sordu Radu Cyprian’a, Blaherne Sarayı’nın duvarındaki bir alanı tamir ederlerken.

“Köseleler kolay kolay alev almaz. Ama yine de adamları uzak tutmak için, her yere arbaletli muhafızlar yerleştirmemiz gerekecek.” Cyprian onlara doğru toprak dolu varilleri yuvarlayan adamlara talimat vermek için sustu. “Üst tarafa yuvarlayın ki arkasına gizlenecek bir şeyimiz olsun!”

Adamlar varilleri tam yerleştirmişlerdi ki karanlıktan onlara doğru taş bir gülle süzülerek gelmeye başladı. Radu bunun doğrudan eğreti surlara çarpışını izlerken, nefesini tutacak vakti bile bulamadı.

Köseleler tarafından desteklenen gevşek malzemeler, güllenin darbesini hafifletti ve gülle zarar veremedi yerde yuvarlandı.

Etraflarındaki adamlar sevinçle bağırmaya başladılar. Birçoğu dua etmek için dizlerinin üstüne çöktü. Cyprian neşeyle bağırды ve kollarını Radu’nun boynuna doladı. Radu omzunda hissettiği acı ve yanlış taraf için tezahürat yaptığını fark etmeden önce ağzından çıkan sevinç dolu haykırış nedeniyle yüzünü ekşitti.

Sonraki beş gün boyunca ne dinlenebildiler ne de durumlarında herhangi bir değişiklik oldu. Toplar ateşlendi, parçalanan taşların çıkardığı ses öyle sürekli bir hal aldı ki, Radu sonunda bu sesi duymaz oldu. Her yerde keskin bir duman kokusu hissediliyordu. Birkaç saatliğine uyumak üzere eve gittiğinde, Nazire saçlarına bulaşan tozları evin içine girmeden yıkasın diye başına dışarıda su dökmesini istiyordu.

Ama uykuya her dalmak üzereyken surlardan gelen sesler sıçrayarak uyanmasına neden oluyordu. O yüzden uyumak için eve gitmeye çalışmaktan vazgeçti ve birkaç dakika dinlenebilmek için iç surların gölgesi altında şekerleme yapmaya başladı. Saatler birbirine geçiyor ve zamanın geçtiğini sadece güneş veya ay belli ediyordu. Dumanların arkasında kaldıkları için bunlar bile iyi seçilemiyordu.

Durmak bilmeyen bombardımanın yanı sıra, Osmanlı birlikleri de zaman zaman surlara gelişigüzel bir şekilde dayanıyor ve surları savunanları koruyan toprak dolu varilleri kancalarla aşağılara çekiyorlardı. Osmanlılar o kadar birbirlerine yakın duruyorlardı ki, küçük bir gülle bile bunların birkaçını öldürebiliyordu ama saldırmaya yine de devam ediyorlardı.

Radu bu saldırıları zihninden atmak istiyordu: O surların kokusunu ruhundan asla temizleyemeyeceğinden emindi. O anda o tarafta olması gerekiyordu ve üstüne düşen rolü oynamak zorundaydı. Böylece, Osmanlı askerleri –kardeşleri– savaş arkadaşlarının cesetlerini almak için öne atıldıklarında, düşmanlarla birlikte surların tepesinden onları teker teker haklıyordu.

İlk kez bir adamı vurduğunda, arkasını dönüp kusmuştu. Ama çok geçmeden, vücudu yaptığı bu dehşet verici işe karşı uyuş-

muştı. Bu da kendisini daha da kötü hissetmesine neden oluyordu. Her ateş ettiğinde ıskalamak, isabetli olan her atışındaysa surların bir an önce çökmesi ve bu durumdan hepsini kurtarması için dua ediyordu.

Bombardımanın altıncı gününde, müthiş bir patlama surlarda yankılandı. Bu patlamanın kayda değer olmasının tek nedeni, surlardan değil, Osmanlı kampından gelmiş olmasıydı.

Radu surların tepesine koşup aşağı baktı. Bazilika'yı gizleyen toprak yığınının kapkara dumanların yükseldiğini gördü. Bu topun nerede olduğunu daha ilk günden anlamışlardı ama Giustiniani onu yok etmeyi başaramamıştı. Anlaşılan, yok etme işini onların kendilerinin yapması da gerekmiyordu.

O mesafeden bile, zararın ne kadar büyük olduğu belliydi. Top peş peşe ateşlenmenin yarattığı ısıya ve basınca dayanamayıp sonunda infilak etmiş olmalıydı. Radu öfkeyle yüzünü sildi ama elleri yüzünü temizlemek yerine, daha da çok kirletti. Değerli topuyla ilgilenmek için Urbana'nın Mehmet'e eşlik ettiğinden emindi. En büyük zaferi, onun da mı sonunu getirecekti acaba?

Etrafindakiler kesik kesik ve bitkin seslerle tezahürat ettiler ama bu sefer onlara katılıyormuş gibi rol bile yapamadı. Bazilika yok edilmişti. Surlarsa hâlâ duruyordu. Arkadaşı da muhtemelen ölmüştü.

Cyprian onu sırtını varillere dayamış, tepedeki şehre boş bakışlarla bakarken buldu. Bu lanet olasıca şehir sonu gelmeden önce onlara daha ne kadar çok şeye mal olacaktı?

“Gel. Giustiniani surların Çürüksu Çayı Vadisi tarafında. Yanında mutlaka yiyebileceğimiz bir şeyler vardır.” Cyprian onu İtalyan'ın olduğu yere doğru yönlendirdi. Radu ona verilen yiyecekleri uyuşmuş bir halde ve sessizce yerken güneş batıyordu; içinden dua etmeyi bile hatırlamadığını çok geç fark etti.

“Gidip biraz dinlenmelisin,” dedi Giustiniani, tatlı bir şekilde gülümsemeye çalışarak. “Bugün bir zafer kazandık ama bu tek başına bir işe yaramaz. Yine de bunu seve seve kabul etmemiz gerek.”

Radu senelerce uyuyabilirmiş gibi hissediyordu. İsteddiği şey buydu. Uykuya dalmayı, çoktan Osmanlıların başkenti olmuş şehirde uyanmayı, her şeyin değişmiş, düzene girmiş ve bir kez daha huzurlu olmuş olmasını istiyordu. Çünkü hâlâ Konstantiniye’nin Mehmet’e ait olması gerektiğine inanıyordu. Peygamberleri sallalahü aleyhi vessellem öyle olacağını söylemişti.

Ama Radu şehir ele geçirilene kadar, o ana kadar gördüğünden fazlasını görmek istemiyordu.

Tam o sırada, duman kaplı sessiz geceyi bölen ritmik bir güm-bürtü duyuldu. Bunun arkasından, birbirine çarpan zillerin ve kavralların sesi geldi. Son olarak da bu koroya adamların çığlıkları katıldı, ölüm vaat eden tüyler ürpertici bir kakofoni oluştu. Radu’nun kollarındaki tüyler diken diken oldu. Daha önce Akçahisar’da da bu taktiğin içinde yer almış, bir ses duvarı oluşturan kardeşlerine katılabildiği için büyük bir mutluluk hissetmişti.

Ama bu taktik uygulandığında hiç karşı tarafta olmamıştı. O anda, bunun neden bu kadar etkili olduğunu, bir şeyin geldiğini duyup da kaçamamanın nasıl bir şey olduğunu daha iyi anladı. Aşağılarında kalan vadide alevler parıldıyordu. Binlerce adam bir ses dalgasıyla birlikte surları yıkmak için hücumla geçti.

Radu, Giustiniani’nin bağırarak verdiği emirleri yerine getirdi. Surların diğer kısımlarındaki adamlar yardım etmek için hızla oraya geldi. Radu peş peşe oklar fırlatıyor, omzu fazla ağrıyınca arbelete geçiyordu.

Osmanlılar gelmeye devam ediyordu.

Giustiniani surları aştıkları yerde onları bekliyordu. Bazı

yerlerde, cesetler o kadar üst üste yığılmıştı ki neredeyse tepeye kadar basamaklar oluşturmuşlardı. Osmanlılar, Osmanlıların üstünden yukarı tırmanıyor, surları tırmıklayarak onları bekleyen ölüme doğru çıkıyorlardı. Derken, cesetler arkalarındaki adamlar için basamak taşlarına dönüştü. Her yer dumanlarla ve karanlıkla kaplıydı, her yerden çığlıklar ve davul sesleri geliyor, kanlar akıyor ve alevler yükseliyordu. Radu sersemlemiş bir halde olanları izliyordu.

Bunlar gerçekten insan mıydı? Tüm bunlar nasıl gerçek olabilirdi?

“Radu!” diye bağırdı Cyprian. Radu’yu kolundan tuttuğu gibi geriye çekti ve üstüne inmek üzere olan bir kılıçtan kurtardı. Birkaç Osmanlı askeri, yanındaki surları aşmıştı. Radu onlara düşman olmadığını söylemek istedi. Ama adamlar kılıçlarını kaldırmış oldukları için, Radu da onlara karşılık vermek zorunda kaldı. Cyprian sırtını Radu’nun sırtına dayadı. Bir kılıç Cyprian’a doğru parıldayarak inerken Radu kılıcı tutan eli kesti. O anda aklından bir tek, *Cyprian olmaz*, düşüncesi geçiyordu. Tam o sırada, saldıran adamın yüzünü gördü. Adam Radu’ya baktığında, yüzündeki öfkeli ifade bir anda silindi. Lada’nın yanından ayırmadığı o aptal Yeniçeri Petru’ya benziyordu. Lada, Eflak’a gitmemiş olsaydı, adam pekâlâ da o olabilirdi. Sonra adam surların kenarına doğru gidip karanlıkta gözden kayboldu. Radu’nun düşünecek ya da bir şey hissedecek vakti olmadı çünkü üstüne doğru gelen bir başka kılıç ve kol vardı. Bunlar kardeşleriydi ama o karmaşada ve öfkede bunun bir önemi yoktu. Ya öldürecekti ya da öldürülecekti. Radu öldürmeyi seçti.

Öldürdükçe öldürdü.

Öldürdükçe öldürdü.

Bir dalga gibi başlayan saldırı nihayet bir dalga gibi hafifledi

ve sessizce geceye karıştı. Giustiniani topallayarak Radu ve Cyprian'ın yanından geçti.

“Şahmerdanları yakın. Bırakın da ölülerini toplasınlar.”

Radu saldırının ne kadar sürdüğünü ya da onlara neye mal olduğunu bilmiyordu ama nihayet sona ermişti. Cyprian ona sarılıp öylece tutana kadar ağladığını fark etmedi. “Bitti. Başardık. Surlar yıkılmadı.”

Radu rahatladığından mı yoksa çaresizlikten mi ağladığını bilmiyordu; bunu bilemeyecek kadar bitkin düşmüştü. Ayrıca bir seçeneği de yoktu... Öyle değil mi? Cyprian'ı hayatta tutmuştu, kendisi de ölmemişti. Ama bu ona bir zafer gibi gelmiyordu. İkisi birlikte sendeleyerek surlardan şehre indiler, bir kilisenin gölgesinin altına çöktüler ve bombardımanın giderek artan öfkeli seslerinin bile bölemediği bir uykuya daldılar.

Radu uyandığında, başını Cyprian'ın omzuna dayamış olduğunu fark etti. İçine derin bir huzur ve rahatlama hissi doldu. Başarmışlardı. Yapabilmişlerdi.

Ama sonra bu huzurun yerini bir dehşet hissi aldı. Bu adamın tarafında savaşmış, hayatta kalabilen her Bizanslının, Mehmet'in savaşması gereken bir kişi daha olduğunu gayet iyi bilmesine rağmen onların hayatta kalmalarına sevinmişti. Surların savunulabildiği her günün, daha fazla Müslüman kardeşinin öleceği anlamına geldiğinin de farkındaydı.

Yüreği neredeydi? Sadakati neredeydi?

Radu hâlâ uyumakta olan Cyprian'ın yanından kalkıp sendeleye sendeleye yürüdü. Sersemlemiş bir halde ve büyük bir kederle sokaklarda dolandı ve kendisini yine Ayasofya'da buldu. Küçük

bir çocuk binanın dibinde kıvrılıp uyuya kalmıştı. O zifiri karanlığın içinde görünmez gibiydi.

Radu hantal adımlarla Amal'ın yanına gitti. Eğilip çocuğu omuzlarından sarkarak uyandırdı.

“Mehmet’e toplarını yanlış ateşlediğini söyle.”

*Nisan ortası*

Lada kanyondan tek başına ve ağır ağır onlara doğru gelmekte Lolan Stefan'ı koşarak karşıladı. Tıraş olmuştu. Sakalları onun Hunedoara Kalesi'nden dikkat çekmemesini sağlamıştı ama sadece arazi sahibi erkeklerin sakal bırakabildiği o bölgede, çıplak yüzü onu daha da görünmez kılıyordu.

“Hiçbir dedikodu bizi yıldıramaz,” dedi Stefan. “Öğleden sonra, kamp kurmalı ve sabah yolun geri kalanını aşmalıyız.”

Lada iç çekti. “Soğuktan kurtulmak anlamına gelecekse, şu anda şeytanla kamp kurmaya bile varım.”

“Şeytan alevleri seviyordur bence.”

Lada irkilip gözlerini kıstı. “Stefan, espri mi yaptın? Ateş yakmayı bilmediğini sanıyordum.”

Stefan hislerini belli etmedi. “Pek çok beceriye sahibim ben.”

Lada güldü. “Bunu biliyorum zaten.”

Seçtikleri patika, onları Arges Nehri'ne yönlendirdi. Lada'nın pek çok yaz önce babasıyla izlediği yoldu bu. Bu sefer, Bogdan arkada uşaklarla değil, onun yanında ilerliyordu. Radu'yu da ay-

nen babasında olduğu gibi, hissedebileceği tüm şefkatle birlikte yitirmişti.

Yine de Radu hayatta kalmalıydı. İyi olmalıydı. Konstantiniye surlarında ölemezdi çünkü ona aitti ve Lada buna izin vermeyecekti. Tıpkı Eflak'ın ona ait olduğu ve başka birinin oraya sahip olmasına izin veremeyeceği gibi.

“Neden sürekli olarak o tepeye bakıyorsun?” diye sordu Nicolae, onun bakışlarını izleyerek. “Beni geriyorsun. Bir saldırı mı bekliyorsun?”

Lada dik dik ona baktı. “Hayır.”

Aslında gizlice aralarından ayrılıp tepedeki kalenin kalıntılarına gitmeyi düşünmüştü. Şafağı karşılamak ve gerçek annesi olan Eflak'ın onu kollarını açarak karşılamasını ve kutsamasını hissetmek için o tepenin kenarında durmayı düşünmüştü.

Ama diğer annesiyle kısa bir süre önce karşılaşmış olması, tereddüde düşmesine neden oluyordu. Ya kaleyi yanlış hatırlıyorsa? Ya tepeye çıktığında güneş doğmazsa? Ya güneş doğarsa ama bu ona sıradan bir gün doğumu gibi gelirse?

O değerli anıyı lekeleme riskini göze alamazdı. Radu'nun eski bir deri kesenin yerine takması için verdiği madalyonu sıkıca tuttu. Bunun içinde her daim yeşil kalan bir bitkinin incecik bir dalı ve aynı dağlardan kopartılmış bir çiçeğin tozlu kalıntıları vardı. Düşman topraklarında, bunları birer tılsım gibi boynunda taşıyordu. Artık evindeydi ama hâlâ düşman topraklarında sayılırdı.

Günün birinde o tepeye çıkacaktı, hem de yakın bir zamanda. Her şey ona ait olduğunda yapacaktı bunu. Geri gelecekti ve Eflak'a duyduğu saygının bir belirtisi olarak kaleyi yeniden inşa ettirecekti.

Tepenin dibinde durdular ve mataralarını doldurup atlarına su

verdiler. Lada atından indi. Koyu gri renkli iri kayaların arasından güçlükle ilerleyerek ırmakla buluşan ince bir suyolunu izledi. Kayaların arkasına gizlenmiş bir mağara vardı. Eğilerek mağaraya girdiğinde, zaten dondurucu olan ısı daha da düştü. İleriyi pek göremediği için mağaranın tırtıklı kenarlarına dokunarak ilerledi ama az sonra parmaklarının altındaki yüzey değişti. Burası fazla pürüzsüzdü ve kayaların doğal yapısına sahip değildi. Belli ki biri elle kazıp burayı o hale getirmişti. Bu da oranın doğal bir mağara olmadığı anlamına geliyordu.

Burası gizli bir ge itti.

Lada önünü göremeden geçidin sonuna kadar gitti. İçerde başka koridorlar ya da başka yönlere açılan geçitler yoktu. O vakit, hiçbir yere varmayan bu geçit neden kazılmıştı? Biri o eski  y-k deki Ferhat gibi dağların kalbi olmadığını anlamak için onların ortasından bir geçit mi açmıştı?

Başına bir damla su düşünce çenesini kaldırdı. Bağırdı. Yukarıya doğru yankılanan bu ses, uykularından uyanan yarasaların telaşlı çığlıklarına karıştı. Lada irkildi ama yarasalardan hiçbiri ona doğru gelmedi.

Bu da bir başka kaçış yolunu olduğunu gösteriyordu. Duvarı tekrar yokladığında, taşın içine oyulmuş tutacaklar buldu. Bu tünel tek bir yere, dosdoğru yıkılmış olan kalesine gidiyor olabiliydi. Dolayısıyla, burası gizli bir kaçış yolu, bütün diğer yollar kapandığında özgürlüğe açılan bir yoldu.

Eflak her zaman bir yol bulurdu.

Mevsim ilkbahar olmasına rağmen –hava insanı donduracak kadar soğuktu ama yine de ilkbahardı– Lada ekime hazırlanmış

tarlalardan çok nadasa bırakılmış tarlalar görüyordu. Bu toprakların üzerinde bir durgunluk havası hüküm sürüyordu.

En sonunda, kullanılmakta olan çiftlik arazilerine vardılar. Tarlaların kenarlarına bacalarından dumanlar tüten ve ahırlara benzeyen eski evler dizilmişti. Bu evlerde yaşayan tüm köylülere barındıracak kadar büyük olan iki katlı Basarab malikânesi de ufukta yükseliyordu. Lada ve adamları, yaklaştıklarını gizlemek için bir şey yapmadılar. Matthias önceden haber yollayacağına dair söz vermişti. Onlara ihanet ettiyse zaten savaşmak zorunda kalacaklardı.

Yolun kenarında bir çocuk oturuyordu. Baş, üstündeki paçavraların arasından gözüken incecik vücuduna kıyasla fazla büyüktü. Hava insanın üstüne bir pelerin almadan çıkamayacağı kadar soğuktu. Çocuk kıpırdamadan yaklaşmalarını izledi.

Nicolae çocuğun karşısında durdu. “Annen nerede?”

Çocuk boş boş gözlerini kırıştırdı.

“Ya baban?”

Yanıt gelmeyince Nicolae ona elini uzattı. “Benimle gel,” dedi. Çocuk ayağa kalktı ve Nicolae onu kolaylıkla atının sırtına çekti.

“Üstü başı böcek kaynıyordur,” dedi Petru kaşlarını çatarak. “Onu yanına alma.”

Nicolae ona dik dik ve tüm keyfi kaçmış gibi baktı. “Birini böceklendiği için aramızdan atacak olsaydık, seneler önce sana veda etmemiz gerekirdi.”

Petru eyerinin üstünde sırtını biraz daha dikleştirdi ve eli kılıcının kabzasındaki topa gitti. “Esprilerinin alay konusu olmaktan sıkıldım artık.”

“Öyle olmak istemiyorsan, sen de eşek gibi davranmamaya çalış.”

Petru’nun yüzünde müthiş bir öfke belirdi. Lada atıyla arala-

rına girdi. “Nicolae başıboş çocukları yanına almak istiyorsa, bu onun seçimidir.”

Lada’nın yanından hiç ayrılmamış olan Bogdan başıyla adamları işaret etti. “Bunu fazlasıyla yapıyoruz zaten.” Yaklaşık olarak 2,5 kilometre kadar arkalarından gelmekte olan bitkin insanlardan oluşan bir grup büyük bir kararlılıkla onlara yetişmeye çalışıyordu.

Geriye kalan otuz Yeniçerisinin yanı sıra Lada, Transilvanya’da ve Macaristan’da iki düzineden fazla Eflaklı adamı da yanına almıştı. Adamların ellerinde mızraklar, dirgenler ve sopalar vardı. Biri elinde paslı bir tırpan tutuyordu. Hiçbirinin atı yoktu ama ellerinden geldiğince düzenli bir şekilde ilerliyorlardı. Lada bu adamları tanıyordu. Onların arkasından da kampın saçakları olarak tanımlanabilecek kişiler geliyordu. İş görmek üzere Oana tarafından organize edilen kadınlar, hevesli gençlerle aşık atamayacak kadar yaşlı olan adamlar, hatta tehlikeli yolları tek başlarına aşamayacağı için Arges’te peşlerine takılan bir adamla kızları bile oradaydı.

“Çok saçma,” dedi Lada. “Bunlar neden bizimle birlikteler?” Adamlarının neden orada olduğunu anlayabiliyordu. Onların yapacak daha iyi bir işleri, gidecek bir yerleri yoktu. Ona sadıklardı ve dünyada onlara bir yer bulabileceği umuduna sıkı sıkıya sarılmışlardı. Onlar da yolculuk etmeye ve zorluklara alışık askerlerdi. Ama bu insanlar...

Ama belli ki bu insanların da yapacak daha iyi bir işleri, gidecek bir yerleri yoktu. Onlar da ona sadıklardı ve dünyada onlara bir yer bulabileceği umuduna sıkı sıkıya sarılmışlardı.



Bir saat sonra, Lada güzel döşenmiş bir odada oturmuş, sıcak şarabını yudumluyor ve annesinin boğucu derecede sıcak olan odasından sonra ilk kez yeniden ısınıyordu. Bir yanında Bogdan,

diğer yanında Nicolae oturuyordu. Petru ve Stefan sakın sakın kapıda duruyorlardı ama göz korkutucu bir havaları vardı. Karşı duvardaysa Toma Basarab'ın nöbetçileri kendilerinden emin, aşağılayıcı ifadelerle onları izliyordu.

“Matthias Corvinas'tan bana gelen mektup... ilginçti.” Toma Basarab'ın saçları ve sakalı gümüş rengiydi. Üstünde içtiği şarap kadar koyu renkli, kadife ve ipekli giysiler vardı ama kıyafetinin düğmeleri saçlarıyla uyumlu, gümüş fenerler gibi parılıyordu.

“Prens olmak istiyorum,” dedi Lada.

Toma Basarab düğmeleri kadar neşeli bir kahkaha attı. “Neden istiyorsun bunu?”

“Prenslerimiz Eflak'ı hayal kırıklığına uğratıyorlar. Dış güçlere yaranmakla, *boyarlara* pezevenklik etmekle ve hazinelerini çılgın gibi saymakla meşguller. Bu arada ülkemiz de bunların yüzünden çürüyüp gidiyor. Ben bunu değiştireceğim.”

Toma geriye yaslanıp parmaklarını kadehine vurdu. “Sistem böyle. Bunca zamandır da sorunsuz işledi.”

“Kimin için?”

“Büyük hayallerin olduğunu biliyorum küçük Draculesti. Ama Eflak her zaman Eflak olmuştur ve öyle de kalacak. Senin bu ülkeye sunabilecek neyin var ki?”

Lada onun esas sormak istediği şeyin ne olduğunu hemen anladı. “Bana ne sunabilirsin?” demek istiyordu. Keşke Radu orada olsaydı diye düşündü. Bu yaşlı tilkiyi elinden yemek yiyecek hale getirirdi. Lada buz gibi bakışlarını ona dikti. “Şayet herhangi bir şey *sunmayı* umursadığımı düşünüyorsanız yanıyorsunuz. Sistem çökmüş durumda. Ben bunu değiştireceğim.”

“Değişimi deneyen kişilerin sonu hep ölüm olmuştur.”

Lada dişlerini göstererek gülümsedi. “Bunun sonunda kimlerin öleceğini göreceğiz.”

Toma gülümsedi ve yüzüne ağır ağır yayılan bu gülümseme nihayet koyu renkli gözlerine kadar ulaştı. “Sanırım senin ne sunmak istediğini anladım. Matthias seni buraya göndermekte haklıymış. Büyük bir potansiyele sahipsin. Sana bazı tavsiyelerde bulunacağım. Sana destek vermesini sağlayabileceğim çok sayıda *boyar* var. Bazılarının... epeyi ikna edilmesi gerekecek. Ama bu konuda usta olduğumu sanıyorum. Benim rehberliğim altında, Târgoviște’deki tahtını ele geçireceksin. Yanında olmak ve bir Draculesti Prensi’ne hizmet etmek beni gururlandıracak.” Şöminede yanan alevleri arkasına alarak Lada’ya elini uzattı.

Lada şeytanla kamp kurmakla ilgili esprisini hatırladı ve birden midesi bulanır gibi oldu. Onun ya da bir başkasının yardımını istemiyordu. Ama buna ihtiyacı vardı.

“Teşekkür ederim.” Bu sözcükler ağzında kum çiğniyormuş gibi bir tat bıraktı.

“Adamlarım adamlarına nerede kalabileceklerini gösterecekler. Civar bölgeler hakkında konuşurken yemek de yiyelim. *Boyarların* birçoğu insanlarına dehşet verici, korkunç şeyler yaptılar.” Onlara acımış gibi dilini şaklattı ama Lada’yı süzerken, gözleri maddi destek sağlayacak kişilerin çetelesini tutuyormuş gibi bakıyordu.



19-21 Nisan

Radu'nun verdiği bilgiler, topların daha iyi fırlatılmasını sağladı ve bunun bedelini kendisi ödedi. Her gün, yeniden ayarlanan top atışların surları daha da çok yıktığını izledi ve her gün delikleri tamir etmekten bitkin düşmüş bir halde sendeleye sendeleye eve döndü. Mehmet'e yaptığı yardım, kendi hayatını sürekli olarak tehlikeye atmaktaydı. Mehmet bu konuda endişeleniyor muydu? Pişman mıydı?

Nazire'nin yaptığı iş de çok yorucuydu ama farklı açılardan. "Helen sürekli olarak gözyaşı döküyor," dedi sabah, birbirlerini tek gördükleri zamanda. "Vaktimin yarısını metresi olduğu İtalyan kaptan Coco'nun onu gerçekten sevdiğini ve tüm bunlar sona erdiğinde, Venedik'teki karısını onun için terk edeceğini söyleyerek onu teselli ederek geçiriyorum. Ona tokat atmamak ve hayatını heba ettiğini söylememek için kendimi zor tutuyorum. Diğer kadınlar vakitlerinin büyük bir kısmını kilisede dua ederek geçiriyorlar. Oraya gitmediklerinde, yiyecek bulmanın ne kadar zor olduğundan ve surların korunması için nasıl duvar halılarını bağışlamak zorunda kaldıklarından şikâyet ediyorlar. Senin işlerin nasıl gidiyor?"

Radu çizmelerini giydi. Çizmeleri surlardan yayılan tozlarla kaplanmıştı. “Bombardıman daha iyi gidiyor ama surlarda henüz tam kapsamlı bir saldırıya yetecek büyüklükte bir delik oluşmadı. Mehmet birlikleri huzursuz etmek için ufak gruplar yolluyor ve kimsenin rahat bir nefes almaması için uğraşıyor. Daha fazlasını yapıp yapmayacağımızı bilmiyorum.”

Nazire yatakta Radu’nun yanına oturdu ve başını onun omzuna yasladı. “Hem ruhlar hem de bedenler için ağır bir iş bu. Gitmek istersen, yanında olacağım. Ama şehirden kaçıp kampa katılırsak, elimizden gelen her şeyi yaptığımızı söyleyebilecek misin? Senin bundan daha azıyla yetinmeyeceğini biliyorum. Mehmet de öyle.”

Radu iç çekip ellerinin arasından geçirdiği saçlarını ensesine doğru çekti. Sarık takmayı özlemişti. Sarıklar saçlarının yüzüne düşmesini engelliyor, onu güneşten koruyordu. Sabahları başına bir sarık sarmanın rahatlatıcı bir özelliği vardı. Ne var ki, onu rahatlatan bütün alışkanlıkları elinden alınmıştı. “Haklısın. Burada kalacağız.”

Nazire hafifçe onun eline vurdu. “Ama seni mutlu edecek bir şey duydum. Osmanlı donanmasının gelmek üzere olduğu ve dehşet yayacağı söyleniyor. Dostumuz Süleyman yakında burada olacak. Bu durum belki de hızla bir sona ulaşılacağını müjdeliyor.”

Radu umudunu yansıtan hafif bir gülümsemeyle yanıt verdi. O gemileri görmek ruhuna iyi gelecekti. Gemilerden birinin içinde olmaması da iyiydi çünkü deniz, surlarda olmaktan daha az tercih edeceği yerlerden biriydi.

“Her yerde seni arıyordum!” dedi Cyprian, Haliç’e bakan surlarda yanına geldiğinde. Radu yan yana savaştıkları geceden beri

ondan uzak durmuştu. Böylesi daha kolaydı. Ama yine de etrafa kaçamak bakışlar fırlatarak, Cyprian'ın omuzları önde ve kollarını ileri geri sallayarak gelmesini beklemekten kendini alamamıştı.

“Evden çok erken saatlerde çıkıyorsun ve asla yemek saatlerinde orada olmuyorsun. Seni özledim.” Cyprian denize bakıp pelerininin boyun kısmını çekiştirirdi. “Nazire iyi bir arkadaş ama sen olmayınca aynı olmuyor.”

Nazire yaklaşmakta olan donanma haberini verdiğiinden beri aradan üç gün geçmişti. Radu boş vaktini gemiler geliyor mu diye surlardan denize bakarak geçiriyordu.

O gün, o uzun bekleyiş yanıt buldu. Keşke Cyprian orada olmasaydı, o kadar yakınında bulunmasaydı diye geçirdi içinden. Onun varlığı mutlu olmasını gerçekten de çok zorlaştırıyordu. Devasa zincir, Konstantiniye ve Galata arasında geçilmesi imkânsız bir engel teşkil ediyordu. Konstantin'in gemileri Haliç'te duruyor, zinciri yok etmeye yönelik herhangi bir girişimi engellemek için hazır bekliyordu. Bunlar daha ziyade Venedik'ten gelen ticaret gemileriydi ve Osmanlıların savaş kadırgalarından çok daha yüksek ve genişlerdi. Ayrıca, her yanları silahlarla ve iyi eğitilmiş, saldırı püskürtücü korsanlarla doluydu.

Radu'nun donanması zincirin diğer tarafında, ateş menzilinin hemen dışındaydı ve suyun gemi direklerinden oluşan bir orman gibi görünmesine neden olmuştu. Onları görünce kalbi gururla kabardı ama suçluluk hissederek Cyprian'dan uzaklaştı. Donanma oraya bir gün önce varmıştı ama onları ilk kez görebiliyordu. Süleyman'ın hangi gemide olduğunu merak etti ve keşke amirali dünyanın en iyi donanmasını komuta ederken görebilseydi diye düşündü.

Cyprian yüzünde büyük bir hayal kırıklığıyla gemilere bakıyordu. “Düşündüğümüzden çok daha kalabalıklar. Yine haklı çıktın. Denizcileri nereden buldular acaba?”

“Çoğunlukla Yunan askerleri, paralı askerler.”

“Yıkımımıza kendimiz neden olacağız desene.”

Radu bunun doğru olduğunu umdu ama yine de onu teselli etmek istedi. Bu, engel olamadığı bir dürtüydü ve şehre geldiklerinde Cyprian onları kendi hallerinde bırakmış olsaydı, her şey ne kadar daha kolay olurdu diye düşünmekten kendini alamadı. Arkadaş olmak için ısrar edişi Radu’nun kalbinin sıkışmasına ve sızlamasına neden oluyordu. Radu yalan söylememek için, yine gerçekleri söylemeye karar verdi. “Ama Osmanlılar zinciri aşamazlar.”

“Başkaları da aşamaz. Bu aynı zamanda yardım alamayacağımız anlamına da geliyor. Adamlar, silahlar, malzemeler... Artık hiçbir şey gelmiyor. Bu işin sonunda, şu anda elimizde olandan fazlası olmayacak. O da ne kadar olacaksa...”

“Yine de deniz setleri güvende olacak. Osmanlılar zinciri aşsa bile, bu taraftan saldırımları neredeyse imkânsız. Sultan da bunu biliyor. Sizi yıpratmak için, her taraftan saldırımayı planlıyor. Ama bu surları korumak için yeteri kadar adamınız olmayacak. İçeri sadece Çürüksu Çayı’ndan girebilir.”

Cyprian ona küçümseyici bir ifadeyle baktı. “Hâlâ bir saldırıdan çok, bir savunmacı gibi düşünüyorsun.”

Radu’nun yanakları kızardı ve yüzünde gerçekten de utancını yansıtan bir ifade belirdi. “Senelerimi, Mehmet’in omzunun üstünden haritalara bakarak geçirdim.”

“Nasıl biri o? Bir sultan olarak değil de bir insan olacak.”

“Bu geçtiğimiz sene, sultan ve insan birbirlerinden ayırt edilemez oldular.” Radu Mehmet’in kendini ve gücünü buluşunu izlemiş, bir yandan da ondan uzaklaştığını görmüştü. Onunla hem gurur duyuyordu hem de hayal kırıklığı hissediyordu. “Daha önce mi? Hedefine kilitli biriydi. Kararlıydı. Hayatının hangi alanına

yöneltirse yöneltsin, bitmez tükenmez yoğunluktaki bir güce sahipti. Elde edilemeyecek bir şey görmüştü ve bu, onun elde etmek istediği tek şey haline gelmişti.”

“Senin gibi mi?” Cyprian’ın ses tonu yumuşaktı ve onu suçlarmış gibi değildi. Sadece sanki birkaç bölümünü duyduğu bir öykünün boş yerlerini doldurmaya çalışıyormuş gibi bir merakla sormuştu bu soruyu.

Radu başını iki yana salladı ve bakışlarını sudan ayırmadı. Kurşun renkli gökyüzü, denizin de Cyprian’ın gözlerinin rengine bürünmesine neden olmuştu. Yine de o anda denize bakmak daha güvenliydi. “Hayır, elde edilmesi güç olan kişi diğer Draculesti kardeşti.”

“Ablan mı? Mehmet’in haremde miydi?”

“Hayır.” Radu kederle gülümsedi ve nihayet arkadaşına baktı. “Sorun da buydu zaten. Değildi ve asla da olmayacaktı. Mehmet bu yüzden onu her şeyden çok istedi.”

“Sonra neler oldu?”

“Ablam gitti.”

“Sensiz gitmemeliydi.”

“Gitmesini ben istedim. Onu buna ben zorladım. O giderse, Mehmet en sonunda...” Radu cümlesini tamamlamadı. Cyprian’la konuşmak o kadar kolaydı ki. Fazlaca kolaydı. Bütün bunları ona ya da başka birilerine anlatmaması gerekirdi.

Cyprian cümlesini tamamladı. “Ama Mehmet sadece sahip olmadığı şeyleri görebiliyordu. O kör.”

Radu hafifçe öksürüp bakışlarını başka yöne çevirdi. “Eh. Ablam beni de onu da terk etti. Bence sırf bu yüzden Mehmet onu her zaman sevecek. En azından onu arzulayacak. Başarısızlığa tahammül edemez.”

“Onun Konstantiniye’si ablandı.”

Radu gülümsedi çünkü aynı şeyi o da düşünmüştü. Ama bu, kulağa tam olarak doğru da gelmiyordu. “Ne yazık ki onun Konstantiniye’si Konstantiniye’nin kendisidir. Başka hiçbir şey bu şehrin onun kalbinde tuttuğu yeri alamaz.”

Yanlarındaki kuleden gelen bir bağırış, dikkatlerini yeniden suya vermelerine neden oldu. Osmanlı gemileri düzenli pozisyonlarını bozmuşlar, zincirden uzaklaşıyorlardı. Radu Haliç’ten onlara doğru hızla gitmekte olan dört büyük ticaret gemisini görene dek bunu neden yaptıklarını anlamadı.

Gemiler doğrudan Osmanlı donanmasına doğru gidiyordu.

“Bunlar İtalyan gemileri!” dedi Cyprian surlardan aşağı eğilip. “Haliç’e doğru gidiyorlar!”

Gemiler güvenle zincire yaklaştılar ve Osmanlı gemilerini başarıyla top yağmuruna tuttular. Ama bunlar durumu değiştiremeyecekleri kadar uzaktaydılar. Radu onların çaresizliğini durduğu yerden bile hissedebiliyordu. Herkes İtalyan gemilerini görebiliyordu ama onlara kimse yardım edemiyordu.

“Dört gemi, yüzden fazla gemiye karşı. Asla başaramayacaklar.”

Cyprian kasvetli bir ifadeyle gülümsedi. “Onları hafife alma. Onlar suda dünyaya geldiler. Rüzgâr yanlarında olursa, şansımız yaver giderse...” Cyprian’ın dudakları ya dua eder ya da başka bir şey söyler gibi sessizce kıpırdadı. Radu onun hangisini yaptığını bilemedi.

Savaşı birlikte, yukarıdan izlediler. Radu’nun diğer tarafa karşı duygusal bir bağlılığı varmış gibi numara yapmasına gerek yoktu. Umutlarının Osmanlı donanmasından yana olduğunu kimse anlamadan, o da herkes gibi büyük bir dikkatle olan biteni izleyebilirdi. Durum iyi görünmüyordu. Radu, Osmanlı gemilerinin sayıca üstünlüğünün onlara bir avantaj sağlayacağını düşünmüştü ama yüksek ve ağır ticaret gemileri suyu tereyağı gibi

yanıyordu. Azgın denizde ilerlemeye çalışan küçük kadırgaların deneyimsizlikleri derhal belli oluyordu. İtalyan gemilerine toplar fırlatıyorlardı ama bu hafif kadırgaların üzerine etkili olabilecek kadar büyük topların yerleştirilmesi mümkün değildi.

Dört gemi büyük bir hızla doğrudan güçlü Osmanlı donanmasının merkezine doğru ilerledi.

Cyprian surlarda biriken kalabalıkla birlikte onlara tezahürat etti. Etraflarındaki heyecan dolu konuşmalar, insanların bunu bir savaştan çok bir spor müsabakası gibi gördüğünü gösteriyordu. Radu da bunun bir savaşa *benzemediğini* görünce yıkılmıştı. Donanmasının hiçbir faydası yoktu.

Sonra rüzgârın artık deniz suyunu yüzüne savurmadığını fark etti. Etraflarındaki ve ticaret gemilerinin etrafındaki her şey hareketsiz kalmıştı. Gemiler suda büyük bir hızla ilerlemiş olmalarına rağmen, artık belirli bir yöne doğru gitmiyorlardı.

Kadırgaların kürekleri vardı.

Süleyman hiç vakit kaybetmedi. Daha büyük olan kadırgalar yaklaştılar, küçük kadırgalar da ticaret gemilerinin hemen yanına geçebilmek için büyüklerin arasına girdiler. Rüzgâr kesildiği için, gemiler suyun merhametine kalmıştı. Bu da onların ağır ama kararlı bir şekilde Haliç'ten Mehmet'in adamlarının beklemekte olduğu Galata kıyısına doğru sürüklenmelerine neden oluyordu.

Ama İtalyan denizciler kolay kolay pes etmeyeceklerdi. Dört geminin ayrı düşmesini engellemek için, bunları birbirine bağladılar ve yollarına devam ettiler. O kadar çok Osmanlı gemisi bir arada duruyordu ki adeta bir denizci denizin bir ucundan diğerine kadar suya hiç değmeden yürüyebilirmiş gibi görünüyordu.

Ticaret gemilerine ilk ulaşan ufak kadırgalardaki tayfaların bunlara çıkacak fırsatı olmadı. Güvertelerdeki yükleme vinçleriyle fırlatılan iri taşlar ve su dolu variller bazı kadırgalara hasar ve-

rip diğerklerini batırdı. Savaşın sesleri –kırılan tahtaların, parçalan-
nan taşların ve çarpışan çeliklerin sesi– Haliç’te yankılanıyordu.

Bir de Radu’nun her zaman rüyalarında bile duyduğu in-
san sesleri ve çığlıklar vardı. Bu sesler birbirinden fazlaca farklı
değildi ama Radu bunların hangisinin öldürenlerden ve hangisi-
nin ölenlerden çıktığını bu mesafeden bile anlayabiliyordu.

Osmanlıların fırlattığı halatlar kesilip kopartılıyordu. Bir yere
tutunmaya çalışan eller kesiliyordu. Kaynar ziftler dökülüyordu
ve Radu alev alan adamların kurtulmak için suya atladıklarını ya
da kendi gemilerine atlayıp vücutlarıyla onları da ateşe verdiğini
görüyordu.

İtalyan gemileri yükseklik ve ağırlık avantajına sahipti ama
Osmanlılar hücum etmekten vazgeçmiyorlardı. Batan her kadir-
ganın yerini iki yeni kadirga alıyordu. Bunu izlemek bile yoru-
cuydu. İlk kez kavurucu bir sıcaklık yaymakta olan güneş tepeye
yükselmişti ve geçmek bilmez gibi görünen zamanın geçtiğine
işaret ediyordu. Radu ve Cyprian’ın etrafındaki kalabalık, arada
sırada dua edenler veya hıçkırarak ağlayanlar dışında sessizleş-
mişti. İtalyanlar cesurca savaştıkları halde, sonuç kaçınılmazdı.
Osmanlı kadirgaları başarılı olamasa dahi, topların onları batıra-
cağı kıyıya daha da yaklaşmışlardı. Batmaları an meselesiydi.

Bir esinti suratına vuran güneşi kesince, Radu rahatlayarak
gözlerini yumdu. Sonra dehşet içinde gözlerini açtı. Güneyden
gelen esinti, aniden sert bir rüzgâra dönüşmüştü. İtalyan gemile-
ri rüzgârı yakalayınca, kalabalıktan kesik tezahüratlar yükseldi.
Gemiler etraflarındaki kadirgaları biçip, dört bir yana dallar gibi
saçılmalarına neden oldular ve tek vücutmuş gibi ilerlediler. Ka-
çışları kesindi ve bunu engellemek mümkün değildi.

Galata kıyısına baktığında yüreği hop etti. Orada, beyaz renkli
çok güzel bir atın üstündeki küçücük bir figür, dört tüccar gemi-

sinin alt ettiği –dünyadaki en iyi yüzden fazla gemiden oluşan– donanmasını izliyordu.

Radu’nun projesiydi bu. Radu’nun donanmasıydı. Radu utanç içinde başını önüne eğdi. Her şeye rağmen başarısız olmuşlardı. Mehmet’in atı şaha kalktı, sonra atını diğer yöne döndürüp hızla oradan uzaklaştı. Surların oradaki insanlar tezahüratlar yapıp sevinçle bağırdılar. İtalyan gemilerinin yarattığı mucize, onları çok mutlu etmişti. Zincir onların geçmesi için indirildi. Kadırgaların hiçbirisi zincir tekrar kaldırılmadan önce onlara yetişemezdi.

Donanma saldırısı sona ermişti.



Radu ilk kez İmparator’la bir görüşmeye çağırılmıştı. Ama keşke bu seferki görüşmeden kaçabilseydi diye düşünüyordu. Donanmasının başarısızlığının yarattığı utanç, göğsüne bir hastalık gibi yerleşmişti. Böyle bir durumda Mehmet’in yanında olmaması çok daha iyiydi. Mehmet’in ne diyeceğini, ne kadar hayal kırıklığına uğramış olacağını hayal bile edemiyordu. Radu’ya güvenerek bu görevi ona vermişti ve Radu feci bir başarısızlığa uğramıştı.

Radu öyle hissetmemesi gerektiğini bildiği halde, Cyprian’ın da görüşmeye katılmasından dolayı biraz olsun rahatlamıştı. Zaman ve başarısızlıklar onu sersemletmiş ve yıpratmıştı. En azından, Cyprian’la birlikte her şey yolundaymış gibi rol yapması gerekecekti. Bu da iyi bir nedendi. Tek nedendi. Cyprian’ın gülümsemesini görmek ya da elinin dokunuşunu hissetmek için başka bir neden olmasına izin vermeyecekti.

Radu ve Cyprian, Konstantin’in toplantı odasında, Giustiniani, sahte Osmanlı vârisi Orhan, İtalyan komutan Coco (Radu onu sadece Nazire’nin talihsiz Helen’le ilgili olarak anlattığı öykü-

lerden tanıyordu) ve İmparator'la bir araya geldiler. Konstantin, Radu'nun daha önceden görmediği bir çeviklikle hareket ediyordu. Ayakları yine çıplaktı ve neşeli bir enerjiyle volta atıyordu. "Tahıllar, silahlar ve insan gücü. İki yüz okçu! Ama gerçek güç bunan ibaret değil. Bize umut getirdiler. Daha fazlası da gelebilir. Daha fazlası gelecek. Rüzgâr Tanrı'nın eliydi ve bu şehri kutsadı. Gelecek olan kutsamalarından sadece ilkiydi bu."

Coco, Konstantin'in bulaşıcı neşesine kapılıp evet der gibi başını salladı. "Tek bir iyi İtalyan gemisi, yüz kâfir gemisine eşit."

Giustiniani gülüp Orhan'ın sırtına vurdu. "Gördüğün gibi, biz İtalyanlar iyi şeyler de yapıyoruz. Sultan'ın öfkeden deliye döndüğünü duydum. Amiral de başarısızlığının bedelini ödeyecekmiş."

"Süleyman mı?" diye sordu Radu dilini tutamadan. Suratına tarafsız bir ifade yerleştirmeye çalıştı ama mümkün değildi. "Onu tanıyordum. O... infaz mı edilecek?" Sırtında hafif bir dokunuş hissedince irkildi ama arkasına bakmadı. Hissettiği üzüntü, Cyprian'ın fark edeceği kadar bariz miydi?

"Savaşta gözlerinden birini kaybetmiş. Muhtemelen, ne kadar çok çaba sarf ettiğinin bir göstergesi olarak infaz edilmekten bu sayede kurtulacak." Giustiniani alaycı bir ses çıkararak güldü. "Onun için tek iyi yanı bu. Keşif öncülerimiz, onun kırbaçlandığını ve tüm unvanlarının ve yetkilerinin elinden alındığını haber verdiler. Artık gemilerin başında, paşalardan biri varmış. Gerçi bu da önemli değil. Artık denizden gelen saldırılardan korkmamıza gerek kalmadı."

"Peki, Venedikliler bundan haberdar mı?" dedi Cyprian. "Osmanlı donanmasının ne kadar büyük olduğunu duymuş olmalılar. Haliç'e güvenle girebileceklerini onlara nasıl haber vereceğiz?"

Radu o anda Lada'nın yanında olmasını çok isterdi. Lada bunlara üzülmezdi; bu başarısızlığın moralini bozmasına izin vermezdi.

Bunu lehine dönüştürmenin bir yolunu bulurdu. Düşmanlarının gücünü ve güvenini onların aleyhine kullanırdı. Tıpkı Halil Paşa'nın burnunun altından gizlice saraya girdikleri ve babası öldüğünde Mehmet'e tahtı alması için yardım ettikleri zamanki gibi.

Radu o geceyi, Lada'nın azılı Yeniçerilerinin peçeler takıp ipekli elbiseler giyerek muhafızın önünden kadın taklidi yaparak geçtikleri zamanı hatırlayınca içini hafif bir keyif kapladı. Derken, Lada'nın böyle bir durumda ne yapacağı zihninde bir şimşek gibi çaktı.

"Elinizde hiç Osmanlı bayrağı var mı?" diye sordu.

Herkes şaşkınlıkla ona döndü. Bizans giysilerinin yanı sıra başına bir sarık takan, sessiz ve narin bir adam olan Orhan evet anlamında başını salladı. "Bende bir sürü var."

"Üniformalarından da var mı?"

Konstantin araya girdi. "İki yüzden fazla esirimiz var. Onların zindanda üniformalarına ihtiyaçları yok."

"Bu gece, karanlıkta üç gemi yollayın. Bunlar küçük ve tehdit yaratmayan gemiler olsun. Ben de bunların tayfalarına Türkçe yaygın birkaç selamlaşma sözcüğü öğretirim. Osmanlı bayrağını dalgalandırsınlar ve Osmanlı kadırgalarına mümkün olduğunca yaklaşsınlar."

"Türk'müş gibi davranarak aralarından geçsinler." Konstantin düşünceli düşünceli sakalını çekiştirdi.

"Üç küçük gemi, tek bir büyük geminin gidemediği yerlere ulaşabilir. Tayfaya ihtiyaç duyduğumuz yardımı bulma görevini verin; onlar da daha sonra gemileri peşlerine takıp buraya geri gelirler ve biz de onları karşılamak için hazırlıklı olabiliriz."

Giustiniani sandalyesinde gerinip geriye yaslandı. "İyi bir plan bu. Coco, adamları seç. Bu gece yola çıksınlar."

İtalyan kaptan tamam der gibi başını salladı. Orhan bayrakları

getirmek için müsaade istedi, Giustiniani de uygun üniformaları bulmaya gitti.

“Aferin.” Cyprian sevinçle Radu’ya gülümsedi.

Radu onun gülümsemesine aynı şekilde karşılık veremediği için yere baktı. Mehmet’e haber yollayacak vakti olmayacaktı. Ama yollamasına da gerek yoktu. Gemilerin kaçmasını *istiyordu*. Çünkü kaçabilirlerse, geri de dönebilirlerdi.

Geri döndüklerinde, Radu bir Venedik gücüyle ilgili ilk tehditle ilgili olarak bir fikir edinmiş olacaktı. Sonrasında Mehmet’i uyarabilir ve hatasını bir şekilde telafi edebilirdi.

*Nisan ortası*

Stefan keşif gezisinden bu kez tek başına dönmedi. Tuhaf bir suçluluk hissiyle yürüyordu ve kampa girerken yanında da bir kız vardı.

“Bu da ne?” Lada kıza bakmadı bile. “Senin buraya Silviu’nun toprakları ve adamlarıyla ilgili bilgi getirmen gerekmiyor muydu?” Toma Basarab onları ilk olarak oraya yollamıştı. Silviu askerlerden pek anlamazdı ama bir Danesti’ydi ve gelecekle ilgili tüm hedeflerini engelliyordu. Prens’in yakından kan bağı olan bir akrabasını geride bırakamazlardı. Desteğini almak için onunla pazarlık etmesi gerekecekti. Bunu yapması mümkün olmazsa, onu ev hapsine koyacak ve değerli adamları da onu gözetlemeleri için orada bırakması gerekecekti. Toma Basarab bu konuda tartışmaya bile girmezdi.

“Eee?” dedi Lada.

Stefan omuzlarını silkerken, sanki sözcükleri zorla ağzından çıkarabilirmiş gibi hafifçe öksürdü. Lada onu hiç öyle görmemişti. İçini bir korku kapladı... Yoksa yaralanmış mıydı? Onu tepeden tırnağa süzdü ama Stefan gayet iyi gözüküyordu.

Stefan'ın yüzü kıpkırmızı oldu. "Beni yakaladı."

Lada nihayet kıza baktı. Kız onun boylarındaydı, belki yaşça ondan biraz küçüktü ama hemen hemen aynı yaşta gözüküyordu. Lada'nın dik bakışlarına gözlerini kırpmadan karşılık verdi. Sivri çenesini sıkımişti ve koyu renkli gözleri öfkeyle parıltıyordu. Saçlarını kaba bir kumaş parçasıyla toplamıştı ve giysileri başkasına ait gibiydi. Üzerinde düzgün durmuyor, omuzları sarkıyor, karın kısmıysa dar duruyordu. Karnıysa...

"Aa," dedi Lada kaşlarını çatıp.

Kızın elleri bir anda şiş karnına gitti. Sonra, onları yavaşça indirdi. "Adamını casusluk yaparken yakaladım. Beni buraya getirmezsse, onu ele vereceğimi söyledim."

Lada kaşlarını kaldırıp Stefan'a baktı. Stefan pelerinin içinde biraz daha ufalır gibi oldu. Kimsenin fark etmediği bir adamdı. Görünmez bir şekilde ortalıkta dolaşır, kimsenin istemediği yorğun bir gezgin gibi hareket ederdi. Tek görevi de buydu.

"Pekâlâ." Lada dikkatini tekrar kıza verdi. "İşte buradasın. Ne istiyorsun?"

"Sen o kadınsın, değil mi? Daha uzun boylu olacağını sanıyordum. Bir de daha yaşlı. Çok gençsin."

Lada dik dik ona baktı. "Bu ülkede birçok kadın vardır. Daha çok ayrıntı vermen gerek."

"Birtakım söylentiler duydum. Toma Basarab'ın yanında kalıyormuşsun. Asker olabilecek adamlar topluyormuşsun. Köylüler konuşup duruyor."

Lada huzursuzlukla durduğu yerde kıpırdandı. Toma'nın adamları sayesinde –bunlar hem onun eğitimli askerleri hem de askere aldıkları köylülerdi– kendi birliği yüz kişiyi aşmıştı. Köylüler eğitimli değildi ve iyi beslenmemişlerdi ama hafife alınma-

yacak bir cesarete ve tutkuya sahiplerdi. Çok yemek yememeleri de ayrıca iyi bir şeydi.

Kız heyecanla öne eğildi. “Bunu başka yerlerde de yapacak mısın? Prens’e karşı savaşmaları için daha da çok adam toplayacak mısın?”

“Evet,” dedi Lada.

“Güzel.” Kız ellerini karnının üstünde yumruk yaptı. “Danesti’nin ölmesini istiyorum.”

Yüksek sesle söylenmesi tehlikeli bir arzuydu. Lada kızın cesaretine şaşıtı. “Kocan da mı katılmak istiyor? Buraya kendisi gelmeliydi.”

Kız bu sözleri komik bulmuş gibi değil de acı bir şekilde, boğuk bir ses çıkararak güldü. “Kocam yok. Ona gördüklerini anlat, Stefan.”

Stefan kızın dediğini yapıp Lada’yı şaşırttı. “Çok kız var. Tarlalarda. Çoğu...” Duraksayıp başıyla kızın karnını işaret etti. “Onun durumundalar.”

“Hiçbirimizin kocası yok. Birkaç sene önce, korkunç bir veba salgını yaşadık. Oğlanların çoğu o sırada öldü. Tarlalarda çalışacak yeterli sayıda adam kalmadı. Kızlarla evlenecek erkekler de kalmadı. Böylece, sevgili Danesti *boyarımız* bizimle kendisi ilgilenmeye karar verdi.” Kız bir şey bekliyormuş gibi sustu. Lada yanıt vermeyince de konuşmaya devam etti. “Hiçbirimizin kocası yok.” Kız, Lada’nın olayı hâlâ anlamamasına kızarak ona dik dik baktı. “Kocamız yok ama bebeklerimizin hepsi piç kuzenler.”

Lada nihayet dehşet içinde olanları anladı. “Haa, tamam.”

“Bu yüzden, birliğini kalabalıklaştırmak için buralarda daha fazla adam bulamazsın. Bizim *boyar* solucanımız Silviu, sen ne istersen kabul edecek çünkü o ödleğin tekidir ama ilk fırsatta, Prens’e değil sana ihanet edecektir. Üstelik sana teklif edebilece-

gi hiçbir şey yok. Onu öldürmen gerek. Öldürmeyeceksen çek git buradan. Bu topraklarda boşuna vakit harcamış olursun.”

Lada öfkelenmeye başladığını hissetti. “Neden?”

“Dedim ya, burada erkek yok.”

“Evet. Buna neden izin verdiniz? Neden hepiniz buna izin verdiniz?”

Kızın suratı öfkeden mosmor kesildi. “İzin vermek mi? Başka ne seçeneğimiz vardı? Ya kendimizi verecektik ya da ailelerimiz açlıktan ölecekti. Burada ne gibi bir seçenek var?”

“Silviu arazileri ekti mi?”

“Hayır, tabii ki ekmedi.”

“Hayvanlarla ilgileniyor mu?”

“Hayır.”

“Sizi ya da ailelerinizi doğrudan doyuracak herhangi bir şey yapıyor mu?”

Kız ona vurmak istiyormuş gibi bakıyordu. “O bize sahip. Her şeye sahip.”

Lada susup seçeneklerini düşündü. Sonra da omuzlarını silkti. Kendi şartlarına göre hareket edecekti. “Artık öyle olmayacak.”

Tarlaların arasından, Daciana’yla aynı durumda olan bir sürü kızın yanından geçtiler. Kızlar yanlarından geçen adamları izlediler. Kimse bir şey demedi.

Daciana, Stefan’ın atının yanında yürüyordu. Lada kızın Stefan’ın sinirlerini gerdiğini görebiliyordu. Bunu sapkınca bir şekilde komik buldu. Bir keresinde, Stefan’ın gözünü dahi kırpmadan birinin boğazını kestiğine şahit olmuştu. O olayın değil de, bir tehdit oluşturmamasına rağmen bu hamile, sıska kızın onun sinirlerini germesi garipti. Daciana onunla yumuşak bir ses tonuyla konuşuyordu. Kimse Stefan’ı çok geç olana dek fark etmezdi.

Ama bu kız onu görmüştü ve gözlerini ondan hiç ayırmayacak gibi de duruyordu.

Lada kızdan hoşlanmıştı.

Tam o sırada, yaşlıca bir kadın bir tarlanın ortasından fırlayıp onlara yetişti. Daciana'yı kolundan tutup durdurdu. Daciana ona yaklaşıp bir şeyler fısıldadı. Kızın açıklamasından tatmin olan kadın, onlarla birlikte yürümeye başladı.

Silviu'nun malikânesi, çiftlik alanlarına bakan bir tepenin kenarına inşa edilmişti. Önünde on asker nöbet tutuyordu. Hepsinin miğferleri hafifçe yana kaymıştı ve mızraklarını ellerinde titretecek kadar sıkı tutuyorlardı. Lada atını doğrudan adamların önünde, onu öldürebilecekleri bir mesafede durdurdu. Hunyadi'nin düşman şehirlerine göğsünü nasıl gererek ve nasıl müthiş bir özgüvenle girdiğini hatırladı. Aynı özgüveni kendisi de hissediyordu.

“Silviu'yu görmeye geldim.”

Muhafızlar şaşkınlıkla birbirlerine baktılar.

Lada'nın arkasında yetmiş adam vardı. Muhafızlar da en az onun kadar, istediği şeyi elde edebilecek gücü olduğunu biliyorlardı. “Ona, onunla burada konuşacağımı söyleyin. Sonra isterseniz adamlarıma katılın isterseniz kaçın gidin. Başka bir şey yaptığınız takdirde, sonunuz pek iyi olmaz.”

Adamlardan en kısa boylu, geniş göğüslü ve orta yaşlı olanı ona pis pis sırttı. “Kadınlardan emir almam.”

“Benim adamlarımın böyle bir sorunu yok.” Lada elini kaldırdı. Göğsüne bir arbalet oku saplanan adam yere yığıldı.

Tavşan dudaklı bir muhafız, ölüm bulaşıcı bir hastalıkmiş gibi geriye sıçradı. Gerçekten de bulaşıcı olmalıydı ki “Ben gidip onu çağırırım Hanımefendi! Şey, Madam. Leydim. Ben... Hemen gidiyorum!” dedi. Muhafızlardan ikisi dönüp kaçmaya başladı.

Geriye kalanlarsa silahlarına davranmadan Lada'nın adamlarına yaklaştılar.

“Merhaba Miron,” dedi Daciana. Öne adım atıp muhafızlardan birinin önünü kesti. Adamın yüzünde hastalıklı bir ifade vardı ve boncuk gibi gözleri fıldır fıldırdı. “Çocukluğumuzda birlikte oyun oynadığımız günleri hatırlıyor musun?”

Adam ona bakmadı. Daciana elini yanındaki yaşlı kadına uzattı. “Sen açlıktan ölmek üzereyken annemin bizim sütümüzden sıkıp sana verdiğini hatırlıyor musun?”

Adam sırtı ama yanıt vermedi.

“Ben peş peşe çılgınlık atarken, kapının dışında dikilip hiçbir şey yapmadığını da hatırlıyor musun? Onun sana ‘ikinci kalite’ dediği bir şeyi teklif ettiğini de hatırlıyorsundur mutlaka. Ne yaptığını hatırlıyor musun?”

Adam nihayet onun gözlerine bakma cesaretini gösterdi. Omuzlarını silkti ve yüzünde gaddar bir kayıtsızlık belirdi. Omuzyla onu dürterek yolunun üzerinden çekmeye çalıştı.

“Bunu ben de hatırlıyorum,” dedi annesi elini ikisinin arasına götürürken. Lada askerin vücudu yüzünden olanları göremiyordu. Adam aynı anda tuhaf bir ses çıkarıp sarsıldı. Sonra da kanlar içinde kalan elleriyle karnına saplanmış olan bir bıçağın kaba tahta sapını çıkarmak için uğraştı. Beceremeyince geriye sendeledi ve evin taş duvarının önünde yere yığıldı. Kıza ve annesine bakarken gözlerinde, bir fareninkini andıran şok ve acı ifadesi belirmişti.

“Artık seni asla hatırlamayacağız,” dedi Daciana ve ona arkasını döndü.

Stefan yeleşinden bir mendil çıkarıp ona uzattı. Daciana bunu ellerine bulaşan kanı silsin diye annesine verdi.

“Neler oluyor?” Tıknaş, yüzü yaşlılıktan ve içkiden damarlar ve lekelerle kaplanmış olan bir adam apar topar malikânedен dışı-

şarı çıktı. Üstünde kadife bir yelek, boynunda altın bir zincir ve kocaman başında siyah bir kasket vardı.

“Silviu?” dedi Lada. “Destegini almak için pazarlık etmeye geldim.” Arbaletini çektiği gibi onu göğsünden vurdu. Toma’nın adamlarından biri şaşkınlıkla bağırdı.

Lada atını diğer yöne çevirdi. “Bu işi iyi hallettik. Artık malikânesinin tam destegini almış bulunuyoruz. Burası size ait.” Daciana’ya evi işaret etti.

Daciana şaşkın bir ifadeyle tamam der gibi başını salladı. Annesi ellerini sildikten sonra onu Daciana’ya geri verdi. “Adamlara söylerim.”

“Hayır,” dedi Lada sert bir sesle. “Bu toprakların onlara ait olduğunu söylemedim. Burada yaşayan babalara da ait değiller. Onlar kızlarını yiyecek karşılığında sattıklarında, haklarından feragat etmiş oldular. Yaşamalarına neden izin verdiniz?”

Daciana’nın annesi Lada’nın bakışlarına utanmadan karşılık verdi. “Üç kızım daha var. Onları feda etmeden kendimi feda edemedim. Bugüne kadar.”

Lada ona karşı çıkmak, onu azarlamak istedi. Sonra bu kadının bir bıçağa ihtiyaç duymadığı tarlalardan geldiğini hatırladı. Bıçak ne kadar zamandır üstündeydi? Bunu ne kadar süre üstünde gizlemiş, doğru anı beklemişti? Bu kadın zekiydi. Bir boşluk görüp fırsatı değerlendirmişti.

Ama insanların bunu neden daha önceden yapmadığını anlamamıştı. Eflaklılar unvanları ve kadife giysileri göz ardı edebiliyorlarsa, toprakların gerçek kudretinin –gerçek gücünün– kendilerine ait olduğunu da görmüş olmaları gerekirdi. İhtiyaçları olan tek şey bir bıçak ve bir fırsattı.

Lada onlar için bunların ikisi de olacaktı.

“Yetki sende,” dedi yaşlı kadına.

“Bunu yapamazsın,” dedi Toma’nın adamı. “Bir *boyara* ihtiyacımız var.”

“Sen bir *boyar* mısın?” dedi Lada ters ters.

Adam ona karşı çıkmak üzere ağzını açtı.

“Burada soylu kana sahip olan tek kişi benim.” Lada adam başını eğip bakışlarını başka yöne çevirene dek dik dik ona baktı. Sonra öldürülen askerin cesedini işaret edip Daciana’nın annesine döndü. “Sana güveniyorum. Kızlarına ve kız torunlarına, babalarının onlara davrandığından daha iyi davran.”

Daciana’nın annesi ağır ağır başını salladı ve yüzündeki şok ifadesinin yerini bir kararlılık ifadesi aldı. “Prens *boyarımızın* öldüğünü duyunca ne yapacağız?”

“Her zaman yaptığınızı yapacaksınız. Tarlaları işleyeceksiniz. Prens’le ben ilgilenirim.”

Kadın tamam anlamında başını sallayıp önüne baktı. “Her şeyi size borçluyuz.”

Lada gülümsedi. “Bunu unutma. Ben unutmayacağım. Söz veriyorum.”



21–28 Nisan

“Demek buradaydın!” dedi Cyprian, yüzündeki toz, is ve kan lekeleriyle tezat oluşturacak kadar neşeli bir sesle.

Radu kapının önündeki basamaklarda duraksadı ve onun gülümsemesine en iyi şekilde karşılık vermeye çalıştı. Surlarda çalıştığı uzun bir gecenin ardından eve yeni dönmüştü. Kapkara gece, parlak turuncu ve kıpkırmızı tonlara bürünmüştü. Cyprian’ın yeniden görmek onu rahatlatmıştı. Onu görmek her zaman rahatlatıcıydı çünkü surlarda çalıştıktan sonra, insanların birbirine kavuşması garanti edilemezdi.

Cyprian kapıyı açmak için onun yanından geçip heyecanla elindekileri gösterdi. “Meyve reçeli buldum. Almak için ne yapmak zorunda kaldığımı söylemeyeceğim ama...”

“Türkler! Türkler Haliç’e girdiler!” diye bağırان bir çocuk, sokaktan aşağı koştu.

Cyprian ve Radu şaşkınlıkla ve endişe içinde birbirlerine baktılar. Radu hissettiği şeyin heyecan mı yoksa dehşet mi olduğunu anlayamayacak kadar yorgundu. Çocuğun arkasından koşup onu kolundan yakaladı ve zorla durdurdu. “Zincir kırıldı mı?”

Çocuk gözleri heyecan ve korkudan irileşmiş bir halde başını iki yana salladı.

“Gemilerini karadan yüzdürdüler!” Çocuk ondan kurtulup koşmaya ve başka bir açıklama yapmadan haberi duyurmaya devam etti.

Cyprian endişesinin önüne geçen bir merakla kaşlarını kaldırdı ve deniz seddine doğru yürümeye başladı. Radu da peşinden gitti.

“Neden söz ettiğine dair bir fikrin var mı?” diye sordu Cyprian.

“Belki de bizim gemilerimiz onların arasına nasıl girdiyse onlar da aynı yöntemle Haliç’e girmişlerdir.”

“Ama o yöntem karmaşa yüzünden işe yaramıştı. Zincirin bizim tarafımızda bir karmaşa yok ki. Kimse uyumuyor. Orada yirmi dört saat nöbet tutuluyor. Başka bir şeyler dönüyor olmalı.”

Radu onun peşinden yorgun argın yürümeye başladı. Artık koşacak gücü kalmamıştı. Gecenin tüm yarısını, Osmanlıların savunmacıları koruyan toprak dolu varilleri düşürmek için yukarı fırlattığı kancaları keserek geçirmişti. Yorucu bir işti bu. Kulaklarının yanından vızır vızır geçen okların sesini bile bu varil işine başladıktan birkaç saat sonra duymamaya başlamıştı. Ama en azından yapması gereken tek şey kancaları kesmekti. Önceki gece gibi, kardeşlerini öldürmek zorunda kalmamıştı; bu yüzden de bunun orada geçirdiği en iyi gecelerinden biri olduğunu düşünüyordu.

Deniz seddinin üstüne tırmanıp denize bakarlarken, aklı bitmek tükenmek bilmeyen toprak dolu varillerdeydi.

“Tanrı aşkına,” diye fısıldadı Radu. Böyle bir manzara görmeye hiç hazırlıklı değildi. Osmanlılar gerçekten de Haliç’e girmişlerdi. Aynen çocuğun dediği gibi, gemilerini karadan yüzdürmüşlerdi.

Üç orta boy kadirga suda süzülüyor, tayfaları gülüyor ve küreklerini sallıyorlardı. Haliç’in arkasındaki tepeden aşağı da,

yağlanmış kütüklerden oluşan bir yoldan inmekte olan bir başka kadirga, yavaş yavaş suya doğru gidiyordu. Gemideki adamlar tek vücut olmuş gibi kusursuz bir uyumla kürek sallıyorlardı. Geminin ön tarafında onları çeken öküzler vardı ve yüzlerce adam inişi kontrol etmek için halatları tutuyordu. Kadırganın arkasındaki tepede bir kadirga daha bekliyordu.

Gemilerin inişini izlemek üzere, çizgili bir çadır kurulmuştu. Radu o mesafeden her şeyi göremiyordu ama çadırdaki Mehmet'in kaldığını düşünüyordu. Çadırın etrafında, bir Yeniçeri bandosu savaştan çok, eğlenceli bir partiye uygun bir müzik çalıyordu. Haliç'ten yükselen tiz bando nağmeleri, Radu'ya ve Cyprian'a kadar ulaşıyordu.

Altındaki kadirga da kıyıdan suya kaydığı anda, Osmanlılardan tezahüratlar yükseldi.

“Neden bizim gemilerimiz bir şey yapmıyor?” dedi Cyprian. Radu ona kıyıya dizilmiş, Konstantin'in filosunun önünde beyhude yere beklediği zincire doğru nişan almış olan bir dizi topu gösterdi. Birkaç gemi biraz daha yaklaşıyor, belli ki topları ateşleyip ateşlememe konusunda karar vermeye çalışıyorlardı.

Tam o sırada, kocaman bir taş Galata şehrinin üstünden uçtu ve Bizans filosu ile Osmanlı kadirgalarının arasında kalan suya düştü. En yakındaki ticaret gemilerine o kadar yakındı ki gemiler darbenin etkisiyle dalgaların arasında suya batıp çıktı.

Mehmet ayrıca Galata'dan nasıl ateş edileceği sorununa da bir çözüm bulmuştu. Anlaşmaya göre, şehre top yerleştirmesi mümkün değildi. Bu yüzden, eskiden kalan mancınıkları devreye sokmuştu. Askerler şehrin arka tarafına geçmiş, suya taşlar fırlatıyorlardı.

Galata'nın ortasından yükselen bir gümbürtü ve bir toz bulutu, mancınık kullanan askerlerin iyi nişan alamadığına işaret ediyordu.

Ya da belki de bunu kasıtlı olarak yapıyorlar, o bölgede yaşayanları araya girmemeleri için uyarıyorlardı. Radu, Mehmet'in zekâsına hayret etti.

Bu arada, bir kadırğa daha suya indi. Onun peşinden gelen iki kadırğa daha vardı.

Cyprian, Radu'nun yüzüne bakmadan, "Bu planı aylardır yapıyor olmalı. Gerekli olan malzemeler ve işin lojistiği düşünülünce... Bundan haberin var mıydı?" diye sordu.

Radu'nun göğsü, başarısızlık hissiyle sıkıştı. Mehmet'i sadece donanmayla hayal kırıklığına uğratmakla kalmamıştı. Üstüne üstlük, Mehmet onun başarısız olacağını önceden görmüş ve Radu'nun yokluğunda her şeyi düzeltecek yeni planlar yapmıştı. Radu böyle bir adama bir şeyler verebileceğini düşünmeye nasıl cesaret edebilmişti?

"Kesinlikle bilmiyordum." Haliç'ten gelen ve adeta onlarla alay eden müzik eşliğinde başını salladı. "Ne yazık ki benim bilmediğim başka planlar da olabilir."

Cyprian hafifçe onun omzunu tuttu. "Mehmet sakalının bir telinin bile sırlarını bildiğinden şüphe etse, bunu koparıp yakar."

Radu bu sözlerle teselli bulmadı. "Size artık yardımcı olamayacağım."

Bundan böyle kimseye yardım edemezdi.

Nazire ellerinde kalan az miktardaki tahılın içindeki kurtları ayıklıyordu. "Sence bunları yiyebilir miyiz?"

Radu yüzünü ekşitti. "İş o raddeye varırsa yiyebiliriz. Ama kuşatma o kadar uzun sürerse, Mehmet savaşı kaybetmiş olacak. Zaten bu iş yeterince uzun sürdü."

“Keşke yiyecek depolarıyla ilgili maceran o kadar başarılı olmasaydı.” Nazire imalı bir iadeyle gülümsedi.

“Galata’da hâlâ yeteri kadar yiyecek var ama kimsenin bunları alacak parası yok. Sabotajım kuşatmayı sona erdirmedi, sadece daha da kötü bir hale getirdi.” Radu öne eğilip başını masaya yasladı. O gece yeniden surlara gitmesi gerekiyordu. Son birkaç vardiyası olaysız geçmişti. Bir de yapayalnız. Ayrıca kendisi eve geri gelene dek, Cyprian genellikle çıkmış oluyordu.

Nazire de ev sahiplerini düşünüyor olmalıydı. “Cyprian’dan daha fazla bilgi almayı deneyebiliriz.”

Radu başını kaldırmadı. O konuya girmeyecekti. Henüz. “Çok tehlikeli.”

Nazire bunu duyunca rahatlar gibi oldu. “Böyle düşündüğüne sevindim. Ayrıca, bu... bana da ters geliyor. Cyprian’ı daha da fazla kullanmayı kast ediyorum.”

“O iyi bir adam ve ben... Bazen burada ne yaptığımızı düşünerek ona bakamıyorum bile. Konstantin de iyi bir adam. Giustini de. Hepsi iyi adamlar. Burada ne kadar uzun süre kalırsak, şehri almamızın neden o kadar önemli olduğunu hatırlamamız zorlaşacak. Bu adamların yanında savaştım, onlarla birlikte kan döktüm, Müslüman kardeşlerimi öldürürken onlarla omuz omuza savaştım. Nasıl...” Radu’nun sesi bu soruda çatladı. “Böyle bir şeyi nasıl devam ettireceğiz?” diye fısıldadı.

Nazire elini onun yanağına götürdü. “Orhan’la adamlarına katılmak istediğini söylemelisin. Onlar surlardan uzak tutuluyorlar. Kimseyi öldürmek zorunda kalmazsın. Seni asla o pozisyona koymamalıydılar. Yüreğin bunu yapamayacak kadar büyük Radu.” Nazire eğilip onu alnından öptü. “Görmek ve yapmak zorunda kaldığın şeyleri hayal bile edemiyorum. Böyle bir durumda kimsenin aklı başında kalamaz.”

“Ne önemi var ki? Bir işe yaramadım.”

“Yaradın. Daha faydalı şeyler de yapabilirsin. Her iki taraf için de yapabileceğimiz en iyi şey, bu kuşatmayı hızlandırmak. Kuşatma devam ettikçe, herkes için durum daha da kötüye gidecek.” Nazire kalkıp pelerinini giydi. Havalar ısınmaya başladığı halde, geceler hâlâ serin geçiyordu. “Helen’le buluşacağım. Coco’nun son üç gündür daha da gergin olduğundan, onu terslediğinden ve sürekli olarak volta attığından şikâyet ediyor.”

Radu’nun merakı kabardı. “Coco en önemli kaptanları.”

“Aynen öyle. Denizle ilgili bir planları var. Ama bunun ne olduğunu bilmiyorum.”

Radu da ayağa kalkıp yapacak bir işi olduğuna memnun oldu. “Amal’ı Galata’ya yollayayım. Buraya yaklaşan gemiler görürsem, ona Ayasofya’nın çatısından sinyal yollarım, o da bana kadirgaların gelişini haber verir. Gece boyunca Coco’nun evini gözetleyeceğim.”

“Önemsiz bir şey de olabilir.”

Radu acı bir ifadeyle gülümsedi. “O zaman da şu ana kadar verdiğim katkılarla muhteşem bir uyum sağlar.”

Radu, Coco’nun evinden üç ev sonraki çıkıntının oluşturduğu gölgenin altına gizlendi. Amal kapılar gece olduğunda kapanmadan önce Galata’ya girebilmek için hızla yanından ayrılmıştı. Radu’dan gelecek sinyalleri izleyebileceği ve Mehmet’in parayla tuttuğu muhafızların koruduğu bir kule biliyordu.

Bundan pek bir şey çıkacağını sanmıyordu ama şu anda surlarda olmaktan daha iyiydi. Her şey orada olmaktan daha iyiydi.

Radu bombardımanın uzaktan gelen sesleriyle kesintiye uğrayan düşüncelere kapıldı. Sesler asla kesilmiyordu ama şehrin

ortasında sadece arka plan gürültüsü olarak kalıyordu. Duman ve yanık kokuları da sonradan akla gelen düşünceler gibi havada süzülüyordu. Ayrıca, şehirde kan kokusu yoktu ama kanla ilgili anılar zihninden hiç çıkmıyordu.

Radu –Mehmet’i, gemileri ve Cyprian’ı– düşünmek istemediği için, ritmi ve güzelliği içinde kendisini kaybettiği Kuran’dan ayetler okumaya başladı. Orada hâlâ huzur bulabileceği bir şey vardı.

Şafak sökmeden iki saat öncesine kadar okumasına devam etti. Sonra Coco’nun evinin kapısı açıldı ve cübbeler giyinmiş birkaç kişi dışarı çıkıp hızla sokaklarda ilerlemeye başladı. Haliç’e doğru gidiyorlardı.

Radu aksi yönde koşmaya başladı. Artık Ayasofya’nın kapısının kilidini açmakta elinde bir anahtar varmışçasına ustalaşmıştı. Hızla çatıya çıkıp yanına bir el feneri aldı. Bunun üç yanı parlak metalden, dördüncü yanıysa şeffaf bir camdan yapılmıştı. İçindeki fitili yakıp Galata’ya doğru çevirdi. Fısıldayarak bir şükran duası etti. Gece, uyarısının görülebileceği kadar açıktı.

Radu tam Amal’ın oraya varamadığından endişelenmeye başlamıştı ki bir ışık gördü. Işık üç kere hızlı hızlı yandı, sonra da söndü. Radu da fenerinin ışığını söndürdü. Bir şey başardıysa bile, bunun ne olduğunu bilemiyordu.

Derken, ıslıl ıslıl bir kayan yıldız, arkasında semavi bir sinyali andıran hafif bir parıltı bırakarak gökte ağır ağır ilerledi. Radu elini buna doğru kaldırdı, Mehmet ve Lada’yla birlikte kayan yıldızları izledikleri o geceyi hatırladı. Gözlerini yumdu, içini bir minnet hissi ve bir sıcaklık kapladı. Belki de batıl inançlarla yaşayan şehir onu etkilemeye başlamıştı ama bunu bir işaret olarak görmeden edemedi. İyi bir şey yapmıştı. Mehmet’e yardım edebilmişti.

Romanus Kapısı'nın yakınlarındaki surlara gitti ve bütün gece orada çalışmış gibi adamların arasına karıştı. Ayrıca birkaçıyla konuşup orada olduğunu onlara hatırlattı. Yüzü Osmanlılara dönük olduğu halde, düşüncelerinin hepsi arkasında kalan Haliç'e ve ikisinin arasındaki şehre odaklanmıştı.

Şafak sökmeden bir saat önce çanlar çalmaya başladı. Radu diğerleri kadar şaşırılmış gibi yaptı ve surları gözleriyle tarayarak sanki kendisi de saldırının o taraftan yapıldığından kuşku duyuyormuş gibi bir havaya girdi.

Radu rahatlar rahatlamaz, deniz seddine doğru yürüyen adamlara katıldı. Top ateşinin oluşturduğu anlık patlamalar, savaşın diğer ucunu aydınlatıyordu. Ufak bir kadirganın yanmaya başladığını gören Radu'nun midesi alt üst oldu. Ama kadirga yavaşça suda süzülürken, alevleri büyük ticaret gemilerinden yarısına kadar batmış ve yan yatmış olan bir tanesini aydınlattı. Ticaret gemisi, her bir yanında bir gemi olmak üzere ağır ağır oradan uzaklaşıyordu.

“Neler oldu?” diye sordu Radu surlardaki bir muhafıza. “Saldırmayı mı denediler?”

Adam başını salladı. “Biz denedik. Nasıl olduysa, geleceğimizi biliyorlardı ve gemiler onları gafil avlayacak kadar yaklaşımadan önce ateş etmeye başladılar. Küçük gemilerimizden birini batırdılar.”

Mümkün olsa, Radu derin bir oh çekip gülebilirdi. Mehmet, nihayet Radu'nun hâlâ işe yaradığını öğrenecekti. İtalyanlar da bu olaydan sonra, kadirgalara saldırıyı göze almayacaklardı. Haliç etkili bir şekilde tarafsız hale getirilmişti.

Şafak söktü ve savaştan geriye kalanları aydınlattı. Birkaç kadirganın üstünden dumanlar yükseldiği halde, Osmanlı tarafı

önemli bir kayıp vermemişti. Ama Radu suda olması gerekenden daha çok gemi direği görüyordu.

Sonra bunların gemi direği olmadığını fark etti. Göğe yükselerek şafağı karşılayan bu tahta direkler, kazıklardı. Güneş her birini yavaş yavaş aydınlatırken, üstlerine geçirilmiş olan İtalyan denizciler ortaya çıktı. Radu ortadaki ve en yüksek kazıktaki adamın Coco olduğunu fark etti.

Etrafı Yeniçerilerle çevrili üstlerindeki tepede, beyaz sarıklı ve mor pelerinli biri at sırtında bekliyordu.

Radu karşısındaki manzaraya bir anlam veremedi. Osmanlılar savaşı kazanmıştı! Beklenmedik saldırıyı kararlılıkla püskürtmüşlerdi. Bunun şehre işkence etmekten başka bir nedeni yoktu. Anlamsızdı.

İnsana... acımasız geliyordu.

Endişeye kapılan Radu, adeta uyanık kalması onlara huzur verebilirmiş gibi bu cesetleri izlemeyi sürdürdü. Ya da kendisi huzur bulabilirmiş gibi. Bu manzara savaştan çok cinayete benziyordu. Üstelik sorumlusu da kendisiydi. Tam o sırada surların ilerisinde çıkan bir karmaşa, dikkatini kazıklardan ayırmasına neden oldu. Eğildiği anda, iyice hurdası çıkmış ilk Osmanlı mahkûmunun duvardan aşağı atıldığını gördü. Mahkûmun boynuna geçirilmiş olan halat gerildi ve adamın vücudu cansız bir şekilde havada asılı kaldı.

Radu bağırmaya fırsat bulamadan, bir mahkûm daha asıldı. Sonra bir tanesi daha. Bir tanesi daha. Radu dehşet içinde Osmanlı mahkûmlarının, Haliç boyunca gerçekleşen vahşete bir yanıt vermek üzere dehşetengiz bir duvar halısı gibi asılışını izledi.

Buna tahammül edemeyerek asılan adamlara doğru koştu. Birisinin buna bir son vermesi gerekiyordu. Mahkûmlara yaptıkları bu gaddarlık için onlardan hesap sorulmalıydı.

Ama sıralarını bekleyen Osmanlı mahkûmlarını görünce durdu. Adamlar dizlerinin üstüne çökmüştü; bazıları dua ediyor, bazıları ağlıyordu, bazıları da ikisini de yapamayacak kadar yaralı ve kanlar içindeydi. Arkalarındaysa Mehmet'in tam karşısında, uzun ve hareketsiz bir sütun gibi dikilmekte olan Konstantin duruyordu.

Radu yanılmıştı. Bu şehirde iyi yürekli kimse yoktu.

Ama şehrin dışında da yoktu.

*Nisan ortası*

Lada çadırından çıktığında, ateşinin çoktan yakıldığını ve üstünde bir tencere su kaynadığını gördü. Oana'yı Toma'nın malikânesindeki karargâhlarını idare etmesi için geride kalmaya zorlamıştı; bunun bir nedeni onun bunu iyi yapacağına güvenmesi, diğer nedeni de rezil durumda olan saçlarına kimsenin müdahale etmesini istememesiydi.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu Daciana'ya.

Daciana tencereyi işaret etti. “Seçenekleriniz açık çam ağacı çayı ya da açık çam ağacı çayı. Gerçekten de daha iyi erzaklar gerek size.”

“Ne demek istediğimi biliyorsun,” dedi Lada, elini yakacak kadar sıcak olan çam ağacı çayıyla dolu fincanını alıp. Çay gerçekten de Daciana'nın dediği gibi açık renkti. “Kırsal kesime neşeli birliğime katılmak isteyen herkesi iyilik olsun diye yanıma almak için gelmedim. Savaşabilecek adamları topluyorum ben. Hem arazilerin bakımsız kalmaması da önemli.”

“Arazileri neden bu kadar önemsiyorsunuz?”

“Çünkü onlar bana ait. Ürün vermeyen bir ülkenin prensi olmak istemiyorum. İnsanların karnının doyması gerek.”

Daciana güldü. “*Prens* mi olacaksınız?”

Lada ona aynı neşeyle yanıt vermedi. “Başka bir unvan yok. Voyvoda, yani Eflak Prensi olacağım. Bu toprakları da halkımın hak ettiği ülkeye dönüştüreğim.”

Daciana şiş karnı yüzünden güçlkle yere oturdu. “Pekâlâ. Savaşacak adamları topluyorsunuz ve hepimiz açlıktan ölmeyelim diye kadınları toprakları işlemeye bırakıyorsunuz. *Boyarları* ne yapacaksınız?”

Tam o sırada, yüzü tüysüz bir çocuk bu soruya yanıt verir gibi Toma Basarab’dan bir mektup getirdi.

Lada mektubu kaşlarını çatarak okudu. Nicolae yanına oturup mektubu görmeye çalıştı. “Ne diyor?”

“Pazarlık taktiklerimi onaylamıyor.” Lada’nın öfkesi çaydan bile fazla fokurduyordu. “Ayrıca, *boyarlarla* artık bu şekilde pazarlık etmeyeceğime dair garanti vermemi istiyor.”

Mektubu yere fırlatıp kalktı ve volta atmaya başladı. “Kim oluyor da bana ne yapacağımı söylüyor? Silviu’yu gördün! Topraklarını ve neler yaptığını gördün. Haklı değil miydim?”

Nicolae pes etmiş gibi mektubu alıp okudu. “Haksız olduğunu söylemiyorum. Ama... Belki de gelecekte karşılaşacağın *boyarlara* karşı daha dikkatli ve düşünceli olmalısın.”

“Neden?” dedi Daciana.

“Çünkü onlara ihtiyacımız var.”

Lada alaycı bir sesle güldü. “Onlara ihtiyacımız mı var? Kimsenin onlara ihtiyacı yok. Onlar topraklarımı kemiren ama ülkem için hiçbir şey yapmayan solucanlar!”

Nicolae acı çekiyormuş gibi bir ifadeye büründü. “Bir araya gelebilmemiz için gerekliler. Vergi topluyorlar. Çiftlikleri yöneti-

yorlar. Kendi ilçelerinde yaşayan adamları toplayıp birlikler oluşturuyorlar.”

Lada öne eğildi. “Söylesene Nicolae. Sence bunda başarılı olabiliyorlar mı?”

Nicolae gülümsedi. “Yollar hırsızlar yüzünden geçilemez durumda. Tarlalar ekilmemiş ya da bakımsız bırakılmış. İnsanlar açlıktan kırılırken, *boyarlar* besili ve varlıklı. Askeri destek vermemeye karar verdikleri takdirde –ki bu desteği asla vermezler– Prens’in askeri gücü de olmaz. Ama işin aslı şu ki bu ülke tam da böyle yönetiliyor. Onları nasıl daha iyi bir şekilde kullanabileceğini düşün. Onları daha iyi kontrol et. Ama onlar olmadan, tahta çıkamazsın.”

Lada tiksintiyle yerine oturdu. “Neden?”

“Zaten Toma Basarab’ı kullanıyorsun. Onun ne yaptığını bilen biri olduğuna güven.”

“Ona kesinlikle güvenmiyorum.”

Nicolae yara izini ovuşturdu. “Tahtı sana öylesine vereceğini mi sanıyordun? Müttefiklere ihtiyacın var. *Boyarlara* ihtiyacın var. Onları devre dışı bırakamazsın ve onlara ulaşmak için de Basarab’a ihtiyacın var.” Nicolae kolunu onun omzuna atıp kendisine doğru çekti. “İkiniz de köprüyü aşana dek, şeytanla anlaşma yap.”

“Şeytan ben miyim, onlar mı?”

Nicolae yine güldü ama yanıt vermedi.

Bogdan, Lada’nın diğer tarafına oturdu. Gözleri Nicolae’nin Lada’nın omzunda olan koluna takıldı. Lada’ya ekmeğinin iç kısmını teklif etti. Ekmeğin en yumuşak ve Lada’nın en çok sevdiği kısmı buydu. Kendisi ekmeğin kabuk kısmını bir teşekkür beklemeden aldı. Bunu da onun için yaptığı her şey gibi karşılık beklemeden yapmıştı. Her zamanki gibi.

Lada'nın aklına bir fikir geldi.

“Peki ya toprak alırsam... ve bunları Daciana'nın annesi gibi hak eden kişilere verirsem? Onların sadakatini kazanmaz mıyım? *Boyarlar* yüzyıllar boyu süregelen kan bağlarına dayanarak hak iddia ediyorlar. Topraklar onların doğuştan gelen hakları. Toprakları bize karşı olanların elinden *alırım*. Sonra da bunları Eflak'la ilgili vizyonu benimkine uyan kişilere veririm. Yaptığım iyilikten başka bir hak iddia edemezler ve hepsinin bana sadakat borcu olur.” Bogdan'ın onu onaylayan bakışlarını görünce gülümsedi. Yanakları keyifle kızaran Bogdan başını önüne eğdi.

“*Boyarların hepsini öldüremezsin,*” dedi Nicolae kendisine bir fincan çay alırken.

“Öyle mi diyorsun?”

Nicolae aniden başını kaldırıp gözlerini kıstı. “Onlar doğuştan hak ettiklerini kendileri istemiş değiller ki. Senin için hiçbir şey yapmadılar ve yapacaklarını da garanti edemezsin. O son domuzu öldürmekte haksız olduğunu düşünmüyorum ama ülkedeki bütün soyluları öldürmenin başa çıkmanın mümkün olmadığı etkileri olacaktır.” Lada yanıt vermeyince bıkkınlıkla ellerini iki yana açtı ve çayını döktü. “Bu kişiler, başka ülkelerdeki soylularla akraba. Buraya çok fazla dikkat ve öfke çekeceksin. Birileri buna karşılık verecektir. Hem bu insanların aileleri var. Nüfuzlu kişiler. Üstelik hepsi *insan*.”

Lada alevlere bakıp görüş alanını doldurmalarına izin verdi. “Elbette. Toma Basarab'ı dinleyip teklif edenlerin müttefikliği ni kabul edeceğim. Ama kimse kazanmadığı bir şeyi muhafaza edemez. Bu dediğim bütün Eflaklılar için geçerli.” Lada gözlerini kırıştırdı ve gözlerinin önünde ışık beneklerinin dans ettiğini fark etti. “Buna sen de dâhilsin Daciana. O yüzden tekrar soruyorum: Neden buradasın?”

“Çünkü bir hizmetçiniz yok.”

Nicolae alaycı bir tavırla güldü. “Yanılıyorsun. Lada bir leydi değil. O bir ejderha.”

Bogdan inler gibi öfkeli bir ses çıkardı. Lada gülüp hafifçe onun dizine vurdu. Sonra da Nicolae’ye bir avuç dolusu toprak ve kurumuş çam ağacı yaprağı fırlattı. “Fikrini soran olmadı.”

“Fikirlerim, izin ya da ödeme istemeden özgürce verdiğim armağanlardır.”

“O zaman armağanlarını başkalarına ver,” diye homurdandı Bogdan.

Lada elini salladı. “Nicolae haklı. Bir leydi hizmetçisine ihtiyacım yok çünkü ben bir leydi değilim. Bir askerim.”

Daciana bilmiş ve kendinden emin bir şekilde gülümsedi. “Çok doğru. Bir askerin adet izlerini yıkayarak giysilerinden çıkaracak vakti yoktur.”

Lada yanaklarının alev alev yandığını hissetti, Nicolae ve Bogdan’a değil, yere baktı. Gözünün ucuyla Daciana’nın şiş karnını gördü. Sonra aklına bir şey geldi.

Korkunç bir şey.

Lada ayağa kalktığı anda, neredeyse alevlerin içine düşecekti. Daciana’nın elini tuttu. “Benimle gel.” Kız cıyaklayıp ayağa kalkmaya çalıştı. Lada onu çekiştirerek kamptan uzaklaştırdı ve ağaçların arasına götürdü.

“Bana hamilelikten söz et. Nasıl oldu? Sen hamile olduğunu anlayana kadar, aradan ne kadar...” Lada bakışlarını kızın karnından ayırmayı başaramayıp eliyle onu işaret etti. “O şeyin içinde olduğunu anlayana kadar, aradan ne kadar zaman geçti?”

Daciana’nın koyu renkli gözleri hislerini ele vermedi. “Son kanamanız ne zamandı?”

Lada sırtını dönüp birkaç adım uzaklaştı. “Ben onu sormuyorum, sadece...”

“Ben ne aptalım ne de dedikoducu biri. En son kanamanız ne zamandı?”

“Haftalar oldu. Sekiz? Belki de dokuz hafta önceydi.” Son kanaması Hunyadi’den önce, Transilvanya dağlarında gerçekleştirdi. İç çamaşırlarını yıkayıp kurutmak için astığında donmuşlardı.

“Kanamalarınız düzenli mi olur?”

Lada başını salladı. “Hayır. Senede sadece birkaç kere.”

“Çok şanslısınız. Ben...” Daciana duraksayıp içine derin bir nefes çekti. “Benimkiler o kadar düzenliydi ki kanamalarımın ayın hallerini bile bilebilirdiniz. En son ne zaman bir erkek sizi tanıdı?”

Lada hızla ona dönüp hırladı. “Beni hiçbir erkek tanımaz.”

Daciana yine duygularını belli etmeden yanıt verdi. “Göğüslerinizin çoktan hassas ve şişmiş olması gerek. Mideniz bulanır. Hiç hissetmediğiniz kadar yorgun hissedersiniz.”

Lada rahatlayarak başını salladı ama aynı anda Daciana’nın varsayımlarını teyit ettiğini fark etti. Tabii ki teyit ediyordu. Aptalın tekiydi. Karanlıkta Mehmet’in yanına girmiş, onun tenini ve içine girdiğini hissetmişti...

Gözlerini yumdu çünkü bunu düşünmemek için çok uğraşmıştı. Bu anıları tekrar hatırlayınca, içinden onu öldürmek geçti. Ve canı yine onunla birlikte olmayı çekti.

Hangi dürtünün daha güçlü olduğuna karar veremedi.

“Kız kardeşim de sizin gibi.” Daciana havadan sudan söz ediyormuş gibi konuşmaya devam etti. “Nadiren kanaması olur. Ruhu sonsuza dek lanetlensin, *boyarımız* onu pek çok kere ziyaret ettiği halde, aramızda tek hamile kalmayan o oldu.” Yere tükürdü. “Şanslı olan oydu. Muhtemelen aynı şansa sahipsiniz.”

Lada hissettiği korkuyu, yutkunarak biraz gidermeye çalıştı. Ağzına kan ve safra tadı geldi. Daciana kampa geri dönmek üzere arkasını döndü.

“Benimle kalabilirsin,” dedi Lada.

Kız gülümsedi. “Biliyorum.”

“Kendini daha güvende hissedeceksen, adırımda uyuyabilirsin.”

“ok cmertsiniz. Ama ben Stefan’ın çadırında kalacağım.”

“yle mi?” Stefan’ın kadınlarla birlikte olduğunu hiç görmemişti. Ama adamlarının arasında bunu dikkat çekmeden yapabilecek tek kişi de oydu

Daciana’nın gülümsemesi sinsi bir hal aldı. “O henüz bunu bilmiyor.”

Lada güldü ve iki kadın birlikte geri döndüler. Daciana’nın çocukluğunda, ona kimsenin bir bıçak vermemiş olması hiç iyi olmamıştı. Lada onun en az kamptaki adamlar kadar dişli biri olduğundan emindi.



5-16 Mayıs

Radu surları tamir ederek daha fazla vakit harcamak istemediği için –surun büyük bir kısmı, iki tarafın da kayıp verdiği ama büyük bir değişimin yaşanmadığı önceki gün çökmüştü– şehirdeki bütün Türklerin konuşlandığı Orhan’ın kulesine gitti. En azından, oradaki Osmanlıları öldürmesine gerek olmayacaktı.

Radu muhafızlarla oturmak için durdu. İsimlerini bilmese bile, hepsini sima olarak tanıyordu. Bu adamlar şehre kendilerini adanmış, ama asla gerçek bir parçası olmayan dışlanmış kişilerdi. Herkes onlara karşı biraz güvensizlik hissediyordu.

“Çok az yiyecek var,” diye sızlandı İsmail isimli muhafız. “Yiyecek alacak para da yok. Orhan bizim için elinden geleni yapıyor ama kolay değil.”

Radu evet anlamında başını salladı. “Venedikliler dün kaçmaya çalıştılar. Giustiniani onları zor engelledi. Adamlar surlardaki vardiyalarına gitmiyor, ailelerine yiyecek bulmak için şehirde kalıyorlar.”

“Kuşatmalar böyledir. Yoksunluklar yüzünden ölüm gelir, içten içe bir çürüme gerçekleşir.” İsmail hüznle gülümsedi. “Ama

bu işten sağ salim kurtulabiliriz. Her şey eskisi gibi olabilir. Sokaklarda dolaşmayı ve sırf Türk olduğum için bana çamur fırlatılmasını çok özledim. Artık insanlar bizim Sultan'ın şehre giren adamları olduğumuzu düşünecekler diye dışarı da çıkamıyoruz.”

Radu geriye yaslanınca, üstünde oturduğu sandık ona itiraz eder gibi gıcırdadı. Sandığın içindeki bir şey gözüne takıldı: bir Osmanlı bayrağı vardı orada. Sandığın içinde, haberci gemi numarasında kullanılmamış olan bütün diğer bayraklar da duruyordu. Radu bayraklarla bir kardeşlik hissinin içine girdiğini fark etti. “Sen neden kaldın?” diye sordu. Mehmet kazanacak olursa, Orhan'ın adamlarının hepsi ölecekti. Mehmet başarısız olursa da şehirdeki dışlanmış kişiler olmaya devam edeceklerdi. Orhan asla Osmanlı tahtını alamayacaktı çünkü artık Mehmet'in vârisleri vardı. Orhan politik açıdan işe yaramaz bir konumdaydı.

İsmail düşünceli düşünceli çenesini ovuşturdu. “Orhan iyi bir adam. Bir piyon olarak yetişmiş ama bunun onu gaddar ya da kindar bir hale getirmesine asla izin vermemiş. Sultan için aynı şeyleri duymadım.” Omuzlarını silktiler. “Her halükârda kaderim her zaman bu şehirde yattı. Ya bu surların içinde ya da bunlara karşı savaşırken ölecektik. Saygı duyduğumuz bir adamın yanında kalmayı seçtik.”

Birkaç hafta önce olsaydı, Mehmet'i gaddarlıkla itham etti diye İsmail'e tokat atardı. Ama artık gözlerini her yumduğunda, korkunç meyveleri olan kazıklarla dolu bir orman görüyordu. Önlerinden çamurların arasından bir sıra atlı geçince, iki adam başlarını kaldırdı. Konstantin grubun tam ortasındaydı. Omuzları sarkıktı ve başı da önündeydi. Önceki gün surların orada olması, savunmacıların saldırıyı püskürtecek kadar savaşmasını sağlamıştı. Ama Radu onun baskıya dayanamayacak hale geldiğini görebiliyordu. Havada çamurlar uçuştu ve Konstantin'in atının vü-

cuduna yapıştı. Yanındaki askerler hemen dikkat kesilip suçluyu görmeye çalıştılar. Konstantin iç çekip başını salladı.

“Kâfir!” diye bağırdı birisi bir ara sokaktan. “Sen Tanrı’ya ihanet ettin diye çocuklarımız açlıktan ölüyor!”

Konstantin yana bakınca, Radu’yu gördü. Acı acı gülümsedi. “Çocuklarımız, şehirde kalan tek gümüşler Tanrı’nın kendisine ait olduğu için ölüyor,” dedi.

İmparator’un alayı geçip gittikten sonra Radu, İsmail’e veda etti. Cyprian’ın evine doğru yürürken, her yerde şehirde çekilmekte olan acıya dair işaretler gördü. Adamların surlarda ölmesini görmek ayrı, çocuklarının bitkin düşmüş, açlıktan gözleri donuklaşmış bir halde basamaklara oturuşunu izlemek ise tamamıyla ayrı bir şeydi. Galata’da yiyecek vardı ve hâlâ gündüzleri Konstantiniye’yle ticaret yapıyorlardı. Ama kimsenin parası yoksa, dünyanın bütün yiyecekleri erişilemez olurdu.

Konstantin’in sözleri Radu’nun peşinden gelip onu rahatsız etti. *Şehirde kalan tek gümüşler Tanrı’nın kendisine ait.* Radu bir kuşatmanın sona ermesini zorlamak için hiçbir şey yapamazdı. Ama belki de kuşatma sırasında yaşanan acıları bir parça dindirebilirdi. Yiyecek deposunu sabote ederek, bu acıların yaşanmasına kendisi sebep olmuştu. Belki de hâlâ kendi ruhunu rahatlatacak bir şeyler yapabilirdi.

Radu yeni bir enerjiyle içeri daldığında Cyprian ve Nazire oturma odasındaydı.

“Neden bu kadar mutlusun?” dedi Cyprian.

“Gümüşler kiliselerde, değil mi?”

Cyprian evet anlamına başını salladı. “Tabak koleksiyonları onlardan yapılıyor.”

“Tabaklar da yoksullara para toplamak için kullanılıyor. Ben-
ce o tabakları toplayıp yoksullar için para bulmalıyız. Tanrı’nın

bu tür bir girişimi onaylayacağından eminim.” Radu iki Tanrı’nın da –Hıristiyan Tanrı’sının ya da gerçek Tanrı’nın– kime yapılırsa yapılsın, iyiliklere karşı çıkacağını düşünemiyordu. Ne de olsa İslam’ın temel unsurlarından biri buydu. Şehre geldiğinden beri hiçbir şey konusunda bu kadar mutlu hissetmemişti.

Cyprian başını salladı. “Amcam kötü şöhreti yüzünden, kiliselerden hiçbir şey alamaz. Oralarda ibadet etmesine bile zor izin veriyorlar. Kutsal gümüşleri de talep etmeye başlarsa, şehirde isyan çıkar.”

Radu muzip bir ifadeyle gülümsedi ve kalkmasına yardım etmek için elini Nazire’ye uzattı. “Amcan ne bir şey talep edecek ne de alacak. Dökümhaneleri iyi bilirim.”

Cyprian dudaklarını ısırды ve gri gözlerinde neşeli bir ifade belirdi. “Kraliyet paralarını nerede yaptıklarını biliyorum. Son zamanlarda pek kullanılmadı.”

“Kilit açmakta çok usta olan birini tanıyorum.”

Nazire güldü ve siyah bir şal alıp başını örttü. “Birileri bu neşeli hırsız grubumuzu görür diye, kiliselerde temizlik yapan birini de ben tanıyorum.”

Aptalcaydı ama surlarda savaşmak ya da kendisinden nefret etmek dışında bir şey yapacak olmak, çok güzel bir histi. Radu sokaklarda resmen seke seke ilerledi. Nazire bir yanında, Cyprian diğer yanındaydı ve gece diğer geceler kadar hoştu. Cyprian’ın evinin yakınlarında, loş ve kullanılmayan bir kilise buldular. Nazire elindeki kovayı havaya kaldırdı ve bir an önce işini yapıp bitirmek istiyormuş gibi ayağını sabırsızlıkla yere vurdu. Kova, gayet uygun bir şekilde Radu’nun kilidi açışını gizledi. Kapı bir klik sesiyle açılınca, ayak uçlarına basarak içeri girdiler. Radu kiliseleri en çok karanlık olduklarında severdi. Pahalı ve gösterişli süslemeler bel-

li belirsizleşir, içerideki sessizlik tüm ayinlerden daha kutsal hale gelirdi.

Cyprian kendinden emin bir şekilde sunağa gitti ve bir tabak çıkarıp zafer kazanmış gibi havaya kaldırdı. Nazire bunu kovasının içine tıktı ve üstünü paçavralarla örttü.

Üç saat içinde birkaç kiliseyi soydular. Nazire'nin kovası neredeyse dolmuştu. Radu artık yürüyemeyecek kadar yorulmuştu ama o ve Cyprian karanlıkta el yordamıyla tabak bulma çabaları akıllarına geldikçe gülüp duruyorlardı. Cyprian kiliselerden birinde bir sıraya takıldı ve bacakları dümdüz havada kalacak bir şekilde arka arkaya sıranın üzerine düştü. Radu kendisini tuttu, eğildi ve yakalanmalarına neden olacak kadar yüksek sesle gülmeye çalıştı. Cyprian hemen ayağa fırlamak yerine düştüğü yerde kaldı, Radu'nun gözlerinden yaşlar akana dek bacaklarını havada sallamayı sürdürdü.

Onuncu kiliseyi de soyduktan sonra, tek bir yere daha gitmeye karar verdiler. Sesi sisten boğuklaşmış olan şehir gibi, onlar da kahkahalarını gizlemeye çalışarak sokaklara girip çıktılar. Radu sarhoş olmanın nasıl bir şey olduğunu bilmiyordu ama buna benzer bir his olduğunu tahmin ediyordu.

Tam o sırada bir kadın "O bana lazım!" diye bağırdı. İrkilerek durdular. İki kadın bir kovayı çekiştiriyorlardı. Her ikisinin de bacaklarına sarılmış, eteklerini çekiştiren ve ağlayan bir, iki çocuğu vardı. "Çocuklarım açlıktan ölmek üzere!" diye bağırdı kadınlardan biri.

"Hepimiz açlıktan ölmek üzereyiz!" dedi bir adam, iki kadının arasına girerek. Kadınlardan biri çamurlu sokağa düştü ve çocuğunun da düşmesine neden oldu. Diğer kadın kovayı kapmaya çalıştı ama adam ondan önce davrandı.

“Onu bana ver,” diye yalvardı kadın; küçük çocuğunu kucağına alıp çaresizliğinin kanıtı olarak önünde tuttu.

“Benim de aç çocuklarım var.”

Cyprian ve Radu öne çıktılar; ne yapacaklarından emin değillerdi ama bir şey yapmaları gerektiğini biliyorlardı. “Senin surlarda olman gerekirdi,” dedi Cyprian adama.

Adamın yüzünde çirkin ve acımasız bir ifade belirdi. “Bu yiyecekleri siz alıp götürün diye mi? Ailemin karnı doyduğu zaman surlara geri gideceğim.” Adam ikisinin arasından geçerken neredeyse Nazire’yi yere düşürecekti. Yiyeceklerini çaldığı kadınlara dönüp bakmadı bile. Ayakta duran kadın çocuğunu kucağından indirmeden öfkeli adımlarla uzaklaştı, diğer çocuk da hızla onun peşinden gitti.

Radu yerdeki kadına yardım etmek için elini uzattı. Kadın onun elini tutup kalktı, eteğini silkeledi ve temiz bir ucuyla çocuğunun yüzünü sildi.

“Galata’ya gitmelisin,” dedi Radu, elinden geldiğince nazik bir sesle. “Orada hem daha çok yiyecek var hem de çocukların daha güvende olurlar.”

“Tanrı bizi korur,” dedi kadın. Radu bunun kulağa bir dua gibi mi yoksa bir lanet okuma gibi mi geldiğini bilemedi.

“Ama Tanrı karnınızı doyurmuyor.”

Kadın dehşet içinde ona baktı, çocuğunu etekleriyle sarmalayıp Radu’nun dine karşı yaptığı bu saygısızlık bulaşıcıymış gibi hızla oradan uzaklaştı.

Kadın adeta mutluluklarını da alıp gitmişti. Ama en azından, o gece kayda değer bir şey yaptıklarını biliyorlardı. Gerekli olan bir şey yapmışlardı. “Bir tane daha,” dedi Cyprian yorgun argın. Yolu işaret etti. “Hodegetria’nın bulunduğu manastıra gidelim.”

“Nedir o?” diye sordu Nazire, ikisinin de koluna girerek. Onun ortalarında olması doğru gelmiyordu. Denge bozuluyordu sanki. Radu ikisinin arasında olmayı tercih ederdi. Ama artık ağırlaşmış olan kovayı kendisi taşıyordu.

“Hodegetria şehirdeki en kutsal ikonadır,” dedi Cyprian. “Meryem Ana’nın yanında çocuk İsa’yla birlikte resmedildiği tablodur. Havari Lukka tarafından Kutsal Topraklar’dan getirildiği söylenir. Bunu zaman zaman koruma sağlasın diye surlarda dolaştırırlar ama keşişler amcamın Katoliklerle ilişki kurmasından beri, onu ceza olarak saklıyorlar.”

“Gerçekten de bir tablonun onları kurtarabileceğini mi düşünüyorlar?” diye sordu Nazire ama sesi onları eleştiriymiş gibi değildi, bunu sırf meraktan sormuştu. Radu onun sözcük seçimlerine yüzünü buruşturdu –*biz yerine onlar* demişti– ama Cyprian bunu fark etmedi. Şükür ki, Cyprian’ın yanında fazla rahat olan tek kişi Radu değildi.

“Daha önceden şehri kurtardığı söyleniyor,” dedi Cyprian.

“Sen buna inanıyor musun?” diye sordu Nazire.

Cyprian alçak bir bulutun ve asla tam olarak dağılmayan bir duman örtüsünün altından bakan yıldızlara baktı. “Meryem Ana’nın onun bir tablosunu korumamız yerine, kendi başımızın çaresine bakmamızı tercih edeceğine inanıyorum. İşte o yüzden de şimdi ikinizin gizlice içeri girip bulabildiğiniz gümüşleri almanız için muhafızı oyalayacağım.” Abartılı bir şekilde eğildi, keyifli ruh haline geri dönmeye çalıştı ve manastırın köşesine doğru gitti.

Radu ufak bir dış kapıya yaslanıp kilidi elinden geldiğince hızlı bir şekilde açtı. Zifiri karanlık arka koridordan içeri girdiler. Yollarını duvarları yoklayarak bulup bir başka kapıya vardılar. Kapı kilitliydi.

“İşte bu harika,” diye fısıldadı Nazire.

Radu bu kilidi de açtı. İçerideki tütsü dumanlarıyla birleşmiş olan koku burnunu yaktı. Radu penceresiz odada bir mum yakmaya cesaret etti. Mum yanınca, Meryem Ana tablosu karşılarında belirdi. Neredeyse Radu kadar uzun olan bu ikona, taşıma sopaları olan bir tahtanın üzerine yerleştirilmişti.

“Ne yazık ki bunu eritemeyiz,” dedi Nazire düşünceli bir tavırla, tablonun kalın altın çerçevesine bakarak. Radu gümüşleri aramaya koyuldu. Birkaç tane ufak parça buldu ve bunları cebine soktu. Nazire olduğu yerde kalıp ikonaya bakmaya devam etti.

“Bence bu Konstantiniye’nin sorunu,” dedi. “Onları kurtarması için birbirlerine değil, bir tabloya güveniyorlar. Öteki dünyada ruhları ne olacak diye tartışıp çekişirken, bu dünyadaki muhtaç insanları aç bırakıyorlar. Bu şehrin ölüyor olmasına şaşmamak gerek.”

Radu elini onun omzuna koydu. “Buradan alabileceğimiz şeyleri aldık. Artık gidelim.”

Nazire kıpırdamadı. Gözleri dolu dolu olmuş, mum ışığında parıldıyordu. “Onlardan nefret ediyorum. Bu şehirdeki herkesten nefret ediyorum. Onların arasında dolaşıyorum, onlarla konuşuyorum ve bunun hayaletlerle konuşmak gibi olduğunu hissediyorum. Her gün yas kıyafetleri giymek geliyor içimden.” Ağlamaya başlamıştı. Kovanın içindeki kavanozlardan birine uzanıp içindeki gres yağını avuçladı.

Nazire bunu ikonaya atamadan, Radu onun elini tuttu. “Hayır,” dedi alçak sesle.

“Onu yakmalıyız. Onları cezalandırmalıyız.”

“Yeteri kadar ceza çekiyorlar.”

“Ablan olsa, morallerini bozmak için bunu yakardı.”

“Ablam bundan çok daha fazlasını yapardı.” Radu gülümseyerek Lada onun yerinde olsaydı ne yapardı diye düşündü. Şehirde-

ki hiçbir şey güvende olmazdı. “Ama Cyprian dışarıda. O bizim yaptığımızı anlar.”

Nazire burnunu çekerek evet der gibi başını salladı. Ellerini tahtanın taşıma sopalarına sürüp yağdan kurtulmaya çalıştı. “Özür dilerim. Fatima’yı o kadar çok özleyorum ki ruhum buz tutmuş gibi hissediyorum. Hem bu insanları umursamamamız gerektiğini hatırlamak da zor. Buraya geldiğimizde, bunun bir sorun olmayacağından gayet emindim. Ben... onların acı çekmesini istedim. Çöktüklerini görmek istedim.”

Radu daha önceden onun hiç öyle konuştuğunu duymamıştı. “İslam’ı korumak için mi?”

“İntikam almak için,” diye fısıldadı Nazire. “Fatima için. Ailesi o çok küçükken haçlılar tarafından katledilmiş. Korkunç şeyler yapmışlar. Bana hâlâ anlatamadığı şeyler. Evet, daha fazla haçlı seferinin yapılmaması için Konstantiniye’nin bizim olmasını istedim. Ama bunu onları cezalandırmak için de istedim.” Şalının bir ucuyla gözlerini sildi. “Mantıklı olmadığını biliyorum. Buradaki hiç kimse Fatima’nın başına gelenlerden sorumlu değil. Ama Haçlıların bize karşı hissettikleri sebepsiz nefret, İslam’ı şeytan gibi göstermeleri... Buradakilerin bunları yapmasının arkasında işte bu nedenler var. Buraya kalbimde bu kadar nefretle gelmem kötü bir fikirdi. Nefret hepimizi canavarlara dönüştürüyor.”

Radu onu kendisine çekip sıkı sıkı sarıldı. “Sen asla bir canavar olamazsın,” dedi, Meryem Ana kasvetli bir edayla oğluna bakarken. Yüzü ne duygularını ele veriyordu ne de yargılama ya da şefkat izleri taşıyordu.

“Ben hâlâ doğru şeyi yaptığımızı düşünüyorum.” Nazire şalını düzeltti. “Kalbimi de Allah’a göre yönlendirmeye çalışıyorum.”

Radu başını sallayıp elini tuttu. Birlikte manastırdan çıktılar.

Cyprian onları dışarıda karşıladı. “Dökümhane uzakta değil. Orada kimsecikler yoktur.”

Oraya vardıklarında dökümhanenin ocakları soğuktu. Onları metalleri eritebilecek sıcaklığa getirmeleri biraz vakit alacaktı. Nazire eve gidip uyumak için müsaade istedi.

Radu artık onun hüznünü bir cüppe gibi üstüne geçirdiğini görebiliyordu. Nazire öylesine bir neşeyle gülümsüyordu ki onu çepeçevre saran hüznü gözden kaçırmak çok kolaydı. Keşke Radu bu kederi ondan alabilseydi. Ama o şehirden ayrılmanın ve Fatima’ya kavuşmasının onu iyileştirmeye başlayacak olan şey olduğunu biliyordu.

Ocağı yakarlarken, Cyprian para kalıplarını bulup getirdi.

“Babam bana ailem için asla para kazanamayacağımı söylemişti. Keşke şu anda beni görebilseydi.”

“Benim babam bir değerim olup olmadığını düşünecek kadar beni düşünmezdi.”

“Anlaşılan benden daha piçmiş.”

Radu güldü ve mükâfat olarak Cyprian’ın o çok değerli olan gerçek gülümsemelerinden biriyle karşılaştı. Ateşi sırayla karıştırdılar. Cyprian ona yaklaşıp arkasından alevleri izledi. Yıkandığı için artık surlar gibi kokmuyordu. Güneşte kurutulmuş giysiler ve denizden gelen bir esinti gibi kokuyordu. Radu içine o kadar derin derin nefes çekti ki başının döndüğünü hissetti.

“Bu işte çok başarılısın,” dedi Cyprian. Nefesi onun kulağını gıdıkladı. Radu normalde bu iltifatı duyunca kızarırdı –kötü geçen çocukluğundan sonra, birilerinin ona iltifat etmesini ekmek bekleyen aç bir adam gibi bekliyordu– ama içerisi o kadar sıcak olmuştu ki yüzü zaten kıpkırmızıydı. Çok geçmeden içerisi boğucu bir hale geldi. Cyprian üstündeki giysileri, hatta son olarak fanilasını bile çıkardı. *İçerisi gerçekten de insanı bunaltacak ka-*

dar sıcak, diye düşündü Radu, Cyprian'dan başka her yere bakarak. Ateş yeteri kadar ısınınca, gümüş parçalarını teker teker içine attılar ve erimiş metali topladılar. Elde ettikleri paralar kaba ve gerçek paraya kıyasla kalitesiz gözüküyordu. Ama o sıralarda kimsenin bunları yakından inceleyeceği yoktu.

Cyprian yere serildi ve kollarını başının arkasına koydu. Radu ona bakmadı.

Ta ki gözleri ona takılana dek.

Cyprian ince uzun ve geniş omuzluydu. Radu'nun bakışları gövdesinin kaburgalarından pantolonunun beline doğru uzandığı noktaya takıldı.

Hayır. Yorgundu ve bu gördüğü... bir şeydi. Gördüklerinin hepsi bir *şeydi*. Bunun ne olduğunu bilemiyor, düzgün bir düşünce oluşturamıyordu. Cyprian'a bakınca, aklına onun orada olduğunu fark etmeyen Mehmet'i yatak odasında gördüğü gece gelmişti. Radu sanki o anda Mehmet'e ihanet ediyormuş gibi ani bir suçluluk hissine kapıldı. Edirne'de ne kadar mutsuz olduğunu düşününce içinden gülmek geldi. Onları birbirinden ayıran surların yarattığı karmakarışık duygular ve sorular yerine, Mehmet'e biraz daha yakın olmak için her şeyini verebilirdi.

Ama burada olmanın ona neye mal olduğunu bilmesine rağmen, o gece pes etmek niyetinde olmadığını hissetti.

Yine de bunları düşündükten sonra bakışlarını masadan ayırmadı. Cyprian onu ona bakarken yakalarsa, ne tepki verirdi? Radu onun nasıl bir tepki vermesini isterdi? Radu dikkatini paralara çevirdi. "Bunları amcana nasıl açıklayacaksın?"

"Benimle evlenmek isteyen bir kocakarının çeyizi olduğunu söyleyeceğim."

"Gömülü bir hazine bulduğunu söyleyen daha inandırıcı olurdu."

“Yaşı ilerlemiş kadınlar beni çok çekici buluyorlar. Anlarsın ya, gözlerimi. Gözlerime bakmaya doyamıyorlar.”

Radu da nihayet kendi gömleğini çıkardı çünkü oda giderek ısınıyordu. Cyprian’a bakmamak için elinden geleni yaptı. Ara ara başarılı da oldu. Bu arada, masanın diğer tarafında kalmaya özen gösterdi ve masanın ikisinin arasında olmasına sevindi. Ayrıca, vücudunun birtakım duyguların orada olmaması gerektiğini kabul etmediğini gizleyebilecek kadar kalın bir pantolon giymiş olduğuna da memnundu.

Vücutlar insana ihanet edebilirlerdi.

*Nisan ortası*

“**D**orin’e ihtiyacımız var,” dedi Toma. Atının üstünde dimdik ve asil bir şekilde oturuyordu. “Hem o bir Basarab.”

Lada geldikleri yönü işaret etti. “Ama o bize saldırdı!” Dorin Basarab’ın ormanının kenarında, pek az silahları olan ve fena halde korkmuş üç düzine kadar çiftçi tarafından saldırıya uğramışlardı. İyi eğitilmiş on asker arkalarına geçmiş ve onları savaşmaya zorlamıştı. Lada daha ağzını açmaya fırsat bulamadan, çiftçilerden biri ona bir ok fırlatmıştı. Bogdan adamı hemen doğramış, sonra arkasındaki adama geçmişti. Onları kanlar ve çığlıklar arasında haklaması sadece bir iki dakikasını almıştı. Hem Lada’nın zamanı hem de çiftçilerin canı heba olmuştu.

Toma bunları umursamadı. Hafifçe gülümseyip karşılarındaki malikâneyi beğeniyle süzdü. “Dorin bize destek vermeye razı gelecek. Bundan başka bir *olayla* da karşılaşmayacağız.” Dikkatle Lada’ya baktı. “Sen tahta geçtiğinde Silviu’nun topraklarını teklif ederek onu yatıştıracağım.”

“Olmaz. Ben o toprakları başkasına verdim bile.”

Toma güldü. “Köylü bir kadına mı? Evet, bunu duydum. Çok

komikti. Lütfen, toprak paylaştırma işini bana bırak. Hatta burada adamlarınla birlikte kalman en iyisi olacak. Her şeyi ben hallederim.”

Toma peşinden gelen adamlarıyla birlikte uzaklaştı. Lada yayın ucuna yerleştirilmiş bir ok gerginliğiyle onun gidişini izledi.

Nicolae gelip onun kolunu tuttu.

“Ne var?” dedi Lada aksi bir tavırla.

Nicolae başıyla arkalarını işaret etti. Lada oraya bakınca köylülerin yan yana dizildiklerini gördü. Bir sıra çok öfkeli çiftçiydi bunlar. Adamlar onun üstüne doğru gelmediler –muhtemelen Lada’nın arkasındaki atlı askerlerden ekinmişlerdi– ama ellerinde olsa, onu ldreceklerinden hiç kuşkusu yoktu.

“Yetkili kim?” diye sordu atıyla önlerine geçerek.

“Erkek kardeşim,” dedi adamlardan biri homurdanır gibi.

“O nerede?”

“Arkadaki tarlada öldü.”

Lada atını durdurup adamın uzun ve gaga biçimli burnuna baktı. “Bunun benim suçum olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Kılılarınız kanlı.”

Lada kılıcını çekti. Kılıcı güzelce parlatılmıştı. “Benim kılıcım temiz. Benim kılıcım erkek kardeşlerini ve kuzenlerini arkadan vurup onları hazır olmadıkları bir savaşa itmedi. Benim kılıcım boyunlarınızın üzerinde sallanıp sizi hayatınızı umursamayan bir adama hizmet etmeye zorlamadı. Benim kılıcım, *boyarınızın* muhafızları tarafından oğullarınızın ve arkadaşlarınızın gerektiği zaman kaçmalarını önlemek için kullanılmadı.”

Nicolae hafifçe ksrd. “Belki de en iyi taktik, onları bizimle birlikte savaşmaya teşvik etmek değildir,” diye mırıldandı.

Lada tiksintiyle ve öfkeyle atını çevirdi. “Târgovişte’ye gidiyoruz. Bize katılın,” dedi.

Adam yana doğru bakarak sakalını sıvazladı. “Bir leydinin kılıç tutması doğru değil.”

Lada adamı öldürmenin kötü bir örnek olacağını biliyordu. Bunu bildiği halde, kılıcı adama yaklaştırdı.

“Bunu neden yapacaktınız?” diye sordu beyaz sakallı ve ince telli saçları başının üstünde bir bulut oluşturan yaşlı bir adam. Konuşurken çenesinin altındaki gevşek deriler sallanıyordu. “Siz gelmeden önce gayet iyiydik. Târgovişte’den bir sorun gelmesini istemiyoruz.”

Lada diğer adamı öldürmekten vazgeçip ona döndü. “Zaten Târgovişte sizi asla umursamadı. Onun umurunda bile değil. Hayatınızı, ailelerinizi ya da iyiliğinizi zerre kadar umursamıyor. Prens bugüne kadar size ne verdi?”

Yaşlı adam ince omuzlarını silkti. “Hiçbir şey.”

“Hiçbir şeye sahip olmamaktan memnunsanız, derhal buradan kaçın ve hizmet edecek başka bir *boyar* bulun. Dorin Basarab benim yanımda olacak. Ben tahta geçtiğimde, unvanı ne olursa olsun, bana yardımcı olan herkesi hatırlayacağım.”

“Prens mi olmak istiyorsun?” diye sordu ilk adam. Artık öfkeli değildi. Kafası karışmıştı. Lada onun öfkeli olmasını tercih ederdi.

“Prens *olacağım*.”

“Hangi ailedensiniz? Ailede erkek çocuklar kalmadı mı?”

Lada hangi soydan geldiğini söylemek için ağzını açtı. Ama sonra vazgeçti. Ailesi yüzünden tahtı hak etmiyordu. Babası yüzünden. Çünkü erkek kardeşi tahtı kabul etmemişti. Yaptığı her şeyi, kendisi ya da aile ismi için değil, Eflak için yapıyordu. Tah-tı kazanacak ve onu *hak* edecekti. “Ben Lada Dracul ve Prens *olacağım*.” Sesini alçaltıp adama eğildi ve çekilmiş kılıçların çıkardığına benzer bir ses çıkararak konuştu. “Bundan şüphe mi ediyorsun?”

Adam sendeleyerek geriledi ve nihayet Lada'nın yüzündeki gerçeği gördü. O bir leydi değildi. Bir ejderhaydı ve tüm ülke bunun sonu gelmeden öğrenecekti.

“Ya başarısız olursanız?” dedi yaşlı adam.

“O durumda, sizler bundan daha kötü durumda olmazsınız. *Boyarınız* sürüne sürüne geri gelir. Bunu her zaman başarır. Ama başarılı olursam –ki başarılı olacağım– *sizi* hatırlayacağım. Anladınız mı?”

Adamlar evet der gibi başlarını salladılar ama bazıları bunu istemeyerek yapıyor gibiydi. Yaşlı adam dişsiz ağzını göstererek gülümsedi. “Bence aklınızı yitirmişsiniz. Ama bu teklife hayır demeyeceğim.” Lada'nın önünde eğildi.

Lada adamların başlarının üstünden ufka baktı. Adamların üzerinde yarattığı etki, atıyla hızla yanlarına gelen Toma'nın bir adamı yüzünden silindi. “Lordum malikânenin arkasına kamp kurabileceğinizi söyledi. İsterseniz akşam yemeğine onlara katılabilirsiniz.”

Lada bunu istemiyordu. Çenesini sıkıp yine de tamam der gibi başını salladı.



16–24 Mayıs

Mayıs ayı doruk noktasını aşıp hazirana doğru ilerlemeye başladığında, kuşatma hâlâ bitmemişti. Radu'nun bitkinlikle geçirdiği günleri sadece dehşet verici, kızıl patlamalar bölüyordu. O sıralarda her şey kirliydi: tozlar, bulutlar ve ruhu.

Dökümhanedeki geceden sonra, Cyprian'la karşılaşmamak için yine elinden geleni yapmaya başlamıştı. Nazire'nin bağlantı kurdukları arasında işe yarayan pek az kişi kalmıştı. Helen'in kazığa geçirilen zavallı Coco'yla ilişkilendirilip gözden düşmesinden ve dışlanmasından sonra Nazire de aynı akıbete uğramıştı. Zamanının büyük bir kısmını yiyecek bulmaya çalışarak ve bunları yoksullara götürerek geçiriyordu. Radu yiyecekleri onlara dağıtmanın ne işe yaradığını ona hiç sormamıştı. İyilik yapmak bazen insanın ruhunu suçluluk hissiyle kaplasa da, bunu yapma ihtiyacının nasıl bir şey olduğunu biliyordu. Affedilme arzusunun nasıl bir şey olduğunu da biliyordu.

Radu uyumak için eve gittiğinde, o ve Nazire birbirlerine dokunmadan ve konuşmadan yan yana yatıyorlardı. Yan yanaydılar ama birlikteyken bile yalnızlardı. Radu'nun bitmek tükenmek

bilmeyen o duman denizinde kesinlikle görmek istediği tek şey, Nazire'nin oradan sağ olarak çıkmasıydı. Bundan başka her şey için pazarlık edebilirdi.

19 Mayıs günü, kiliselerin çanları bir kez daha surların artık aşına olduğu bir şekilde çaldı. *Panik!* diyorlardı. *lm!* diyorlardı. *Yıkım!* diyorlardı. Artık ibadet araçları değil, felaket habercileri olmuşlardı.

Radu, Ayasofya'nın önünden geçerken birinin gömleğini sert bir şekilde çekmesiyle irkildi. Arkasını dönünce Amal'ı gördü. "Ona ileteneğim bir haber yok," dedi.

Amal başını salladı. "Onun size bir mesajı var."

Radu'nun yorgun kalbi hızla atmaya başladı. Mehmet! Onun Mehmet'i. "Evet?"

"Bugün surlardan uzak durmanızı söyledi. Başka bir yer bulacakmışsınız."

Radu sevinçle gülsün m yoksa rahatlayıp ağlasın mı bilemedi. Mehmet onu hatırlamıştı ve güvende olup olmadığını umursuyordu. "Neden?"

Amal omuzlarını silkti. "Mesaj böyle."

"Ona teşekkür ettiğimi ilet. Ona..." *Onu zlediğimi söyle. Her şeyin eskisi gibi olmasını dilediğimi söyle. Ama yle olmayacağından ölesiye korktuğumu söyle. Her şey eskisi gibi olsa bile, bununla tatmin olup olmayacağı mı bilemediğimi söyle.* "Ona düşüncelerimin ve dualarımın onunla birlikte olduğunu söyle."

Amal tamam anlamında başını salladı ve dileniyormuş gibi avcunu açtı. Radu cebinden bir madeni para çıkarıp çocuğun avcuna bıraktı.

Eve geri dönerken en azından Nazire'ye Mehmet'in onları düşündüğünü ve bir uyarı yolladığını söyleyebileceği için mutlu hissetti. Ama sonra, Cyprian'ın çoktan surlarda olduğunu hatırladı.

Mehmet'in bir mesaj yollama riskine gireceđi kadar tehlikeli olduđunu dűşündűđű surlardaydı Cyprian.

Radu eve gidebilirdi. Bekleyip neler olacađını gűrebilirdi. Pencerenin űnűne geçip Cyprian'ı bekleyebilirdi. Ama Cyprian geri dűnmeyecek olursa...

Surlara dođru kořmaya bařladı. Onu oradan uzaklařtırmak için bir neden, bir bahane dűřűnecekti. Bunun neden riske deđer olduđunu sorgulamadı. Sadece bunu yapması gerektiđini biliyordu.

Ama oraya vardığında řok içinde kalakaldı. Surların űteki tarafında *kuleler* vardı. Tahtadan yapılmış olan bu kuleler, alevlerden ve oklardan korunsunlar diye metal levhalarla ve kűselelerle kaplanmıştı. Alt kısımlarında kocaman tekerlekler vardı. űstelik şehre doğru gidiyorlardı.

Mehmet'in kuleleri nerede gizlediđini bilemedi. Radu'nun çevresindeki kimse bunların nereden geldiđini ya da ne zaman belirlediđini bilmiyordu. Ama kuleler amaçlarına çoktan ulařmıřlardı. İkiisi birden űne dođru ilerlerken, içlerindeki zırlı adamlar hendeđe toprak ve tařlar atmaya bařladılar. Ađır ađır ama kesin bir řekilde surların űnűndeki koruyucu hendeđi dolduruyorlardı.

Radu bir sıra okçunun yanından hızla geçip çaresizlik içinde Cyprian'ı aramaya koyuldu. Mehmet oraya gitmemesini sűylemiřti ve bunun nedenini gűrebiliyordu. Surlar o gűn yıkılacaktı.

Okçular alevli oklar fırlatıyorlardı ama bunlar kulelerin korunaklı yűzeyine çarpıp hasar veremedenden sekip yere dűřűyordu. Kűűk topların ateři de fayda etmiyor ve kuleler kararlılıkla ilerliyorlardı. Giustiniani adamların arasından geçerek surların orta kısmına, Radu'nun varillerin arkasına űmeldiđi yerden birkaç adım űteye gitti. Surlara sűrekli olarak oklar akıyor, dűzenli bir karřılık verilmesini engelliyordu.

“Ne biçim yeni bir cehennem bu?” dedi Giustiniani varillerin

arasından bakarak. Radu'yu görünce sürünerek onun yanına gitti ve kuleleri işaret etti. "Bunlara sahip olduğunu biliyor muydun?"

Radu başını iki yana salladı, sırtını varillere dayadı ve kulelere bir türlü bakamadı.

Mehmet'e karşı önceden hissettiği tüm öfke dinmiş, Mehmet'in mesajının sağladığı zırha çarpan bir ok gibi sekmişti. Mehmet'in onu koruması ve ona güvenmesi, iki ayrı şeydi. Kulelerin bu işin başından beri inşa ediliyor olmalıydılar. Mehmet ona bu konuda hiçbir şey söylememişti. Bu da iki şeyden biri anlamına gelirdi: Ya Mehmet ona *güvenmiyordu* ya da kasıtlı olarak ondan bilgi gizlemişti çünkü ilk başından beri Radu'yu şehre sokmanın bir yolunu arıyordu ve Radu'nun yakalanıp işkence göreceğini düşünmüştü. Ama Mehmet'in mesajının sağladığı tüm korumaya rağmen, iki seçenek de Radu'nun yıpranmış kalbini kırdı. Karanlık çöktüğünde, hendek iki kulenin üstünden geçebileceği kadar dolmuştu. Kulelerin ilerleyişi güneşin hareketleri gibi ağır ve kaçınılmazdı. Herkesin görebildiği kadarıyla, kulelerin altındaki adamlar bunları yavaş yavaş iterek ilerletiyorlardı. Kulelerden yağın ok yağmuru da durmamıştı. Hiçbir karşı saldırı yapılamıyordu ve kulelere yaklaşmak mümkün değildi. Kuleler işkence eder gibi yavaş yavaş şehrin sonunu getirmek için ilerliyordu. Radu hâlâ Cyprian'ı bulamamıştı. Bu noktada, oradan çekip gidemezdi çünkü arkadaşını bulamamıştı. İnsanlar onun oradan kaçtığını düşünebilirlerdi. Tam o sırada tepesine kadar dolu bir el arabasını çeken bir atlı surların arasındaki boşluğa yanaştı.

"Giustiniani!"

Cyprian'dı bu. Radu birden canlandı. Şehir çökmek üzereydi ama Cyprian gelmişti! Radu onu oradan uzaklaştırabilir, ikisi Nazire'yi alıp kaçabilirlerdi. Radu yere çömelip surların yanından merdivene koştu ve aşağı indi.

Oklar etrafına yağarken, Cyprian arabanın içine girip bir varili yuvarlayarak yere düşürdü. Radu yerde duran bir kalkanı alıp öne atıldı, Cyprian'ın yanına tırmandı ve o işini yaparken onu korudu. "Gitmemiz gerek!" diye bağırdı ona.

"Bitirmek üzereyim!" Başlarının üstündeki kalkana bir ok isabet etti. Cyprian durdu ve Radu'ya tüm yüzünü değiştiren bir gülümsemeyle baktı. "Eh, bir kez daha canımı sana borçluyum. Bugünlerde sana borcumu nasıl ödeyeceğimi söylesen iyi olur."

"Bu da ne?" dedi Radu, birkaç adam gelip varillerin aşağı indirilmesine yardım etmeye başladığında.

"Barut."

"Toplar kulelere yeteri kadar hasar veremeyecek kadar ufak."

Cyprian'ın gülümsemesi artık o kadar sıcak değildi ama etraflarında olan bitenlere daha uygundu. "Toplar için değil. Bunları surlara çıkarın!" diye bağırdı.

Radu aşağı atladı ve adamlara talimatlar yağdıran Cyprian'ı kalkanıyla korumaya devam etti. Sürekli olarak surların kapısına bakıyor ve Cyprian'la birlikte nasıl dışarı çıkabileceklerini hesaplamaya çalışıyordu. Cyprian onun çaresizliğinden bihaber bir şekilde işine devam ediyordu. Ağır fiçileri dar merdivenlerden yukarı itirmek zorlu bir işti. Zor da olsa bunu başardılar ama bu arada adamlarından biri bir ok yarası alıp öldü. Radu fiçileri kulenin önüne yuvarlama işinde de Cyprian'a yardım etti. Yaptığı işte yardım edip başarılı olmasını sağlarsa, onu oradan kaçmaya ikna edebileceğini düşünüyordu.

Giustiniani endişeyle malzemeleri gösterdi. "Elimizde hemen hemen bu kadar barutumuz kaldı."

"Bunlar bize toplarda faydalı olmayacak," dedi Cyprian. "En iyi şansımız bu."

“Ama *bütün* kuleleri patlatmaya yetmez bunlar. Birkaç kule daha var.”

“Ama Sultan bunu bilmiyor, değil mi?”

Cyprian uzun fitilleri fiçilerin üst kısmına bağlamaya başladığı anda, Radu onun ne yapmak istediğini anladı. “Kuleleri patlatacaksın.” Radu’nun boğazı yorgunluktan ve dumandan kurumuş bir haldeydi, buna rağmen güldü. Lada olsaydı, o da aynen bunu yapardı. Bunu aslında kendisi de düşünmüş olmalıydı.

Hayır. Kendisi savaşın bu tarafında değildi ki. Radu başını yanındaki taşlara vurup kendisine gelmeye çalıştı. Bunu engellemek için bir şeyler yapmalıydı. Ama kapana kısılmıştı. Ne Mehmet için bir şey yapabilir ne de Cyprian’ın hayatını tehlikeye atabilirdi.

Cyprian yeleğini yoklayarak bir küfür savurdu. “Yanımda çakmaktaşı yok.”

Radu kendisininkini uzattı. Cyprian’ın parmakları onunkilere değdiğinde, çakmaktaşıyla alakası olmayan bir kıvılcım çıktı. Radu boğazını sıkıp nefesini kısan karmaşık duyguları yutkunarak gidermeye çalıştı.

Cyprian ona sırtıp çakmaktaşını çaktı ve fitili yaktı. “Yere çarptığında parçalanırsa, kendimizi de havaya uçurmuş oluruz.”

Radu omuzlarını silkerek geriye yaslandı. Belki de o noktada ölmeleri daha iyi olurdu. “En azından, cehenneme dostlarımla birlikte gitmiş olurum.”

Cyprian güldü. Giustiniani ikisine de ters bir bakış fırlattı. “Üç dediğimde,” dedi Cyprian. Diğer iki fiçi birkaç adım ötede duruyordu. “Bir... İki... Üç!”

Radu ve Cyprian fiçiyi var güçleriyle surlardan aşağı yuvarlarken, diğer askerler de kendi fiçilerini yuvarlamaya başladılar. Sonra bir patlama olmasını beklediler ama hiçbir şey olmadı.

Nefeslerini tutup aşığı baktıklarında, bunların surlardan kuleye doğru yuvarlanmakta olduğunu gördüler. Giustiniani'nin fıçısı fazla sağı kayıp molozların arasına sıkışmıştı. Üçüncü fıçı da yarı yolda hızını kaybetti. Ama Cyprian'ın fıçısı yuvarlanmaya devam etti ve doğrudan kulenin dibine gitti.

Cyprian “Çömelin!” diye bağıarak Radu'yu yere itti. Radu kulaklarını kapattı ama patlama yine de insanı sağır edecek kadar yüksekti. Patlamanın sarsıcı etkisini ta içinde hissetti. Dünya bir suskunluk anı içinde kıpırtısız kaldı. Sonra fıçılara, sırtlarına ve dört bir yana molozlar yağmaya başladı.

Kule yan yatmış, tam ortadan yarılmıştı. Adamlar diğır fıçılara aldırış etmeden, kuleden düşen Osmanlı askerlerine yardım etmek için öne fırladı. Radu ve Cyprian yine çömeldiler ve peş peşe iki patlama daha oldu.

Barut kokusu neredeyse yanık ceset kokusunu örtecek kadar yoğundu.

Giustiniani ayağı kalkıp bir çıkış kapısının orada hazır bekleyen bir grup askere işaret verdi. “Her şeyi yakın! Kıpırdayan herkesi öldürün!”

Kapı ardına kadar açıldı ve adamlar dışarı akın ettiler. Sağ kalmakla birlikte son patlamalardan dolayı sersemlemiş olan Osmanlı askerlerini öldürmek kolaydı. Kulenin tahta gövdesinden ve tekerleklerinden geri kalanların üstüne de zift döktüler. Kule o kadar büyük bir hızla tutuştu ki Radu yanaklarının alevlerden ısındığını hissetti.

Cyprian gözlerini bu savaş manzarasından çevirip, karnına çektiğı dizlerine başını dayadı. Omuzları titriyordu.

“Yaralı mısın?” diye sordu Radu. Eli onun elinin üstünde havada kalmıştı. Ona dokunmaya cesaret edemiyordu. Bu kasıtlı olarak yapamadığı bir şey değildi. Cyprian'a şefkatle dokuna-

mıyordu. Mehmet'in güvenli bir yere gitmesi için verdiği emre karşı çıkmış ve terk edememişti. Böyle yapmakla da kuşatmanın sonunda ele geçen en yeni ve en iyi fırsatın başarısız olmasına neden olmuştu. Bir insan hayatında kaç kere hain olabilirdi?

Cyprian başını kaldırdı. Radu onun güldüğünü mü yoksa ağladığını mı anlayamadı. "Gerçekten de havaya uçacağımızı sandım. Surları yıkıp şehre girmesinin çok büyük bir ihtimal olduğunu düşündüm."

"Ama bunu yine de denedin."

Cyprian gözlerinin altını silince, yüzüne is bulaştı. "Bize mümkün olan her açıdan saldırıyor. Surların altından, dışından, tepesinden. Karadan ve denizden. Her şeyin birden işe yaraması gerekmiyor. Onun için tek bir şeyin işe yaraması yeterli. Er ya da geç, bir şey işe yarayacak." Cyprian başını geriye yaslayıp tepelerindeki dumanlara baktı. Ama bu gece değil," diye fısıldadı.

"Bu gece değil," dedi Radu onun sözlerini tekrarlayarak. Bunu rahatlayarak mı yoksa büyük bir üzüntüyle mi söylediğinden emin değildi.



Cyprian'ın oynadığı kumar işe yaramıştı. Kulelerden biri yıkılınca, Mehmet diğerlerini geri çekti. Bombardıman hiç durmadan devam ediyordu ama artık bu durumu o da kanıksamıştı.

Kulelerin geri çekilmesinden iki gün sonra Cyprian saraya çağırıldı. Radu surlara geri gitmek üzere çizmelerini giyiyordu. Amal, Ayasofya'nın önündeki yerine gelmemişti. Zaten Radu'nun Mehmet'e yollayacağı herhangi bir itiraf ya da önemli bir haber yoktu.

"Amcam seni de çağırıyor," dedi Cyprian.

Radu şaşkınlıkla kaşlarını çatı. "Neden?"

“Söylememiş.”

Radu’nun ruhunun bombardımanında ezilmemiş olan küçük bir kısmı, ne yaptığıının anlaşılmış olmasından korktu. Belki de ölüme gidecekti. Odanın karşı tarafında olan Nazire’yle göz göze geldi. “Nazire, bugün surlar daha sessiz gibi. Galata’ya gidip yiyecek bulabilir misin diye bakmalısın. Cyprian zayıflamaya başladı.”

“Hayır, zayıflamadım!” Cyprian karnını şişirip eliyle hafifçe vurdu.

“Berbat gözüküyor.” Radu şaka yapıyormuş gibi gülümsedi ama Nazire’ye imalı bir bakış fırlattı. “Ona o güzel şişman İtalyanlardan biraz yiyecek getir.”

“Asıl *sen* berbat gözüküyorsun.” Nazire gözlerini kısıp başıyla onu işaret etti. “Kimse ya da hiçbir şey için Galata’ya gitmiyorum. Sen saraydan geri dönene kadar burada olacağım.”

Radu yanına gidip onu alnından öptü. “Lütfen,” diye fısıldadı dudaklarını çekmeden.

“Sensiz olmaz.” Nazire geri çekildi ve Radu’nun kirli sakalını okşadı. “İkiniz de sarayda yemek yiyin. Beni yemek hazırlama zahmetinden kurtarın. Hazır oradayken, İmparator’un fazladan bir jileti olup olmadığını da sorun.”

Radu ona son kez yalvarır gibi baktıktan sonra Cyprian’ın yanına gitti. Hiç konuşmadan çamurlu sokaklarda yürüdüler. Etrafta eskisinden de çok dini tören alayları olduğu halde, o gün bunlardan birine rastlamayacak kadar şanslıydılar. Radu bazen rüyalarında bunlardan birinin arasında sıkışıp kaldığını görüyordu. Rahibin dualarını duyan kadınlar acı acı bağırmaya, çocuklar ağlamaya başlıyor, tütsülükten yayılan duman görmesini ya da nefes almasını engelleyecek kadar gözlerini ve burnunu tikiyordu. Dumanlar nihayet dağıldığında etrafındaki herkesin öldüğünü görüyordu. Ama ayin devam ediyordu.

“İyi misin?” diye sordu Cyprian. “Sürekli olarak titriyorsun.”

Radu evet anlamında başını salladı. “Hava mayıs ayına göre soğuk.”

“Bunu başka kimseye söyleme. Soğuk geçen bir mayıs ayının dünyanın sonunun geldiğine dair bir işaret olduğuyla ilgili bir kehanet buluverirler hemen.”

Radu gülmeye çalıştı ama beceremedi. Nazire gitmeyi kabul etmiş olsaydı, kendisi kaderiyle daha rahat bir şekilde yüzleşebilirdi. O noktada kaçınılmaz bir şeydi bu. Her zaman orada öleceğini düşünmüştü. Ama Nazire’nin orada ölmesini istemiyordu.

En azından, Cyprian’ın bunu anlamadığına inanıyordu. Cyprian’ın yüzünden dürüstlük akıyordu. Radu ölümüne gidiyorsa da Cyprian bunu bilmiyordu. Ufak bir teselliydi bu ama yürümeye devam etmesi, Cyprian gerçekleri öğrenmeden ve ona o güzel gri gözleriyle bir daha bakmayacak hale gelmeden önce o değerli alanda ilerlemesi için gerekli olan gücü Radu’ya veriyordu.

Surların tamirinde kullanılan taş ve moloz dolu çuvalları çeken birkaç kadının ve çocuğun yanından geçtiler. Taş bir gülle yanlarındaki evin duvarını çökerttiğinde, Radu ve Cyprian sesin nereden geldiğini bile anlamadan hemen eğildiler.

Kadınlar ve çocuklar bu tür bir deneyime sahip değillerdi. Çocuklardan biri yaralanıp yere yığılmış ve hareketsiz kalmıştı. Bir kadın onun üstüne eğildi. Çocuğun cesedini alıp duvara çekti. “Geri geleceğim,” dedi elleri kan içinde kalırken. Sonra kendi çuvalını ve çocuğunun çuvalını aldı ve surlara doğru yürümeye devam etti.

“Bu durumda nasıl devam edebiliriz?” diye fısıldadı Cyprian. “Cehennem mi burası?”

Radu onu elinden tutup çocuğun cesedinden uzaklaştırdı. Saray karşılarında duruyordu. Radu için umduğu ya da korktuğu bir

şeyin olması hiçbir önem taşımıyordu. Ölüm acımasız ve rastgeleydi. İsteddiği anda suçlu bir adam kadar masum bir çocuğu da alabiliyordu.

İki muhafız onları Konstantin'in çalışma odasının önünden geçirdi. Sarayın derinliklerine doğru yürüdüler ve bir avludan geçip bir başka binaya girdiler. Burası saraydan daha soğuktu çünkü günün ısisını kayalar sülük gibi emmişlerdi. Hava küf ve çaresizlik kokuyordu.

“Neden zindanlara gidiyoruz?” dedi Cyprian.

Radu o anda Nazire için gerçekten de üzüldü. Başarısız olmuştu. Hepsinde, her şeyde başarısız olmuştu ama en çok da kendisine ve Allah'a söz verdiği şeyde başarısız olmuştu. *Özür dilerim*, diye dua etti. *Özür dilerim. Onu kurtar.*

“Mahkûmlar,” dedi askerlerden biri, bu yanıtı her şeyi açıklıyormuş gibi.

Kıvrılarak yükselen merdivenlerin dibindeki kapıdan içeri girdiklerinde, Konstantin onlara doğru döndü. Yüzünde sert bir ifade vardı. Giustiniani de onun yanındaydı. Radu içine derin bir nefes çekip güç bulabilmek için dua etti ve onun bakışlarına gözlerini kırpmadan karşılık verdi. Nazire'nin hayatı için kendisinininkini hâlâ takas edebilirdi.

“Demek geldiniz. Gelin.” Giustiniani sabırsızlıkla yürümelelerini işaret etti. Radu öne doğru adım attı ama arkalarında ne olduğunu göremiyordu.

Yerde kanlar içinde ve sersemlemiş bir halde yatan zincire bağlı bir adam vardı. Radu onu en son barut taşırken annesi tarafından azarlanırken görmüştü. Tohin'in oğlu Timur'du bu. Nasıl orada olabilirdi?

“Arapça konuşup duruyor,” dedi Giustiniani. “Ne dediğini anlayamıyoruz. Tercüme edebilir misin?”

“Edebilirim sanırım. Nereden gelmiş?” diye sordu Radu, sesi-
ni kontrol etmeye çalışarak.

“Onu surların altına bir tünel kazarken yakaladık. Geri kalan
adamlar Yunan ateşiyle öldüler. Diri diri yandılar.”

“Ben içlerinde şanslı olanım,” diye mırıldandı Timur. Dişi şiş-
mişti ve kanlıydı, dişleri de kırılmıştı. Radu’ya bakıp gülümsedi.
Radu onu tanıdığı için mi yoksa aklını yitirdiği için mi gülümse-
diğini bilemedi.

Radu oraya işkence görmek ve öldürülmek için getirilmediğini
anlamıştı. Tanıdığı bir adamın işkence görmesine yardım etmek
için oradaydı. Bir ailesi olan bir adamdı bu. İki çocuğu olduğunu
söylemişti. Yoksa üç müydü? Radu hatırlayamadı. Bunu hatırla-
mak o anda ona çok önemli geldi. *Özür dilerim*, diye daha da
büyük bir ıstırapla dua etti yeniden. Ama Nazire hâlâ güvendeydi.
O yutmakla tehdit eden karanlığı kendisinden uzak tutmak için bu
ışığa tutunmak zorundaydı.

Radu öksürdü. “Bu adamı tanıyorum. İsmi Timur. Saraydan
kaçmadan kısa bir süre önce tanışmıştık.”

Giustiniani homurdandı. “Bütün diğer tünellerin yerini öğren-
memiz gerek. Adamlarım bir süredir onu konuşturmaya çalışıyor
ama bize bilgi vermedi.” Duvardaki bir haritayı işaret etti. “Onu
konuşturmak için elinden geleni yaptı.”

Timur’un yüzünden ağır ağır akan yaşlar, altındaki lekelenmiş
taşların üzerinde birikmeye başladı.

Radu adamın önüne çömeldi. Kuran Arapçasını biliyordu sa-
dece ve o kutsal ayetleri orada tekrarlamayacaktı. Konstantin ve
Cyprian anlar diye de Türkçe konuşmak istemedi. “Macarca biliyor
musun?” diye sordu Macarca. Cyprian’ın bu dili bilmediğini bili-
yordu ve diğer adamların da bilmediğinden emindi. Onlara baktı
ama hepsi de onun ne dediğini anlamamış gibi görünüyorlardı.

Timur güçlükle başını kaldırdı. Onu tanıdığına gözleri bir an için irileşti. Sonra başını yine önüne eğdi. “Evet,” dedi Macarca. “Biraz. Beni kurtarabilir misin?” Bunu bir soru gibi söylememişti. Umut ima eder gibi sormuştu ama kendisi de durumunun umutsuz olduğunu biliyordu.

“Sana hızlı bir ölüm garanti edebilirim. Ve...” Radu konuşmadı. İçine derin bir nefes çekip devam etti. “Mehmet’e ne kadar kahramanca davrandığına dair haber yollayabilirim. Ailenle de sonsuza dek ilgilenilir. Yemin ederim.”

Timur titredi, omuzlarındaki son gerginlik de dinmek üzereydi. “Ne istiyorlar?”

“Diğer tünellerin yerini öğrenmek istiyorlar. Şu anda, o tünellerde asker var mı?”

“Hayır, şu anda yok. Bu gece gelecekler.”

“Onlara bilgi verirsek, hemen harekete geçerler. Daha fazla adamının ölmesi gerekmeyecek. Tüneller işe yaramadı. Sen elinden gelenin en iyisini yaptın. Bu şekilde sona erdiği için üzgünüm.”

Timur’un dudaklarından bir iç çekiş sesi yükseldi. Kan gibi kokuyordu bu ses ama kulağa bir rahatlama sesi gibi geliyordu. “Üstüme düşeni yaptım. Allah biliyor. Sultan’a bunu söylersin.”

“Söyleyeceğim.” Radu haritayı işaret etti. Timur parmağını haritada gezdirerek birkaç yeri işaret etti. Parmaklarındaki kan mürekkep görevini gördü.

“Doğruyu söylüyor,” dedi Giustiniani. “Bu iki noktadan ben de şüphelenmiştim. Birini bu sabah keşfettik. Ama diğerlerini bilmiyorduk.” Kanlı haritayı rulo haline getirdi ve hücreden koşarak uzaklaşan muhafıza verdi.

Radu sırtını diğerlerine döndü, sadece kendisinin ve Timur’un görebileceği bir şekilde dudaklarını oynatarak Arapça bir hayır duası etti. Timur’un yüzü gevşedi ve gözlerini yumdu. Radu bir

bıçak çıkardı ve bunu Timur'un boynunun altına sapladı. Timur son nefesini vererek yere yığıldı. Çok az kan aktı. Radu oraya gelmeden önce her ne yapılmış idiyse, zaten kanının büyük bir kısmı akıp gitmişti.

Cyprian şaşkınlıkla bağırdı. Radu bir mendil çıkarıp bıçağını sildi. Elleri hissettiğinden daha az titriyordu. "Ona vereceği bilgiler karşılığında, hızlı bir ölüm sözü vermiştim. Kendi payına düşeni yaptı o."

"Ama ondan başka şeyler de isteyebilirdik," dedi Giustiniani kaşlarını çatarak.

Radu şaşırmış gibi yaptı. "Özür dilerim. Bana bildiklerini söylemesi için elimden geleni yapmamı söylediniz. Böyle yapmak zorunda kaldım." Cyprian'ın gözlerinden kaçınarak, Konstantin'in karşısında eğildi. "Benden başka bir şey istemiyorsanız, surlara gitmem gerekiyor."

Konstantin sakalını sıvazladı. Radu o kadar yakın mesafeden, sakalının altındaki derinin kızardığını ve aşındığını görebiliyordu. "Umarım hepimiz düşmanlarımızdan bu kadarlık bir merhamet görürüz," dedi. O kadar alçak sesle konuşmuştu ki kendi kendine konuşuyor olabilirdi.

Birinin merdivenlerden aşağı koşturduğunu duyduklarında hepsi o yöne baktı. Bir asker nefes nefese hücreye girdi. "Gemiler," dedi. "Yolladığımız gemiler. Geri geldiler."

"Ve?" Konstantin askere yaklaştı.

Asker umutsuz bir ifadeyle başını salladı. "Gemilerden kimse inmedi."

Konstantin dizlerinin üstüne çöktü ve Radu içeri geldiğinde Timur'un yapmış olduğu gibi başını önüne eğdi. Konstantin zincirlenmiş değildi ama özgür kalma şansı tıpkı Timur'ununki kadardı. Radu çok uzaklardan bakıyormuş gibi olanları izliyordu.

Zaman adeta yavaşlamış ve kalp atışlarının arasındaki aralıklar sonsuzluk kadar uzamıştı.

Lada burada olsaydı, ne yapardı? diye düşündü yine.

Kapı hemen karşısındaydı. Giustiniani ve Cyprian, Konstantin'in üzüntüsüne saygı göstermek için arkalarını dönmüşlerdi. Radu bıçağını tıpkı Timur'un boynuna sapladığı gibi, onun boynuna da saplayabilirdi. Konstantin'i oracıkta öldürebilirdi. İmparator Konstantiniye'yi sırf irade gücüyle bir arada tutuyordu. Ölecek olursa, surların hiçbir anlamı kalmazdı. Şehir derhal teslim olurdu.

Lada olsa onu öldürürdü. Öylece dikilmek ve düşünmek yerine, onu çoktan öldürmüş olurdu. Radu onun hayatında bir kez olsun erkek kardeşim burada olsa ne yapardı diye düşünmediğinden emindi. Gözlerini yumdu, içini çaresizlik bir hissi kapladı. Mehmet şehre yanlış kardeşi yollamıştı. Çünkü eğer isteseydi hemen oracıkta her şeye son verebilir, hatta oradan sağ kurtulmayı başarabilirdi. Konstantin'i tanıdığı, hatta ona saygı duyduğu halde, bunu yapabilirdi. Lazar'ı öldürmemiş miydi? Mehmet'i kurtarmak için, en yakın arkadaşını da bıçaklayarak öldürmüştü.

Aynı şeyi o anda da yapacak olduğu takdirde kuşatmaya son verebilirdi. Hiç kimsenin dayanamayacağı kadar ağır bir yük altında eziyet çeken bir adama bir nevi iyilik etmiş olurdu. Şehir teslim olur, yağmalanmadan ya da daha fazla zarar almadan düşman tarafından ele geçirilirdi.

Gözlerinin önüne sokakta yaralanıp ölen çocuk geldi. Gözleri onu suçlar gibiydi. Yalvarır gibiydi. Konstantin'i öldürürse, başka kimsenin ölmesine gerek kalmazdı.

Ama Radu ne yapabileceğini, ne yapması gerektiğini düşünürken, gözlerinin önüne sürekli olarak başka biri geliyordu: Bunu yapacak olursa, o gri gözler bir daha asla ona bakmazdı. Radu Kons-

tantin'e bakıyordu ama o anda hissedebildiği tek şey, Cyprian'ın oradaki varlığıydı.

Cyprian orada olmasaydı, belki Cyprian, *Cyprian* olmasaydı, Radu doğru şeyi yapabilirdi. Ama bunu yapmak yerine, güçsüz ve faydasız bir şekilde olanları izledi.

İmparator ağladı, etrafındaki masum insanlar öldü ve Radu kimseye merhamet gösteremedi. Radu boynunu bir ilmek gibi saran bu suçluluk duygusuyla diğer adamların peşinden zindandan çıkıp saraya doğru yollandı.

Az sonra yanlarına tir tir titreyen bir uşak geldi. "Sizi görmek için biri geldi lordum."

Konstantin elini sallayıp onu takip etmelerini istedi. Hiç şüphesiz, geminin kaptanı öğrendiklerini tüm ayrıntılarıyla anlatmak için gelmişti. Radu gitmek istemiyordu. Ama eline fırsat geçtiği halde Konstantin'i öldürmemesini telafi edebileceği önemli bilgiler öğrenip bunları Amal'a aktarabilirdi.

Kapı açıldı ama karşılarındaki kişiler bitkin denizciler değildi. Odanın ortasında Halil Paşa duruyordu.

*Nisan sonu*

Toma Basarab içeriklerine göre, kâh düşünceli düşünceli gülümseyerek, kâh mırıldanarak mektupları teker teker gözden geçirdi. “O halıda bir delik açmadan önce otursan iyi olacak. O senin sahip olduğun her şeyden daha değerli.” Sözleri etkili olsun diye sustu. “Ama senin hiçbir şeyin yok zaten, öyle değil mi?”

Lada öfkeyle ona baktı ama volta atmayı kesti. “Eee?”

Toma sandalyesinde geriye yaslandı. Bir başka Basarab *boyarının* evine yerleşmişlerdi. Çalışma odası her zaman Toma’ya aitmiş gibi duruyordu. Masanın üstü mektuplarla kaplıydı ve şarap kadehi elinin yanında duruyordu. Sadece Lada’nın kılıcı ait olması gereken yerde değildi.

Târgovişte’ye yaklaşmışlardı. O kadar yaklaşmışlardı ki Lada tahtın çok yakında olduğunu bile bile bu insanlarla birlikte o eve hapsolmaya artık tahammül edemiyordu.

Toma mektuplardan birini gösterdi. “Prens neyin peşinde olduğumuzu biliyor.”

“Ve?”

Toma gülümsedi. Yüzündeki ifade onu, görgülü bir *boyardan*,

Lada'nın çok daha iyi anladığı bir avcıya dönüştürdü. “Bir önemi yok. Hepimiz ihtiyaç duyduğumuz desteği aldık. *Boyarların* yarısından fazlası benim tarafımda.” Sustu ve gülümsemesi bütün yüzüne yayıldı. “Bizim tarafımızda. Birçoğu avantajlı tarafın hangisi olduğunu görene dek bir şey yapmayacaktır. Prens kendisini kurtarmak için yeterli sayıda yandaşı vaktinde toplayamayacak. Yardım isteyebileceği oğulları ve adamları, Sultan'ın emirleri doğrultusunda şu anda Konstantiniye surlarında savaşıyorlar.”

Lada gözlerini yumup içine derin bir nefes çekti. “Târgovişte'ye gidebilirim.”

“Evet canım, gidebilirsin,” dedi Toma sanki Lada ondan izin istemiş gibi. “Ben de seni izlerim.”

“Ama çok yakından değil.” Lada gözlerini açıp imalı bir tavırla bir kaşını kaldırdı.

Toma güldü. “Tamam, çok yakından izlemeyiz. Ama tüm umutlarımı ve dualarım seninle olsun.” Lada bir sandalyeye yasladığı kılıcını aldı. “Dualarınız sizde kalsın. Onlara ihtiyacım yok.”



Sadece birkaç saat ilerlemişlerdi ki önden giden keşif öncüleri onları uyarmak için bağırdı. Lada atını dört nala koşturup hızla onlarla arasındaki mesafeyi kapattı.

Ama çok geç kalmıştı. Edirne'den beri yanında olan iki adamı kanlar içinde yere yığılmış can çekişiyordu. Etraflarını da onların üstünü başını arayan bir grup üstü başı kirli adam sarmıştı.

Adamlar Lada'ya baktılar. Yüzleri katışıksız bir acımasızlıkla kasıldı, ölülerinkine benzer gözleri ona dikildi. Lada kılıcını çekip diğerlerinin bir tepki vermesine fırsat vermeden adamlardan ikisini öldürdü. Adamlar onun kolay bir av olmayacağını fark edene dek, Bogdan ve adamlarının birçoğu ona yetişmişti bile.

Hırsızlardan birkaçı, ağaçlara koşup kaçmayı denedi. “Hepsini öldürün,” dedi Lada. Durup düşündü. Hırsızlardan biri yere kıvrılmış, kollarını başının üstüne kaldırmıştı. “Bu kalsın.”

Lada atından indi. Adamı yan tarafından tekmeleyerek sırtı üstü döndürdü ve ona bakmaya zorladı. Genç adamın yüzü sivilcelerle kaplıydı. Muhtemelen, ondan sadece birkaç yaş küçüktü.

“Başka hırsızlar da var mı orada?” diye sordu Lada başıyla yolu işaret ederek.

“Hayır. Hayır. Sadece bu bölgede vardı.”

“Ya diğer bölgelerde?”

Adam hızla başını salladı. “Evet efendim. Her yerde var.”

Lada ona yaklaşıp kılıcını boğazına dayadı. “İş ister misin?”

Adam evet anlamında başını sallayamadı. Yutkunamıyordu bile. Güçlkle, “Evet,” diye fısıldadı.

“Önümüze geçip bu yolda ilerle. Halkıma pusu kurmuş olan bütün hırsızları ve soyguncuları bulup onlara bir mesaj ver. Bu yollar artık Lada Dracul’a ait. Yolların güvenli olduğunu ilan ediyorum. Buna karşı çıkan herkes ölecek.”

Lada kılıcını yavaşça geri çekti. Genç adam apar topar ayağa fırlayıp eğildi. “Peki. Peki hanımefendi. Mesajı ileteceğim.”

Lada biraz düşündü. Sözler ayrı şeydi, kanıtlar ayrı şey. Eğilip en yakındaki cesetlerin kulaklarını kesti. İlk kulağı keserken iyice paraladı. İkincisini kesmek için uygun bir nokta buldu. Nicolae’nin beti benzi atmıştı. Bu manzaradan çıkan ses ve yarattığı his tatsızdı ama Lada ona bakıp gözlerini devirdi. “Al bunları.” Kulakları genç adama uzattı.

Genç adam kusacakmış gibiydi ama titreyen elleriyle kulakları aldı.

“Bunlar dürüstlüğümün kanıtları. Kaçarsan, mesajımı iletmeyi başaramazsan, bunu hemen anlarım. Sonra da seni bulurum.”

Genç adam başarısız olmayacağına dair ağlayarak yeminler etti ve birkaç kez sendeledikten sonra yolda koşmaya başladı.

Bogdan birkaç dakika sonra geri gelip kılıcını sildi. “Hepsini hakladık.”

“Güzel.” Lada koşmakta olan genç adamın hızla küçülen silüetine baktı. İyi bir mesaj göndermişti. Ama yeteri kadar iyi değildi. Yıllarını tüm yolların güvenli olduğu bir ülkede geçirmişti. Osmanlılar yolculuk yapıp ticaretle uğraşmakta serbestlerdi ve ülkeleri bu sayede gelişmişti. Bu konuda aldığı dersleri de unutmamıştı.

Her şeye rağmen, oradaki öğretmenlerinden bir şeyler öğrenmişti.

“Bu yollara daha anlaşılır işaretler koymak gerek. Cesetleri ağaçlara asın. Üstlerine ‘hırsız’ yazın.” Yeni topladıkları adamlardan birkaçı endişeli gözüktüyordu. Birçoğu okuma yazma bilmiyordu. “Bunu Nicolae yapsın,” dedi Lada.

“Tüm bunlar biraz abartıya kaçıyor.” Nicolae keşif öncülerinden birinin cesedini bir diğer askerin sığ bir mezar kazmaya başladığı yolun kenarına çekerken duraksadı.

Lada omuzlarını silkti. “Onlar çoktan öldüler. Sağken bir işe yaramadılar, bari ölüyken yarasınlar.”



Bütün günü yolda geçirip bir sonraki gün Târgoviște’ye yaklaşacak mesafe vardıklarında kamp kurdular. Daciana henüz Stefan’ın çadırına yerleşmemişti ama Lada bunun kısa süre sonra gerçekleşeceğinden emindi.

Stefan, Daciana’nın kampta dolaşmasını, gözlerinin kasılmasına neden olan kafa karıştırıcı bir korkuyla izliyordu. O kadar gergin ve heyecanlıydı ki Lada onu keşfe gönderme konusunda

endişe duyuyordu. Daciana onunla neredeyse hiç ilgilenmiyor, sadece arada bir onunla konuşmak, yeleğini düzeltmek ya da ara sıra okşadığı kirli sakalının rengiyle ya da uzunluğuyla ilgili bir yorum yapmak için işine ara veriyordu.

Lada, Daciana'nın yaptığı bu tuhaf dansa bir anlam veremiyordu. Üstelik bu davranışı bir etki yaratmıyordu. Ama Stefan'ın kızı nasıl izlediğini gördüğünde Lada da gerilmeye başlamıştı.

Bacaklarının arası onu en tuhaf zamanlarda rahatsız ediyor, ona eskiden nasıl hissettiğini ve gelecekte de aynı şeyi hissedebileceğini hatırlatıyordu. Onu bu hislerle tanıştırdığı için Mehmet'e lanet etti. Daha önceden, bunların var olduğundan bile haberi yoktu. Ama artık bunların arzusuyla yanıp tutuşuyordu.

Daciana, Stefan'a yaklaşıp kulağına bir şey fısıldadı ve gülmeye başladı.

Bogdan kamp ateşinin oraya, Lada'nın yanına gitti. Mehmet'in esnek vücuduna karşın Bogdan kaba ve tehditkâr görünümlüydü; Mehmet'in zarif kılıcına kıyasla bir ancak bir çekiç olabilirdi. Ama çekiçlerin de iyi özellikleri vardı. Lada gözlerini kısarak ona baktı. "Benim için her şeyi yaparsın." Bu bir soru değildi.

Bogdan, ona sanki gökyüzünün mavi olduğunu söyleme zahmetinde bulunmuş gibi baktı. "Evet."

"Benimle gel."

Lada kalkıp çadırına girdi, Bogdan da peşinden gitti. Bu yaptığı, Daciana'nın yöntemlerinden çok daha etkiliydi. Bogdan'la Mehmet'le birlikteyken hissettiği gibi hissetmedi, o kıvılcım ve ihtiyaç başını döndürmedi ama Bogdan her zamanki gibi, sadık ve hizmet etmeye hazırды.

Yolculuklarının ikinci gününde, başka hırsızlarla karşılaşmadılar. Telaşla terk edilmiş kamp alanlarına rastladılar. Lada içinde anne gururuna yakın bir şey hissetti. Küçük hırsız emirlerini yerine getirmişti.

Bogdan eskisine göre onun daha yakınında ilerliyordu. Lada, o kaba ve korumacı tavrına rağmen Bogdan'ın zaman zaman ona yeni keşfettiği bir şefkatle baktığını fark ediyordu. Bu da onu çok huzursuz ediyordu. Bogdan'ın ona karşı olan hislerinin, onun Bogdan için hissettiklerinden çok daha güçlü olduğunu biliyordu. Bunu her zaman doğal, hatta iyi bir şekilde karşılamıştı. Bogdan ona aitti ama kendisi ona ait değildi. Belki de aşmaması gereken bir çizgiyi aşmıştı.

Çok geçmeden, bacaklarının arasından ılık bir kanın aktığını hissedince, huzursuzluğunun yerini garip bir rahatlama hissi aldı. Öylesine bir minnet duydu ki neredeyse dua edecekti. Ama Tanrı'nın rahminin boş kalmaya devam edişini pek de umursadığını sanmıyordu.

Lada atını durdurup indi. Çantasında yedek kumaş parçaları vardı. Zincir zırhını çıkarıp bunu eyerine astı.

“Ne oldu?” diye sordu Bogdan, atından inmeye kalkışarak.

“Hayır!” Lada sabırsızlıkla ona inmemesini işaret etti. “Birazdan gelirim.”

“Tek başına gitmemelisin,” dedi Nicolae.

Lada hepsine öfkeyle baktı. Kanın hâlâ aktığını hissedebiliyordu. Hemen bir şeyler yapmazsa, pantolonu lekelenecekti. Stefan'ın atında olan Daciana, Lada'nın nasıl rahatsız bir şekilde yürüdüğünü fark etmişti. “Bırakın gitsin. Merak etmeyin, Lada ormandaki her şeyden daha korkutucu.”

Lada arkasını dönüp ağaçlara doğru gitti. “Tanrı aşkına, he-

piniz saçmalıyorsunuz. Dinlenin. Bir şeyler yiyin. Birazdan geri geleceğim.”

Hızla ağaçların arasına girerek kalabalık birliği ile kendi arasında o acil ve son derece özel ihtiyaçları için mümkün olduğunca mesafe bırakmaya çalıştı.

Temiz bir ırmak bulup yanına çömeldi. Su buz gibiydi ama en azından hava ılık sayılırdı. Kendisini temizlerken, böylesine önemli bir zamanda bununla uğraşmak zorunda kaldığı için lanetler okudu.

Ama kanı gördüğüne sevinmişti. Belki Bogdan onun Mehmet’le olduğu zamandan beri içini tıkayan şeyi serbest bırakıp bir işe yaramıştı. Bunu Daciana’nın düşüncelerini doğru olduğunun bir kanıtı olarak kabul etti. Bedeni bebek taşımak için yaratılmamıştı. İç çamaşırlarını durularken kendi kendine mırıldandı ve kurumaları için pantolonunun yanına serdi. Yeni iç çamaşırlarının içine kanı emsin diye kumaş parçalarını özenle yerleştirdi. Sonra, mutlu olduğu ve hava epeydir olmadığı kadar ılık olduğu için tuniğini çıkarıp bunu da suda çalkalamaya başladı.

Tam o sırada, ürkek ayak sesleri duydu. Donakaldı, Bogdan ya da Nicolae talimatlarını yerine getirmede diye onlara küfür etmeye hazırlandı. Sonra bu ayak seslerinin adamlarının aksi istikametinden geldiğini fark etti. Bir başka yerdeki ağaçları ve bir zamanlar bir başka adamın aniden karşısına nasıl çıktığını hatırlayınca bir an için donakaldı. Nefes alamıyordu. Üstündeki Ivan’ın ağırlığını ve ellerini hatırlayınca...

Tuniğini hızla sudan çıkarıp çaresizlik içinde gizlenecek bir yer aradı. Ağaçlar tırmanamayacağı kadar ince, ırmaksa etrafı açık ve savunmasız bir yerdeydi. Üstelik aptal kadın vücudu yüzünden şu anda yalnızdı. Göğsüne bastırdığı, üstünden sular dam-

layan tuniğine baktı. Kadın vücudu. Ivan bunu zayıf ve üstünde güç uygulayabileceği bir şey gibi görmüştü.

Ayak sesleri giderek yaklaşıyordu.

Ivan ölmüştü. Kendi vücuduysa bir silahtı. Her kim yaklaşıyorsa, onu öldürebilirdi ama... Birden gözlerinin önüne Hüma geldi. Gösterişli giysileriyle koltukların üzerine nasıl yayıldığını hatırladı. Nasıl hareket ettiğini. Lada onunla ilgili her şeyi hatırlamaya çalıştı çünkü Hüma da en az onun kadar kendisini bir silah olarak kullanmıştı.

Lada çizmelerinin yanına duran bıçağını aldı ve arkasına gizledi. Sonra üç adam ırmağın karşısında belirdiğinde tuniğini yere bıraktı. Adamların ağzı hayretle açık kalırken, silah tutan elleri gevşedi.

“Aa!” Lada bir kızın o şartlar altında nasıl bağıracağını taklit etmeye çalıştı ama pek başarılı olamadı. Kollarından biriyle çıplak göğüslerini örttü.

Adamlardan biri yüzü kızararak başını çevirdi. Diğer ikisi bunu yapma nezaketini göstermedi. “Burada ne işin var?” diye sordu biri, yüzünde şaşkın bir gülümsemeyle.

“Ben...” Lada eğilip tuniğini aldı ve bıçağını içine gizledi. “Şurada yaşıyorum...” Sağ tarafı işaret etti. “Yıkanıyordum.”

“Burada olmamalısın.” Yüzü kızaran asker başını çevirerek arkasına, Lada’nın göremediği bir şeye baktı. “Arkamızdan başka adamlar da geliyor.”

“Hayır! Olamaz.” Lada pantolonunu ve çizmelerini kapıp utanmış gibi yaptı. Pantolonunu giymemiş olduğuna sevindi. Pantolonunu tortop etmişti ve etek olmadığı belli olmuyordu.

“Evine geri dön,” dedi adam gergin ama yumuşak bir sesle.

Sırtık adamın gülümsemesiye bütün yüzüne yayılmıştı. “Birkaç sorunu hallettikten sonra seni ziyaret ederiz.”

Lada nasıl ağırbaşlı bir ifadeyle gülümseyeceğini bilemiyordu ama elinden geleni yaptı. Sonra onlara yaşadığını söylediği yöne doğru hızla yürümeye başladı. Güvende olduğuna karar verir vermez çizmelerini giydi ve giysilerinin geri kalanını çantasına tıktı. Derhal yola çıkıp elinden geldiğince hızlı bir şekilde koşmaya başladı. Adamları hazırlıklı değildi. Onlara epeydir meydan okunmamasına alışmışlardı. Ağaçların arasında kaç asker olduğunu bilmiyordu ama onları şaşırtacak kadar kalabalıklarsa, kendi birliğinin fazla bir şansı yoktu.

Birliğini bıraktığı noktanın çok ilerisinde yola fırladı. Hızla onlara doğru koşarken pantolonunu kaldırıp salladı. Düşmanlar sesini duyacak kadar yakında olabilir diye onlara seslenemiyordu.

Nicolae onu fark edip tereddütle elini salladı.

Lada çılgınlar gibi ağaçları işaret etti. Nicolae onu çileden çıkaran birkaç saniye boyunca hiçbir şey yapmadı. Sonra da ne yaptığını bilen gerçek bir asker gibi harekete geçti. Lada adamlarının yanına varamadan, hepsi yola fırladılar ve karşı tarafa geçerek kendileriyle düşmanları gizleyen ağaçlar arasında geniş bir alan bıraktılar. Lada onlarla nefes nefese o noktada buluştu. Eyerinden sarkan kılıcını çekti.

“Lada,” diye tısladı Nicolae.

“Askerler. Sanırım Târgoviște’den geliyorlar. Bizi arıyorlar. Kaç kişi olduklarını bilmiyorum ama birazdan burada olurlar. Askerlere bu bilgiyi yay. Önce arbaletler. Onları gafil avlayacağız.”

“Lada,” dedi Nicolae yine. “Sen...” Eliyle onun göğüslerini işaret etti. Bogdan onu askerlerden gizlemek için önüne geçti. Lada nefes alıp verirken inip kalkın çıplak göğüslerine baktı.

Öfkeyle çantasından çıkardığı tuniğini giydi. “Eh, bizi kurtardıkları için...” Pantolonunu giyerken göğüslerini işaret etti. “... bunlara teşekkür edebilirsiniz.”

Nicolae, Lada'nın göğüslerinin onları nasıl kurtardığını soracak fırsatı bulamadı. İlk düşman askerleri ağaçların arasından çıkmaya başlamıştı ve abartılı bir temkinle yerlerini belli etmemeye çalışıyorlardı. Düşmanlarına ani bir baskın yapabileceklerine inanıyorlardı. Yolun aşağısını ve yukarısını kontrol ettikten sonra diğerlerinin onlara katılmasını işaret ettiler.

Bunlar Lada'nın kendi birliği kadar büyük bir birlik oluşturmuyorlardı ama ağaçların arasına gizlenip onları gafil avlamış olsalardı, Lada ne kadar fazla kayıp vermiş olacaklarını düşünmek bile istemedi. Yumruklarından birini kaldırdı ve sonra indirdi. Arbalet çubukları yolun karşısındaki ağaçların arasına yağıp adamlarının yarısını bir anda hakladı. Adamların diğer yarısı kendi arbaletlerini çekip bir saf oluşturmaya çalıştılar ama çok geç kalmışlardı. Lada'nın adamları ağaçların arasından hücumla geçti ve aşılması mümkün olmayan bir kılıç ve güç dalgası oluşturdu.

Çatışma sona erip de geriye sadece bir avuç düşman kaldığında, Lada yola çıkıp onların yanına gitti. Acıması bir halka şeklinde dizilen adamların silahları ellerinden alınmıştı. Bazılarının üzerinden kanlar akıyordu. Ama kan akması her zaman bir zayıflık işareti değildir, diye düşündü Lada ve içinden güldü.

Yoldaki askerlerden biri, onu çıplak gördüğünde yüzü kızaran ve başını çevirmiş olan askerdir. Lada onu işaret etti. “O sağ kalacak. Geri kalanını öldürün.” Yüzü kızaran adamın etrafında gerçekleşen katliama aldırış etmedi. “Sizi Prens mi yolladı?”

Adam ruhları bedenlerden ayıran kılıç seslerinden ürkmüş bir şekilde, “Evet. Seni öldürmemiz gerekiyordu,” dedi.

“Madem ki beni arıyordunuz, ormandaki kızın peşinde olduğunuz kişi olduğundan hiç şüphelenmediniz mi?”

Adam onun gözlerine bakmadı. “Güvenli bir yerde olacağını

düşünmüştük. Muhafızlarla aynı arabada. Düşündüğümüz gibi değilsin. Prens bu işin kolay olacağını söylemişti.”

“Benden kurtulmak o kadar kolay değildir.” Lada ona elini uzattı. “Geri dönüp ona bunu söyleyebilirsin. Ya da kalıp adamlarıma katılabilirsin.”

Adam tir tir titremeye başladı. “Kalabilir miyim?” Sonunda Lada’nın gözlerine baktı ve Lada onun doğru seçimi yapıp yapmadığına dair bir işaret beklediğini anladı. Ona yalan söylemiyordu. Onu serbest bırakabilirdi. Ama adam belli ki böyle bir şey yaptığında ölümüne gideceğini düşünüyordu.

Evet anlamında başını salladı. “Pekâlâ.”

“Şanslıydık,” dedi Nicolae, Lada’nın atını ağaçların arasından kendi atının yanına getirerek. “Haklıydın. Senin bazen yalnız kalman gerekiyor.”

Lada gülümsemeyi beceremedi. Bu saldırı çok daha farklı bir şekilde sonuçlanabilirdi. Zincir zırhının güven veren ağırlığını üstüne çekti. Bir kadın olmaktansa, bir asker olmak daha iyiydi.

Prens olmaks, her şeyden daha iyiydi.



24-25 Mayıs

“**B**u adam bir yılan ve bir yalancı,” dedi Halil öfkeyle Radu’ya pis pis bakarak. “Hangi deliğe gizlendiğini merak ediyordum.”

Radu toparlanmak için içine bir nefes çekti ve eski düşmanını manipüle etmek için üzerine düşeni yaptığı zamanları düşündü. Bunu orada da yapabilirdi. Yapması gerekiyordu. “Şehirle ilgili barışçıl düşüncelerini göz önüne aldığımızda, zorba Sultan’ı terk edip İmparator’un amaçlarına hizmet etmek için gelmiş olanlarımızı kıskandığını söyleyebiliriz sanırım.”

Halil alaycı bir tavırla güldü. “Eğer sende cesaret denen şey varsa, ben de eşeğin tekiyim demektir.”

“Ben de hep öyle olduğunu düşünmüşümdür ama benimle hemfikir olmanı asla beklemedim.”

Halil’in yüzü mosmor oldu. “Götürün onu buradan.”

Konstantin onu yatıştırmak istermiş gibi ellerini havaya kaldırdı. “Geçmişte aranızda ne geçtiğini bilmiyorum ama Radu bize çok faydalı oldu. Tavsiyeleri ve verdiği bilgiler, sadakati konusunda yeterli kanıtlardır.” Konstantin kaşını kaldırdı. “Ayrı-

ca, topraklarını üzerindeki hisarların kulelerine verilen isimlerde onun ismi yok.”

Halil kaşlarını daha da çattı. “Bu konuda bir seçeneğim olmadığını biliyorsunuz.”

“Her zaman bir seçenek vardır. Verdiğin bilgileri ve dostluğunu takdir ediyoruz ama sen rahat rahat surların dışında kalabilirsin. Radu burada kalacak.”

“Orada güvende değilim! Kimse değil. Kampta bir isyan çıkmak üzere. Her gün buluşuyoruz ve ben barış pazarlıkları yaparken diğerleri taviz vermemekte direniyor. Sultan’ın yanında kalmamış olsaydım, bunları yapamazdım!”

Konstantin bıkkınlıkla yüzünü ovuşturdu. “Bana neden buraya geldiğini söyle.”

Halil yanındaki masaya bir parşömen kâğıdı fırlattı. “Mehmet size teslim olma şartları teklif ediyor. Yanıtınızı bekleyeceğim.” Halil, Radu’ya ölümcül bir bakış fırlattıktan sonra odadan çıktı.

Konstantin mektubu okurken dalgın dalgın sakalını kaşıdı. Derisinde minik kan damlacıkları belirmişti. “Peloponez’e gitme ve orada vali olmama izin verecekmiş.”

“Sizden şehirden ayrılmanızı istemiştik,” dedi Giustiniani alçak sesle. “Güvende olmanız gerek. Ancak ondan sonra müttefiklerimizi toplayabiliriz.”

Konstantin iç çekti. “Şehirden ayrılırsam, bir daha asla geri gelmem. Bunu yapamam. Ama...” Duraksayıp parmağını mektubun alt kısmında gezdirdi. “Kapıları açarsak, barış içinde gelecekler, vatandaşlara ve mal mülke zarar vermeyeceklermiş.” Radu’ya baktı. “Sence bu sözünü tutar mı?”

“Tutar.” Radu çok uzun süredir ilk kez içinde gerçek bir umut kıvılcımının parladığını hissetmişti. Konstantin’i öldürmemekle doğru kararı vermişti! Bu kuşatmayı sona erdirmenin bir başka

yolu çıkmıştı karşısına. “Müslümanların yasaları böyledir. Teslim olursanız, buna saygı göstermeleri gerekir. Zindana atma, köle yapma ve yağmalama olayları olmaz.”

Giustiniani bunan inanmamış gibi bir ses çıkardı. “Hiç sanmam.”

“Kampının ne kadar düzenli olduğunu, adamlarının üstünde nasıl bir kontrole sahip olduğunu gördünüz. O şehri istiyor, içindekileri değil. Şehri yakıp yıkmak değil, ona sahip olmak istiyor. Bu konuda doğruyu söylediğine hayatım üzerine bahse girerim. Bu şartlara saygı gösterecektir. Halkınızın tamamı da kurtulacaktır.”

“Dünyanın Hristiyan başkenti de onların Tanrı’sına geçecek.”

Radu sonraki sözlerini dikkatle seçti. “Şehri zorla alırlarsa, yağmalamak ve diledikleri başka her şeyi yapmak için üç günleri olacak. Ama teslim olursanız, bilin ki Osmanlılar tabi devletlere iyi davranırlar. Bizim kaçmamız ya da ölüm riskini göze almamız gerekir ama halkınız Sultan’ın yönetimi altında acı çekmeyecektir.”

Konstantin’in gülümsemesi, bir nehri ilkbaharda kaplamış buzlar kadar kırılgandı. “Aynı şey benim yönetimim için söylemez. Halkımın acı çektiğini ve şehrimin nasıl karanlığa boğulduğunu kimse söyleyemez.” Sevgiyle Cyprian’a baktı. “Sen ne düşünüyorsun yeğenim?”

O gün, Cyprian’ın gözleri deniz ya da bulutlar gibi değil, şehrin eski ve yıpranmış taşları gibi griydi. Radu onun sokakta ölen o isimsiz çocuğu düşündüğünü anladı. “Çok şey kaybettik. Belki de bu her şeyi kaybetmekten kaçınmanın bir yoludur. Böylece halkımız katledilmez veya köleliğe zorlanmaz. Siz de hayatta kalırsınız.” Elini amcasının omzuna koydu ve sesi çatladı. “Ben sizin yaşamanızı istiyorum.”

Konstantin şehrin o saate kadar ayakta kalmasını sağlayan bir diğer kişi olan Giustiniani’ye baktı. “Ya sen ne düşünüyorsun?”

Giustiniani başını salladı. “Halil doğruyu söylüyorsa, yapmamız gereken tek şey biraz daha dayanmak. Sonra Mehmet çekilmek zorunda kalır. Tahtını bile kaybedebilir.” Biraz sessiz kaldıktan sonra yere baktı. “Ama bir gün daha dayanabileceğimizi garanti edemiyorum. Kuşatma başladığından beri elimizde güçlerimizin yarısından da azı kaldı. Adamlar aç, yorgun ve korkuyorlar. Venedikliler gitmek istiyor. Benim adamlarım da öyle. Onlara izin vermeyeceğim ama işler onlara engel olamayacağım bir noktaya varabilir. Tek bir zaferle onlar bizi alaşağı edebilir. Öte yandan tek bir zaferle biz de kendimizi idare edebileceğimiz bir ivme kazanabiliriz. Ama şu anda bıçak sırtındayız ve ben bıçağın kimi keseceğini bilmiyorum. Seçim size ait.”

Konstantin oturdu ve eline tüylü bir kalem alıp okşarken omuzlarını sarkıttı. “Bunu yapamam,” dedi. Radu tüm umutlarını yitirip sırtını duvara yasladı. “Bir barış teklifiyle birlikte Halil’i geri yollayacağım. Haraç miktarımızı arttıracamız ve Sultan’a Rumeli Hisarı’nın altındaki toprakları vereceğiz. Ona Orhan’ı da verip tahtına yönelik tehditleri yok edeceğiz.”

Konstantin, onlarca senedir Osmanlıları manipüle etmek için kullandığı adamı, Orhan’ı feda etmeye hazırdı; oysa Orhan kalıp onlarla savaşmayı seçmişti. Orhan’ı feda edecekti ama gururunu etmeyecekti. Tahtını feda etmeyecekti.

Radu başını sallayıp öfkeli bir şekilde konuşmamaya gayret etti. “Mehmet bunu kabul etmeyecektir.”

“Biliyorum. Ama şehrimi terk edemem. Üzgünüm dostlarım. Bu sarayda Osmanlı bayraklarının dalgalandığını ve Ayasofya’da ezan okunduğunu görmektense, son nefesimi verene dek savaşmayı tercih ederim. Artık her şey Tanrı’nın ellerinde.”

Ama hangi Tanrı? diye düşündü Radu. İki taraftaki adamların ettiği onca duayı, hangi Tanrı birbirinden ayırt edebilirdi ki?

O gece, yazın başlamak üzere olduğunu müjdeleyen tatlı bir hava vardı. Haliç yönünden esen sert rüzgâr, ilk kez şehrin dumanlarını temizlemişti. Radu ve Cyprian Ayasofya'nın karşısındaki Blaherne Sarayı'nın duvarına oturmuşlardı. Kendi aralarında karar vermemiş olmalarına rağmen, ikisi de Konstantin'in yanından ayrıldıktan sonra çalıştıkları yerlere geri dönmemişler ve kendilerini yan yana sessizce oturdukları bu yerde bulmuşlardı.

Dünya sona ermiyormuş gibi davranabilecekleri kadar sessiz bir yerdi burası.

“Ay bu gece küçülmeye başlıyor,” dedi Cyprian.

Radu şehrin ayın küçüldüğü sırada ele geçirilemeyeceğiyle ilgili kehaneti hatırladı. “Buna inanıyor musun?”

“Bugünlerde çok az şeye inanıyorum.”

Radu dolunayın şehrin üstünde yükseleceği Ayasofya yönüne baktı. Altın paralar gibi kusursuz bir daire haline geldiğinde, ayın Meryem Ana'yla birlikte şehrin koruyuculuğunu yaptığına inanılıyordu. Ayın küçülmesi nihayet savaşın akışını değiştirecek miydi?

Cyprian yanında omuzlarını dikleştirdi ve gecenin sessizliğini bozan, hırlamayı andıran bir sesle içine derin bir nefes çekti. Ayasofya'nın üstünde dolunay değil, incecik bir hilal vardı.

İslam'ın hilali.

“Nasıl olabilir?” diye fısıldadı Cyprian.

Radu şaşkınlıkla başını salladı. O gece dolunay olmalıydı... Öyle olması gerekiyordu. Ama şehrin en kutsal binasının üstünde ağır ağır yükselen ay bir hilaldi. Karanlık kısmı her zamanki gibi siyah değil, koyu kırmızı renkliydi. Kanla lekelenmiş gibiydi.

Radu ve Cyprian saatlerce şehrin üstünde asılı duran ve her

şeyi sona erdirmeyi vaat eden bu hilali izlediler. Sokaklardan gelen acı haykırıışlar ve ıglıklar, tatlı bir esintiyle uzaklara taşındı. Kilise anları ilk kez bir uyarıda bulunmak için almadı. Çanlar aya karşı ne yapabilirlerdi ki? Ay, bir süre sonra nihayet, adeta işkence edermiş gibi bir yavaşlıkla, olması gereken bir dolunay haline büründü.

“Artık kehanetlere inanıyor olabilirim,” dedi Cyprian şaşkınlıkla ve hayretle. “Ama bundan hoşlandığımı sanmıyorum.”

Radu ayın Osmanlı kamplarından nasıl görüldüğünü düşündü. Mehmet mutlaka bunu vurgulamış, bir zafer kehaneti olarak yorumlamış olmalıydı ama Konstantiniye halkı bunu kötü bir kehanet olarak görüyor olmalıydı.

Sonuçta bu sadece aydı. Ay taraf tutmazdı. Ama kanla yıkanmış gibi duran bu Bizans dolunayı başka bir şeye işaret ediyordu sanki.



Geceyi saray duvarının üzerinde öylece oturarak geçirdiler. Sabahın erken saatlerinde, gökyüzü bulutlanıp ayı örttü.

“Senden faydalanacağımız sırada neredeydin?” mırıldandı Cyprian aya bakarak.

Şafak kendisini gecenin uykusundan sıyırdı ve beraberinde yağmur ve daha fazlasının gerçekleşeceği vaadini getirdi. Radu içinden dua ettikten sonra, onları Çürüksu ayı’nın üstündeki duvardan karşıya geçirecek olan kapıya gittiler.

“Kahretsin,” dedi Cyprian yüzünü buruşturarak. “Lanet olsun, bu konuda küfrettiğim için cezalandırılacağım.”

Hodegetria’nın bulunduğu ve gizlice girdikleri manastırın yakınlarındaydılar. Dışarıda büyük bir kalabalık toplanmıştı: Rahipler çoktan tütsülükleri sallamaya, dualar etmeye ve dini şarkılar

söylemeye başlamışlardı. Radu ve Cyprian'ın arkasındaki sokaktan daha da çok insan gelip onları kalabalığın arasına sıkıştırdı.

“Aralarından geçmeye çalış,” dedi Cyprian. “Hodegetria'yı surlarda dolaştıracaklar. Ortada sıkışıp kalırsak, saatlerce kurtulamayız.”

Bir grup adam, tabloyu omuzlamış bir halde manastırdan çıktı. İçlerinden biri onu düşürecek gibi oldu ve güçlkle tutmaya çalıştı. Radu, Nazire'nin ellerine bulaşan yağı tablonun taşıma sopalarına sürdüğünü hatırladı.

“Tanrı aşkına,” diye fısıldadı ve sinir bozukluğuyla, yorgunlukla gülmemeye çalıştı.

Bir diğer adamın da elleri kaydı ama ikonayı biraz daha yukarı kaldırarak dengesini sağladı. En öne haç tutan biri geçti ve rahipler onu izledi. Hepsi yalın ayak olan erkekler, kadınlar ve çocuklar çevreyi sardı. Ön tarafa yakın olan bir adam, uzaklardan gelen gök gürültüsünü bastırmak için yüksek sesle bağırdı.

“Şehri bildiğin ve dilediğin gibi kurtar! Kollarımız, surlarımız, kalkanımız ve generalimiz olarak sana güveniyoruz!”

Radu, Cyprian'a yaklaştı. “Biri çıkıp yerini asırlar öncesinden kalma bir tabloya kaptırdığını Giustiniani'ye söylemeli.”

Cyprian alaycı bir sesle güldü ama eliyle ağzını kapattı.

Adam devam etti. “Halkımız için savaş!”

“Sence Meryem Ana surlardaki yerimizi alır mı?” diye fısıldadı Cyprian.

Radu güldü. Yakınlarındaki bir adam öfkeyle onlara bakarak haç çıkardı.

“Dine saygısızlık ettiğimiz için cehenneme gideceğiz,” dedi Cyprian.

“Zaten cehennemdeyiz,” dedi Radu omuzlarını silkerek. “Odukça da kalabalığız.”

Kalabalıktan uzaklaşmaya çalıştılar ama sokak dardı ve insanlarla doluydu. İki adam dinsel bir coşku arasında ileriye, bir tesadüf eseri olarak karşılarına çıkmış gibi gözüken bir yola doğru sürüklendiler.

“Şuradan!” dedi Radu dar bir ara sokağı işaret ederek. Oraya girebilirlerse, kalabalığın geçmesini bekleyip geri dönebilirlerdi.

Ön taraftaki biri dehşet dolu bir çığlık attı. Hodegetria ellerinden kaymaya başlamıştı. İkonayı taşıyan adamlar onun düşüşünü engellemek için harekete geçtikleri halde, ayaklarına hâkim olamıyorlardı. Sonunda, şehrin en kutsal yadigârı bir anda kayarak kalın bir çamur tabakasının içine düştü.

Şaşkınlıkla geçen birkaç saniye boyunca herkes sus pus kesildi. Adamlar hemen harekete geçerek onu yerden kaldırmaya çalıştılar. Yere düşen sadece bir tabloydu ve birkaç kişi onu yerden kaldırmak için gayret etmesine rağmen, ikona bir türlü çamurların arasından çıkmıyordu. Toprak, Meryem Ana’yı geri almaya karar vermişti ve onu bırakmıyordu.

Birkaç çocuk ağlamaya başladı ama anneleri onları susturmak için bir girişimde bulunmadı. Kalabalığın içinde hafif bir depremi andıran bir mırıltı yayıldı. İnsanlar lanetlendiklerine, kötü bir şeyin olacağına ve Meryem Ana’nın onları terk ettiğine dair bir şeyler fısıldamaya koyuldular. Birbirlerine Tanrı’nın onları yargıladığını ve onları lekelenmiş olarak gördüğünü söylediler.

Radu bir an için onlara Tanrı’nın bununla hiçbir ilgisi olmadığını söylemek istedi. Bunun sorumlusunun, ellerine yağ bulaşmış, kalbinde büyük bir hüznü taşıyan bir kadın olduğunu anlatmak istedi. Ama bunun bir faydası olmazdı.

Nihayet, epeyce uzun bir süre sonra adamlar ikonayı çamurların arasından çıkarıp tekrar omuzlarına almayı başardılar. Kalabalıktan kesik kesik tezahüratlar yükseldi ama sesler o kadar

keyifsizdi ki ancak bir cenaze alayından yükseliyor olabilirdi.

Tam o sırada, dünya bir saniyeliğine göz kamaştırıcı bir parlaklıkla kaplandı. Radu dine saygısızlık ettikleri için gerçekten de cezalandırılıyor muyuz diye düşünecek fırsatı ancak bulmuştu ki bunun hemen ardından, yerleri zangırdatan, o ana dek yaşana bombardımanlardan çok daha büyük bir gümbürtü koptu. Her yerden bağırışlar ve çığlıklar geldi. Üstlerine doğru hızla bir şeyin geldiğini duydular. Radu yağmuru daha yere değmeden önce gördü. Kaskatı bir su duvarı inanılmaz bir yoğunluk ve hızla ve bir nehir gücüyle kalabalığa çarptı.

Radu yüzünün yandığını hissetti. Yüzünden kan akıp akmadığından emin olmak için yanağını yokladı. Derken, üstüne bir dolu tanesi düştü. Sonra bir tane daha... Dolu, Osmanlı oklarından daha büyük bir hiddetle yağıyordu. Yakınlarda bir yerde, yine ıslıl ıslıl bir şimşek çaktı ve arkasından gelen gök gürültüsü o kadar güçlüydü ki Radu neredeyse bir dakika boyunca hiçbir şey duyamadı.

Etrafındaki herkes dizlerinin üstüne çökmüş, bir şey göremez ya da yürüyemez halde fırtınanın ortasında kalmıştı. Radu, bu işin Tanrı'yla ya da ikonanın düşmesiyle bir ilgisi olmadığını biliyordu. Ama bu dolunun başka bir nedeni olamazdı. O kadar şiddetli yağıyordu ki sular sokaktan aşağı akmaya, Radu'nun ayak bileklerine ve sonra da dizlerine kadar yükselmeye başladı. Dar sokaklar suyu bir huni gibi topluyor ve aniden oluşan bir nehre dönüştürüyordu.

“Buradan gitmemiz gerek!” diye bağırdı Cyprian. Cyprian'ın ağzı kulağının hemen yanında olduğu halde, Radu onu güçlükle duyabiliyordu. Cyprian önceden gördükleri ara sokağı işaret etti. Eğitim sayesinde sular oraya fazla girmemişti. İki adam çizimleri çamurlara bata çıka ve aç suların onları hevesle dibe çekmesine

karşı koyarak sokakta ilerlemeye çalıştı. Önlerindeki bir çocuk yere kapaklanıp kahverengi sulara kapıldı.

Radu hemen dizlerinin üstüne çöküp hiçbir şey göremediği halde çamurları karıştırmaya başladı. Eline bir ayak geldi ve çocuğu yukarı çekti. Bir kadın onlara doğru koştu. Radu çocuğu ona teslim etti. Cyprian bağıırıp yere düşen yaşlı bir adamı işaret etti. Hızla yanına gidip onu kaldırdılar ve suların arasından ara sokağa çektiler.

“Şuraya bak!” Cyprian sokağın ortasında bebeğini göğsüne bastırmış, kıpırdıyamayan bir kadını işaret etti. Onu kurtarmak için öne atıldı ama göz kamaştırıcı bir şimşek daha çaktı ve ara sokakta müthiş bir gök gürültüsü daha koptu.

Bu patlama seslerinin bir kısmı gök gürültüsü değildi. Şimşegin çarptığı, tepelerindeki çatının taşları bir anda yere düşüp Cyprian'ı altına aldı.



28 Nisan

Prensleri hayatta tutma konusunda ölümcül derecede kusurluydu Eflak. *Boyarların* görevi Prens'i korumaktı. Tüm insan gücünü, birlikleri ve hayat ile ölüm arasında duran bıçakları onlar kontrol ediyordu. Teoride amaçları, Prens'in ülkeye ve hayatta kalabilmek için bel bağladığı halka sadık kalmasını sağlamaktı.

Boyarlar bir prene sadık olmayı başarabilmiş olsalardı, bu amaca ulaşmaları mümkün olabilirdi. Ama Lada'nın karşısındaki yollar, hasattan sonraki bir tarla gibi açık ve bomboştu. *Boyarların* bir prene hiçbir zaman sadık olmaması içini bir minnet duygusuyla doldurdu. Prens'in kendi tarafına çekmeyi başardığı birkaç adamsa arkalarındaki yolda cansız yatıyordu.

"Planımız nedir?" diye sordu Nicolae.

Lada omuzlarını silkti.

"Ama... Bu bir plan değil. Plan yapmadın mı? Sahi mi? Hiçbir planın yok mu?"

"İçeri gireceğiz. Tahtı alacağız. İhtiyacımız olan tek plan bu."

"Hayır, benim kesinlikle bundan daha fazla bir plana ihtiyacım var."

Bogdan homurdandı. “Sana planını söyledi. Kes sesini.”

Lada bakışlarını karşılarında giderek büyüyen şehirden ayırmadı. Çiftliklerin şehrin kenarlarına ve bunun sunduğu fırsatlara tutunmuş bir hayata yer vermeye başladığı alanda, birbirine daha yakın inşa edilmiş evler vardı. Ama bunların durumuna bakılacak olursa, burada pek de muhteşem bir fırsatın söz konusu olabileceğini söylemek mümkün değildi.

Lada karanlık kapı eşiklerine toplanıp kafilesini izleyen insanlara gülümsemedi. Onların bakışlarını ve fısıltılarını hissedebiliyordu. Nicolae savunmaya geçmeye hazır bir şekilde kıpırdandı. Lada ona başını salladı. Korkup sinmeyecekti.

“Bakın,” dedi Petru göğü işaret edip.

Geceyi bölmeye başlayan ilk yıldızların arasında bir kayan yıldız gördüler. Yıldız yanarak kayıyor ve ağır ağır koyulaşan karanlıkta ilerlerken arkasında bir parıltı bırakıyordu.

“Bu bir işaret,” dedi Daciana, Stefan’ın atının ön tarafından. Sesi hayretten cılız çıkıyordu.

Lada gözlerini yumdu ve yıldızların göklerden düştüğü bir başka geceyi hatırladı. O gece, sevdiği iki adamla birlikte neredeyse mutlu olduğu söylenebilirdi. Artık ikisine de sahip değildi. Ama şu anda bildiği bir şeyi o gece anlamıştı: Eflak dışında hiçbir şey yeterli olmayacaktı onun için.

Yıldızlar da onu görmüşlerdi. Biliyorlardı.

Atıyla ilerlerken elini yanan yıldıza doğru kaldırdı ve herkesin onun geldiğini haber veren işareti görmesini sağladı. Herkes buna şahit olmalıydı.

Bu insanlar onun halkıydı. Burası onun ülkesiydi. Tahtı oradaydı. Entrikalara, karmaşık planlara gerek yoktu. Eflak onun anesiydi. Başından geçen onca şeyden, tahtı elde etmek için tüm yaptıklarından sonra, elinde tek bir şey kalmıştı: kendisi.

Kendisi yeterdi.

Şehrin kapılarına vardıklarında, kapıların kapalı olduğunu gördüler.

Tepede meşalelerin aydınlattığı iki adam duruyordu. Lada adamların zincir zırhları içinde titrediklerini görene kadar, o hafif metalik sesin ne olduğunu anlayamadı. “Açın kapıları,” dedi.

Adamlar tereddütle bakıştıktan sonra Lada’nın arkasında beklemekte olan adamlara baktılar. Bir çığın düşeceğini haber veren çakıl taşlarının sesini andıran mırıltılar yükseldi. “Bu gece ben de buraya o yıldız gibi yana yana geldim.” Lada herkes onu duyabilsin diye sesini yükseltti. “Ben tahtı almadan önce benim tarafıma geçen herkes maaşlı asker olacak. Erdemli kişileri ödüllendiririm ve daha da zengin olmak için elinize çok fırsat geçecek.”

“Nasıl?” diye sordu içlerinden biri.

“Çünkü bana karşı gelen herkes ölecek. Şartlarım bunlar. Bir başka teklif de yapmayacağım.”

Kapı açıldı.

Şehre girerlerken, adamlardan birkaçı Lada’nın adamlarına katıldı. “Sen,” dedi Lada adamlardan birini işaret edip. “Karşılaştığın bütün muhafızlara benim bu şartlarımı ilet.”

Adam heyecanla Lada’nın birliklerinin önüne geçip koşmaya başladı. Ağır ağır yola devam ettiler. Sokaklar kaleye doğru ilerleyen bir araba tekerleğinin telleri gibi dardı. Lada sadece bir kere geriye baktı, kafilesinin kapıya kadar geldiğini, adamlarının içeri girmek için kapının önüne yığıldığını gördü. Sayıları askerlerin iki misli olmuştu. Erkekler, kadınlar, hatta çocuklar bile onlara katılmıştı. Çocuklar meşalelerin aydınlattığı sokaklarda, bir geçit törenindeymiş gibi dans edip gülüyorlardı. Erkekler ve kadınlar daha temkinliydi ama gözlerinde daha önce olmayan bir heyecan belirmişti. Bunu Lada başarmıştı.

Yine ileriye doğru baktı. Târgovişte'de yaşadığında orayı zihninde romantikleştirmemişti ama bunca seneden ve Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşadktan sonra, şehir gözüne hem hatırladığından daha ufak hem de renksiz ve kasvetli görünüyordu. Malikâneler bile görkemli binaların soluk renkli, özensiz taklitleri gibiydi. Binaların boyaları çatlamış, kemiklerin üstünde çürüyen etler gibi kahverengileşmiş ve gri taş iskeletleri ortaya çıkmıştı.

Kimse *boyar* malikânelerinden çıkıp kafileye katılmadı. Pencerelelerin perdeleri çekilmiş, karanlığa karşı sıkı sıkı kapatılmıştı. Lada'ya karşı. Lada'nın eskiden tertemiz suların aktığını hatırladığı bir çeşmenin önünden geçtiler. Bir keresinde, başını çeşmenin altına sokmuş, kalede yaşamının içinde yarattığı korkuyu temizlemeye çalışmıştı. Ama artık korkmuyordu ve temizleyecek bir şeyi de kalmamıştı. Artık çeşmedeki su durgundu ve leş gibi kokuyordu.

Kalenin kapıları açıktı. Muhafızlar bakışlarını yerden ayırmadan iki yana çekildiler ve Lada geçerken başlarını eğdiler. Nicolae ve Bogdan hızla etraflarına bakınıp arkasında yer değiştirdiler ama Lada suikastçıların oklarından korkmuyordu. Tıpkı Hunyadi'nin şehre sadece özgüveniyle ve doğrulukla girdiği gibi yapacaktı. Kimse onu vuramazdı. Kimse onu durduramazdı.

Başıyla kalenin kapısını işaret etti. Önden koşan bir muhafız, kapıyı onun için açtı. Lada toynakları taş zeminde sesler çıkaran atıyla doğrudan içeri girdi. İçeride ne güzel karolar ne kilimler ne de kalenin çiğneyerek yuttuğu insanları hatırlatacak bir şey vardı. Kalenin bu hali hoşuna gitti. Atı yanan meşalelerle aydınlatılmış dar koridorlarda tereddütle ilerledi. Arkasından gelen Bogdan ve Nicolae'nin atlarını yatıştırmaya çalıştıklarını duydu. Onların asabi atlarına güven vermelerini beklemeden yoluna devam etti. Taht odası tam karşısındaydı. Oraya son girdiğinde, babasının Hunyadi'yle konuşurken gücü varmış gibi rol yaptığına şahit olmuştu.

Atının sırtında dimdik içeri girdi ve tahtta oturmakta olan Danesti Prensi'nin heykel gibi ama ter içinde olmasını doğal karşıladı. O anda, babasının sakalına sürdüğü yağın geçmişten gelen kokusunu hissetti. Bir an için, keşke tahttaki adam babası olsaydı diye düşündü. Keşke Lada'nın nasıl biri haline geldiğini görmüş olsaydı diye geçirdi içinden. Ona rağmen. Onun yüzünden.

Danesti Prensi bir şeyler söylüyordu ama Lada onu dinlemeye tenezzül etmiyordu bile. Bakışları tahtın üstünde asılı olan ucu kıvrık Osmanlı kılıcına takılıp kalmıştı. Kılıç, alevleri insanı hipnotize edercesine titreyen iki meşalenin arasında duruyordu. Lada büyülenmiş gibi atını kılıca biraz daha yaklaştırdı.

“Bir açıklama istiyorum dedim!”

Lada tükürükler saçan Prens'e irkilerek baktı. Adamın yüzü kıpkırmızıydı ve bir ter tabakası teninin parıldamasına neden oluyordu. Onu çocukluğundan hatırlamıyordu. Prens o zamanlar onun için önemli biri olmamıştı anlaşılan, hâlâ da değildi. Etrafına bakındı. İçeride birkaç muhafız vardı ama hiçbiri üstüne gelmedi. Koridordan sesler geldiğini, birisinin bir atla ilgili olarak bir küfür savurduğunu duydu. Tek başınaydı.

Ama bunun bir önemi yoktu.

Kılıca bakarak konuştu. “Şartlarımı çoktan söyledim.”

“Şartlardan haberim yok!” diye ofladı Prens.

“Zaten bunlar seninle ilgili değil. Bu odadaki Eflaklılarla ilgili. Benim tarafımda olacak kişilere verilecek topraklar ve zenginlikle ilgili. Karşı çıkanların ölümle karşılaşacağıyla ilgili.”

“Onlara bu tür şeyler vaat etmeye hakkın yok!”

Lada ona o kadar yaklaştı ki, Danesti Prensi atının uzun ve kadife tüylü burnundan kaçmak için kenara çekilmek zorunda kaldı. Lada üzengilerin üstünde ayağa kalkarak duvardaki kılıca uzandı. Bunu duvardan alıp kınından çıkardı. Kılıç zamanla kararmıştı

ama yeteri kadar keskindi. Düşmanlarının kılıcıydı bu. Bir tabi devlet olmalarının ve zayıflıklarının simgesi olan kılıçtı.

Ama artık onun kılıcıydı. Kılıcı havaya kaldırdı ve meşalelerin ışığı altında çevirdi. “Burada hakka sahip olan biri varsa, o da benim.” Kılıcı ona bir yanıt vermesini beklemeden tahtı gasp eden adamın göğsüne sapladı. Bu adamın onu ilgilendiren bir şey söylemesi mümkün değildi. Atını diğer yöne çevirip kılıcı geri çekti.

“Bu tahtı temizlemek bir kâbus olacak,” dedi Nicolae, peşinden gelen Bogdan ve adamların geri kalanıyla birlikte odaya girerken.

Lada gülümsedi. “Artık taht *benim*. Bu adamın cesedini verdiğim sözleri tuttuğumun bir kanıtı olarak meydanda bir kazığa geçirin. Sadakati ödüllendirdiğimin, ödleklği cezalandırdığımın bir kanıtı olarak.”

Kapıdaki muhafız hemen öne atıldı ve cesedi sürükleyerek tahttan indirdi. Ceset loş odada kapkara bir kan lekesi bıraktı. Bu Prens’in geride bıraktığı tek miras, Lada’nın üstünlüğünün bir kanıtı olarak taşlara nakşeden zayıflığı olacaktı.

Bogdan tek dizinin üstüne çöktü ve kalın sesi odada yankılandı. “Herkes ejderha Lada’yı, Eflak Prensi’ni selamlasın!”

Lada’nın atı yer değiştirerek onu dar ve yüksek pencerelerden birinin önüne getirdi. Lada oradan kusursuz bir şekilde görülen kayan yıldız nihayet yanarak yok olmasını izledi ve başını kaldırıp annesi onu kutsamış gibi gözlerini yumdu. İçini bir sıcaklık kapladı ve boynundan hiç çıkarmadığı madalyonu sıkı sıkıya kavradı.

Artık evindeydi.



25– 26 Mayıs

“**S**ence iyileşecek mi?” diye sordu Radu, odanın içinde endişeyle volta atarken. Cyprian’ı yarı taşıyarak, yarı sürükleyerek eve getirmişti. Cyprian belirgin bir şekilde yaralanmış gibi durmuyordu ama başında açılan bir yarıktan kanlar akıyordu ve henüz kendisine gelmemişti.

“Bunu zaman gösterecek.” Nazire kanları sildi. Radu’ya dudaklarını neredeyse ince bir çizgi gibi gösteren bir endişeyle baktı. “Otur. Endişelenerek onu iyileştiremezsin.”

Radu bir sandalyeye çöküp başını ellerinin arasına aldı. “İkonanın ayaklarını yağladığımı biliyorum. Ama onu yerden almalarına izin vermeyiş... Sonra birdenbire başlayan dolu... Hayatımda hiç bu kadar aniden çıkan sert bir fırtına görmemişim. Hodegetria’yı onlara yol göstereyim diye dışarı çıkardılar ama bir fırtınaya yakalanıp sürüklendiler.”

“Bu şehir seni etkilemeye başladı Radu. Sen bile her şeyde bir işaret görüyorsun.”

Radu evet anlamında başını sallayıp gözlerini ovuşturdu ve geriye yaslandı. “Biliyorum. Onlara üzülüyorum. İnsanın kendi

mahvını etrafındaki her şeyde, ayda, havada, toprağın zangırdamasında görmesi... Herkesin hâlâ burada oluşuna hayret ediyorum. Neden gidemiyorlar?”

Nazire hüznle gülümsedi. “Helen’i gitmeye ikna ettim. Onunla arkadaşlığımı sürdürmem için bir neden yoktu ama çok üzgün ve ne yapacağını bilemez bir haldeydi. Ona geriye kalan son paramızı verdim. Dün gizlice Atina’ya gitmesine yardım edecek olan uzak akrabalarının bulunduğu Galata’ya gitti.”

“İyi bir şey yapmışsın.”

Kapı açıldı, Valentin bir kâse su ve birkaç temiz havluyla içeri girdi. Nazire bunları aldı; Radu’ysa Valentin’in gitmemesi için elini kaldırdı. “Şehirde akrabaların var mı?”

Valentin başını salladı. “Annemle babam seneler önce öldü. Kız kardeşim de öyle.”

“Teyzelerin, dayıların yok mu?”

“Yok efendim.”

“Ya şehir dışında? Gidecek bir yerin var mı?”

Valentin omuzlarını dikleştirip göğsünü şişirdi. “Hayır efendim. Olsaydı bile gitmezdim. Benim görevim Cyprian’a hizmet etmek ve sonuna kadar da onun olduğu yerde kalacağım.”

“Ya Macaristan’daki ablama bir mektup yollamam gerekiyorsa? Ve bunu sadece kesinkes güvendiğim biriyle yollamak zorundayım?”

Valentin genç yaşına rağmen, fazla bilmiş ve temkinli bir ifadeyle gülümsedi. “Bu durumda, beni kandırmaya çalıştığınızdan şüphelenirdim ve ablanızla ilgili olarak anlattığınız hikâyeleri duymuş olduğum için şansımı burada denemeyi tercih ederdim.”

Radu delikanlının her şeyi ne kadar iyi anladığına şaşırarak güldü. “Pekâlâ. Ama bana tek bir söz ver: Şehir etrafında çökmeye başlarsa, kaçabilmek için elinden geleni yapacaksın. Anladın mı?”

Ben burada olmazsam, Nazire'nin ve Cyprian'ın kaçmasına yardım edeceksin."

Valentin sırtını daha da dikleştirip asil bir ifadeyle başını salladı. "Onları hayatım pahasına koruyacağım."

"Aferin."

Valentin odadan çıkıp kapıyı yavaşça arkasından kapattı.

Cyprian'dan bir inleme sesi geldi. Radu hemen onun yanına koştu. "Cyprian? Beni duyabiliyor musun?"

Cyprian elini başına götürmeye çalıştı ve gözlerini sıkıca yumdu. "Radu?"

"Evet! Güvendesin, evdesin."

"Sanırım..." dedi Cyprian çatlak bir sesle.

"Ona içecek bir şey getireyim!" Nazire hızla odadan çıktı.

Cyprian yutkundu ama gözlerini açmadı. "Sanırım bütün şehir başıma yıkıldı."

Radu rahatlayarak güldü. "Doğru. Ama siz Bizanslılar son derece inatçısınız."

Cyprian gözlerini kısıp ona baktı. "Radu! Buradasın!"

"Evet. Yanındayım."

Cyprian elini kaldırıp bir şey aradı. Radu onun elini tuttu.

"Senin için oraya geri gittim." Gözlerine yine kapandı.

"Hayır," dedi Radu alçak sesle. "Ben yaralanmadım. Seni eve getirdim. Hatırlıyor musun?"

Cyprian başını salladı, yüzünü buruşturdu ve acı içinde bağırdı. Yine gözlerini kısıtı. "Hayır, senin için Edirne'ye gittim."

Aldığı darbe Cyprian'ın zihnine kalıcı bir hasar vermiş olabilir miydi? "Edirne'de değiliz. Konstantiniye'deyiz."

"Bunu biliyorum," dedi Cyprian aksi bir sesle, gözlerini devirerek. "Senin aklın fena halde karışmış."

Radu gülümsememeye çalıştı. "Haklısın. Kafası karışan benim."

“Hiç konuşmadık ama yüzün... Kitapla ilgili olarak ikinizin arasında geçen bakışma. Seni düşünmekten asla vazgeçmedim.”

“Hangi kitap?” Radu dedikleri saçma olsa bile, Cyprian’ı uyanık tutup konuşturmak istiyordu.

Cyprian diğer elini salladı. “Sultan’a verdiğimiz kitap. Sen bu kitabın ne kadar komik olduğunu anlamıştın. Ejderha kitabı. Ben de seninle birlikte gülebilmeyi öyle çok istemiştim ki... Ama o zaman bile harika bir gülüşün olduğunu biliyordum. O benim geri dönmemi istememişti, biliyorsun.”

Radu hafızasını yoklayarak onun neden söz ettiğini anlamaya çalıştı. Kitaplar ve ejderhalar mı? Sonra bir anda hatırladı. Önceki seneydi. Mehmet’in taç giyme töreninden sonra Konstantiniye’den bir heyet gelmişti. Radu, Cyprian’ı ilk kez o gün görmüştü. O zamanlar, Cyprian hediye olarak Aziz George ve ejderha hakkında bir kitap getirmiş olan isimsiz bir elçiydi. Radu o anı da çok iyi hatırlıyordu. Cyprian’ın berrak gözleriyle ve bu gözlerde gizlenmiş olan o kahkahayla ilk kez karşılaştığında, kendisini çarpılmış gibi hissetmişti.

“Edirne’ye gitmeni kim istemedi?” diye sordu. Bu konuşma birden ilgisini çekmişti.

“Amcam. Çok tehlikeli olduğunu düşünüyordu. Ama ben ısrar ettim. Seninle konuşmak istiyordum.”

Radu’nun kalbi hızla atmaya başladı. “Benim buraya gelip Mehmet hakkında sizlere bilgi vermem için mi?”

“Hayır.” Cyprian’ın sesi alçaldı ve uzaklardan gelir gibi çıktı. “Sadece seninle konuşmak istiyordum. Güldüğünü duymak istiyordum.” Gülümseyip ikisinin birbirine kenetlenmiş ellerini Radu’nun yanağına götürdü. Radu da başını eğip Cyprian’ın parmaklarının yüzünü okşamasına izin verdi. Bu parmakları buz gibiydi ama Radu yine de yüzünün yandığını hissetti. Cyprian,

“Hiçbir şeyden pişman değilim,” diye mırıldandı ve gevşeyip uykuya daldı.

Kapının kapandığını duyan Radu, irkilerek suçluluk hissiyle başını kaldırdı.

“Ah kocacığım.” Odanın içinde olan Nazire iç çekti. Radu onun ne zamandan beri orada olduğunu bilmiyordu. “Beni neredeyse kadere inandırıyorsun. Ne kadar bahtsız birisin sen.”

Bir kâse et suyu ve sulandırılmış bir kadeh şarap getirmişti. Cyprian’ın üzerindeki battaniyeleri düzelterip yatağın yanında Radu’nun karşısında diz çöktü ve ona baktı. “İlk önce, sana verecek kalbi olmayan bir erkek, şimdi de senin gerçeklerini asla bilmesi gereken bir erkek.”

Radu kalbinin hızla attığını, yanaklarının kızardığını hissetti. “Ben... O... Ben...”

Nazire şefkatle Cyprian’a bakıp alnına düşen saçlarını geriye taradı. “Bundan şüpheleniyordum ama yanıldığımı umuyordum.”

“Mehmet’e sadık olduğumu biliyorsun!”

Nazire’nin yüzündeki ifade, sokakta çıkan fırtınadan da hızlı bir şekilde altüst oldu. “Ona sadakatten fazlasını borçlu değilsin. Kesinlikle aşk borçlu değilsin. Normalde kalbinin bir başkasına yönelmesini sevinçle karşılardım. Ama bu...” Başını yatağa eğip yüzünü ona gömdü. “Ah Radu. Ne yapacağız?”

Uzaklarda bir çan *felaket, felaket, felaket*, diye çalmaya başladı.



Radu, Cyprian’ın yatağının yanında oturamadı. Gece olana dek sokaklarda dolandı. Fırtına başladığı gibi dinmiş, yerini bulutlar almıştı. Hava durgundu ve ölü gibiydi, şehir gömülmeye hazırlanmak için bir kefene bürünmüştü sanki.

Karanlık çökerken yoğunlaşan pus, ışıkları ve şehri bir mağara gibi karanlıkta bırakarak örmüştü. Radu pusların arasından eve doğru gidiyordu ki, aniden birilerinin boğuk bir sesle “Yangın! Yangın!” diye çığlıklar attığını duydu. Arkasını dönüp o yöne doğru koşarken, o an geldi mi, surlar en sonunda yıkıldı mı diye düşündü. Ama gözüne Ayasofya’nın üzerinde ışıkların dans ettiği çatısı ilişti.

Kiliseye doğru dehşet içinde koşar adımlarla gitti ama sonra durdu. Orada yangın yoktu. Çatı boyunca oynayan ışıkların yangın olamayacak bir rengi vardı. Sarıdan çok mavi beyaz gözüküyorlardı. Ayrıca duman da yoktu. Radu büyülenmiş gibi ışığın ana kulenin etrafını kaplamasını ve göğe fırlamasını izledi.

Karanlıkta gözlerini kırptırarak ışığın bıraktığı ardıl görüntüye baktı. Hayatında böyle bir şeyi ne görmüş ne de duymuştu. Hayır, duymuştu... Tanrı Musa’ya bir alev olarak görünmemiş miydi? Gündüz bir bulut –aşılması mümkün olmayan bir pus– ve geceleyin de bir alev olarak?

Radu ne nefes alabiliyor ne de gördüğü şeyin ne olduğunu idrak edebiliyordu. Çünkü bunu sadece Tanrı’nın ruhunu görmüş olmakla açıklayabiliyordu. Tanrı şehri terk etmişti.

Ama alev Osmanlıların kamplarına değil, göğe doğru gitmişti. Belki de yapılan tüm dualar birbirini etkisiz hale getirmiş ve geride sadece insanlara karşı insanlar kalmıştı.

Tanrı onları terk etmekte haklıydı. Birileri inatçılık yerine merhamet ve mantığa başvurmuş olsaydı, tüm bu hayatlar kurtarılabilirdi. Mehmet şehri ele geçirmektense onu doğal ve ağır bir ölüme terk etseydi... Konstantin de karşısındaki imkânsızlıklara teslim olup gururunun yerine halkını kurtarmaya karar vermiş olsaydı...

Radu ikisine de çok kızıyordu. Aklından bir sürü farklı ihtimal

geçti. Daha önce de düşündüğü gibi, Konstantin'i öldürmeyi geçirdi aklından. Şehir o zaman teslim olurdu.

Mehmet'in güvenini kullanıp Osmanlı kamplarına Hunyadi'nin papanın verdiği bir orduyla birlikte yolda olduğuna dair bir mesaj yollayabilirdi. Böylece, durum Mehmet'in aleyhine döner, onu yeni bir barış anlaşması imzalamaya zorlardı.

Ama bu iki seçenek de Radu'nun gerçekleştiremeyeceği kadar büyük ihanetlerdi ve bu yüzden de kendisini hem İmparator hem de Sultan kadar suçlu görüyordu. Zor olan kararı vermekten ve onların çözmeyi reddettiği bir şeyi çözmekten acizdi.

Radu pusların arasında yolunu şaşırmış bir halde dolandı. Puslar üstüne yapışıyor, onu sorguluyor ve dürtüyordu. Radu barışın sağlanabileceğine inandığına her zamankinden de pişmandı. Son birkaç ay içinde, bu tuhaf, batıl inançlara sahip yıpranmış şehri sevmeye başlamıştı. Son birkaç ay içinde, onların oraya gelmesine neden olan adamı da sevmeye başlamıştı.

Ama son yaklaşıyordu. Şehri ele geçiremediği takdirde, Mehmet'in de sonu gelecekti. Halil bunu yapmak için elinden geleni ardına bırakmayacaktı. Daha pek çok Müslüman, Fatima'nın ailesi gibi haclı seferlerinde can verecekti. Şehir eninde sonunda düşmeye mahkumdu. Ama Radu şehrin o anda ele geçirilmesine yardım ederse, Mehmet'i kurtarabilirdi. Radu, yaratacağı geleceği görmek için Mehmet'in yanında olabilirdi.

Lada her zaman Mehmet'i seçeceğini bildiği için Radu'yu hakir görmüştü. Nazire de ona Mehmet'e bir aşk borcu olmadığını söylemişti.

Ama hayatını Mehmet'e borçluydu. Hem Mehmet, Peygamber efendimizin, sallallahu aleyhi ve selem, kehanetini yerine getirebilecek olan tek kişiydi.

Konstantiniye'yi hep hayal etmiş ve bu şehri Mehmet için iste-

mişti. Basit ve özü sözü bir olan bir istekti bu. Ama artık her şeyin gerçek bedelini, bir şeyi istemek ile bunu elde etmek arasında yatan karanlık dehşetleri biliyordu.

Mehmet'i asla elde edemeyeceği şekillerde istemişti ve bu da onu yavaş yavaş yok etmekteydi.

Peki, elinde ne kalmıştı?

Gözlerini yumduğunda o ışığı hatırladı. Tanrı şehri terk etmiş olabilirdi ama Radu Tanrı'sını asla terk etmeyecekti. Konstantiniye, her zaman olduğu gibi, İslam'a karşı bir tehdit oluşturacak, haçlı seferlerinin düzenlenmesine ve Osmanlı İmparatorluğu'nun istikrarının bozulmasına neden olacaktı.

Bazı hayatlar diğerlerinden daha değerlidir, demişti Lada. Radu dengelerin ne zaman onların aleyhine gelişeceğini merak etmiş, kendi hayatlarını başkalarının hayatından üstün tuttuğu için ablasını bir canavar gibi görmüştü. Ama kendisi de Mehmet'e her şeyden çok değer vermişti. Nazire'yi de o şehirdeki masum insanlardan üstün tutmuştu. Ayrıca Cyprian'a verdiği değerın kalbini kıracağını da kabul etmesi gerekiyordu.

Hayatları, harcanabilir ya da biriktirebilir paralar gibi bu şekilde tartıp ölçmek yanlıştı. Tüm bunlardan kurtulmayı, insanların arasında herkesi kardeşi gibi bilerek yaşamak ve kimseyi düşman olarak görmemek istiyordu.

Ama seçimini yapmıştı. Amal'ı bulmak için Ayasofya'ya doğru yürüdü. Konstantiniye'yi, Mehmet'e ve tek gerçek Tanrı'ya vermek için elinden geleni yapacaktı. Sonrasında kalbi isterse kırılabilir ve hatta durabilirdi.

*Mayıs başı*

“E dirne’deki kale daha güzeldi,” dedi Petru, yemek odasının beyaz badanalı duvarlarına ve sade, taş zeminine şüpheyle bakarak.

“Edirne’de buradan daha güzel güvercinler vardı,” dedi Lada. “İstersen oraya dönüp onlardan biri gibi yaşayabilirsin.”

“Bu kaleyi sevdim! Gerçekten!” dedi Petru, hatasını telafi etmeye çalışarak.

Lada iç çekip başını salladı. “Kimse bu kaleden benden daha fazla nefret edemez. Ama burası başkent olduğu için burada kalacağız.” Geriye yaslanıp masadakilere baktı. Nicolae, Petru, Stefan, Daciana ve Bogdan oradaydı. Lada, Oana’yı da oraya getirmişti. Lada, yaşlı sütannesinin mutfağın başında olması halinde yemeklerinin zehirlenmeyeceğini biliyordu.

“Hazineyi kontrol eden oldu mu? Hazinemiz var mı?” Lada bir kalenin yönetimi hakkında çocukluğunda ne kadar az şeye şahit olduğunu fark etmişti. Mehmet’in imparatorluğun mali durumundan sorumlu olan sürüyle adamı vardı. Lada’ysa kaynaklarının

fiziksel olarak nerden geldiğini ya da bunların olup olmadığını bile bilmiyordu.

“Kalede hazineyi ben arayabilirim,” dedi Nicolae.

“Ben de!” diye bağırdı Petru heyecanla. Lada bazen onun ne kadar genç olduğunu unutuyordu.

Kendisi de çok gençti. Tahta geçtiği son üç gündür, bunu daha da çok hissediyordu. O kadar uzun bir süredir oraya odaklanmıştı ki tek hedefi geride kaldığı için ne yapacağından artık pek emin değildi.

“Pek bir şey bulacağınızı sanmam,” dedi Daciana. “Önceki Prens aile servetini burada muhafaza etmiş olabilir mi? *Boyarımız...*” Başını çevirip yere tükürdü. “...ve ailesi servetlerini kendi topraklarında muhafaza ederlerdi. Danesti eskiden beri Prens değildi ki. Onun servetini de ailesi muhafaza ediyordur mutlaka.”

“Vergi toplaman gerek,” dedi Stefan. Lada onun sağ elinin ve Daciana’nın sol elinin masanın üstünde olmadığını fark etti. Masanın altından el ele mi tutuşuyorlardı?

“Gerçekten de vergilere ihtiyacın var,” dedi bir erkek sesi. “Bunun için de *boyarlara* ihtiyacın var. *Boyarlara* ulaşmak için de bana.”

Lada başını kaldırıncı Toma’nın koşup ona sarılmasını bekliyormuş gibi kollarını iki yana açtığını ve gülümsediğini gördü. Yanında da burnuna kötü bir koku gelmiş gibi ondan uzak duran Oana vardı. Bogdan kalkıp annesine sarıldı. Oana onun koluna hafifçe vurup Lada’yı tepeden tırnağa süzdü. Başını sallayarak önlüğünü beline bağladı ve mutfaktaki işlerini düzene sokmakla ilgili bir şeyler homurdanarak mutfağın yolunu tuttu.

Lada, sütannesinin yeniden yanında olmasının onu ne kadar rahatlattığını düşündü. Onun orada olması ona çok doğru geliyordu.

Öte yandan. Toma...

Toma, Bogdan'ın kalktığı, Lada'nın hemen sağındaki sandalyeye oturdu. "Neden burada toplandınız?" diye sordu. Küçümser bakışlarla odayı süzdü. "Taht odasında ya da özel odalarında toplantı düzenlemelisin. Seni bulmak için ilk oralara gittim."

Lada adamlarıyla birlikte ufak kışlada kalıyordu. Orası ona kaleden daha fazla bir yuva gibi geliyordu. "Henüz özel odalarım yok."

"Ama olmalı. Ayrıca sıradan biriymişsin gibi adamlarınla birlikte oturmayı da kes. Onlara danışmanlar gibi değil, kapıların önünde nöbet tutan askerler gibi davranılması gerek. İzlenimler önemlidir Lada."

"Hazır konu izlenimlerden açılmışken," diye araya girdi Nicolae. Lada onun Toma'nın adamları hakkında söylediklerine alındığını düşündü. "Siz neden buradasınız?"

Toma gülümsediğinde lekeli dişleri meydana çıktı. "Matthias'a iyi haberi vermeden önce mali konuları konuşmamız gerek. Ne yazık ki kaleler kendi kendilerini idare edemezler. Senin onların Prensi'ne yaptıklarından sonra, geriye kalan Danesti *boyarlarının* sadakatini garanti altına almak için epeyi bir iyilik yapmak zorunda kalacağız."

Lada iç çekip kendisini Toma'nın dediklerini dinlemeye zorladı. Sıkıcı talimatları en son Târgoviște'de dinlemeye zorlanmıştı ama en azından o zaman dersleri açık alanda yapmalarını isteyebilmişti. Artık bu lükse bile sahip değildi.



Kale Lada'ya bir tabutu hatırlatıyor, ağır taşlar gözüne babasını aldığı gibi onu da almak istiyormuş gibi görünüyordu. Orada yaşamak istemiyordu. Şimdiden kaçmak istiyor ve Arges'teki

dağın zirvesini özlüyordu. Ama artık prens olmuştu ve bir prens kalede yaşardı.

Babasının eski odalarına yerleşti ve ölen Danesti'ye ait her şeyi attı. Bunlardan bir kısmı babasından kalmış olabilirdi. Ama bu umurunda bile değildi. Lada odaları boşalttıktan sonra devreye Daciana girdi ve yaşanabilir hale getirmek için buralarda yeterli eşyanın kalmasını sağladı.

“Perdeleri istemediğinizden emin misiniz?” diye sordu. Ellerini beline dayadı ve şiş karnı öne çıktı.

Lada düşünceli düşünceli dar pencerenin üstündeki boşluğa baktı. “Erkek kardeşimle birlikte bir zamanlar bir suikastçıyı balkondan aşağı atmak için bir perde rayını kullanmıştık. O yüzden perdeler *kalsa* belki de iyi olur.”

“Evet, ben de onların burada güzel duracaklarını düşünüyorum. Ama kornişleri kesinlikle silah olarak da kullanabilirsiniz. Çok pratik düşünüyorsunuz.”

Lada başını salladı. “Bu kaleden ve onun bütün odalarından nefret ediyorum. Odaların nasıl görüldüğü umurumda bile değil.”

Daciana tamam der gibi başını salladı ama soru sormadı. Lada onun bu özelliğini seviyordu. Bu kız sadece gerektiği zaman sorular soruyor, diğer zamanlarda anıların oldukları yerde kalmasına izin veriyordu. Daciana içinde bulunduğu durumdan gayet hoşnut gibiydi. Kendisini Lada'nın özel hizmetçisi ilan etmişti ama geleneklere aykırı bir biçimde onun odalarında kalmıyordu. Stefan'ın önceden bomboş olan yüzündeki yeni ifadeye bakılacak olursa, Lada onun nerede kaldığını tahmin edebiliyordu.

Daciana ne istediğine karar vermiş ve bunu garanti altına almıştı. Bir başka erkeğin çocuğunu taşımasına ve içinde bulunduğu şartlara rağmen, Lada onu biraz kıskandığını hissetti. Bunun nedeni, bir kadının başka hiçbir şeye ihtiyaç duymadan bir erkeği

isteyebilmesi ve onu elde edebilmesi miydi? O da Mehmet'i isteyebilirdi. Onu *istemişti* de. Ama bu onu tatmin etmemişti. Neden Daciana mutluluğu elde edebiliyordu da Lada edemiyordu?

Hayır. Böyle düşünmek doğru değildi. Lada ne istediğine karar vermiş ve bunu garanti altına almıştı. Taht artık ona aitti.

Ama Mehmet'in yüzünün ve vücudunda gezinen ellerinin yarattığı hissi hâlâ hatırlıyordu. Keşke bu hislere neden olan o anıyı bir bıçakla içinden söküp atabilseydi diye düşündü. Mehmet'in onu terk etmeyen hatlarını gözlerinin önüne getirip onları kesip atmak istedi. Kanı akardı ama ölmezdi. Ama Mehmet hiçbir bıçağın erişemeyeceği bir yerlerdeydi.

Daciana acı içinde bağırınca, Lada düşüncelerinden sıyrıldı. Kız ellerini karnına götürmüş ve iki büklüm olmuştu. "Hasta mısın?" diye sordu Lada.

"Sanırım bebek geliyor."

Lada hiçbir savaş alanının onda yaratmadığı bir korkuya kapıldı. "Dadımı çağırayım. Oana'yı yani."

Daciana tamam anlamında başını salladı ve Lada'nın yaşama-yı hayal bile etmek istemediği bir acıyla kesik kesik nefes alıp vermeye başladı.

Sütannesini bulması zor olmadı. Oana onun dehşete kapılmış haline güldükten sonra, Daciana'yı bir başka odaya götürdü. Lada çocuk kendisindenmiş gibi volta atan Stefan'la birlikte dışarıda bekledi. Bir yandan da dünyaya gelecek olan bu piçi ne yapacaklarını düşünüyordu. Ama bu onun sorunu değildi.

Stefan'ın yüzündeki umutlu ifade giderek yerini acıya ve endişeye bırakıyordu. Daciana'yı sevdiği belliydi. Lada bunun nasıl bir his olduğunu hayal etmeye, birinin her şeyinizi kabul edecek kadar sizi sevmesinin nasıl bir şey olduğunu anlamaya çalıştı. Beklemek ve umut etmek nasıl bir şeydi?

İnsanın karşısındaki kişiyi aynı şekilde sevmesinin de nasıl bir his olduğunu merak ediyordu.

Bogdan'ı bulmuş ve onu yatak odasına çağırmıştı ama bu olay onun Mehmet'le ilgili olarak hissettiği sızıyı dindirememişti. Sonrasında Lada hemen giyinmiş, odalarından çıkmıştı. Kalbinde bunun için yer yoktu. Mehmet'le son yaşadıklarından sonra yoktu. Onu o kadar çok sevdikten ve büyük bir ihanete uğradıktan sonra yoktu.

Hayır. Bogdan güvenilir bir kişiydi. Bogdan istikrarlıydı ama onu Mehmet'i sevdiği gibi asla sevmemişti ve sevemezdi. Bu da onu hem rahatlatıyor hem de acı çekmesine neden oluyordu.

Oana ona, Daciana'nın sağ salim minik bir kız bebek dünyaya getirdiğini söylediğinde Lada etkilenmedi. "Seni görmek istiyorlar," dedi Oana.

Lada onları görmek istemiyordu. Ama Stefan en eski ve güvendiği adamlarındandı. Bu yüzden, odaya girdi ve kan, ter ve korku kokusuyla karşılaşmaya hazırlandı. Ama bunların yerine, güvenli ve sıcak bir yerle karşılaştı. Daciana battaniyelerin altındaydı ve bebeğini göğsüne yaslamıştı. Stefan yanlarına oturup hayretle bu minnacık ve ağlayan yaratığa baktı.

Daciana mutlulukla onlara bakıp, "Teşekkür ederim," dedi.

Lada kaşlarını çattı. "Ne için?"

"Kızımı dilediğim gibi yetiştirebileceğim bir dünyayı bana verdiğiniz için. Bize bu Eflak'ı verdiğiniz için."

Lada içine yumuşak ve tatlı bir hissin yayıldığını hissetti. Onu savunmasız bırakan bir histi bu, tehlikeli bir histi. Hafifçe öksürdü. "Eh, kendime başka bir hizmetçi bulacağım sanırım."

Daciana güldü. "Beni bir sütanne olarak çoktan işe alan bir *boyar* kadın var. Neler için para ödediklerine inanamıyorum. Ama

mümkün olur olmaz, odanızı ölümcül perdelerle donatmak için geri geleceğim. Küçük Ladacığım, bana yardım edeceksin, değil mi?”

Daciana'nın kullandığı bu sevgi sözcükleri çok kafa karıştırıcıydı. Stefan ona gülümsedi ve başıyla bebeği işaret etti. “Ona gücü temsil eden bir isim vermek istedik.”

Lada'nın yüzü kızardı. Yine hafifçe öksürmek zorunda kaldı. Yatağa eğilip minik bebeği yakından görmeye çalıştı. “Güzel mi?”

Daciana bebeği ona uzattı. Minik bebeğin yüzü, zorlu bir şekilde dünyaya gelmesinden dolayı kırmızı renkli, ezik ve çürüktü. Başının tepesinden koyu renkli saçlar fışkırmıştı ve minnacık ellerinden birini sıkıca yumruk yapmış, havaya kaldırmıştı. Güzel değildi. Ama çılglık attığında sesi tiz ve güçlüydü. “Onu tutmak ister misiniz?”

“Hayır!” Daciana ve Stefan onu bebeği kucağına almaya zorlayabilirler diye ellerini arkasına sakladı. Ama Daciana bebeğini kendi kucağında tutmaktan mutlu gibiydi. Lada tereddütle gülümsedi. “Biraz büyüdüğünde ona bir bıçak vereceğim.”

Daciana ve Stefan güldüler. Bunu ciddi olarak söylediği halde, Lada da gülmekten kendini alıkoyamadı. Ama o minik bebeğe bakarken, hükümdarlığı altında onun için ve tüm Eflak halkı için bunu yapacağına söz verdi.

Onları güçlü kılacaktı.



28-29 Mayıs

Bombardımanın dinmek bilmeyen sesleri duaların sesini bastırıyordu. Radu uzaktan gelen ve güllerin taşlara çarparken çıkardığı bu ses ve titreşimlerin birbiriyle uyumlu olması için keşke önceden Mehmet'le bir şekilde haberleşme imkânı yaratmış olsalardı diye düşündü. Ama sesler ya çok erken ya da çok geç geliyor, adeta kimsenin kendisini tamamıyla ibadete kaptıramayacağını garanti eden bir karmaşa yaratıyordu.

Ama zaten böyle bir şey asla olasılık dahilinde olmamıştı. O gece de olamazdı.

Konstantin'in kiliseleri birleştirmeye girişimden beri Ayasofya'nın ışıkları ilk kez yanıyordu. İnsanların dogmaya ve dinsel anlamda saf olma fikrine karşı ısrarcı tutumları artık geride kalmıştı ve her ikonaya, kutsal emanetlere ve Tanrı'yla ilgili her türlü bağa başvurusu onları kurtarabilecekse, nihayet bunu denemeye hazır bir hale gelmişlerdi.

Surların dışında, Osmanlı kampları sessizdi. Bombardımanı yoğunlaştırmışlardı ve ellerindeki her şeyi nihai bir patlama olması beklentisiyle şehre fırlatıyorlardı. Aynı safta olan Hristiyan

askerlerin fırlattığı oklar adeta yağmur gibi yağıyor ve surların içindekilere aceleyle yazılmış hissini veren bir mesaj veriyordu:

Son yaklaştı.

Ama onların okların taşıdığı bu bilgilere ihtiyaçları yoktu. Bu bilgiler zaten surlara çarpan devasa güllerin üzerinde ve Mehmet'in adamlarına dua etmeleri, dinlenmeleri için verdiği izin gününde de yazılıydı. Tek bir savunma ya da saldırı hamlesi, onların ayakta kalmak ya da yıkılmak, yaşamak ya da ölmek için sahip oldukları son bir şanstı.

Şehir halkı o yüzden kiliseye gitmişti. Ayasofya o kadar kalabalıktı ki içeride nefes almak bile zordu; insanlar omuz omuza duruyorlardı. Radu etrafındaki herkesle aynı havayı teneffüs ediyordu. İnsanlar nefesleriyle birlikte dışarıya dehşet ve yenilmişlik hissini veriyorlardı. Radu nefesini bırakmak zorunda kalacağı noktaya kadar bu havayı içinde tuttu. O anda Ayasofya'nın karanlık olmasını ve çatısının üzerinde uçuşan kuşların kanat seslerini duymayı tercih ederdi. Öyle bir görüntü ona ibadet etmeye daha yakın geliyordu.

Konstantin önde durmuş, kendisi de aynen bir ikonaya dönüşmüş gibi göğe bakıyordu. Onun yakınlarında duran Giustiniani'nin yüzü solmuş ve ter içinde kalmıştı. Oturması gerekirdi ama yarattığı izlenim çok önemliydi. Önceki günkü bombardımanda yaralanmıştı. Onu kaybetme fikri, şehre fırlatılan bütün toplardan daha fazla panik yaratmıştı. Dolayısıyla, Giustiniani dinlenmesi gerekirken ayakta duruyor, uyuması gerekirken dua ediyordu. Sırf halk, imparatorlarını ve ordularının komutanını görebilsin ve biraz olsun umutlanabilsin diye.

Ayin sona erdiğinde kimse kıpırdamadı. Radu dışarı çıkmak, buralardan uzaklaşmak için can atıyordu. Birisi yeleşini çekti-rince, gerektiğinde vurmaya hazırlanıp hızla arkasına döndü.

Ama aşığıya doğru bakınca küçük vâris Manuel'in gözleriyle karşılaştı. "Kuzenim nerede?" diye sordu Manuel. Dudaklarının titreyişı ama çenesinin sabit kalışı, Radu'yu derinden etkiledi. Manuel, Cyprian'ın öldüğünü duymayı bekliyor ama ağlamamak için kendisini hazırlıyordu. Radu çocuğun yüzüyle aynı hizaya gelecek şekilde yere çömeldi.

"Cyprian evde dinleniyor. Başına birkaç büyük taş düştü ama iyileşecek."

Manuel derin bir oh çekip düşen ilk birkaç dişinin gözükeceğı şekilde sırttı. "Kuşatma sona erdiğinde beni balık tutmaya götüreceğıne söz vermişti."

"Eh, tamam o zaman. Böyle bir sözü mutlaka yerine getirmesi gerekeceğı için hızla iyileşecektir."

Manuel hızlı hızlı başını salladı ve bu teselli dolu sözlerle rahatladı. Minik eliyle Radu'nun elini tutup onu masumiyetinin ağırlığıyla sakinleştirdi. John ve dadısı da kısa bir süre sonra yanlarına geldiler. Yaşça daha büyük olan çocuk keyifsizdi ve yüzü solgun görünüyordu. Radu'ya başını sallayınca Radu da resmi bir şekilde başını eğerek onu selamladı.

"Bizi koruyacaksın," dedi John. Radu o anda yerin dibine geçmek istedi. John yine başını sallayınca, Radu çocuğun sadece kendisini rahatlatmaya çalıştığını anladı. "Adamlar ve surlar bizi koruyacak."

Herkes dönüp görkemli ve asil Konstantin'in kiliseden çıkışını izledi. Kapı arkasından kapanırken, kalabalıktaki insanlar tuttukları nefeslerini nefesini acı bağırışlar ve haykırışlar arasında aynı anda dışarı verdiler ve dört bir yana dağıldılar. Radu insanların gizlenmeyle ilgili planlarına, nerelerin güvenli olabileceğıne dair tahminlerine ve Türklerin aramayı akıl etmeyeceğı yeraltı sarnıç-

larına dair bölük pörçük konuşmalar duydu. Hepsi de en azından inançlarının sınırlarının farkındaydı.

Dadıları çocukları oradan uzaklaştırmaya çalışırken Radu kadının kolunu tuttu. “Burada bekleyin,” dedi.

Kadın hakarete uğramış gibi kaşlarını çatı. “Çocuklara saraya götürmem gerek.”

“Surları aşarlarsa, askerlerin yağmalamak için gideceği ilk yer saray olacak.”

Kadın, Radu’nun bu tatsız kehaneti adeta leş kokulu bir şeymiş gibi küstahça burnunu havaya kaldırdı. “O pis Türkler sütunları aşamazlar. Tanrı’nın meleği göklerden iner ve onları alevli kılıcıyla uzaklaştırır.”

Radu bikkınlıkla oflamamak için kendisini tuttu ama canı sıkılmıştı. Yine de kadını teşvik eder gibi gülümsedi. “Evet, tabii. Zaten bu yüzden burada kalmalısın. Ayasofya, meleğin Türklerin yaklaşmasına izin veremeyeceği kadar şehrin derinliklerinde. En çok orada güvende olursunuz.”

Kadın kaşlarını çatıp Radu’nun dediklerini düşündü.

“Hem biraz daha dua etmek çocuklara da iyi gelir.”

Hiçbir Bizanslı dadı, sorumlu olduğu çocukları dua etmeye zorlamanın büyüüne karşı çıkamazdı. Çocukların ellerini tutup Ayasofya’nın bulunduğu alana doğru yürümeye başladı. Radu keşke daha fazlasını yapabilseydi diye düşündü. Ama Mehmet’in Ayasofya’yı hasar görmeden ele geçirmek istediğini ve surları aşacak oldukları takdirde kiliseyi korumak için asker yollayacağını biliyordu. Orası şehirdeki her yerden daha güvenliydi.

Kapılardan çıktı ve rahatlayarak içine derin bir nefes çekti. Bu sefer, minik bir el gömleğini çekiştirdi. Başını eğince Amal’ı gördü. Cebinden madeni bir para –son parasıydı bu– çıkarıp ço-

cuğun avcuna koydu. “Ona saray duvarlarındaki kapılara bakmasını söyle. Ben...”

“Yeğenim nerede?”

Radu hızla arkasına döndü. Konstantin dikkatle ona bakıyordu. Radu şaşkınlıkla ve suçluluk hissiyle kekeledi. “O... dinleniyor. İyileşeceğini düşünüyorum ama şu anda savaşıcak kadar iyi değil.” Yanına bakınca, Amal’ın gittiğini fark etti.

Konstantin gözlerinde rahatlamaya benzer bir ifadeyle başını salladı. “O halde, onun benim yanımdaki yerini sen alacaksın.” Radu böylece Konstantin’in kafilesine katılmak zorunda kaldı. Grubun ortasında, Giustiniani’nin yanındaydı artık ve kaçması mümkün değildi. O gece, orada olmayı planlamamıştı. Sirk Kapısı’na, Blaherne Sarayı’na açılan ufak bir kapının oraya gitmeyi düşünmüştü. *Orada* olması gerekiyordu. Ama şüphe uyandırmadan gitmesi imkânsız hale gelmişti. Konstantin onları şehrin iç surlarının oradan geçirip surların Çürüksu Çayı’na bakan tarafında toplanmış olan birliklere götürdü. Son direnişlerini orada ve Blaherne Sarayı noktasında yapacaklardı. Saray uzaktan görünüyordu. Nazire planladıkları gibi oradaydı ama kendisi orada, surlarda kalmıştı. Konstantin molozların üstüne çıkıp alacakaranlıkta askerlerine baktı.

“Zalim Türklerden korkmayın!” diye bağırdı ama uzaklardan gelen bir patlama sesi, İmparator’un gür sesini bastırdı. “Onlarınkinden üstün olan zırhlarımız bizi koruyacak. Üstün savaşma tekniklerimiz bizi koruyacak. Tanrı’mız bizi koruyacak! Onların o gaddar Sultanları, bu savaşı bir anlaşmayı ihlal ederek başlattı. Barışçıl bir amacı varmış gibi davranarak Boğaz’da, *bizim* topraklarımızda bir hisar inşa ettirdi. Bize haset ederek ve kıskançlıkla baktı, Muhteşem Konstantin’in şehrini, sizin vatanınızı, tüm Hristiyanların gerçek vatanını ve bütün Yunanlıların koruyucusu

olan bu şehri adeta şehvetle arzuladı! Tanrı'mızın bu muhteşem eserini görüp ona sahip olmak istedi. Onun şehrimizi almasına izin verecek miyiz?"

Adamlar öfkeyle hayır diye bağıldılar.

"Ezan sesinin, erdemli Hıristiyanların bin seneyi aşkın bir süredir içine çektiği tertemiz havayı kirletmesine izin verecek miyiz?"

Kalabalıktan daha da öfkeli sesler yükseldi.

"Kadınlarımıza tecavüz etmelerine, çocuklarımızı ve yaşlılarımızı öldürmelerine, Tanrı'nın kutsal tapınaklarını atları için ahırlara dönüştürerek kirletmelerine izin verecek miyiz?"

Bu sefer, öfkeli kükremelere yere vurulan mızrakların ve kalkanlara inen yumrukların sesi de eşlik etti. Radu tüm bu suçların işlenmesine iki yüz sene önce düzenlenen bir *Haçlı* seferinin neden olduğunu söyleyemedi.

Konstantin devam etti. "Bugün sizin zafer gününüz. Akıttığınız tek bir damla kan bile, bir şehit tacı giymenize ve sonsuza dek kutsanmanıza vesile olacaktır!" Yumruğunu havaya kaldırdı. "Tanrı'nın yardımıyla zafer elde edeceğiz! Kâfirleri katledeceğiz! İsa'nın ahlaki değerlerine bağlı kalıp ebedi ödüllерimizi hak edeceğiz!"

Tezahüratlar ve çığlıklar, neredeyse bombardıman sesini örtecek kadar yüksekti. Konstantin ellerini bir süre havada tuttuktan sonra indirip arkasını döndü. Yüzü yıpranmış gibiydi ve gergin gözüküyordu; adeta gündüzün geceye dönüştüğü bir hızla parıltısını yitiriyordu. "Şehre açılan kapıları kilitleyeceğiz," dedi alçak sesle Giustiniani'ye. "Bulunduğumuz yerde kalacağız ve burada ya zafer elde edeceğiz ya da hep birlikte öleceğiz."

Giustiniani ciddi bir tavırla başını salladı.

Radu içinden bu iki adamla sıkkın bir şekilde vedalaştı. Orada

geçirdiği süre boyunca, onların gerçekten de muhteşem işler başardıklarını ve şehri tüm olumsuz şartlara rağmen birlikte koruduklarını görmüştü. Ama bunu yaparken, türlü türlü barbarlıklar yaptıklarına da şahit olmuştu. Onlara hem saygı duyuyor hem de onlardan nefret ediyordu ve öldüklerinde dünyanın büyük bir kayıp vereceğini biliyordu.

Eğer ölürlerse.

Onların hem ölmelerini istiyor hem de o lanet şehirdeki diğer her şey gibi kabul edilmesi mümkün olmayan bu sonuçtan çok korkuyordu. Surlarda Giustiniani'nin yanında yerini aldı. Gece vakti olduğu halde, Osmanlılar pek çok yerde ateş yaktıkları için ışık alçak bulutlardan yansıyor, her yerde turuncu renkli tekinsiz bir pus oluşturunuyordu. Savunmacıların surları tamir etmesi de mümkün değildi çünkü karanlık onlar için bir örtü sağlamıyordu.

Radu bulunduğu noktadan Osmanlı birliklerinin toplandığı yeri görebiliyordu. Mehmet yakınlarda bir yerde muhteşem planının başarılı olup olmayacağını, nesiller önce yapılmış olan kehanetlerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini görmek için bekliyor olmalıydı. Radu onun yanında olsaydı, bütün bunlar ona belki de daha heyecanlı gelirdi. Bunu düşünmek ve nasıl bir insan olacağını hayal etmek midesini bulandırdı. Bu şehrin ve içinde yaşayan herkesin yok olmasını kim bilir nasıl bir gönül rahatlığıyla isteyecekti...

Bunun aslında ne kadar kolay olabileceğini kolay düşünmek içinde büyük bir istek uyandırdı. Ama bu düşünceyi de diğer her şeyle birlikte gecenin içine saldı. O gece, surlarda kardeşleri ve düşmanları arasında ölecekti çünkü artık ikisini birbirinden ayırt edemez hale gelmişti. Nihayet sona varmışlardı. Hangi taraf kazanırsa kazansın, zafer elde etmiş olmayacaktı.

Tam o sırada kocaman bir gülle, Radu ve Giustiniani'nin arkasındaki duvara isabet etti. Her ikisi de dizlerinin üstüne çöktüler.

Radu patlama yüzünden ayak parmaklarından dişlerine kadar sarsıldığını hissetmişti. Başını iki yana sallayıp kulaklarındaki tuhaf çınlamayı gidermeye çalıştı.

Hayır. Kulakları çınlamıyordu. Duyduğu sesler çığlık sesleriydi. Üzerlerine doğru bağırarak gelen askerlerin hücumunda ne bir düzen ne vardı ne de bir mantık. Birbirlerini ezerek, itip dürtükleyerek bir çekirge sürüsü gibi koşuyorlardı ve her biri surlara ilk varan asker olmak istiyordu.

Surlara ilk varanlar katledildi. Ama bunun bir önemi yoktu. Onların arkasındaki askerler cesetlerin üstüne basıp tırmanmaya başladılar. Onlar da oklara hedef olunca, yerdeki ceset öbekleri yükseldi. Radu o karmaşaya doğru oklar fırlatırken, Mehmet'in askerlerinin cesetleri –bazen de ölmeyip yaralananları– nasıl basamak olarak kullandığını tiksinti ve dehşet içinde izledi. Askerler cesetlerin üstünden surlara tırmanıyor, ölüm onların surlara çıkabilmesi için adeta bir araç görevi görüyordu.

O kadar çok asker vardı ki Radu her fırlattığı okla birini vurduğundan emindi. Yaptığı şey denizin dalgalarına ok fırlatmak gibi bir şeydi. Askerlerin ardı arkası kesilmiyordu. Giustiniani kendi birliklerini yönetiyor, bir grup düşman askeri ne zaman surları aşsa adamlarını o noktaya yöneltiyordu. Bir ara, “Orada!” diye bağırp Radu’nun yakınlarındaki bir alanı işaret etti. Radu oraya koştu ve ilk birkaç askerin tırnaklarını duvarlara geçirerek can havliyle surların tepesine tırmanışını izledi.

Radu’nun arkasında yeteri kadar adam yoktu. Oraya fazla çabuk gitmişti. Geriye gidip kılıcını salladı ve gelenlere engel olmaya çalıştı ama durumu umutsuzdu. Eflak dilinde bağıran bir adam büyük bir hızla hücumla geçip onu yere devirdi. Radu sırt üstü yere devrilip ölümle burun buruna geldi. Nereye gitse, çocukluğu onun peşinden geliyordu. Şimdi de onu öldürecekti.

Derken adamın vücudu Radu'nun ayaklarının dibine düşen gövdesi dışında ortadan kayboldu. Radu toza ve dumana karşı gözlerini kırptırdı. Surları geçen başıbozuk askerlerin tümü kendi toplarından biri tarafından parçalanmıştı. Radu adamın cesedini tekmeleyerek itti, başını duvara yasladı ve gülmeye başladı.

Bunca şeyden sonra, onu kurtaran Urbana ve topları olmuştu.

Güçlkle kalkıp hızla Giustiniani'nin yanına gitti. Orada ölmenin kaderinde olduğundan emindi. Ama hâlâ yaşıyordu.

Bu da hâlâ bir şeyler başarabileceği anlamına geliyordu. Bu sefer, karşısına bir fırsat çıkarsa tereddüt etmeyecekti.

Surların epeyi ilerisinde durmakta olan Konstantin bir askeri aşağı itti. Bir işaret verdiğinde, geceyi kaplayan Yunan ateşi, surların oradaki cesetleri ve hâlâ sağ olanları cayır cayır yakmaya başladı. Yunan ateşi aşağı yukarı ilerliyor, taş olmayan her şeyi yutuyordu. Adamlar çığlıklar atarak kaçışmaya başlayınca, hücum da hızını kaybetmeye başladı.

“Geri çekiliyorlar!” diye kükredi Giustiniani. Radu'nun etrafındaki adamlar sevinçle bağırdılar; bazıları ağlıyor, bazıları da dua ediyordu. Konstantin'le Giustiniani sayesinde, şehrin hâlâ kurtulma şansı vardı. Giustiniani, Radu'nun omzuna vurdu. “Hayattasın! Buna sevindim.” Bir gülle ıslık çalarak başlarının üstünden geçti ve iki surun arasındaki boşluğa düştü. “Sence kaçıyorlar mı?”

“Amaçları bizi önden yıpratmaktı. Şimdi sırada Yeniçeriler var, onları gönderecek.” Mehmet en iyi adamlarını sona sakladı. Radu bir sonraki dalganın gerçekten de son dalga olacağını kesin olarak biliyordu. Diğerlerinin üstünlük sağlayamadığı yerde, bir tek Yeniçerilerin şansı olabilirdi. Onlar da kazanamadığı takdirde... Mehmet'in işi biterdi. Elinde onlara saldırabileceği hiçbir şey kalmazdı.

“Dayanabiliriz. Dayanacağız.” Giustiniani bir merdivene doğ-

ru topallayarak yürürken, yaralanan bacağını kullanmamaya çalışıyordu. “Gidip yiyecek içecek bir şeyler alın. Sizler yaralıları kaldırın. Onları iç surlara yaslayın. Durumu telafi etmek için pozisyon değiştirip...”

Aniden bir müzik sesi gelince herkes durdu. Radu onların yorgun ve mutlu yüz ifadelerinin bitkin bir dehşet ifadesine dönüşmesini izledi. O gece, asla soluklanamayacaklardı. Yeniçerilerin ölçülü müziği, bir bombardıman kadar güçlü ve göz korkutucu bir şekilde surları zorluyordu. Yeniçerilerin beyaz feslerindeki tüyler, surlara doğru hızla öne atılırlarken ve çığlıklar atarken alevlerden yükselen ışığın altında kafatası gibi parıldıyordu.

Buraya kadardı. Bu son dalga ya surları aşip şehre doluşacaktı ya da geri çekilip Mehmet’in tüm şansını da beraberinde götürecekti.

Mehmet arbaletlerin menzil alanının hemen dışında, at sırtında ileri geri dolaşıyordu. Radu onu görebiliyordu; onu nerede olsa tanırdı. Ama kalbi mutlulukla dolmuyor, onu arzulamıyordu. Aralarındaki mesafe çok azdı ama kanla kaplıydı ve alevlerle aydınlanıyordu.

Giustiniani, Radu’ya seslendi. “Halatları kes! Kancaları aşağı at!”

Radu bir aşağı bir yukarı koşturup halatları kesti ve kancaları attı. Giustiniani’nin emrindeki bütün adamlar, onun emirlerini tereddütsüz ya da sorgulamadan yerine getiriyordu. Radu, Konstantin’i duyup göremiyordu ama surların onun bulunduğu kısmında da durumun aynı olduğundan emindi. İki adam bir imparatorluğu püskürtmeye çalışıyordu.

Radu durdu, sırtını bir fıçıya yaslayıp oturdu ve olan biteni izlemeye başladı. Etrafındaki adamların hepsi İtalyandı, Giustiniani’nin askerleriydi. En az Yeniçeriler kadar iyi askerlerdi bunlar

ve üstünlük onlardaydı. Ne yapabilirdi? Onlara yardım etmeyi ve halatlarla kancaları aşağıya atmayı kesse bile olayların gidişatını tersine çeviremezdi.

Tam o sırada Radu'nun yanındaki surların üstünden bir adam atladı. Radu Yeniçeri fesinin altında Lazar'ın yüzünü görünce şaşkınlıkla bakakaldı.

Hayır. Lazar ölmüştü. Radu, Mehmet'i kurtarmak için öldürmüştü onu. Hemen ayağa fırladı ve Yeniçeriye bıçakladıktan sonra vücudunun yere yığılışını izledi. Ama arkadan daha da çok Yeniçeri geliyordu. Adamlar dev gibi bir adamın komutası altında surların o noktasında diğer tarafa geçiyordu. Adam herkesin arasında göze çarpıyor, fesinin beyaz kısmı kalabalığın üstünde parılıyordu. Elinde bir pala vardı. Bir Osmanlının kullanacağı türden bir silah değildi ama onun iri bedenine çok uygundu. Adam palayı bir sağa bir sola savuruyor, üstüne gelen herkesi tüyler ürpertici bir sessizlikle ve ustalıkla biçiyordu. Yeniçeriler onun öfkesinin koruması altında, giderek artan bir sayıyla surlara tırmanıyorlardı.

"Benimle gel!" Giustiniani kılıcını savura savura bu iri yarı adama doğru ilerledi. Radu da onun sırtını kollayarak peşinden gitti. Ama Giustiniani bile bu dev adamı teke tek savaşarak yeneemezdi. Ona yaklaştığı anda, adam palasını savurdu. Giustiniani son anda dizlerinin üstüne çöktü. Var gücüyle kılıcını savurdu. Dev adam şaşkınlıkla yere baktı. Sonra iki bacağı da dizlerinden kesilmiş olduğu için yere yığıldı.

Adamın etrafındaki Yeniçeriler şok içinde gerilemeye başladılar. Giustiniani kalkıp zafer kazanmış gibi kılıcını havaya kaldırdı. Radu bu sefer Lada'nın ne yapacağını gayet iyi bildiği için tereddüt etmedi. Kılıcını Giustiniani'nin bacaklarının arkasına salladı. Olayların gidişatını değiştirmek için bacaklarının arkasındaki kaslara ve tendonlara doğru hızla savrulan bir kılıçtı bu.

Giustiniani yere düştü. Radu onu yakaladı. “Giustiniani!” diye bağırdı. “Yaralandı! Yardım edin!”

İtalyan’ın adamları son güçlerini de kullanarak yanlarına geldiler ve surlarda üstündeki Yeniçerileri kısa süre içinde hakladılar.

“Ne yapmamız gerek?” diye sordu İtalyan askerlerden biri. Peşinden gittiğı, yabancı bir şehri savunan bu adama bakarken, yanaklarından yaşlar süzölüyordu.

“Onu gemilere götürmemiz gerek!” Radu kalkıp Giustiniani’yi kollarının altından tuttu.

“Hayır,” diye inledi Giustiniani başını sallayarak. Yüzü şoktan ve kan kaybından bembeyaz kesilmiş, gözleri irileşmişti. “Kapıları açamayız.”

“Açmamız gerek! Onu kurtarmak için!” Radu başıyla ağlayan askere bir işaret verdi ve adam dikkatle Giustiniani’nin yaralı bacaklarından tuttu. Onu İtalyanların geri kalanının yardımıyla bir askerden diğere geçirerek surlardan aşağıya indirdiler. Giustiniani acı içinde inleyip bağıyor ve sürekli olarak durmalarını söylüyordu.

Askerler oklardan ve toplardan kendilerini sakınarak açık alanda koşmaya başladılar. İtalyanların hepsi arkalarından geliyordu. Aslında surların o kısmında yüzden fazla adamın yerlerini terk etmesi büyük bir kayıp oluşturunuyordu.

“Anahtar!” diye bağırdı Radu. “Anahtar kimde?”

“Giustiniani’de!”

Radu’nun tek duyduğı ses bağırışlardı. Surların üstündeki Konstantin el kol işaretleri yapıyor, kollarını ve başını çılgınlar gibi sallıyordu. Kapılar açılırsa ve düşman askerleri içeriye girerse, şehir ölümcül bir darbe almış olurdu. Pek çok asker de ellerine geçen bu fırsatı kullanarak kaçardı. Adamlar İtalyanları durdurmak için kılıçlarını çekip koşmaya başladılar.

“Bizi burada tutarlarsa, Giustiniani ölecek!” diye bağırdı Radu.

Komutanlarına her daim sadık olan askerler, haftalar boyunca omuz omuza birlikte savaştıkları askerlere karşı kılıçlarını çektiler. Herkes durdu ve neler olacağını izledi.

Radu, Giustiniani’nin kanla kaplı yeğinin içinden kocaman demir bir anahtar çıkardı. Giustiniani onun elini yakaladı. “Lütfen,” dedi. Yüzü bembeyaz kesilmiş, ter içinde kalmıştı ama gözleri berraktı. “Yapma bunu.”

Radu surlara baktı. Konstantin’in ışıldayan geceye karşı orada durduğunu görebiliyordu. Konstantin omuzlarını sarkıtmıştı. Sonra pelerinin çıkarıp surlardan aşağı attı. Bunu, üstünde metal bir taç olan miğferi izledi. Arkasını döndü ve birlikte yaşadığı askerlerden biri gibi surlardaki savaşa katıldı. Birlikte öleceği adamlarından biri gibi.

“Yapabileceğim tek şey bu,” diye fısıldadı Radu. Elini geri çekip kapıyı açtı ve kapıdan geçer geçmez da Blaherne Sarayı’na doğru koşmaya başladı. Giustiniani’nin adamları onun kaçtığını fark ettilerse bile, onu durdurmayacak kadar kendi canlarının kurtarmakla meşgullerdi.

Sarayda fazla kişi kalmamıştı. Sadece Sirk Kapısı’nın orada nöbet tutan bir avuç asker vardı. Şans ya da ilahi takdirin bir sonucu olarak, hepsi de İtalyandı. “Giustiniani yaralandı!” diye bağırdı Radu. “Gemilere gitmek için tek şans bu! Yardıma ihtiyaçları var!”

Adamlar birkaç saniye öylece durduktan sonra koşmaya başladılar. Kapı Radu’ya kalmıştı. Ayaklarını sürüye sürüye kapıya doğru gitti. Kapıda sürgü, binlerce ihanetin ağırlığını taşıyordu. Bunu kaldırmayı ve kapıyı açmayı başardı. En az nöbetçinin orada olduğunu bildiği için o kapıyı seçmişti ama kapı kocaman bir ordunun geçebileceği kadar geniş değildi. Daha fazlası gerekiyordu. Birileri

bu karmaşanın ortasında hâlâ zafer kazandığını iddia edebilirse, bu kişi sadece Konstantin olabilirdi. Radu'nun savunmacıların moralini bozması gerekiyordu. Bunu yaparsa, şehir ele geçerdi. Surların oradan Nazire'nin elinde bir bohçayla onu beklediği saraya tırmandı.

Nazire kollarını onun boynuna dolayıp yüzünü omzuna yasladı. “Öldüğünü sanıp korktum.”

“Henüz ölmedim.” Radu, Orhan'ın kulesinden aldığı Osmanlı bayraklarını çıkardı. Seslerin yankılandığı sarayda en tepeye varana dek tırmandılar. Ölüm çığlıklarını, birbirine çarpan kılıçların seslerini ve öfkeli haykırışları duydukları yere çıktılar.

İmparator'un bayrağını parçalayıp Osmanlı İmparatorluğu'nun bayrağını astılar. Birbirlerinden ayrılıp savaşanların görebileceği her yere bayrakları astılar ve nihayet Radu'nun açık bıraktığı kapının üstündeki duvarda buluştular. Radu elinde kalan son bayrağı salladı ve sonra onu da kapının üstündeki duvara astı.

Konstantin'in şehri ile yıkım arasında durmakta olduğu yere baktı. Etraf çok karanlıktı ama Radu bunun imkânsız olduğunu bildiği halde, sanki onunla son kez göz göze gelmiş gibi hissetti. Adamlar çığlıklar atarak şehre açılan kapıya daha da büyük bir gayretle abandılar. İçeride Osmanlıların olduğunu sandıkları için, hepsi ailelerini kurtarmak ya da onlarla birlikte ölmek için her şeyi terk etmeye hazırlardı.

Radu arkasını döndü. Üstüne düşeni yapmıştı. Sarkaç Mehmet'in lehine sallanıyordu ve asla savunmacıların lehine dönmeyecekti. Ne de olsa Konstantin'i öldürmeyi başarmıştı. Ama diğerlerine merhamet göstermesi için artık çok geçti.

“Şimdi ne yapacağız?” dedi Nazire.

“Cyprian,” dedi Radu.

El ele tutuşup saraydan karanlık şehre doğru koşmaya, arkalarından gelecek olan asker selinden kaçmaya başladılar.

*Mayıs ortası*

Lada'nın ağabeyi Mircea'nın cesedi, Târgoviște yakınlarında-
Lki basit bir mezarda çürüyordu. Öldürüldüğü gün babalarının
onları bir kere götürdüğü bir manastır adası olan Snagov'a git-
mekteydi. Huzur bulabilmek için yeteri kadar hızlı ya da uzakla-
ra gidememişti. Yattığı yerdeki topraklar, etraftaki topraklardan
farklı değildi. Lada bu mezarı onu öldüren adamlardan birinin
artık onun askeri olması sayesinde bulabilmişti.

İnsanların sadakati bu kadardı işte.

Atından inip artık ekili olan topraklara hafif bir tekme savurdu.
Sabah pusu bu alçak toprakların üzerine çökmüş, her şeyi yumu-
şatmıştı. Sıcakların yaklaşmakta olduğunu müjdeleyen güzel ve
nemli bir sabahtı. Petru ve Bogdan atlarından inmeden herhangi
bir tehdit var mı diye tarlayı ve uzaklardaki ağaçları izliyorlardı.
Lada artık prens olduğu için daha da büyük bir hedef haline gel-
mişti. Ama bu mezarı bulması gerektiğini hissediyordu.

Zaferini sevdiği kardeşiyle paylaşamamış olduğu için, nefret
ettiği ağabeyinin kaderini düzeltmeyi istiyordu.

Ama oraya vardıktan sonra başarmak istediği şeyin ne oldu-

ğundan emin olamamıştı. Onu tekrar mı gömecekti? Cesedinden geri kalanları kaleye geri mi götürecekti? Mezarının yanına diki-
lip içten olmadığı için kesinlikle dine saygısızlık sayılması gere-
ken bir dua mı edecekti? Sonunda, bu maceraya sadece şehirden
kaçmak için atıldığını kendisine itiraf etmek zorunda kaldı. Toma
onu zorluyor, çeşitli Danesti *boyarlarından* ve sadakatlerinden
söz etmek istiyordu; onları nasıl kazanacaklarından, Lada'nın
onlara neden ihtiyacı olduğundan, hangi evliliklerin bu kişilerin
sadakatini pekiştireceğinden bahis açıyordu. Diğer *boyar* aileleri
onun tahta geçişinden hoşnut değillerdi ama karlı çıktıkları sürece
buna karşı da gelmeyeceklerdi. Ama Danesti soyundan gelenler,
bunu şahsi bir olay olarak algılamışlardı. Toma sürekli olarak bir
Danesti'yle evlenmesi konusuna geri dönüyor, bu olasılığı La-
da'nın önüne bir kement atar gibi zarafetle fırlatıyordu.

En sonunda, Lada ona bütün Danesti *boyarlarıyla* aynı anda
bir araya geleceğini söylemiş ve bu işi planlamayı ona bırakmıştı.
Toma'nın mektup yazma becerisinin onunkinden çok daha üstün
olduğundan emindi. Toma *boyarların* gelmesi için ne yazacağı-
nı bilirdi. Lada onlara gelmelerini yoksa topraklarının ve hayat-
larının ellerinden alınacağını söylemeyi düşünmüştü ama Toma
muhteşem bir espri duymuş gibi bu fikre kahkahalarla gülmüştü.

Hiç değilse Mircea ölmüştü ve Lada'nın onu dinlemesi gerek-
miyordu. Dolayısıyla, Toma'yı ona tercih ediyordu. “Nasıl öldü?”
diye sordu Lada.

“İyi öldü,” dedi asker gergin bir sesle, bakışlarını ileriden ayır-
madan.

Lada alaycı bir ses çıkardı. “Yalan söylüyorsun. Ağabeyim bir
zorbanın ve ödleğin tekiydi. İyi bir şekilde ölmüş olamaz. Ya sa-
vaşırken ya da hayatı için yalvarırken ölmüş olmalı. Hangisiydi?”

Asker huzursuz olmuş gibi kıpırdandı. “Savaşırken öldü.”

“Madem öyle öldü, bunu neden baştan söylemedin?”

Asker hiçbir şey demeden yutkundu.

“Mezardan çıkarın onu.”

Adam nihayet Lada’nın gözlerine baktığında, dehşet hissi yüzündeki boş ifadeyi çocuksu bir iadeye dönüştürdü. “Ama...”

“Çıkarın onu.”

Adam mezara ve sonra tekrar Lada’ya baktı. “Ama küreklerimiz, aletlerimiz yok.”

Lada eyer çantasından taş kesilmiş yarım bir somun ekmek çıkardı. Bunu parçalara ayırıp Bogdan’la Petru’ya verdi. İki adam atlarından inip Lada’nın oturması için bir kütük parçası getirdiler. Lada kütüğün üstüne oturdu. Asker hâlâ boş boş ona bakıyordu.

Lada bir bıçak çıkarıp kütüğün üstüne koydu. “Ellerin var. Şimdilik.”

Asker hemen yeri kazmaya başladı. İşini bitirdiğinde güneş tepelerine yükselmişti. Tırnakları kanıyordu; kazıp çıkardığı cesede bakarken, ellerini göğsüne götürüp geri geri gitti. Lada peleriniyle ağzını kapattı. Tahta kışın geçseydi daha iyi olurdu. Hava onun kokusunu duyabileceği kadar sıcaktı. Ama işin zor yanı bu değildi. Ağabeyi –gaddar Mircea, nefret edilen Mircea, bir ölü olan Mircea– ölülerin o suçlayıcı gözleriyle bakmıyordu ona. Hatta hiç bakmıyordu. Lada onun başının arkasını görüyordu.

“Onu bu tarafa çevirin,” dedi.

Asker öğürerek mezara uzandı ve cesedi sırt üstü olacak şekilde çevirdi. Mircea’nın teni, kemiklerine kadar çürümediği yerlerde kaygan ve ince bir hal almıştı. Tırnakları kırıktı ve kirle kaplı parmakları da bir askerin parmaklarını andırıyordu. Ağzı çığlık atıyormuş gibi ardına kadar açıktı ve çürüyüp kapkara olmuştu. Lada biraz öne eğildi. Hayır... Ağzı görebildiği noktaya kadar toprakla doluydu.

“Onu diri diri gömmüşsünüz,” dedi.

Asker çılgınlar gibi başını salladı. “Benim bununla hiçbir ilgim yok. Hunyadi’nin adamları ve Danesti Prensi yaptı.”

“Ama sen de buradaydın.”

Adam başını salladı, sonra evet der gibi önüne eğdi ve gözlerinden çaresizlik gözyaşları süzölmeye başladı. “Ama onu ben öldürmedim!”

Lada iç çekip ağabeyi onu görmesin diye vücudunu diğer tarafa dönecek şekilde tekmeledi. Korkunç bir ölümdü bu. Onun kıvranıp debelendiğini, kendisini yavaş yavaş kaybederken toprakların onu boğduğunu hayal etti. Güneşe ve özgürlüğe dönmek yerine, tırnaklarıyla toprağı kazıyarak daha da derinlere gömülmüştü.

Lada babasının nasıl öldüğünü de merak ediyordu. Târgovişte’deki kimse onun nerede öldüröldüğünü bilmiyordu. Ya da biliyorlarsa bile, bir şey söylemeyecek kadar zeki davranıyorlardı. Lada Hunyadi’ye, ağabeyini ve babasını öldürmesi için Danesti *boyarlarına* yardım etmiş olan adama karşı olan sadakatini ve ihanetini düşündü. Desteğini hâlâ aradığı *boyarlara*... Suçluluk ve pişmanlık hissi, onu bitkin düşüren bir yorgunlukla karıştı. Bu konuda ne hissedeceğini bilemiyordu. Neden sorunsuz ilişkiler yaşayamıyordu hiç? Neden hayatında, hakkında çelişki hissetmeyeceğı tek bir kişi bile yoktu?

“Onu ben öldürmedim. Onu ben öldürmedim,” diye fısıldadı asker bir dua ediyormuş gibi ileri geri sallanarak.

Lada onun hakkında ne hissedeceğini *gayet* iyi biliyordu. İnılmaz bir tutkuyla bu hisse tutundu. Hissettiğı şey bir can simidi gibiydi; tepki vereceğı somut ve güvenli bir şeydi. “Onu öldürüp öldürmemiş olman umurumda değil. O öldü. Bu sorunu geride bıraktık.”

Asker rahatladı, omuzları gevşedi. “Teşekkür ederim leydim.”

Lada bıçağını kınından çıkardı. “Ben senin leydin değilim. Prensinim. Mircea’nın ölümü bizim sorunumuz değil ama bana yalan söylemen bir sorun.”

Asker başını kaldırdı, korkuyla dudakları gerildiğinde dişleri tıpkı Mircea’nın acı çekmiş olan kafatasındaki dişler gibi ortaya serildi.

“Bogdan, bana bir ip ver.”

Bogdan eyer çantasından bir ip çıkardı. Lada bunu sıkıca askerin bileklerine bağladı. İpin diğer ucunu Petru’ya fırlattı. Petru ciddi bir tavırla başını sallayıp ipi eyerine bağladı.

“Bana ne yapacaksınız?” diye sordu asker birbirine çarpan dişleri arasında.

“Seni gerçeklere saygı göstermeyenlerin başına ne geldiğini göstermek için Târgoviște’ye geri götüreceğiz.”

“Ya atlara ayak uyduramazsa?” dedi Petru.

Lada ağabeyinin cesedini toprakla bir kez daha boğacak olan açık mezara baktı. “İpi bunun için bağladık ya.”

Atını mahmuzladı ve onu bir insanın yerde sürüklenerek ölmek için uzun süre dayanamayacağı bir hızla koşturmaya başladı.

Geriye dönüp bakmadı bile.



29 Mayıs

Şafak nihayet sökmüştü. Gökte daireler çizmeye başlayan kuşlar havada karanlık silüetler oluşturuyorlar, aşağıdaki katliam alanına inmek istiyorlardı. Yakında ineceklerdi.

Nazire ve Radu ellerinden geldiğince hızla koştular. Sokaklar panik içinde bir araya gelmiş olan insanlarla doluydu. Yanından hızla geçtikleri bir adam, “Doğru mu?” diye seslendi. “Şehre girdiler mi?”

“Kaç!” diye bağırdı Nazire.

Adam kaçmak yerine, dizlerini üstüne çöküp dua etmeye başladı. Arkalarından büyük bir karmaşanın yaklaştığını duyabiliyorlardı. Şehirde Bizanslı asker kalmamıştı –savaşacak kimse yoktu– ama surları aşan Osmanlılar bunu bilmiyordu. Sokaklara savaşmaya hazır bir şekilde akın edeceklerdi ama orada onları engelleyecek kimsenin olmadığını fark ettiklerinde de...

“Cyprian’ı kurtarmamız gerek,” dedi Radu soluklanmaya çalışarak. “Valentin’i de.”

“Nasıl?”

Galata’ya giden yol kapanmış olmalıydı. Osmanlılar bunu bi-

liyorlardı. Deniz seddinin oradaki çanlar bir uyarı verirmiş gibi çalmaya başladı. Kadırgalardaki Osmanlı askerleri şehrin ele geçirildiğini biliyorlarsa, yağmalama işine katılmak isteyeceklerdi. Deniz sedleri artık çok az askerle korunuyordu ve surların aşıldığı haberi şehirde yayılınca herkes görev yerini terk edecek, denizciler de surları aşıp şehre girecekti. Yağmalamayı kimse kaçırmak istemezdi. Her şeyi alabilirlerdi: altınlar, mücevherler, insanlar. Hareket eden ve satılabilen her şeyi alacaklardı.

Ama eğer deniz sedlerinin orada nöbetçiler yoksa ve denizcilerin hepsi şehre akın ederse...

“Haliç,” dedi Radu. “Oraya gideceğiz. İtalyan gemileri hâlâ orada. Osmanlı kadırgalarından birini çalabiliriz bile.”

“Direnişle karşılaşmayacağımızdan emin misin?” dedi Nazire.

Radu’nun hiçbir şeyden emin olması mümkün değildi. “En iyi seçeneğimiz bu.”

“Ya Mehmet? Bir ata atlayıp onu karşılayabilirsin.”

Cyprian’ın kapısına dayandılar. Ev, çatışma seslerinin ulaşamayacağı kadar şehrin iç kısımlarındaydı. “Seni ve Cyprian’ı hiçbir şey için burada bırakıp gidemem,” dedi Radu. “Üç günlük yağmalama sona erdikten ve ortalık yatıştıktan sonra buraya geri dönebilirim.”

Nazire onun elini sıktı ve koşarak evin içine girdiler. “Valentin!” diye seslendi Nazire.

Delikanlı merdivenlerden aşağı koşarken az kalsın düşecekti. “Çan seslerini duyduk. Cyprian savaşmak için giyiniyor. Ona bunu yapmamasını söyledim ama...”

Nazire ona pelerinini verdi. “Şehir ele geçmek üzere. Kaçıyoruz...”

Radu başını kaldırıncı merdivenlerin tepesinde Cyprian’ı gördü. Yaralı olduğu için, başı dönmeden birkaç dakikadan fazla ya-

taktan çıkamaz hale gelmişti. En az şafak kadar solgun ve umutsuz gözüküyordu. “Amcam?” dedi.

Radu başını salladı. “Her şey bitti. Hemen kaçmazsak, buradan sağ çıkamayız.”

Cyprian gözlerini yumup içine derin bir nefes çekti. Sonra tamam der gibi başını salladı ve yüzüne kararlı bir ifade çöktü. “Nereye gideceğiz?”

“Haliç’e.” Radu arkasını döndü ama durdu. “Bir dakika!” Hızla merdivenlerden yukarı çıkıp Nazire’yle paylaştığı odadaki sandığı açtı. Sandığın en dibinde Konstantiniye’ye gelirken giydikleri giysiler özenle katlanmış bir şekilde duruyordu. Radu pelerinini giysilerinin üstüne geçirdi ve hızla başına bir sarık sardı. İstilacı orduya bir düşman gibi görünmesindense bir dost gibi görünmesi çok daha iyiydi.

Cyprian tamam der gibi başını salladı. “Bayraklar gibi,” dedi. Radu korkunç bir an için Cyprian’ın sarayda onun yaptıklarını anladığını düşündü. Ama sonra gemilere astıkları Osmanlı filosunun yanından gizlice geçmelerine yardımcı olan bayrakları hatırladı.

“Evet. Türkçe konuşun,” diye onları uyardı. “Valentin, sen ağzını açma.”

Dördü evin ana kapısında duraksadılar. O evde bir bakıma mutlu günler geçirmişlerdi. Orada ıstırap verici bir ölüme doğru giden ve sonunda çöken bir şehirde olabileceği kadar bir mutluluk bulmuşlardı. Sonra koşmaya başladılar. Cyprian öne geçip onları şehrin eteklerindeki kıvrımlı yoldan geçirdi ve daha ıssız yollardan ilerlemek için nüfusun kalabalık olduğu yerlerden uzak durdular. İlk Osmanlı birliğiyle karşılaştıklarında deniz seddindeki kapılardan birine varmak üzereydiler.

Bir grup vatandaş ara sokağa sıkışıp kalmışlardı ve askerler çığlıklar atarak, kılıçlarını çekerek onlara doğru koşuyordu. Gru-

bun yarısı daha askerler direnişle karşılaşmadıklarını ve durdurulmadıklarını fark edene kadar katledildi. Radu savunmasız insanların katledilişini izlemekten daha dehşet verici bir şey olmayacağını düşündü. Askerler onlara doğru gelene dek...

Giysileri çoktan paramparça olmuş genç bir kadın, iki asker tarafından çekiştiriliyordu.

“Onu önce ben yakaladım!” diye bağırdı askerlerden biri.

“O benim. Git kendine başkasını bul!”

“Yeteri kadar insan bulacaksınız!” dedi komutanları ölülerin çantalarını karıştırırken. Askerler kızın giysilerinin geri kalanını çıkarırken; onun kime ait olacağını ve ne kadar para edeceğini tartışırken dönüp onlara bakmadı bile. Kız sağ olduğu halde, gözleri çoktan ölmüş ve donuklaşmış bir halde Radu’ya baktı. Radu gerçekten de iyi birisi olsaydı, bir ödleğ olmasaydı, herkesin hayatına eşit değeri verseydi, askerin dikkatini çekip kızını oracıkta öldürme riskini göze alabilirdi. Ama Nazire’yi ve Cyprian’ı kurtarması gerekiyordu.

“Gelin,” diye fısıldadı onlara.

Sessizce geldikleri yöne doğru geri döndüler. Haliç’in ince sahilindeki kapılardan birinin önündeki iki Yunan askeri orada durmuş, kapıyı açıp açmama konusunda tartışıyorlardı. Cyprian hiç duraksamadan onların yanına gitti.

“Çoktan şehre girdiler,” dedi.

“Onları püskürteceğiz!” Daha ergenlikten yeni çıkmış gencecik bir asker Cyprian’ın karşısına dikildi. “Melek gelecek! O gelene dek onları şehirden uzak tutmalıyız.”

“Anahtar onda mı?” diye sordu Cyprian genç askerin yanındaki ince uzun askeri işaret ederek. Genç asker evet anlamında başını salladı. Cyprian askerin yüzüne bir yumruk atıp yeğinden

anahtarını aldı. “Şehir ele geçirildi. En doğrusunun ne olduğunu düşünüyorsan onu yap.”

Genç asker ağlayarak, sendeleye sendeleye oradan uzaklaştı. İnce uzun asker, Cyprian kapıyı açar açmaz diğer tarafa geçti. Onun peşinden deniz seddinin önündeki çakıl taşlı dar bir kumsala gittiler. Orada demir atmış herhangi bir gemi yoktu. Venedik gemileri henüz kaçmamıştı ama güvertelerdeki hareketliliğe bakılacak olursa yakında kaçacaklardı. Tıpkı Radu’nun tahmin ettiği gibi, birkaç Osmanlı kadırgası kıyıya yakın bir yerde terk edilmiş bir halde duruyordu. Birisi suya dalgalarda hafifçe batıp çıkan yüzlerce kütük atmıştı.

Hayır.

Bunlar kütük değildi.

Radu bir adamın Venedik gemilerine kadar yüzüp bunlardan birine çıkmaya çalıştığını gördü. Güvertedeki bir denizci uzun bir değnekle onu gerisin geriye suya itti.

“Neden? Ona neden yardım etmiyorlar?” diye fısıldadı Nazire elleriyle ağzını kapatarak.

Cyprian sırtını duvara yasladığında, gözlerinin altındaki çukurlar neredeyse gözlerini irisi kadar gri bir renge bürünmüştü. “Batacaklarından korkuyorlar. Gemilere çıkmaya çalışan çok kişi var.”

Valentin hayretle başını salladı. “Bunca insan. Onları kurtarabilirlerdi.”

Ama sudaki insanların birçoğu, bir değneğin neden olamayacağı türden yaralar almıştı. Osmanlılar oraya Haliç’in bir kaçış yolu olduğunu fark eden kişilerle aynı zamanda gelmiş olmalıydı. Cyprian’ı ve Valentin’i kurtarmak için eve uğramakla muhtemelen kendi hayatlarını da kurtarmışlardı.

“Ne yapacağız?” diye sordu Nazire Radu’ya.

“Yüzme biliyor musun?”

“Biraz.”

Radu ona döndüğünde Cyprian evet anlamında başını salladı. Valentin de başını sallayıp o gencecik yüzüyle uyumlu olmayan, pes etmiş ve temkinli bir ifadeyle cesetlerle dolu suya baktı.

“Kadırgaların en küçüğüne doğru yüzeceğiz. Rüzgârı yakalaya kadar kürek çekebiliriz. Yelkenler rüzgârla dolunca da hızla uzaklaşabiliriz.”

“Ya sonra?” dedi Cyprian.

“Yolumuza devam edeceğiz.”

Ayasofya’nın şehirdeki diğer çanlardan daha şehrin merkezine yakın ve daha eski olan çanları tam o sırada çalmaya başladı. Radu içinden kiliseye veda etti. Valentin, Radu’nun elini tuttu.

Radu’nun aklına iki küçük çocuk geldi. Hâlâ kilisede, onları bıraktığı yerdeydiler. *Bizi koruyacaksın*, demişti John.

Radu sırayla Nazire’ye, Valentin’e ve Cyprian’a baktı ve dengelerin asla onun lehine olacak şekilde değişmeyeceğini anladı. Ama tek bir şey yapabilirdi. Onun için hiçbir anlamı olmayan iki çocuğu kurtarmak için elinden geleni yapabilirdi. Ama bu çocuklar bir yandan da onun için her şey anlamına geliyordu.

“Ben burada kalıyorum,” dedi.

“Ne? Hayır!” Nazire onun diğer elini tutup suya doğru çekişirdi. “Hemen gitmemiz gerek.”

“Geri dönmem gerekiyor.”

Doygun dudakları titreyen Nazire tamam der gibi başını salladı. “Tamam. Hepimiz dönüyoruz.”

Radu onun elini öptü ve Cyprian’ın tutması için uzattı. “Şehirdeki hiçbir kadın güvende değil. Ne bugün ne de üç gün boyunca

güvende olmayacak. Başına bir şey gelmesine izin veremem. Fatima'ya söz verdim. Senin eve dönmen gerek.”

Nazire ayağını yere vurdu ve gözlerinden yaşlar boşaldı. “Eve birlikte dönmemiz gerek.”

“Şehre geri giremezsin.” Cyprian, Nazire'yi bıraktı. Onun elini görmezden geldi ve onu delip geçen bakışları arasında Radu'nun elini tuttu. “Ölürsün.”

“John ve Manuel'in nerede olduğunu biliyorum. Onları kurtarabilirim.”

Cyprian vurulmuş gibi ona baktı. Gözlerini yumdu, sonra ona biraz daha yaklaşıp alnını Radu'nun alnına dayadı. “Onların kaderi şimdi artık Tanrı'nın elinde.”

“Hiçbir zaman Tanrı'nın elinde olmamıştı ki.”

“Hayır, ama her ikisine de lanet olsun ki, amcamın ve onun gururunun elindeydi. Onları o öldürdü, sen değil. Biz de değil. Burada kalırsan, Mehmet seni bulur ve öldürür.”

Radu'nun son cezasının haberini yakınlarda çalan sert ve amansız bir çan sesi duyurdu. Yaptıkları için asla merhamet görmeyecekti. Kaçamayacaktı ve korumayı umduğu hiçbir şeyi koruyamayacaktı. Radu başını çevirdi ve yanağını sonsuza dek sürecekt tek bir kalp atışı boyunca onun yanağına dayadı. “Beni öldürmeyecek,” diye fısıldadı. Sonra geri çekildi ve kendisini onun gözlerine bakmaya zorladı. Mehmet tüm dünyası olduğunda bile, onun dikkatini çekmeyi başarmış olan o gözlere baktı. Günün birinde Radu'nun hayatında aşk olabileceği umudu temelini oluşturan o gözlere...

“Beni öldürmeyecek,” diye fısıldadı tekrar ve onun anlamasını bekledi. Cyprian'ın gözlerinde bir şeyler, etraflarındaki surlar gibi o anda paramparça oldu.

Cyprian başını sallayarak geriye doğru sendeledi. “Bunca zamandır...” diye fısıldadı.

“Her şeye rağmen Nazire’nin yine de güvende olmasını sağlayacak mısınız?” diye sordu Radu.

Cyprian altlarında kalan kayalıklara baktı. Şimşegin onu neredeyse öldürdüğü o anki kadar sessiz ve şaşkındı. “Kaçabilirdin,” diye fısıldadı en sonunda. “Bana söylemene gerek yoktu. Ben... Biz... Mutlu olabilirdik. Olamaz mıydık?”

Radu onun neden söz ettiğini biliyordu ve o ana kadar tüm umutlarını yitirmemiş olsaydı bile, bu soru onu öldürebilirdi. “Mutluluğu hak etmiyorum.” Ayasofya’nın çanları daha da ısrarla çalmaya devam etti. “John ve Manuel’in vakti daralıyor. Nazire’yi her şeye rağmen güvende tutacak mısınız?”

Cyprian’ın yanağından bir damla gözyaşı süzüldü. Radu’ya bakmadı. Ama tamam der gibi başını salladı. “Evet,” dedi.

Radu’nun yapabildiği tek iyi şey bu olacaktı. Verdiği sözlerden birini tutmayı başarmıştı. Nazire öne atılıp ona sıkı sıkı sarıldı. “Bize geri dön,” diye fısıldadı tutkuyla kulağına.

“Kendine dikkat et,” dedi Radu. Sonra tüm olanlara rağmen Cyprian’a güvenebileceğini bildiği için daha da büyük bir hüsrarla hızla şehre doğru koşmaya başladı.

Radu’nun ayaklarının altındaki sokak kaygandı. Kayınca elleriyle ve dizlerinin üstüne kapaklandı. Doğrulduğunda ellerinin kanadığını gördü. Ellerin kesildiğini hissetmemiş, sadece sert bir şekilde yere düştüğünü düşünmüştü. Ama sonra, kanların yere düşmesinden kaynaklanmadığını, yere düşmesine neden olan şeyin kan olduğunu fark etti. Sokaklar kanla kaplıydı.

Böylece koşmaya başladı. Taşınabilecek her şeyi evlerden dı-

şarı atan askerlerin yanından geçti. Gizlendikleri yerlerden çığlıklar arasında çıkarılan kadınların ve çocukların seslerini duydu. Koştukça koştu. Etrafında olup bitenleri görmemeye çalıştı ama o gün gördüklerinin hafızasına kazınacağını biliyordu.

O gün, iki adamın sarsılmaz iradelerinin gerçek bedelini görmüştü. Aylarca birbirleriyle savaşmaya zorlanan adamlara neler olduğunu görmüştü. Kuşatmaları kirleten şey sadece bedenin değil, ruhun da insanları canavara dönüştürecek şekilde hastalanmasıydı.

Radu tam Ayasofya'ya varmak üzereyken yere fırlatılıp atılmış bir erkek çocuk gördü. Bir asker çocuğu sırt üstü çevirdi ve pantolonun fermuarını açmaya çalıştı. Radu adamın arkasına geçerek boğazını kesti.

Eğilip çocuğu yerden kaldırdığında Amal'ın mutsuz yüzünü gördü. "Nerden buraya geri geldin?" diye sordu şok ve çaresizlik içinde.

Amal yanıt veremeden başını salladı. Radu onu sürükleyerek koşmaya başladı. Sarığıyla, kanlı giysileriyle ve kılıcıyla, insanları ve eşyaları sokaklarda sürükleyen askerlerin arasına rahatlıkla karışabilirdi.

Ayasofya'nın önündeki avluda, yağmalamaya hemen katılmakla ilgilenmeyen askerler kendi ödülleri için garanti altına almaya çalışıyorlardı. Güzel erkek ve kız çocukların yanı sıra, genç kadınlar da köle olarak çok değerliydi. Varlıklı görünen herkesin elleri kolları da ileride fidye istemek için dikkatle bağlanıyordu. Etrafları bir değerleri olmayacak kadar yaşlı ya da hasta kişilerin cesetleriyle kaplıydı.

Radu, Amal'ı çöken Bizans'ın, kehanetin tam ortasından geçirdi. Her şey kirletilmiş ve mahvedilmişti. Bu zaferin hiçbir kutsal yanı yoktu. Tanrı bu şehri gerçekten de terk etmişti.

Tanrı orada değildi ama Radu oradaydı. Ayrıca hâlâ bir misyonu vardı. Mehmet'in Ayasofya'yı korumaları için önceden adam yollayacağı tahmini doğru çıkmıştı. Kilisenin kapalı kapılarının önünde birkaç Yeniçeri duruyordu. Ama sayıları giderek artan başıbozuklar ve diğer askerler, üç günlük yağmalama haklarını için bağırıp çağırıyorlardı. Muhafızlar ve kapının sürgüsü fazla dayanmayacaktı. Radu içeri giren ilk dalgada olmadığı takdirde, o iki ufak ve güzel çocuğa neler olacağını düşünmek bile istemiyordu. Daha önceden içeri girdiği bir yan kapı vardı ama etrafta çok asker vardı ve bunu onlara görünmeden yapması imkânsızdı.

Askerlerin arasından geçip Yeniçerilere doğru gitti. Adamlardan biri kılıcını ona doğrulttu ama Radu bunu sabırsızlıkla kenara itti. "Bu binanın içinde ne olduğunu biliyor musun?" dedi.

Yeniçeri tereddüt etti. "Buranın zarar görmemesini sağlamanız gerekiyor. Mehmet hiçbir şeyin yakılmasını istemiyor."

"Şehirdeki en varlıklı insanlar bu kapıların arkasında saklanıyor. Bizlere vaat edilen bütün altınlar, gümüşler ve değerli şeyler bu kapıların arkasında. Onları yakmaya gelmedik." Sesini yükseltip bağırdı. "Bu pis kafirlerin yağlarıyla zenginleşmek için geldik!"

Arkasındaki askerlerden tezahürat sesleri yükseldi ve herkes öne doğru atıldı. Sona kalıp başarısız olmak istemeyen Yeniçeriler koşmaya başladılar. Radu sürgüyü açtı ve kapıları içeri doğru itti. Yağmacıları çığlıklar ve çaresizlik dolu bağırışlar karşıladı. Çete etrafa dağıldı ve hepsi değerli birini ya da bir şeyi kapın ilk kişi olmak için oradan oraya koşturdular. Radu içerideki insanları gözleriyle tarayarak, aradığı iki çocuğu bulmaya çalıştı. Amal de hemen peşinden geliyordu.

Üstteki balkona çıkan merdivenlerin köşesinde, çocukları gördü. Sırtları dimdik bir halde, dadılarının önünde duruyorlardı. Radu

koşarken oraya ilk kendisi varabilmek için birkaç kişiyi ittirmek zorunda kaldı.

“Lütfen.” Dadı iki çocuğu öne itti. “Bana bir şey yapmayın. Vârisler bunlar! Konstantin’in vârisleri. Onları size veririm.” Çocuklar cesur bir ifadeyle çenelerini kaldırdılar.

Bir adam Radu’yu dürttü. “Bunlar senin mi?” diye sordu, nefesini Radu’nun omzuna vererek.

“Çocuklar bana ait. Kadınla dilediğini yapabilirsin.” Çocukları tuttu ve onlarla göz göze gelecek şekilde çömeldi. Çocuklar onu hemen tanıdılar. Manuel ağlamaya başladı. John öne atılıp Radu’nun boynuna sımsıkı sarıldı.

“Gelin,” diye fısıldadı Radu. “Fazla vaktimiz yok. İkinizin de çok cesur olduğunu biliyorum ama korkmuş ve benimle gitmek istemiyormuş gibi numara yapın.”

John onu bırakıp Manuel’in elini tuttu. Amal tereddütle elini uzatıp John’ın diğer elini tuttu. Radu çocukların arkasına geçip onları merdivenlere doğru itti. “Neden yukarı çıkıyoruz?” diye fısıldadı John, balkonun oradan geçerlerken.

“Şu anda şehirden çıkmanın bir yolu yok,” dedi Radu. “Sizi gizleyeceğim.”

Neyse ki kimse henüz yukarı kata çıkmamıştı. Ayasofya’da pek çok kişi gizlenmiş olduğu için, askerler diledikleri kadar insan yakalayabiliyorlardı. Radu çocukları koridordan geçirip merdivene götürdü ve tavandaki kapak gibi kapıdan geçirerek çatıya çıkardı.

Çatıya çıktıklarında kılıcını tavandaki kapının menteşelerinin arasına sıkıştırdı. Birisi pencereyi fazla zorlayacak olursa, kılıç dayanmazdı ama savaş ganimetleri peşinde olan adamların bir katedralin çatısını kontrol etmeyi düşüneceklerini sanmıyordu.

Çocukları sokaktan görülebilecekleri ve orada olup bitenleri görebilecekleri çatının kenarından uzaklaştırdı. Neyse ki John ve Manuel şu ana kadar olanları görmemişlerdi. Radu öyle kalmaları için elinden geleni yapacaktı. Korunaklı bir alan bulup yan yana oturdular. İki vâris Radu'nun iki yanına geçti, Amal da bacaklarının yanına kıvrıldı.

“Bizi kurtardığın için teşekkür ederiz,” dedi John titreyerek.

Radu göğe bakıp gözlerini yumdu çünkü bu teşekkürleri kabul edemezdi. Çocukları henüz kurtarmamıştı. Onları oradan çıkarmanın, kimse fark etmeden şehirden kaçırmanın bir yolu yoktu. Yaptığı şey kaçınılmaz olanı ertelemekten ibaretti.

Ama onun tersine, bu çocuklar masumlardı. Bu yüzden de yaşadığı müddetçe onları güvende tutacaktı.

Cyprian'ın bir yerlerde Nazire için aynı şeyi yapıyor olması için dua etti.

*Mayıs sonu*

Tahta geçtikten sonraki haftalarda, Lada zamanını mümkün olduğunca fazla dışarıda geçirdi. Danesti *boyarlarını* ziyafete davet ettikleri mayıs sonunu bekliyorlardı. Bu bekleyiş bir işkence gibiydi. Toma planlamanın büyük bir kısmını üstlendiği için Lada ona minnettardı ama bir yandan da kendisini huzursuz hissediyordu. Tahtını koruyacaksa, *boyarların* daimi desteğine ihtiyacı olduğunu biliyordu ama bunu nasıl elde edeceğini bilmiyordu. Keşke Radu yanında olsaydı diye geçirdi içinden.

Radu.

Konstantiniye kuşatmasının devam ettiğini duymuştu. Radu neredeydi? Güvende miydi? Tüm suçları arasında, Radu'yu tehlikeye atmış olmasını Mehmet'in en büyük suçu olarak görüyordu. Radu'ya bir şey olmuşsa, Mehmet'i asla affetmeyecekti. Radu hiçbir şehir uğruna feda edilemeyecek kadar değerliydi.

Ama Lada da oraya gelebilmek için onunla olan ilişkisini feda etmişti. Gerçi Eflak farklıydı. Eflak ona aitti. Bütün şehirlerden daha büyük ve daha önemliydi. Hem Radu'yu doğrudan tehlikeye de atmış değildi. Tabii onu, sevdiği ama aşkına asla karşılık vermeyecek olan, uğruna her şeyi feda edebileceğini asla görmeyen

ve onu bile isteye tehlikenin tam ortasına gönderen bir adamın yanında bırakmak dışında...

Radu'ya bir şey olduysa, onun intikamını alacaktı. Mehmet'i öldürecekti. Bunu düşünmek biraz olsun içini rahatlattı. Ama Mehmet'i öldürmeyi düşündüğü kadar... onunla diğer şeyleri yapmanın hayallerini de kuruyordu.

Radu'ya ihtiyacı vardı. *Boyarlarla* ne yapacağını hâlâ bilmiyordu. Bazıları çoktan Târgovişte'ye gelmişti. Ona destek verenler, saygılarını sunmak için gelmişlerdi ama Lada bütün bu ziyaretlerin gerçek değil göstermelik bir saygı ifadesi olduğundan şüpheleniyordu.

Sık sık şehrin daha yoksul bölgelerine gidiyordu. Adamları her zaman yanında oluyordu. Güvendiği ve iyi tanıdığı adamları. Bogdan ve Nicolae. Petru. Bulabildiği zaman Stefan ve gerektiği zaman da eski Yeniçerilerden birkaçı. Kendisine bunun sebebinin onlara yeni katılan Eflaklı adamların yeteri kadar eğitilmiş olmaması olduğunu söyleyip duruyordu ama kendisini aslında onların değil, Yeniçerilerin arasında daha rahat hissettiği de bir gerçektir. Bu tercih içini bir suçluluk hissiyle kaplıyordu ama Yeniçerilerinin hepsinin esasında Eflaklı olduğunu düşünerek teselli buluyordu. Tıpkı kendisi gibi.

Şehre yaptıkları bu ziyarette, su içmek için bir kuyunun başında mola verdiler. Lada şehirdeki kuyuların hiçbirinde tas ya da maşrapa olmadığını fark etmişti. Birçoğunda su çekmek için kova bile yoktu. O anda yanındaki çantasından metalik bir ses geldi.

"Neden burada tas yok?" dedi sesini yükselterek.

Merakı, diğerlerinin hissettiği korkuyu yenen küçük bir kız ona yaklaştı. "Tas yok, Prens." Prens dediği anda çekinerek gülmüştü. Belli ki bir kıza böyle hitap etmek ona komik gelmişti. "İnsanlar onları hep çalışıyorlar."

Lada kaşlarını çatı. "İnsanların kullanması için burada bir tas bile tutamıyor musunuz?"

Küçük kız başını salladı. Lada bunların farkındaydı. Orada da bu manzarayla karşılaşacağını tahmin etmişti. Yanındaki adamlara dönüp kenarda bekleyen insanların duyabileceği kadar yüksek sesle konuşmaya devam etti. “Herkesi sorguya çekin. Aralarında ki hırsızları bulun. Hırsızlardan korkmadan su bile içemeyeceklerse, insanların gelişmesini nasıl bekleyebiliriz?”

“Onları bulduğumuzda ne yapalım?” diye sordu Bogdan.

Lada başıyla kaleyi işaret etti. “Avluya götürün ki yalancılığı temsil eden askere ve hırsızlığı temsil eden o sahte Prens’e katılabilirler.” Kazığa oturtulmuş o cesetleri bir sürü insan dilleri tutularak izlemişti. Lada Prens’in sonunun ve yalancı askere verilen cezanın Târgoviște’deki herkes tarafından duyulduğunu da biliyordu. Doğru olanı yapmıştı.

Askerin yüzünü zihninden attı. Bu yüz artık Mircea’nın çürümüş, toprak kaplı ve onu suçlarmış gibi bakan yüzüyle karışmıştı.

Şimdi de doğru olanı yapıyordu.

“Biraz ağır bir ceza,” dedi Nicolae yumuşak bir sesle. Kimse onu duymasın diye Lada’ya yaklaştı. “Bu insanlar yoksul. Hiçbir şeyleri yok.”

Lada kaşını kaldırdı. “Artık bana sahipler. Her şeyin değişeceğini bilmeleri gerek.” Çantasındaki on gümüş tasta birini çıkardı. Kaledeki hazine de o şehirdeki her şey gibi fakir ve moral bozucuydu. Onun güzel şeylere ihtiyacı yoktu ama bunlar orada bir amaca hizmet edebilirdi.

Yeni Prenslerini görmek ve aralarında onun tahta çıkışından ve vaatlerinden fısıldayarak söz etmek için büyük bir kalabalık toplanmıştı. Lada tası havaya kaldırdı. “Bu, hazinemden bir parçadır. Benim sahip olduğum zenginlikler size de aittir. Size kuyunuz için bir tas vereceğim.” İnsanlar hayret dolu sesler çıkardılar, kalabalıktan merak dolu –küçümseyici– mırıltılar yükseldi. Lada gülümsedi. “Bu tas herkes ait. Herkesin sorumluluğu altında. Topraklarımda hırsızlığa ve buna destek verenlere yer olmayacak.”

Mırıltılar arttı. Lada onları susturmak için elini kaldırdı. “Hırsızlık, bunun karşılığindeki cezayı hızlı ve sert bir şekilde veren bir ülkede var olamaz. Hırsızlar onlara izin verdiğiniz için dilediklerini yapıyorlar ve siz de bu yüzden onların suç ortağı oluyorsunuz. Eflak’ı güçsüz görmekten bıktım. Bizler bundan daha iyiyiz. Birlikte her şeyden çok daha güçlüyüz. *Herkesten* daha güçlüyüz.”

Artık insanlar homurdanmıyor, ona hak verir gibi başlarını sallıyorlardı. Lada’nın gülümsemesi bütün yüzüne yayıldı. “Bu tas, bu kuyuda kalacak.” Tası onu heyecanla alan küçük kıza verdi. “Bunun toplumunuza hizmet etmesi için güvende olmasını sağlamakta hepiniz sorumlu olacaksınız.” Derken gülümsemesi çelik gibi keskin ve soğuk bir hal aldı. “Burada olup olmadığını kontrol etmek için geri geleceğim. Bir daha buradan su içmek istediğimde tasın burada olmasını ümit ediyorum.”

Sözlerindeki ya da bakışlarındaki tehdidi inkâr etmek imkânsızdı. Lada insanların bunu gördüğünü fark etti. Bazıları bunu korkuyla karşılamışlardı. Bazıları sırtlarını dikleştirdiler ve Lada’da gördükleri coşkuya kapılıp başlarını salladılar.

Atlarına binip giderlerken Nicolae yine ona yaklaştı. “Bu... bayağı etkileyici oldu.”

Lada bıkkınlıkla ona döndü. “Ne demek istiyorsan onu söyle, Nicolae.”

“O tasın çalınacağını biliyorum.”

“Hayır, çalınmayacak.”

“Çalınırsa ne yapacaksın?”

“Çalan kişiye insanlara örnek olsun diye ceza vereceğim.”

Nicolae kaşlarını çatınca kaşlarının arasındaki yara izi belirginleşti. “Birkaç günde kocaman bir ülkeyi düzeltemezsin, Lada. Bu zaman alacak bir iş.”

“Bir prensin ortalama tahtta kalış süresinin ne kadar olduğunu biliyor musun? Vaktimiz yok. Her şeyi derhal değiştirmem gerek.”

“Vaktimiz olmadığından bu kadar eminsen, neden bunlarla uğraşıyoruz? Başka biri gelip senin yaptığın her şeyi mahvedecek.”

Lada başını sallayıp dizginlerini daha da sıkıca tuttu. Mehmet’i ve onun özenle yaptığı tüm planları düşündü. Mehmet güce sahip olmuş ve imparatorluğunun hemen gelişmesini, etkin ve güvenli olmasını sağlamıştı. Dikkatini başka ülkelere vermeden önce, kendi ülkesinde her şeyin yolunda gitmesi gerektiğinin bilincindeydi.

Lada da başka ülkelerle ilgilenmek istemiyordu. Ama Eflak’ı ve tahtını savunabilmeyi ummadan önce, orada güvenliği ve emniyeti sağlaması gerektiğini biliyordu. Halkı için ülkeyi istikrarlı hale getirebilirse, halk da onun yanında olurdu. *Boyarların* gizli işlerini ve çevirdikleri dolapları anlamıyordu. Ama hızla ve kesin olarak sağlanan adaletin ne anlama geldiğini *biliyordu*. Bunu halkı da anlayacaktı.

“Vaktim *olabilmesi* için, her şeyin hemen değişmesi gerek. Her zaman olduğu gibi devam edemeyiz. Bu gidişatı ancak verdiğimiz sözleri kesin olarak yerine getirmekle değiştirebileceğimizi biliyorum.” Gözlerini yumdu ve ilk Osmanlılı öğretmenlerinden aldığı dersleri hatırladı. Baş bahçıvan. Hapishaneler. Herkesin suçlarını görmesi ve cezalarından ders alabilmesi için asılmış olan cesetler. Ülkesinin gelişmesini ancak bu şekilde sağlayabilecekse, o da öyle yapacaktı.

Merhamet ve sabır ona göre seçenekler değildi. Daha çok kişinin refah içinde olması için birkaç kişinin kanı bu toprakları sulayabilirdi. *Bazı hayatlar diğerlerinden daha değerlidir*, diye düşündü. *Dengeler bizim lehimize olana dek daha kaç kişi feda edilecek?* diye fısıldayarak yanıtladı Radu.



Kaledeki şarap mahzenlerini buldular. Nicolae bunları ona gösterirken her zamanki neşeli tavrını takınmadı. “Bunları satacak mıyız?” diye sordu. “Yoksa *boyarların* ziyareti için mi saklayacağız?”

Lada önündeki fiçılara bir bakış attı. Oraya gelmeleri çok zaman almıştı ve şimdi orada olmalarına rağmen hiçbir şey olması gerektiği gibi değildi sanki. Her şeyi sürekli kontrol altında tutmaktan, endişelenmekten ve beklemekten usanmıştı. Zor kararlar almaktan ve bunların doğru olup olmadığını düşünmekten de sıkılmıştı.

“Hayır,” dedi. Arkadaşına gülümsedi. “Çok ama çok sarhoş olmalıyız.”

Nicolae oraya vardıklarından beri ilk kez Amasya’daki bir Yeniçeri talim alanında Lada’yı karşıladığı günkü gibi gülümsedi. Stefan, Petru, Bogdan ve Lada’nın ilk Yeniçerilerinden birkaçı, hep birlikte fiçıları kulelerden birine çıkardılar. Orası, Lada’nın Radu’yla birlikte Hunyadi’nin şehre girişini izledikleri kuleydi. O gün, Lada’nın bildiği hayatının sonunu haber veren gündü. Bu gününse yaşamak istediği hayatın başlangıcını haber veren gün olmasını istiyordu.

Lada hafifçe öksürüp ekşi içkiyle dolu kadehini kaldırdı. “Sizlere teşekkür etmek istiyorum. Benimle birlikte buralara geldiniz. Yanımdan ayrılmadınız. Ve biz kazandık.”

Nicolae sevinçle bağırıp kadehini havaya kaldırdı ve Petru’nun koluna şarap döktü. Petru gülüp kolunu yaladıktan sonra ona o kadar sert bir şekilde vurdu ki biraz daha şarap döküldü. Stefan ona gülümseyecek gibi olduğunda, Lada onun bu taşkınlığından utanmış gibi göründü.

Bogdan ona dikkatle ve imalı bir ifadeyle bakıyordu. Lada bunu görmemek için kadehini kaldırıp şarabını kana kana içti. Bogdan’a karşı ne hissettiğini asla tam olarak anlamamıştı ama onun hislerinin daha yoğun olduğu belliydi. Bogdan çok daha uzun bir süreden beri ona karşı hisler besliyordu. Bunlar daha derin hislerdi. Daha gerçek hislerdi. Bu, Lada’yı güçlü hissettiriyordu ve bundan vazgeçmek istemiyordu.

Şaraplar içildikçe sesler de yükseldi. Herkes daha ziyade La-

da'yla ve onun yaptığı inanılmaz şeylerle ilgili öyküler anlatıyordu.

“Sighisoara'nın dışında bir keçi bulduğum günü hatırlıyor musun?” diye sordu Nicolae.

“Evet! Çok aksi bir keçiydi ve sütü de çok ekşiydi. Ama en azından süt bulabilmiştik.”

Nicolae başını geri attı, yüzünde tatlı bir gülümseme belirince yara izi belirginleşip gerildi. “Onu sana anlattığım gibi çalmamıştım. Daha doğrusu, tam olarak öyle çaldım sayılmaz. Ama sonuç olarak çalmıştım.”

Lada onun gerçek öyküyü anlat demesini istediğini biliyordu. Normalde sırf onu sinir etmek için bunu yapmazdı ama o anda kendisini nazlanmayacak kadar güvende ve mutlu hissediyordu. “Tam olarak neler olmuştu?”

“O gün daha önceden karşılaştığımız yaşlı çiftçiyi hatırlıyor musun? Hani şu...”

“Uzun tırnaklı olan adam mı?” dedi Lada adamı hatırlayarak. O zamanla ilgili anıların arasında onu hatırlamak pek kolay olmazdı ama adamın tırnakları neredeyse parmakları kadar uzundu. Tırnaklarının hepsi de eğri büğrü, sararmış ve kırıktı. Adam onlara yiyecek satmayı teklif etmişti ama Lada adamın tırnaklarına bakınca, elinin değdiği şeylerin tadının nasıl olacağını düşünmeden edememişti. Yollarına devam edip yakınlarda bir yerde kamp kurmuşlardı.

“Evet! Avlanırken ben onunla tekrar karşılaştım. Yanında ihtiyaç duymadığı bir keçi vardı.”

“Keçiyi sana mı verdi?”

Nicolae başını salladı ve gülümsemesi yüzüne yayıldı. “Bir keçiye ihtiyacı yoktu ama... bir eşe ihtiyacı vardı.”

“Olamaz,” dedi Lada, öykünün nereye gittiğini anlayınca.

“Evet!” dedi Nicolae gülmekten iki büklüm olarak. “Seni ona sattım! Tek bir keçi karşılığında! Adama keçiyi kampa geri götürüp seni onun karısı olmaya hazırlayacağımı söyledim!”

Lada adamın ellerinin ona değdiğini düşününce içi ürperdi. “Bunu bilseydim, seni bıçaklardım...”

“Zaten bu yüzden sana anlatmadım. Zaman zaman o adam aklıma geliyor. Onun kulübesinin önünde nasıl yapayalnız oturduğunu ve karısının günün birinde geleceğini nasıl bir umutla beklediğini düşünüyorum.”

“Beni bir keçi karşılığında sattığına inanamıyorum.”

Bogdan öfkeli bir ses çıkardı. “Lada bu dünyadaki tüm keçilerden daha değerlidir.”

Lada onun bunu iyi niyetle söylediğini biliyordu ama gerçekten de değerinin keçilerle ölçülmesini istemiyordu. “Sonraki öykü,” dedi boş kadehini Nicolae’ye fırlatarak. Nicolae tam zamanında eğilince kadeh, taş kulenin duvarına çarpıp parçalandı.

Nicolae, Bogdan’ın kadehini doldurdu. “Lada çocukluğunda nasıldı?”

“Daha ufak tefekti,” dedi Bogdan.

Lada karnına ağırlar girene dek güldü. “Onlara Radu’nun şey yaptığı günü anlatsana...” Birden sustu. Çünkü Radu’dan söz ettiği ve onun ismini o ortama getirdiği anda, bu adamlardan herhangi birini –adamlarını, arkadaşlarını– Radu’nun orada olması karşılığında feda edebileceğini fark etmişti.

Nicolae onun sessizliğinin yarattığı boşluğu doldurdu ve ormanda karşılaştıkları Yeniçerilerin dikkatini Hunyadi’nin birliklerinden uzaklaştırmak için Lada’nın onlara nasıl işkence ettiğini anlattı. Ama çok geçmeden, önceki seneye ilgili tüm öyküler tükendi. Öyküler Osmanlı İmparatorluğu’nda meydana gelen olayların tarihlerine kadar geri gittiğinde herkes sus pus kesildi.

İmparatorluğu geride bırakmışlardı ama her gittikleri yere onu hâlâ yanlarında götürüyorlardı. Öğrendiklerini. Yaptıklarını. Kaybettiklerini. Lada bu adamları işte bu yüzden en yakınında tuttuğunu biliyordu. Daha eğitilmiş oldukları için değil, onunla

aynı ateşte sertleştikleri için. Bir tek bu adamlar bir ülkenin onları getirdiği halden hem nefret edebilir hem de tuhaf bir şekilde buna karşı bir minnet hissedebilirlerdi.

Lada, yanındaki Radu boyutlarındaki boşluğa baktı. Sonra gözlerini gökte parıldamaya başlamış olan yıldızlara dikti. “Bir daha asla Osmanlılara geri dönmeyeceğiz,” dedi.

“Ama onlar bizim için gelecekler,” dedi Bogdan. “Her zaman gelirler.”

Mehmet gelmeyecekti. Bunu yaptığı takdirde, Lada ne yapacağını açık açık söylemişti. Ama şarabın etkisiyle gevşeyip uyuştugu için, fevri bir anında söylediği sözlerden emin olamıyordu. Mehmet onun için geldiği takdirde, onu belki de öldürmezdi. Kimse ona Mehmet gibi hissettirmiyordu. Rüyalarından hiç çıkmıyordu. Mehmet onun için gelirse, ona Bogdan’ın hissettiremediği şeyleri hissettirmesini sağlayacaktı.

Sonra da onu öldürecekti, tabii hâlâ istiyor olursa.

“Gelsinler,” dedi. “Kanlarını içip cesetlerinin üstünde dans edeceğim.”

Petru kadehini kaldırdı. “İşte buna içerim!”

Nicolae kaşlarını çatmış ufka bakıyordu. “Ya düşündüğüm-den çok daha sarhoşum ya da ayda büyük bir terslik var.”

Lada ona tam zavallı ayla uğraşmamasını söyleyecekti ki onun haklı olduğunu fark etti. Ay bir önceki gece neredeyse dolunay haline gelmişti. Ama o gece, incecik bir hilal gibi kalmıştı ve güçlkle görülüyordu. Ayın geri kalanıysa kan kırmızısıydı.

“Bunu görüyorsunuz, değil mi?” dedi Nicolae.

“Kan gibi gözüküyor,” diye fısıldadı Petru.

Kulede oturup sessizce ayı izlediler. Lada bunun ne anlama geldiğini, yeni hayatının başlangıcını müjdelemesi için seçtiği gecenin, kanla kaplı bir ayın ışığıyla aydınlanmasının ne demek olduğunu merak etti.



29 Mayıs–12 Haziran

O gece, çocuklar birbirlerine yavru köpekler gibi sarılıp uyu-ya kaldıktan sonra Radu çatının kenarına gitti ve olanları izledi. Farklı mahallelerdeki hareketliliğe bakılacak olursa, değişen bir şeyler var gibiydi. Biri geliyordu.

Mehmet.

Ama Mehmet'in gelişi Radu'yu eskiden olduğu gibi *etkilemedi*. Mehmet her zaman onun vücuduna bir akım gibi yayılıp onu hızla doğru yöne, kendisine doğru çekerdi. Bu kez onun gelişini ondan önce gelen dalgalar haber veriyordu. Askerler gelip sokakları boşaltmışlar ve cesetleri kenarlara çekmişlerdi.

Radu nihayet onu gördü. Mehmet dimdik ve gururlu bir tavırla şehre girdi, yerde kalmış birkaç cesedin yanından geçerken atıyla onları ezmek için özen gösterdi. Belki de Mehmet gururlu olduğu için değil, tiksinti duyduğu için öyle heykel gibi duruyordu. Muzaffer bir edayla hayallerini süsleyen bu şehre girdiği yol cesetlerle döşenmiş ve ölümle süslenmişti.

Mehmet ağır ağır Ayasofya'ya doğru ilerlemeye başlayınca, Radu ne yapacağını düşündü. Aşağı inip ondan merhamet mi di-

lenecekti? Bekleyip şehirdeki olaylar yatışınca çocukları gizlice şehirden çıkarmaya mı çalışacaktı? Cyprian ve Nazire'yi bulup gördüklerini ve yaptıklarını unutup affettikten sonra muhteşem bir hayat mı yaşayacaktı?

Kendisini hasta ve yorgun hisseden Radu, bunları düşünmek yerine uyumayı tercih etti. Çatıdaki kapak şeklindeki kapıdan geçerken, kılıcının yana kaydığını fark etti. Göğsüne yayılan bir dehşet hissiyle, çocukları bıraktığı yere koştu. Manuel ve John hâlâ uyuyorlardı.

Amal ortalıkta yoktu.

Radu, Amal'la konuşmamış, ona herhangi bir talimat vermemişti. Ama zaten Radu onu şehre yollayan kişiydi. En sonunda, Mehmet'in dönmesi için içinde hissettiği o ısrarcı his geri geldi ve yavaşça tekrar çatının kenarına gitti.

Mehmet meydana girmişti. Oradaki askerler kılıçlarını kaldırıp tezahüratlar ettiler, bağıldılar, Tanrı'ya ve Mehmet'e övgüler yağdırdılar. Derken, aralarına dalan bir çocuk doğrudan Mehmet'in atına doğru koşmaya başladı. Mehmet'in muhafızları harekete geçti ama Mehmet elini sallayarak onları durdurdu.

Amal çatıyı işaret edince, Mehmet Radu'ya baktı. Yüzüne yayılan bir rahatlama ve sevinç ifadesiyle ona gülümsedi. Bir zamanlar Radu, Mehmet'in ona öyle bakması için her şeyini verebilirdi. Ama artık her şeyini *vermiş* olmasına rağmen, onun ona karşı bomboş olduğunu anlamıştı. Çatının kenarına oturup ayaklarını aşağıya sarkıttı. Hiç şüphesiz, Amal ona vârislerden de söz etmişti. Radu'nun çocukları Mehmet'ten saklaması mümkün değildi. Onları boşuna kurtarmıştı. Çocuklar, Mehmet'in üvey kardeşleriyle aynı kaderi paylaşacak, geleceğin güvence altına alınması için feda edileceklerdi.

Radu, Konstantin'e yaptığı şeyi yapmalıydı. Yerinden kalkıp

bir an önce çocukları uykularında öldürmeliydi. Ama bunu yapmak yerine, başını önüne eğerek ağlamaya başladı.

Şehrin dört bir yanında yakılan küçük ateşler etrafa tatlı bir parıltıyla kapladıktan bir süre sonra çatıdaki kapak şeklindeki kapı açıldı. Mehmet yanına gelip onunla omuz omuza oturdu ama Radu ona bakmadı.

“Burada olduğuna sevindim,” dedi Mehmet.

Radu acı acı gülümsedi. “Hiç değilse sevinen bir kişi var.”

“Saraya astığın bayraklar... Muhteşem bir fikirdi.”

Radu, Konstantiniye’ye gelmeden önceki halini ve eskiden ol- saydı o anda ne kadar mutlu olmuş olacağını düşündü. Mehmet tarafından önemsenmenin, onun tarafından gerçekten görülme- nin içini nasıl bir neşeyle ve gururla kaplamış olacağını düşündü. Daha faydalı bir Dracul olmanın da.

Ona yanıt veremedi.

Mehmet Radu’nun omzunu tuttu. Eli soğuktu. “Olayların gidiş- tını değiştirdin. Tam olarak neye ihtiyaç olduğunu gördün ve bunu yaptın. Her zamanki gibi en sevgili ve en gerçek dostum oldun.”

Birkaç adam arka taraftan çatıya çıktı ve ellerindeki fenerlerle sert gölgeler oluşturdular.

“Vârisler nerede?” diye sordu Mehmet. Ayağa kalkıp Radu’ya elini uzattı.

Radu onun elini tutmadı. “Onları ne yapacaksın?”

“Bir kere, bu çatıdan indireceğim. Burası çocuklara göre bir yer değil.”

Radu ona bakıp kaşını kaldırdı. “Aşağısı onlara göre mi?”

Hissettiği tereddüt, Mehmet’in yüzünde öfkeli bir ifadenin be- lirmesine neden oldu. “Çocuklar nerede Radu?”

Radu ayağa kalktı ve çocukların uyuduğu yere gitti. Mehmet bir işaret verince adamlarından biri ona bir çanta verdi. Radu onun çantadan bir somun ekmek ve deri bir matara çıkardığını görüp rahatladı. Mehmet uyanmaya başlamış, fener ışığına karşı gözlerini kırıştırmakta olan çocukların önünde diz çöktü.

“Merhaba.” Mehmet ekmeği onlara uzatırken yumuşak bir ses tonuyla konuştu. “Bütün günü burada geçirdiğiniz için çok aç ve susamış olmalısınız. Karmaşaya karışmamış olmanız çok akıllıca ve iyi oldu. Çok zeki çocuklarsınız.”

Manuel başını kaldırıp gözleriyle Radu’yu aradı ve onu gördüğünde endişeyle kaşlarını çattı. John da Radu’nun yüzüne baktı. Radu çocuklara güven vermek için elinden geldiğince içten bir şekilde gülümsedi. Bu gülümsemenin, söylediği en lanet olası yalan olup olmadığını bilemiyordu.

John elini uzatıp ekmeği aldı ve Manuel’e verdi. “Teşekkür ederim,” dedi.

Mehmet çocukların karşısına oturup mataradan ufak bir yudum su aldıktan sonra onlara uzattı. “John’dı değil mi? Sen de Manuel olmalısın.”

Çocuklar hâlâ temkinli bir ifadeyle evet anlamında başlarını salladılar.

“Sizi bulduğuma çok sevindim. Arkadaşım Radu’yu sizi güvende tutması için buraya yollamıştım.” Mehmet ona gülümsedi. Radu karanlığa baktı. Artık numara yapamıyordu. “Şehrimiz acı çekiyor. Yardıma ihtiyacım var. Konstantiniye’yi yeniden inşa etmek ve onu her zaman olması gereken şehre dönüştürmek istiyorum. Geçmişine saygı göstermek ve onu muhteşem bir geleceğe yönlendirmek istiyorum. Bunu yapmama yardım eder misiniz?”

John ve Manuel birbirlerine baktılar. Sonra John evet der gibi başını salladı.

Manuel de ağabeyi gibi heyecanla başını salladı. Mehmet ellerini çırpı. “Ah, teşekkür ederim! Yanımda olduğunuz için çok şanslıyım.” Ayağa kalkıp çocukların kalkmasına yardım etmek için sırayla elini uzattı. Çocuklar elini tuttular ve yeni kurtarıcılarına gülümsediler.

Radu onların ne hissettiğini çok iyi biliyordu. Mehmet karanlığın arasından gelip onları kurtardığı için ona nasıl taptıklarını biliyordu. Radu da uzun seneler önce *onların* yerinde olmuştu. Keşke Mehmet’in elini o sıcak rahatlama hissiyle bir kere daha kabul edebilseydi diye düşündü.

Mehmet çocukları muhafızlarından birine teslim etti, gerçek bir yatakta güven içinde, rahat rahat uyuduktan sonra onları yeniden göreceğine söz verdi. Radu çatının kenarına geri döndü. Şafak sökmek üzereydi. Bu şehirde saatler yanlış ilerliyordu... Bazıları çok ağır ilerliyor ve günler sürüyordu, bazılarıysa parmaklarının arasından su gibi akıyordu.

Mehmet tekrar yanına geldi.

“Gerçekten de güvende olacaklar mı?” diye sordu Radu.

“Neden soruyorsun bunu bana?” dedi Mehmet endişeli bir ses tonuyla.

“Bu bir yanıt değil.”

“Tabii ki güvende olacaklar. Onları yanıma alacağım. En iyi öğretmenleri tutup imparatorluğumun bir parçası olarak yetiştireceğim. Burası artık benim şehrim ve onlar da şehrimin bir parçası. Ben Konstantiniye’yi ya da içindeki herhangi bir şeyi yok etmeyi asla istemedim.”

“İstediklerimizi her zaman elde edemeyiz.”

Mehmet’in yanında oturduğu halde ondan hiç olmadığı kadar uzaktaymış gibi hisseden Radu, güneşin yerle bir olmuş şehrin üstüne doğuşunu izledi. Sonra Mehmet’e bakmak için başını çe-

virdi. Mehmet'in o güzel yüzüne, gururdan ziyade ağır ağır bir çaresizlik ifadesi yayılmaktaydı. Onca zamandır, imparatorluğunun değerli mücevheri olarak aradığı şey, nihayet parçalanan ve ölmek üzere olan ihtişamıyla sere serpe karşısında duruyordu. Yağmalama olayları olmadan bile şehir mahvolmuştu ve nesiller boyunca da öyle olmuştu.

Belki de şehre bakan Mehmet, mirasının başlangıcının eninde sonunda neye yol açacağını görüyordu. Mehmet her ne yaparsa yapsın, her ne inşa ettirirse ettirsin, dünyanın en muhteşem şehrinin şu anki görüntüsü her şeyin eninde sonunda kaçınılmaz olarak öleceğinin çürütülemeyecek bir kanıtıydı.

“Farklı hissedeceğimi düşünüyordum,” dedi Mehmet. Ağzından dökülen bu sözcüklerde melankolik bir şarkı havası vardı. Radu'ya yaslandı ve nihayet ona uzun süredir arzuladığı teması sağladı.

“Ben de,” diye fısıldadı Radu.



Geleneksel olarak üç gün değil de tek bir gün süren yağmalamadan sonra Mehmet buna bir son verdi. Şehirdeki bütün askerleri dışarı atıp ganimetlerini gözden geçirmeleri için onları kamplarına yolladı ve şehrin geri kalanına dokunmamalarını emretti. Kamp, fidye istenecek ya da köle olarak satılacak kırk bine yakın vatandaşıyla dolup taşmıştı.

Kiliselerin çoğu, Mehmet'in yolladığı muhafızlar tarafından korunmaya alınmıştı ve başlatılan yangınlar söndürülmüştü. Mehmet Ayasofya'daki mermer karoları sökerken yakaladığı bir askeri kendi elleriyle öldürmüştü. Sonra kendi din adamlarını getirdi ve Ortodoks dininin mücevheri yavaş yavaş ve saygıda kusur etmeden bir camiye dönüştürüldü.

Orhan ve adamları kulelerini dirençle savunurken ölmüşlerdi. Ama kulelerden biri o kadar uzun bir süre kararlılıkla savaşmıştı ki Mehmet orayı ziyaret edip askerlerin sağ salim şehirden çıkmasına izin verdi.

Konstantiniye'deki iki toplum zarar görmeden hayatta kalmıştı. Bunlardan biri, şehrin içinde tahkim edilerek güçlendirilmiş olan bir yerdi ve bunlar teslim olma şartlarını kendileri belirlemişlerdi, diğeriyse küçük bir Yahudi bölgesiydi. Mehmet oradaki liderlerle buluştu ve İspanya'daki akrabalarına mektup yazıp tüm Yahudi mültecileri geri gelmeye ve şehrin Yahudilere ait olan kısmına yerleşmeye davet etmelerini istedi. Hatta onlara yeni sinagoglar inşa etmelerine yardım etme sözü de verdi.

Askerler kampa döner dönmez bütün şehre, şu ana kadar ele geçirilmemiş olan herkesin genel affa dahil olacağı haberi uçuruldu. Hayatta kalanlar açlıktan ölmek üzere oldukları ya da sadece bitkin düştükleri için bir umutla yavaş yavaş gelmeye başladılar.

Mehmet onlara daha iyi bir şey inşa edeceğinin sözünü verdi. Radu onun bunu yapacağından emindi.

Ama o noktaya varmanın mal olduğu bedeli düşünmeden edemiyordu.

Sonraki günlerde, Radu sersemlemiş bir halde sokaklarda dolaştı, Yunanca yerine Türkçe konuşmalar duydu ve Yunancayı özlediğini fark etti. Tekrar tekrar Cyprian'ın evine gitti ama bir türlü içeri giremedi. Oranın aynı olmayacağını düşünüyordu. Cyprian'ı bir daha asla görmeyecekti, Cyprian da zaten onu bir daha görmek istemeyecekti. Yaptıklarından sonra istemesi mümkün değildi.

On binlerce kişinin surlarının dışında korkunç bir kaderle karşılaştığı ölümlerle dolu bir şehirde Radu, Cyprian'la olan ilişkisini yitirmenin yasını tutmakla korkunç bir şey yaptığını biliyordu. Ama buna bir son veremiyordu.

Kemal onu Ayasofya'nın dışında otururken buldu. Eski arkadaşları hemen onun yanına koştı, ona sarılıp mutlulukla ağlamaya başladı. Sonra da etrafına bakındı. "Kız kardeşim nerede?"

Radu yanıt verirken içinin öldüğünü hissetti. "Bilmiyorum."

Kemal onun yanına çöktü. "Yoksa o..."

"Onu güvenilir bir arkadaşım ile bir gemiye bindirip yolladım. Ama şehirden çıkıp çıkmadıklarını, çıkabildilerse nereye gittiklerini bilmiyorum." Geminin nerede olduğunu araştırmış ama ona ne olduğuna dair hiçbir somut bilgi edinememişti. Tek umudu, Konstantiniye'nin Hristiyan mültecilere ve Osmanlı vatandaşlarına açık olduğunun duyulmasından sonra Nazire'nin geri dönmesiydi.

"Allah onu korur." Kemal onun elini tutup sıktı. "Sallallahu aleyhi ve sellem, Peygamber efendimizin kehanetini yerine getirdik. Nazire'nin yardımcıları ne unutulacak ne de Allah onu ödölsüz bırakacaktır."

"Bunu nasıl söyleyebiliyorsun? Bunun doğruluğundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun? Bunun neye mal olduğunu görmedin mi? Aynı savaşta savaşmadık mı?"

Kemal'in sevecen gülümsemesi aynı zamanda hüznölüydü. "Buna inanmam gerektiği için inanıyorum. Bu gibi zamanlarda, ancak Allah'ın aracılığıyla huzur ve anlam bulabiliriz."

Radu başını salladı. "Burada geçirdiğim zamanın bana buna bile mal olduğundan korkuyorum. Herkesin haklı ve herkesin haksız olduğunu bir dünyada nasıl yaşayacağımı bilemiyorum. Konstantin iyi bir adamdı ama halkının hayatını feda ettiği için de aptalın tekiydi. Çocukluğumdan beri tüm kalbimle Mehmet'i sevdim ve bu şehre zafer kazanıp onunla birlikte girmeyi arzuladım. Ama artık buradayız ve ölenlerin ıııııııııı duymadan, ellerime bulaşan kanı görmeden ona bakamıyorum. Nazire ve ben... Biz

bu insanlarla birlikte yedik, onlarla birlikte hayaller kurduk, yürüdük ve kan akıttık. Şimdi onlar gittiler, benim halkım buraya geldi ama ben artık kim olduğumu bilmiyorum.”

Kemal bir şey demedi ama Radu ağlarken ona sıkı sıkı sarıldı.

“Kendine biraz zaman tanı,” diye fısıldadı nihayet. “Sonunda her şey yoluna girecek. Tüm bu deneyimler, seni dünyada Allah’a hizmet etmenin farklı yollarına götürecektir.”

Radu bunun nasıl mümkün olabileceğini bilmiyordu. Kemal onu teselli etmeye ve yol göstermeye çalıştığı için onu seviyordu ama artık yeni ve yabancı bir şehirde kaybolmuş küçük bir çocuk değildi. Artık yıkılmış eski bir şehirde kaybolmuş bir adamdı ve ne kadar dua edilse ve ne denli iyilikler yapılsa da olanları tersine çevirmek mümkün değildi.



Şehir ele geçirildikten iki hafta sonra Mehmet, Radu’yla sarayda buluşmak istedi. Geçici olarak orada kalıyordu ve muhteşem bir saray olacak olan binanın inşaatına çoktan başlanmıştı. Mehmet’in bütün diğer saraylara rakip olacak ve dünyadan kaçıp sığınabileceği bir saray olacaktı burası.

Radu koridorda bir kadının yanından geçti.

“Radu?”

Radu gözlerini kırpıştırıp dikkatle ona baktı. “Urbana? Senin öldüğünü sanıyordum!”

Urbana’nın yüzünün yarısı, yeni yara izleriyle parıltıyordu ama gülümsedi. “Hayır. Sonunda Konstantiniye’deki tav ocaklarını aldım. Kazandım!”

Radu onun bu mutluluğuna aynı şekilde yanıt vermek istedi ama bu yapamayacağı kadar zor bir şeydi. “Senin için sevindim.”

“İstediğin zaman bana yardıma gelebilirsin.” Urbana hafifçe

onun koluna vurdu ama çoktan düşüncelere dalmıştı ve hiç şüphesiz bir sonraki topu tasarlamaya başlamıştı bile. Radu arkasından bakarken onun hayatta kaldığına memnun oldu.

Sonra, tanıdık iki yüz daha gördü. Aron ve Andrei Danesti. “Radu,” dedi Andrei. “Artık seni tanıyorum.”

Radu ne eğildi ne de saygı göstermek için başka bir şey yaptı. Rol yapamayacak kadar yorgundu. “Evet.”

“Seni görmek güzel,” dedi Aron. “Sonra bizimle yemek yer misin?”

“Yemek mi yemek istiyorsun yoksa benden bir şey mi istiyorsun?”

Aron’ın yüz ifadesi de ses tonu da yumuşaktı. “Sadece Eflak dilini konuşan ve son birkaç aydır neler yaşadığımızı anlayan birinin arkadaşlığını istiyorum. Ayrıca gençlik dönemimizde olanlar için de özür dilemek istiyorum. Acımasızdık. Bunun bir mazereti yok. Ama senin nasıl biri olduğunu görmek beni rahatlatıyor. Seni tanımak isterim.”

Radu içinden, ben de kendimi tanımak isterim diye geçirdi. Kendi bedeninde bir yabancı gibi hissediyordu. İç çekerek başını salladı. “Gelmek istediğiniz zaman haber yollayın.”

Andrei sessizce başını salladı; Aron, Radu’nun elini sıkıca tuttu. Daha sonra Radu’yla Mehmet’in bulunduğu oda arasında bir engel kalmadı.

“Ah, Radu!” Radu içeri girince Mehmet ayağa kalkıp ona sarıldı. Radu yalnız olduklarını fark etti. İçeride lazımlıkçı ya da muhafızlar yoktu.

“Sizin için ne yapabilirim Sultanım?”

Mehmet geri çekilip kaşlarını çatı. “Sultanım mı? Senin için ben bir tek bu muyum?”

Radu elinin tersiyle gözlerini sildi. “Bilmiyorum. Affedersin

Mehmet. Yorgunum ve o kadar uzun süredir rol yapıyorum ki artık kim olmam ve kimin için ne olmam gerektiğini hatırlayamıyorum.”

Mehmet, Radu’nun elini tutup kendi sandalyesine oturttu. “Eh, bugün yapacağımız şey biraz da bununla ilgili. Kim olduğunu biliyorum ve bunu yansıtmak için yeni bir unvana ihtiyacın var. Radu Paşa’ya ne dersin?” Mehmet sırttı. Bu unvan Radu’nun imparatorluktaki önemini resmi bir hale getiriyordu.

Radu fazla düşünmeden yanıt verdi. “Ben Yakışıklı Radu olarak bilindiğimi sanıyordum.”

Mehmet’in yüzünün solmasından ve başını hemen başka yöne çevirmesinden bunun doğru olduğunu anladı. Mehmet söylentileri duymuştu. Bunları duymuştu ve Radu’ya hiçbir şey dememişti.

“Beni bu yüzden mi buraya yolladın? Hakkımızda söylenenlere bir son vermek için mi?”

“Hayır! Seni asla bir yere yollamadım. Bana her zaman yakındın. Her gün şehre bakıp seni düşündüm, iyi olmanı diledim ve senin için endişelendim. Burada kötü şeyler yaşadığın için üzgünüm. Bunlar kısa bir süre sonra sana bir rüya gibi gelecek.”

“Her şey o kadar da kötü değildi,” dedi Radu. Mehmet’in yüz ifadesi hafifçe değişti ve kayıtsız görünmeye çalışması, bir sonraki sorusunun masumiyetten uzaklaşmasına neden oldu.

“Elçiyi mi kast ediyorsun? Senden çok hoşlanıyordu. Bunu Edirne’de fark etmiştim.”

Radu midesinin bulandığını hissederek Mehmet’in bir soru sormaya çalıştığını, Radu’nun Cyprian’a karşı da aynı şeyleri hissedip hissetmediğini anlamaya çalıştığını fark etti. Bu da Radu’nun olması gerektiği gibi kadınlarla değil, erkeklerle ilgilendiğini Mehmet’in bildiğini gösteriyordu.

Dolayısıyla Mehmet, Radu’nun yıllardan beri ona karşı beslediği hisleri bilmiyor olamazdı.

İçini bir utanç hissi kapladı ama bu arada yeni bir şey daha hissetti. Kullanılmıştı. Mehmet bunca zamandır bunun farkında olup bunu belli etmemiş ve Radu'ya nazikçe bile bunun imkânsız olduğunu dile getirmemişti. Nazire, Mehmet'in eline geçen bir avantajı mutlaka kullanacağını söylemişti. Kendisine karşı derin bir aşk hisseden ve hizmetinde onun için her şeyi yapabilecek bir arkadaşının olması, her liderin işine gelirdi.

Ama Radu öfkeli ve incinmiş olduğu halde bile Mehmet'in yüzüne sevgiyle bakmadan edemedi. Mehmet hâlâ aynı kişiydi, en eski arkadaşydı. Radu her şeye rağmen ondan vazgeçmeyecekti. Radu seçimini yapmıştı. Koca bir şehre karşılık olarak Mehmet'i kurtarmayı seçmişti.

Mehmet gülümsediğinde güneş doğar gibi oldu. Nazire haklıydı. Mehmet hem bir insandan fazlası hem de azıydı. Nesillerdir gelmiş geçmiş en muhteşem liderdi, çok zekiydi, uğruna başkalarının canlarını feda edeceği bir adamdı.

Bu yüzden, o da tıpkı Konstantin gibi etrafında muhteşem şeyler yaratırken ölümsüzleşecek olan bir adamdı.

“Sana bir sürprizim var,” dedi Mehmet gözleri parıldayarak.

Radu'nun içinde nihayet istediğini elde edebileceğine dair son bir silik umut uyandı. Birbirlerine kavuşmuşlardı. Bu şehir Mehmet'e aitti ve bunu ona Radu vermişti. İkisi de Radu'nun Mehmet'e karşı ne hissettiğini biliyordu. Radu, Mehmet'e sahip olabildiği takdirde, o noktaya gelmesinin nelere mal olduğunu unutabilirdi. Mehmet'in Konstantiniye'ye sahip olduktan sonra, onu elde etmenin nelere mal olduğunu unutabileceği gibi...

Radu hafifçe öne eğildi. Mehmet arkasını dönüp ellerini çırpı. Bir muhafız kapıyı açtı. “Onu içeri getirin!” dedi Mehmet mutlu bir sesle ve ifadeyle.

Cüppesinin eteği dizlerinin titrediğini ele veren Vezir Halil

içeriye girdi ve yerlere kadar eğildi. “Size nasıl hizmet edebilirim Sultanım?”

“Artık sadece Sultan değilim. Roma’nın Sezarıyım. İmparatorum. Allah’ın Yeryüzündeki Eliyim.”

Halil daha da eğildi. “Tüm bunlar ve daha fazlası sizin hakkınız.”

Mehmet, Radu’ya göz kırptı, sonra da avının etrafında dolaşan bir kedi gibi Halil’in etrafında daireler çizmeye başladı. “Bana nasıl hizmet edebileceğini sordun. Aklıma bir fikir geldi. Ailenden birinin haremime girmesini isterim.”

Halil doğruldu ve öyle bir yutkunduk ki, yutkunurken çıkardığı sesi Radu bile duydu. Radu adamın zihninde o anda bile birkaç tilkinin dolaştığını görebiliyordu. Halil hevesle başını salladı. “İkisi de çok güzel olan kızlarım var ve...”

“Hayır,” dedi Mehmet elini kaldırıp. “O haremi demiyorum. Diğer.”

Halil’in beti benzi attı. “Anlamadım.”

“Yok, anladın. Diğer haremimi diyorum. Hani insanlara bana ait olduğunu keyifle anlattığın o harem. Kızların değil, oğlanların girdiği harem. O haremden bahsedildiğini çok duydum. Sen de duymadın mı Radu?”

Radu odanın ortasında gözle görülür bir şekilde tir tir titreyen bu lanet olası adamdan o kadar uzun süre nefret etmişti ki. Onu yenmek için senelerce uğraşmış ve onunla sürekli olarak Halil’in örümcek, Radu’nun da Mehmet’i örümcek ağlarından koruyan kahraman arkadaş rollerini oynadığı bir oyun oynamıştı. Ne var ki Halil’in nihayet alt edildiğini görmesine rağmen Radu ne keyif hissediyordu ne de zafer kazanmış gibiydi.

“Vezir Halil,” dedi Mehmet, Radu’nun yanıt vermesini beklemeden. “İlk başından beri bana karşı çalıştın. Seni işlediğin suç-

lardan dolayı ölüme mahkûm ediyorum. Ama sana şu iyiliği yapacağım: Ailenin senden önce mi öleceğini yoksa ölmeden önce senin infaz edilmesini mi izleyeceğini seçebilirsin.”

Halil başını önce yere eğdi, sonra kaldırıp bakışlarını ileriye dikti. “Lütfen onları önce öldürün ki korkacak daha az zamanları olsun.”

Mehmet bunu onaylar gibi başını salladı. “Asil bir seçim.” Bir işaret yapınca, muhafızlar Halil’i götürmek için öne çıktılar. Mehmet kapının kapanışını izleyip cüppesini ve pelerinini savurarak Radu’ya döndü. “Bir düşmanı daha yendik! Artık ismin temizlendi Radu Paşa.” Gururla ona bakıyor, Radu’nun ona teşekkür etmesini bekliyordu.

“Hayır,” dedi Radu.

“Ne demek istiyorsun?” Mehmet kaşlarını çattı ve ona bir yabancıya bakar gibi baktı. Radu belki de gerçekten de bir yabancıydı. Mehmet’in şehre yolladığı kişi değildi.

“Ailesini öldürme. Onun işlediği suçtan onların sorumlu tutulmamaları gerek.” Radu Halil’in ikinci oğlu Salih’i tanıyordu. Onu kullanmıştı. Salih’in ona karşı olan ilgisini ihtiyaç duyduğu şeyi elde etmek için kullanmıştı. Büyük bir utançla yere baktı. Aslında bu konuda Mehmet’ten hiç farkı yoktu.

“Ama bir tek Halil’i öldürürsem, ailesi bana karşı gelir.”

“Onları uzaklara yolla. Sürgüne yolla. Unvanlarını ellerinden al ve nüfuzlu kişilerin o aileden biriyle evlenmesini yasakla. Benim için bir şey yapmak istiyorsan, ailesini öldürme.”

“Seni bu memnun edecekse,” dedi Mehmet şaşkın bir ifadeyle elini sallayarak. İnsanların hayatlarını kolaylıkla sona erdirebileceği gibi kolaylıkla da bağışlayabiliyordu.

Radu kederini gizlemek için başını eğdi. Bu keder Halil’in ailesi, Konstantin ve Konstantiniye içindi.

Surları ilk kez aştığında geride bıraktığı kişi içindi. Lada'yı kendi kaderine terk ettikten sonra Radu'nun gerçek hislerini bilmesine karşın onun 'itibarını' korumayı bir lütuf olarak gören biriyle kaldığı içindi.

Mehmet elini kutsar gibi onun başının üzerine koydu. Sonra parmaklarından birini Radu'nun çenesinin altına götürdü ve başını kaldırıp merakla gözlerinin içine baktı.

“Bana hâlâ inanıyor musun?” diye sordu, birden çeşmenin oradaki oğlana dönüşerek. Kahverengi gözleri sıcak ve canlıydı; Sultan'ın o soğuk ve mesafeli halinden eser kalmamıştı.

“Evet,” dedi Radu. “Her zaman inanacağım.” Doğruydı. Mehmet'in muhteşem bir şey inşa edeceğini biliyordu. Mehmet'in imparatorluğunu koruyabilmesi için bu şehrin yıkılması gerektiğini biliyordu. Mehmet'in halkının gördüğü en muhteşem sultan olduğunu biliyordu. Ama ona karşı hissettiği sevgi gibi, hiçbir şey artık eskisi gibi basit değildi.

Radu muhteşem olmanın nelere mal olduğunu görmüştü ve bir kere daha kendisinden daha büyük olan bir şeyin parçası olmayı asla istemiyordu.



29 Mayıs

“Prens’in yapması gereken konuşmaları bana bırak,” dedi Toma Basarab ve dikkatle Lada’ya baktı.

Lada savaş giysilerini giymişti. Siyah tuniğinin ve pantolonun üstüne zincir zırhını geçirmişti. Zırh tanıdık ve onu rahatlatan ağırlığıyla dalgalar halinde bedeninden aşağı uzanıyordu. Beline duvardan indirdiği kılıcı takmıştı. Bileklerindeki manşetlere de bıçaklarını yerleştirmişti. *Eflak’ın kızı bıçağını geri istiyor.* İçi ürperdi. O, babası değildi. Onun gibi olmayacaktı. Kullandığı tek güzel şey, saraylarda giyilen türden, kan kırmızısı bir şapkaydı. Bunun ortasına içinden tek bir tüyün çıktığı, parıldayan bir yıldız ilişti. Kuyruklu yıldızı. Kehaneti. Sembolü.

Ülkesi.

“Bir elbisen yok muydu?” diye sordu Toma. Lada ona yanıt vermeyince de konuşmaya devam etti. “Zararlarının telafî edilmesini talep edecekler ve elbette bunu yapacağız. Bütün Danesti boyarları bu ziyafete katılacak. Sana fazla gelebilir. Her şeyi ben hallederim.”

“Bunu yapmana gerek yok.”

Toma gülümseyip kemikli, sıcak ellerini Lada'nın elinin üstüne koydu. Lada elini geri çekti. "Matthias'tan haber aldım. Başarından çok memnun. Macaristan kralı hastalanmış ve bütün kararları artık Matthias veriyormuş."

Lada hafif bir suçluluk duygusuna kapıldı. Ulrich'e çocuğun hızlı ve acı çekmeden öleceğine dair söz vermişti. Bir sözünü daha tutamamıştı.

"Şu anda Sultan'a yollayacağımız mektubu yazıyorum. En iyisinin tabi devlet olmaya devam etmek olacağını düşünüyoruz. Matthias'ı gelişmelerden ya da birliklerin hareketlerinden haberdar edeceğiz."

"Tabi devlet olmaya devam etmek mi? Mehmet'e ya da başka birine herhangi bir şey ödemeye hiç niyetim yok."

"Ha, işte bu işe yaramaz. Zaten Macaristan tahtına ve birkaç Transilvanyalı valiye borcumuz var. Bunları yakında tahsil etmek isteyeceklerdir."

"Onlara senin mi *borcun* var?" Lada bir kaşını kaldırdı. "Sürekli olarak çoğul konuşuyor ve 'biz' diyorsun ama benim o ülkelere herhangi bir borcum yok."

"Yanlış hatırlamıyorsam, bir kiliseyi yaktın ve koyunları da katlettin, öyle değil mi? Komşularımızla iyi ilişkiler kurmak istiyorsan, bunları telafi etmemiz gerekir. Tıpkı bu gecenin Danesti ailelerinin bir araya getirilmesiyle ilgili olduğu gibi." Toma kapıyı açtı. "Gel, yemeğe başlamışlardır. Onları bekletemeyiz."

Toma bir güç gösterisinin yanı sıra zenginliklerini de sergilemeleri konusunda ısrarcı davranmıştı. Bu yüzden, ikram ettikleri yemekler Lada'nın Edirne'den beri yediği en lezzetli yemeklerdi. Açlıktan ölmek üzere olan halkının yediklerinden çok daha lezzetli yemeklerdi. *Boyarların* midesine indiğini hayal ettiği her

lokmadan nefret etti. Salona girerken burnuna rosto et ve ekşi şarap kokusu geldi. Toma nasıl becerdiyse içeri ondan önce girmişti.

Danesti *boyarlarıyla* dolu olan masa, salonun bir ucunda diğer ucuna kadar uzanıyordu.

Lada omuzlarını geriye atıp Toma'nın arkasından içeri girdiğinde, buz gibi sert bakışlarla karşılaşacağını düşünmüştü. Ama onun yerine birkaç meraklı, hatta keyifli bakışla karşılaştı. *Boyarların* birçoğu yemek yemeyi ya da yanlarındaki kişilerle konuşmayı kesmediler.

Lada savaşa gider gibi giyinmesine rağmen yine de kayıtsız bir tavırla karşılaşmıştı. Hayatı boyunca birileri tarafından görülme için hep bir savaş mı vermesi gerekecekti?

Masanın başına doğru yürürken mesafeyi hiç aşamayacakmış gibi geldi. Keşke yalnız olmak için ısrar etmeseydi diye düşündü. Yanında güvenilir birinin olmasını istedi o anda. Bitmek bilmeyen sorularıyla Nicolae mi? Dik kafalı Bogdan mı? Petru, Stefan, hatta Daciana mı?

Kalbine saplanan bir sızıyla kimi aradığını fark etti. Sağında Radu'nun, solunda da Mehmet'in olmasını istiyordu. İkisi de ona kendisini güçlü, zeki ve görülür hissettirmişlerdi. Onu bir ejderha gibi hissettirmişlerdi. Onların ona inancı olmadan, Lada kimdi ki?

Masanın başına geçip bekledi. Beklemeye devam etti. Hiçbir şey değişmedi. Kimse konuşmasını kesmedi ya da başını eğmedi.

“Hoş geldiniz,” dedi Lada. Sesi konuşmalar arasında kayboldu. Öksürüp bağırarak dediğini tekrarladı. Bu sözcük muhtemelen öfkeli ses tonuyla çıktığı için anlamını yitirmişti.

Nihayet, *boyarların* konuşmaları dindi ve sonra tamamıyla kesildi. Herkes ona baktı. Kaşlar havaya kalktı. Dudakların kenarları ya aşağı ya da yukarı doğru kıvrıldı. Lada'nın beklediği o öfkeden eser yoktu. *Boyarların* birçoğu... sıkılmış gibiydi.

Çaresizlik içinde Nicolae'nin hazır olda beklediği bir yan kapıya doğru baktı. Nicolae dudaklarını sessizce oynatarak ona, *Geldiğiniz için teşekkür ederim*, demesini söyledi.

“Geldiğiniz için teşekkür ederim,” dedi Lada birden ve bunu yaptığı için anında pişman oldu. Yine öksürüp sırtını dikleştirdi. “Konuşacağımız çok konu var.”

“Kuzenimin ölümünün telafi edilmesini istiyorum,” dedi yakınlarında oturan bir *boyar*, monoton bir ses tonuyla.

“Ben... Evet, o konuya geleceğiz ama...”

“Evet, elbette,” dedi Toma. Masanın başına geçip, Lada'nın sağına oturdu. “Sanırım, ödemeleri yapabileceğiz ve durumu telafi etmek için fazladan toprak verebileceğiz.”

Lada donakaldı ve ne söylemesi gerektiğini düşündü. Toma neden onun adına yanıt vermişti? Onu kendini savunması gereken bir duruma düşürmüşlerdi. Böyle olmaması gerekirdi. Kendi babası ve ağabeyi onların ihanetleri yüzünden çürürken, nasıl olur da oraya gelip akrabalarının ölümlerinin telafi edilmesini isteyebilirlerdi?

Toma onu teşvik edercesine ama dürtükler gibi gülümsedi. “Ölümleri bu şekilde telafi edeceksin, değil mi?”

Lada gözlerini yumup açtı ve Toma'nınkine benzer bir ses tonuyla konuştu. “Onlara şehir dışındaki bir mezarda yüzüstü yatan ağabeyime yaptıkları gibi bir yanıt vereceğim. Ya da bir mezarı olmayan babama yaptıkları gibi.”

Toma hafifçe öksürdü, hafifçe başını salladı ve hayal kırıklığına uğramış gibi hafifçe gülümsedi. “Bunlar yemek masasında konuşulmayacak kadar tatsız konular. Başka şeylerden söz etmeliyiz. Adamlarını nasıl dağıtmayı düşünüyorsun?”

“Yolları açmak için mi?” Lada yolları henüz yolculuk edecek ve ticaret yapacak kadar güvenli bir hale getirme planını uygula-

yamamıştı. Toma neden onu bunları konuşmak için zorluyordu? “Yolları bölgelere ayırıp, sonra da...”

Toma elini kaldırıp onu susturdu. “Hayır. Yanlış anladın. Prens olarak, senin daimi bir ordun olamaz. Hem Macarlarla hem de Türklerle yaptığımız anlaşmanın bir parçası da bu. Matthias Corvinas son mektubunda bunu özellikle vurguladı.” Küstah bir ifadeyle gülümsedi. “Bunların çok yeni şeyler olduğunu biliyorum ve bizden ayrıldığında sen çok gençtin. Elbette, bunları bilmiyorsun ama adamların geleneksel bir birlikteki asker sayısını bir hayli aşıyor. İstersen...” Düşünmek için susup sakalını sıvazladı. “Yirmi kadarını tutabilirsin mesela. Bu sayı ihtiyaçlarını fazlasıyla karşılar. Askerlerin geri kalanını malikânelerimiz arasında bölüştüreceğiz. Onları tanıdığım için birliklerinin büyük bir kısmını ben kendi yanımda tutabilirim.”

Lada’nın artık üç yüzden fazla adamı vardı. Onun peşinden gitmek için her şeyden vazgeçmiş olan, iyi adamlardı bunlar. “Onlar benim adamlarım,” dedi ters ters. “Macarlara ya da Osmanlılara herhangi bir vaatte bulunmadım ama kendi adamlarıma bulundum.”

Masanın ortalarında oturan koyu renkli saçlı ve fare suratlı bir *boyar* konuşmaya başladı. “Bunlar sizin vermeye hakkınız olmayan vaatler. *Prensler*,” dedi bu unvana sahip bir kadın hakkında ne düşündüğünü açıkça belli eden alaycı bir sesle, “kendilerini müdafaa edemezler. Bu iş böyle yapılmaz. Bir prens halkının hizmetkârıdır. Gereken zamanlarda askerleri toparlamak *boyarların* görevidir. Acil bir ihtiyaç olduğuna karar verirse, adamlarımızı biz toparlarız.”

Toma evet anlamında başını sallayıp hafifçe Lada’nın eline vurdu. “Çok uzun süre buradan ayrı kaldım. Prens bir kuldur, göstermelik bir kişidir. Bir ordu oluşturmaya, hatta kendini savunmaya dair herhangi bir girişimi, bir saldırı eylemi olarak algılanır. Ama artık korkman için hiçbir neden yok. *Boyarlar* seni destekleyecekler.”

“O halde, sizin gücünüz benim gücüm sayılır,” dedi Lada. Gözlerini karşısında duran suratlar belli belirsiz olana kadar kıstı. “İçim rahatladı.”

Erkeklerden ve kadınlardan bazıları güldüler. Birçoğu sohbetlerine geri döndü. Hiçbir şey umduğu gibi gitmemiştir. Ona karşı geleceğini, zorluk yaratılacağını, tartışmalar olacağını sanmıştı. Ama herkes onu Prensleri olarak kabul etmeye gayet istekli gibiydi.

Sonra bunun nedenini anladı. Bu insanlar onu kabul etmişlerdi çünkü zayıflık onları mutlu ediyordu. Prens ne kadar yumuşak başlı biri olursa, kendileri bir o kadar güç sahibi oluyorlardı. Tahta çıkmış sıradan bir kızıdan daha yumuşak başlı biri olabilir miydi? Toma’nın ona destek vermesine şaşmamak gerekirdi. Kendisine dişi bir prensten daha fazla güç sağlayacak birini seçmesi mümkün değildi. Lada ölürse, Danesti soyu yeniden tahta geçecekti. O zaman dek, uygun gördükleri ne varsa onu yapacaklardı.

Radu yanında olsaydı, bu insanları manipüle etmenin bir yolunu bulabilir ve belki de tüm bunları değiştirebilirdi. Ama bu insanlar onun kullanmayı bilmediği silahlarla savaşıyorlardı. İçini büyük bir çaresizlik hissi kapladı.

Toma ona gizli bir şey söyleyecekmış gibi eğildi. “Gayet iyiydin. Senin danışmanın olarak kalacağım. Kimse her şeyi anlamamı beklemiyor.”

Lada ülkesinin onun kanatları altında geçireceğini hayal ettiği onca değişimin bir yanılsama olduğunu o anda anladı. Bu insanlar her şeyi idare ediyorlardı ve onlar için değişen hiçbir şey olmamıştı.

“Kiminle evlenecek?” diye sordu biraz ötede oturan bir kadın.

Onun yanındaki adam şarap kadehine bakarak alaycı bir ses çıkardı. “Aron ya da Andrei’yle, hangisi olursa. Onlara acıyorum. Önce babalarını kaybettiler, şimdi de dünyanın en çirkin kadın katiliyle evlenmek zorunda kalacaklar.”

“Yine de Draculesti soyunun kontrol altında olması iyi olacak.”

Lada ayağa kalktı. Sandalyesini geriye doğru iterken epeyce bir ses çıkardı. “Lada,” dedi biri ona en yakındaki kapının oradan. Oraya bakınca Bogdan’ı gördü. Bir terslik vardı. Bunu onun solgun yüzünde ve aşağı doğru kıvrılmış olan dudaklarında görebiliyordu. Hemen onun yanına gitti.

“Ne oldu?”

“Benimle gel.”

Arkasından kimse seslenmedi. Bogdan’ın peşinden koridorda ilerleyip üstündeki yiyeceklerin kaldırıldığı kocaman tahta bir masanın bulunduğu mutfığa girdi. Masanın üstünde bir ceset duruyordu.

Petru’nun cesedi.

Lada sendeleyerek masaya gitti. Petru’nun gözleri kapalıydı, yüzü de hareketsizdi. Gömleğinin açık kısmından artık kan akmayan, kenarları tırtıklı bir delik gözüküyordu çünkü kalbi artık atmıyordu. Bogdan onu yavaşça yan çevirdi. Esas yara sırtındaydı. Birisi onu sırtından bıçaklamıştı.

“Nasıl oldu bu?” Lada yanağına dokununca onun hâlâ ılık olduğunu hissetti. Petru Amasya’dan beri yanındaydı. Onun büyüdüğünü izleyip, bir erkeğe dönüştüğünü görmüştü. Adamlarından biri olmuştu Petru. Hem de en iyi adamlarından biri.

“Onu ahırların arka tarafında bulduk,” dedi Stefan.

“Görgü tanığı var mı?”

Bogdan’ın sesi keyifsizdi. “Onunla daha önceden tartışan iki Danesti muhafızı hiçbir şey görmediklerini ve duymadıklarını söylediler. Kendi kılıcının üstüne düşmüş olabileceğini söylediler. Arkaya doğru.”

Lada çenesini sıktı. Her şey bulanıklaşana dek masadaki cesede baktı. Petru *ona* aitti. Onu temsil ediyordu. Danesti *boyarlarını* temsil eden iki adam tarafından sırtından bıçaklanmıştı. “Muha-

fızları öldürün. Sadece o ikisini değil, hepsini öldürün. Sonra, ilk adamlarımı, serbest kaldığımızdan beri bizimle olanları, yemek salonuna getirin.”

Lada arkasını döndü ve Danesti *boyarlarının* bulunduğu yemek odasına girdi. *Boyarlarla* akşam yemeği yemek. Macaristan’la ilişkilerden bahsetmek. Osmanlılardan yalvar yakar yardım istemek. Bu kadar kısa sürede mi babasına dönüşmüştü? Kapıyı çarpınca yokluğunu fark etmemiş olan herkesin dikkatini çekmeyi başardı.

“Birinin muhafızları adamlarımdan birini öldürmüş. Bunu kimin yaptırdığını öğrenmek istiyorum.”

“Neden?” dedi Toma.

“Çünkü adamlarıma yapılan bir saldırı bana yapılmış demektir ve ben ihaneti ölümle cezalandırırım.”

Toma suratını buruşturup masaya gülümsedi ve ona yaklaştı. “Bunun bir yanlış anlaşılma olduğundan eminim. Ayrıca bir askerin hayatı karşılığında bir soylununkini alamazsın.”

“İstediğim her şeyi yapabilirim,” dedi Lada.

Toma’nın ifadesi sertleşti. “Otur yerine,” dedi emir verir gibi. “Beni utandırıyorsun. Bunu sonra konuşuruz.”

Lada oturmadı. “Kaç prence hizmet ettin?”

Toma gözlerini daha da kıstı. “Saymam gerek.”

Lada masaya eğilip başıyla teker teker herkesi işaret etti. “Kaç prence hizmet ettiğinizi bilmek istiyorum.”

“Dört,” dedi fare suratlı *boyar* omuzlarını silkerek.

Birçoğu evet der gibi başını salladı.

“Sekiz,” dedi bir başkası.

“Dokuz!” diye yanıt verdi bir başka *boyar*.

Masanın diğer tarafına yakın bir yerde oturan yüzü kırış kırış yaşlı bir adam bağırdı. “Hepinizi geçtim. Hayatım boyunca yirmi bir prence hizmet ettim.”

Herkes güldü. Lada en yüksek ve en tiz sesle gülen kişi oldu. Herkes sustuktan sonra gülmeye devam etti ve kahkahaları odada yankılandı. Herkesin kafası karışana ve ona acır hale gelen dek gülmeye devam etti. Sonra aniden sustu ve kahkahalarının ardından odada bir sessizlik yankılandı.

“Prensler gelip gider ama sizler hep kalırsınız.”

Toma evet anlamında başını salladı. “Bizler her zaman buradayız. Eflak bize bağlıdır.”

“Evet, Eflak’ı gördüm. Sürekli ilginizin orada neler yarattığını gördüm.” Lada ekilmemiş boş tarlaları düşündü. Ticaret yapılmayan yolları düşündü. Donuk gözleri ve boş karınları düşündü. Tarlalardan kaçırılan ve cesetleri Konstantiniye surlarını süsleyen çocukları düşündü. Transilvanya ve Macaristan’ın sömürdüğü toprakları düşündü. Birçok şey kayıptı, birçok şey kaybedilmişti. Ama *boyarlar* oldukları yerde kalmışlardı. Kendisi de o kaybedilenlerden biriydi. Ne uğruna başka bir ülkeye satılmıştı? Babasının ihanete uğraması ve tam karşısında onun sunduğu yemekleri yemekte olan erkekler ve kadınlar tarafından katledilmesi uğruna. Elini sıkan o kişiler uğruna. Bir başka prens bulana dek, bu prensin ihtiyaçlarını en iyi şekilde nasıl karşılayacağını hesaplayan bu insanlar uğruna. Danesti *boyarları* eninde sonunda onun sonunu getirecek olan zehirlerdi. Bu arada, onu ailelerinden biriyle evlendirmeye çalışacaklar ve *onun* Eflak’ının yaşamını tüketeceklerdi. Halkına daha iyi bir ülke vaat etmişti. Daha güçlü bir ülke. En sonunda, bunu nasıl yaratacağını anlamıştı. Ödün vermeyecek, kolay yollar seçmeyecekti. Gücü elinde tutma şekli asla ondan öncekiler gibi olmayacaktı çünkü kendisi ondan öncekiler gibi değildi.

“Çok uzun süre burada olmadığım için her şeyin nasıl yürüdüğünü bilmediğimi sanarak hata ettiniz.” Uzanıp Toma’nın tabağının yanındaki bıçağı aldı. “Evet, *çok* uzaklardaydım. İşte o

yüzden de her şeyin nasıl yürüdüğünü çok iyi biliyorum. Bunu ben düşmanlarımızın ayaklarının dibindeyken öğrendim. Bazen ileri giden tek yolun, önceden gelmiş olan her şeyi yok etmek anlamına geldiğini gördüm orada. Yaptığınız şey işe yaramıyorsa, başka bir şey denemeniz gerektiğini de orada öğrendim.”

Bıçağı masaya indirip tahta yüzeyine sapladı. Sonra insanların odaya girişini ve koridorun duvarlarının önüne dizilişini izledi. “Babamı ve ağabeyimi kim öldürdü? Askerim Petru’nun ölümünden kim sorumlu? Adalet istiyorum.”

Kimse yanıt vermedi.

“Pekâlâ. Kapıları kilitleyin,” dedi buz gibi bir sesle.

Boyarlar mırıldanmaya başladılar. Oturdıkları yerde kıpırdandılar ve bütün çıkışların kapatılıp kilitlenişini izlediler. Huzursuz olmaya başladıkları yavaş yavaş belli oluyordu. En sonunda, onu gerçekten görmeye başlamışlardı.

Lada kılıcını çekip kıvrık ucuna baktı. Bu şekli ilk başlarda bir gülücüğe benzetmişti. Ama artık ne olduğunu daha iyi görebiliyordu: bu bir tırpandı. Tek kelime bile etmeden, bunu kaldırdığı gibi Toma’nın, planlarından söz ederken ‘biz’ diyen ama aslında kendisini ve yabancı bir kralı kast eden adamın göğsüne sapladı. Laf ebeliğiyle ve bir iki tavsiyeyle Lada’nın askerlerini, gücünü, *ülkesini* hiçbir direnişle karşılaşmadan alabileceğini sanan bir adamdı Toma. Lada ölmek üzere olan bu adamın yüzünü izledi ve bunun hafızasına kazınmasını sağladı.

Kadınlardan biri bir çığlık attı. Birkaç kişi telaşla ayağa kalktığı anda sandalyeler yere devrildi. Lada kılıcını Toma’nın göğsünden çıkarıp masaya doğrulttu.

“Hepsini öldürün,” dedi.

Bogdan kılıcını çekip önüne çıkan iki *boyarı* bir anda öldürene dek adamlar bir şey yapmadı. Sonra korkunç bir katliam başladı.

Lada bir kumaş peçete alıp kılıcını boydan boya sildi. Çılgınlıkla dikkatini dağıtıyordu ama o bunlara alıştı. *Her ikiniz de köprüyü aşana dek, şeytanın elini tut.*

Ya da şeytanı öldür ve kimse sana ulaşmasın diye köprüyü yak.

Çılgınlıkların dindiğini ancak birkaç saniye sonra fark etti. Başını kaldırdı. Oda cesetlerle kaplıydı. Erkekler ve kadınlar masaların üzerine devrilmişlerdi ya da kaçmaya çalıştıkları yerlerde kendi kan birikintilerinin ortasında yatıyorlardı. Adamları terlememişti bile.

Radu'nun orada olmaması iyi olmuştu. Onun bunları görmesini istemezdi. Belki Radu orada olmuş olsaydı, bunlara gerek de kalmazdı. Belki birlikte bir başka yol bulabilirlerdi.

Ama Radu Mehmet'i, kendisi de bunu seçmişti. Bu noktadan sonra duramazdı. Kılıcını kınına soktu. "Cesetleri avluya çıkarın. Herkes bu gece yeni bir Eflak'ın doğduğunu öğrenmeli. Cesetler sergilendikten sonra, Petru'ya hak ettiği cenazeyi düzenleyeceğiz."

"Ya aileleri?" dedi Bogdan.

"Danesti vârislerini öldürün. Artık onlara kalacak bir şey yok. Onların unvanlarını ve topraklarını bana hizmet eden kişilere dağıtacağım."

"Lada." Nicolae onun dirseğini tuttu. Kılıcı hâlâ kınında duruyordu. "Bunu yapma."

"Yaptım bile."

"Ama çocukları..."

"Gelişebilmek için yozlaşmayı yok edeceğiz. Eflak'ı güçlü hale getiriyorum." Kılıcı kadar keskin ve sert olan bir ifadeyle ona baktı. "Bana katılmıyor musun? Onlar benim ailemi katlettiler. İşlerine geldiği an, beni de katlederlerdi. Osmanlıların altında yaşamaya devam etmemizi istiyorlardı. Çocuklarımızı seni sattıkları gibi Türk ordularına satacaklardı. *Petru* gibi. Haklı olduğumu biliyorsun."

Nicolae yere bakınca yüzündeki yara izi kıpırdadı. “Ben... Evet, biliyorum. Keşke bunu başka bir şekilde halledebilseydik ama haklısın sanırım. Danesti *boyarları* asla senin hükümdarlığın altında yeni bir Eflak’a destek vermezlerdi. Ama çocukları masum. Biraz merhamet gösterebilirsin.”

Lada bir iç savaşı engellemek için Hüma Hatun’un Mehmet’in bebek üvey kardeşini nasıl öldürdüğünü hatırladı. Bir çocuğu öldür, bir imparatorluğu kurtar. Korkunç bir olaydı. Ama bazen korkunç şeyler yapmak gerekli oluyordu. Ama acımasız bir annesi olan Mehmet’in aksine, Lada’nın bu seçimleri onun için yapacak kimsesi yoktu. Onu bundan kurtaracak da kimsesi yoktu. O yüzden güçlü olması gerekiyordu.

“Merhamet benim gösteremeyeceğim bir şey. Henüz değil. Eflak istikrarlı hale geldiğinde ve her şeyi yeniden inşa ettiğimizde merhamet gösterebilirim. Şu anda yaptıklarımızı, günün birinde merhamet duygusu buralarda yeşerebilsin diye yapıyoruz.”

“Ama çocuklar.” Nicolae’nin sesi bir *boyarın* vaadi kadar boş çıktı.

“Beni dünyanın sonuna dek izleyeceğini söylemiştin.”

“Tanrı aşkına Lada,” diye fısıldadı Nicolae başını sallayarak. “Bir gün, seni izleyemeyeceğim kadar ileri gideceksin.” Lada’nın kolunu bıraktı, Toma’nın cesedini aldı ve dışarı çıktı.

Lada gerekeni yapmıştı. Cesetlerin tek tek götürülüşünü izledi. Onların ölümlerini hatırlayacak ve istemeden de olsa bir fedakârlık yaptıklarını kabul edecekti. Çünkü her cesetle birlikte, amacına daha da yaklaşıyorlardı. Madalyonunu o kadar sıkı sıkı kavradı ki parmakları sızladı.

O bir ejderhaydı. Bir Prens’ti. Eflak’ın gelişmek için sahip olduğu tek umuttu.

Bunu elde edebilmek için de her şeyi yapacaktı.



*E*flak Voyvodası, Sevgili Ablam Lada Dracul'a,
Konstantiniye düştü. Mehmet artık Sultan, İmparator, Roma'nın Sezarı ve yeni İskender. Yeni başkentinde, Doğuyu ve Batıyı birleştirdi. Onun tebaası olarak, zafer kutlamasına katılmanı ve Eflak'ın vergileri, Yeniçeri katkılarıyla ilgili yeni şartları görüşmek üzere buraya gelmeni rica ediyorum. Mehmet de benim kadar seni görmeyi arzuluyor. Sık sık seni düşünüyorum ve doğru seçimi yapıp yapmadığımı merak ediyorum. Lütfen gel. Mehmet sana iyi şartlar teklif edecek ve ben de seninle vakit geçirmeyi çok istiyorum. Sana anlatacağım çok şey var.

Ziyaretini dört gözle bekliyoruz.

Tüm sevgimle ve Sultan, İmparator ve Roma'nın Sezarı'nın resmi emriyle, Radu Paşa



*K*ardeşim Radu'ya,
Ne senin ne de Mehmet'in yeni unvanını tanımıyorum. O
yalancı ödleğe onu tebrik etmediğimi söyle. Ben ona rağmen
tahta geçtiğimde, o da beni tebrik etmedi.

Doğru seçimi yapmadın.

Mehmet'e Eflak'ın bana ait olduğunu söyle.

*Tüm isyanımla,
Lada Dracul, Eflak Prensi*

ROMANIN KARAKTERLERİ

Draculesti Ailesi, Eflak asilzadeleri

Vlad Dracul: Eflak'ın merhum voyvodası, Lada ve Radu'nun babası, Mircea'nın babası ve Vasilissa'nın kocası.

Vasilissa: Lada ve Radu'nun annesi, Moldovya Prensesi

Mircea: Vlad Dracul'un ölen ilk eşinden doğan en büyük oğlu

Lada: Vlad Dracul'un kızı ve ikinci meşru çocuğu

Radu: Vlad Dracul'un oğlu ve üçüncü meşru çocuğu

Vlad: Vlad Dracul'un oğlu ve metresinden doğma dördüncü gayrimeşru çocuğu

Eflak Şatosu ve Çevresindeki Karakterler

Sütanne: Oana. Bogdan'ın annesi, Lada ve Radu'nun dadısı

Bogdan: Sütannenin oğlu, Lada'nın en yakın çocukluk arkadaşı

Andrei: Rakip Danesti sülalesinden bir *boyar* çocuğu, yeni Prens'in oğlu

Aron: Andrei'nin erkek kardeşi

Danesti sülalesi: Eflak voyvodalığı tahtına rakip olan sülale

Daciana: Bir Danesti *boyarının* hükmü altında yaşayan köylü bir kız

Toma Basarab: Basarab ailesinden bir *boyar*

Osmanlı Sarayı Karakterleri

Sultan Murat: Merhum Osmanlı İmparatorluğu'nun Sultanı, Mehmet'in babası

Halime Hatun: Sultan Murat'ın eşlerinden biri, öldürülen bebek vâris Ahmet'in annesi

Mara Brankovic: Sultan Murat'ın Sırbistan'a yollanan eşlerinden biri

Hüma Hatun: Sultan Murat'ın cariyelerinden biri, Mehmet'in merhum annesi

Mehmet: Osmanlı Sultanı

Vezir Halil: Eskiden Halil Paşa, sadakati Konstantiniye'den yana olan, Osmanlı sarayının önemli bir danışmanı

Kemal: Mehmet'in yakın çevresinden dindar bir bey, Nazire'nin ağabeyi, Radu'nun kayınbiraderi ve dostu

Nazire: Radu'nun sadece ismen karısı, Kemal'in en küçük kız kardeşi

Fatima: Nazire'nin sadece ismen hizmetçisi

Amal: Geçmişte Radu ve Mehmet'e yardım etmiş olan genç bir hizmetkâr

Süleyman: Osmanlı donanmasının amirali

Timur: Mehmet için çalışan bir Osmanlı vatandaşı

Tohin: Barut tozu konusunda uzman bir Osmanlı vatandaşı, Timur'un annesi

Transilvanyalı Urbana: Toplar ve ağır silahlar konusunda bir uzman

Lada Dracul'un Yakın Askeri Çevresi

Matei: Deneyimli eski bir Yeniçeri, Lada'nın en eski adamlarından biri

Nicolae: Lada'nın en yakın arkadaşı

Petru: Lada'nın Yeniçeri birliğindeki en genç asker

Stefan: Lada'nın en iyi casusu

Macar Sarayı Karakterleri

John Hunyadi: Macaristan'ın en muhteşem ordu komutanı, Vlad Dracul'un ve Mircea'nın ölümlerinden sorumlu olan kişi

Matthias: John Hunyadi'nin saray politikalarında yükselen oğlu

Elizabeth: Genç kral Ladislas'ın annesi

Ladislas: Hasta genç kral

Ulrich: Kral naibi ve koruyucusu

Konstantiniye Sarayı Karakterleri

Konstantin: Konstantiniye İmparatoru

John: Konstantiniye vârisi, Konstantin'in yeğeni

Manuel: John'ın erkek kardeşi, Konstantin'in yeğeni

Coco: Önemli bir deniz kuvvetleri kaptanı

Cyprian: Saray elçilerinden biri, Konstantin'in piç yeğeni

Giustiniani: Bir İtalyan, Konstantin'in en önemli askeri danışmanı

Helen: Bir Konstantiniye vatandaşı, Coco'nun metresi ve Nazire'nin arkadaşı